REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH WE WROCŁAWIU

PLAN URZĄDZENIA LASU

DLA NADLEŚNICTWA WOŁÓW

OBRĘBY: DĘBNO, WIŃSKO

na okres od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r.

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA
ELABORAT

Plan opracowano
w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu
Brzeg 2025

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Brzegu

Przedsiębiorstwo Państwowe Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu ul. Piastowska 9, 49-300 Brzeg
tel. 77 4162887, faks 77 4162886 sekretariat@brzeg.buligl.pl NIP 525-000-78-85 REGON 000121583 KRS 0000012221 www.buligl.pl

Projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wołów na okres od 01.01.2025 do 31.12.2034 opracowano na podstawie Umowy nr ZB.271.12.2023 z dnia 23 czerwca 2023 roku zawartej pomiędzy Skarbem Państwa – Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych we Wrocławiu z siedzibą przy ul. Grunwaldzkiej 90, 50-357 Wrocław, a Przedsiębiorstwem Państwowym Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Sękocinie Starym Oddział w Brzegu z siedzibą w Brzegu , ul. Piastowska 9, 49-300 Brzeg.

WZÓR NR 9 – PLAN URZĄDZENIA LASU – ZBIÓR PODSTAWOWYCH INFORMACJI O NADLEŚNICTWIE

PLAN URZĄDZENIA LASU

sporządzony na lata od 2025 do 2034

dla Nadleśnictwa Wołów

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu

na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2025 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 01.01.2025 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA - ha w tym według obrębów leśnych:				2 0 0 9 6 | 9 4
1)	DĘBNO 1 0 5 6 0 | 0 3	2)	WIŃSKO	9 5 3 6 | 9 1
3)		4)		
5)		6)		
I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha w tym:				1 9 5 7 0 | 8 9
a) według pełnionych funkcji:				
- lasów stanowiących rezerwaty przyrody				5 2 1 | 0 3
- lasów uznanych za ochronne				7 6 9 0 | 2 1
- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)				1 1 3 5 9 | 6 5
b) według grup kategorii użytkowania:				
- gruntów zalesionych				1 8 5 9 8 | 3 8
- gruntów niezalesionych				4 7 7 | 0 1
w tym: do odnowienia				1 0 2 | 6 1
- gruntów związanych z gospodarką leśną				4 9 5 | 5 0
I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW (GRUNTÓW NIELEŚNYCH) - ha				5 2 6 | 0 5
w tym: przeznaczonych do zalesienia				2 7 | 5 2

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2025 DO 2034

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

8 8 7 9 9 4 \| 0 0 m3 grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym

3 4 1 1 3 0 \| 0 0 m3 grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym - ha o orientacyjnej miąższości	8 9 1 8 | 2 4

5 4 6 8 6 4 \| 0 0 m3 grubizny netto

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI - ha	1 2 5 3 0 | 4 4
w tym:	
a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw	1 0 8 2 | 2 4
b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników	2 5 2 9 | 9 6
c) trzebieże	8 9 1 8 | 2 4

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia - ha	2 7 | 5 2
b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha	1 0 2 | 6 1
c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębnego - ha	1 3 9 4 | 0 7
w tym zrębami zupełnymi	3 1 0 | 7 9
d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha	1 1 | 9 7
e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha	8 | 2 9
f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha	0 | 0 0
g) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha	1 5 2 5 | 1 2
w tym wodnych - ha	0 | 0 0

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

Elaborat – ogólny opis lasów nadleśnictwa

☑ W opisaniu ogólnym lasów nadleśnictwa zamieszczono opis urządzanego nadleśnictwa uwzględniając jego położenie, opis stanu lasu i analizę stanu zasobów drzewnych, jak też opis warunków przyrodniczych i ekonomicznych produkcji leśnej. W opisaniu ogólnym znajdują się również wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, wraz z oceną tej gospodarki dokonaną przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. W dalszej części dokumentu zamieszczono rozdziały dotyczące gospodarki przyszłej - opis celów i zasad trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wraz z przewidywanymi sposobami ich realizacji oraz wynikającymi stąd zadaniami. W części końcowej elaboratu zawarto prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego oraz podsumowanie prac urządzeniowych, w tym opis metody prac i uzyskane dokładności, terminy ich realizacji oraz wykonawców prac.

Tabele

☑ Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi dla nadleśnictwa i obrębów leśnych. W skład tej części planu urządzenia lasu wchodzą tabele powierzchni i miąższości drzewostanów według klas wieku oraz gatunków panujących, typów siedliskowych lasu, klas bonitacji drzewostanów, funkcji lasów oraz wykazy projektowanych cięć użytkowania rębnego, przedrębnego i projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu, wraz z wykazami drzewostanów do przebudowy, KO, KDO, wykazami drzewostanów bez projektowanych zabiegów gospodarczych.

Opisy taksacyjne

☑ Opisy taksacyjne lasu dla obrębów leśnych, według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obwiązywania planu urządzenia lasu zawierają dokładną lokalizację drzewostanu oraz rodzaj użytku gruntowego i jego powierzchnię, opis siedliska leśnego, funkcję lasu i cele gospodarowania, opis drzewostanu wraz z liczbowymi elementami jego charakterystyki oraz planowane czynności gospodarcze.

Program ochrony przyrody

☑ Program ochrony przyrody zawiera kompleksowy opis stanu przyrody w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa oraz zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. Załącznikiem do programu ochrony przyrody jest mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych nadleśnictwa.

Materiały kartograficzne

☑ Materiały kartograficzne obejmują opracowanie wyników inwentaryzacji w postaci map. Mapy gospodarcze i przeglądowe sporządzono na bazie LMN dla obrębów leśnych. W skład tej części planu urządzenia lasu wchodzą: mapy gospodarcze, mapy przeglądowe–drzewostanów, siedlisk leśnych, cięć rębnych, ochrony przeciwpożarowej, gospodarki łowieckiej, ochrony lasu, zagospodarowania rekreacyjnego oraz mapy sytuacyjno-przeglądowe–mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

DOKUMENTY NIE BĘDĄCE SKŁADNIKAMI PLANU URZĄDZENIA LASU

Prognoza oddziaływania na środowisko

☑ Prognoza oddziaływania na środowisko, została sporządzona na podstawie przepisów ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko (art. 51-53) oraz ustawy o ochronie przyrody, nie jest więc częścią planu urządzenia lasu, ale dokumentem sporządzanym w trakcie przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu. Obejmuje ona analizę oraz oceny stanu środowiska i celów ochrony z punktu widzenia realizacji planu, jego przewidywane oddziaływanie na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Załącznikiem do prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko jest mapa przeglądowa przedmiotów i form ochrony Natura 2000, opracowywana z wykorzystaniem katalogu obiektów dla mapy obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu.

Materiały dla leśniczych

☑ Obejmują operaty dla leśniczych – w skład, których wchodzą opis ogólny z załączonymi skrótowymi danymi z Programu Ochrony Przyrody, opisy taksacyjne oraz wykazy projektowanych cięć użytkowania rębnego, przedrębnego i projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu, wraz z wykazami drzewostanów do przebudowy, KO, KDO, wykazami drzewostanów bez projektowanych zabiegów gospodarczych.

☑ Mapy gospodarczo-przeglądowe – mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów oraz mapa gospodarczo-przeglądowa cięć rębnych.

SPIS TREŚCI

Wzór nr 9 – Plan urządzenia lasu – zbiór podstawowych informacji o nadleśnictwie 3

Dokumenty nie będące składnikami planu urządzenia lasu 6

Spis treści 7

Spis tabel i wzorów instrukcyjnych 10

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA 15

1.1 PRZESTRZENNE USYTUOWANIE NADLEŚNICTWA WOŁÓW ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY 15

1.1.1 Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa Wołów 15

1.1.2 Krótki rys historyczny urządzanego nadleśnictwa 22

1.1.3 Ogólna charakterystyka rozwoju gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Wołów 29

1.1.4 Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania 33

1.2 PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA 43

1.2.1 Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego 43

1.2.2 Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych 45

1.2.3 Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego 47

1.2.4 Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączonych z produkcji 48

1.2.5 Wykaz gruntów nadleśnictwa objętych służebnością przesyłu (linie energetyczne) 48

1.2.6 Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia 50

1.3 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH LASÓW W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA 52

1.3.1 Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów 52

1.3.2 Położenie geograficzne i wysokościowe 54

1.3.3 Rzeźba terenu 55

1.3.4 Warunki klimatyczne, wodne, glebowe 59

1.3.5 Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych 65

1.3.6 Siedliska przyrodnicze 73

1.3.7 Uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych 73

1.3.8 Zestawienie typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych 74

1.3.9 Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej 75

1.3.10 Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego 83

1.4 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ ORAZ PROGNOZA SPODZIEWANEGO WYNIKU EKONOMICZNEGO 88

1.4.1 Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa 88

1.4.2 Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa Wołów 96

1.4.3 Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu 98

1.5 CHARAKTERYSTYKA STANU LASU ORAZ ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA 99

1.5.1 Ocena możliwości produkcyjnych lasu 100

1.5.2 Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodność składu gatunkowego drzewostanów z TD 123

1.5.3 Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów 127

1.5.4 Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej 130

1.5.5 Pomiar miąższości drzew martwych 132

1.5.6 Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego 133

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU 139

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ 312

3.1 OGÓLNE ZASADY OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA 312

3.1.1 Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej 313

3.1.2 Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych 317

3.1.3 Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego 323

3.2 ZADANIA GOSPODARCZE WYNIKAJĄCE Z PLANU URZĄDZANIA LASU DLA NADLEŚNICTWA 356

3.2.1 Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego 356

3.2.2 Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu 370

3.2.3 Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej 377

3.2.4 Określenie kategorii zagrożenia pożarowego dla nadleśnictwa 398

3.2.5 Ocena potencjalnego zagrożenia obszaru leśnego oraz jego zróżnicowania wynikającego z uwarunkowań lokalnych 402

3.2.6 Ocena wyposażenia w sprzęt 408

3.2.7 Ocena stanu zaopatrzenia wodnego 408

3.2.8 Analiza potrzeb nadleśnictwa w zakresie infrastruktury technicznej ochrony przeciwpożarowej 417

3.2.9 Ocena przypuszczalnego okresu rozwoju pożaru od momentu jego powstania do chwili wkroczenia sił i środków ratowniczych 418

3.2.10 Zalecenia w zakresie profilaktyki 418

3.2.11 Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej 419

3.2.12 Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji 431

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY 438

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO 439

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH 443

6.1 OPIS MATERIAŁÓW, KTÓRE ZAMAWIAJĄCY DOSTARCZYŁ WYKONAWCY PRAC 443

6.1.1 Baza danych opisowych - pliki Taksatora z WebSILP 443

6.1.2 Baza danych geometrycznych 443

6.1.3 Dane teledetekcyjne 444

6.1.4 Rejestr gruntów 444

6.1.5 Operat glebowo-siedliskowy 444

6.2 PRACE PRZYGOTOWAWCZE 445

6.2.1 Materiały kartograficzne 445

6.2.2 Karta dokumentu źródłowego 445

6.2.3 Prace glebowo-siedliskowe 445

6.2.4 Prace fitosocjologiczne 445

6.3 PODSTAWOWE PRACE URZĄDZENIOWE 445

6.3.1 Prace terenowe 445

6.3.2 Prace kameralne 447

6.4 WZMACNIANIE FUNKCJI OCHRONY PRZYRODY I FUNKCJI SPOŁECZNYCH W PLANOWANIU URZĄDZENIOWYM – OPIS W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 450

6.4.1 Dialog społeczny 453

6.4.2 Planowanie urządzeniowe w lasach o zwiększonej funkcji przyrodniczej 454

6.4.3 Planowanie urządzeniowe w lasach o zwiększonej funkcji społecznej 455

6.4.4 Wdrożenie Zarządzenia nr 87 z dnia 12.07.2024r. DGLP (zmienionego Zarządzeniem nr 90 z dnia 23.07.2024r.) 458

6.5 ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU 459

7. ZAŁĄCZNIKI 464

8. WYKAZ LITERATURY 513

9. KRONIKA 516

SPIS TABEL I WZORÓW INSTRUKCYJNYCH

W TEKŚCIE

WZÓR NR 7 ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TERYTORIALNYM ZASIĘGU DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA WOŁÓW 20

TABELA NR XIX EKONOMICZNE WSKAŹNIKI GOSPODARKI LEŚNEJ 96

TABELA XX ORIENTACYJNA PROGNOZA SPODZIEWANYCH EFEKTÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU 98

TABELA NR XIII PORÓWNANIE WSKAŹNIKÓW STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA GOSPODARSTWA LEŚNEGO NADLEŚNICTWA WOŁÓW OBRĘB DĘBNO 134

TABELA NR XIII PORÓWNANIE WSKAŹNIKÓW STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA GOSPODARSTWA LEŚNEGO NADLEŚNICTWA WOŁÓW OBRĘB WIŃSKO 135

TABELA NR XIII PORÓWNANIE WSKAŹNIKÓW STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA GOSPODARSTWA LEŚNEGO NADLEŚNICTWA WOŁÓW 136

TABELA NR XIV ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA OBRĘBU DĘBNO 324

TABELA NR XIV ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA OBRĘBU WIŃSKO 324

TABELA NR XV ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW CIĘĆ W GOSPODARSTWACH . 361

TABELA NR XVII ZESTAWIENIE ŁĄCZNE UŻYTKÓW GŁÓWNYCH DLA NADLEŚNICTWA WOŁÓW 367

TABELA NR XVIII ZESTAWIENIE ZBIORCZE WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH Z OPISÓW TAKSACYJNYCH W ZAKRESIE HODOWLI LASU W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW 375

SPIS TABEL I WZORÓW ZAWARTYCH W ODDZIELNYM TOMIE „WYKAZ PROJEKTOWANYCH CIĘĆ RĘBNYCH Z ZESTAWIENIAMI TABELARYCZNYMI"

Wzór nr 6 Obręb Dębno Wykaz projektowanych cięć rębnych.....9

Wzór nr 6 Obręb Wińsko Wykaz projektowanych cięć rębnych.....212

Tabela nr I Obręb Dębno Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju.....26

Tabela nr I Obręb Wińsko Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju.....238

Tabela nr I Nadleśnictwo Wołów Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju.....461

Tabela nr II Obręb Dębno Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji.....55

Tabela nr II Obręb Wińsko Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji.....297

Tabela nr II Nadleśnictwo Wołów Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji.....536

Tabela nr III Obręb Dębno Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących.....58

Tabela nr III Obręb Wińsko Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących.....300

Tabela nr III Nadleśnictwo Wołów Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących.....539

Tabela nr IV Obręb Dębno Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.....62

Tabela nr IV Obręb Wińsko Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.....303

Tabela nr IV Nadleśnictwo Wołów Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.....544

Tabela nr Va Obręb Dębno Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.....70

Tabela nr Va Obręb Wińsko Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.....309

Tabela nr Va Nadleśnictwo Wołów Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.....551

Tabela nr Vb Obręb Dębno Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.....76

Tabela nr Vb Obręb Wińsko Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.....316
Tabela nr Vb Nadleśnictwo Wołów Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.....559
Tabela nr VI Obręb Dębno Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.....82
Tabela nr VI Obręb Wińsko Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.....323
Tabela nr VI Nadleśnictwo Wołów Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.....566
Tabela nr VII Obręb Dębno Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących.....86
Tabela nr VII Obręb Wińsko Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących.....326
Tabela nr VII Nadleśnictwo Wołów Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących.....570
Tabela nr VIIIa Obręb Dębno Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy.....89
Tabela nr VIIIa Obręb Wińsko Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy.....329
Tabela nr VIIIb Obręb Dębno Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany.....90
Tabela nr VIIIb Obręb Wińsko Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany 330
Tabela nr VIIIc Obręb Dębno Tabela spodziewanego rocznego przyrostu użytecznego wg gatunków panujących.....92
Tabela nr VIIIc Obręb Wińsko Tabela spodziewanego rocznego przyrostu użytecznego wg gatunków panujących.....332
Tabela nr IX Obręb Dębno Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem.....96
Tabela nr IX Obręb Wińsko Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem.....335
Tabela nr IX Nadleśnictwo Wołów Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem.....574
Tabela nr X Obręb Dębno Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z etatem.....97
Tabela nr X Obręb Wińsko Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z etatem.....336
Tabela nr X Nadleśnictwo Wołów Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z etatem.....575

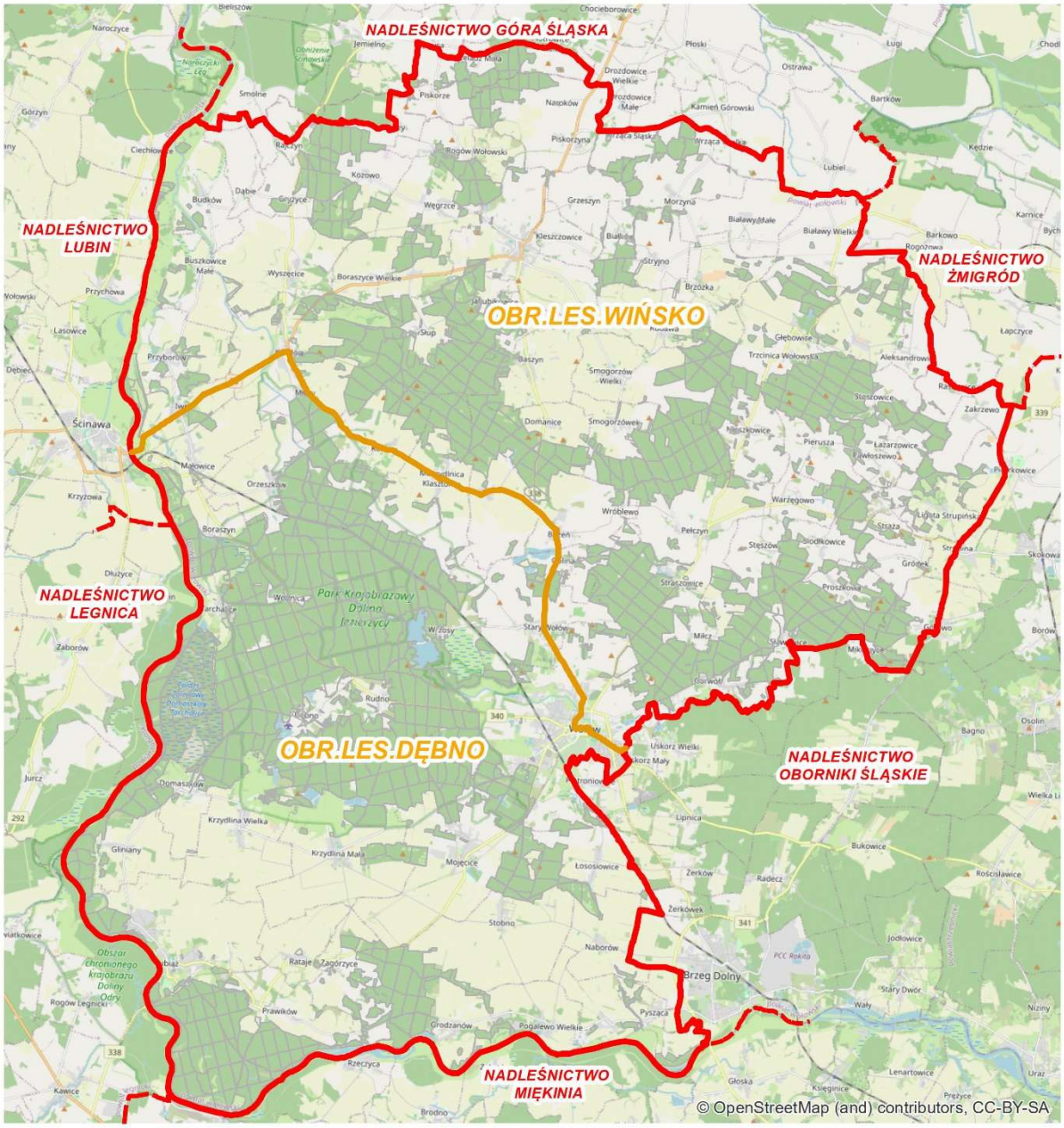
Tabela nr XI Obręb Dębno Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.....98
Tabela nr XI Obręb Wińsko Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.....337
Tabela nr XI Nadleśnictwo Wołów Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.....576
Tabela nr XII Obręb Dębno Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.....99
Tabela nr XII Obręb Wińsko Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.....338
Tabela nr XII Nadleśnictwo Wołów Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.....577
Tabela nr XIII Obręb Dębno Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie.....102
Tabela nr XIII Obręb Wińsko Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie.....340
Tabela nr XIII Nadleśnictwo Wołów Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie.....581
Tabela nr XIV Obręb Dębno Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębnego.....103
Tabela nr XIV Obręb Wińsko Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębnego.....341
Tabela nr XV Obręb Dębno Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach.....104
Tabela nr XV Obręb Wińsko Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach.....342
Tabela nr XV Nadleśnictwo Wołów Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach.....582
Tabela nr XVI Obręb Dębno Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.....105
Tabela nr XVI Obręb Wińsko Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.....343
Tabela nr XVI Nadleśnictwo Wołów Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.....583
Zestawienie miąższości grubizny netto d-stanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego w I 10-leciu wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku Obręb Dębno 107
Zestawienie miąższości grubizny netto d-stanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego w I 10-leciu wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku Obręb Wińsko 345
Zestawienie miąższości grubizny netto d-stanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego w I 10-leciu wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Nadleśnictwo Wołów 585
Tabela nr XVII Obręb Dębno Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć.....109
Tabela nr XVII Obręb Wińsko Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć.....347
Tabela nr XVII Nadleśnictwo Wołów Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć.....587
Tabela nr XVIII Obręb Dębno Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu.....110
Tabela nr XVIII Obręb Wińsko Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu.....348
Tabela nr XVIII Nadleśnictwo Wołów Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu.....588
Wzór nr 2 Obręb Dębno Wykaz obiektów bazy nasiennej.....111
Wzór nr 2 Obręb Wińsko Wykaz obiektów bazy nasiennej.....349
Wzór nr 3 Obręb Dębno Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu.....113
Wzór nr 3 Obręb Wińsko Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu.....350
Wzór nr 4 Obręb Dębno Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.....115
Wzór nr 4 Obręb Wińsko Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.....352
Wzór nr 5 Obręb Dębno Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.....120
Wzór nr 5 Obręb Wińsko Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.....360
Błędy procentowe dla pomierzonych cech Obręb Dębno 122
Błędy procentowe dla pomierzonych cech Obręb Wińsko 362
Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego Obręb Dębno 123
Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego Obręb Wińsko.....363
Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu Obręb Dębno 156
Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu Obręb Wińsko 405
(Wzór nr 7) Obręb Dębno Wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu.....190
(Wzór nr 7) Obręb Wińsko Wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu.....444
Wykaz drzewostanów bez wskazówek gospodarczych Obręb Dębno 191
Wykaz drzewostanów bez wskazówek gospodarczych Obręb Wińsko 445
Tabela nr XXI Nadleśnictwo Wołów Zestawienie miąższości martwego drewna.....589

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1 PRZESTRZENNE USYTUOWANIE NADLEŚNICTWA WOŁÓW ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY

1.1.1 PRZESTRZENNE USYTUOWANIE LASÓW NADLEŚNICTWA W JEGO ZASIĘGU TERYTORIALNYM ORAZ POŁOŻENIE SIEDZIBY NADLEŚNICTWA WOŁÓW

Ryc. 1. Zasięg Nadleśnictwa Wołów

Dane ogólne

Nadleśnictwo Wołów jest Nadleśnictwem dwuobrębowym:

☑ Obręb Dębno 13-06-1,

☑ Obręb Wińsko 13-06-2.

Podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu. Obszar Nadleśnictwa graniczy z następującymi jednostkami LP:

☑ od północy z Nadleśnictwem Góra Śląska,

☑ od wschodu z Nadleśnictwem Żmigród i Oborniki Śląskie,

☑ od południa z Nadleśnictwem Miękinia,

☑ od zachodu z Nadleśnictwem Legnica i Lubin.

W sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania Nadleśnictwa Wołów zostało wydane Zarządzenie Nr 90 DGLP z dnia 29 grudnia 2014 roku „W sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych we Wrocławiu". Zgodnie z załącznikiem do niniejszego zarządzenia, powierzchnia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Wołów wynosi 604,37 km^2.

Tab. 1. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI NADLEŚNICTWA WOŁÓW, WG STANU NA 1.01.2025

Lp.	Cecha	*Obręb*		*Nadleśnictwo*	
		Dębno	*Wińsko*		
		Powierzchnia - ha			*%*
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1	Powierzchnia ogółem	10560,03	9536,91	20096,94	100,00
2	Grunty leśne	10182,41	9388,48	19570,89	97,38
3	Grunty zalesione	9542,08	9056,30	18598,38	92,54
4	Grunty nie zalesione	353,08	123,93	477,01	2,37
5	Grunty zw. z gosp. leśną	287,25	208,25	495,50	2,47
6	Grunty nie zaliczone do lasów	377,62	148,43	526,05	2,62
7	- w tym grunty do zalesienia	-	27,52	27,52	0,14

Nadleśnictwo nie posiada działek będących we współwłasności.

Ryc. 2. Siedziba Nadleśnictwa Wołów (foto. J. Liszczyk)

PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA

Grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa Wołów położone są na terenie województwa dolnośląskiego.

powiat Górowski w gminach:

Jemielno,

Wąsosz,

powiat Trzebnicki w gminie:

Prusice,

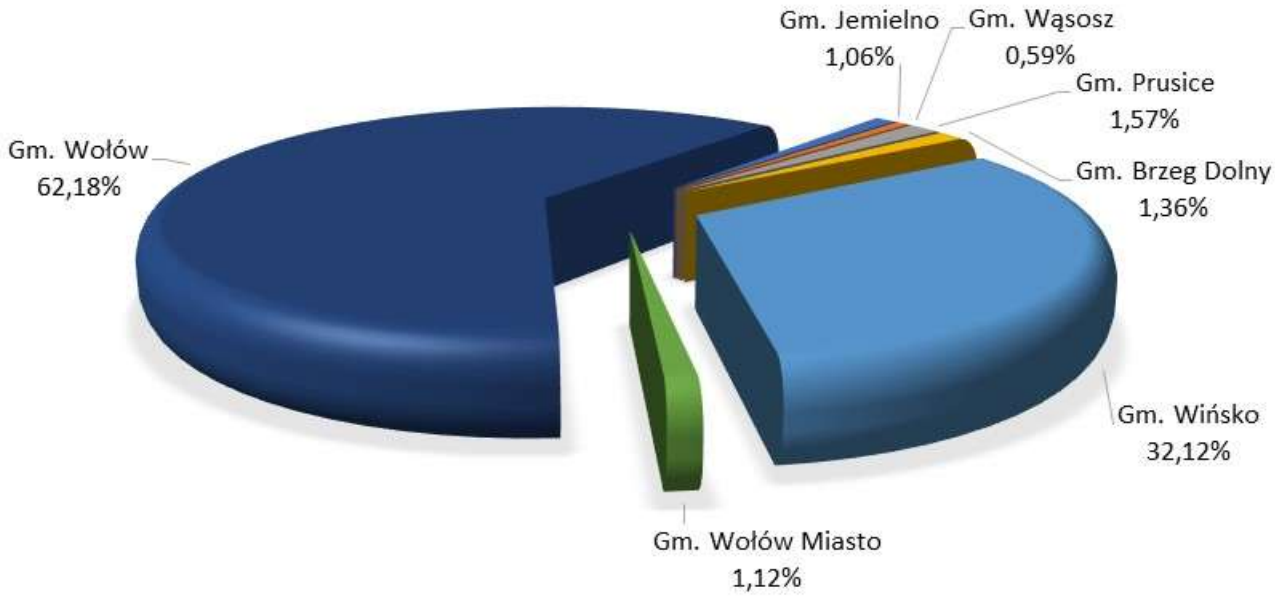
powiat Wołowski w gminach:

Brzeg Dolny,

Wińsko,

Wołów,

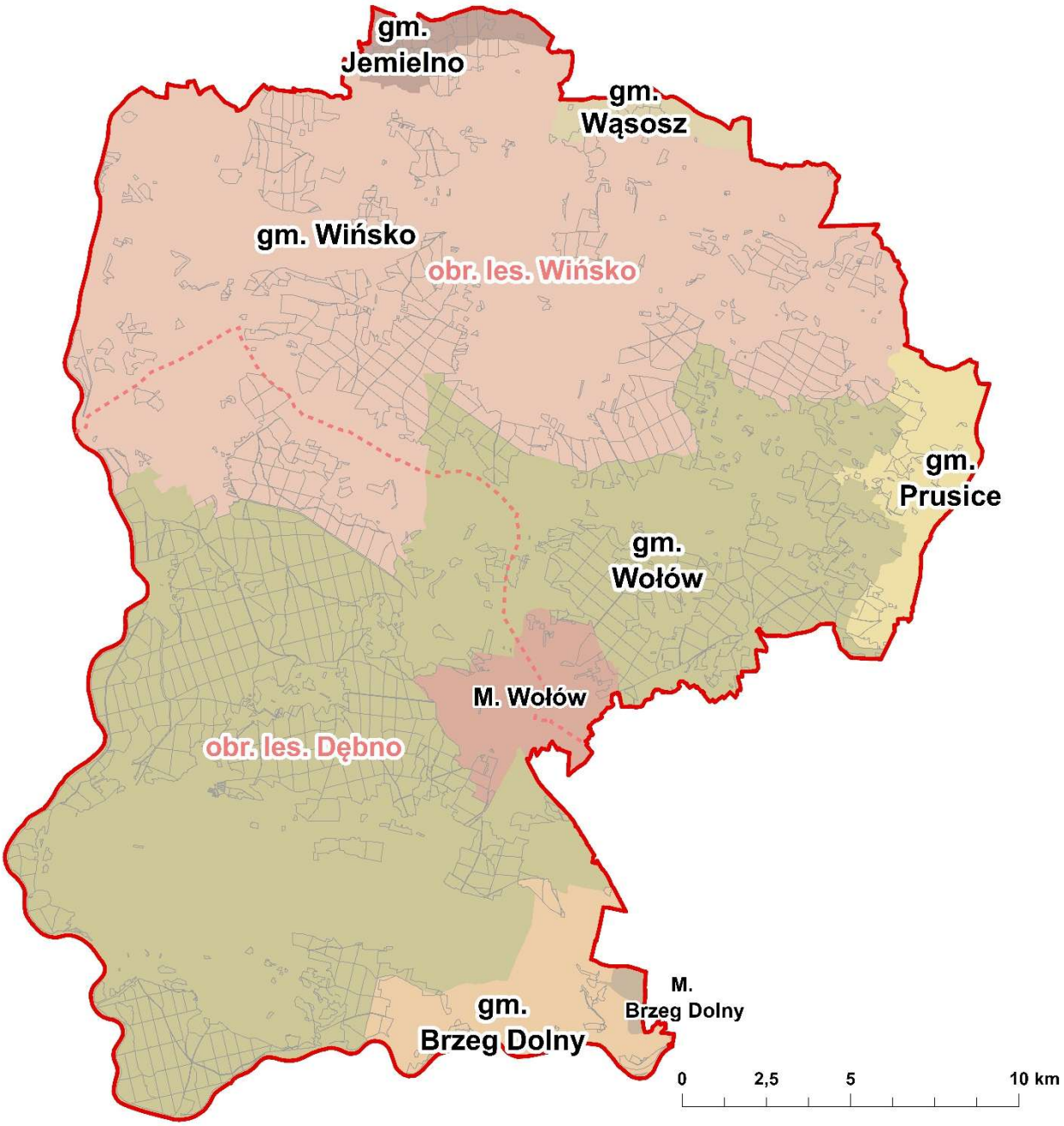
Miasto Wołów.

Ryc. 3. Powierzchnia gruntów Nadleśnictwa Wołów wg przynależności administracyjnej

Tab. 2. POWIERZCHNIA GRUNTÓW NADLEŚNICTWO WOŁÓW NA TLE PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO POLSKI

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
gm. Jemielno	207,3968	-	4,9732	212,3700	-	212,3700
gm. Wąsosz Obszar wiejski	117,5766	-	1,4034	118,9800	-	118,9800
pow. Górowski	*324,9734*	-	*6,3766*	*331,3500*	-	*331,3500*
gm. Prusice Obszar wiejski	305,1769	2,3100	3,8424	311,3293	4,7700	316,0993
pow. Trzebnicki	*305,1769*	*2,3100*	*3,8424*	*311,3293*	*4,7700*	*316,0993*
gm. Brzeg Dolny Obszar wiejski	260,0803	6,2500	3,1385	269,4688	2,8581	272,3269
gm. Wińsko	6097,0027	120,5106	144,5755	6362,0888	93,4414	6455,5302
gm. Wołów Miasto	194,5684	3,9086	5,6646	204,1416	21,2476	225,3892
gm. Wołów Obszar wiejski	11416,4691	344,0368	331,9305	12092,4364	403,7837	12496,2201
pow. Wołowski	*17968,1205*	*474,7060*	*485,3091*	*18928,1356*	*521,3308*	*19449,4664*
woj. Dolnośląskie	18598,2708	477,0160	495,5281	19570,8149	526,1008	20096,9157
Ogółem	18598,2708	477,0160	495,5281	19570,8149	526,1008	20096,9157

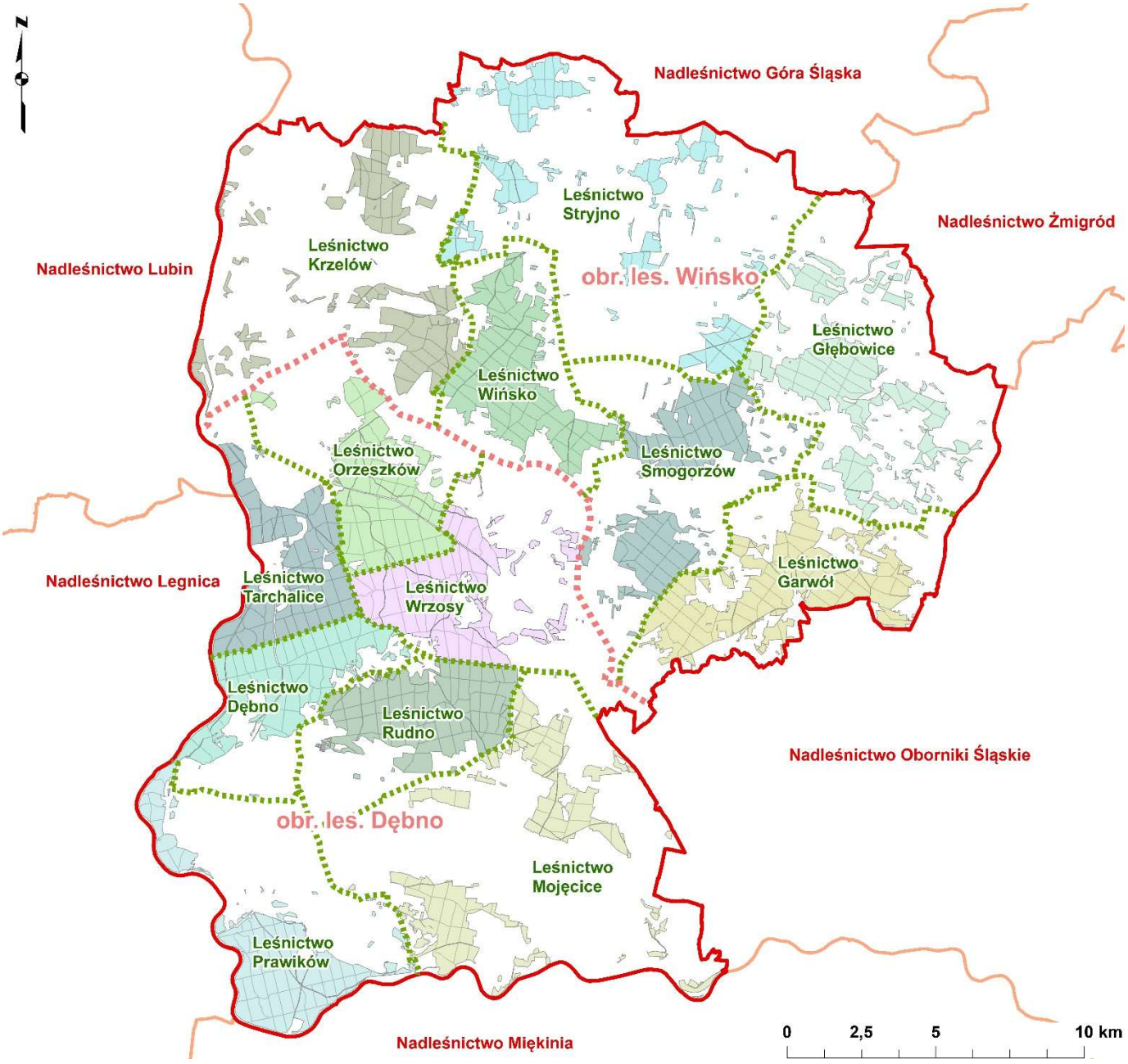

Ryc. 4. Zasięg administracyjny Nadleśnictwa Wołów

Tab. 3. WZÓR NR 7 ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TERYTORIALNYM ZASIĘGU DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA WOŁÓW

Województwo, powiat, gmina	Pow. ogólna w km^2	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (11:2)
		W zarządzie LP		Pozostałe		Razem	Własność osób fizycznych	Inne	Razem		
		Urządzane nadleśnictwo	Sąsiednie nadleśnictwa	Parki Narodowe	inne						
		Powierzchnia [ha]									%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
woj. Dolnośląskie	604,37	19075,39	-	-	86,25	19161,64	855,58	50,28	905,86	20067,50	33,20
pow. Górowski	12,72	324,97	-	-	5,32	330,29	31,86	1,03	32,89	363,18	28,55
gm. Jemielno	7,20	207,40	-	-	3,34	210,74	23,05	0,25	23,30	234,04	32,51
gm. Wąsosz	5,52	117,57	-	-	1,98	119,55	8,81	0,78	9,59	129,14	23,39
pow. Trzebnicki	17,40	307,51	-	-	0,50	308,01	7,62	1,88	9,50	317,51	18,25
gm. Prusice	17,40	307,51	-	-	0,50	308,01	7,62	1,88	9,50	317,51	18,25
pow. Wołowski	574,25	18442,91	-	-	80,43	18523,34	816,10	47,37	863,47	19386,81	33,76
gm. Brzeg Dolny	25,29	266,33	-	-	16,92	283,25	38,15	27,37	65,52	348,77	13,79
gm. Wińsko	246,40	6217,55	-	-	41,58	6259,13	526,95	9,00	535,95	6795,08	27,58
gm. Wołów i Miasto Wołów	302,56	11959,03	-	-	21,93	11980,96	251,00	11,00	262,00	12242,96	40,46
Ogółem	604,37	19075,39	-	-	86,25	19161,64	855,58	50,28	905,86	20067,50	33,20

1.1.1.1 PODZIAŁ NA LEŚNICTWA

Ryc. 5. Podział na leśnictwa w Nadleśnictwie Wołów

Nadleśnictwo zostało podzielone na 13 terytorialnych leśnictw, zgodnie z materiałami przekazanymi przez nadleśnictwo.

Tab. 4. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI NADLEŚNICTWA LEŚNICTWAMI

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
Obręb DĘBNO						
1 Orzeszków	1-8, 8A, 8B, 9-15, 23-29, 2A, 30-31, 37-39, 44-47, 54-58, 58A, 59-60, 66-72	1452,01	44,98	1496,99	44,27	1541,26
2 Tarchalice	32-36, 40-43, 48-53, 61-65, 73-77, 90-99, 111-122, 372	1274,84	61,37	1336,21	66,42	1402,63
3 Wrzosy	16, 16A, 16B, 17-22, 78-89, 100-110, 123-131, 147-157	1476,66	35,73	1512,39	42,09	1554,48
4 Dębno	132-146, 158-164, 172-181, 189-195, 210-212, 226-227, 249-254	1261,14	41,21	1302,35	64,10	1366,45
5 Rudno	165-171, 182-188, 196-209, 213-225, 228-245, 247-248	1548,12	36,54	1584,66	29,13	1613,79
6 Mojęcice	246, 266, 266A, 267-268, 268A, 269-300, 300A, 301-312, 312A, 313-318, 371, 373	1539,00	36,39	1575,39	22,02	1597,41
7 Prawików	255-265, 319-370	1343,39	31,03	1374,42	109,59	1484,01
Razem		9895,16	287,25	10182,41	377,62	10560,03
Obręb WIŃSKO						
8 Stryjno	1-36, 68-76, 119, 119A, 120-122, 122A, 123-126	1354,32	21,69	1376,01	13,75	1389,76
9 Głębowice	58-67, 81-92, 92A, 93-118, 118A, 130, 240, 240A, 241-248	1513,40	30,81	1544,21	14,16	1558,37
10 Wińsko	159-179, 179A, 180-194, 194A, 195-211A-211, 211A	1577,50	39,02	1616,52	7,73	1624,25
11 Krzelów	37-57, 77-80, 212-216, 216A, 217-228, 228A, 229-238	1425,18	33,28	1458,46	41,76	1500,22
12 Smogorzów	127-129, 131-133, 133A, 134-158, 313-329, 329A, 330-331	1484,11	39,74	1523,85	25,48	1549,33
13 Garwół	249-312, 334-335	1825,72	43,71	1869,43	45,55	1914,98
Razem		9180,23	208,25	9388,48	148,43	9536,91
Ogółem nadleśnictwo		19075,39	495,50	19570,89	526,05	20096,94

1.1.2 KRÓTKI RYS HISTORYCZNY URZĄDZANEGO NADLEŚNICTWA

Nadleśnictwo Wołów w obecnych granicach i pod obecna nazwą zostało utworzone postanowieniem Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 1 kwietnia 1983 roku.

Do 1945 roku lasy wchodzące w skład obecnego Nadleśnictwa Wołów stanowiły:

- ☑ w około 36% lasy państwowe,
- ☑ w około 50% lasy dużej własności indywidualnej,

- ☑ w około 2% lasy miejskie,
- ☑ w około 7% lasy klasztorne,
- ☑ w około 5% lasy drobnej własności indywidualnej.

Po upaństwowieniu tych lasów w 1945 roku weszły one w skład byłego Nadleśnictwa Wołów – około 11500 ha oraz byłych Nadleśnictw Jemielno – około 1500 ha i Bagno – około 5000 ha.

W początku lat pięćdziesiątych nazwa Nadleśnictwo Wołów zmieniona została na Nadleśnictwo Dębno z siedzibą w Dębnie.

W 1959 roku utworzone zostało nowe Nadleśnictwo Wińsko z siedzibą w Wińsku, w skład, którego weszły:

- ☑ część lasów Nadleśnictwa Dębno – około 1500 ha,
- ☑ z Nadleśnictwa Jemielno – około 1300 ha,
- ☑ z Nadleśnictwa Bagno – około 3800 ha,
- ☑ oraz grunty leśne i nieleśne z PGR – ów i PFZ – około 1050 ha.

Według stanu na 1 stycznia 1961 roku powierzchnia Nadleśnictwa Wińsko wynosiła 7698,22ha, a Nadleśnictwa Dębno 10340,35 ha. W 1972 roku obydwa te nadleśnictwa stanowiły oddzielne jednostki gospodarcze.

Z dniem 1 stycznia 1972 roku, w wyniku reorganizacji nadleśnictw, byłe Nadleśnictwa Dębno i Wińsko połączone zostały w jedną jednostkę organizacyjną pod nazwą Nadleśnictwo Dębno, z dwoma obrębami Dębnem i Wińskiem

Postanowieniem NDLP z dnia 1 kwietnia 1983 roku nazwa Nadleśnictwo Dębno została zmieniona na Nadleśnictwo Wołów, a w roku 1984 siedziba nadleśnictwa została przeniesiona z Dębna do nowego budynku w Wołowie.

Operat urządzeniowy za ubiegłe 10-lecie był wykonany na okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2024 r.

1.1.2.1 STAN POSIADANIA W MINIONYCH OKRESACH GOSPODARCZYCH

Tab. 5. STRUKTURA ZMIAN POWIERZCHNI W OBRĘBACH I NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Obręb Nadleśnictwo	Według stanu na	Grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
1	2	3	4	5
Dębno	1.X.1971r. – I rewizja	9048,76	1105,35	10154,31
	1.I.1985r. – II rewizja	9322,68	866,66	10189,34
	1.I.1995r. – III rewizja	9926,42	491,61	10418,03
	1.I.2005r. – IV rewizja	10027,13	508,15	10535,28
	1.I.2015r. –V rewizja	10158,95	423,65	10582,60

Obręb Nadleśnictwo	Według stanu na	Grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
1	2	3	4	5
	1.I.2025r. –VI rewizja	10182,41	377,62	10560,03
Wińsko	1.X.1971r. – I rewizja	7906,03	638,17	8544,20
	1.I.1985r. – II rewizja	8366,21	469,41	8835,62
	1.I.1995r. – III rewizja	8734,73	239,80	8974,53
	1.I.2005r. – IV rewizja	9174,2077	211,2052	9385,4129
	1.I.2015r. –V rewizja	9243,43	178,30	9421,73
	1.I.2025r. –VI rewizja	9388,45	148,43	9536,91
Nadleśnictwo	1.X.1971r. – I rewizja	16954,79	1743,72	18698,51
	1.I.1985r. – II rewizja	17688,89	1336,07	19024,96
	1.I.1995r. – III rewizja	18661,15	731,41	19392,56
	1.I.2005r. – IV rewizja	19201,3385	719,3583	19920,6968
	1.I.2015r. –V rewizja	19402,38	601,95	20004,33
	1.I.2025r. –VI rewizja	19570,89	526,05	20096,94

1.1.2.2 ZAGOSPODAROWANIE LASU W MINIONYM OKRESIE

W poprzednich okresach gospodarczych na terenie nadleśnictwa, jako zasadniczy, stosowany był zrębowy sposób zagospodarowania z 5-letnim nawrotem cięć. Obok niego, w granicach 3-5% stosowano zrębowo – przerębowy sposób zagospodarowania – głównie na siedliskach Lw i Ł. Rębnie częściowe stosowano głównie w drzewostanach dębowych lub mieszanych z udziałem dęba. Powodem tak małego stosowania rębni częściowych były trudności w wyprowadzaniu odnowień naturalnych z uwagi na silne zachwaszczenie. Cięcia rębne prowadzono zgodnie z opracowanymi planami cięć. Odstępstwa od założeń zaplanowanych miały miejsce głównie w pierwszych okresach, na skutek konieczności wykonywania większych wyrębów ponad ustalony etat ze względów sanitarnych (wywały, korniki, pożary). W trakcie obowiązywania planu II rewizji u.l. nastąpiły znaczne odstępstwa od etatu powierzchniowego i miąższościwego. Sytuacja ta była wynikiem ograniczeniem użytkowania rębnego z powodu:

- ☑ w latach 1985 – 86 nadleśnictwo w znacznym zakresie udzielało pomocy przy pozyskaniu drewna w Sudetach,
- ☑ w 1989 roku świadczono podobną pomoc na rzecz Nadleśnictwa Oleśnica Śl. przy pozyskaniu drewna z powierzchni po huraganowej.

Odnowienie lasu w minionych okresach gospodarczych prowadzono prawie wyłącznie sadzeniem oraz w niewielkim stopniu (na około 5%) siewem – głównie na powierzchniach równych o glebach lżejszych. Z uwagi na niewielkie występowanie odnowień naturalnych gatunków głównych dobrej jakości hodowlanej, wykorzystanie tych odnowień na

powierzchniach odnawianych było również niewielkie. W nieco większym zakresie wykorzystano grupy odnowień podokapowych (dębowych i jesionowych) pozostałych po wyrębie drzewostanu oraz samosiewów brzozowych, powstałych na powierzchniach otwartych.

Pielęgnowanie upraw prowadzono głównie ręcznie z wykorzystaniem w niewielkim zakresie środków chemicznych do niszczenia chwastów. Pielęgnację gleby wykonywano ręcznie oraz przy użyciu sprzętu mechanicznego.

W latach 1985 – 1994 duży nacisk położono na zaniedbane drzewostany młodszych klas wieku, szczególnie II klasy oraz usuwanie wydzielającego się posuszu doprowadzając do poprawy stanu sanitarnego i kondycji zdrowotnej tych drzewostanów, pomimo, że cały obszar nadleśnictwa znajduje się pod ujemnym wpływem emisji przemysłowych.

Duży wpływ na prowadzenie gospodarki w Nadleśnictwie Wołów miało wystąpienie olbrzymich szkód po huraganowych z 23 lipca 2009 roku (uszkodzonych zostało ponad 3100 ha drzewostanów w różnym stopniu), które spowodowały dezaktualizację obowiązującego planu urządzenia lasu i potrzebę sporządzenia aneksu zatwierdzonego Decyzją Ministra Środowiska DL-lpn-611-1/649/11/JŁ z dnia 05.01.2011 roku. W ramach rębni na powierzchniach po klęskowych pozyskano 247440 m^3 na powierzchni 1098 ha.

Obecnie nadleśnictwo nie ma zaległości pielęgnacyjnych zarówno w młodszych jak i starszych klasach wieku, a wszystkie zadania gospodarcze wykonywane są na bieżąco.

1.1.2.3 OCHRONA LASU W MINIONYM OKRESIE

W obrębie Dębno w latach 1965 – 1966 w oddz. 39 i 47 wystąpił masowo poproch cetyniak, powodując liczne wydzielanie się posuszu.

W drzewostanach dębowych każdego roku notowano występowanie zwójki zieloneczki, z kulminacją w latach 1978 – 1981 i 1988 – 1999, co spowodowało zmniejszenie przyrostu drzew i owocowanie nasion. W latach 1990 – 1991 zaszła konieczność chemicznego zwalczania tego szkodnika na powierzchni około 2000 ha, przy użyciu samolotów. W latach 1981 – 1983 na skutek długotrwałej suszy nastąpiło poważne osłabienie drzewostanów i liczne wydzielanie się posuszu.

W związku z regulacją rzeki Odry, w rejonie Brzegu Dolnego, nastąpiło znaczne obniżenie poziomu wód gruntowych. Spowodowało to nadmierne wydzielanie się posuszu w drzewostanach dębowych a w konsekwencji wstrzymanie użytkowania rębnego i prowadzenia tylko cięć sanitarnych od 1988 roku.

Szkody spowodowane silnymi wiatrami występowały każdego roku, głównie wiosną i jesienią, o różnym nasileniu – w granicach od kilkuset do kilku tysięcy m^3 złomów i wywrotów rocznie, szczególnie w latach 1985 – 1986, 1993 – 1994. W użytkowaniu lasu

znaczny udział miały użytki przygodne, które to stanowiły 30% ogólnego pozyskania drewna w nadleśnictwie (w użytkach rębnych stanowiły one 7%, w użytkach przedrębnych 46%).

Pomimo stosowania zabezpieczeń chemicznych i mechanicznych przed szkodami od zwierzyny, szkody te w minionych okresach gospodarczych były znaczne. W wyniku okresowej inwentaryzacji szkód wyrządzanych przez zwierzynę, wg stanu na 30.03.1990 roku, stwierdzono, że na powierzchni 3150 ha objętej lustracją, aż na powierzchni 1054 ha, tj. 33% wystąpiły szkody istotne.

Pożary leśne na omawianym terenie w poprzednich okresach gospodarczych były dość liczne, ale nie powodowały one szkód o charakterze klęskowym. Były szybko lokalizowane i likwidowane. W 1992 roku w wyniku bardzo niekorzystnych warunków atmosferycznych (długotrwała susz i bardzo wysoka temperatura) miał miejsce pożar wierzchołkowy, który powstał na terenie nadleśnictwa Oborniki Śl. i na skutek bardzo silnego wiatru bardzo szybko rozprzestrzenił się ogarniając swoim zasięgiem południową część obrębu Wińsko. W wyniku tego pożaru spaliło się około 186 ha powierzchni leśnej. W minionym okresie gospodarczym zjawiskiem stwarzającym zagrożenie dla lasów było masowe wypalanie traw na wiosnę i ściernisk po skończonych żniwach przy końcu lata. Istotnym elementem ograniczającym ilość pożarów w wyniku przerzutu ognia z gruntów przyległych jest zagospodarowanie powierzchni odłogów i ograniczenie wypalania w ubiegłym roku na skutek zmiany przepisów i możliwości dofinansowania produkcji rolnej przez Unię Europejską.

1.1.2.4 SZKODY SPOWODOWANE PRZEZ CZYNNIKI KLIMATYCZNE

Z zapisów kronikarskich, a także z obserwacji wynika, że w latach, 1118 – 1854 czyli na przestrzeni 736 lat na Odrze i jej dopływach wystąpiło 90 powodzi o różnym natężeniu i zasięgu. Najczęściej występowały one w okresie letnim, głównie w lipcu i sierpniu. Powodzie, które nawiedzały miasto Wrocław, z dużym prawdopodobieństwem można przypisać również terenom zasięgu Nadleśnictwa Wołów. Mogły to być odnotowane przez ówczesnych kronikarzy powodzie z roku: 1372, 1445, 1495, 1496, 1501, 1515, 1522, 1543, 1736, 1785, 1813, 1854, 1902, 1903. Do roku 1997 największą powódź wystąpiła w 1903 r. Nieco mniejszą odnotowano w 1854r.

Powódź w 1997 r. poczyniła szkody w urządzeniach przeciwpowodziowych. Były to przerwania obwałowań i rozmycia skarpy. Szkody zostały usunięte. Wyboje i przerwania zostały zasypane. Korpus obwałowania odtworzony.

Tab. 6. WYBRANE STANY MAKSYMALNE W LATACH 1813 - 1997 R. WIĘKSZYCH POWODZI NA ODRZE

Wodowskaz	Rzędna zera wodowskazu[m n.p.m.]·Kronsztad	Zaobserwowane maksymalne stany wody Hmax (cm)								Przekroczenie dotychczasowego stanu najwyższego
		1854	1880	1902	1903	1965	1977	1985	1997	
Brzeg Dolny km 284,7	97,732	920	-	771	946	634	780	756	970	24
Malczyce km 304,5	93,033	772	638	633	715	546	560	664	792	20
Ścinawa km 331,9	86,725	626	555	556	657	573	606	577	732	75

Wały przeciwpowodziowe rzeki Odry na terenie powiatu wołowskiego tj. odcinki wałów od wsi Wały Śląskie do granicy z powiatem Góra w rejonie wsi Smolne oraz wał cofkowy rz. Jezierzycy w rejonie wsi Budków- Buszkowice - Krzelów powstały od połowy XIX wieku. W okresie tym istniejące do tej pory lokalne zabezpieczenia przed powodzią poddano ujednoliceniu. Budowane do tej pory wały zaczęły spełniać określone standardy: szerokość korony 2,5 - 3,0 m, nachylenie skarpy odwodnej 1:3, a skarpy odpowietrznej 1:1,5 - 2,0 wysokość uzależniona od wymogów terenowych 2 - 5 m. Ostatnio gruntowna modernizacja obwałowań miała miejsce po powodzi w 1903 roku i została zakończona przez Niemców w latach 20 - 30. Wykonane wówczas urządzenia służą nam do dziś. Mniejsze powodzie występujące do 1997 roku wskazywały, że tak zrealizowany system ochrony przeciwpowodziowej został zaprojektowany i wykonany prawidłowo. Jednak ciągły brak funduszy na remonty, konserwację przez szereg lat powodował dekapitalizację techniczną. Katastrofalna powódź w lipcu 1997 roku potwierdziła, że stan wałów przeciwpowodziowych jest niewystarczający, a w wielu przypadkach wręcz zły.

Na terenie nadleśnictwa Wołów powódź z 1997 roku była czynnikiem, który miał największy wpływ na powstawanie szkód w minionym okresie gospodarczym. W jej wyniku uległo zniszczeniu:

- ☑ całość materiału sadzeniowego na szkółce w Tarchalicach oraz 1000 mp kompostu korowego, 0,80 ha pasów wiatrochronów, na powierzchni około 10 ha została zdegradowana, wypłukana i zamulona gleb – szkółka w Tarchalicach,
- ☑ w obrębie Dębno uległo zniszczeniu 221,16ha upraw i młodników,
- ☑ w obrębie Wińsko uległo zniszczeniu 6,60ha upraw i młodników,
- ☑ szkody w starszych drzewostanach, poprzez wystąpienie pojedynczych wywrotów, które przyczyniły się do powstania luk powstały na powierzchni około 32 ha.

Ogółem zatopieniu na głębokość od 0,5 do 3,0 m przez okres 2 – 4 tygodni uległo 4421,98 ha powierzchni leśnej (na podstawie mapy ochrony lasu – obszar objęty powodzią w 1997 roku).

Zdarzeniem, które miało największy wpływ na stan lasu był huragan „Emma", który spowodował straty rzędu 0,5 miliona m^3 drewna pozyskiwanego głównie na powierzchni około 1200 ha zrębami zupełnymi klęskowymi oraz cięciami przygodnymi. Ogółem w Nadleśnictwie Wołów w różnym stopniu uszkodzonych zostało ponad 3132 ha drzewostanów szczególnie w leśnictwach Tarchalice, Dębno i Wrzosy.

1.1.3 Ogólna charakterystyka rozwoju gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Wołów

Tab. 7. Charakterystyka rozwoju gospodarki leśnej Nadleśnictwa Wołów

Wskaźnik		OBREB DĘBNO						OBRĘB WIŃSKO					
		Stan wg cyklu urządzeniowego											
		I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I Stan posiadania													
Powierzchnia ogółem		10154,31	10189,34	10418,03	10535,66	10583,38	10560,03	8544,20	8835,62	8974,53	9385,68	9421,73	9536,91
- grunty leśne, w tym		9048,76	9322,68	9673,43	10027,52	10158,95	10182,41	7906,03	8366,21	8543,44	9174,47	9243,43	9388,48
- grunty leśne zales. i niezalesione		-	-	-	-	9864,77	9895,16	-	-	-	-	9021,96	9180,23
- grunty zw. z gospodarka leśną		-	-	252,99	279,38	294,18	287,25	-	-	191,29	208,78	221,47	208,25
- grunty nieleśne		1105,55	866,66	491,61	510,01	424,43	377,62	638,17	469,41	239,80	211,21	178,30	148,43
- w tym współwłasność		-	-	-	1,8686	0,78	-	-	-	-	-	-	-
II Podział lasów na grupy													
Lasy ochronne (lasy grupy I)		2881,81	2802,55	4027,19	3614,61	3509,95	4879,99	74,58	300,45	2395,31	2484,19	2509,53	2810,22
Rezerwaty	Powierzchnia ogółem	-	-	-	581,31	580,26	680,26	-	-	-	-	-	-
	Powierzchnia leśna	-	-	-	516,99	519,99	521,03	-	-	-	-	-	-
Drzewostany nasienne wyłączone		-	-	52,33	52,33	52,33	52,33	-	-	4,89	4,89	-	-
Lasy krajobrazowe - P. K.		-	-	-	-	5784,40	5913,88	-	-	-	-	-	-
Strefy uszkodzeń od przemysłu	I strefa	-	-	9627,07	9748,14	9864,77	9895,16	-	-	7292,16	7668,90	7724,71	7847,81
	II strefa	-	-	-	-	-	-	-	-	1249,21	1296,79	1297,25	1332,42
	III strefa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III Wskaźnik stanu zasobów drzewnych													

Ogólna charakterystyka lasu

Wskaźnik	OBREB DĘBNO						OBRĘB WIŃSKO					
	Stan wg cyklu urządzeniowego											
	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Zapas na powierzchni leśnej zales. i nie zales. - m^3	1172887	1696696	2159437	2564857	2546204	2484445	1062553	1663366	1916441	2274527	2442856	2464014
Średni zapas na 1ha na powierzchni zales. I nie zales. leśnej - m^3	130	182	223	263	258	251	134	199	224	254	271	268
Przeciętny wiek	47	49	53	59	60	61	43	48	51	54	60	60
Przeciętny przyrost drzewostanów na 1ha - m^3					6,33	6,17					7,16	6,97
IV Przyjęte wieki rębności												
Dla gatunków drzew objętych „wykazem”												
- *So*	100	100	100	100	100	100(90)	100	100	100	100	100	100(90)
- *Św*	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
- *Db*	140	160	160	160	140	140	140	140	140	140	140	140
- *Bk*	120	120	120	120	120	120	-	120	120	120	120	120
Dla gatunków drzew nieobjętych „wykazem”												
- *Md*	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
-*Jd*	-	-	-	-	120	120	-	-	-	-	120	120
-*Dg*	-	-	-	100	100	100	-	-	-	100	100	100
- *Brz, Olcz, Lp, Gb, Ak*	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
- Db_{cz}	80	80	80	80	100	90	80	80	80	80	100	90
- *Jw.*	80	80	80	80	100	100	80	80	80	80	100	100
- *Wz*	140(120)	160	160	140	120	120	140(120)	140	140	140	120	120
- *Js*	140(120)	160	160	140	140	140	140(120)	140	140	140	140	140
- *Kl*	80	80	80	80	100	100	80	80	80	80	100	100
- *Os,* $Ol_{odrośl.}$	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60

Wskaźnik		OBREB DĘBNO						OBRĘB WIŃSKO					
		Stan wg cyklu urządzeniowego											
		I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
- Tp, Olsz		40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
- Wb		40	40	40	40	60	60	40	40	40	40	60	60
- Klp		-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	100
- Czmp		-	-	-	-	-	80	-	-	-	-	-	80
V Przyjęty sposób zagospodarowania													
Zasadniczy sposób zagospodarowania													
- Rębnia		Ib	Ib	Ib, Id	III, Ib	III, Ib	IIIa, Ib	Ib	Ib	Ib, Id	III, Ib	III, Ib	IIIa, Ib
- Okres odnowienia (nawrót cięć)		3 - 5	3 - 5	5	15	11 - 20	11 - 20	3 - 5	3 - 5	5	15	11 - 20	11 - 20
Uzupełniający sposób zagospodarowania													
- Rębnia		IIa	IIa	IIa, IIb	II, IV	II, IV	II, IIIb	IIa	IIa	IIa, IIb	II, IV	II, IV	II, IIIb
- Okres odnowienia (nawrót cięć)		20	20	20	20 - 30	20 - 30	20 - 30	20	20	20	20 - 30	20 - 30	20 - 30
- Rębnia		-	-	-	-	-	IV	-	-	-	-	-	IV
- Okres odnowienia (nawrót cięć)		-	-	-	-	-	30 – 40	-	-	-	-	-	30 – 40
VI Etat użytków rębnych													
Powierzchnia - ha	*Plan*	73,74	45,13	47,00	1343,03	1506,28	861,36	51,73	51,82	59,96	2166,96	1961,11	1271,74
	Wykonanie	60,46	32,00	57,90	1554,78	1327,30		44,69	56,00	57,28	1321,20	1746,16	
Miąższość netto - m^3	*Plan*	14613	10288	12104	338415[2]	241284	134800	11052	13496	15454	298515[2]	298167	206330
	Wykonanie	14451	7407	12002	314976	225357		10431	12188	13830	202943	264867	
VII Etat użytków przedrębnych													
Powierzchnia - ha	*Plan*	669,31	802,00	856,60	6265,99	5042,93	4105,25	659,12	719,00	754,50	5843,16	5318,17	4812,99
	Wykonanie	613,62	690,60	786,00	6284,92	4877,06		563,00	627,00	723,53	5748,72	4971,77	
Miąższość netto - m^3	*Plan*	7827	11935	19360	278589	208120	270264	7070	11411	16261	241722[2]	263232	276600
	Wykonanie	8905	15296	19676	329790	266212		9371	12920	17334	309351	254366	

Ogólna charakterystyka lasu

Wskaźnik		OBREB DĘBNO						OBRĘB WIŃSKO					
		Stan wg cyklu urządzeniowego											
		I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
VIII Roczny plan odnowień i zalesień													
Powierzchnia - ha	*Plan*	113,57	51,00	868,25	1615,38	802,75	635,10	94,06	56,80	1111,56	1224,72[3]	1020,59	901,07
	Wykonanie	142,84	49,00	1385,34	1502,44	666,14		108,31	64,50	1122,73	981,48	895,84	

1.1.4 Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Rejestr gruntów został sporządzony na podstawie materiałów przekazanych przez nadleśnictwo i tworzy on relatywną bazę danych opisowych z mapą numeryczną. W wyniku analizy zapisów w rejestrze dokonano aktualizacji stanu posiadania o zmiany wynikłe z:

- ☑ ustawy o lasach art. 14.1. (zmiana rodzajów użytków gruntowych),
- ☑ Zarządzeniem nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 grudnia 2019 roku w sprawie nowelizacji Instrukcji urządzania lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 DGLP z dnia 21 listopada 2011 roku w sprawie Instrukcji urządzania lasu,
- ☑ zmiany wynikające z zalesień gruntów nieleśnych,
- ☑ zmiany wynikłe z weryfikacji mapy ze stanem faktycznym w terenie, wykonanej w trakcie prac taksacyjnych.

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania z podziałem na województwa i gminy przedstawia załączona **tabela nr I** w części tabelarycznej planu urządzenia lasu.

Tab. 8. Syntetyczne zestawienie Tabeli nr I - powierzchnia gruntów Nadleśnictwa Wołów

Rodzaj użytku	Obręb		Nadleśnictwo	
	Dębno	Wińsko		
	ha	ha	ha	%
1	2	3	4	5
1. Lasy	**10182,4347**	**9388,3802**	**19570,8149**	**97,38**
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	9542,1067	9056,1641	18598,2708	92,54
1) drzewostany - razem	9542,1067	9056,1641	18598,2708	92,54
2) plantacje drzew - razem	-	-	-	-
w tym:	-	-	-	-
- plantacje nasienne	-	-	-	-
- plantacje drzew szybkorosnących	-	-	-	-
1.2. Grunty leśne niezalesione	353,0828	123,9332	477,0160	2,37
1) w produkcji ubocznej - razem	6,1777	3,1871	9,3648	0,04
w tym:				
- plantacje choinek	1,1601	-	1,1601	0,00
- plantacje krzewów	-	-	-	-
- poletka łowieckie	5,0176	3,1871	8,2047	0,04
2) do odnowienia - razem	74,2126	28,3971	102,6097	0,51
w tym:				
- halizny	0,8300	-	0,8300	0,00

Ogólna charakterystyka lasu

Rodzaj użytku	Obręb		Nadleśnictwo	
	Dębno	Wińsko		
	ha	ha	ha	%
1	2	3	4	5
- zręby	73,3826	26,9271	100,3097	0,50
- płazowiny	-	1,4700	1,4700	0,01
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	272,6925	92,3490	365,0415	1,82
w tym:				
- przewidziane do naturalnej sukcesji	155,0191	92,3266	247,3457	1,23
- objęte szczególnymi formami ochrony	117,6734	0,0102	117,6836	0,59
- przewidziane do małej retencji	-	-	-	-
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	-	0,0122	0,0122	0,00
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną	287,2452	208,2829	495,5281	2,47
w tym:	-	-	-	-
1) budynki i budowle	3,1601	2,0714	5,2315	0,03
2) urządzenia melioracji wodnych	49,4030	19,9884	69,3914	0,35
3) linie podziału przestrzennego lasu	67,9450	49,3000	117,2450	0,58
4) drogi leśne	137,6817	120,6099	258,2916	1,29
5) tereny pod liniami energetycznymi	10,7619	12,3042	23,0661	0,11
6) szkółki leśne	11,8834	-	11,8834	0,06
7) miejsca składowania drewna	5,7998	3,0673	8,8671	0,04
8) parkingi leśne	0,4103	-	0,4103	0,00
9) urządzenia turystyczne	0,2000	0,9417	1,1417	0,01
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,9400	4,8129	5,7529	0,03
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	**10183,3747**	**9393,1931**	**19576,5678**	**97,41**
3. Użytki rolne - razem	373,4327	141,1257	514,5584	2,56
3.1. Grunty orne - razem	52,9322	72,8657	125,7979	0,63
w tym:				
1) role	40,6148	62,0809	102,6957	0,51
2) plantacje. poletka. składy drewna i szkółki na gruntach ornych	12,3174	10,7848	23,1022	0,11
3) ugory, odłogi	-	-	-	-
4) działki rodzinne na gruntach ornych	-	-	-	-
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą	-	-	-	-
3.2. Sady	-	0,4700	0,4700	0,00
3.3. Łąki trwałe	113,2489	35,6774	148,9263	0,74
3.4. Pastwiska trwałe	32,3142	7,7029	40,0171	0,20
3.5. Grunty rolne zabudowane	2,4875	5,5623	8,0498	0,04

Ogólna charakterystyka lasu

Rodzaj użytku	Obręb		Nadleśnictwo	
	Dębno	Wińsko		
	ha	ha	ha	%
1	2	3	4	5
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	21,3700	7,5900	28,9600	0,14
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,4954	0,0490	0,5444	0,00
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	-	0,1784	0,1784	0,00
3.9. Nieużytki - razem	150,5845	11,0300	161,6145	0,80
w tym:				
1) bagna	149,6264	11,0300	160,6564	0,80
2) piaski	0,9581	-	0,9581	0,00
3) utwory fizjograficzne	-	-	-	-
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	-	-	-	-
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej	-	-	-	-
4. Grunty pod wodami - razem	0,0710	1,9892	2,0602	0,01
w tym:	-	-		
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0,0710	1,3782	1,4492	0,01
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	-	0,6110	0,6110	0,00
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	-	-	-	-
5. Tereny różne - razem	2,3415	-	2,3415	0,01
w tym:				
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane	-	-	-	-
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	0,7900	-	0,7900	0,00
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	-	-	-	-
4) różne inne	1,5515	-	1,5515	0,01
6. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	0,8259	0,5619	1,3878	0,01
w tym:				
6.1. Tereny mieszkaniowe	-	-	-	-
6.2. Tereny przemysłowe	0,0390	0,0962	0,1352	0,00
6.3. Tereny zabudowane inne	-	-	-	-
6.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,4969	0,4076	0,9045	0,00
6.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	0,2900	-	0,2900	0,00
w tym:				
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	-	-	-	-
2) tereny zabytkowe	0,2900	-	0,2900	0,00
3) tereny sportowe	-	-	-	-
4) ogrody zoologiczne i botaniczne	-	-	-	-

Rodzaj użytku	Obręb		Nadleśnictwo	
	Dębno	Wińsko		
	ha	ha	ha	%
1	2	3	4	5
5) tereny zieleni nieurządzonej	-	-	-	-
6.6. Użytki kopalne	-	-	-	-
6.7. Tereny komunikacyjne - razem	-	0,0581	0,0581	0,00
w tym:				
1) drogi	-	0,0581	0,0581	0,00
2) tereny kolejowe	-	-	-	-
3) inne tereny komunikacyjne	-	-	-	-
Razem (2-6) Grunty nie zaliczone do lasów	**377,6111**	**148,4897**	**526,1008**	**2,62**
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	-	27,5341	27,5341	0,14
OGÓŁEM (1-6)	**10560,0458**	**9536,8699**	**20096,9157**	**100,00**

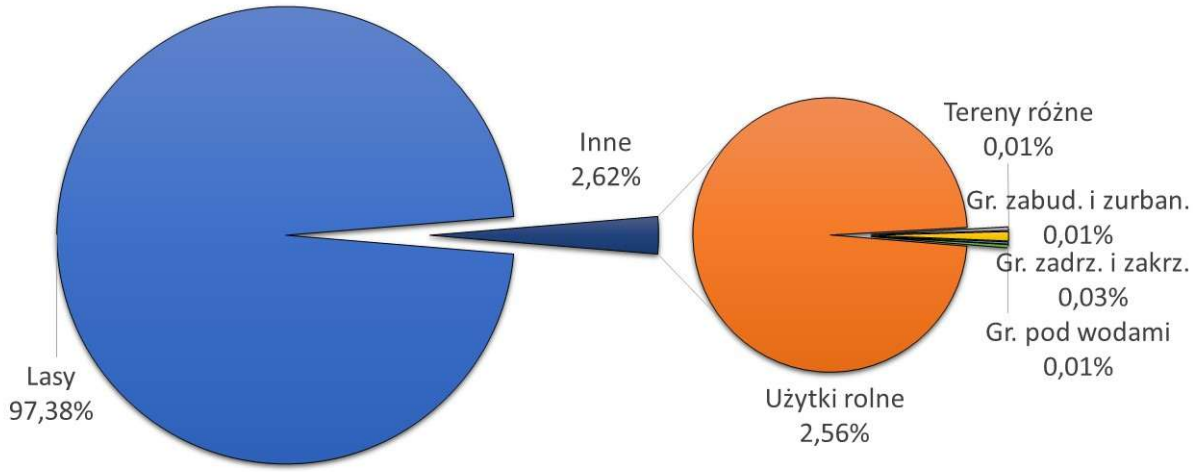
Powyższy podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w **Rozporządzeniu Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. 2020. poz. 2021 oraz 2021 poz. 922)** oraz z Zarządzeniem nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 grudnia 2019 roku w sprawie nowelizacji Instrukcji urządzania lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 DGLP z dnia 21 listopada 2011 roku w sprawie Instrukcji urządzania lasu.

Obowiązujący plan urządzenia lasu na lata 2025-2034 zestawiony jest z dokładnością do 1 ara i w stosunku do tabeli I, zestawionej dla nadleśnictwa z dokładnością do 1 m^2, nieznacznie się różni z uwagi na przyjęte zasady dotyczące sposobu rozliczania powierzchni ewidencyjnej.

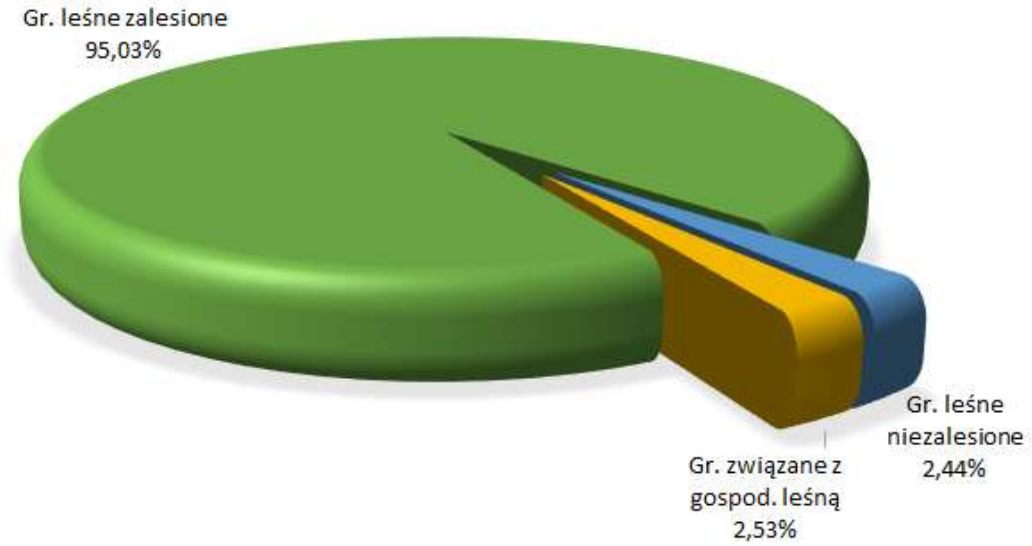
Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg kategorii użytkowania z podziałem na gminy i obręby ewidencyjne z dokładnością do 1m^2 przedstawia się w tabeli I, w części tabelarycznej elaboratu.

Tab. 9. PORÓWNANIE POWIERZCHNI EWIDENCYJNEJ Z PLANEM URZĄDZENIA LASU

Obręb	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona		Powierzchnia związana z gospodarką leśna		Powierzchnia nieleśna		Ogółem obręb	
	ewidencyjna	plan urządzenia lasu	ewidencyjna	plan urządzenia lasu	ewidencyjna	plan urządzenia lasu	ewidencyjna	plan urządzenia lasu
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dębno	9895,1895	9895,16	287,2452	287,25	377,6111	377,62	10560,0458	10560,03
Wińsko	9180,0973	9180,23	208,2829	208,25	148,4897	148,43	9536,8699	9536,941
Nadleśnictwo	**19075,2868**	**19075,39**	**495,5281**	**495,50**	**526,1008**	**526,05**	**20096,9157**	**90096,94**

Ryc. 6. Struktura użytków w Nadleśnictwie Wołów

Ryc. 7. Struktura gruntów leśnych w Nadleśnictwie Wołów

Nadleśnictwo posiada księgi wieczyste na wszystkie działki ewidencyjne.

Do obowiązków nadleśnictwa należy utrzymanie w aktualnym stanie dokumentacji prawnej związanej ze stanem posiadania i ze zmianami w rodzaju użytkowania gruntów nadleśnictwa, ochrony znaków granicznych oraz znaków pomiarowych usytuowanych na

terenie nadleśnictwa (podstawa prawna: *Prawo geodezyjne i kartograficzne – Dz. U. nr 100 poz. 1086, wraz z późniejszymi zmianami*).

Powierzchnię gruntów Nadleśnictwa Wołów, wg grup i kategorii użytkowania, na podstawie syntetycznego zestawienia wielkości zawartych w opisie taksacyjnym lasu i porównanie ich z danymi z Tabeli I przedstawiono poniżej.

Tab. 10. POWIERZCHNIA GRUNTÓW, WG DANYCH Z EWIDENCJI GRUNTÓW I PLANU U.L., DLA NADLEŚNICTWA WOŁÓW

Rodzaj powierzchni		Obręb leśny		Nadleśnictwo
		Dębno	Wińsko	
		Powierzchnia - ha		
1		2	3	4
Powierzchnia ogółem	wg Tabeli I	10560,0458	9536,8699	20096,9157
	wg opisów taksacyjnych	10560,03	9536,91	20096,94
	różnica	-0,0158	0,0401	0,0243

Zaistniałe różnice w powierzchni Nadleśnictwa Wołów, wg tabeli I i opisów taksacyjnych wynikają z założeń dotyczących sposobu rozliczania powierzchni ewidencyjnej, a następnie sposobu przeniesienia jej do opisów taksacyjnych. Dla Nadleśnictwa Wołów wielkość różnicy powierzchni wg opisów taksacyjnych i tabeli I wynosi 0,0243 ha.

Analiza zmian udziału kategorii gruntów w powierzchni Nadleśnictwa Wołów

Analizę zmian udziału kategorii gruntów w powierzchni Nadleśnictwa Wołów przeprowadzono na podstawie danych zawartych w tabelach według danych z V oraz VI rewizji urządzenia lasu.

Tab. 11. POWIERZCHNIA GRUNTÓW, WG GRUP I RODZAJÓW UŻYTKÓW EWIDENCYJNYCH - ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE

Grunty leśne				Grunty zadrzewione	Grunty nieleśne					Ogółem
Zalesione	Niezalesione	Zw. z gosp. leśna.	Razem		Użytki rolne	Wody	Tereny osiedlowe	Tereny różne	Razem	
Powierzchnia w ha /%										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Nadleśnictwo Wołów										
Dane wg VI rewizji U.L.										
18598,2708	477,0160	495,5281	19570,8149	5,7529	514,5584	2,0602	1,3878	2,3415	526,1008	20096,9157
92,54%	2,37%	2,47%	97,38%	0,03%	2,56%	0,01%	0,01%	0,01%	2,62%	100,00%
Dane wg V rewizji U.L.										
18525,2231	361,0068	515,1603	19401,3902	5,6716	568,3976	-	3,0152	24,8491	601,9335	20003,3237
92,61%	1,80%	2,58%	96,99%	0,03%	2,84%	-	0,02%	0,12%	3,01%	100,00%
Zmiany										
73,0477	116,0092	-19,6322	169,4247	0,0813	-53,8392	2,0602	-1,6274	-22,5076	-75,8327	93,592
0,37%	33,42%	-3,75%	0,87%	1,43%	-9,47%	100,00%	-53,97%	-90,58%	-12,60%	0,47%

Ryc. 8. Zestawienie porównawcze zmian gruntów, wg grup i rodzajów użytków ewidencyjnych

Ogólnie powierzchnia nadleśnictwa zmniejszyła się o około 93 ha. W poprzednim okresie nastąpiło przyjęcie i przekazanie nieruchomości gruntowych. Wzrost powierzchni leśnej zalesionej jest związany z zaliczeniem użytków rolnych do powierzchni leśnej oraz przyjęcia nowych gruntów leśnych. Spadek gruntów związanych z gospodarką leśną jest wynikiem przesunięci ich części do gruntów zalesionych. Wzrost gruntów nie zalesionych wynika ze sposobu zagospodarowania w ostatnich latach przez nadleśnictwo powierzchni leśnej zrębami zupełnymi.

Stan granic

Podstawą aktualizacji granic nadleśnictwa w ramach sporządzania projektu planu urządzenia lasu są dane geometryczne dotychczas funkcjonujące w SILP, przekazane wykonawcy w formie geobazy przez Nadleśnictwo Wołów.

Wykonawca na podstawie § 142 IUL, cz. I uzupełnił lub zmodyfikował LMN wykorzystując w tym celu istniejące dane zewnętrzne. W tym celu została pozyskana ogólnie dostępna ortofotomapa sporządzona na potrzeby Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, a także numeryczny model terenu.

Podstawą aktualizacji LMN były dane geometryczne dotychczas funkcjonujące w SILP i przekazane wykonawcy w formie geobazy. Wykonawca na podstawie § 142 IUL, cz. I zmodyfikował LMN o numeryczny model terenu i ortofotomapę.

W przypadku stwierdzenia przez wykonawcę niezgodności pomiędzy współrzędnymi punktów granicznych, na których została oparta aktualizacja LMN, a stanem faktycznym na gruncie, sporządzony został wykaz rozbieżności zgłoszony nadleśniczemu.

Prace geodezyjne dla potrzeb VI rewizji urządzenia lasu

Prace geodezyjne, dla potrzeb VI rewizji urządzenia lasu, były wykonane w miarę zaistniałych potrzeb. Całość dokumentacji kartograficznej opracowana została zgodnie z „***Instrukcją sporządzania projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa", stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 roku.***

Opracowaniem objęto całość gruntów będących w użytkowaniu Nadleśnictwa Wołów, obejmujących 1646 działek w 96 obrębach ewidencyjnych na łączną powierzchnię 20096,9157 ha, według stanu na 01.01.2025 roku.

Dla całości sporządzono pierworys mapy gospodarczej w formie numerycznej z warstwą graniczników, działek i użytków.

Rejestr gruntów sporządzony został na podstawie danych pozyskanych z ewidencji powszechnej i tworzy on relacyjną bazę danych opisowych z mapą numeryczną. W wyniku analizy zapisów zawartych w SILP dokonano aktualizacji ewidencji gruntów o grunty przejęte lub sprzedane przez nadleśnictwo w 2023 i 2024 roku. Rozbieżności pomiędzy otrzymanymi danymi ewidencyjnymi gruntów nadleśnictwa, a stanem faktycznym na gruncie, wykonawca projektu planu urządzenia lasu zgłosił nadleśniczemu w formie wykazu rozbieżności. Nadleśniczy przekazał wykonawcy projektu planu pisemną decyzję w sprawie sposobu usunięcia rozbieżności. Wykonawca przyjął kontury i grupy rodzajowe powierzchni zgodnie z decyzją nadleśniczego.

W ramach prac urządzeniowych wykonano podkład mapowy, w postaci map gospodarczych w skali 1: 5 000, obejmujący łącznie 72 arkusze.

Granica nadleśnictwa jest zastabilizowana w punktach załamania granitowymi słupkami ze znakiem podziemnym. Przebieg granic gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Wołów jest jednoznaczny.

Podział powierzchniowy

Podstawą podziału powierzchniowego był podział dotychczasowy, uzupełniony o zmiany wynikające z przejęcia gruntów. Grunty nowoprzyjęte zostały włączone do sąsiednich oddziałów.

Podział na leśnictwa został przyjęty zgodnie z podziałem przekazanym przez nadleśniczego.

Podział powierzchniowy Nadleśnictwa Wołów ma charakter podziału nizinnego.

Sieć podziału powierzchniowego jest utrwalona w terenie granitowymi słupami oddziałowymi.

Odcinki linii podziału powierzchniowego wymagające poszerzenia zaznaczono na mapach i opisano je w opisach taksacyjnych, jako linie projektowane do poszerzenia. Ogółem w nadleśnictwie opisano 4 linie wymagające poszerzenia, o długości około 0,70 km i powierzchni 0,30 ha:

13-06-1-05-188 -~b -00 pow. 0,14 ha,

13-06-1-05-215 -~f -00 pow. 0,07 ha,

13-06-1-05-239 -~d -00 pow. 0,07 ha,

13-06-2-13-282 -~d -00 pow. 0,02 ha.

Nieposzerzone w terenie linie podziału powierzchniowego – linie oddziałowe i ostępowe (gospodarcze) należy poszerzyć do szerokości wymaganej. Wielkość grubizny drewna projektowana do pozyskania, z tytułu poszerzenia linii jest przedmiotem planu cięć użytków rębnych niezaliczonych na poczet etatu.

Linie podziału powierzchniowego, które spełniają rolę leśnych dróg wywozowych, zostały oznaczone na mapach gospodarczych i przeglądowych jako drogi, a ich powierzchnia w opisach taksacyjnych oraz rejestrze powierzchniowym figuruje również pod drogami.

Tab. 12. WYBRANE ELEMENTY PODZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO DLA NADLEŚNICTWA WOŁÓW

Wyszczególnienie	J.M.	Obręby		Nadleśnictwo
		DĘBNO	WIŃSKO	
1	2	3	4	5
Długość granicy	km	559	706	1265
Granice sporne	km	-	-	-
Odcinki granic stwarzające problemy z ich ochroną	km	-	-	-
Liczba oddziałów	szt.	383	344	727
Średnia powierzchnia oddziału	ha	27,57	27,72	27,64
Brakujące nr oddziałów	numer	-	239, 332-333	
Oddziały z literą	numer	8A, 8B, 16A, 16B, 58A, 266A, 268A, 2A, 300A, 312A	92A, 118A, 119A, 122A, 133A, 179A, 194A, 211A, 216A, 228A, 240A, 329A	-
Liczba pododdz.	szt.	3692	3646	7338
Średnia powierzchnia pododdz.	ha	2,80	2,57	2,68
Liczba wyłączeń nieliterowanych	szt.	1808	1413	3221
Ogólna liczba wyłączeń	szt.	5500	5059	10559
Średnia powierzchnia wyłączenia	ha	1,92	1,89	1,90

1.2 PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA

1.2.1 OGÓLNE DANE O PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zadania gospodarki leśnej i ochrony przyrody przewidziane do realizacji w latach 2025-2034 przez Nadleśnictwo Wołów muszą być zgodne z podstawowymi założeniami polityki zagospodarowania przestrzennego regionu i uwzględniać regionalne strategie rozwoju i programy ochrony środowiska.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, stanowiące akt prawa miejscowego, określają warunki, przeznaczenie zabudowy i zagospodarowania terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Plan miejscowy stanowi podstawę planowania przestrzennego, ustanawia przepisy powszechnie obowiązujące na danym terenie będące podstawą wydawania decyzji administracyjnych.

Nadrzędnym strategicznym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin jest dalsza poprawa ładu przestrzennego, warunków życia mieszkańców i gospodarowania przedsiębiorstw. Należy przy tym zachować zalety położenia, walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz wykorzystać dotychczasową różnorodność gospodarczą i kulturową. Gminy dążą do zrównoważonego i trwałego rozwoju funkcji rekreacyjnej, mieszkaniowej i produkcyjno-usługowej przy zachowaniu wiejskiego jej charakteru.

W związku z powyższym dokonano szczegółowej analizy dokumentów strategicznych w poniższym zakresie, z uwzględnieniem poszczególnych stopni podziału administracyjnego, mogących mieć wpływ na możliwość realizacji zadań przewidzianych w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2025-2034. Dokonano analizy następujących dokumentów:

- ☑ Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego. Uchwała Nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r.
- ☑ MPZP dla obszarów położonych na terenie gminy Wińsko. Uchwała nr L/340/2002 Rady Gminy w Wińsku z dnia 23 sierpnia 2002 r./SUiKZP gminy Wińsko. Uchwała nr LIII/387/2022 Rady Gminy Wińsko z dnia 22 czerwca 2022 r.
- ☑ MPZP dla północnej części miejsscowości Krzelów. Uchwała Nr XLV/302/2002 z dnia 22 lutego 2002 r.
- ☑ MPZP dla terenu położonego w obrębie wsi Wińsko i Kleszczowice. Uchwała nr XI/87/2015 Rady Gminy Wińsko z dnia 26.06.2015 r.

- ☑ MPZP gminy Brzeg Dolny. Uchwała nr III/30/2002 Rady Miejskiej w Brzegu Dolnym z dnia 19 grudnia 2002 r.
- ☑ MPZP Miasta Wołów . Uchwała nr LIII/328/2013 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 24 października 2013 r.
- ☑ MPZP zespołu wsi: Boraszyn, Tarchalice, Wodnica-Gmina Wołów-Strefa V. Uchwała nr LIII/333/2013 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 24 października 2013 r.
- ☑ MPZP zespołu wsi: Dębno, Rudno - Gm. Wołów-Strefa VI. Uchwała nr LIII/334/2013 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 24 października 2013 r.
- ☑ MPZP zespołu wsi: Krzydlina Wielka, Krzydlina Mała, Domaszków - Gm. Wołów-Strefa VII. Uchwała nr LIII/335/2013 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 24 października 2013 r.
- ☑ MPZP zespołu wsi: Lubiąż, Gliniany, Prawików, Rataje, Zagórzyce - Gm. Wołów-Strefa IX. Uchwała nr LIII/337/2013 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 24 października 2013 r.
- ☑ MPZP zespołu wsi: Miłcz, Garwół, Sławowice, Mikorzyce - Gm. Wołów-Strefa III. Uchwała nr LIII/331/2013 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 24 października 2013 r.
- ☑ MPZP zespołu wsi: Pełczyn, Warzęgowo, Nieszkowice, Gródek, Pierusza, Pawłoszewo, Łazarzowice, Smarków, Straża, Siodłkowice, Proszkowo, Stęszów - Gm. Wołów-Strefa I. Uchwała nr LIII/329/2013 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 24 października 2013 r.
- ☑ MPZP zespołu wsi: Piotroniowice, Uskorz Wielki, Uskorz Mały, Lipnica, Łososiowice - Gm. Wołów-Strefa IV. Uchwała nr LIII/332/2013 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 24 października 2013 r.
- ☑ MPZP zespołu wsi: Stary Wołów, Wrzosy, Golina, Bożeń, Moczydlnica Dworska, Wróblewo-Gm.Wołów-Strefa II. Uchwała nr LIII/330/2013 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 24 października 2013 r.
- ☑ MPZP zespołu wsi: Stobno, Mojęcice - Gm. Wołów-Strefa VIII. Uchwała nr LIII/336/2013 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 24 października 2013 r.
- ☑ Zmiana MPZP gminy Brzeg Dolny. Uchwała nr III/30/2002 Rady Miejskiej w Brzegu Dolnym z dnia 19.12.2002 r.
- ☑ Zmiana MPZP gminy Brzeg Dolny. Uchwała nr V/24/2011 Rady Miejskiej w Brzegu Dolnym z dnia 24.02.2011 r./ MPZP gminy Brzeg Dolny. Uchwała nr III/30/2002 Rady Miejskiej w Brzegu Dolnym z dnia 19 grudnia 2002 r.
- ☑ Zmiana MPZP gminy Brzeg Dolny. Uchwała nr XXI/151/2012 Rady Miejskiej w Brzegu Dolnym z dnia 27.09.2012 r.
- ☑ ZSUiKZP gminy Wąsosz. Uchwała nr IX/55/2011 Rady Miejskiej Wąosza z dnia 23 sierpnia 2011 r.

- ☑ SUiKZP gminy Jemielno 2003/2004
- ☑ SUiKZP gminy Prusice. Uchwała nr VII/53/15 Rady Gminy Prusice z dnia 20 marca 2015 r.
- ☑ SUiKZP gminy Wińsko. Uchwała nr LIII/387/2022 Rady Gminy Wińsko z dnia 22 czerwca 2022 r.

W miejscowych planach brak jest informacji, czy gminy planują dalej realizować cele, których nie udało się osiągnąć w zakładanym terminie, czy przystąpią do opracowania nowych strategii. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są w poszczególnych gminach na różnym etapie aktualizacji.

1.2.2 Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Dokumentami planistycznymi powiązanymi z projektem PUL są również plany ochrony dla powierzchniowych form ochrony przyrody wynikające z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r*. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody* (Dz.U. 2005 nr 94, poz. 794). Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wołów występują formy ochrony przyrody ujęte w powyższym rozporządzeniu, do których należą: rezerwaty przyrody „Uroczyska Wrzosy" i „Odrzysko" oraz Park Krajobrazowy Dolina Jezierzycy. Rezerwat przyrody „Uroczysko Wrzosy" posiada Plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu Nr 16 z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Uroczysko Wrzosy" (Dz.Urz. z 2012 r. poz. 3923) zmienione Zarządzeniem nr 13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 maja 2013 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy" (Dz.Urz. z 2013 r. poz. 3388). Rezerwat przyrody „Odrzysko" nie posiada ustanowionego planu ochrony. Park Krajobrazowy Dolina Jezierzycy posiada plan ochrony ustanowiony Uchwałą nr XVI/328/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy" (Dz. Urz. z 2011 r. Nr 250, poz. 4506).

Innymi dokumentami planistycznymi powiązanymi z projektem PUL są plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wynikające z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz.U. 2010 nr 34 poz. 186 z późn. zm.). Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wołów zlokalizowanych jest pięć obszarów Natura 2000. Tylko jeden z nich, tj. PLH020079 Wzgórza Warzęgowskie nie posiada zatwierdzonego planu zadań ochronnych. Zapisy planów

zadań ochronnych zatwierdzonych dla obszarów Natura 2000 zostały uwzględnione na etapie określania funkcji poszczególnych kompleksów leśnych oraz planowania wskazań gospodarczych na początkowych etapach tworzenia pul. Działania ochronne zawarte w planie zadań ochronnych określające sposoby modyfikacji metod w trakcie realizacji planowanych w pul zabiegów gospodarczych zostały opisane w niniejszym dokumencie jako działania minimalizujące do wszystkich powierzchni leśnych, które z uwagi na planowane wskazania gospodarcze tego wymagały.

Dokumentami powiązanymi z projektem PUL dla Nadleśnictwa Wołów są również plany urządzenia lasu dla nadleśnictw bezpośrednio z nim sąsiadujących, tj. Nadleśnictw: Góra Śląska, Oborniki Śląskie, Miękinia, Legnica, Lubin i Żmigród. Powiązanie to dotyczy jedynie ustalenia granic pomiędzy nadleśnictwami i ponadto w żaden sposób nie odnosi się wprost do Nadleśnictwa Wołów. Powiązanie to dotyczy jedynie ustalenia granic pomiędzy nadleśnictwami i ponadto w żaden sposób nie odnosi się wprost do Nadleśnictwa Wołów. Procedura Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (SOOŚ) została przeprowadzona dla wszystkich planów urządzenia lasu sąsiadujących Nadleśnictw: Góra Śląska (2025), Oborniki Śląskie (2025), Miękinia (2022), Legnica (2017), Lubin (2016) oraz Żmigród (2025), a zapisy tych planów nie odnoszą się wprost do Nadleśnictwa Wołów. W związku z brakiem zapisów w analizowanym projekcie pul dla Nadleśnictwa Wołów, które wspólnie z zapisami innych pul mogłyby się przyczynić do niekorzystnej zmiany stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 wspólnego z Nadleśnictwem Lubin lub Nadleśnictwem Legnica - OZW Łęgi Odrzańskie PLC020002; nie przewiduje się, aby mogło dojść do pojawienia się skumulowanego wpływu zapisów wszystkich trzech planów urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze bądź siedliska zwierząt stanowiące przedmioty ochrony tej ostoi.

Ważnymi dokumentami powiązanymi z projektem PUL dla Nadleśnictwa Wołów są:

- ☑ Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego. Uchwała Nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r.
- ☑ Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 wraz z prognozą odziaływania na środowisko. Uchwała Sejmiku Województwa Dolnośląskiego NR XLVII/939/22 z dnia 14 lipca 2022 r.;
- ☑ programy ochrony środowiska powiatów i gmin, w granicach których zlokalizowane są grunty w zarządzie Nadleśnictwa Wołów;
- ☑ prognozy oddziaływania na środowisko projektów ww. dokumentów.

W powyższych dokumentach opisano kompleksowy stan środowiska na terenie poszczególnych jednostek administracyjnych i określono kierunki i zadania w zakresie m.in.

ochrony przyrody. Większość z nich jest spójna z założeniami programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Wołów oraz projektem pul na okres 2025-2034 i jest, była lub będzie realizowana przez nadleśnictwo.

1.2.3 PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE STRATEGII ROZWOJU REGIONU ZAWARTE W PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Podstawowe informacje dotyczące rozwoju regionu mające na celu zabezpieczenie środowiska przed negatywnym oddziaływaniem przyszłych inwestycji zawarte są w programach ochrony środowiska gmin, planie gospodarki odpadami województwa dolnośląskiego oraz w planach zagospodarowania przestrzennego gmin, uwzględniające równocześnie działania na rzecz:

- ☑ ograniczenia zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, zwłaszcza w obrębie terenów zabudowanych i wzdłuż tras komunikacyjnych,
- ☑ uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminach w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa i bezpośrednim sąsiedztwie,
- ☑ inwestowanie w budowę instalacji unieszkodliwiania i przerobu odpadów z terenu gmin;
- ☑ zwiększenia wykorzystania odpadów na cele gospodarcze,
- ☑ likwidacji i rekultywacji dzikich wysypisk śmieci, starych wyeksploatowanych składowisk,
- ☑ maksymalnej redukcji zanieczyszczeń stałych, płynnych i gazowych,
- ☑ dostosowanie procesów produkcji do wymogów ochrony środowiska,
- ☑ wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych stosownie do wymogów europejskich,
- ☑ przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska w związku z poważnymi awariami przemysłowymi,
- ☑ eliminowanie lub zmniejszanie skutków awarii przemysłowych dla środowiska.
- ☑ Główne kierunki działań w gospodarce leśnej zmierzające do ograniczenia negatywnych skutków przyszłych inwestycji to:
- ☑ właściwe prowadzenie prac z zakresu kształtowania stosunków wodnych,
- ☑ zwiększanie różnorodności biologicznej i zróżnicowania genetycznego kształtującego naturalną odporność lasów,
- ☑ doskonalenie gatunkowej i funkcjonalnej struktury lasów,
- ☑ kształtowanie granicy rolno-leśnej,
- ☑ właściwe zagospodarowanie łowieckie lasu,

- ☑ stosowanie biologicznych metod ochrony lasu,
- ☑ utrzymanie właściwego stanu sanitarnego lasu,
- ☑ prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej z zachowaniem zasad ochrony przyrody,
- ☑ dostosowanie prac hodowlanych do warunków mikrosiedliskowych,
- ☑ odpowiednia infrastruktura techniczna,
- ☑ odpowiednie rekreacyjne użytkowanie i zagospodarowanie lasu,
- ☑ zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo,
- ☑ współdziałanie leśnictwa z samorządami i administracją państwową na różnych poziomach w regionie,
- ☑ współdziałanie i doskonalenie związków leśnictwa z innymi sektorami gospodarczymi w zakresie rozwoju regionalnego,
- ☑ kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

1.2.4 Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

W Nadleśnictwie Wołów brak jest gruntów wyłączonych z produkcji leśnej.

1.2.5 Wykaz gruntów nadleśnictwa objętych służebnością przesyłu (linie energetyczne)

Na gruntach Nadleśnictwa Wołów znajdują się linie energetyczne. Nadleśnictwo posiada stosowne umowy z operatorami sieci (Tauron-Dystrybucja S.A., PSE) w sprawie gruntów obciążonych służebnością przesyłu.

W Planie urządzenia lasu przyjęto powierzchnie linii energetycznych na podstawie danych przekazanych przez nadleśnictwo.

Tab. 13. Wykaz linii energetycznych w Nadleśnictwie Wołów

Lp.	Adres leśny	Pow. wg opisów taks. [ha]	Pow. wydziel. w użytku [ha]	Lp.	Adres leśny	Pow. wg opisów taks. [ha]	Pow. wydziel. w użytku [ha]
1	13-06-1-01-1 -c -00	0,05	0,0452	**65**	13-06-2-09-118 -b -00	0,13	0,1261
2	13-06-1-01-1 -j -00	0,01	0,0132	**66**	13-06-2-09-118 -f -00	0,71	0,7082
3	13-06-1-01-2 -b -00	0,08	0,08	**67**	13-06-2-10-165 -i -00	0,07	0,0725
4	13-06-1-01-3 -g -00	0,13	0,1272	**68**	13-06-2-10-166 -f -00	0,11	0,1118
5	13-06-1-01-6 -j -00	0,45	0,4479	**69**	13-06-2-10-167 -b -00	0,04	0,0372
6	13-06-1-01-7 -g -00	0,79	0,7859	**70**	13-06-2-10-168 -o -00	0,05	0,0452
7	13-06-1-01-8A -i -00	0,03	0,0344	**71**	13-06-2-10-195 -d -00	0,2	0,1982
8	13-06-1-01-10 -c -00	0,48	0,4828	**72**	13-06-2-10-205 -d -00	0,04	0,0358
9	13-06-1-01-10 -i -00	0,66	0,6591	**73**	13-06-2-10-205 -f -00	0,34	0,343
10	13-06-1-01-15 -s -00	0,01	0,0077	**74**	13-06-2-10-209 -h -00	0,37	0,3675

Ogólna charakterystyka lasu

Lp.	Adres leśny	Pow. wg opisów taks. [ha]	Pow. wydziel. w użytku [ha]	Lp.	Adres leśny	Pow. wg opisów taks. [ha]	Pow. wydziel. w użytku [ha]
11	13-06-1-03-16B -k -00	0,01	0,0108	**75**	13-06-2-10-211 -l -00	0,18	0,1762
12	13-06-1-03-21 -ax -00	0,03	0,0277	**76**	13-06-2-10-211A -k -00	0,46	0,4594
13	13-06-1-03-21 -fx -00	0,42	0,4225	**77**	13-06-2-11-231 -m -00	0,03	0,0308
14	13-06-1-01-31 -i -00	0,01	0,0144	**78**	13-06-2-11-231 -x -00	0,01	0,0069
15	13-06-1-02-32 -i -00	0,01	0,0122	**79**	13-06-2-11-232 -m -00	0,37	0,3747
16	13-06-1-02-34 -f -00	0,98	0,9752	**80**	13-06-2-11-232 -r -00	0	0,0028
17	13-06-1-01-72 -y -00	0,03	0,03	**81**	13-06-2-11-234 -b -00	0,45	0,4505
18	13-06-1-04-161 -j -00	0,21	0,2075	**82**	13-06-2-11-234 -r -00	0,03	0,0327
19	13-06-1-04-162 -k -00	0,1	0,1035	**83**	13-06-2-09-240 -n -00	0,17	0,1716
20	13-06-1-04-172 -c -00	0,13	0,1281	**84**	13-06-2-09-240 -r -00	0,03	0,0319
21	13-06-1-04-173 -g -00	0,31	0,3144	**85**	13-06-2-09-243 -m -00	0,61	0,6138
22	13-06-1-04-190 -b -00	0,07	0,0686	**86**	13-06-2-13-249 -j -00	0,05	0,049
23	13-06-1-04-190 -c -00	0,08	0,078	**87**	13-06-2-13-253 -b -00	0,13	0,132
24	13-06-1-04-191 -g -00	0,05	0,0471	**88**	13-06-2-13-253 -t -00	0,09	0,0907
25	13-06-1-04-191 -i -00	0,09	0,0926	**89**	13-06-2-13-253 -z -00	0,04	0,0392
26	13-06-1-05-209 -l -00	0,03	0,032	**90**	13-06-2-13-276 -o -00	0,04	0,035
27	13-06-1-06-246 -z -00	0,01	0,014	**91**	13-06-2-13-288 -d -00	0,6	0,6006
28	13-06-1-06-246 -ax -00	0,04	0,0362	**92**	13-06-2-13-289 -d -00	0,03	0,033
29	13-06-1-06-246 -bx -00	0,03	0,026	**93**	13-06-2-13-295 -l -00	0,05	0,0462
30	13-06-1-06-246 -cx -00	0,21	0,2146	**94**	13-06-2-13-296 -d -00	0,65	0,6528
31	13-06-1-04-249 -g -00	0,14	0,1421	**95**	13-06-2-13-296 -m -00	0,13	0,1311
32	13-06-1-04-254 -n -00	0,17	0,1738	**96**	13-06-2-13-297 -l -00	0,04	0,036
33	13-06-1-06-266 -b -00	0,04	0,0396	**97**	13-06-2-13-297 -w -00	0,02	0,0234
34	13-06-1-06-266A -c -00	0,81	0,8118	**98**	13-06-2-13-306 -o -00	0,13	0,1268
35	13-06-1-06-268 -m -00	0,12	0,1235	**99**	13-06-2-12-318 -j -00	0,35	0,3498
36	13-06-1-06-268 -p -00	0,18	0,1789	**100**	13-06-2-12-318 -l -00	0,37	0,3696
37	13-06-1-06-268A -n -00	0,02	0,0174	**101**	13-06-2-12-318 -s -00	0,05	0,0515
38	13-06-1-06-278 -a -00	0,11	0,1108	**102**	13-06-2-12-318 -w -00	0,03	0,033
39	13-06-1-06-281 -i -00	0,04	0,0397	**103**	13-06-2-12-318 -ax -00	0,03	0,0256
40	13-06-1-06-282 -c -00	0,3	0,299	**104**	13-06-2-12-318 -kx -00	0,07	0,0726
41	13-06-1-06-282 -p -00	0,11	0,1118	**105**	13-06-2-12-318 -mx -00	0,09	0,0924
42	13-06-1-06-285 -i -00	0,12	0,1152	**106**	13-06-2-12-318 -ox -00	0,13	0,1268
43	13-06-1-06-285 -l -00	0,06	0,0564	**107**	13-06-2-12-324 -d -00	0,13	0,1276
44	13-06-1-06-288 -h -00	0,9	0,9	**108**	13-06-2-12-324 -g -00	0,08	0,082
45	13-06-1-06-289 -c -00	0,53	0,528	**109**	13-06-2-12-325 -i -00	0,08	0,084
46	13-06-1-06-291 -o -00	0,06	0,0616	**110**	13-06-2-12-325 -l -00	0,13	0,1344
47	13-06-1-06-291 -r -00	0,05	0,0548	**111**	13-06-2-12-325 -m -00	0,1	0,1039

Lp.	Adres leśny	Pow. wg opisów taks. [ha]	Pow. wydziel. w użytku [ha]	Lp.	Adres leśny	Pow. wg opisów taks. [ha]	Pow. wydziel. w użytku [ha]
48	13-06-1-06-302 -f -00	0,02	0,0169	**112**	13-06-2-12-325 -p -00	0,09	0,0858
49	13-06-1-06-302 -h -00	0,66	0,66	**113**	13-06-2-12-326 -m -00	0,08	0,0784
50	13-06-1-06-303 -i -00	0	0,0043	**114**	13-06-2-12-329 -m -00	0,06	0,0647
51	13-06-1-06-309 -f -00	0,48	0,4752	**115**	13-06-2-12-329A -c -00	0,86	0,8646
52	13-06-1-07-319 -n -00	0,11	0,1122	**116**	13-06-2-12-329A -f -00	0,86	0,8646
53	13-06-1-07-320 -l -00	0,12	0,1187	**117**	13-06-2-12-329A -j -00	0,16	0,161
54	13-06-1-07-320 -n -00	0,06	0,0594	**118**	13-06-2-12-329A -l -00	0,13	0,1313
55	13-06-1-07-323 -l -00	0,01	0,01	**119**	13-06-2-12-330 -b -00	0,77	0,7712
56	13-06-1-07-323 -n -00	0	0,002	**120**	13-06-2-12-330 -l -00	0,14	0,1386
57	13-06-2-08-12 -g -00	0,03	0,0294	**121**	13-06-2-12-330 -dx -00	0,06	0,0591
58	13-06-2-08-27 -ax -00	0,03	0,0335	**122**	13-06-2-12-330 -fx -00	0,06	0,0644
59	13-06-2-11-43 -f -00	0,04	0,0438	**123**	13-06-2-13-335 -dx -00	0,09	0,094
60	13-06-2-11-44 -g -00	0,07	0,0719	**124**	13-06-2-13-335 -fx -00	0,01	0,0116
61	13-06-2-11-57 -b -00	0,33	0,3304	**125**	13-06-2-13-335 -gx -00	0,02	0,016
62	13-06-2-09-89 -h -00	0,02	0,0241	**126**	13-06-2-13-335 -hx -00	0,05	0,052
63	13-06-2-09-91 -i -00	0,12	0,1188	**127**	13-06-2-13-335 -ix -00	0,02	0,015
64	13-06-2-09-96 -m -00	0,13	0,1342		Razem	23,03	23,0661

1.2.6 WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA

W planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2025 – 2034 planuje się zalesienia gruntów nieleśnych, zgodnie z zapisami w MPZP, jednocześnie Nadleśnictwo Wołów może dokonywać zalesień gruntów innych niż wykazanych w poniższym zestawieniu po przeprowadzeniu zmian w MPZP i uzyskania stosownych zezwoleń.

Tab. 14. WYKAZ GRUNTÓW NIELEŚNYCH PLANOWANYCH DO ZALESIENIA W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Lp.	Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Typ siedliskowy lasu	Rodzaj powierzchni	Typ drzewostanu
1	13-06-2-08-119A -s -00	0,23	LMŚW	Ł	DB SO
2	13-06-2-08-119A -t -00	0,02	LMŚW	Ł	DB SO
3	13-06-2-12-138 -mx -00	0,18	LMŚW	LZR-PS	DB SO
4	13-06-2-12-138 -nx -00	0,17	LMŚW	Ł	DB SO
5	13-06-2-12-138 -ox -00	0,32	LMŚW	Ł	DB SO
6	13-06-2-12-138 -px -00	0,06	LMŚW	Ł	DB SO
7	13-06-2-09-244 -j -00	0,46	LMŚW	PS	DB SO
8	13-06-2-09-244 -k -00	0,26	LMŚW	R	DB SO
9	13-06-2-09-244 -l -00	0,39	LMŚW	R	DB SO
10	13-06-2-09-244 -m -00	0,16	LMŚW	R	DB SO

Ogólna charakterystyka lasu

Lp.	Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Typ siedliskowy lasu	Rodzaj powierzchni	Typ drzewostanu
11	13-06-2-13-249 -n -00	0,72	LŚW	R	BK DB
12	13-06-2-13-249 -o -00	0,72	LŚW	R	BK DB
13	13-06-2-13-249 -p -00	0,35	LŚW	R	BK DB
14	13-06-2-13-249 -r -00	0,18	LŚW	R	BK DB
15	13-06-2-13-249 -s -00	0,13	LŚW	PS	BK DB
16	13-06-2-13-284 -l -00	0,19	LMŚW	Ł	DB SO
17	13-06-2-13-284 -m -00	1,57	LMŚW	R	DB SO
18	13-06-2-13-284 -n -00	0,36	LMŚW	R	DB SO
19	13-06-2-13-284 -o -00	0,07	LMŚW	R	DB SO
20	13-06-2-13-284 -p -00	0,29	LMŚW	R	DB SO
21	13-06-2-13-284 -r -00	0,02	LMŚW	R	DB SO
22	13-06-2-13-284 -s -00	0,28	LMŚW	R	DB SO
23	13-06-2-13-312 -g -00	0,54	BMŚW	R	BK SO
24	13-06-2-13-312 -h -00	2,06	BMŚW	R	BK SO
25	13-06-2-13-312 -i -00	0,54	BMŚW	R	BK SO
26	13-06-2-13-312 -j -00	4,45	BMŚW	R	BK SO
27	13-06-2-13-312 -k -00	3,85	BMŚW	R	BK SO
28	13-06-2-13-312 -l -00	1,43	BMŚW	R	BK SO
29	13-06-2-13-312 -m -00	1,70	BMŚW	R	BK SO
30	13-06-2-13-312 -n -00	0,49	BMŚW	R	BK SO
31	13-06-2-13-312 -p -00	5,33	LMŚW	BR-PS	DB SO
Razem		27,52			

W prowadzonej gospodarce leśnej przez Nadleśnictwo Wołów w pełni są respektowane i wykorzystywane istniejące, bądź też w chwili obecnej czekające na zatwierdzenie, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gmin (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin).

Zalesienia projektowano zgodnie z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin dla gruntów położonych w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.

Stwierdza się zgodność projektu planu urządzenia lasu ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu, wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska.

1.3 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH LASÓW W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA

1.3.1 PRZYNALEŻNOŚĆ DO KRAINY PRZYRODNICZO-LEŚNEJ I MEZOREGIONÓW

Przynależność przyrodniczo-leśna

Lasy Nadleśnictwa Wołów wg regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski 2010 (*Zielony i Kliczkowska, 2012*) położone są w zasięgu:

Kraina Wielkopolsko-Pomorska (III)

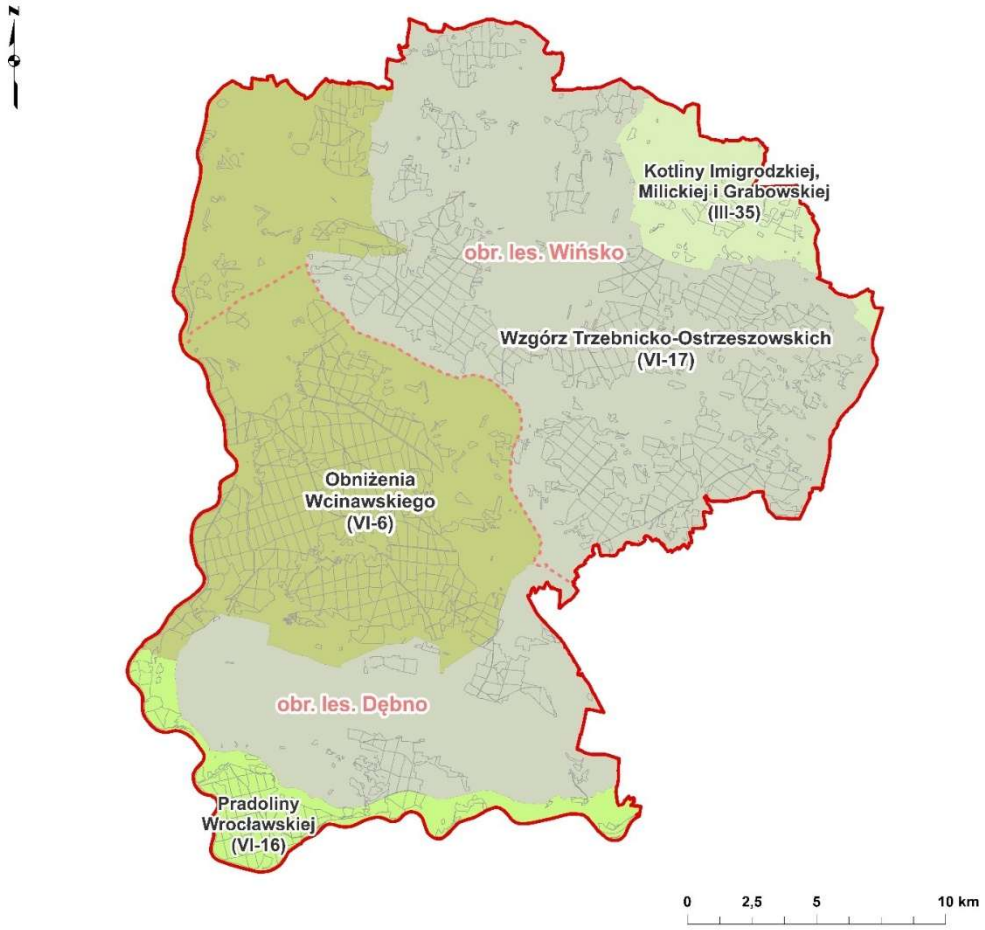
Mezoregion: Kotliny Żmigrodzkiej, Milickiej i Grabowskiej (III-35)

Kraina Śląska (V)

Mezoregion: Obniżenia Ścinawskiego (V-6)

Mezoregion: Pradoliny Wrocławskiej (V-16)

Mezoregion: Wzgórz Trzebnicko-Ostrzeszowskich (V-17)

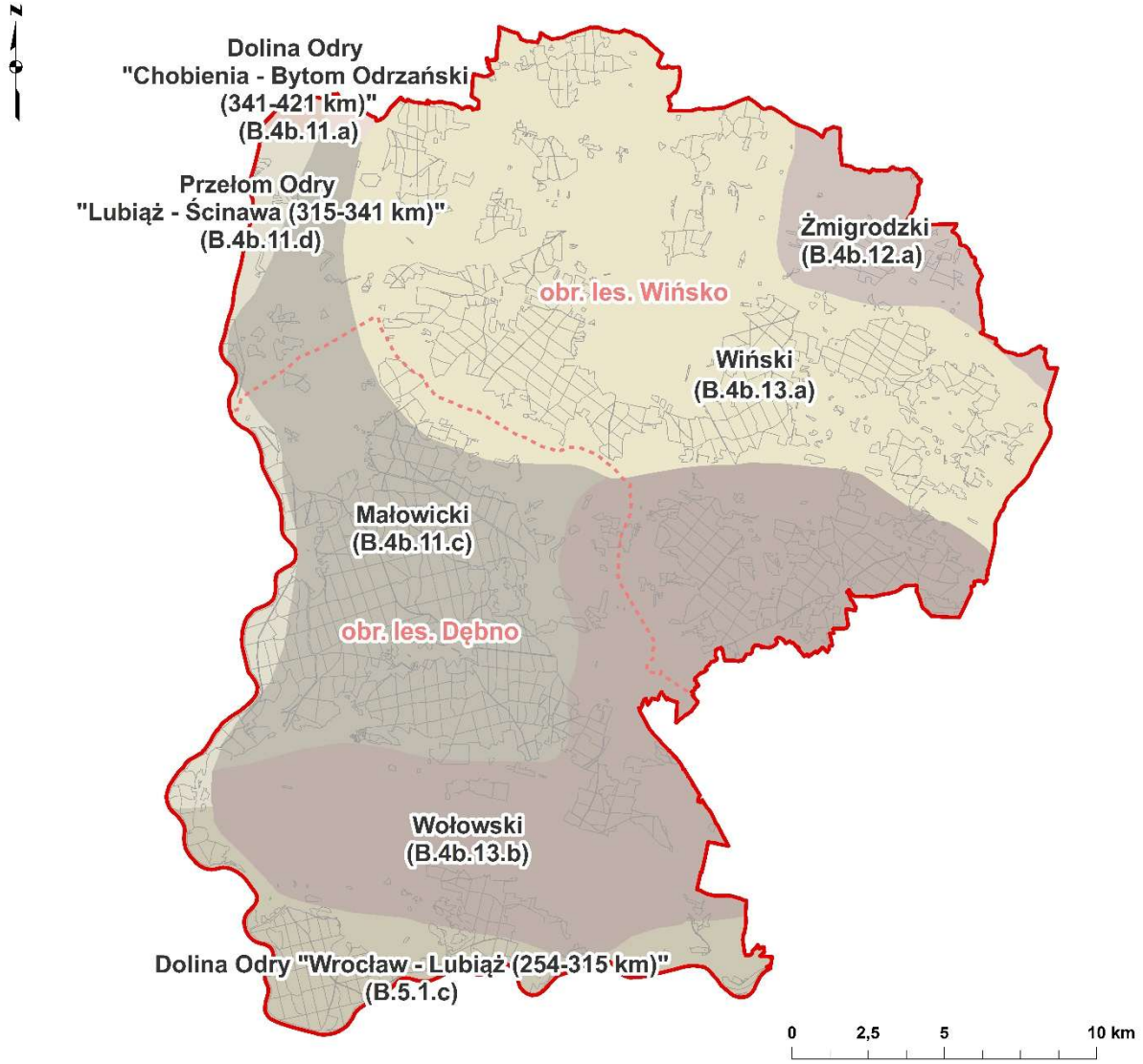
Ryc. 9. Nadleśnictwo Wołów na tle podziału przyrodniczo-leśnego Polski na mezoregiony (Zielony i Kliczkowska 2012)

Szczegółowy przebieg granic mezoregionów został przedstawiony w „Programie ochrony przyrody".

Przynależność geobotaniczna

Według regionalizacji geobotanicznej Polski Matuszkiewicza (2008) obszar Nadleśnictwa Wołów leży w zasięgu następujących jednostek geobotanicznych:

Prowincja Środkowoeuropejska
Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa
Dział Brandenbursko-Wielkopolski (B)
Podkraina Południowowielkopolska (B.4b)
Okręg Nadodrzańskich Kotlin Ścinawsko-Głogowskich (B.4b.11)
Podokręg Doliny Odry "Chobienia - Bytom Odrzański (341-421 km)" (B.4b.11.a)
Podokręg Luboszycki (B.4b.11.b)
Podokręg Małowicki (B.4b.11.c)
Podokręg Przełomu Odry "Lubiąż - Ścinawa (315-341 km)" (B.4b.11.d)
Okręg Doliny Baryczy (B.4b.12)
Podokręg Żmigrodzki (B.4b.12.a)
Okręg Wzgórz Trzebnickich (B.4b.13)
Podokręg Wiński (B.4b.13.a)
Podokręg Wołowski (B.4b.13.b)
Kraina Dolnośląska (B.5)
Okręg Legnicko-Brzeski (B.5.1)
Podokręg Doliny Odry „Wrocław – Lubiąż” (B.5.1.c)

Ryc. 10. Położenie Nadleśnictwa Wołów na tle podziału geobotanicznego Polski na podokręgi (Matuszkiewicz 2008)

1.3.2 Położenie geograficzne i wysokościowe

Grunty Nadleśnictwa Wołów rozciągają się między punktami:

Pn. 16°36'42,11"E a 51°31'33,282"N punkt zlokalizowany jest miejscowości Piotrowice Małe.

Pd. 16°29'56,284"E a 51°13'37,572"N punkt zlokalizowany jest w miejscowości Malczyce.

W. 16°49'28,278"E a 51°25'5,35"N punkt zlokalizowany jest 2,0 km na północ od miejscowości Piotrowice.

Z. 16°25'17,541"E a 17'39,445"N punkt zlokalizowany 1,7 km na zachód od miejscowości Gliniany.

W opisach taksacyjnych Nadleśnictwa Wołów podane zostały zakresy wysokościowe położenia oddziałów leśnych, jak również położenie terenu, nachylenie oraz wystawa stoku w wydzieleniach leśnych, na podstawie Numerycznego Modelu Terenu.

Numeryczny Model Terenu (NMT) oraz Numeryczny Model Pokrycia Terenu (NMPT) wykonany zostały na podstawie danych ze skaningu lotniczego w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych „1992", a wysokości odnoszą się do układu wysokości normalnych „Kronsztadt 86". Dane pozyskane zostały w latach 2011-2014. Pochodzą one z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego. Udostępnione zostały w wersji cyfrowej przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych we Wrocławiu w celu sporządzania projektów Planu Urządzenia Lasu dla nadleśnictw.

1.3.3 Rzeźba terenu

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wołów, według regionalizacji fizycznogeograficznego Polski (Richling i in. 2021), wyróżniono pięć mezoregionów. Wszystkie mezoregiony obejmują grunty w zarządzie nadleśnictwa.

Mezoregion Kotlina Żmigrodzka

Kotlina Żmigrodzka, leżąca w pasie Obniżenia Milicko-Głogowskiego, łączy się na wschodzie z Kotliną Milicką, a na zachodzie z Pradoliną Głogowską. Otaczają ją wzniesienia Wysoczyzny Leszczyńskiej i Wysoczyzny Kaliskiej na północy, a na południu Wzgórza Trzebnickie i Wzgórza Twardogórskie.

Głębsze podłoże geologiczne tworzą tam skały permsko-mezozoiczne monokliny przedsudeckiej. Zalegają na nich osady kenozoiku, częściowo zdeformowane tektonicznie. W dnie kotliny zalegają osady zastoiskowe oraz piaski z fazy recesyjnej zlodowacenia Warty. Przykrywają je aluwia deponowane podczas młodszych zlodowaceń i w holocenie. Od południa Kotlinę Żmigrodzką zamyka charakterystyczne, łukowate zamknięcie przez Wzgórza Trzebnickie nawiązujące do kształtu lobu lądolodu z okresu zlodowaceń środkowopolskich. Osady czwartorzędowe mają z reguły miąższość do kilkudziesięciu metrów, jednak w strefie kopalnych dolin wzrasta ona do ponad 100 m. Efektem holoceńskiej działalności rzek w płaskim dnie Kotliny Żmigrodzkiej są rozległe powierzchnie terasowe Baryczy. Na powierzchniach tych występują pospolicie wydmy śródlądowe i niecki deflacyjne. Największe skupiska wydm parabolicznych występują w rejonie Rawicza – w dolinach Masłówki i Dobrocznej – oraz w całej wschodniej części mezoregionu. Piaski wydmowe są lokalnie eksploatowane. Dominują gleby bielicowe i bielice. W dnach dolin rozwinęły się mady.

Na potencjalną roślinność naturalną składają się przede wszystkim niżowy łęg jesionowo-olszowy i niżowy łęg wiązowo-dębowy, a na obszarach wyżej położonych – grąd środkowoeuropejski (odmiana śląsko-wielkopolska, forma niżowa, seria uboga i seria żyzna).

Mezoregion ma charakter rolniczy, a lesistość przekracza 30%. Większe kompleksy lasów występują w części wschodniej mezoregionu i stanowią część Lasów Milickich, ciągnących się dalej na wschód i północ. Miejscowy krajobraz, współtworzony przez lasy łęgowe i grądy, jest chroniony w Parku Krajobrazowym Dolina Baryczy oraz Obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Baryczy.

Mezoregion Obniżenie Ścinawskie

Obniżenie Ścinawskie obejmuje dolinę Odry w jej przełomowym odcinku przecinającym Wał Trzebnicki, reprezentowany tu po stronie zachodniej przez Wzgórza Dalkowskie, a po stronie wschodniej przez Wzgórza Trzebnickie. Bardziej na południe morfologiczne krawędzie Obniżenia tworzą także obszary wysoczyzn morenowych – Wysoczyzny Lubińskiej od zachodu i Wysoczyzny Rościsławickiej od strony wschodniej. Mezoregion łączy Pradolinę Wrocławską na południu z Pradoliną Głogowską na północy.

Wykształcenie odcinka przełomowego Odry miało miejsce w plejstocenie po ustąpieniu czoła lądolodu skandynawskiego stadiału Warty, gdy sudeckie rzeki – pra-Kaczawa, pra-Bóbr, pra-Kwisa, pra-Nysa Łużycka – zasypując osadami pradolinę Wrocławsko-Magdeburską, wymusiły zmianę kierunku odpływu wód pra-Odry na północ. Pra-Odra, kierując się po linii eoplejstoceńskiej doliny kopalnej, utworzyła Ścinawski Przełom Odry, zwany także Kotliną Ścinawską, którego szerokość wynosi od 4,5 do 7,5 km, a długość ok. 28 km.

Podłoże krystaliczne mezoregionu tworzą skały triasowe monokliny przedsudeckiej stwierdzane odwiertami na głębokości ok. 300 m p.p.t. Zdeponowana została na nich miąższa seria skał mioceńskich, wśród których dominują żwiry, piaski i iły z pokładami węgli brunatnych o przeciętnej grubości 4–6 m (maksymalnie ponad 15 m). Miąższość osadów czwartorzędowych w dolinie Odry wynosi ok. 50 m i wzrasta do 140 m, gdy wypełniają one zagłębienie doliny kopalnej. Pokrywę glebową tworzą mady oraz gleby płowe, bielicowe i bielice wytworzone z piasków.

W krajobrazie dominują formy związane z działalnością wód płynących, w tym system teras Odry, jej liczne starorzecza oraz podcięcia brzegowe, głównie od zachodniej strony doliny, ze skarpami o wysokości do 40 m na północ od Ciechowic. Na terasie 5 m n.p.rz. widoczne są ślady przepływów roztokowych. Poziom ten na prawym brzegu Odry urozmaicają także pola przewianych piasków i wydmy. Współczesne koryto Odry, biegnące po lewej stronie doliny, jest uregulowane i poniżej Ścinawy, aż do wsi Ciechłowice, na odcinku 7,3 km, prowadzi niemal po linii prostej. Od wschodu towarzyszy mu wał przeciwpowodziowy. Do Odry uchodzą Zimnica oraz Jezierzyca, także obwałowana.

Potencjalną roślinność tworzą tu głównie nadrzeczne łęgi wierzbowo-topolowe i jesionowo-wiązowe oraz olsy środkowoeuropejskie. Obszar, poza terenami nadrzecznymi, jest w większości wylesiony i ma charakter rolniczy. Niemal całość mezoregionu położona jest w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Łęgi Odrzańskie, gdzie

schronienie znajdują 43 gatunki wymienione w Czerwonych Księgach roślin i zwierząt. Znajduje się tu także kilka użytków ekologicznych. Ochronie podlegają także zabytki, w tym interesujące grodziska średniowieczne w Rajczynie w Wyszęcicach oraz historyczny układ urbanistyczny Ścinawy z licznymi zabytkami.

Mezoregion Wzgórza Trzebnickie

Mezoregion Wzgórza Trzebnickie położony jest w środkowo-wschodniej części makroregionu Wału Trzebnickiego. Ma zarys łuku wydłużonego z północnego zachodu na południowy wschód, o długości około 80 km i szerokości do 20 km. Od południa sąsiaduje z mezoregionami Niziny Śląskiej: Równiną Oleśnicką, Pradoliną Wrocławską i Wysoczyzną Rościsławicką. Wyraźna jest przede wszystkim granica z Równiną Oleśnicką, mająca charakter prostoliniowego progu o wysokości około 100 m. Od zachodu region sąsiaduje z Obniżeniem Ścinawskim, ale zmiana wysokości jest stopniowa, podobnie jak w kierunku Kotliny Żmigrodzkiej po stronie północnej. Obniżenie tzw. Bramy Malerzowskiej wyznacza granicę z położonymi dalej na wschód Wzgórzami Twardogórskimi.

Wzgórza Trzebnickie mają złożoną budowę geologiczną. Wchodzą w skład Wału Trzebnickiego będącego wielką strukturą glacitektoniczną powstałą zapewne podczas zlodowaceń Sanu i Odry, niewykluczone, że przy udziale tektoniki głębszego podłoża. Zaburzone zostały nie tylko utwory lodowcowe i wodnolodowcowe, ale także leżące pod nimi utwory neogenu: piaski, iły i warstwy węglowe. Powstały w ten sposób ciąg wzniesień stanowił barierę dla lądolodu zlodowacenia Warty, który nie przekroczył osi wzgórz, tylko oparł czoło o ich północny skłon. Pod koniec plejstocenu miała miejsce akumulacja lessu, który w okolicach Trzebnicy sięga 10 m grubości. Mimo późniejszej denudacji rzeźba Wzgórz Trzebnickich jest bardzo żywa i urozmaicona, w szczególności w okolicach Trzebnicy. Wzniesienia i grzbiety o stromych stokach są rozdzielone suchymi dolinami, na lessowym podłożu częste są wąwozy i parowy. Wewnątrzregionalne zróżnicowanie rzeźby i wysokości znajduje odzwierciedlenie w podziale Wzgórz Trzebnickich na regiony niższego rzędu. W pokrywie glebowej przeważają gleby płowe i gleby brunatne.

Wzgórza Trzebnickie stanowią dział wodny między dorzeczem Baryczy na północy i obszarem odwadnianym przez niewielkie cieki do Odry na południu. Gęstość sieci rzecznej jest niewielka, a cieki są ogólnie mało zasobne w wodę. Brak naturalnych i większych sztucznych zbiorników wodnych. Roślinnością potencjalną są grądy środkowoeuropejskie, w formie niżowej odmiany śląsko-wielkopolskiej (część zachodnia), kwaśne dąbrowy (część środkowa) i bory mieszane sosnowo-dębowe oraz żyzne buczyny (część wschodnia). Lesistość przekracza 30%. Pierwotne lasy mezoregionu zostały częściowo zastąpione monokulturowymi drzewostanami sosnowymi.

Mezoregion Wysoczyzna Rościsławicka

Mezoregion jest położony w północno-zachodniej części makroregionu. Obejmuje zasięgiem falisto-równinny obszar między doliną Odry (Pradoliną Wrocławską) na południu i Wzgórzami Trzebnickimi na północy. Granicę południową wyznacza wyraźna krawędź doliny Odry o wysokości do 20 m, przejście we Wzgórza Trzebnickie jest związane ze wzrostem wysokości bezwzględnej, choć ma charakter stopniowy. Od północnego zachodu teren wysoczyzny opada w kierunku Obniżenia Ścinawskiego.

Wysoczyzna jest zbudowana głównie z utworów czwartorzędowych pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego, zalegających na starszych osadach rzecznych wieku plioceńskiego. Utwory lodowcowe są miejscami przykryte przewianymi piaskami eolicznymi, tworzącymi niewysokie wydmy. Wysokości bezwzględne osiągają 150–160 m n.p.m., w krajobrazie brak wyraźniejszych ciągów wzniesień, a rzeźba jest wyrównana i ma charakter zdegradowanej wysoczyzny moreny dennej i powierzchni sandrowych. W pokrywie glebowej przeważają różne odmiany gleb płowych, na piaszczystym podłożu rozwinęły się gleby bielicowe. Sieć rzeczna jest rzadka, a rozległe obszary są praktycznie bezwodne. Głównym ciekiem jest płynąca w północnej części regionu Juszka.

Roślinnością potencjalną są środkowoeuropejskie grądy nizinne i bory mieszane z sosną, dębem i bukiem, na podłożu piaszczystym bory sosnowe. W przeszłości obszar został znacznie wylesiony, zwłaszcza w części południowej, gdzie obecnie dominują pola orne, pastwiska i łąki. Większe skupiska leśne przetrwały w części północno-zachodniej, gdzie wchodzą w skład Parku Krajobrazowego Dolina Jezierzycy, rozciągającego się także na obszar sąsiedniego Obniżenia Ścinawskiego. Są to głównie bory sosnowe.

Mezoregion Pradolina Wrocławska

Pradolina Wrocławska wyznacza przebiegającą z południowego wschodu na północny zachód oś Niziny Śląskiej. Jest to pas terenu o długości ponad 150 km i szerokości do 10 km. Obejmuje on dolinę Odry na odcinku od Krapkowic, gdzie rzeka opuszcza Kotlinę Raciborską, po Obniżenie Ścinawskie między Wysoczyzną Lubińską i Wysoczyzną Rościsławicką.

Przebieg Pradoliny Wrocławskiej nawiązuje do orientacji systemu uskoków środkowej Odry, jednej z ważniejszych struktur tektonicznych w południowo-zachodniej Polsce, która oddziela blok przedsudecki od monokliny przedsudeckiej. Główne rysy rzeźby terenu wynikają jednak z procesów geomorfologicznych działających przed czołem lądolodu skandynawskiego w stadiale Warty. Przed recesją lądolodu i skierowaniem wód pra-Odry w kierunku północnym przez przełom Obniżenia Ścinawskiego, odpływ w strefie marginalnej lądolodu prowadził w kierunku zachodnim do Morza Północnego żłobiąc rozległe obniżenie zwane pradoliną wrocławsko-magdeburską. Jego wschodnią, wciąż widoczną w morfologii terenu częścią, jest właśnie Pradolina Wrocławska. Po okresie glacjalnym dno pradoliny kształtowały procesy rzeczne, tworząc system teras, meandrowe koryto Odry z przyległymi starorzeczami oraz

mady, wyznaczające zasięg holoceńskich wezbrań. Ich przyrost pionowy wiąże się ze wzrostem obciążenia rzek rumowiskiem w wyniku działalności rolniczej i deforestacji obszaru. Na tzw. madzie rolniczej deponowane były młodsze osady zwane madą przemysłową, zawierające artefakty związane z rozwojem przemysłu i zanieczyszczone miałem węglowym. Współczesne powodzie, np. w 1997 i 2010 r., tworzą pokrywy mad z dużą ilość plastiku. W biegu Odry wyróżnia się odcinek wrocławski, gdzie Odra rozgałęzia się na wiele ramion na kształt anastomozy. Jest to jednak w dużej mierze wynik regulacji rzeki podczas rozwoju miasta. Powierzchnie teras noszą ślady procesów eolicznych, z polami wydmowymi w okolicach Lubiąża, Środy Śląskiej, Siechnic, Starych Kolni czy Brynicy. Miejscami osady czwartorzędowe mają niewielką miąższość, odsłaniając skały starszego podłoża, w tym utwory neogenu (żwiry, piaski, mułki, iły), a na odcinku opolskim także górnej kredy (margle i wapienie margliste).

Odra w Pradolinie Wrocławskiej jest całkowicie regulowana przy pomocy przekopów prostujących zakola, stopni i jazów, obwałowań, ostróg oraz innych elementów hydrotechnicznych. Prowadzi nią międzynarodowa droga wodna E30.

Potencjalną roślinność naturalną Pradoliny Wrocławskiej tworzą łęgi jesionowo-wiązowe, częściowo w kompleksie z łęgami wierzbowymi, łęgi dębowo-wiązowe w kompleksie z wilgotnymi postaciami grądu, jak też ubogie postacie boru mieszanego sosnowo-dębowego. Siedliska te są jednak zdegradowane m.in. przez zabiegi melioracyjne. Dolina Odry tworzy naturalny korytarz ekologiczny. W celu ochrony przyrody wyznaczono tu liczne obszary Natura 2000 oraz rezerwaty przyrody.

1.3.4 Warunki klimatyczne, wodne, glebowe

Hydrologia

I Odra

II Barycz

III Barycz od Orli do Polskiego Rowu (p)

IV Tynica

V Tynica od dopł. spod Piskorzów do dopł. spod Cieszyny (p), Dopływ spod Piskorzów, Kijanka (Wińsko), Tynica od dopł. spod Jakubowic do Kijanki (p), Dopływ spod Jakubowic, Tynica do dopł. spod Jakubowic (p)

III Barycz od Sąsiecznicy do Orli (p)

IV Łacha

V Młyniec, Kłotna, Łacha od Kłotnej do Młyńca (l), Graniczna Woda, Łacha od dopł. spod Głębowic do Granicznej Wody (l), Dopływ spod Głębowic, Łacha do dopł. spod Głębowic (l)

IV Krępa

V Krępa od Jastrząbki do Czarnego Potoku (p), Jastrząbka, Kisielina, Krępa od Kisieliny do Jastrząbki (l), Krępa do Kisieliny (l)

II Odra od Nysy Kłodzkiej do Baryczy (p)

III Odra od Kaczawy do Baryczy (p)

IV Jezierzyca

V Jezierzyca od Niecieczy do ujścia, Niecieczа, Jezierzyca od Juszki do Niecieczej (l), Gołaźna, Juszka, Jezierzyca od Gostuszy do Juszki (l), Gostusza, Jezierzyca od Gołaźnej do Gostuszy (l), Jezierzyca do Gołaźnej (p)

IV Odra od Kaczawy do Zimnicy (l)

V Odra od Strużyska do Zimnicy (l)**,** Odra od Jastrzębiej do Strużyska (l)**,** Odra od Bobrka do Jastrzębiej (l)**,** Odra od Kaczawy do Bobrka (l)

IV Odra od Zimnicy do Przychowskiej Strugi (l)

V Odra od Zimnicy do Przychowskiej Strugi (l)

IV Odra od Przychowskiej Strugi do Jezierzycy (p)

V Odra od Przychowskiej Strugi do Jasienia (l)**,** Odra od Jasienia do Jezierzycy (p)

IV Odra od Jezierzycy do Słońca (l)

V Kanał Dąbie (Strużnik), Odra od Jezierzycy do Kan. Dąbie (p)

III Odra od Widawy do Kaczawy (l)

IV Odra od Lubniówki do Średzkiej Wody (l)

V Odra od Lutyni do Średzkiej Wody (l)

IV Odra od Średzkiej Wody do Cichej Wody (l)

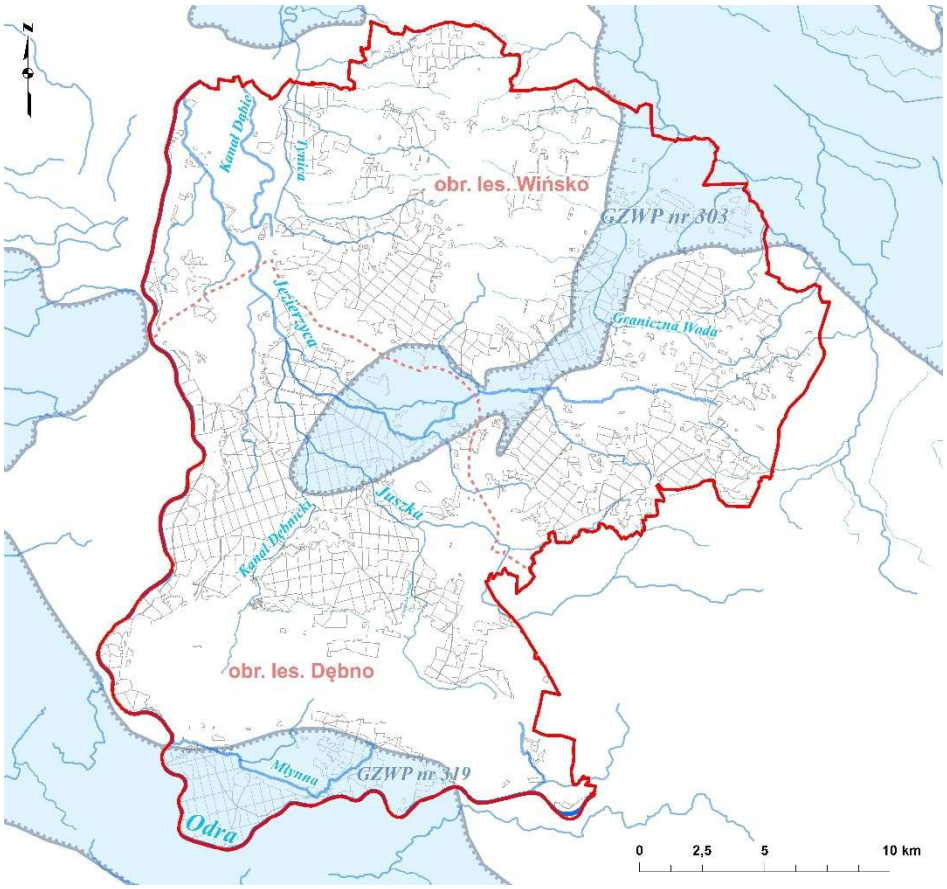
V Młynna (Brzeźnica)**,** Odra od Średzkiej Wody do Młynnej (p)**,** Odra od Młynnej do Cichej Wody (l)

IV Odra od Cichej Wody do Kaczawy (l)

V Odra od Kan. Rogowskiego do Kaczawy (l), Odra od Cichej Wody do Kan. Rogowskiego (l)

Pod względem hydrograficznym lasy Nadleśnictwa Wołów należą do zlewni rzeki Odry. Wody północnej części nadleśnictwa zbiera rzeka Barycz, natomiast centralnej i południowej - rzeka Odra. Południowa i zachodnia granica nadleśnictwa opiera się o rzekę Odrę. Przez centralną część nadleśnictwa przepływa rzeka Jezierzyca i jej liczne dopływy: Juszka, Młynówka, Gołaźna, Rów Stawowy, Nieciecza. Poza Jezierzycą do większych cieków zlewni Odry leżących w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa należą: Mojęcka Struga, Kanał Dębnicki, Młynna, Barłożna. Spośród większych cieków leżących w zasięgu zlewni Baryczy należy

wymienić: Graniczną Wodę, Tynicę, Kijankę, Rudawkę, Kłotną, Kisieliną, Jastrząbkę, Smogorzowski Rów.

Ryc. 11. Sieć hydrograficzna w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wołów oraz lokalizacja głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)

Warunki klimatyczne

Obszar Dolnego Śląska, jak i cały obszar kraju, zaliczany jest do klimatu umiarkowanego o cechach przejściowych między klimatem morskim i kontynentalnym. Dodatkowy, choć sporadycznie notowany, jest napływ mas powietrza arktycznego i zwrotnikowego. Wszystkie te cechy warunkują znaczną zmienność typów pogody w ciągu roku. Warunki pogodowe Dolnego Śląska zalicza się do pięciu głównych typów pogody, wyróżnionych dla tego regionu:

- ☑ typ pogody cyklonalnej pochodzenia północnoatlantyckiego (najczęstszy), związanej z napływem wilgotnych mas powietrza polarno-morskiego znad Atlantyku,
- ☑ typ pogody antycyklonalnej ciepłej (letniej), związanej z wpływem wyżu azorskiego,
- ☑ typ pogody cyklonalnej ciepłej i wilgotnej pochodzenia śródziemnomorskiego, powodujący obfite i intensywne opady powodziowe w Sudetach,

- ☑ typ pogody antycyklonalnej zimnej, związany z napływem mas powietrza polarno-kontynentalnego,
- ☑ typ pogody wiosennej (kwietniowej), zmiennej, związany z napływem mas powietrza arktycznego.

Istotny wpływ na kształtowanie się warunków klimatycznych na Dolnym Śląsku ma ukształtowanie i urozmaicona rzeźba terenu. Wpływają one na zmiany poszczególnych elementów meteorologicznych i występowanie lokalnych warunków pogodowych i klimatycznych (Głowicki i in. 2005).

Obszar Nadleśnictwa Wołów znajduje się pod wpływem regionalnych warunków klimatycznych, mniejsze znaczenie na kształtowanie się tu warunków pogodowych ma zróżnicowanie przestrzenne rzeźby tego terenu. Równinna, przeważająca część obszaru nadleśnictwa pozostaje w zbliżonych warunkach klimatycznych (Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska 2009a).

Warunki pogodowe na obszarze nadleśnictwa określane są na podstawie danych ze stacji synoptycznych, zaliczanych do I i II rzędu sieci pomiarowej Państwowej Służby Hydrologiczno-Meteorologicznej. Dla obszaru nadleśnictwa, najbliższa stacja synoptyczna znajduje się we Wrocławiu, dodatkowo w sąsiedztwie nadleśnictwa funkcjonuje stacja w Legnicy. Stacja synoptyczna we Wrocławiu jest stacją reprezentatywną, zbierającą pełne ciągi danych pomiarowych, na podstawie których opierają się analizy klimatyczne z wielolecia. Na podstawie zebranych danych dokonuje się ich interpolacji przestrzennej. Ostatnie analizowane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB) wielolecie obejmuje okres 1991-2020 (klimat.imgw.pl).

Średnia roczna temperatura powietrza z wielolecia (1991-2020) na przeważającej części obszaru nadleśnictwa jest zbliżona i wynosi ok. 9ºC.

Notowane w wieloleciu 1991-2020 maksymalne temperatury wahały się między 28-29ºC. Minimalne temperatury wynosiły przeciętnie -8ºC. Średnia roczna suma usłonecznienia z wielolecia (1991-2020) utrzymywała się na wysokim poziomie 1800-1850 godzin (klimat.imgw.pl).

Obserwowane zmiany temperatury z wielolecia na obszarze kraju wykazują wyraźny wzrost. Od 1951 r. temperatura powietrza na terenie kraju wzrosła o nieco więcej niż 2,0ºC, przy czym na obszarze nizin jest to ok. 2,1ºC, a na terenie Sudetów 1,8ºC. Sudety są rejonem o najwolniej wzrastającej temperaturze powietrza na tle kraju (IMGW 2020).

Średnia roczna suma opadu atmosferycznego z wielolecia (1991-2020) jest ściśle powiązana z ukształtowaniem terenu nadleśnictwa. Obszar nadleśnictwa odznacza się średnimi opadami na poziomie 500-600 mm (klimat.imgw.pl).

Pokrywa śnieżna występuje epizodycznie, przeciętnie zalega 30 dni. Jej średnia grubość to 6 cm. Okres wegetacyjny trwa ponad 210 dni. Średnia prędkość wiatru wynosi 3-4 m/s (Zielony i Kliczkowska 2012; Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska 2009b).

W ostatnich dekadach coraz wyraźniej widoczne jest zjawisko kompleksowego oddziaływania zespołu szkodotwórczych czynników abiotycznych i biotycznych. Obserwowane globalne zmiany klimatyczne, a w szczególności związane z nimi anomalie pogodowe, predysponują do dalszego pogłębiania się procesów rozpadu drzewostanów, szczególnie sosnowych i świerkowych. W tym kontekście punktem krytycznym był rok 2015 i lata 2016-2019, w których nasiliły się szkody w wyniku oddziaływania czynników abiotycznych, związanych z anomaliami pogodowymi (susza, wysokie temperatury powietrza, silne wiatry), a także biotycznych (choroby infekcyjne, szkodniki owadzie i inne organizmy), będących pokłosiem tych pierwszych (Grodzki i in. 2019, Sierota i in. 2019).

Warunki glebowe

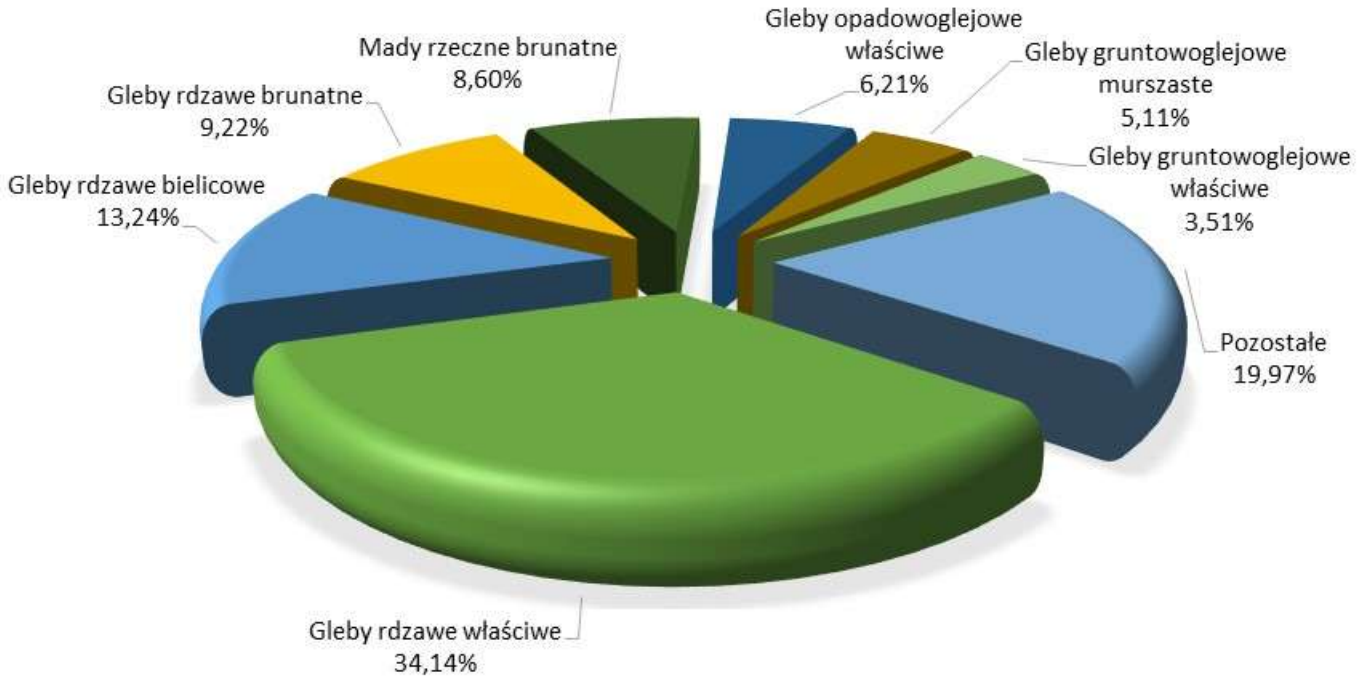
Nadleśnictwo posiada opracowanie siedliskowe, wykonane według stanu na 01.01. 2014 roku. Według ustaleń KZP do opisów taksacyjnych przepisano w maksymalnym stopniu informacje dotyczące typu siedliskowego lasu, wariantu uwilgotnienia, stan siedliska, podtypu i gatunku gleby, a dla gruntów porolnych i zrekultywowanych dodatkowo cechę gleby.

Tab. 15. FREKWENCJA PODTYPÓW GLEB W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Podtyp gleby		Obręb Dębno		Obręb Wińsko		Nadleśnictwo	
		ha - %					
1	2	3	4	5	6	7	8
ARb	Arenosole bielicowane	12,19	0,12%	-	-	12,19	0,06%
AUi	Gleby industro i urbanoziemne	64,26	0,65%	23,30	0,25%	87,56	0,46%
Bgms	Gleby glejo-bielicowe murszaste	132,99	1,34%	16,52	0,18%	149,51	0,78%
Bgw	Gleby glejo-bielicowe właściwe	578,88	5,85%	23,39	0,25%	602,27	3,16%
Blw	Bielice właściwe	2,69	0,03%	3,28	0,04%	5,97	0,03%
BRk	Gleby brunatne kwaśne	19,37	0,20%	276,42	3,01%	295,79	1,55%
BRwy	Gleby brunatne wyługowane	-	-	12,99	0,14%	12,99	0,07%
Bw	Gleby bielicowe właściwe	398,72	4,03%	19,71	0,21%	418,43	2,19%
CZms	Czarne ziemie mueszaste	-	-	7,66	0,08%	7,66	0,04%
Dbr	Gleby deluwialne brunatne	-	-	14,55	0,16%	14,55	0,08%
Gm	Gleby gruntowoglejowe murszowe	99,50	1,01%	25,53	0,28%	125,03	0,66%
Gmł	Gleby gruntowoglejowe mułowe	23,48	0,24%	-	-	23,48	0,12%
Gms	Gleby gruntowoglejowe murszaste	706,16	7,14%	268,25	2,92%	974,41	5,11%
Gp	Gleby gruntowoglejowe próchniczne	-	-	6,73	0,07%	6,73	0,04%
Gt	Gleby gruntowoglejowe torfowe	2,97	0,03%	2,07	0,02%	5,04	0,03%

Ogólna charakterystyka lasu

Podtyp gleby		Obręb Dębno		Obręb Wińsko		Nadleśnictwo	
		ha - %					
1	2	3	4	5	6	7	8
Gw	Gleby gruntowoglejowe właściwe	501,23	5,07%	167,78	1,83%	669,01	3,51%
MDbr	Mady rzeczne brunatne	1543,86	15,60%	96,25	1,05%	1640,11	8,60%
MDp	Mady rzeczne próchniczne	97,31	0,98%	23,88	0,26%	121,19	0,64%
MDw	Mady rzeczne właściwe	486,21	4,91%	10,29	0,11%	496,50	2,60%
Mgy	Glebu gytiowo-murszowe	-	-	2,25	0,02%	2,25	0,01%
MŁw	Gleby mułowe właściwe	116,20	1,17%	16,92	0,18%	133,12	0,70%
Mn	Gleby namurszowe	1,14	0,01%	12,69	0,14%	13,83	0,07%
MRm	Gleby mineralno-murszowe	183,95	1,86%	31,40	0,34%	215,35	1,13%
MRms	Gleby murszaste	57,10	0,58%	100,50	1,09%	157,60	0,83%
MRw	Gleby murszowate właściwe	45,31	0,46%	57,84	0,63%	103,15	0,54%
Mt	Gleby torfiasto-murszowe	241,03	2,44%	91,02	0,99%	332,05	1,74%
OC	Gleby ochrowe	47,19	0,48%	-	-	47,19	0,25%
OGam	Gleby amfiglejowe	16,70	0,17%	67,17	0,73%	83,87	0,44%
OGb	Gleby opadowoglejowe bielicowe	61,37	0,62%	0,88	0,01%	62,25	0,33%
OGSt	Gleby stagnoglejowe torfowe	20,24	0,20%	27,98	0,30%	48,22	0,25%
OGw	Gleby opadowoglejowe właściwe	440,69	4,45%	743,17	8,10%	1183,86	6,21%
Pb	Gleby płowe bielicowe	14,59	0,15%	6,29	0,07%	20,88	0,11%
Pbr	Gleby płowe brunatne	19,47	0,20%	78,61	0,86%	98,08	0,51%
Pog	Gleby płowe opadowe	-	-	11,01	0,12%	11,01	0,06%
Pw	Gleby płowe właściwe	38,09	0,38%	58,77	0,64%	96,86	0,51%
RDb	Gleby rdzawe bielicowe	1575,00	15,92%	951,01	10,36%	2526,01	13,24%
RDbr	Gleby rdzawe brunatne	354,12	3,58%	1403,81	15,29%	1757,93	9,22%
RDw	Gleby rdzawe właściwe	1992,27	20,13%	4520,31	49,24%	6512,58	34,14%
Tn	Gleby torfowe torfowisk niskich	0,88	0,01%	-	-	0,88	0,00%
Razem		9895,16	100,00%	9180,23	100,00%	19075,39	100,00%

Ryc. 12. Struktura opisanych podtypów gleby w Nadleśnictwie Wołów

Łącznie na terenie Nadleśnictwa Wołów wyróżniono 39 podtypów gleb.

Teren Nadleśnictwa Wołów jest silnie zróżnicowany pod względem typologii gleb. Największy wpływ na zróżnicowanie pokrywy glebowej wywarły skały macierzyste gleb, szata roślinna, rzeźba terenu, hydrologia i elementy klimatu. Dominującym typem gleb na terenie Nadleśnictwa Wołów są gleby rdzawe występujące na 57% powierzchni leśnej. Wśród gleb rdzawych przeważają gleby rdzawe właściwe.

1.3.5 ZESTAWIENIE TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU WEDŁUG PANUJĄCYCH I RZECZYWISTYCH SKŁADÓW GATUNKOWYCH

Struktura typów siedliskowych lasu

Podczas prac terenowych VI rewizji urządzenia lasu typy siedliskowe dla Nadleśnictwa Wołów zostały przyjęte z opracowania siedliskowego. W stosunku do poprzedniej rewizji urządzenia lasu nastąpiły drobne, nieistotne różnice powierzchni siedliskowych typów lasu wynikające z korekty granic wydzieleń oraz zmian w powierzchni leśnej nadleśnictwa.

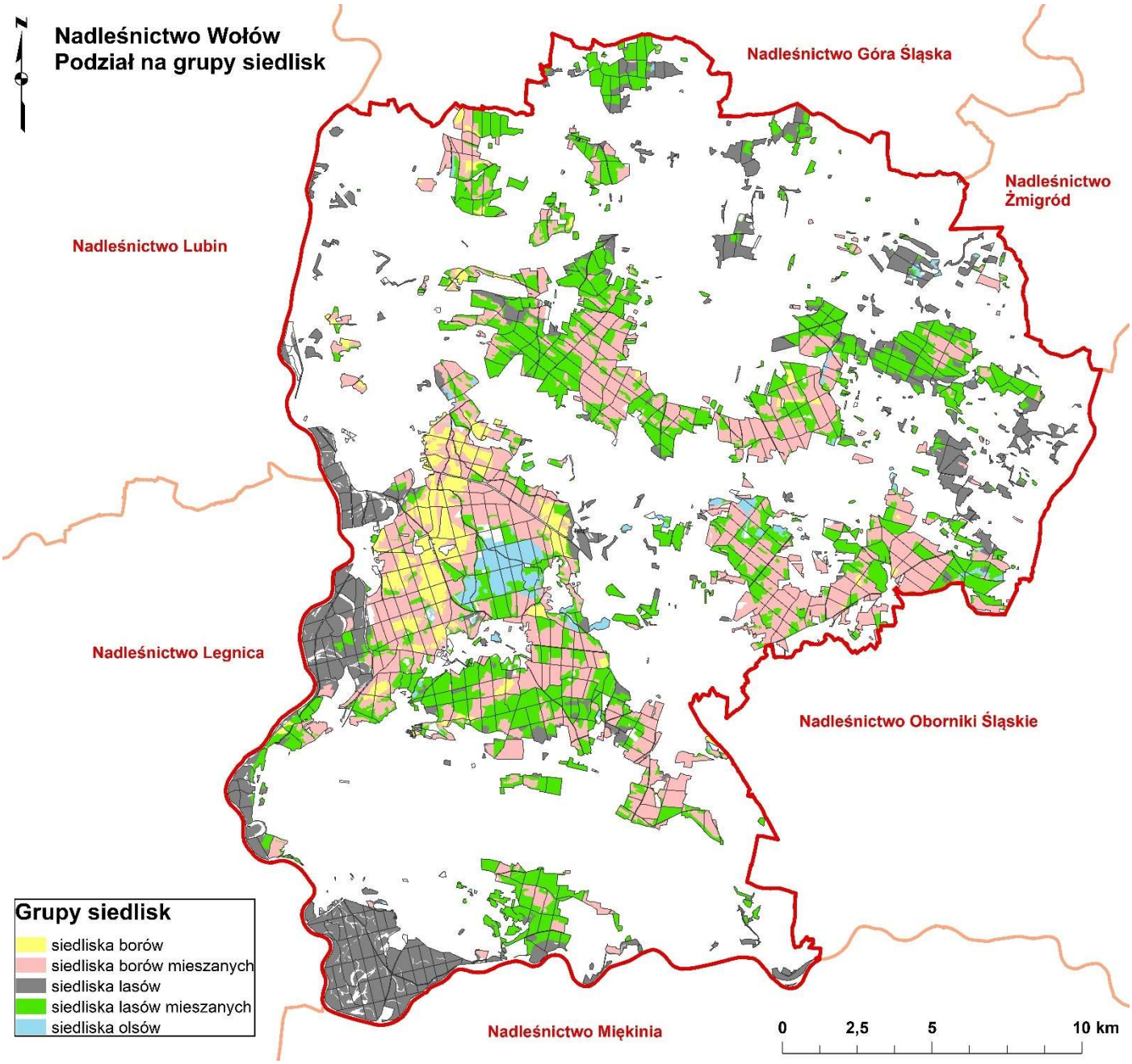
Rozmieszczenie poszczególnych siedliskowych typów lasu obrazuje mapa przeglądowa siedlisk w skali 1:25 000.

Szczegółowe zestawienia typów siedliskowych lasu, wg gatunków panujących dla obrębu leśnego zawiera tabela II i IV.

Tab. 16. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI[1] I UDZIAŁU PROCENTOWEGO TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU

Typ siedliskowy lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	DĘBNO		WIŃSKO			
	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]
1	2	3	4	5	6	7
BŚW	959,47	9,70	129,16	1,41	1088,63	5,71
BMŚW	2717,10	27,46	3310,24	36,06	6027,34	31,58
BMW	696,00	7,03	28,49	0,31	724,49	3,80
LMŚW	1373,09	13,88	3520,96	38,34	4894,05	25,66
LMW	1189,15	12,02	447,11	4,87	1636,26	8,58
LMB	-	0,00	0,94	0,01	0,94	0,00
LŚW	192,03	1,94	671,72	7,32	863,75	4,53
LW	301,76	3,05	811,35	8,84	1113,11	5,84
OL	379,00	3,83	105,46	1,15	484,46	2,54
OLJ	53,72	0,54	28,25	0,31	81,97	0,43
LŁ	2033,84	20,55	126,55	1,38	2160,39	11,33
Razem	9895,16	100,00	9180,23	100,00	19075,39	100,00

[1] Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona

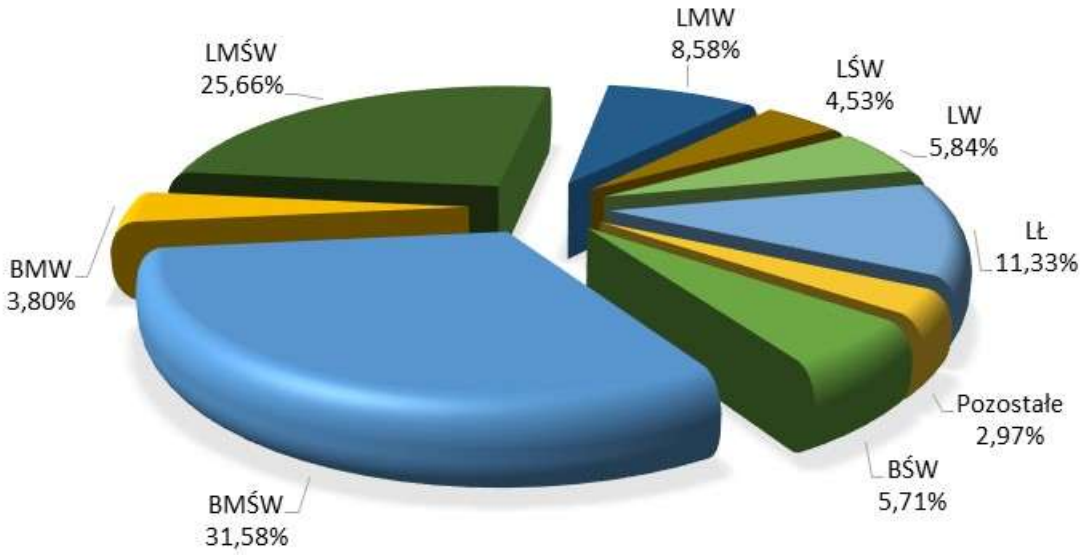

Ryc. 13. podział Nadleśnictwa Wołów na grupy siedlisk

Tab. 17. ZESTAWIENIE WILGOTNOŚCIOWO-TROFICZNE POWIERZCHNI SIEDLISK LEŚNYCH

Grupy żyznościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Bory	-	1088,63	-	-	-	1088,63	5,71
Bory mieszane	-	6027,34	724,49	-	-	6751,83	35,39
Lasy mieszane	-	4894,05	1636,26	0,94	-	6531,25	34,24
Lasy	-	863,75	1113,11	484,46	2242,36	4703,68	24,66

Grupy żyznościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem	-	12873,77	3473,86	485,40	2242,36	19075,39	100,00
%	-	67,49	18,21	2,54	11,76	100,00	

Ryc. 14. Struktura typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Wołów

Tab. 18. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU Z UDZIAŁEM GRUNTÓW POROLNYCH W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Lp.	Typy siedliskowe lasu	Obręb Dębno		Obręb Wińsko		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia ha / %					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	**BŚW** w tym na gruntach porolnych	**959,47** 363,06	**9,70%** 3,67%	**129,16** 17,76	**1,41%** 0,19%	**1088,63** 380,82	**5,71%** 2,00%
3	**BMŚW** w tym na gruntach porolnych	**2717,10** 1030,39	**27,46%** 10,41%	**3310,24** 1077,50	**36,06%** 11,74%	**6027,34** 2107,89	**31,58%** 11,05%
4	**BMW** w tym na gruntach porolnych	**696,00** 160,70	**7,03%** 1,62%	**28,49** 15,84	**0,31%** 0,17%	**724,49** 176,54	**3,80%** 0,93%
6	**LMŚW** w tym na gruntach porolnych	**1373,09** 560,49	**13,88%** 5,66%	**3520,96** 1468,17	**38,24%** 15,99%	**4894,05** 2028,66	**25,66%** 10,64%
7	**LMW** w tym na gruntach porolnych	**1189,15** 342	**12,02%** 3,46%	**447,11** 149,01	**4,87%** 1,62%	**1636,26** 491,49	**8,58%** 2,58%
8	**LMB** w tym na gruntach porolnych	**-** -	**-** -	**0,94** -	**0,01%** -	**0,94** -	**0,00%** -

Lp.	Typy siedliskowe lasu	Obręb Dębno		Obręb Wińsko		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia ha / %					
1	2	3	4	5	6	7	8
9	**LŚW** w tym na gruntach porolnych	**192,03** 10,58	**1,94%** 0,11%	**671,72** 71,63	**7,32%** 0,78%	**863,75** 82,21	**4,53%** 0,43%
10	**LW** w tym na gruntach porolnych	**301,76** 72,22	**3,05%** 0,73%	**811,35** 99,00	**8,84%** 1,08%	**1113,11** 171,22	**5,84%** 0,90%
11	**OL** w tym na gruntach porolnych	**379,00** -	**3,83%** -	**105,46** 11,18	**1,15%** 0,12%	**484,46** 11,18	**2,54%** 0,06%
12	**OLJ** w tym na gruntach porolnych	**53,72** -	**0,54%** -	**28,25** 1,51	**0,31%** 0,02%	**81,97** 1,51	**0,43%** 0,01%
13	**LŁ** w tym na gruntach porolnych	**2033,84** 52,63	**20,55%** 0,53%	**126,55** 3,73	**1,38%** 0,04%	**2160,39** 56,36	**11,33%** 0,30%
OGÓŁEM w tym na gruntach porolnych		**9895,16** 2592,55	**100,00%** 26,20%	**9180,23** 2915,33	**100,00%** 31,76%	**19075,39** 5507,88	**100,00%** 28,87%

Ogółem w Nadleśnictwie Wołów zinwentaryzowano 5 507,88 ha powierzchni leśnej na gruntach porolnych, co stanowi 28,87% powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej, z czego 2 107,89 ha, czyli 11,05% powierzchni przypada na typ siedliskowy BMśw.

STRUKTURA GATUNKOWA DRZEWOSTANÓW

Struktura drzewostanów wg gatunków panujących

Z analizy układu powierzchniowej tabeli klas wieku, wg gatunków panujących wynika, iż dominującymi gatunkami są na powierzchni leśnej zalesionej:

So – która zajmuje 64,12% powierzchni i 64,95% miąższości,

Db – który zajmuje 21,80% powierzchni i 22,18% miąższości,

Ol – która zajmuje 6,63% powierzchni i 7,46% miąższości,

Brz – która zajmuje 2,58% powierzchni i 2,23% miąższości,

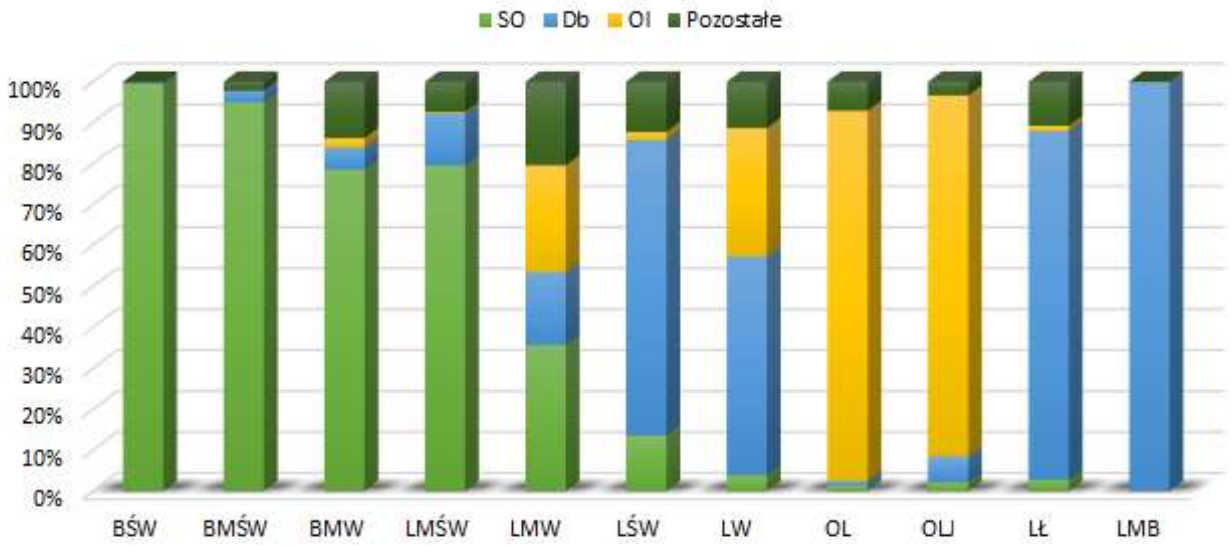
pozostałe gatunki, takie jak Św, Md, Jd, Dg, Bk, Dbc, Jw, Js, Wz, Gb, Ols, Ak, Tp, Os, Lp, Cz.p, Kl.p zajmują poniżej 1%.

Z analizy układu miąższościowej tabeli klas wieku, wg rzeczywistego udziału gatunków wynika, iż dominującymi gatunkami są: So – 59,38%, Md – 1,33, Św – 1,45%, Db – 20,22%, Gb – 1,46%, Brz – 3,75%, Ol – 7,47%, Lp – 2,05%. Pozostałe gatunki zajmują poniżej 1% miąższości.

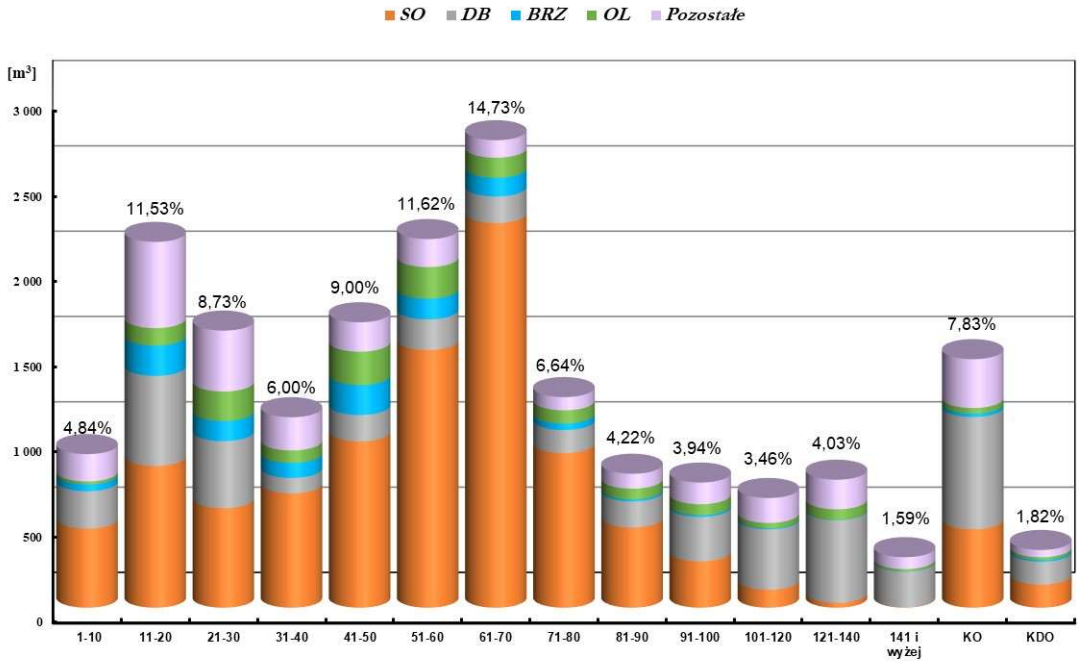
Tab. 19. POWIERZCHNIA I UDZIAŁ GATUNKÓW PANUJĄCYCH W SIEDLISKOWYCH TYPACH LASU

Typ siedliskowy lasu	Gatunki panujące				Razem
	SO	DB	OL	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6
Obręb DĘBNO					
BŚW	925,14	2,83	-	2,99	930,96
BMŚW	2583,02	64,49	-	34,59	2682,10
BMW	540,91	34,53	15,01	95,54	685,99
LMŚW	1064,06	222,21	-	77,56	1363,83
LMW	421,63	177,12	305,34	217,29	1121,38
LŚW	22,82	135,95	5,06	27,42	191,25
LW	6,57	123,61	121,38	37,51	289,07
OL	2,12	3,18	272,53	5,40	283,23
OLJ	1,76	5,16	44,10	2,70	53,72
LŁ	47,16	1659,19	20,13	214,07	1940,55
Razem	5615,19	2428,27	783,55	715,07	9542,08
Obręb WIŃSKO					
BŚW	127,51	-	-	-	127,51
BMŚW	3089,35	106,46	-	97,59	3293,40
BMW	16,75	3,99	1,20	2,22	24,16
LMŚW	2802,68	399,99	16,62	280,55	3499,84
LMW	134,03	97,26	101,26	99,53	432,08
LŚW	93,81	483,89	11,07	78,23	667,00
LW	34,95	452,67	216,59	84,58	788,79
OL	2,91	1,01	69,00	21,31	94,23
LŁ	8,61	80,31	5,11	6,07	100,10
LMB	-	0,94	-	-	0,94
OLJ	-	-	28,25	-	28,25
Razem	6310,60	1626,52	449,10	670,08	9056,30
Nadleśnictwo Wołów					
BŚW	1052,65	2,83	-	2,99	1058,47
BMŚW	5672,37	170,95	-	132,18	5975,50
BMW	558,77	38,52	16,21	97,76	711,26
LMŚW	3865,63	622,20	16,62	358,11	4862,56
LMW	555,66	274,38	406,60	316,82	1553,46
LŚW	116,63	619,84	16,13	105,65	858,25
LW	41,52	576,28	337,97	122,09	1077,86
OL	5,03	4,19	341,53	26,71	377,46
OLJ	1,76	5,16	72,35	2,70	81,97
LŁ	55,77	1739,50	25,24	220,14	2040,65

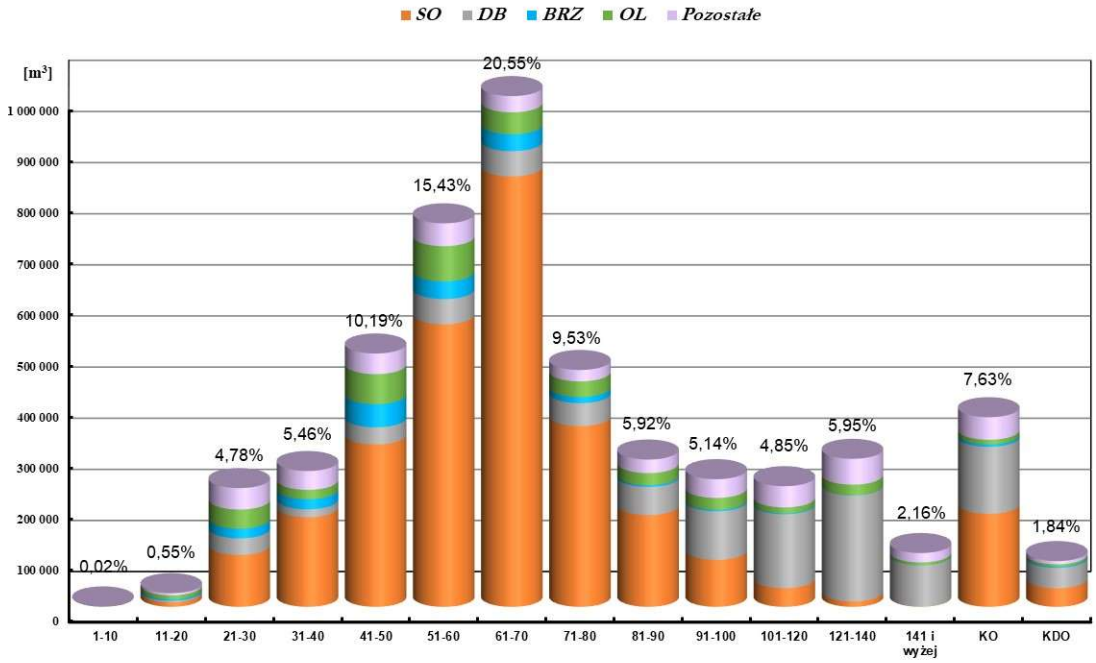
Typ siedliskowy lasu	Gatunki panujące				Razem
	SO	DB	OL	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6
LMB	-	0,94	-	-	0,94
Razem	11925,79	4054,79	1232,65	1385,15	18598,38

Ryc. 15. Zestawienie powierzchni gatunków panujących w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Wołów

Ryc. 16. Rozkład powierzchni w podklasach wieku, wg rzeczywistych składów gatunkowych w Nadleśnictwie Wołów

Ryc. 17. Rozkład miąższości w podklasach wieku, wg rzeczywistych składów gatunkowych w Nadleśnictwie Wołów

Glebowe powierzchnie wzorcowe

W Nadleśnictwie Wołów glebowe powierzchnie wzorcowe nie występują.

1.3.6 SIEDLISKA PRZYRODNICZE

Siedlisko przyrodnicze jest pojęciem wprowadzonym przez przepisy prawa Unii Europejskiej w ramach wyznaczania obszarów sieci Natura 2000. Oznacza ono obszar lądowy lub wodny wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne, zarówno całkowicie naturalne, jak i półnaturalne. Należy mieć na uwadze, że siedlisko przyrodnicze w ujęciu obszarów sieci Natura 2000 nie jest tożsame z definicją biologiczną, ekologiczną lub leśną siedliska. Pojęcie siedliska przyrodniczego wprowadziła w Unii Europejskiej Dyrektywa Siedliskowa 92/43/EWG, a polskie prawo (ustawa o ochronie przyrody; tekst jednolity - Dz.U. 2021 poz. 1098 z późniejszymi zmianami) w oparciu o tą dyrektywę definiuje siedlisko przyrodnicze jako „obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne" (art. 5). Siedliska przyrodnicze zostały wyznaczone celem ochrony miejsc bytowania cennych z punktu widzenia przyrodniczego gatunków roślin i zwierząt, często zagrożonych wyginięciem. Na mocy ustawy o ochronie przyrody (tekst jednolity - Dz.U. 2021 poz. 1098 z późniejszymi zmianami) w Polsce został wprowadzony zakaz podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, co w konsekwencji prowadziłoby do negatywnego oddziaływania na gatunki, dla których obszar chroniony został stworzony (art. 33). Wyjątek od zakazu stanowi nadrzędny interes publiczny o charakterze społecznym lub gospodarczym, gdy nie ma żadnej innej alternatywy. W takim przypadku może dojść do zniszczenia siedliska, lecz wskazane są działania rekompensujące straty (art. 34).

Informacje na temat występowania siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wołów, przyjęto z informacji zawartej w opracowaniu fitosocjologicznym sporządzonym dla Nadleśnictwa Wołów według stanu na 1 stycznia 2024 roku.

Szczegółowe informacje dotyczące siedlisk przyrodniczych, zarówno leśnych jak i nieleśnych, znajdują się w programie ochrony przyrody, wg stanu na 1 stycznia 2025 r.

1.3.7 USZKODZENIA LASU OD EMISJI PRZEMYSŁOWYCH

Ustalenie stref uszkodzeń przemysłowych

Zgodnie z postanowieniami KZP aktualizacji stref uszkodzeń lasu nie przeprowadzono z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń i metodyki wyróżniania tych stref. Pozostawiono jako obowiązujące, lokalizację i wyniki pomiarów z III rewizji planu u.l. W Nadleśnictwie Wołów utrzymano strefy uszkodzenia w lasach znajdujących się pod ujemnym wpływem zanieczyszczeń – bez uszkodzeń.

Do czasu wprowadzenia odpowiedniego zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych odnośnie aktualizacji stref uszkodzeń lasu od imisji przemysłowych, dla całego nadleśnictwa zostały przyjęte strefy określone w poprzedniej rewizji planu u.l., a dla gruntów nowodoszłych z najbliżej przylegających oddziałów zaliczając:

Obręb Dębno

I - strefa uszkodzeń przemysłowych – cały obręb.

Obręb Wińsko

I - strefa uszkodzeń przemysłowych w oddziałach: 21 – 28, 58 – 76, 81 – 92, 92A, 93 – 118, 118A, 119, 119A, 120 – 122, 122A, 123 – 133, 133A, 134 – 179, 179A, 180 – 194, 194A, 195 – 211, 211A, 212 – 216, 216A, 217 – 228, 228A, 229 – 232, 240, 240A, 241 – 329, 329A, 330 – 331, 335.

II - strefa uszkodzeń przemysłowych w oddz: 1 – 20, 29 – 57, 77 – 80, 233 – 238.

1.3.8 Zestawienie typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych

Zgodnie z wytycznymi KZP i ustaleniami NTG dla poszczególnych typów siedliskowych lasu przyjęto następujące typy drzewostanów oraz orientacyjne składy upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.

Tab. 20. Typy drzewostanów i orientacyjny skład gatunkowy odnowień, wg typów siedliskowych lasu dla Nadleśnictwa Wołów

Typ siedliskowy lasu	Wariant wilgotn.	Typ drzewostanu	Orientacyjne składy gatunkowe - %	
			Gatunki główne	Gatunki domieszkowe
1	2	3	4	5
BŚW	-	SO	SO 80	BRZ i inne 20
BW	-	ŚW SO	SO 60, ŚW 20	BRZ i inne 20
BMŚW	-	BK SO	SO 60, BK 20	DB i inne 20
BMW	-	ŚW SO	SO 50, ŚW 30	DB i inne 20
LMŚW	-	DB SO	SO 40, DB 30	BK i inne 30
LMW	-	SO DB	DB 50, SO 30	ŚW i inne 20
LMB	-	OL	OL 70	ŚW i inne 30
LŚW	-	BK DB	DB 60, BK 30	JD i inne 20
LW	-	DB	DB 70	JS i inne 30
OL	-	OL	OL 90	JS i inne 10
OLJ	-	JS* OL	OL 40, JS 40	ŚW i inne 20
LŁ	-	DB	DB 70	JS i inne 30
grunty porolne				

**- Ze względu na postępującą chorobę jesionu, dopuszcza się w razie potrzeby zastąpienie tego gatunku innym (np. jaworem) o zbliżonych wymaganiach siedliskowych.*

Powyższe typy drzewostanów oraz orientacyjne składy odnowień zostały ustalone w oparciu o:

- ☑ „Zasady hodowli lasu, tabela nr 3”,
- ☑ propozycję nadleśnictwa przedstawianą na KZP,
- ☑ istniejące opracowanie siedliskowe.

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

W ramach obszarów Natura 2000 dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych, zgodnie z ustaleniem KZP i decyzją NTG, przyjęto następujące typy lasu oraz orientacyjny skład gatunkowy odnowień.

Tab. 21. WYKAZ PRZYJĘTYCH TYPÓW PRZYRODNICZYCH LASU W OBSZARACH NATURA 2000

Typ siedliska	Nazwa siedliska	Typ lasu	Procentowy udział gatunków
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Lp-Db	Db 40%, Lp 30% i inne 30%
9190	Dąbrowy acydofilne	Db	Db 70% i inne 30%
*91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Js-Ol	Ol 40%, Js 30% Jw. i inne 30%
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Js-Wz-Db	Db 40%, Wz 30%, Js 20% Jw, Tp i inne 10%
*91D0	Bory i lasy bagienne i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne	Św	Św 70%, inne 30%

Do czasu ustąpienia choroby jesionu, dopuszcza się wprowadzanie na siedliskach przyrodniczych, innych gatunków lasotwórczych.

1.3.9 OCENA WALORÓW GENETYCZNYCH LASU W TYM BAZY NASIENNEJ

Gospodarcze drzewostany nasienne

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21.09.2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz. U. z dnia 31 maja 2012 r. poz.614) lasy Nadleśnictwa Wołów położone są w granicach regionów:

51 dla So,

50 dla Brz, Ol,

50 dla Dbb, Dbs,

50 dla Bk, Jd, Md, Św.

Nadleśnictwo Wołów posiada 15 jednostek rejestrowych drzewostanów nasiennych gospodarczych (GDN) zlokalizowanych w 39 wydzieleniach, których szczegółowe zestawienie

prezentuje „Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi” – **wzór nr 2.**

Tab. 22. ZESTAWIENIE ZBIORCZE GOSPODARCZYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH

Gatunek	Obręb						Nadleśnictwo		
	DĘBNO			WIŃSKO					
	Pow.	Liczba		Pow.	Liczba		Pow.	Liczba	
		Wydz.	Bloków		Wydz.	Bloków		Wydz.	Bloków
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
sosna zwyczajna	3,43	1	1	27,82	7	2	31,25	8	3
daglezja zielona	-	-	-	3,13	1	1	3,13	1	1
dąb szypułkowy	125,27	16	3	61,10	7	4	186,37	23	7
dąb bezszypułkowy	13,48	2	1	-	-	-	13,48	2	1
brzoza brodawkowata	-	-	-	7,21	2	1	7,21	2	1
olsza czarna	3,73	1	1	3,30	1	1	7,03	2	2
Razem	145,91	20	6	102,56	18	9	248,47	38	15

Tab. 23. WYKAZ GOSPODARCZYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH

Lp.	Nr w Krajowym Rejestrze BNL	Nr RLMP LP	Gatunek	Adres leśny	Pow.
1	2	3	4	5	6
1	MP/1/26138/05	10630	Daglezja zielona	13-06-2-09-112 -k -00	3,13
2	MP/1/26140/05	10632	Dąb szypułkowy	13-06-2-10-207 -a -00	4,89
3	MP/1/26132/05	10643	Sosna pospolita	13-06-2-09-110 -d -00	1,21
				13-06-2-09-111 -g -00	6,15
				13-06-2-09-112 -d -00	4,76
				13-06-2-09-112 -i -00	2,65
4	MP/1/26122/05	10653	Dąb szypułkowy	13-06-2-08-21 -c -00	8,63
5	MP/1/26124/05	10658	Dąb szypułkowy	13-06-2-08-25 -g -00	10,79
				13-06-2-08-26 -f -00	6,78
				13-06-2-08-27 -a -00	15,61
6	MP/1/26111/05	10674	Dąb szypułkowy	13-06-1-07-321 -c -00	7,55
				13-06-1-07-322 -a -00	7,54
				13-06-1-07-322 -i -00	2,62
				13-06-1-07-323 -r -00	9,59
				13-06-1-07-328 -i -00	6,5
				13-06-1-07-329 -a -00	5,37
				13-06-1-07-329 -c -00	17,48
				13-06-1-07-333 -i -00	8,59

Lp.	Nr w Krajowym Rejestrze BNL	Nr RLMP LP	Gatunek	Adres leśny	Pow.
1	2	3	4	5	6
				13-06-1-07-335 -o -00	3,98
				13-06-1-07-337 -f -00	19,75
				13-06-1-07-338 -a -00	12,37
7	MP/1/26105/05	10743	Dąb szypułkowy	13-06-1-02-51 -a -00	9,87
				13-06-1-02-51 -j -00	3,66
8	MP/1/47289/07	13779	Sosna pospolita	13-06-2-10-163 -c -00	3,93
				13-06-2-10-209 -d -00	4,45
				13-06-2-10-211 -f -00	4,67
9	MP/1/26107/05	22483	Sosna pospolita	13-06-1-02-116 -f -00	3,43
10	MP/1/26110/05	22484	Dąb bezszypułkowy	13-06-1-05-207 -b -00	4,89
				13-06-1-05-207 -c -00	8,59
11	MP/1/26114/05	22487	Dąb szypułkowy	13-06-1-07-327 -a -00	6,83
				13-06-1-07-327 -c -00	2,69
				13-06-1-07-327 -f -00	0,88
12	MP/1/47897/08	48135	Brzoza brodawkowata	13-06-2-08-15 -d -00	4,27
				13-06-2-08-16 -c -00	2,94
13	MP/1/51619/17	57520	Dąb szypułkowy	13-06-2-08-26 -a -00	5,94
				13-06-2-08-26 -c -00	8,46
14	MP/1/53202/22	59820	Olsza czarna	13-06-1-01-4 -a -00	3,73
15	MP/1/53203/22	59821	Olsza czarna	13-06-2-08-5 -g -00	3,30

Wszelkie zmiany w powierzchni i adresie (GDN), wynikają z prowadzonej gospodarki przez nadleśnictwo. Powierzchnia drzewostanów nasiennych gospodarczych w których nastąpiła zmiana granic, w porozumieniu z nadleśnictwem, została opisana i rozliczona powierzchniowo zgodnie ze stanem faktycznym na gruncie. W pozostałych przypadkach adresy i powierzchnie zostały zachowane zgodnie z adresem wpisanym do BNL.

Wyłączone drzewostany nasienne

Nadleśnictwo Wołów posiada trzy drzewostany nasienne wyłączone wykazane w sześciu wydzieleniach leśnych, którego wykaz zawarty jest w części tabelarycznej p.u.l. „Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi" – wzór nr 2.

Tab. 24. WYKAZ WYŁĄCZONYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH

Lp	Nr w Krajowym Rejestrze BNL	Nr KRLMP LP	Gatunek	Adres leśny	Pow.
1	2	3	4	5	6
1	MP/2/31668/05	**22480**	Dąb szypułkowy	13-06-1-02-96 -g -00	2,86

Lp	Nr w Krajowym Rejestrze BNL	Nr KRLMP LP	Gatunek	Adres leśny	Pow.
1	2	3	4	5	6
				13-06-1-02-97 -a -00	3,90
				13-06-1-02-97 -b -00	22,73
2	MP/2/31667/05	22481	Dąb szypułkowy	13-06-1-02-52 -h -00	8,09
				13-06-1-02-52 -i -00	1,53
3	MP/2/31669/05	22482	Dąb szypułkowy	13-06-1-07-345 -a -00	13,22
4	**Razem**				52,33

Drzewa mateczne

Nadleśnictwo Wołów posiada 5 drzew matecznych dębu szypułkowego.

Źródła nasion

W Nadleśnictwo Wołów istnieją wytypowane drzewa do źródeł nasion.

Tab. 25. WYKAZ ŻRÓDEŁ NASION W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Lp	Nr w Krajowym Rejestrze BNL	Nr KRLMP LP	Gatunek	Adres leśny
1	2	3	4	5
1	MP/1/48745/09	51182	Grab pospolity	13-06-2-08-6 -g -00
2	MP/1/48743/09	51183	Lipa drobnolistna	13-06-2-08-5 -f -00
3	MP/1/48744/09	51184	Klon jawor	13-06-2-08-18 -b -00
4	-	57399	Wiąz szypułkowy	13-06-1-03-103 -b -00

Uprawy pochodne

Nadleśnictwo Wołów, posiada wyznaczone bloki upraw pochodnych, które zostały zaakceptowane przez przedstawicieli RDLP we Wrocławiu.

Tab. 26. BLOKI UPRAW POCHODNYCH DLA WDN W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Pochodzenie nasion - DNW - Nr bloku upraw pochodnych	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni - ha		
		Drzewostan	Rej. upr. poch.	Powierzchnia pod upr. poch.
1	*2*	*3*	*4*	*5*
Nadleśnictwo Oleśnica Śl. Obręb Goszcz WDN So, 131 g, MP/2/31685/05				
I	Obr. Wińsko			
	13-06-2-12-140 -g -00	9SO 23 lat	4,22	-
	13-06-2-12-140 -h -00	7SO 17 lat	4,39	-
	13-06-2-12-140 -i -00	10SO 135 lat	-	4,17
	13-06-2-12-141 -h -00	6SO 25 lat	4,23	-
	Razem blok nr I		12,84	4,17
			17,01	

Ogólna charakterystyka lasu

Pochodzenie nasion - DNW - Nr bloku upraw pochodnych	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni - ha		
		Drzewostan	Rej. upr. poch.	Powierzchnia pod upr. poch.
1	*2*	*3*	*4*	*5*
Ogółem blok upraw pochodnych dla WDN – So MP/2/31685/05			12,84	4,17
				17,01
Nadleśnictwo Oleśnica Śl. Obręb Grochowo WDN So, 61 b, 62 h, 63 i, MP/2/31681/05				
I	Obr. Wińsko			
	13-06-2-10-195 -i -00	10SO 99 lat	-	2,51
	13-06-2-10-195 -r -00	8SO 15 lat	2,44	-
	13-06-2-10-205 -l -00	8SO 24 lat	4,25	-
	13-06-2-10-205 -m -00	7SO 20 lat	4,98	-
	13-06-2-10-205 -n -00	7SO 7 lat	4,26	-
	13-06-2-10-205 -r -00	zrąb	-	4,01
	Razem blok nr I		15,93	6,52
				22,45
Ogółem blok upraw pochodnych dla WDN – So MP/2/31681/05			15,93	6,52
				22,45
Nadleśnictwo Oleśnica Śl. Obręb Twardogóra Plant. Nas. So, 55 d, MP/3/41185/05				
I	Obr. Dębno			
	13-06-1-02-76 -j -00	10SO 72 lat	-	8,89
	13-06-1-02-76 -k -00	7SO 14 lat	5,59	-
	13-06-1-02-76 -l -00	6SO 14 lat	1,44	-
	13-06-1-02-93 -a -00	7SO 16 lat	24,34	-
	13-06-1-02-94 -a -00	7SO 15 lat	1,75	-
	Razem blok nr I		33,12	8,89
				42,01
II	Obr. Dębno			
	13-06-1-04-161 -d -00	5SO 15 lat	14,30	-
	13-06-1-04-161 -f -00	10SO 66 lat	-	0,86
	13-06-1-04-161 -g -00	10SO 66 lat	-	3,21
	13-06-1-04-161 -h -00	10SO 66 lat	-	1,15
	13-06-1-04-161 -i -00	8SO 13 lat	0,58	-
	13-06-1-04-161 -k -00	10SO 50 lat	-	3,14
	13-06-1-04-161 -l -00	7SO 15 lat	3,72	-
	13-06-1-04-162 -d -00	6SO 14 lat	8,43	-
	13-06-1-04-162 -h -00	7SO 15 lat	5,31	-
	13-06-1-04-162 -i -00	10SO 66 lat	-	2,53
	13-06-1-04-162 -j -00	10SO 66 lat	-	2,03
	13-06-1-04-162 -l -00	10SO 65 lat	-	0,82

Pochodzenie nasion - DNW - Nr bloku upraw pochodnych	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni - ha		
		Drzewostan	Rej. upr. poch.	Powierzchnia pod upr. poch.
1	*2*	*3*	*4*	*5*
	13-06-1-04-162 -m -00	6SO 15 lat	0,83	-
	13-06-1-04-163 -i -00	6SO 15 lat	3,85	-
	13-06-1-04-172 -a -00	7SO 15 lat	6,92	-
	13-06-1-04-172 -b -00	10SO 66 lat	-	1,63
	13-06-1-04-172 -d -00	10SO 66 lat	-	1,42
	13-06-1-04-172 -f -00	10SO 14 lat	0,55	-
	Razem blok nr II		44,49	16,79
				61,28
III	Obr. Dębno			
	13-06-1-04-173 -f -00	5SO 16 lat	6,44	-
	13-06-1-04-174 -b -00	5SO 26 lat	-	1,38
	13-06-1-04-174 -c -00	7SO 16 lat	3,82	-
	13-06-1-04-174 -d -00	7SO 16 lat	15,78	-
	13-06-1-04-175 -a -00	7SO 14 lat	14,25	-
	13-06-1-04-175 -b -00	10SO 91 lat	-	1,80
	13-06-1-04-175 -c -00	6SO 14 lat	3,64	-
	13-06-1-04-176 -b -00	6SO 14 lat	11,40	-
	Razem blok nr III		55,33	3,18
				58,51
Ogółem bloki upraw pochodnych dla WDN – So MP/3/41185/05			132,94	28,86
				161,80
Nadleśnictwo Bardo Śl. Obr. Bardo Plant. Nas. Md, 170 g				
I	Obr. Wińsko			
	13-06-2-08-119 -a -00	7MD 17 lat	11,61	-
	13-06-2-08-119 -b -00	10DB 18 lat	-	1,58
	13-06-2-08-119 -c -00	9SO 59 lat	-	0,83
	13-06-2-08-120 -a -00	10BK 12 lat	-	0,77
	13-06-2-08-120 -c -00	10SO 61 lat	-	1,33
	13-06-2-08-120 -d -00	7MD 14 lat	7,80	-
	13-06-2-08-120 -f -00	5DB 21 lat	-	1,27
	13-06-2-08-120 -h -00	10SO 61 lat	-	2,38
	13-06-2-08-120 -i -00	10SO 61 lat	-	1,02
	13-06-2-08-120 -j -00	6SO 12 lat	-	0,60
	13-06-2-08-123 -a -00	6MD 16 lat	15,95	-

Ogólna charakterystyka lasu

Pochodzenie nasion - DNW - Nr bloku upraw pochodnych	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni - ha		
		Drzewostan	Rej. upr. poch.	Powierzchnia pod upr. poch.
1	*2*	*3*	*4*	*5*
	13-06-2-08-124 -a -00	6MD 17 lat	5,68	-
	13-06-2-08-124 -b -00	6MD 14 lat	6,68	-
	13-06-2-08-125 -a -00	6MD 14 lat	8,04	-
	Razem blok nr I		55,76	9,78
				65,54
Ogółem blok upraw pochodnych dla Plant. Nas. Md			55,76	9,78
				65,54
Nadleśnictwo Oleśnica Śl. Obręb Twardogóra Plant. Nas. Md 55 c, MP/3/41187/05				
I	Obr. Wińsko			
	13-06-2-12-147 -f -00	5MD, 4Db 16 lat	6,92	-
	13-06-2-12-148 -m -00	6MD, 4Db 16 lat	15,02	-
	Razem blok nr I		21,94	-
				21,94
Ogółem blok upraw pochodnych dla Plant. Nas. Md MP/3/41187/05			21,94	-
				21,94
Nadleśnictwo Wołów Obręb Wińsko WDN Ol, 5 c, MP/2/31670/05				
I	Obr. Dębno			
	13-06-1-05-196 -g -00	8OL 21 lat	7,38	-
	13-06-1-06-266A -b -00	9OL 15 lat	8,98	-
	13-06-1-06-266A -d -00	10OL 15 lat	1,23	-
	13-06-1-06-266A -f -00	8OL 20 lat	6,62	-
	13-06-1-06-266A -i -00	8OL 20 lat	3,86	-
	Razem blok nr I		28,07	-
				28,07
Ogółem blok upraw pochodnych dla WDN Ol MP/2/31670/05			28,07	-
				28,07
Nadleśnictwo Wołów Obręb Dębno WDN Db, 345 a, MP/2/31669/05				
I	Obr. Dębno			
	13-06-1-07-345 -a -00	10DB 149 lat	-	13,22
	Razem blok nr I		-	13,22
				13,22
II	Obr. Dębno			
	13-06-1-05-196 -a -00	6DB 21 lat	8,49	-
	Razem blok nr II		8,49	-
				8,49
III	Obr. Wińsko			
	13-06-2-11-224 -a -00	8DB 23 lat	2,25	-

Pochodzenie nasion - DNW - Nr bloku upraw pochodnych	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni - ha		
		Drzewostan	Rej. upr. poch.	Powierzchnia pod upr. poch.
1	*2*	*3*	*4*	*5*
	13-06-2-11-224 -b -00	7DB 21 lat	1,26	-
	13-06-2-11-224 -c -00	7DB 21 lat	10,68	-
	13-06-2-11-224 -d -00	6OL 3DB 23 lat	7,17	-
	Razem blok nr III		21,36	-
				21,36
IV	Obr. Dębno			
	13-06-1-06-315 -d -00	9DB 13 lat	10,91	-
	13-06-1-06-316 -f -00	9DB 13 lat	7,04	-
	13-06-1-06-317 -d -00	10DB 18 lat	4,32	-
	13-06-1-06-317 -f -00	10DB 18 lat	7,44	-
	13-06-1-06-317 -g -00	10DB 18 lat	4,54	-
	13-06-1-06-317 -h -00	10DB 18 lat	5,89	-
	Razem blok nr IV		40,14	
				40,14
Ogółem blok upraw pochodnych dla WDN Db MP/2/31669/05			69,99	13,22
				83,21
Nadleśnictwo Wołów Obręb Dębno WDN Db, 52 h, i, MP/2/31667/05				
I	Obr. Dębno			
	13-06-1-02-52 -h -00	9DB 149 lat	-	8,09
	13-06-1-02-52 -i -00	10DB 149 lat	-	1,53
	Razem blok nr I		-	9,62
				9,62
Ogółem blok upraw pochodnych dla WDN Db MP/2/31667/05			-	9,62
				9,62
Nadleśnictwo Wołów Obręb Dębno WDN Db, 96 a, b, MP/2/31668/05				
I	Obr. Dębno			
	13-06-1-02-96 -g -00	9DB 179 lat	-	2,86
	13-06-1-02-97 -a -00	10DB 159 lat	-	3,90
	13-06-1-02-97 -b -00	8DB 159 lat 2DB 114 lat	-	22,73
	Razem blok nr I		-	29,49
				29,49
II	Obr. Dębno			
	13-06-1-02-98 -c -00	4DB 14 lat	13,27	-
	13-06-1-02-98 -h -00	4DB 140 lat	-	7,14
	Razem blok nr II		13,27	7,14
				20,41
			19,50	36,63

Pochodzenie nasion - DNW - Nr bloku upraw pochodnych	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni - ha		
		Drzewostan	Rej. upr. poch.	Powierzchnia pod upr. poch.
1	*2*	*3*	*4*	*5*
Ogółem bloki upraw pochodnych dla WDN Db, MP/2/31668/05				56,13
Ogółem bloki upraw pochodnych:			350,74	108,80
				459,54

Drzewostany doświadczalne

Tab. 27. WYKAZ DRZEWOSTANÓW DOŚWIADCZALNYCH W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Lp	Adres leśny	Powierzchnia	Skrócony opis	Siedlisko
1	2	3	4	5
1	13-06-1-02-52 -j -00	0,25	9DB 150 lat	LŁ
2	13-06-1-02-52 -k -00	0,25	10DB 150 lat	LŁ
3	13-06-1-02-52 -l -00	0,25	10DB 150 lat	LŁ
4	13-06-1-02-52 -n -00	0,25	10DB 150 lat	LŁ
	13-06-1-02-92 -h -00	0,42	10SO 85 lat	BMŚW
	13-06-1-02-93 -f -00	1,57	6SO 27 lat	BMW
	13-06-1-02-115 -j -00	0,82	8SO 26 lat	BMŚW
	13-06-1-06-312A -h -00	4,49	5BRZ 21 lat	LMW

1.3.10 OGÓLNA OCENA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Na terenach leśnych znaczącą rolę ma racjonalne korzystanie z zasobów środowiska przyrodniczego w ramach gospodarki leśnej, przejawiające się m.in.: zachowaniem pełni zmienności drzew leśnych, oparciem zasad gospodarki na racjonalnych podstawach przyrodniczych, skuteczną ochroną i umiarkowanym użytkowaniem ekosystemów wodno-błotnych w lasach, kształtowaniem stref ekotonowych na obrzeżach lasów, ochroną ekosystemów wrażliwych na zmiany sposobu zagospodarowania i odpowiednio ukierunkowaną edukacją przyrodniczo-leśną społeczeństwa. Terenami potwierdzającymi wysoką różnorodność biologiczną nadleśnictwa są obszary objęte ochroną prawną, których celem jest ochrona najlepiej zachowanych i najcenniejszych fragmentów nadleśnictwa. Na poziomie gatunkowym, na stan różnorodności biologicznej przekłada się liczba chronionych i zagrożonych taksonów roślin, grzybów i zwierząt.

Nadleśnictwo posiada opracowany program ochrony przyrody według stanu na 01.01.2005 r., który został zaktualizowany zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz § 110, 111 i 112 obowiązującej instrukcji urządzania lasu przez BULiGL Oddział w Brzegu według stanu na 01.01.2025 r.

Program ochrony przyrody sporządzany jest dla nadleśnictwa zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i w swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy.

1.3.10.1 OPIS WALORÓW PRZYRODNICZYCH NADLEŚNICTWA WOŁÓW

Rezerwaty przyrody

Rezerwat przyrody „Odrzysko" – powołany Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 18 lutego 1987 r. *w sprawie uznania za rezerwat przyrody* (MP Nr 7 poz. 54). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Nr 8 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2011 r. *w sprawie rezerwatu przyrody „Odrzysko"* (Dz. Urz. Woj. Dolno. nr 28 poz. 352). Rezerwat nie posiada planu ochrony. Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Rezerwat obejmuje obszar starego koryta rzeki Odry o powierzchni **5,15 ha**.

Rezerwat przyrody „Uroczysko Wrzosy" – powołany Rozporządzeniem Nr 2 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 marca 2000 r. *w sprawie uznania za rezerwat przyrody* (Dz. Urz. Woj. Dolno. nr 10 poz. 149). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Nr 1 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 15 lipca 2010 r. *w sprawie rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy"* (Dz. Urz. Woj. Dolno. nr 134 poz. 2061), zmienione Zarządzeniem Nr 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 10 lutego 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Dolno. 38 poz. 471). Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Nr 16 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 13 listopada 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Dolno. z dnia 14 listopada 2012 r. poz. 3923), zmieniony Zarządzeniem Nr 13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Dolno. z dnia 29 maja 2013 r. poz. 3388). Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Rezerwat obejmuje kompleks lasów, łąk i wód o łącznej powierzchni **570,54 ha.**

Parki krajobrazowy

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wołów utworzono dotychczas Park Krajobrazowy „Dolina Jezierzycy".

Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie Nadleśnictwa Wołów znajduje się obecnie Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Baryczy". Do południowo-zachodniej granicy nadleśnictwa przylega również Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Odry".

Użytki ekologiczne

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wołów znajdują się dwa użytki ekologiczne: „Dolina Juszki" oraz „Korydon". Zlokalizowane są poza gruntami w zarządzie Nadleśnictwa Wołów.

Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty

DĘBNIAŃSKIE MOKRADŁA PLH020002

Typ ostoi: B (specjalny obszar ochrony siedlisk powołany Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 września 2023 r.)
Powierzchnia obszaru wg SDF: 5288,85 ha
Suma powierzchni wydzieleń leśnych literowanych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 3317,31 ha, w tym 3196,11 ha powierzchni leśnej

DOLINA ŁACHY PLH020003

Typ ostoi: B (specjalny obszar ochrony siedlisk powołany Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 czerwca 2022 r.)
Powierzchnia obszaru wg SDF: 958,51 ha
Suma powierzchni wydzieleń leśnych literowanych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 303,51 ha, w tym 292,22 ha powierzchni leśnej.

Wzgórza Warzęgowskie PLH020079

Typ ostoi: B (specjalny obszar ochrony siedlisk powołany Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z 14 października 2021 r.)
Powierzchnia obszaru wg SDF: 660,92 ha
Suma powierzchni wydzieleń leśnych literowanych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 200,33 ha, w tym 199,67 ha powierzchni leśnej

ZAGÓRZYCKIE ŁĄKI PLH020053

Typ ostoi: B (specjalny obszar ochrony siedlisk powołany Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 czerwca 2022 r.)
Powierzchnia obszaru wg SDF: 356,26 ha
Suma powierzchni wydzieleń leśnych literowanych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 73,84 ha powierzchni leśnej

Obszary specjalnej ochrony ptaków

ŁĘGI ODRZAŃSKIE PLC020002

Typ ostoi: C (obszar wyznaczony jako PLH020018. Zmiana kodu na PLC - połączenie z PLB020008. Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 grudnia 2023 r. (zmiana granic i kodu na PLC))
Powierzchnia obszaru wg SDF z 03. 2024: 21 350,49 ha
Powierzchnia wg decyzji wyk. Komisji (UE) 2021/161 z dnia 21.01.2021 r.: 21 350,49 ha
Powierzchnia obszaru wg Rozp. Ministra Środowiska z dnia 08.11.2021 r.: 21 350,49 ha
(zmiana granic, zmiana kodu na PLC - połączenie PLH020018 i PLB020008 w 2019 r.)

Istniejące pomniki przyrody

Wykaz istniejących pomników przyrody sporządzono na podstawie danych uzyskanych z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz programów ochrony środowiska gmin w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa. Łącznie na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zlokalizowano 10 pomników przyrody, zaś poza nimi 27.

Ochrona gatunkowa roślin

Z dostępnych źródeł informacji wynika, że w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wołów występują 54 gatunków roślin chronionych i/lub zagrożonych, rzadkich w skali kraju i regionu. Na gruntach w zarządzie Nadleśnictw Wołów zinwentaryzowano 42 gatunków roślin, lub/i zagrożonych, rzadkich w skali kraju i regionu, z czego 9 podlega ochronie ścisłej, 19 – ochronie częściowej, 2 z nich wpisanych jest do *Polskiej Czerwonej Księgi Roślin*, 12 znajduje się na *Czerwonej Liście Roślin i Grzybów Polski*, a 18 zagrożonych jest w skali Dolnego Śląska.

Ochrona gatunkowa zwierząt

Na podstawie zebranych danych na temat występowania na terenie nadleśnictwa cennych i rzadkich gatunków zwierząt ustalono, że w zasięgu jego granic odnotowano występowanie 252 gatunków chronionych i/lub zagrożonych. Spośród nich 169 objętych jest

ochroną ścisłą, 49 ochroną częściową, pozostałe gatunki nie są chronione, ale posiadają kategorię gatunków zagrożonych w skali kraju bądź stanowią przedmiot zainteresowania UE.

Siedliska przyrodnicze

- ☑ 3150 – Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion*
- ☑ 6230 – Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* - płaty bogate florystycznie)
- ☑ 6410 – Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- ☑ 6440 – Łąki selernicowe *Cnidion dubii*,
- ☑ 6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- ☑ *91E0 – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albae, populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*, Olsy źródliskowe,
- ☑ 9170 – Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*),
- ☑ 9190 – Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*),
- ☑ *91D0 – Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne,
- ☑ 91F0 – Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*),
- ☑ 91T0 – Śródlądowy bór chrobotkowy.

Informacje szczegółowe dotyczące wszelkich form ochrony występujących na terenie Nadleśnictwa Wołów, zostały zamieszczone w Programie Ochrony Przyrody.

W polu „Informacje różne” w pierwszej kolejności zamieszczano informację o pozycji zestawienia programu ochrony przyrody, w którym ujęto zalecenie ochronne dotyczące danego drzewostanu wyszczególnione w tabelach XXII i XXIII.

Obiekty i miejsca o wartości historycznej i kulturowej

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wołów zlokalizowanych jest wiele miejsc i obiektów o wartościach historycznych i kulturowych, najważniejsze z nich zostały wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków lub do ewidencji gminnych. Należy do nich szereg zabytków archeologicznych będących śladami wczesnego osadnictwa w regionie. Stanowią je pozostałości grodzisk, cmentarzysk i parków przy dworskich.

1.3.10.2 ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Przyczyną zagrożeń środowiska przyrodniczego są równoczesne oddziaływania różnych czynników o charakterze naturalnym bądź antropogenicznym na naturalne procesy zachodzące w przyrodzie. Na gruntach znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa Wołów wiele z nich pośrednio lub bezpośrednio może wiązać się z realizowaną na nich gospodarką leśną. Do najbardziej istotnych problemów ochrony środowiska w Nadleśnictwie Wołów należą:

- ☑ Sukcesja drzew i krzewów, powodująca zarastanie cennych terenów nieleśnych znajdujących się na gruntach w zarządzie nadleśnictwa,
- ☑ Zagrożenia powodowane przez czynniki atmosferyczne, w tym wahania poziomu wód i długotrwałe susze. Na zagrożenia tego typu najbardziej narażone są drzewostany wzrastające na siedliskach wilgotnych, lukowate, przerzedzone, jednogatunkowe, zaniedbane pod względem pielęgnacyjnym (niebezpieczne jest gwałtowne rozluźnienie zwarcia w drzewostanach nietrzebionych),
- ☑ Zagrożenia powodowane przez choroby grzybowe, szkodniki owadzie i przez zwierzynę. Problem ten jest poważny na terenie nadleśnictwa i rzutuje na skuteczną realizację celów ochrony przyrody. Do najpoważniejszych patogenów należy grzyb wywołujący zespół chorobowy jesionu wyniosłego. Jego obecność weryfikuje na gruncie możliwość wprowadzania jesionu w trakcie zabiegów odnowień czy też możliwość utrzymania danego drzewostanu bez zabiegów gospodarczych,
- ☑ Zagrożenia pożarowe;
- ☑ Niedostateczny stan wiedzy w zakresie występowania i stanowisk chronionych roślin, grzybów i zwierząt w granicach obszarów chronionych. Brak wiedzy na temat lokalizacji cennych komponentów środowiska naturalnego może być przyczyną niezamierzonego zakłócenia dotychczasowych warunków ich bytowania lub zniszczenia pojedynczych stanowisk w trakcie realizowanych zadań z zakresu gospodarki leśnej.

1.4 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ ORAZ PROGNOZA SPODZIEWANEGO WYNIKU EKONOMICZNEGO

1.4.1 SYNTETYCZNA OCENA UWARUNKOWAŃ EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ W GRANICACH ZASIĘGU TERYTORIALNEGO NADLEŚNICTWA

1.4.1.1 OCENA EKONOMICZNA REGIONU

Struktura gospodarcza regionu w znacznej mierze zależy od występujących uwarunkowań geograficznych (rzeźba terenu), komunikacyjnych oraz odległości od

aglomeracji miejskich. Region, na którego obszarze jest położone nadleśnictwo, jest regionem rolniczo–leśnym.

Uwarunkowania ekonomiczne powiatu i gmin, w których zasięgu leży Nadleśnictwo Wołów przedstawiono w tabeli.

Tab. 28. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GMIN I POWIATÓW

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna [km^2]	Powierzchnia gruntów leśnych nadleśnictwa*) [ha]	Lesistość [%]	Ludność [tys. osób]	Zaludnienie [osób/km^2]
1	2	3	4	5	6
Gm. Jemielno	124	212,36	42,9	3	22
Gm. Wąsosz	197	118,97	26,5	7	34
Gm. Prusice	158	316,11	23,4	9	59
Gm. Brzeg Dolny	94	272,33	32,8	16	171
Gm. Wińsko	250	6455,54	27,6	8	32
Miasto i Gm. Wołów	331	12721,63	40,9	21	65

Dane na podstawie https://wroclaw.stat.gov.pl/statystyczne-vademecum-samorzadowca/ z 18.11.2024 r.

Grunty będące w stanie posiadania nadleśnictwa znajdują się w 7 gminach w tym 1 obszar miejski, należących do 3 powiatów: górowski, trzebnicki i wołowski. Jest to region rolno-leśny, charakteryzujący się średnim zaludnieniem. Powierzchnia ogólna zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wynosi 604,37 km^2. Ogólnie jest to region o stopie bezrobocia wynoszącej 11,2% dla powiatu wołowskiego.

Cały region, w którym zlokalizowane jest Nadleśnictwo Wołów, związany jest z działalnością gospodarczą sektora rolnego oraz zakładami produkcyjnymi zlokalizowane w Wołowie i Brzegu Dolnym.

Większość pozyskanego surowca (poza niewielką pulą przewidzianą dla odbiorców indywidualnych) sprzedawana jest za pośrednictwem aukcji internetowych na portalu leśno-drzewnym. Dzięki temu systemowi sprzedaży oferta rynkowa nadleśnictwa dociera do podmiotów gospodarczych z terenu całego kraju.

Do najważniejszych odbiorców drewna z Nadleśnictwa Wołów należą:

odbiorcy strategiczni:

- ☑ SWISS KRONO SP. Z O.O.
- ☑ "SILVA" Sp. z o.o.
- ☑ MM KWIDZYN sp.z o.o.
- ☑ STORA ENSO WOOD PRODUCTS Sp. z o.o.
- ☑ PLWD SP. Z O.O.

odbiorcy lokalni:

- ☑ P.P.H DREWNOPAK SP.Z O.O.
- ☑ DREWTAR Tomasz Bosak
- ☑ P.H.U."KORONA"S.C. Janusz Król, Karolina Król
- ☑ TARTAK RAWICZ SP.Z.O.O.
- ☑ MARKUS SAJEWICZ SP. Z O.O.
- ☑ PPHU "LATLAS" PIOTR LATOS
- ☑ SANMAR SZCZYTKOWICE Sp. z o.o.
- ☑ "TARTAK PROCHOWICE" SP. Z O. O.

1.4.1.2 CHARAKTERYSTYKA PRZESTRZENNA KOMPLEKSÓW LEŚNYCH W POWIĄZANIU Z WARUNKAMI TRANSPORTU DREWNA

Sieć dróg publicznych

Ogólna charakterystyka sieci dróg kołowych i linii kolejowych, w kontekście ich przydatności do transportu drewna w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, układa się dość korzystnie.

Z ważniejszych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez tereny nadleśnictwa należy wymienić:

Główne szlaki komunikacji samochodowej:

- ☑ droga krajowa nr 36 Prochowice – Ostrów Wielkopolski,
- ☑ droga wojewódzka nr 334 Ciechanów – Moczydlnica Dworska,
- ☑ droga wojewódzka nr 338 Wińsko – Kawice,
- ☑ droga wojewódzka nr 339 Żmigród – Wołów,
- ☑ droga wojewódzka nr 340 Ścinawa – Oleśnica,
- ☑ droga wojewódzka nr 341 Prawików – Pęgów.

Dane z *https://conadrogach.pll z 18.11.2024 r.*

Poza ww. głównymi szlakami komunikacyjnymi, na obszarze Nadleśnictwa Wołów znajduje się także dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych o nawierzchni asfaltowej, ulepszonej lub gruntowej.

Kompleksy leśne

Maksymalne odległości w kierunku E – W wynosi ca 27 km oraz w kierunku N – S ca 32 km.

Wśród gruntów leśnych zarządzanych przez nadleśnictwo istnieją enklawy i półenklawy stwarzające utrudnienia w gospodarce leśnej. Wydzielono 87 enklaw śródleśnych. Lokalizacja tych enklaw przedstawia się następująco:

Obręb Dębno

- ☑ otoczona oddziałami: 8,8A,8B,9,11-13, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 15 brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałem 15 brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałem 31 wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 41,49,50,63-65, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 62,63,73,74, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 72,73, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 72,73, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 72,73, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 72, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałem 76, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałami: 82,104, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałem 100, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 102,103,124-126,150, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 130,131,156-162;171, 172,182-189,201,202, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 159, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałem 160 brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałami: 213,228,266A,267,268, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 228,241,246,268,268A, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 240, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 240, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 240, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 240, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 240, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 240, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 240, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 240, wydzielona droga dojazdowa

- ☑ otoczona oddziałem 240, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 240, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 240, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 250,252, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałami: 249,250, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 272, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałem 272, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 282,283, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałami: 283,284, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałem 293, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 313, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 313, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałami: 367,368, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 371. wydzielona droga dojazdowa

Obręb Wińsko

- ☑ otoczona oddziałem 12, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 33, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 33, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 33, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 33, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 47,50,51, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 52, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałami: 62,63, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 69, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 73-75, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 84,87, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 91, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 91,92, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 92A,94,98-100, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 115, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałami: 129,138, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 132, wydzielona droga dojazdowa

- ☑ otoczona oddziałami: 136,137, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałami: 137,138, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 150,156, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 148,159, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 179A, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 179, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 179, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 186, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 196,197, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 207, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałami: 196-200,206,211A,212,216A,228,228A, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 216A, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałem 216A, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałem 216A, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 231,232, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 233, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 234, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 237,238, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 253, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 264,265,271, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 297, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałem 297, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 298, brak wydzielonej drogi dojazdowej
- ☑ otoczona oddziałem 306, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 325, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 327,330, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałami: 327,328,330, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 331, wydzielona droga dojazdowa
- ☑ otoczona oddziałem 331, brak wydzielonej drogi dojazdowej.

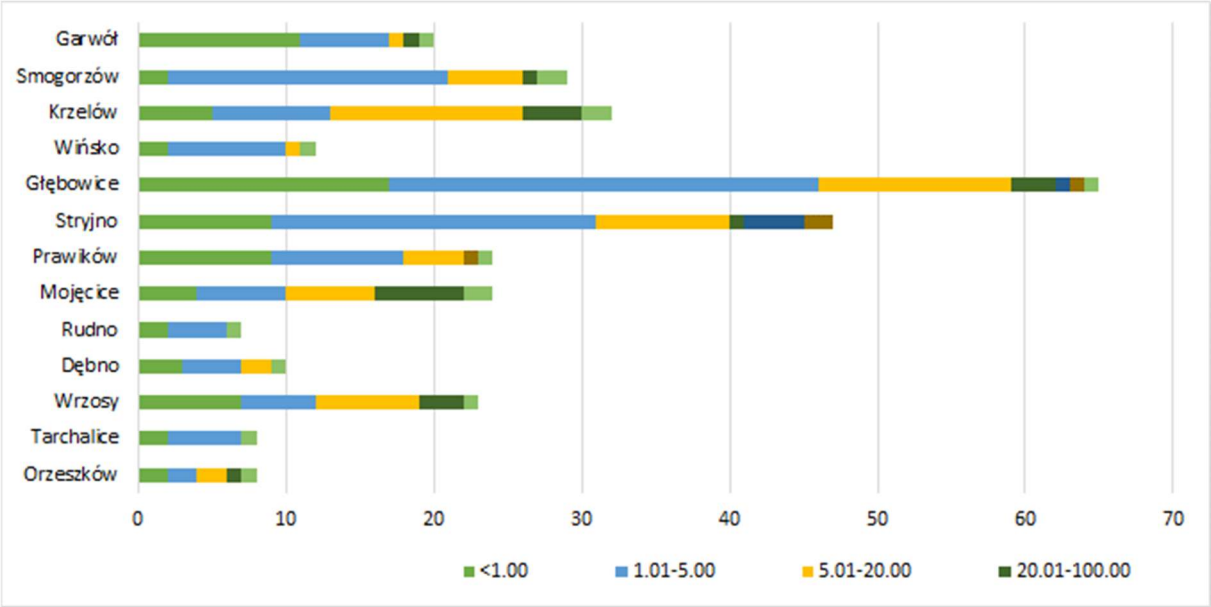
Grunty Nadleśnictwa położone są w 291 kompleksach, większość z nich, bo 87% powierzchni, skupiona jest w 3 kompleksach powyżej 2000,00 ha i 2 kompleksach pomiędzy

501 – 2000 ha o łącznej powierzchni 17403,58 ha. Pozostałe 286 kompleksów zajmuje powierzchnię 2693,36 ha. 73 kompleksy ma powierzchnię mniejszą od jednego hektara.

Liczba kompleksów w leśnictwach wynosi 309 sztuk, a w nadleśnictwie 291 sztuk. Ta różna wynika z tego, iż niektóre leśnictwa położone są w tym samym kompleksie.

Tab. 29. STRUKTURA KOMPLEKSÓW LEŚNYCH W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Leśnictwo Obręb	J.m.	Wielkość kompleksów w ha								Razem
		< 1.00	1.01 - 5.00	5.01 - 20.00	20.01 - 100.00	100.01 - 200.00	200.01 - 500.00	500.01 - 2000.00	>2000.00	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*
1 Orzeszków	**szt.**	2	2	2	1			1		8
	ha	0,99	3,78	16,03	31,28			1489,18		1541,26
2 Tarchalice	**szt.**	2	5					1		8
	ha	0,39	9,46					1392,78		1402,63
3 Wrzosy	**szt.**	7	5	7	3			1		23
	ha	2,69	9,57	58,51	105,67			1378,04		1554,48
4 Dębno	**szt.**	3	4	2				1		10
	ha	0,78	5,09	15,55				1345,03		1366,45
5 Rudno	**szt.**	2	4					1		7
	ha	1,24	8,26					1604,29		1613,79
6 Mojęcice	**szt.**	4	6	6	6			2		24
	ha	2,70	13,64	75,13	231,24			1274,7		1597,41
7 Prawików	**szt.**	9	9	4			1	1		24
	ha	4,96	18,71	45,65			255,72	1158,97		1484,01
Obręb Dębno	**szt.**	27	34	21	10			1	1	94
	ha	12,96	67,23	212,48	368,65			1701,44	8197,27	10560,03
8 Stryjno	**szt.**	9	22	9	1	4	2			47
	ha	6,27	58,21	80,72	83,01	531,77	629,80			1389,76
9 Głębowice	**szt.**	17	29	13	3	1	1	1		65
	ha	9,59	60,37	126,05	74,70	132,27	202,83	952,56		1558,37
10 Wińsko	**szt.**	2	8	1				1		12
	ha	1,63	19,83	7,52				1595,27		1624,25
11 Krzelów	**szt.**	5	8	13	4			2		32
	ha	2,97	17,10	131,63	140,63			1207,89		1500,22
12 Smogorzów	**szt.**	2	19	5	1			2		29
	ha	1,01	47,91	47,60	29,84			1422,97		1549,33
13 Garwół	**szt.**	11	6	1	1			1		20
	ha	5,71	11,61	7,94	22,10			1867,62		1914,98
Obręb Wińsko	**szt.**	46	91	42	10	5	1	1	2	198
	ha	27,18	215,03	401,45	350,28	664,04	374,06	507,92	6996,95	9536,91
Nadleśnictwo Wołów	**szt.**	73	125	63	19	5	1	2	3	291
	ha	40,14	282,25	613,94	718,93	664,04	374,06	2209,36	15194,22	20096,94

Ryc. 18. Charakterystyka przestrzenna leśnictw – struktura kompleksów

Sieć dróg wewnątrz leśnych i wewnątrzzakładowych

Drogi wywozowe na terenie lasów są dobrej jakości, jednak w dalszym ciągu wymagają modernizacji i dostosowania do potrzeb nadleśnictwa. Średnia długość dróg, o szerokości powyżej 2 m w Nadleśnictwie Wołów wynosi 3,48 km/100 ha powierzchni leśnej. Przy modernizacji należy zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe odwodnienie dróg i odpowiednie posadowienie przepustów.

Tab. 30. WYKAZ ZAINWENTARYZOWANYCH DRÓG W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Charakterystyka dróg szerokość - [m]	Obręb Dębno	Obręb Wińsko	Nadleśnictwo	Drogi ujęte w DSD
	Długość – km			
3	99,95	103,35	203,30	22,58
4	211,08	201,44	412,52	331,10
5	45,51	28,79	74,30	67,24
6	8,10	0,95	9,05	6,96
7	0,27	0,00	0,27	0,27
8	0,66	0,20	0,86	0,00
9	0,00	0,00	0,00	0,00
10	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem	365,57	334,73	700,30	428,15
w tym drogi utwardzone	122,57	49,61	172,18	
Długość dróg wywozowych - km/100 ha	**3,69**	**3,64**	**2,26**	**3,67**

Część dróg leśnych ma nawierzchnię utwardzoną – 172,18 km. Z uwagi na ukształtowanie terenu występuje potrzeba zakładania szlaków zrywkowych. Do składowania

drewna wykorzystywane są powierzchnie zrębowe, nieleśne lub niewielkie przerzedzenia w drzewostanach usytuowane przy drogach wywozowych.

W trakcie inwentaryzacji uwzględniono dane z ekspertyzy optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej wykonywanej w 2014 roku wraz z dostosowaniem zgodnym ze stanem na 01 stycznia 2023 roku, wykonaną przez BULiGL Oddział w Brzegu.

1.4.2 Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa Wołów

Wybrane czynniki mające wpływ na stopień trudności, takie jak udział lasowych i olsowych typów siedliskowych lasu oraz udział gatunków liściastych w Nadleśnictwie Wołów występują na poziomie niższym niż występujące w RDLP Wrocław czy w całych Lasach Państwowych, natomiast udział młodych drzewostanów w I i II klasie wieku oraz o strukturze KO i KDO jest zbliżona z poziomem występującym w LP natomiast nieco niższym niż w RDLP Wrocław.

Tab. 31. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictwa

Wyszczególnienie	Jednostka	Nadleśnictwo	RDLP	LP
1	2	3	4	5
Udział TSL: LM, L, Ol, OlJ [%]	%	58,90	23,00	39,400
Udział gatunków liściastych	%	34,17	35,51	30,48
Udział młodych drzewostanów (I+II+KO+KDO)	%	39,72	42,41	34,77
Kategoria zagrożenia pożarowego	Kateg.	II		
Powierzchnia lasów nadzorowanych	ha	-	-	-

Do czynników wpływających na podniesienie trudności gospodarowania zaliczyć można:

- ☑ Duża powierzchnia siedlisk łęgowych i okresowo zalewanych,
- ☑ Ilość i rozrzut kompleksów leśnych,
- ☑ Duży udział drzewostanów w KO i KDO.

Ekonomiczne warunki produkcji leśnej charakteryzują wskaźniki technicznoekonomiczne zamieszczone w tabeli poniżej:

Tab. 32. Tabela nr XIX Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Lp.	Wyszczególnienie	Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2	3	4
1	Powierzchnia leśna[1] (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) - ha	18 886,73	19 075,39

Ogólna charakterystyka lasu

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
2	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) - m^3		4 989 060	4 948 459
3	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) - m^3/ha		264	259
4	Wartość majątku nadleśnictwa	Wartość ogółem	1 419 643 353,77	Brak danych
		W tym wartość lasów	1 417 795 180,50	Brak danych
5	Etat 10. letni (grubizna netto)	użytki rębne - m^3 netto	539 451	342 513
		użytki przedrębne - m^3 netto	471 352	546 864
		razem użytki główne - m^3 netto	1 010 803	889 377
		udział użytków przedrębnych - %	46,63	61,49
6	Okresowy przyrost w 10 leciu[2]	m^3	1 246 350	1 250 800
		przeciętnie m^3/ha/rok	6,60	6,56
7	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m^3/ha pow. leś/rok	3,43	2,15
		użytkowanie przedrębne: m^3/ha pow. leś/rok	3,12	3,58
		użytkowanie główne m^3/ha pow. leś/rok	6,55	5,73
		użytkowanie główne % zasobów/rok	2,45	2,21
		użytkowanie główne % przyrostu/rok	9,93	8,74
8	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego - % (udział w powierzchni leśnej)		19,76	0,81
9	Udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)		31,87	35,79
10	Powierzchnia lasów nadzorowanych - w ha		0,00	0,00
	% udziału w powierzchni lasów nadleśnictwa		0,00	0,00

1 - powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona, bez gruntów związanych z gospodarką leśną

2 - wg wzoru $V_k - V_p + U$, gdzie V_k - zapas na końcu okresu, V_p - zapas na początku okresu, U - pozyskanie w okresie obowiązywania planu (miąższość brutto).
Wskaźniki ekonomiczne według danych przekazanych przez nadleśnictwo.

Dane zawarte w tabeli XIX wyliczone są na podstawie informacji przekazanych przez Nadleśnictwo Wołów.

Porównując ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej z ubiegłym okresem gospodarczym, wskaźniki te wykazują:

- ☑ wzrost powierzchni leśnej o 188,66 ha,
- ☑ spadek zasobów drzewnych o 40 601 m^3 brutto,

- ☑ spadek zasobności o 3 m^3/ha,
- ☑ spadek etatu użytków głównych o 121 426 m^3 netto.

1.4.3 ORIENTACYJNA PROGNOZA SPODZIEWANYCH EFEKTÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU

Orientacyjną prognozę spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu na podstawie przychodów i kosztów nadleśnictwa z ostatnich trzech lat, dla etatu potencjalnego (uwzględniającego pożądany kierunek rozwoju zasobów drzewnych nadleśnictwa) oraz dla etatu przyjętego (uwzględniającego ograniczenia gospodarki leśnej z tytułu wymogów ustawy o ochronie przyrody) przedstawia się poniżej:

Tab. 33. TABELA XX ORIENTACYJNA PROGNOZA SPODZIEWANYCH EFEKTÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.l.	Według orient. etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskanego drewna*	m^3/netto	100 591	88799	88799
2.	Koszty administracyjne[1]	zł	9 963 413,03	9 963 413,03	9 963 413,03
3.	Koszty ochrony lasu[1]	zł	1 421 606,97	1 421 606,97	1 421 606,97
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji[1]	zł	117 289,77	117 289,77	117 289,77
5.	Koszty odnowień i zalesień[2]	zł/ha	11 521,50	11 521,50	11 521,50
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień[3]	ha	140,43	153,62	153,62
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników[4]	zł/ha	3 426,99	3 426,99	3 426,99
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników[3]	ha	502,23	361,22	361,22
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna[1]	zł/m^3	7 474 254	7 474 254	7 474 254
Suma kosztów (k)		zł	33 297 438,00	33 297 438,00	33 297 438,00
10.	Przychody ze sprzedaży drewna[1]	zł/m^3	304,79	304,79	304,79
Suma przychodów (p)		zł	32 587 678,00	32 587 678,00	32 587 678,00
Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)		zł	1,022	1,022	1,022

Wskaźniki ekonomiczne według danych przekazanych przez nadleśnictwo.

*- W kol. 5 i 6 odpowiednio według danych z tabeli XVII

[1] - Wynik z kol. 4 powtórzyć w kol. 5 oraz 6

[2] - Wynik z kol. 4 obejmujący również poprawki i uzupełnienia oraz wprowadzanie podszytów, powtórzyć w kol. 5 oraz 6.

[3] - W kol. 5 według danych z tabeli XVIII, a w kol. 6 z proporcji: etat z kol. 6/etat z kol.5 razy dane z kol. 5.

[4] -Wynik z kol. 4 powtórzyć w kol. 5 oraz 6.

1.5 CHARAKTERYSTYKA STANU LASU ORAZ ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA

Charakterystyka drzewostanów nadleśnictwa według cech

Wynikiem prac inwentaryzacyjnych jest przydzielenie drzewostanów do grup określonych głównymi cechami. Przedstawiony wykaz drzewostanów, wg opisanych cech został zaakceptowany przez nadleśniczego w trakcie uzgodnień prac terenowych.

Tab. 34. ZESTAWIENIE OPISANYCH CECH DRZEWOSTANÓW W NADLEŚNICTWIE

Rodzaj cechy	Obręb		Nadleśnictwo
	DĘBNO	WIŃSKO	
	[ha]		
1	2	3	4
drzewostan doświadczalny	8,30	-	8,30
drzewostan obcego pochodzenia	3,99	-	3,99
drzewostan odroślowy	103,53	10,68	114,21
drzewostan z zal/odn naturalnego z nasion	430,74	571,09	1001,83
drzewostan z zal/odn sztucznego	3917,26	5031,53	8948,79
drzewostan z zalesień na gruntach zrekultywowanych	28,16	-	28,16
drzewostan z zalesień porolnych	2549,28	2872,55	5421,83
drzewostan żywicowany/wyżywicowany	11,77	12,85	24,62
młodnik po rębni złożonej	321,31	253,83	575,14
otulina rezerwatu	282,14	-	282,14
otulina szkółek wielkoobszarowych i zespolonych	15,35	-	15,35
otulina wyłączonych drzewostanów nasiennych	16,70	-	16,70
uprawa po rębni złożonej	290,76	380,99	671,75

1.5.1 OCENA MOŻLIWOŚCI PRODUKCYJNYCH LASU

Ocenę możliwości produkcyjnych lasu przeprowadzono w oparciu o sporządzone tabele i wzory, na podstawie opisu taksacyjnego, zamieszczone w części tabelarycznej planu urządzenia lasu:

- ☑ **tabela nr II** – Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji.
- ☑ **tabela III** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących.
- ☑ **tabela IV** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.
- ☑ **tabela Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.
- ☑ **tabela Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.
- ☑ **tabela VI** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących.
- ☑ **tabela VII** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących.
- ☑ **tabela VIIIa** – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy.

1.5.1.1 PRZECIĘTNE BONITACJE GATUNKÓW PANUJĄCYCH

Tab. 35. POWIERZCHNIA DRZEWOSTANÓW NA POWIERZCHNI LEŚNEJ ZALESIONEJ WEDŁUG BONITACJI I GATUNKÓW PANUJĄCYCH

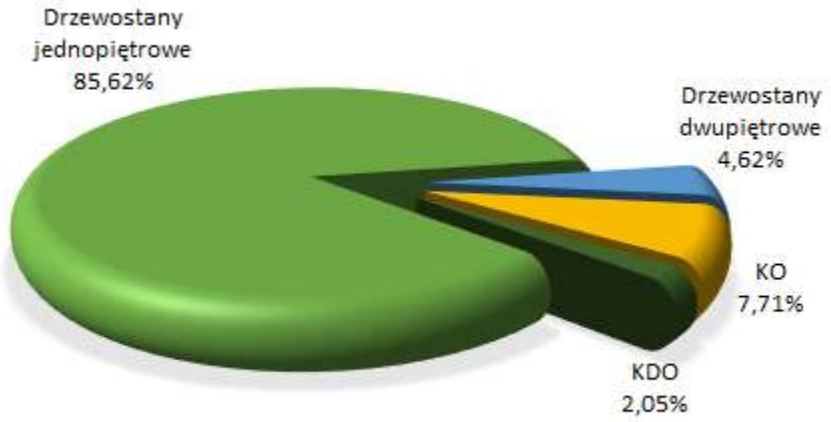
Bonitacja	Gatunki panujące				Razem	%
	SO	DB	OL	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Obręb DĘBNO						
IA	2537,73	-	-	-	2537,73	26,60
I	2158,85	413,96	159,50	357,97	3090,28	32,39
II	881,16	1562,40	414,18	251,18	3108,92	32,57
III	35,42	408,17	166,18	100,03	709,80	7,44
IV	2,03	43,74	43,69	5,89	95,35	1,00
Razem	5615,19	2428,27	783,55	715,07	9542,08	100,00
Obręb WIŃSKO						
IA	4530,12	-	-	-	4530,12	50,03

Bonitacja	Gatunki panujące				Razem	%
	SO	DB	OL	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
I	1514,37	205,87	109,18	421,96	2251,38	24,86
II	257,05	968,52	295,71	223,06	1744,34	19,26
III	9,01	431,95	44,21	23,26	508,43	5,61
IV	0,05	20,18	-	1,80	22,03	0,24
Razem	6310,60	1626,52	449,10	670,08	9056,30	100,00
Nadleśnictwo Wołów						
IA	7067,85	-	-	-	7067,85	38,00
I	3673,22	619,83	268,68	779,93	5341,66	28,72
II	1138,21	2530,92	709,89	474,24	4853,26	26,10
III	44,43	840,12	210,39	123,29	1218,23	6,55
IV	2,08	63,92	43,69	7,69	117,38	0,63
Razem	11925,79	4054,79	1232,65	1385,15	18598,38	100,00

1.5.1.2 CHARAKTERYSTYKA DRZEWOSTANÓW NADLEŚNICTWA

Tab. 36. CHARAKTERYSTYKA BUDOWY PIONOWEJ DRZEWOSTANÓW

Struktura piętrowa drzewostanów	Obręby				Nadleśnictwo	
	DĘBNO		WIŃSKO			
	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]
1	2	3	4	5	6	7
Jednopiętrowe	8107,39	84,96	7817,31	86,32	15924,70	85,62
Dwupiętrowe	728,08	7,63	131,61	1,45	859,69	4,62
Wielopiętrowe	-	0,00	-	0,00	-	-
Klasa odnowienia	566,56	5,94	866,70	9,57	1433,26	7,71
Klasa do odnowienia	140,05	1,47	240,68	2,66	380,73	2,05
Budowa przerębowa	-	0,00	-	0,00	-	-
Razem	9542,08	100,00	9056,30	100,00	18598,38	100,00

Ryc. 19. Struktura budowy pionowej drzewostanów Nadleśnictwa Wołów

Z powyższych danych wynika, że w Nadleśnictwie Wołów przeważającą powierzchnię zajmują drzewostany o strukturze jednopiętrowej – 85,62 % powierzchni. Drzewostany w klasie odnowienia (KO) stanowią – 7,71 % powierzchni, a drzewostany w klasie do odnowienia (KDO) stanowią – 2,05 % powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe zajmują łącznie 4,62 % procent powierzchni, natomiast drzewostany trzypiętrowe i o budowie przerębowej nie występują.

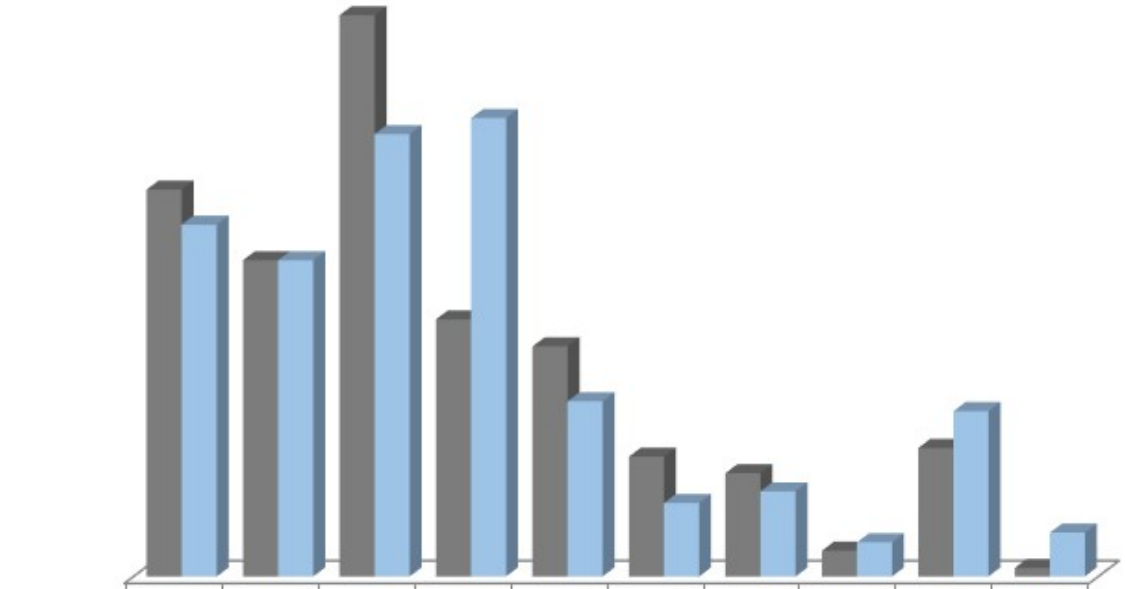
Tab. 37. UDZIAŁ KATEGORII DRZEWOSTANÓW ZE WZGLĘDU NA DOJRZAŁOŚĆ RĘBNĄ

Drzewostany	Obręby				Nadleśnictwo	
	DĘBNO		WIŃSKO			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Bliskorębne i młodsze	7139,08	74,82	6590,57	72,76	13729,65	73,83
W tym w klasie odnowienia i klasie do odnowienia	36,31	0,38	51,41	0,57	87,72	0,47
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	1118,98	11,73	1103,96	12,19	2222,94	11,95
W tym w klasie odnowienia i klasie do odnowienia	288,12	3,02	379,74	4,20	667,86	3,59
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	577,41	6,05	254,39	2,81	831,80	4,47
W tym w klasie odnowienia i klasie do odnowienia	382,18	4,00	676,23	7,47	1058,41	5,69
Budowa przerębowa	-	-	-	-	-	-
Razem	9542,08	100,00	9056,30	100,00	18598,38	100,00

Z powyższego zestawienia wynika, że 26,17% drzewostanów nadleśnictwa osiągnęło dojrzałość rębną.

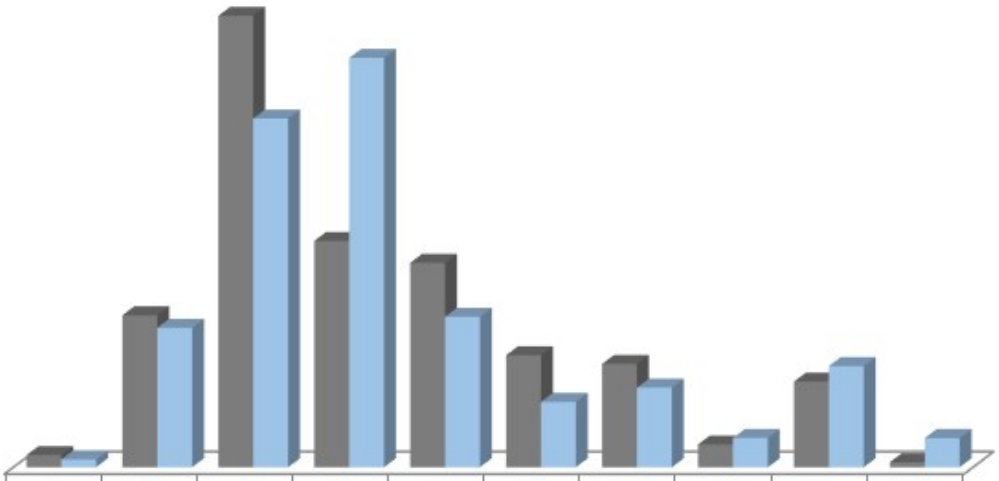
Zmiany struktury danych inwentaryzacyjnych pomiędzy wielkościami z V i VI rewizji urządzenia lasu (1 I 2014 r. i 1 I 2025 r), przedstawiono w postaci wykresów pt. ***„Zmiany przeciętnej zasobności w klasach wieku."*** oraz w postaci tabelarycznej ***„Syntetyczne***

zestawienie porównawcze powierzchni, zasobności i przeciętnego zapasu w klasach wieku dla Nadleśnictwa Wołów".

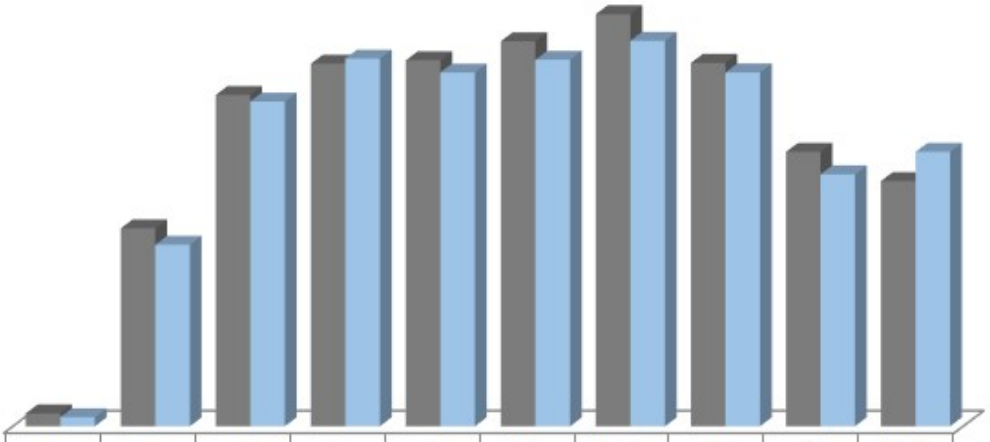
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	KDO
1.I.2015	3353,56	2740,90	4864,15	2228,09	1994,02	1038,69	895,19	223,75	1113,59	73,80
1.I.2025	3048,88	2740,36	3832,95	3973,63	1518,5	636,42	737,56	296,09	1433,26	380,73

Ryc. 20. Zmiana rozkładu powierzchni klas wieku w Nadleśnictwie Wołów, wg danych z V i VI rewizji planu urządzenia lasu

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	KDO
1.I.2015	43220	542895	1612935	808530	730425	400300	369205	81390	305855	18115
1.I.2025	27695	497890	1245870	1462475	537695	233415	284525	104855	361425	104590

Ryc. 21. Zmiana rozkładu miąższości klas wieku w Nadleśnictwie Wołów, wg danych z IV i V rewizji planu urządzenia lasu

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	KDO
1.I.2015	13	198	332	363	366	385	412	364	275	245
1.I.2025	9	182	325	368	354	367	386	354	252	275

Ryc. 22. Zmiana rozkładu zasobności klas wieku w Nadleśnictwie Wołów, wg danych z IV i V rewizji planu urządzenia lasu

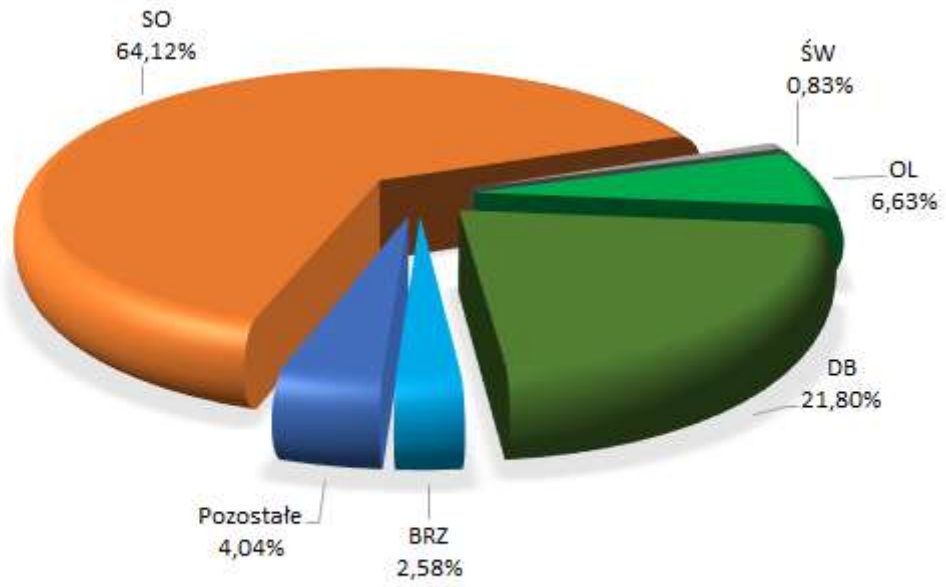
1.5.1.3 POWIERZCHNIOWY I MIĄŻSZOŚCIOWY UDZIAŁ GATUNKÓW PANUJĄCYCH

Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących określony na podstawie tabeli nr III i IV przedstawiono w zestawieniu poniżej:

Tab. 38. UDZIAŁ GATUNKÓW PANUJĄCYCH WG V I VI REWIZJI URZĄDZANIA LASU

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	DĘBNO		WIŃSKO		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość
	Procent [%]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
SO	58,86	58,31	69,69	71,66	64,11	64,94	64,52	64,743	-0,41	0,20
MD	0,12	0,11	1,59	0,56	0,84	0,34	0,75	0,26	0,09	0,08
ŚW	0,87	0,63	0,78	0,66	0,83	0,65	1,20	1,04	-0,37	-0,39
JD	0,01	0,00	-	-	0,01	0,00	0,01	0,00	0	0
DG	-	-	0,03	0,10	0,02	0,05	0,02	0,05	0	0
BK	0,30	0,09	1,10	0,43	0,69	0,26	0,43	0,15	0,26	0,11
DB	25,45	27,00	17,96	17,33	21,80	22,18	21,20	23,18	0,60	-1,00
DB.C	0,09	0,06	0,02	0,01	0,05	0,04	0,06	0,02	-0,01	0,02
JW	0,01	0,00	0,02	0,01	0,02	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01
KL.P	0,00	0,00	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
WZ	0,06	0,03	-	-	0,03	0,02	0,01	0,00	0,02	0,02
JS	0,18	0,09	0,58	0,53	0,38	0,31	0,74	0,74	-0,36	-0,43
GB	0,99	0,60	0,13	0,13	0,57	0,37	0,16	0,15	0,41	0,22
BRZ	3,17	2,66	1,95	1,79	2,58	2,23	2,89	2,31	-0,31	-0,08
OL	8,21	9,20	4,96	5,70	6,63	7,46	6,41	6,36	0,22	1,10
OL.S	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0	-0,01
TP	0,10	0,05	0,06	0,05	0,08	0,05	0,19	0,18	-0,11	-0,13
OS	0,01	0,01	0,08	0,09	0,04	0,05	0,10	0,09	-0,06	-0,04
LP	1,32	0,94	0,19	0,20	0,77	0,57	0,54	0,44	0,23	0,13
AK	0,24	0,21	0,85	0,74	0,53	0,47	0,73	0,59	-0,2	-0,12
CZM.P	0,01	0,01	-	-	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0
Razem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	-	-

Głównymi gatunkami tworzącymi drzewostany w Nadleśnictwie Wołów jest So, która zajmuje 64,12%, Db zajmujący 21,80%, Ol zajmująca 6,63% oraz Brz zajmująca 2,58% powierzchni leśnej zalesionej. Gatunki iglaste zajmują 65,79% powierzchni nadleśnictwa, a liściaste 34,21%.

Ryc. 23. Udział powierzchniowy według gatunków panujących w Nadleśnictwie Wołów

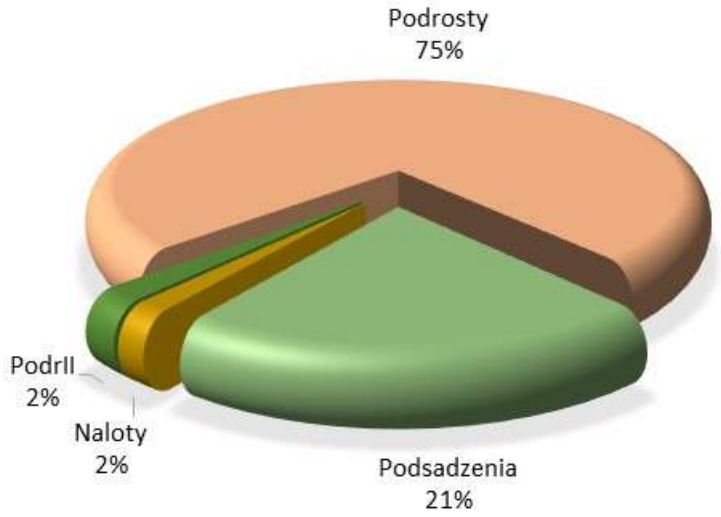
Zmiana powierzchni wg gatunków panujących dotyczy różnicy pomiędzy powierzchnią leśną zalesioną wg stanu na 1 stycznia 2025 roku - a powierzchnią wg stanu na 1 stycznia 2015 roku, natomiast procentowa zmiana dotyczy wielkości tej różnicy w stosunku do powierzchni wg stanu na 1 stycznia 2015 roku.

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego nie zaszły znaczące zmiany.

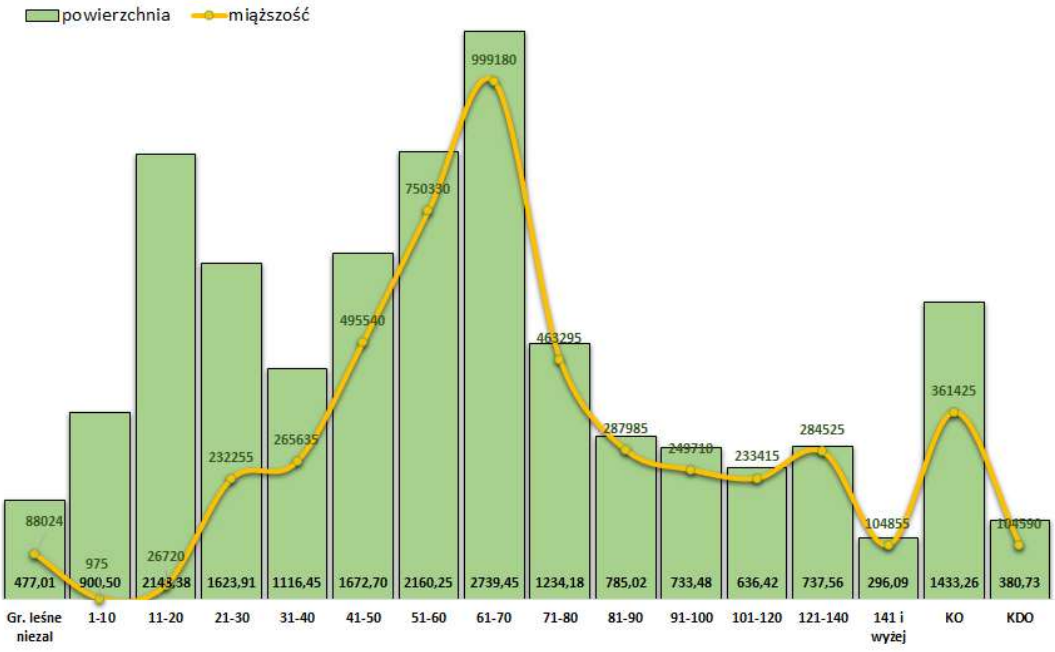
W zestawieniu tabelarycznym wg gatunków panujących, zmiana miąższości dotyczy również różnicy pomiędzy miąższością wg stanu na 1 stycznia 2025 roku - a miąższością wg stanu na 1 stycznia 2014 roku i procentowa zmiana dotyczy wielkości tej różnicy w stosunku do miąższości wg stanu na 1 stycznia 2015 roku.

W celu pełniejszej charakterystyki struktury drzewostanów przedstawia się poniżej powierzchnię zredukowaną młodego pokolenia. Nalot zajmuje 15,98 ha, podsadzenia 221,35 ha, podrost 780,91 ha, a podrost o charakterze dolnego piętra 21,09 ha. Młode pokolenie zajmuje 6% (1039,33 ha) powierzchni drzewostanów nadleśnictwa, a przeważa w nim buk i dąb, w mniejszym udziale występuje lipa i świerk.

W Nadleśnictwie Wołów odnowienie naturalne zostało opisane na powierzchni 69,61 ha na podstawie przekazanych danych w formie protokołów uznań przez Nadleśnictwo Wołów. Szczegółowe zestawienie znajduje się w załączniku do elaboratu „Zestawienie młodego pokolenia ujawnionego w opisach taksacyjnych”

Ryc. 24. Struktura młodego pokolenia

Ryc. 25. Struktura wiekowa i miąższościowa w Nadleśnictwie Wołów

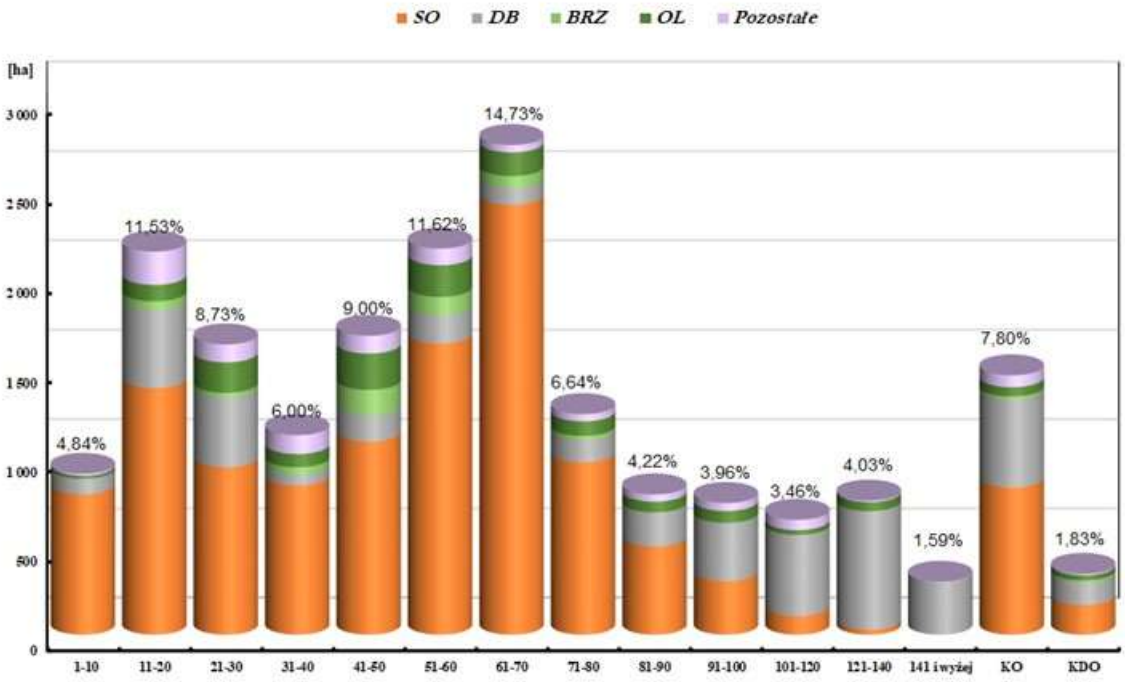
Dla zobrazowania stanu lasu i zasobów drzewnych poniżej przedstawiono w formie wykresów, strukturę wiekową i miąższościową według stanu na 01.01.2025 r.

ROZKŁAD POWIERZCHNI I MIĄŻSZOŚCI, WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

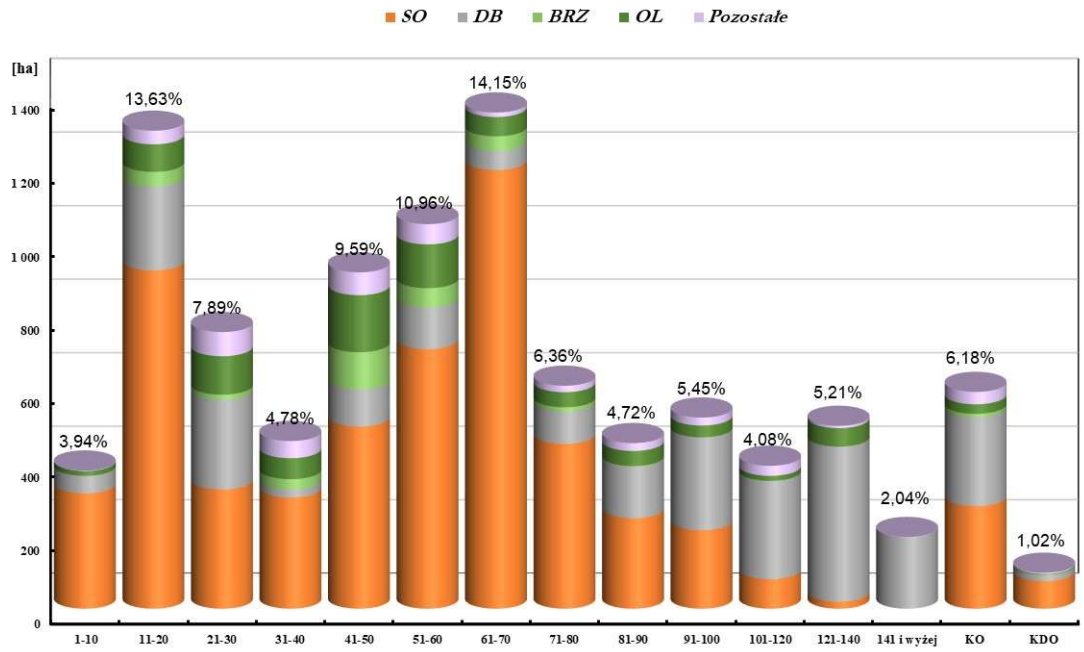
Charakterystyka zasobów drzewnych w nadleśnictwie

Charakterystykę zasobów drzewnych przeprowadzono w oparciu o sporządzoną tabelę IV.

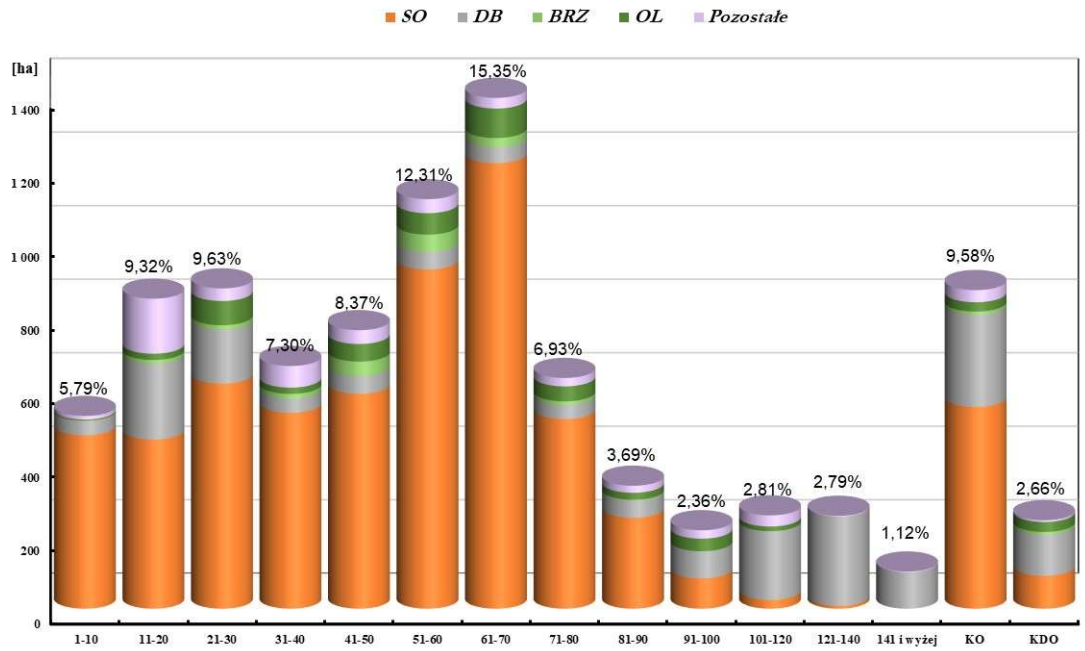
Rozkład powierzchni

Ryc. 26. Rozkład powierzchni w podklasach wieku, wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Wołów

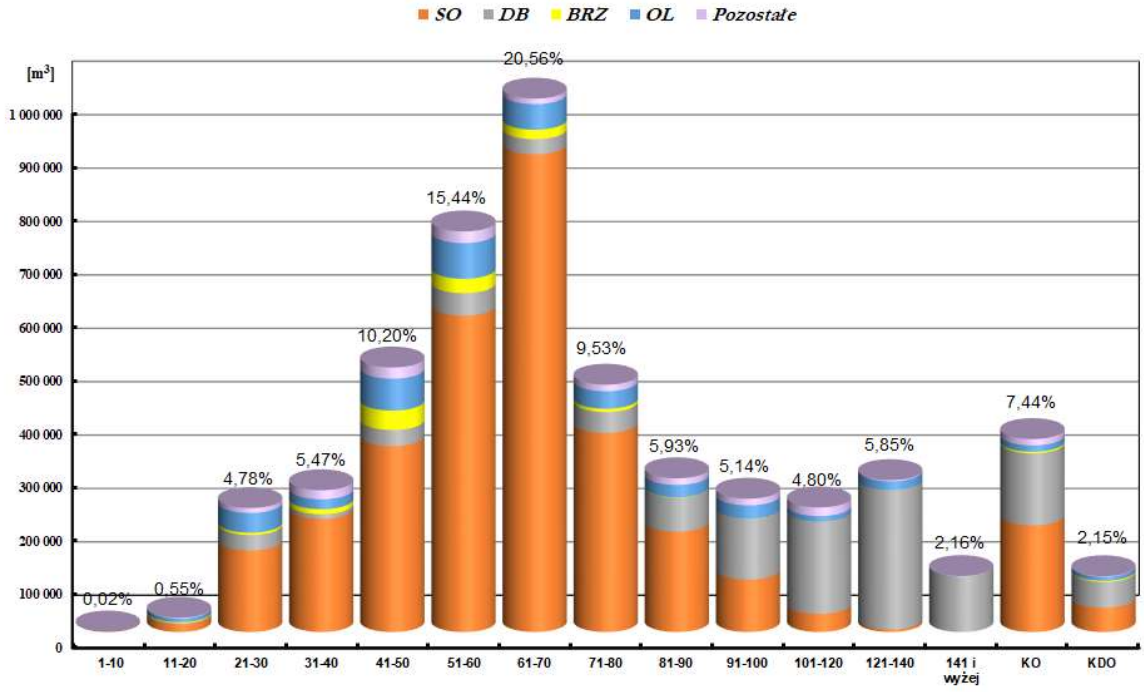

Ryc. 27. Rozkład powierzchni w podklasach wieku, wg gatunków panujących w Obrębie Dębno

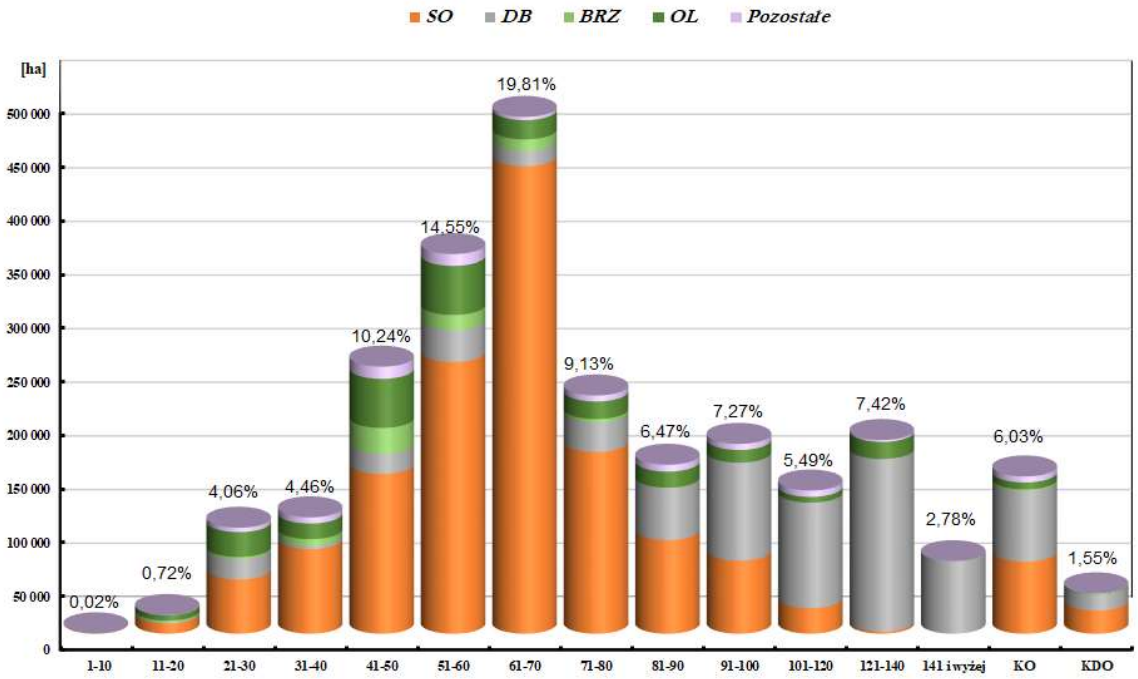

Ryc. 28. Rozkład powierzchni w podklasach wieku, wg gatunków panujących w Obrębie Wińsko

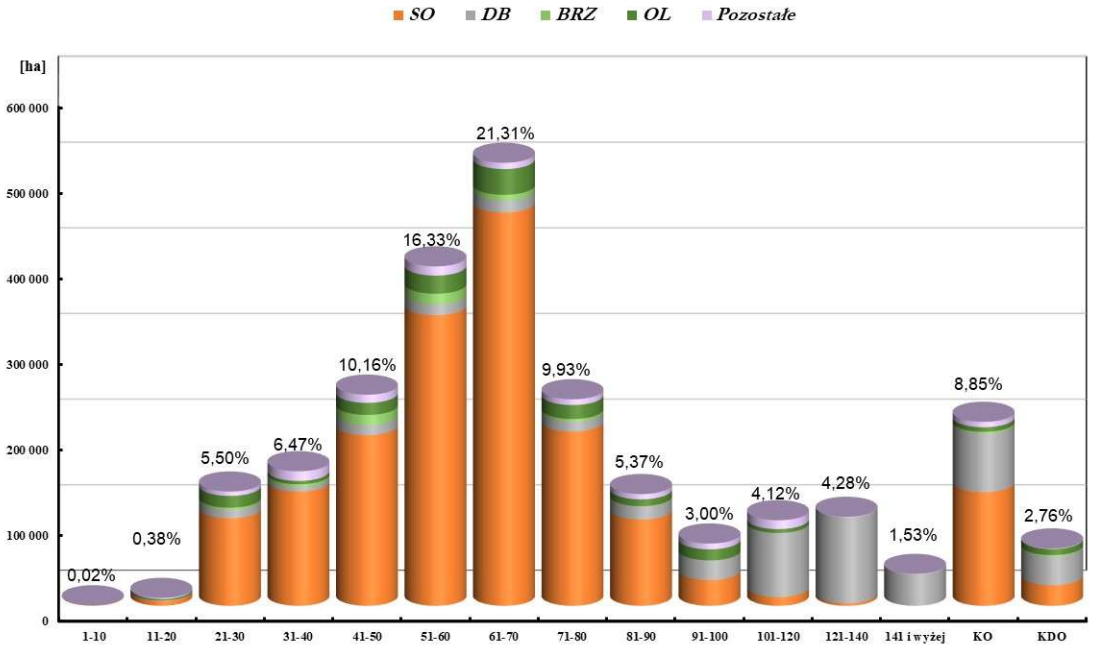
Rozkład miąższości

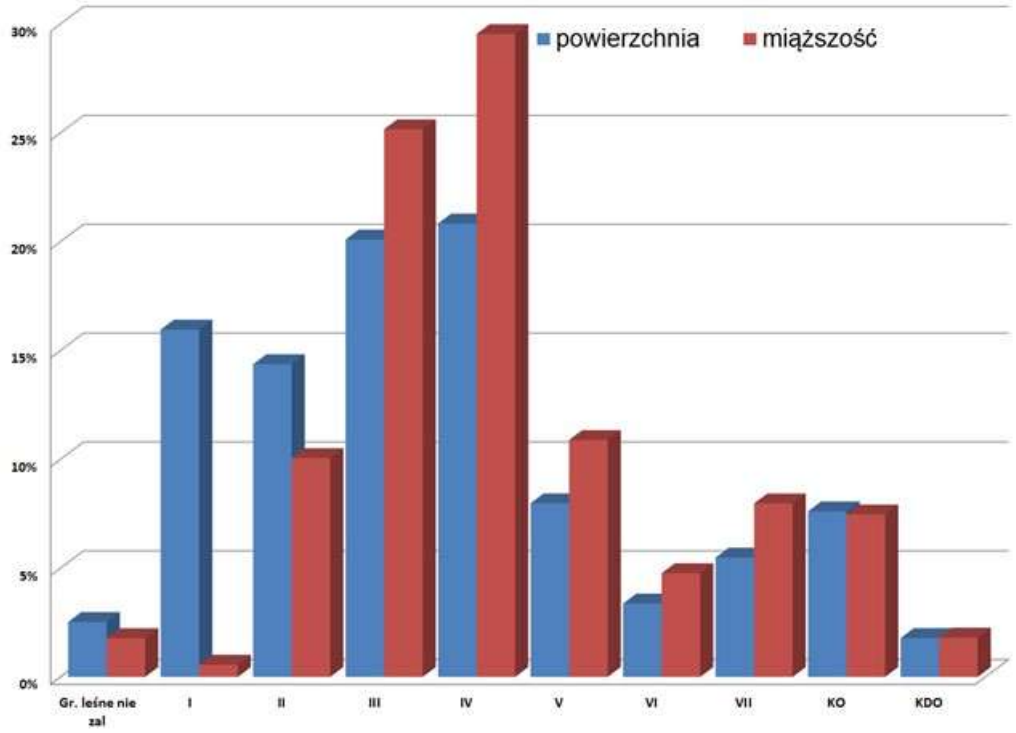
Ryc. 29. Rozkład miąższości w podklasach wieku wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Wołów

Ryc. 30. Rozkład miąższości w podklasach wieku wg gatunków panujących w Obrębie Dębno

Ryc. 31. Rozkład miąższości w podklasach wieku wg gatunków panujących w Obrębie Wińsko

Ryc. 32. Rozkład powierzchni i miąższości według klas wieku w Nadleśnictwie Wołów

Tab. 39. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI, ZASOBNOŚCI I PRZECIĘTNEGO ZAPASU DLA OBR. DĘBNO

Wg stanu na	Gr.leś.nie zalesione	Przestoje	Klasa wieku										Razem	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	KDO	grunty zal.	grunty zal. i nie zal.
			1 – 20	21 – 40	41 – 60	61 – 80	81 – 100	101 - 120	121 – 140	>141				
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*
1.	**Powierzchnia: ha / %**													
1 I 2025 r.	353,08		1676,23	1208,76	1961,22	1956,37	970,58	388,93	497,47	194,99	589,73	97,80	9542,08	9895,16
	3,57%		16,94%	12,22%	19,82%	19,77%	9,81%	3,93%	5,03%	1,97%	5,96%	0,99%	96,43%	100,00%
1 I 2015 r.	312,09		1870,71	1320,95	2359,14	1165,78	1068,34	621,47	515,76	150,70	443,52	36,31	9552,68	9864,77
	3,16%		18,96%	13,39%	23,91%	11,82%	10,83%	6,30%	5,23%	1,53%	4,50%	0,37%	96,84%	100,00%
Różnica	40,99		-194,48	-112,19	-397,92	790,59	-97,76	-232,54	-18,29	44,29	146,21	61,49	-10,60	30,39
	13,13%		-10,40%	-8,49%	-16,87%	67,82%	-9,15%	-37,42%	-3,55%	29,39%	32,97%	169,35%	-0,11%	0,31%
2.	**Zasoby miąższości: m^3 / %**													
1 I 2025 r.	7212	44048	17910	207375	603080	704135	334545	133525	180635	67665	146660	37655	2477233	2484445
	0,29%	1,77%	0,72%	8,35%	24,27%	28,34%	13,47%	5,37%	7,27%	2,72%	5,90%	1,52%	99,71%	100,00%
1 I 2015 r.	8152	42127	18065	263310	761170	408245	392480	242875	225325	55460	121985	7010	2538052	2546204
	0,32%	1,65%	0,71%	10,34%	29,89%	16,03%	15,41%	9,54%	8,85%	2,18%	4,79%	0,28%	99,68%	100,00%
Różnica	-940	1921	-155	-55935	-158090	295890	-57935	-109350	-44690	12205	24675	30645	-60819	-61759
	-11,53%	4,56%	-0,86%	-21,24%	-20,77%	72,48%	-14,76%	-45,02%	-19,83%	22,01%	20,23%	437,16%	-2,40%	-2,43%
3.	**Przeciętna zasobność: m^3 na 1ha**													
1 I 2025 r.	20		11	172	308	360	345	349	373	347	259	269	260	251
1 I 2015 r.	26		10	199	323	350	367	391	437	368	275	193	266	258
Różnica	-6		1	-28	-15	10	-23	-42	-64	-21	-16	76	-6	-7
	-21,80%		10,64%	-13,93%	-4,69%	2,78%	-6,18%	-10,67%	-14,72%	-5,71%	-5,88%	39,27%	-2,29%	-2,73%

Tab. 40. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI, ZASOBNOŚCI I PRZECIĘTNEGO ZAPASU DLA OBR. WIŃSKO

Wg stanu na	Gr.leś.nie zalesione	Przestoje	Klasa wieku										Razem	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	KDO	grunty zal.	grunty zal. i nie zal.
			1 – 20	21 – 40	41 – 60	61 – 80	81 – 100	101 - 120	121 – 140	>141				
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*
1.	**Powierzchnia: ha / %**													
1 I 2025 r.	123,93		1372,65	1531,60	1871,73	2017,26	547,92	253,95	252,71	101,10	866,70	240,68	9056,30	9180,23
	1,35%		14,95%	16,68%	20,39%	21,97%	5,97%	2,77%	2,75%	1,10%	9,44%	2,62%	98,65%	100,00%
1 I 2015 r.	48,90		1482,85	1419,95	2505,01	1062,31	632,23	417,22	379,43	73,05	670,07	37,49	8973,06	9021,96
	0,54%		16,44%	15,74%	27,77%	11,77%	7,01%	4,62%	4,21%	0,81%	7,43%	0,42%	99,46%	100,00%
Różnica	75,03		-110,20	111,65	-633,28	954,95	-84,31	-163,27	-126,72	28,05	196,63	203,19	83,24	158,27
	153,44%		-7,43%	7,86%	-25,28%	89,89%	-13,34%	-39,13%	-33,40%	38,40%	29,34%	541,98%	0,93%	1,75%
2.	**Zasoby miąższości: m^3 / %**													
1 I 2025 r.	3587	33177	9785	290515	642790	758340	203150	99890	103890	37190	214765	66935	2460427	2464014
	0,15%	1,35%	0,40%	11,79%	26,09%	30,78%	8,24%	4,05%	4,22%	1,51%	8,72%	2,72%	99,85%	100,00%
1 I 2015 r.	1178	24733	25155	279585	851765	400285	337945	157425	143880	25930	183870	11105	2441678	2442856
	0,05%	1,01%	1,03%	11,45%	34,87%	16,39%	13,83%	6,44%	5,89%	1,06%	7,53%	0,45%	99,95%	100,00%
Różnica	2409	8444	-15370	10930	-208975	358055	-134795	-57535	-39990	11260	30895	55830	18749	21158
	204,50%	34,14%	-61,10%	3,91%	-24,53%	89,45%	-39,89%	-36,55%	-27,79%	43,42%	16,80%	502,75%	0,77%	0,87%
3.	**Przeciętna zasobność: m^3 na 1ha**													
1 I 2025 r.	29		7	190	343	376	371	393	411	368	248	278	272	268
1 I 2015 r.	24		17	197	340	377	535	377	379	355	274	296	272	271
Różnica	5		-10	-7	3	-1	-164	16	32	13	-27	-18	0	-2
	20,15%		-57,98%	-3,67%	1,00%	-0,23%	-30,64%	4,25%	8,41%	3,63%	-9,70%	-6,11%	-0,16%	-0,87%

Tab. 41. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI, ZASOBNOŚCI I PRZECIĘTNEGO ZAPASU DLA NADL. WOŁÓW

Wg stanu na	Gr.leś.nie zalesione	Przestoje	Klasa wieku								KO	KDO	Razem	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII			grunty zal.	grunty zal. i nie zal.
			1 – 20	21 – 40	41 – 60	61 – 80	81 – 100	101 - 120	121 – 140	>141				
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*
1.	**Powierzchnia: ha / %**													
1 I 2025 r.	477,01		3048,88	2740,36	3832,95	3973,63	1518,50	636,42	737,56	296,09	1433,26	380,73	18598,38	19075,39
	2,50%		15,98%	14,37%	20,09%	20,83%	7,96%	3,34%	3,87%	1,55%	7,51%	2,00%	97,50%	100,00%
1 I 2015 r.	360,99		3353,56	2740,90	4864,15	2228,09	1994,02	1038,69	895,19	223,75	1113,59	73,80	18525,74	18886,73
	1,91%		17,76%	14,51%	25,75%	11,80%	10,56%	5,50%	4,74%	1,18%	5,90%	0,39%	98,09%	100,00%
Różnica	116,02		-304,68	-0,54	-1031,20	1745,54	-475,52	-402,27	-157,63	72,34	319,67	306,93	72,64	188,66
	32,14%		-9,09%	-0,02%	-21,20%	78,34%	-23,85%	-38,73%	-17,61%	32,33%	28,71%	415,89%	0,39%	1,00%
2.	**Zasoby miąższości: m^3 / %**													
1 I 2025 r.	10799	77225	27695	497890	1245870	1462475	537695	233415	284525	104855	361425	104590	4937660	4948459
	0,22%	1,56%	0,56%	10,06%	25,18%	29,55%	10,87%	4,72%	5,75%	2,12%	7,30%	2,11%	99,78%	100,00%
1 I 2015 r.	9330	66860	43220	542895	1612935	808530	730425	400300	369205	81390	305855	18115	4979730	4989060
	0,19%	1,34%	0,87%	10,88%	32,33%	16,21%	14,64%	8,02%	7,40%	1,63%	6,13%	0,36%	99,81%	100,00%
Różnica	1469	10365	-15525	-45005	-367065	653945	-192730	-166885	-84680	23465	55570	86475	-42070	-40601
	15,74%	15,50%	-35,92%	-8,29%	-22,76%	80,88%	-26,39%	-41,69%	-22,94%	28,83%	18,17%	477,37%	-0,84%	-0,81%
3.	**Przeciętna zasobność: m^3 na 1ha**													
1 I 2025 r.	23		9	182	325	368	354	367	386	354	252	275	265	259
1 I 2015 r.	26		13	198	332	363	366	385	412	364	275	245	269	264
Różnica	-3		-4	-16	-7	5	-12	-19	-27	-10	-22	29	-3	-5
	-12,41%		-29,52%	-8,27%	-1,98%	1,42%	-3,33%	-4,83%	-6,47%	-2,65%	-8,19%	11,92%	-1,23%	-1,79%

1.5.1.4 POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA CHARAKTERYSTYKA DRZEWOSTANÓW NADLEŚNICTWA NA PODSTAWIE RZECZYWISTEGO UDZIAŁU GATUNKOWEGO

Poniżej w formie syntetycznej zestawiono udział powierzchniowy i miąższościowy według rzeczywistego udziału gatunków drzew łącznie dla nadleśnictwa i porównano go z wynikami V rewizji urządzenia lasu.

UDZIAŁ WEDŁUG RZECZYWISTEGO SKŁADU GATUNKOWEGO W V I VI REWIZJI URZĄDZANIA LASU

Zmiana miąższości drzewostanów wg rzeczywistego składu gatunkowego dotyczy różnicy pomiędzy miąższością leśną zalesioną wg stanu na 1 stycznia 2025 roku, a miąższością wg stanu na 1 stycznia 2015 roku, natomiast procentowa zmiana dotyczy wielkości tej różnicy w stosunku do miąższością wg stanu na 1 stycznia 2015 roku.

Tab. 42. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE ZMIAN MIĄŻSZOŚCI WG RZECZYWISTYCH SKŁADÓW GATUNKOWYCH DRZEWOSTANÓW W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	DĘBNO		WIŃSKO		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
SO	1331625	54,73	1554515	64,03	2886140	59,38	2943670	59,93	-57530	-1,95
SO.B	-	-	-	-	-	-	150	0	-150	-100,00
SO.C	185	0,01	350	0,01	535	0,01	155	0	380	245,16
SO.WE	20	0	-	-	20	0	60	0	-40	-66,67
MD	18955	0,78	45735	1,88	64690	1,33	44220	0,9	20470	46,29
ŚW	37195	1,53	33380	1,38	70575	1,45	87290	1,78	-16715	-19,15
JD	30	0	-	-	30	0	-	-	30	100,00
DG	-	-	2885	0,12	2885	0,06	4900	0,1	-2015	-41,12
BK	2925	0,12	20075	0,83	23000	0,47	11335	0,23	11665	102,91
DB	537115	22,07	445735	18,36	982850	20,22	1063215	21,64	-80365	-7,56
DB.C	1905	0,08	7095	0,29	9000	0,19	3510	0,07	5490	156,41
KL	60	0	2145	0,09	2205	0,05	9310	0,19	-7105	-76,32
JW	565	0,02	3140	0,13	3705	0,08	1690	0,03	2015	119,23
KL.P	12265	0,50	435	0,02	12700	0,26	830	0,02	11870	1430,12
WZ	7680	0,32	1360	0,06	9040	0,19	5925	0,12	3115	52,57
JS	5825	0,24	14800	0,61	20625	0,42	43300	0,88	-22675	-52,37
GB	56540	2,32	14275	0,59	70815	1,46	54235	1,1	16580	30,57
BRZ	97705	4,02	84415	3,48	182120	3,75	175465	3,57	6655	3,79
OL	220355	9,06	142925	5,89	363280	7,47	308505	6,28	54775	17,75
OL.S	250	0,01	590	0,02	840	0,02	1410	0,03	-570	-40,43
JB	-	-	-	-	-	-	25	0	-25	-100,00

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	DĘBNO		WIŃSKO		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
TP	1685	0,07	900	0,04	2585	0,05	8740	0,18	-6155	-70,42
OS	2335	0,1	5630	0,23	7965	0,16	9095	0,19	-1130	-12,42
WB	10	0	45	0	55	0	80	0	-25	-31,25
LP	87425	3,59	12020	0,5	99445	2,05	91495	1,86	7950	8,69
AK	9950	0,41	34640	1,43	44590	0,92	43820	0,89	770	1,76
GR	115	0	-	-	115	0	-	-	115	100,00
CZR	-	-	150	0,01	150	0	-	-	150	100,00
CZM	190	0,01	-	-	190	0	390	0,01	-200	-51,28
CZM.P	280	0,01	10	0	290	0,01	50	0	240	480,00
Razem	2433185	100	2427250	100	4860435	100	4912870	-	-50265	-1,02%

**Na powierzchni leśnej zalesionej bez przestoi.*

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego nie doszło do istotnych zmian.

Tab. 43. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE ZMIAN POWIERZCHNI WG RZECZYWISTYCH SKŁADÓW GATUNKOWYCH DRZEWOSTANÓW W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:				
	DĘBNO		WIŃSKO		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica
	Powierzchnia	[%]	Powierzchnia	[%]	Powierzchnia	[%]	Powierzchnia	[%]	Powierzchnia
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
SO	4672,04	48,96	4990,28	55,12	9662,32	51,94	9912,02	53,55	-249,70
SO.B	-	-	-	-	-	-	0,75	0,00	-0,75
SO.C	0,87	0,01	2,17	0,02	3,04	0,02	6,16	0,03	-3,12
SO.S	-	-	-	-	-	-	0,18	0,00	-0,18

Ogólna charakterystyka lasu

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:				
	DĘBNO		WIŃSKO		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica
	Powierzchnia	[%]	Powierzchnia	[%]	Powierzchnia	[%]	Powierzchnia	[%]	Powierzchnia
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
SO.WE	0,14	0,00	-	-	0,14	0,00	0,61	0,00	-0,47
MD	102,11	1,07	304,51	3,36	406,62	2,19	371,43	2,00	35,19
ŚW	268,25	2,81	172,05	1,90	440,30	2,37	548,52	2,96	-108,22
JD	4,38	0,05	4,65	0,05	9,03	0,05	12,47	0,07	-3,44
DG	0,16	0,00	5,87	0,06	6,03	0,03	6,40	0,03	-0,37
CIS	-	-	0,15	0,00	0,15	0,00	-	-	0,15
BK	160,64	1,68	345,26	3,81	505,90	2,72	335,70	1,81	170,20
DB	2159,73	22,63	1950,14	21,53	4109,87	22,10	3939,31	21,26	170,56
DB.C	11,30	0,12	30,53	0,34	41,83	0,22	40,83	0,22	1,00
KL	0,41	0,00	7,24	0,08	7,65	0,04	43,47	0,23	-35,82
JW	26,61	0,28	32,20	0,36	58,81	0,32	44,56	0,24	14,25
WZ	45,91	0,48	5,68	0,06	51,59	0,28	45,09	0,24	6,50
JS	28,29	0,30	63,54	0,70	91,83	0,49	189,45	1,02	-97,62
GB	279,74	2,93	64,38	0,71	344,12	1,85	249,92	1,35	94,20
BRZ	537,69	5,63	391,15	4,32	928,84	4,99	976,12	5,27	-47,28
OL	763,85	8,01	463,35	5,12	1227,20	6,60	1166,16	6,29	61,04
OL.S	1,47	0,02	2,38	0,03	3,85	0,02	6,74	0,04	-2,89
JB	-	-	-	-	-	-	0,54	0,00	-0,54
CZR	-	-	0,97	0,01	0,97	0,00	-	-	0,97
GR	0,57	0,01	-	-	0,57	0,01	-	-	0,57
CZM	1,07	0,01	-	-	1,07	0,01	2,69	0,01	-1,62
AK	38,89	0,41	126,28	1,39	165,17	0,89	198,99	1,07	-33,82

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:				
	DĘBNO		WIŃSKO		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica
	Powierzchnia	[%]	Powierzchnia	[%]	Powierzchnia	[%]	Powierzchnia	[%]	Powierzchnia
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
TP	10,47	0,11	3,55	0,04	14,02	0,08	29,73	0,16	-15,71
OS	9,23	0,10	20,44	0,23	29,67	0,16	33,13	0,18	-3,46
WB	0,07	0,00	0,26	0,00	0,33	0,00	0,32	0,00	0,01
LP	359,63	3,77	67,25	0,74	426,88	2,30	359,20	1,94	67,68
CZM.P	2,05	0,02	0,26	0,00	2,31	0,01	0,32	0,00	1,99
KL.P	56,51	0,59	1,76	0,02	58,27	0,31	4,93	0,03	53,34
Razem	9542,08	100,00	9056,30	100,00	18598,38	100,00	18525,74	100,00	72,64

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego do najistotniejszych zmian należy:

- ☑ wzrost udziału powierzchni Bk o 170,20 ha, tj. z 335,70 ha do 505,90 ha,
- ☑ wzrost udziału powierzchni Db o 170,56 ha, tj. z 3939,31 ha do 4109,87 ha,
- ☑ zmniejszenie powierzchni Js o 97,62, tj. z 189,45 ha do 91,83 ha,
- ☑ zmniejszenie powierzchni Św o 108,22, tj. z 548,52 ha do 440,30 ha.

1.5.1.5 PRZYROST ROCZNY DRZEWOSTANÓW W NADLEŚNICTWIE

1.5.1.5.1 Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Spodziewany tabelaryczny przyrost bieżący roczny jest szacowany i zapisywany dla całego drzewostanu (w rozbiciu na poszczególne gatunki) i w przeliczeniu na 1 ha (łącznie bez podziału na gatunki), sposobem B. Zabielskiego, za pomocą współczynników

przeliczeniowych „K". Obliczony spodziewany tabelaryczny przyrost bieżący roczny, wyliczany jest w opisach taksacyjnych. Wynik obliczeń nie redukowany z tytułu obniżonego przyrostu

w strefach uszkodzeń, nazywany jest przyrostem tablicowym, zestawiany dla obrębów leśnych.

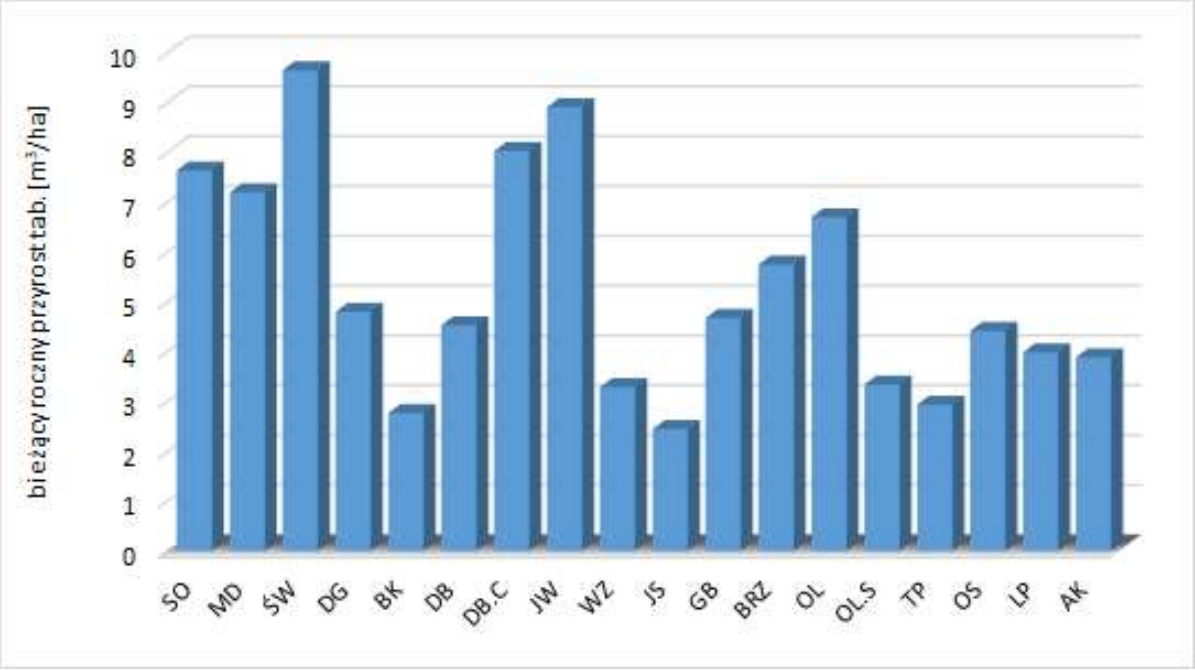
Tab. 44. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE SPODZIEWANEGO BIEŻĄCEGO ROCZNEGO PRZYROSTU MIĄŻSZOŚCI WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH - PRZYROST TABLICOWY

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo		
	DĘBNO		WIŃSKO				
	[m³]	[m³/ha]	[m³]	[m³/ha]	[m³]	[m³/ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8
SO	39975	7,12	51015	8,08	90990	7,63	72,7
MD	130	10,92	990	6,88	1120	7,19	0,9
ŚW	720	8,67	765	10,77	1485	9,64	1,2
JD	0	-	0	-	0	-	-
DG	0	-	15	4,79	15	4,79	0,0
BK	95	3,31	260	2,60	355	2,76	0,3
DB	11810	4,86	6480	3,98	18290	4,51	14,6
DB.C	60	7,33	20	11,24	80	8,02	0,1
JW	10	15,87	15	6,88	25	8,90	0,0
KL.P	0	-	0	-	0	-	-
WZ	20	3,28	0	-	20	3,28	0,0
JS	55	3,17	115	2,19	170	2,44	0,1
GB	440	4,66	55	4,83	495	4,67	0,4
BRZ	1760	5,81	990	5,60	2750	5,74	2,2
OL	5410	6,90	2835	6,31	8245	6,69	6,6
OL.S	0	-	5	4,35	5	3,33	0,0

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo		
	DĘBNO		WIŃSKO				
	[m³]	[m³/ha]	[m³]	[m³/ha]	[m³]	[m³/ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8
TP	30	3,05	15	2,73	45	2,93	0,0
OS	0	-	35	4,92	35	4,41	0,0
LP	490	3,89	80	4,61	570	3,98	0,5
AK	55	2,45	330	4,30	385	3,88	0,3
CZM.P	0	-	0	-	0	-	-
Razem	61060	6,40	64020	7,07	125080	6,73	100,0

Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje Św – 9,64 m³/ha, najniższy JS. – 2,44 m³/ha. Przyrost głównych gatunków lasotwórczych drzewostanów nadleśnictwa wynosi od 7,63 m³/ha dla So, i 4,51 m³/ha dla Db.

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = 113 975 m³/1rok = 1 139 750 m³/10 lat = 91% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego.

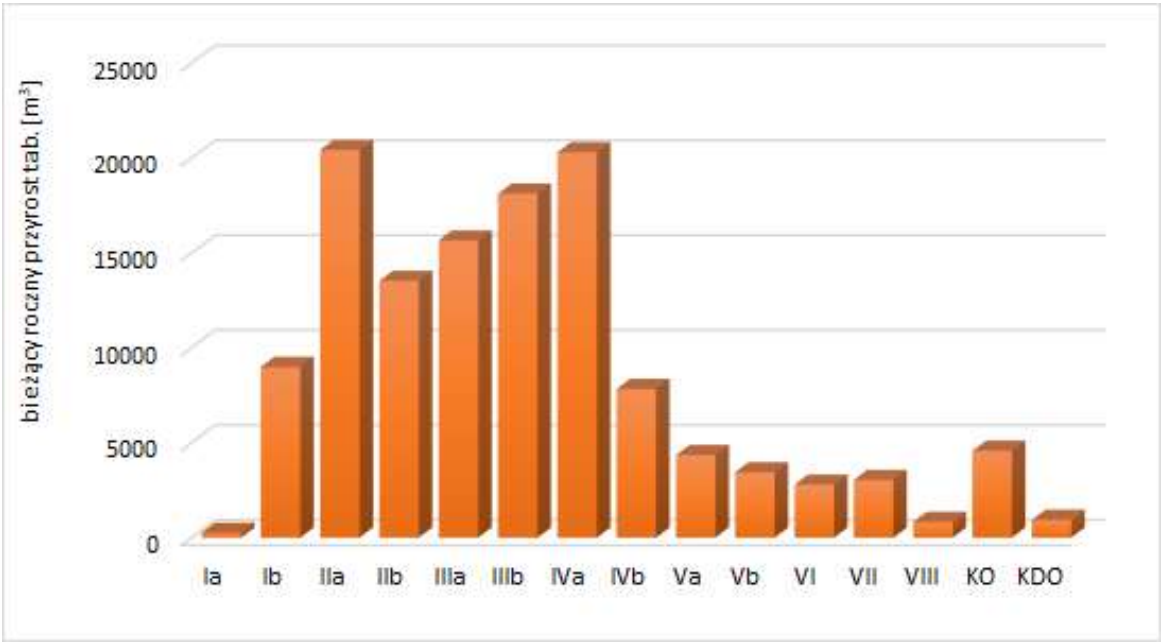

Ryc. 33. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących Nadleśnictwa Wołów

Tab. 45. SPODZIEWANY BIEŻĄCY PRZYROST ROCZNY W KLASACH I PODKLASACH WIEKU

Klasa wieku	Obręby				Nadleśnictwo	
	DĘBNO		WIŃSKO			
	[m3]	[%]	[m3]	[%]	[m3]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
Ia	110	0,18	150	0,23	260	0,21
Ib	5470	8,96	3525	5,51	8995	7,19
IIa	8330	13,64	12095	18,89	20425	16,32
IIb	5270	8,63	8260	12,90	13530	10,82
IIIa	7950	13,02	7705	12,04	15655	12,52
IIIb	8430	13,81	9705	15,16	18135	14,50
IVa	10090	16,52	10220	15,96	20310	16,24
IVb	3825	6,26	4015	6,27	7840	6,27
Va	2465	4,04	1885	2,94	4350	3,48
Vb	2525	4,14	890	1,39	3415	2,73
VI	1695	2,78	1070	1,67	2765	2,21
VII	1980	3,24	1000	1,56	2980	2,38
VIII	540	0,88	285	0,45	825	0,66
KO	1935	3,17	2545	3,98	4480	3,58
KDO	445	0,73	670	1,05	1115	0,89
SP	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Razem	61060	100,00	64020	100,00	125080	100,00

Z powyższej tabeli wynika, że największy przyrost odłoży się w IIa klasie wieku - 20425 m^3 brutto rocznie.

Ryc. 34. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

1.5.1.5.2 Bieżący przyrost roczny użyteczny

Wskaźniki przyrostu bieżącego mogą, jak każda wielkość wnioskowana na podstawie danych uśrednionych na poziomie kraju, różnić się istotnie od wskaźników lokalnego okresowego przyrostu bieżącego uzyskiwanego w Nadleśnictwie Wołów. Przybliżone lokalne wielkości uzyskanego w ostatnim 10-leciu przyrostu bieżącego użytecznego oblicza się dla obrębów leśnych i sumuje dla całego nadleśnictwa na podstawie wzoru: $Z_{vu} = V_k - V_p + U$, gdzie:

- V_k - zasoby miąższości na końcu okresu obowiązywania planu,
- V_p - zasoby miąższości na początku okresu obowiązywania planu,
- U - suma miąższości grubizny brutto użytków rębnych i przedrębnych za okres obowiązywania planu.

☑ Uzyskany w ostatnim okresie gospodarczym przyrost średni użyteczny wynosi 6,60 m^3/ha.

☑ Bieżący przyrost miąższości na podstawie wyników IV cyklu (lata 2020-2025) Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu w LP wynosi 8,75 m^3/ha.

☑ Bieżący przyrost tablicowy w VI rewizji wyniesie 6,73 m^3/ha.

1.5.2 Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodność składu gatunkowego drzewostanów z TD

Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów

Ocenę stanu uszkodzenia drzewostanów przeprowadzono w oparciu o dane zebrane w trakcie terenowych prac taksacyjnych w ramach których zaewidencjonowano występujące w drzewostanach uszkodzenia pochodzenia biotycznego i abiotycznego. Strukturę rodzaju występujących na terenie nadleśnictwa uszkodzeń ujętych w sporządzonym opisie taksacyjnym lasu, przedstawia tabela.

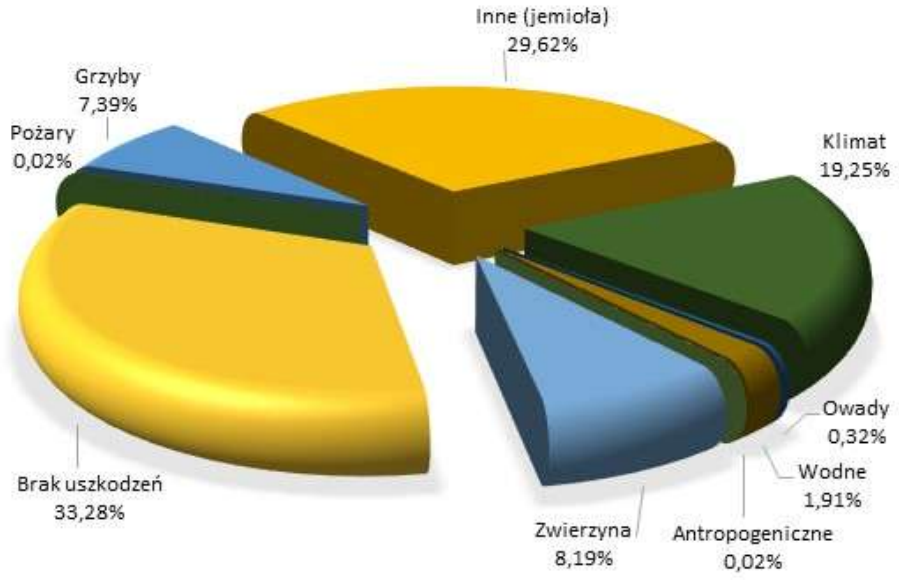
Tab. 46. Struktura powierzchni uszkodzeń od czynników biotycznych i abiotycznych w Nadleśnictwie Wołów

Główna przyczyna uszkodzenia	Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami	Powierzchnie uszkodzeń w przedziałach procentowych			Pow. uszkodzeń zreduk.
		10-20	21-50	>50	
	[ha]				
1	2	3	4	5	6
Czynniki klimatyczne	3579,26	2384,31	1176,04	18,91	832,45
Grzyby	1374,46	761,94	601,24	11,28	329,89
Inne antropogeniczne	4,25	-	4,25	-	1,70
Inne bez określenia (jemioła)	5506,18	2697,91	2723,95	84,32	1494,70

Główna przyczyna uszkodzenia	Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami	Powierzchnie uszkodzeń w przedziałach procentowych			Pow. uszkodzeń zreduk.
		10-20	21-50	>50	
	[ha]				
1	2	3	4	5	6
Owady	58,90	38,40	20,50	-	13,38
Pożary	3,40	2,40	1,00	-	0,78
Zakłocenia stosunków wodnych	355,88	158,95	191,92	5,01	101,20
Zwierzyna	1523,04	1355,94	166,42	0,68	276,83
Razem	12405,37	7399,85	4885,32	120,20	3050,93

Zgodnie z instrukcją urządzania lasu oraz ustaleniami KZP podawana jest tylko główna przyczyna uszkodzenia drzewostanu.

Z powodu braku możliwości opisania uszkodzeń drzewostanów spowodowanych występowaniem jemioły, uszkodzenia te opisano jako uszkodzenia inne.

Ryc. 35. Struktura uszkodzeń w Nadleśnictwie Wołów

Szkody stwierdzone w drzewostanach nadleśnictwa występujące w 1 stopniu uszkodzeń (uszkodzenia w przedziale 10-20%) należą do nieistotnych (nietrwałych). Szkody istotne (2 i 3 stopień uszkodzeń) występują na 24,17% powierzchni zalesionej. Wśród uszkodzeń istotnych największą wartość stanowią uszkodzenia inne, jako czynnik sprawczy tego rodzaju uszkodzenia ujawniono występowanie jemioły.

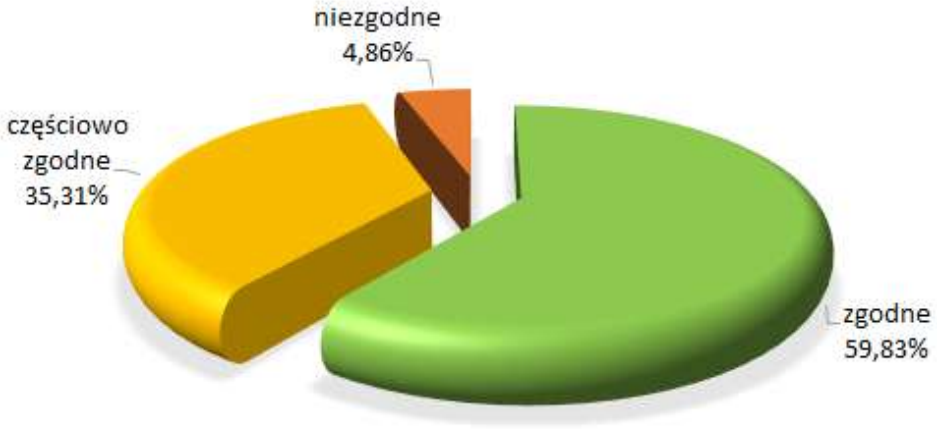
Na powierzchni 6 188,03 ha nie zarejestrowano występowania jakichkolwiek szkód.

Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z TD

W ramach charakterystyki stanu lasu i zasobów drzewnych sporządzono zestawienie powierzchni drzewostanów z podziałem na typy siedliskowe lasu wg stopni zgodności składu gatunkowego z TD.

Tab. 47. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW W STOPNIACH ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z TYPEM DRZEWOSTANU

Stopień zgodności	Obręby				Nadleśnictwo	
	DĘBNO		WIŃSKO			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Drzewostany w wieku do 10 lat						
Zgodne	261,98	69,69	457,43	87,20	719,41	79,89
Częściowo zgodne	108,75	28,93	65,33	12,45	174,08	19,33
Niezgodne	5,17	1,38	1,84	0,35	7,01	0,78
Razem	375,90	100,00	524,60	100,00	900,50	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat						
Zgodne	5465,06	59,62	4942,72	57,94	10407,78	58,80
Częściowo zgodne	3195,52	34,86	3198,03	37,48	6393,55	36,13
Niezgodne	505,60	5,52	390,95	4,58	896,55	5,07
Razem	9166,18	100,00	8531,70	100,00	17697,88	100,00
Ogółem drzewostany						
Zgodne	5727,04	60,02	5400,15	59,63	11127,19	59,83
Częściowo zgodne	3304,27	34,63	3263,36	36,03	6567,63	35,31
Niezgodne	510,77	5,35	392,79	4,34	903,56	4,86
Razem	9542,08	100,00	9056,30	100,00	18598,38	100,00

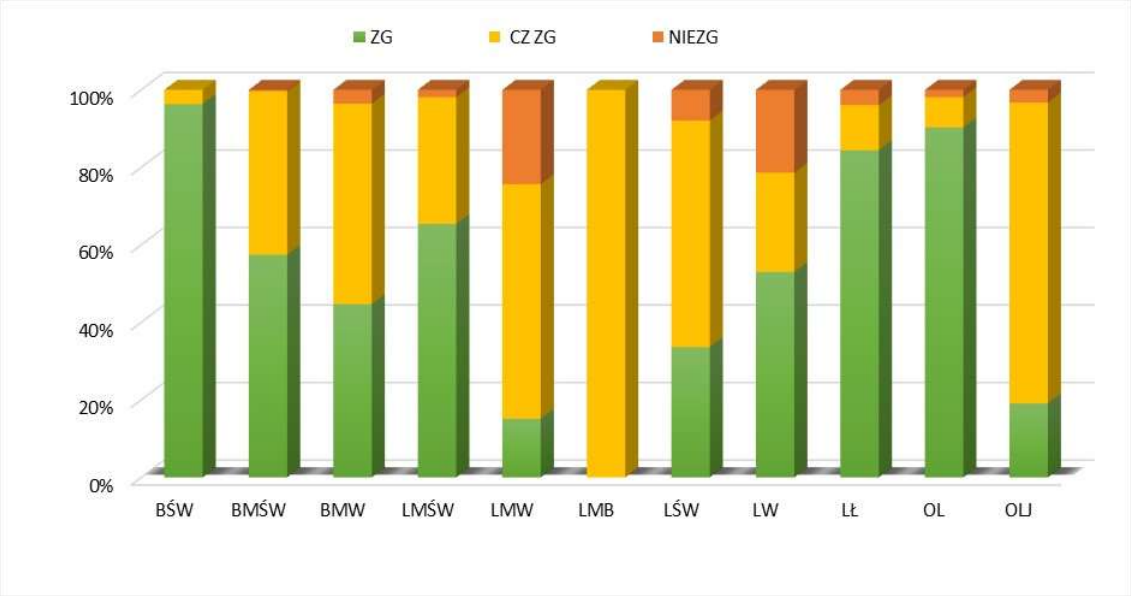

Ryc. 36. Struktura stopni zgodności składu gatunkowego z TD w Nadleśnictwie Wołów

Tab. 48. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW W STOPNIACH ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z SIEDLISKIEM W POSZCZEGÓLNYCH SIEDLISKACH

Obręb	Siedlisko	Suma powierzchni w siedlisku	Zgodny	Częściowo zgodny	Niezgodny
1	2	3	4	5	6
Dębno	BŚW	930,96	893,94	37,02	-
	BMŚW	2682,10	1496,10	1175,50	10,50
	BMW	687,10	301,89	360,98	24,23
	LMŚW	1362,72	789,91	558,93	13,88
	LMW	1121,38	164,69	685,00	271,69
	LŚW	191,25	11,02	146,70	33,53
	LW	289,07	130,75	74,75	83,57
	LŁ	1940,55	1659,19	214,84	66,52
	OL	283,23	272,38	6,70	4,15
	OLJ	53,72	7,17	43,85	2,70
RAZEM OBRĘB		9542,08	5727,04	3304,27	510,77
Wińsko	BŚW	127,51	125,85	1,66	-
	BMŚW	3293,40	1938,01	1345,33	10,06
	BMW	24,16	16,06	7,06	1,04
	LMB	0,94	-	0,94	-
	LMŚW	3499,84	2390,88	1031,15	77,81
	LMW	432,08	70,63	255,29	106,16
	LŚW	667,00	277,37	355,33	34,30
	LW	788,79	440,67	201,33	146,79
	LŁ	100,10	63,74	22,64	13,72
	OL	94,23	68,47	22,85	2,91
	OLJ	28,25	8,47	19,78	-
RAZEM OBRĘB		9056,30	5400,15	3263,36	392,79

W trakcie prac inwentaryzacyjnych stwierdzono na powierzchni 903,56 ha drzewostanów niezgodnych z TD.

Ryc. 37. Struktura stopni zgodności składu gatunkowego z TD w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Wołów

1.5.3 Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI, zamieszczona w części tabelarycznej będącej składnikiem planu urządzenia lasu.

Tab. 49. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat, na powierzchniach otwartych zgodnie z tabelą XI

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	DĘBNO		WIŃSKO			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
11	30,94	25,36	116,66	50,83	147,60	41,99
12	65,94	54,07	93,31	40,65	159,25	45,30
13	1,15	0,94	3,13	1,36	4,28	1,22
21	1,17	0,96	-	-	1,17	0,33
22	13,70	11,23	11,78	5,13	25,48	7,25

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	DĘBNO		WIŃSKO			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
23	9,08	7,44	4,65	2,03	13,73	3,91
Razem	121,98	100,00	229,53	100,00	351,51	100,00

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII zamieszczonej również w części tabelarycznej planu urządzenia lasu. Odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni zredukowanej 531,91 ha.

Tab. 50. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI KLAS JAKOŚCI HODOWLANEJ ODNOWIEŃ PODOKAPOWYCH ORAZ UPRAW I MŁODNIKÓW PO RĘBNIACH ZŁOŻONYCH

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	DĘBNO		WIŃSKO			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
KO						
11	32,68	5,77	73,45	8,47	106,12	7,40
12	37,71	6,66	87,57	10,10	125,28	8,74
13	1,98	0,35	1,16	0,13	3,14	0,22
21	5,75	1,01	9,42	1,09	15,17	1,06
22	115,01	84,45	156,32	80,11	271,32	81,82
23	9,97	1,76	0,91	0,10	10,88	0,76
Razem	203,10	100,00	328,83	100,00	531,91	100,00
KDO						
11	0,57	1,94	7,51	90,29	8,08	89,47
12	0,58	1,97	4,89	4,85	5,47	4,20
13	-	-	-	-	-	-
21	-	-	0,39	0,39	0,39	0,30
22	3,34	96,09	4,51	4,47	7,85	6,03
23	-	-	-	-	-	-
Razem	4,49	100,00	17,30	100,00	21,79	100,00
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych						
11	41,76	6,82	141,03	22,22	182,79	14,66
12	392,23	64,10	340,22	53,59	732,45	58,75
13	24,51	4,00	3,60	0,57	28,11	2,25
21	29,52	4,82	16,66	2,62	46,18	3,70
22	120,66	19,71	124,27	19,58	244,93	19,64
23	1,79	0,29	9,04	1,42	10,83	0,87

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	DĘBNO		WIŃSKO			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
33	1,60	0,26	-	-	1,60	0,13
Razem	612,07	100,00	634,82	100,00	1246,89	100,00

Jakość hodowlana upraw podokapowych jest wypadkową oceny według przyjętych kryteriów zdrowotności oraz wzrostu i rozwoju, wyrażona różnymi kombinacjami wskaźników klasyfikacyjnych i nie mają związku z stopniem pokrycia, tak jak to jest na powierzchniach otwartych.

c) Młodniki i młodsze drzewostany

Młodniki i młodsze drzewostany (bez Ia kl. w.), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 9986,56 ha. Przeważają drzewostany z jakością 22, które łącznie zajmują 38,70% powierzchni tej grupy drzewostanów. Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej tej grupy drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Tab. 51. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI KLAS JAKOŚCI HODOWLANEJ DRZEWOSTANÓW W WIEKU POWYŻEJ 10 LAT

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	DĘBNO		WIŃSKO			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
11	312,63	5,89	208,01	4,44	520,64	5,21
12	1607,82	30,31	2171,82	46,40	3779,64	37,85
13	292,82	5,52	156,85	3,35	449,67	4,50
21	196,28	3,70	132,94	2,84	329,22	3,30
22	2192,66	41,34	1670,56	35,68	3863,22	38,70
23	282,92	5,33	173,52	3,71	456,44	4,57
31	4,16	0,08	2,21	0,05	6,37	0,06
32	336,08	6,33	143,44	3,06	479,52	4,80
33	71,11	1,34	22,06	0,47	93,17	0,93
42	5,42	0,10	-	-	5,42	0,05
43	3,25	0,06	-	-	3,25	0,03
Razem	5305,15	100,00	4681,41	100,00	9986,56	100,00

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną, zajmują powierzchnię 7013,42 ha. Sosna jako jeden z głównych gatunków drzewostanów nadleśnictwa oceniano w większości wskaźnikiem 3 (w ok. 54% tych drzewostanów), dąb oceniano w większości wskaźnikiem 3 (w ok. 69% tych drzewostanów), brzozę oceniano

w większości wskaźnikiem 2 (w ok. 65% tych drzewostanów). Jakość techniczną gatunków iglastych najczęściej oceniano na 3, liściastych najczęściej oceniano również na 3. Wskaźnikiem jakości 4, zdeterminowanym najczęściej niską pierśnicą, oceniano zwykle młodsze przestoje i zadrzewienia.

Tab. 52. ZESTAWIENIE JAKOŚCI TECHNICZNYCH GATUNKÓW PANUJĄCYCH

Jakość techniczna	Obręby				Nadleśnictwo	
	DĘBNO		WIŃSKO			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
1	2,86	0,08	-	-	2,86	0,04
2	1083,55	30,93	1965,73	55,99	3049,28	43,48
3	2277,84	65,03	1539,30	43,85	3817,14	54,42
4	138,63	3,96	5,51	0,16	144,14	2,06
Razem	3502,88	100,00	3510,54	100,00	7013,42	100,00

Najwyższą, pierwszą jakość techniczną wykazał wyłączony drzewostan nasienny zlokalizowany w obrębie Dębno w oddziale 96 g.

1.5.4 OKREŚLENIE RODZAJÓW POWIERZCHNI LEŚNEJ NIEZALESIONEJ

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawia **tabela nr I** zamieszczona w części tabelarycznej – oddzielny tom planu urządzenia lasu. Na terenie nadleśnictwa powierzchnia gruntów leśnych niezalesionych wynosi 481,65 ha, co stanowi 2,53% powierzchni leśnej. Zestawienie powierzchni tych gruntów przedstawia zamieszczona tabela:

Tab. 53. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH NIEZALESIONYCH

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
Obręb DĘBNO		
halizna	0,83	89h
objęte szczególną ochroną	117,68	57j, 57k, 66f, 68a, 68d, 68k, 69g, 70j, 71b, 71c, 84i, 84j, 85a, 85f, 86d, 86f, 103d, 104h, 107a, 107c, 107d, 108d, 108h, 108i, 109b, 109d, 109j, 179a, 313o
plantacja choinek	1,16	2k, 314d
poletko łowieckie	5,01	23m, 77f, 92j, 120d, 136j, 162b, 182r, 300Ai, 335n, 356f
sukcesja	155,02	4c, 7j, 10r, 17c, 17f, 18a, 19o, 20b, 21bx, 34a, 34n, 36b, 36d, 36k, 36m, 41s, 41y, 46l, 49m, 52c, 53h, 58i, 58Ag, 91i, 99c, 99j, 99k, 100m, 101c, 117i, 120b, 120i, 120j, 122b, 122f, 122i, 134f, 137h, 145j, 158fx, 159a, 172k, 173k, 173s, 177w, 178m, 179h, 181a, 185c, 185p, 188b, 190a, 190d, 190h, 209j, 227c, 247c, 250f, 255d, 264b, 264f, 268Ao, 270j, 297b, 297d, 298s, 298w, 312Aj, 317j, 320m, 338d, 339c, 339k, 347g, 350i, 351g, 352i, 362c, 363a

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
zrąb	73,38	6f, 6k, 15m, 25c, 39b, 47c, 56h, 59f, 60b, 79b, 114b, 114c, 114h, 116b, 116h, 133h, 136d, 137c, 137j, 177d, 193d, 200d, 204b, 204f, 210b, 211i, 211n, 223h, 226g, 249h, 275t, 279h, 285g, 304a, 309m
Obręb WIŃSKO		
inne wylesienie	0,01	253bx
objęte szczególną ochroną	0,01	47n
płazowina	1,47	240Aa
poletko łowieckie	3,19	37j, 38i, 44m, 51f, 115d, 179c, 185f, 202d, 221c
sukcesja	92,32	20g, 25i, 25j, 25k, 25m, 25n, 27b, 27bx, 27cx, 35k, 38k, 42g, 42h, 46i, 49c, 49l, 58g, 62c, 62i, 63a, 63c, 63d, 63h, 63j, 64h, 66j, 66k, 69ax, 69bx, 69j, 69l, 69m, 69n, 69p, 69x, 69y, 73o, 77b, 77c, 78a, 78i, 80j, 83c, 119Ah, 132m, 136k, 150p, 156b, 207b, 210c, 211Ab, 228Ab, 232d, 233c, 233i, 233l, 233n, 233o, 233p, 235f, 236g, 236k, 237f, 253ax, 253cx, 253y, 254k, 266k, 278h, 293g, 306cx, 318jx, 330p, 331o
zrąb	26,93	47p, 51g, 138cx, 138r, 138z, 205r, 217j, 218h, 220g, 225o, 227d, 248c, 255d, 264g, 279h, 291j, 310l, 310n, 314f

Wybrane rodzaje gruntów związanych z gospodarką leśną

Urządzenia wodne, które opisano na powierzchni 25,81 ha. Grunty te zostały opisane w następujących przypadkach:

13-06-1-02-117 -g -00
13-06-1-02-119 -b -00
13-06-1-02-120 -a -00
13-06-1-02-41 -x -00
13-06-1-02-41 -z -00
13-06-1-02-49 -n -00
13-06-1-02-49 -r -00
13-06-1-02-51 -d -00
13-06-1-02-52 -d -00
13-06-1-02-98 -d -00
13-06-1-04-164 -d -00
13-06-1-06-269 -b -00
13-06-1-06-269 -g -00
13-06-1-06-300A -bx -00
13-06-1-06-315 -c -00
13-06-1-07-352 -f -00
13-06-2-08-11 -i -00
13-06-2-08-11 -k -00
13-06-2-09-106 -i -00
13-06-2-09-94 -g -00
13-06-2-10-169 -h -00
13-06-2-10-169 -i -00
13-06-2-10-169 -m -00
13-06-2-10-181 -l -00
13-06-2-11-216A -c -00
13-06-2-11-237 -c -00
13-06-2-11-78 -d -00
13-06-2-11-80 -f -00
13-06-2-12-321 -o -00
13-06-2-12-322 -n -00
13-06-2-12-330 -z -00

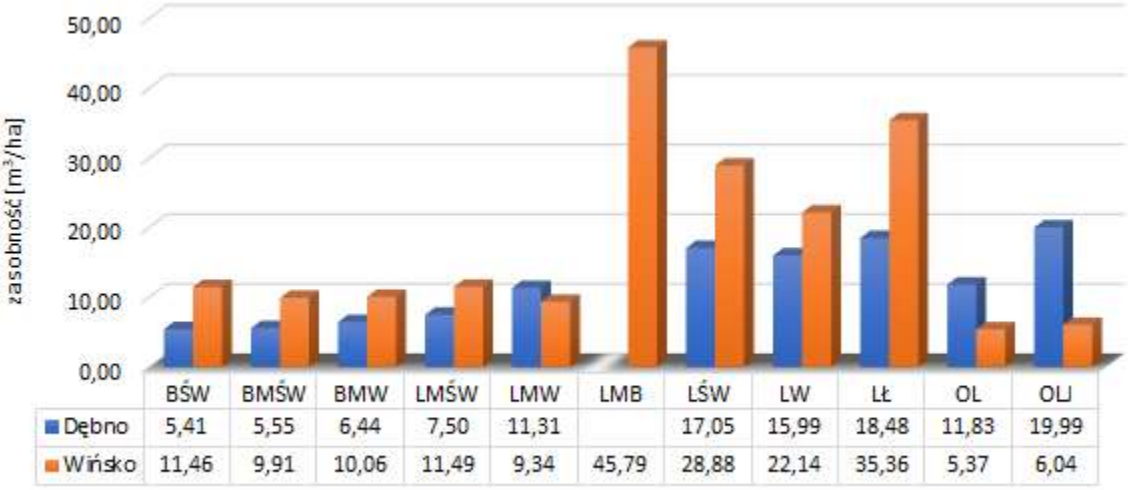
Urządzenia turystyczne, zajmują powierzchnię 1,15 ha. Grunty te zostały opisane w następujących przypadkach:

13-06-1-05-167 -g -00	13-06-2-12-154 -c -00
13-06-1-06-272 -c -00	13-06-2-11-225 -a -00
13-06-1-06-272 -z -00	13-06-2-13-254 -x -00
13-06-2-12-149 -k -00	13-06-2-13-286 -l -00

1.5.5 POMIAR MIĄŻSZOŚCI DRZEW MARTWYCH

Pomiary drzew martwych przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów drzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na: martwe drzewa stojące i złomy, drzewa ścięte i wywrócone oraz stanowiące fragmenty drzew martwych. Zgodnie z § 62 instrukcji urządzania lasu, podczas prac urządzeniowych dotyczących zakładania powierzchni kołowych, dokonano również pomiaru miąższości drzew martwych. W tym celu założono łącznie 2039 powierzchni kołowych rozlosowanych przez program „Taksator" z czego wylosowano 274 powierzchni kołowych z dodatkowym pomiarem drzew martwych. Na 196 powierzchniach stwierdzono występowanie drzew martwych.

Ogółem na terenie nadleśnictwa miąższość drzew martwych wynosi 184471,73 m^3 (brutto), co stanowi 3,74% ogólnej miąższości wszystkich drzewostanów. Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w lasach nadleśnictwa wynosi 11,89 m^3/ha, w zarządzie LP 10,7 m^3/ha dla województwa 12,3 dla RDLP Wrocław 11,0 m^3/ha (WISL 2020-2024, BULiGL). W poprzednim okresie łączna miąższość drewna martwego wyniosła 91885,99 m^3 (przeciętnie 4,96 m^3/ha).

	BŚW	BMŚW	BMW	LMŚW	LMW	LMB	LŚW	LW	LŁ	OL	OLJ
Dębno	5,41	5,55	6,44	7,50	11,31		17,05	15,99	18,48	11,83	19,99
Wińsko	11,46	9,91	10,06	11,49	9,34	45,79	28,88	22,14	35,36	5,37	6,04

Ryc. 38. Miąższość drzew martwych w poszczególnych TSL dla Nadleśnictwa Wołów

1.5.6 Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Ocenę stanu zasobów drzewnych przeprowadzono zestawiając wyniki poprzednich inwentaryzacji lasu z danymi V rewizji urządzenia lasu oraz odpowiednimi prognozowymi wielkościami potencjalnymi, w tym:

- ☑ powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej),
- ☑ sumarycznej wielkości zasobów miąższości na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej,
- ☑ przeciętnej zasobności na 1 ha,
- ☑ przeciętnego wieku drzewostanów,
- ☑ spodziewanego przyrostu tablicowego,
- ☑ przeciętnej rocznej miąższości użytków rębnych i przedrębnych na 1 ha za okres ubiegły,
- ☑ uzyskanego w ubiegłych okresach bieżących rocznych przyrostów miąższości drzewostanów na 1ha.

Szczegółowe porównanie wskaźników zasobności drzewostanów, wg stanu z I - VI rewizji urządzenia lasu przedstawia tabela nr XIII.

Tab. 54. TABELA NR XIII PORÓWNANIE WSKAŹNIKÓW STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA GOSPODARSTWA LEŚNEGO NADLEŚNICTWA WOŁÓW OBRĘB DĘBNO

Lp.	Wskaźnik		Jednost.	Wg stanu					
				1.01.1971	1.01.1985	1.01.1995	1.01.2005	1.01.2015	1.01.2025
1	*2*		*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona		ha*	9049	9323	9673	9748	9865	9895
2	Zasoby miąższości		tys. m^3	1173	1697	2159	2565	2546	2484
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	IIa	m^3	74	111	125	155	150	131
		IIb	m^3	147	175	205	240	222	238
		IIIa	m^3	167	226	255	281	298	272
		IIIb	m^3	195	259	285	300	342	338
		IVa	m^3	228	273	315	331	339	357
		IVb	m^3	233	289	309	361	363	366
		Va	m^3	258	315	334	349	362	350
		Vb	m^3	284	370	359	351	383	340
		VI	m^3	265	132	384	402	391	349
		VII I starsze	m^3	240	367	365	416	421	365
		KO	m^3	186	169	219	245	275	259
		KDO	m^3	-	157	235	201	193	269
		BP	m^3	-	-	-	-	-	
4	Przeciętna zasobność na 1 ha		lat	135	184	225	263	266	251
5	Przeciętny wiek		m^3	47	49	53	59	60	63
6	Bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy		m^3	2,87	3,76	4,23	4,45	6,32	6,17
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha		m^3	1,98	1,81	0,93	1,54	3,04	1,63
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha		m^3	1,08	1,20	2,05	2,52	2,72	3,41
9	Przyrost bieżący użyteczny		m^3	2,63	7,02	7,08	7,86	8,45	5,82

*powierzchnia w pełnych hektarach

Tab. 55. TABELA NR XIII PORÓWNANIE WSKAŹNIKÓW STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA GOSPODARSTWA LEŚNEGO NADLEŚNICTWA WOŁÓW OBRĘB WIŃSKO

Lp.	Wskaźnik		Jednost.	Wg stanu					
				1.01.1971	1.01.1985	1.01.1995	1.01.2005	1.01.2015	1.01.2025
1	*2*		*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona		ha*	7906	8366	8543	8966	9022	9180
2	Zasoby miąższości		tys. m^3	1063	1663	1916	2275	2443	2464
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	IIa	m^3	82	133	147	157	156	153
		IIb	m^3	150	214	219	258	232	238
		IIIa	m^3	186	265	274	299	313	325
		IIIb	m^3	218	285	299	335	361	356
		IVa	m^3	220	296	316	341	361	372
		IVb	m^3	246	310	317	330	400	384
		Va	m^3	278	333	308	368	371	390
		Vb	m^3	280	340	322	355	353	341
		VI	m^3	281	341	347	355	377	393
		VII I starsze	m^3	266	318	344	365	375	399
		KO	m^3	-	125	-	282	274	248
		KDO	m^3	-	-	-	269	296	278
		BP	m^3	-	-	-	-	-	-
4	Przeciętna zasobność na 1 ha		lat	140	200	226	254	271	268
5	Przeciętny wiek		m^3	41	48	51	54	60	60
6	Bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy		m^3	3,41	4,17	4,39	4,70	7,12	6,97
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha		m^3	1,63	1,46	1,70	1,93	3,97	2,71
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha		m^3	0,81	1,37	1,93	2,42	3,65	3,77
9	Przyrost bieżący użyteczny		m^3	2,44	7,44	5,43	7,15	9,24	7,44

*powierzchnia w pełnych hektarach

Tab. 56. TABELA NR XIII PORÓWNANIE WSKAŹNIKÓW STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA GOSPODARSTWA LEŚNEGO NADLEŚNICTWA WOŁÓW

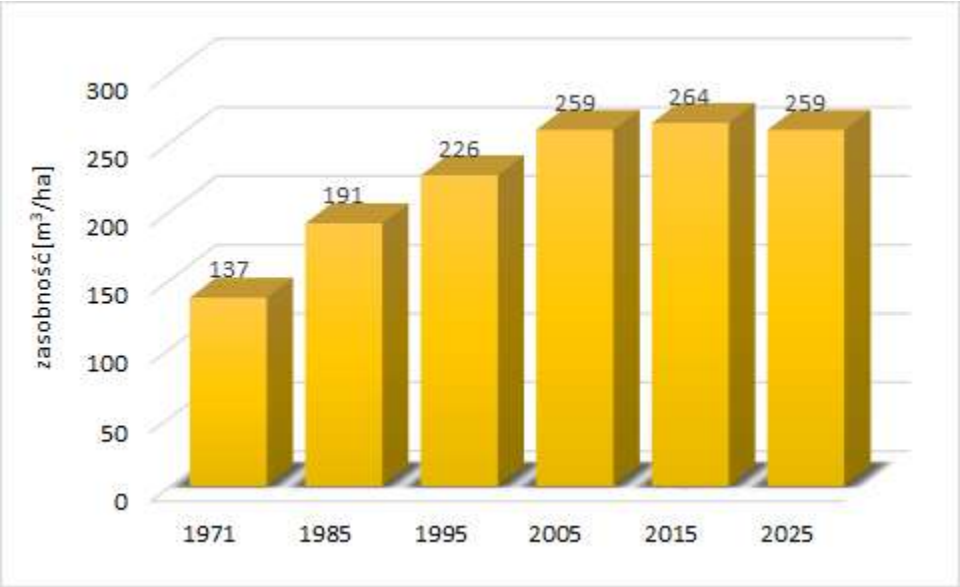
Lp.	Wskaźnik		Jednost.	Wg stanu					
				1.01.1971	1.01.1985	1.01.1995	1.01.2005	1.01.2015	1.01.2025
1	*2*		*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona		**ha***	16955	17689	18217	18714	18887	19075
2	Zasoby miąższości		**tys. m³**	2235	3360	4076	4839	4989	4948
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	IIa	**m³**	78	122	136	156	154	143
		IIb	**m³**	148	193	212	249	227	238
		IIIa	**m³**	176	243	264	290	306	296
		IIIb	**m³**	206	272	292	316	352	347
		IVa	**m³**	224	287	315	335	350	365
		IVb	**m³**	239	299	313	347	379	375
		Va	**m³**	267	323	321	359	366	367
		Vb	**m³**	284	354	340	353	368	340
		VI	**m³**	272	347	365	382	385	367
		VII I starsze	**m³**	252	355	354	399	403	377
		KO	**m³**	99	165	219	264	364	252
		KDO	**m³**	-	157	235	239	275	275
		BP	**m³**	-	-	-	-	-	-
4	Przeciętna zasobność na 1 ha		**lat**	137	191	226	259	264	259
5	Przeciętny wiek		**m³**	44	48	52	57	60	62
6	Bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy		**m³**	3,13	3,98	4,31	4,54	6,60	6,56
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha		**m³**	1,82	1,66	1,30	1,73	3,43	2,15
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha		**m³**	0,95	1,30	1,99	2,47	3,12	3,58
9	Przyrost bieżący użyteczny		**m³**	2,57	7,11	6,79	7,50	8,83	6,60

*powierzchnia w pełnych hektarach

W Nadleśnictwie Wołów w stanie zasobów drzewnych pomiędzy V i VI rewizją urządzenia lasu nastąpił:

Spadek miąższości drzewostanów o 40 601 m^3 (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona), co stanowi wzrost o 0,81% w stosunku do zapasu z V rewizji U.L.;

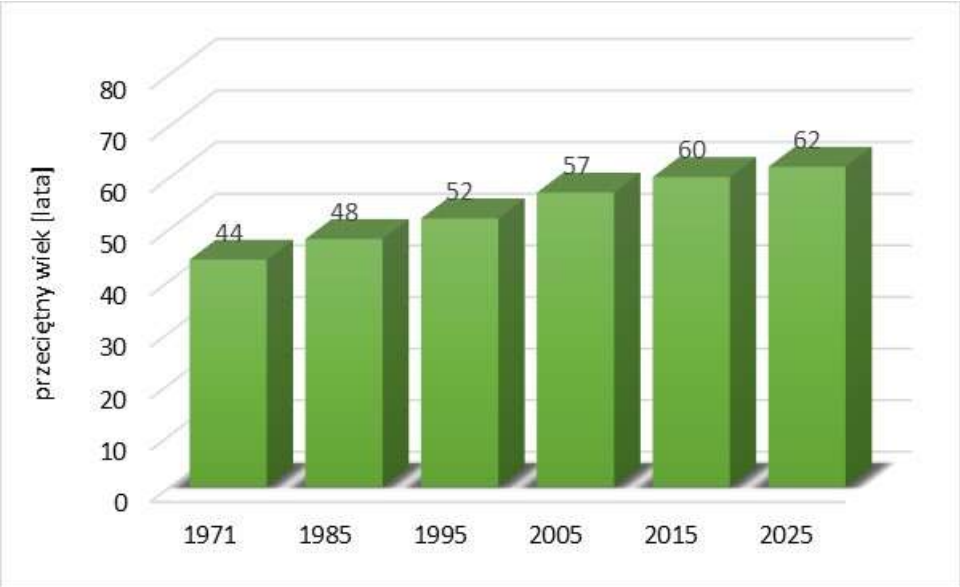
Aktualna zasobność drzewostanów nadleśnictwa wynosi 259m^3/ha (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona) i 265m^3/ha (powierzchnia leśna zalesiona);

Ryc. 39. Zmiana zasobności drzewostanów w kolejnych rewizjach PUL dla Nadleśnictwa Wołów

Wzrost powierzchni leśnej zalesionej o 72,64 ha;

Przeciętny wiek wzrósł w porównaniu ze stanem na 01.01.2015 r. o 2 lata, a obecnie wynosi 62 lat.

Ryc. 40. Zmiana przeciętnego wieku drzewostanów w kolejnych rewizjach PUL dla Nadleśnictwa Wołów

Przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa wynosi 62 lat, liczony jako średnio ważony według wieków gatunków panujących w poszczególnych drzewostanach (przy czym wagą jest powierzchnia tych drzewostanów, zaś dla gruntów leśnych niezalesionych przyjęto wiek 0) jest większy o 10 lat od orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa,

obliczonego jako średnio ważony z przeciętnych wieków rębności. Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu [IUL 2011] jest to odstępstwo od stanu pożądanego.

Wydaje się, że taki wiek przeciętny jest pochodną samej metody obliczania przeciętnego wieku, która nie do końca oddaje rzeczywisty wiek w drzewostanach zaliczanych do gospodarstwa przerębowo-zrębowego, gdyż nie uwzględnia ona młodego pokolenia. Zgodnie z zaproponowaną przez Banasia (Banaś J., Zięba S., Bujoczek L., Zygmunt R., Drozd M. 2015. Sylvan. Nr 159(9): 732-739), metodą dokonano obliczenia przeciętnego wieku, który uwzględnia wszystkie generacje drzewostanu. Dokonano jednak pewnej modyfikacji, gdyż wzięto pod uwagę tylko młode pokolenie w drzewostanach o strukturze KO, KDO. Dodatkowo nie brano pod uwagę warstwy nalotu, która ma charakter nieutrwalonego młodego pokolenia. Zgodnie z powyższymi założeniami wiek przeciętny dla Nadleśnictwa Wołów uwzględniający podrosty i podsadzenia w drzewostanach będących w KO, KDO jest równy 59 lat.

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

Analizy gospodarki leśnej w ubiegłym okresie dokonano w następującym ujęciu:

- ☑ Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Wołów na Naradę Techniczno-Gospodarczą analiza gospodarki przeszłej za lata 1.01.2014 – 31.12.2024 r.,
- ☑ Koreferat BUL i GL Oddział w Brzegu – do analizy gospodarki leśnej w latach 2014 – 2024 r,
- ☑ Referat kierownika ZOL dotyczący kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu,
- ☑ Informacja naczelnika właściwego do spraw urządzania lasu RDLP w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji Planu Urządzenia Lasu sporządzonego dla Nadleśnictwa Bolesławiec na lata 2014 – 2023 (planu urządzenia lasu) na środowisko i obszary Natura 2000, zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu,
- ☑ Ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Wołów za ubiegły okres gospodarczy 2014 – 2024.

Analiza gospodarki przeszłej za lata 2015 – 2024 i jej wpływ na stan lasu –
referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Wołów na Naradę Techniczno – Gospodarczą w sprawie analizy gospodarki przeszłej.

ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ W LATACH 2015 - 2024 I JEJ WPŁYW NA STAN LASU

REFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA WOŁÓW

NARADA TECHNICZNO – GOSPODARCZA
W SPRAWIE ANALIZY GOSPODARKI PRZESZŁEJ

27.09.2024 r.

NADLEŚNICZY
Nadleśnictwa Wołów
Paweł Gołąb

1 WSTĘP

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wołów na okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2024 r. został zatwierdzony przez Ministra Środowiska pismem nr DLP-I-611-38/22115/15/ŁP z dnia 12.06.2015r.

2 ZMIANY W STANIE POSIADANIA WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW I ANALIZA PRZYCZYN ZMIAN.

2.1 Stan posiadania.

Nadleśnictwo Wołów według stanu na 01.01.2015 roku zarządzało powierzchnią 20003,3237 ha, w tym powierzchnia leśna wynosiła: 19401,3902 ha oraz nieleśna: 601,9335 ha. W poszczególnych obrębach leśnych Dębno (13-06-1) i Wińsko (13-06-2) udział powierzchni leśnej i nieleśnej w powierzchni ogólnej danego obrębu kształtował się następująco:

a) obręb leśny DĘBNO – powierzchnia ogólna obrębu wynosiła: 10581,9724 ha, powierzchnia leśna: 10158,3480 ha, natomiast powierzchnia nieleśna: 423,6244 ha

b) obręb leśny WIŃSKO – powierzchnia ogólna obrębu wynosiła: 9421,3513 ha, powierzchnia leśna 9243,0422 ha, natomiast powierzchnia nieleśna: 187,3091 ha.

Powierzchnia Nadleśnictwa Wołów według stanu na dzień 31.12.2024 roku uległa zmianie i przedstawia się następująco, powierzchnia ogólna 20096,9157 ha z czego powierzchnia leśna wynosiła 19483,4832 ha i nieleśna 613,4325 ha.

W poszczególnych obrębach leśnych Dębno (13-06-1) i Wińsko (13-06-2) udział powierzchni leśnej i nieleśnej w powierzchni ogólnej danego obrębu kształtował się następująco:

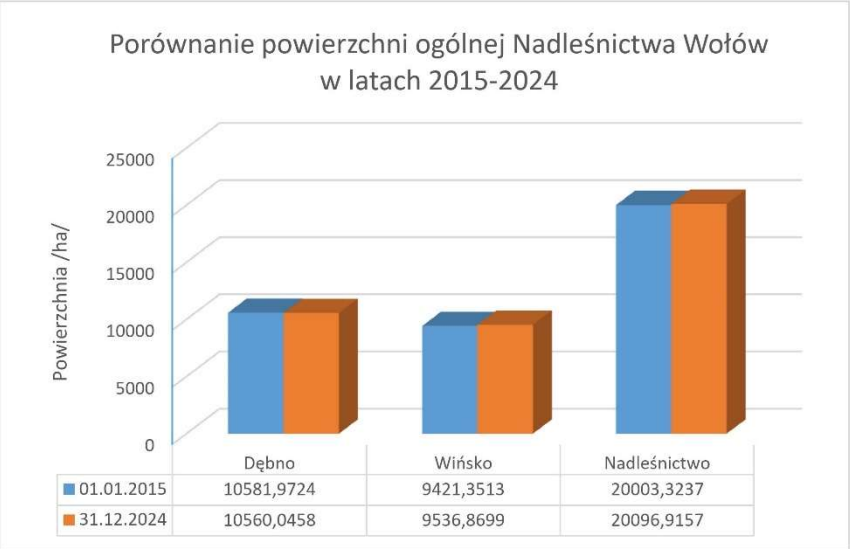
a) obręb leśny DĘBNO – powierzchnia ogólna obrębu 10560,0458 ha, powierzchnia leśna 10167,2619 ha, powierzchnia nieleśna 392,7839 ha;

b) obręb leśny WIŃSKO – powierzchnia ogólna obrębu 9536,8699 ha, powierzchnia leśna 9025,5774 ha, powierzchnia nieleśna 220,6486 ha.

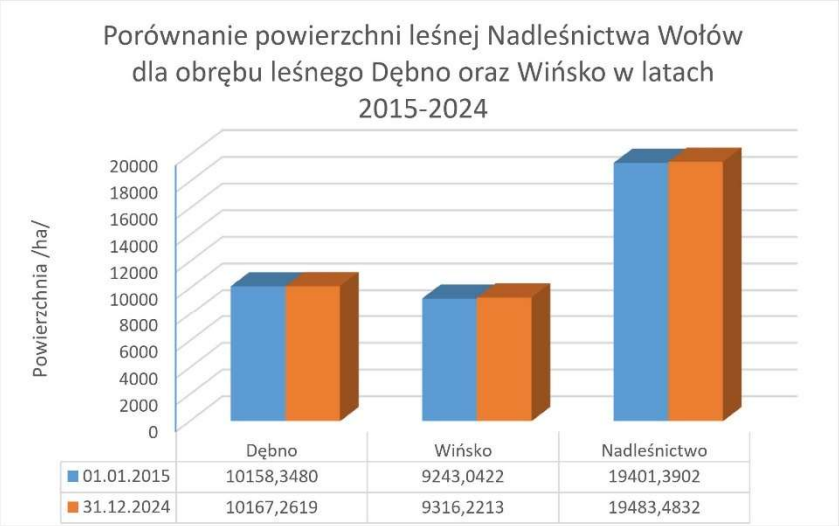
Stan na dzień		Ogółem	Grunty leśne						Grunty nieleśne									
			Zalesione	Niezalesione		Związane z gosp.leśną		Razem	Zadrzewione	Użytki rolne	Grunty zabudowane i zurbanizowane			Użytki ekologiczne	Nieużytki	Wody	Tereny różne	Razem
				Razem	w tym do odnowienia	razem	w tym szkółki leśne				Razem	w tym tereny komunikacyjne	w tym użytki kopalne					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
01.01.2015	Dębno	10581,9724	9552,4285	312,1178	14,9521	293,8017	12,0102	10158,3480	0,8000	239,3962	2,0037	0,0000	0,0000	0,0000	156,7002	0,0000	24,7243	423,6244
	Wińsko	9421,3513	8972,7946	48,8890	18,1134	221,3586	0,0000	9243,0422	4,8716	134,2266	1,0115	0,0581	0,0000	0,0000	38,0746	0,0000	0,1248	178,3091
	Nadleśnictwo	***20003,3237***	***18525,2231***	***361,0068***	***33,0655***	***515,1603***	***12,0102***	***19401,3902***	***5,6716***	***373,6228***	***3,0152***	***0,0581***	***0,0000***	***0,0000***	***194,7748***	***0,0000***	***24,8491***	***601,9335***
31.12.2024	Dębno	10560,0458	9535,4744	337,6666	43,6993	294,1209	11,2102	10167,2619	0,8000	232,4346	1,0659	0,0000	0,0000	0,0000	156,0709	0,0710	2,3415	392,7839
	Wińsko	9536,8699	9025,5774	66,3087	18,9847	224,3352	0,0000	9316,2213	4,3329	176,3630	1,2965	0,3127	0,0000	0,0000	36,2710	2,3292	0,0560	220,6486
	Nadleśnictwo	***20096,9157***	***18561,0518***	***403,9753***	***62,6840***	***518,4561***	***11,2102***	***19483,4832***	***5,1329***	***408,7976***	***2,3624***	***0,3127***	***0,0000***	***0,0000***	***192,3419***	***2,4002***	***2,3975***	***613,4325***
Różnica (początek / koniec PUL)	Dębno	-21,9266	-16,9541	25,5488	28,7472	0,3192	-0,8000	8,9139	0,0000	-6,9616	-0,9378	0,0000	0,0000	0,0000	-0,6293	0,0710	-22,3828	-30,8405
	Wińsko	115,5186	52,7828	17,4197	0,8713	2,9766	0,0000	73,1791	-0,5387	42,1364	0,2850	0,2546	0,0000	0,0000	-1,8036	2,3292	-0,0688	42,3395
	Nadleśnictwo	**93,5920**	**35,8287**	**42,9685**	**29,6185**	**3,2958**	**-0,8000**	**82,0930**	**-0,5387**	**35,1748**	**-0,6528**	**0,2546**	**0,0000**	**0,0000**	**-2,4329**	**2,4002**	**-22,4516**	**11,4990**

Tabela nr 1. Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024.

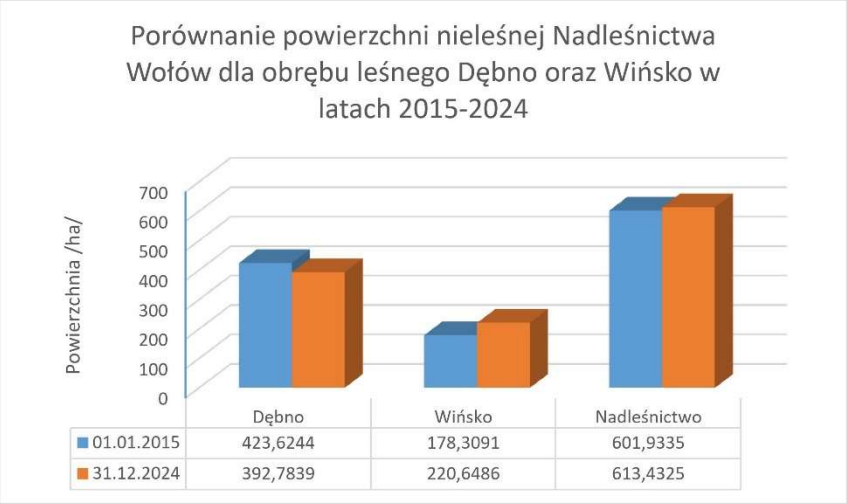
Analiza gospodarki przeszłej za lata 2015 – 2024 i jej wpływ na stan lasu –
referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Wołów na Naradę Techniczno – Gospodarczą w sprawie analizy gospodarki przeszłej.

Wykres nr 1. Porównanie powierzchni ogólnej Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024

Wykres 2. Porównanie powierzchni leśnej Nadleśnictwa Wołów dla obrębu leśnego Dębno oraz Wińsko w latach 2015 – 2024.

Wykres 3. Porównanie powierzchni nieleśnej Nadleśnictwa Wołów dla obrębu leśnego Dębno oraz Wińsko w latach 2015 - 2024.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Wołów uległa zwiększeniu o 93,5920 ha, natomiast powierzchnia leśna wzrosła o 82,0930 ha oraz powierzchnia nieleśna o 11,4990 ha.

Dla poszczególnych obrębów leśnych zmiany te przedstawiają się następująco:

a) obręb leśny DĘBNO – powierzchnia ogólna zmian dla obrębu - 21,9266 ha, powierzchnia leśna + 8,9139 ha, powierzchnia nieleśna - 30,8405 ha;

b) obręb leśny WIŃSKO – powierzchnia ogólna zmian dla obrębu +115,5186 ha, powierzchnia leśna + 73,1791 ha, powierzchnia nieleśna + 42,3395 ha.

Wykazane zmiany zostały przedstawione w Tabeli 1. i wynikają z następujących zdarzeń:

- Nabyciu nieruchomości gruntowych w trybie art. 37 ustawy o lasach – 9,0464 ha gruntów leśnych, 10,5419 ha gruntów nieleśnych.
- Nabyciu nieruchomości gruntowych w trybie art. 37a ustawy o lasach – 6,9003 ha gruntów leśnych, 86,5001 ha gruntów nieleśnych.
- Przyjęciu i oddaniu nieruchomości gruntowych w trybie art. 38 e ustawy o lasach w postępowaniu zamiany gruntów z Gminą Wołów w 2018 roku – przyjęto: 3,9770 ha gruntów leśnych, 3,9747 ha gruntów nieleśnych; przekazano – 0,8668 ha gruntów nieleśnych.
- Przyjęciu i oddaniu nieruchomości gruntowych w trybie art. 38 e ustawy o lasach w postępowaniu zamiany gruntów z Gminą Wińsko w 2021 roku – przyjęto: 3,5886 ha gruntów nieleśnych; przekazano – 1,8600 ha gruntów leśnych.
- Przyjęciu i oddaniu nieruchomości gruntowych w trybie art. 38 e ustawy o lasach w postępowaniu zamiany gruntów z Gminą Wołów w 2024 roku – przyjęto:

0,8957 ha gruntów leśnych, 0,9812 ha gruntów nieleśnych; przekazano – 0,2824 ha gruntów nieleśnych.

- Sprzedaży zbędnej nieruchomości gruntowej zabudowanej w trybie art. 38 ustawy o lasach – 1,2653 ha gruntów nieleśnych.
- Sprzedaży zbędnej substancji mieszkaniowej w trybie art. 40 ustawy o lasach – 0,7756 ha gruntów leśnych, 0,3430 ha gruntów nieleśnych.
- Przekazania gruntów nieleśnych na rzecz Nadleśnictwa Oborniki Śląskie – 0,7800 ha.
- Przekazaniu gruntów nieleśnych (budowla hydrotechniczna – wały przeciwpowodziowe) w trwały zarząd Marszałka Województwa Dolnośląskiego– 22,3828 ha
- Przekazaniu gruntów nieleśnych w trwały zarząd Marszałka Województwa Dolnośląskiego na potrzeby realizacji inwestycji obejmującej przebudowę drogi wojewódzkiej nr 338 w miejscowości Wołów.
- Przekazaniu dla Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie gruntów nieleśnych o użytku: „Wp" – grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi – 4,1383 ha.
- Wydzieleniu i regulacji linii brzegowej dla cieków wodnych – ubyło 0,5085 ha z powierzchni ogólnej nadleśnictwa.
- Zmniejszeniu powierzchni szkółki leśnej w Tarchalicach na rzecz założenia plantacji choinkowej – ogólnej o 0,8000 ha, w tym powierzchni produkcyjnej o 0,4800 ha.
- Zmiany w powszechnej ewidencji związanych z regulacją granic geodezyjnych nieruchomości, aktualizacją użytków gruntowych między innymi po zalesieniach, aktualizacji danych w SILP z Ewidencją Gruntów i Budynków, zmiany w rodzaju powierzchni w związku z prowadzonymi pracami z zakresu gospodarki leśnej.

2.2 Współwłasności i inne formy wykorzystywania gruntów.

Na dzień 01.01.2015 roku w stanie posiadania Nadleśnictwa Wołów znajdowały się trzy działki ewidencyjne będące we współwłasności o łącznej powierzchni 0,7832 ha. Stan prawny tych gruntów związany był z realizacją planu sprzedaży zbędnej substancji mieszkaniowej wynikającej z dokumentu „Polityka mieszkaniowa Nadleśnictwa Wołów na lata 2013-2020". Współwłasność w stanie posiadania Nadleśnictwa Wołów stan na 01.01.2015 roku przedstawia Tabela 2.

Lp.	Adres administarcyjny	Numer działki ewidencyjnej	Rodzaj użytku	Powierzchnia ogółem	Wartość współudziału	Powierzchnia rzeczywista udziału LP
1.	02-22-022-0038	387/2	B	0,2900	4924/10000	0,1428
2.	02-22-035-0002	605	B	0,2500	2440/10000	0,0610
3.	02-22-034-0001	27/272	B	0,2432	571/10000	0,0139
			OGÓŁEM	**0,7832**		***0,2177***

Tabela 2. Współwłasność w stanie posiadania Nadleśnictwa Wołów stan na 01.01.2015 roku.

Na dzień 01.01.2015 r. Nadleśnictwo Wołów nie posiadało gruntów leśnych i nieleśnych przekazanych w użytkowanie.

Na dzień 31.12.2024 r. w Nadleśnictwie Wołów współwłasność gruntowa nie występuje.

Na dzień 31.12.2024r. Nadleśnictwo Wołów posiada grunty leśne przekazane w użytkowanie na lata 2015 – 2024 przedstawione w Tabeli 3.

Lp.	Adres leśny	Adres administracyjny	Numer działki	Rodaj powierzchni	Powierzchnia [m2]	Użytkownik
1.	13-06-1-03-16A -g -00	02-22-035-0004	320	Ls	1,4500	Zakład Karny w Wołowie

Tabela 3. Nieruchomości przekazane w użytkowanie przez Nadleśnictwo Wołów w latach 2015 – 2024.

3 PORÓWNANIE ZADAŃ GOSPODARCZYCH ZAPLANOWANYCH NA UBIEGŁE 10-LECIE Z ICH WYKONANIEM

3.1 Cięcia rębne i pielęgnacyjne.

W Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2015 – 2024 zawarto etaty:

Etat masowy pozyskania grubizny wynosił 1 010 803 m^3, w tym:
- w ramach użytkowania rębnego 539 451 m^3,
- w ramach użytkowania przedrębnego 471 352 m^3.

Etat powierzchniowy użytków głównych określony został na 13 823,25 ha, w tym:
- rębnie zupełne na powierzchni 409,04 ha,
- rębnie złożone na powierzchni 3 053,11 ha.

Etat powierzchniowy użytków przedrębnych określony został na 10 361,10 ha.

Na podstawie wniosku Nadleśniczego z dnia 02.03.2023 r. o zwiększenie rozmiaru użytków przedrębnych Dyrektor Generalny Lasów Państwowych decyzją nr 40 z dnia 31 marca 2023 r. zwiększył szacunkowy etat pozyskania w użytkach przedrębnych do 566 554 m3.

W związku z tym etat uległ zmianie na:

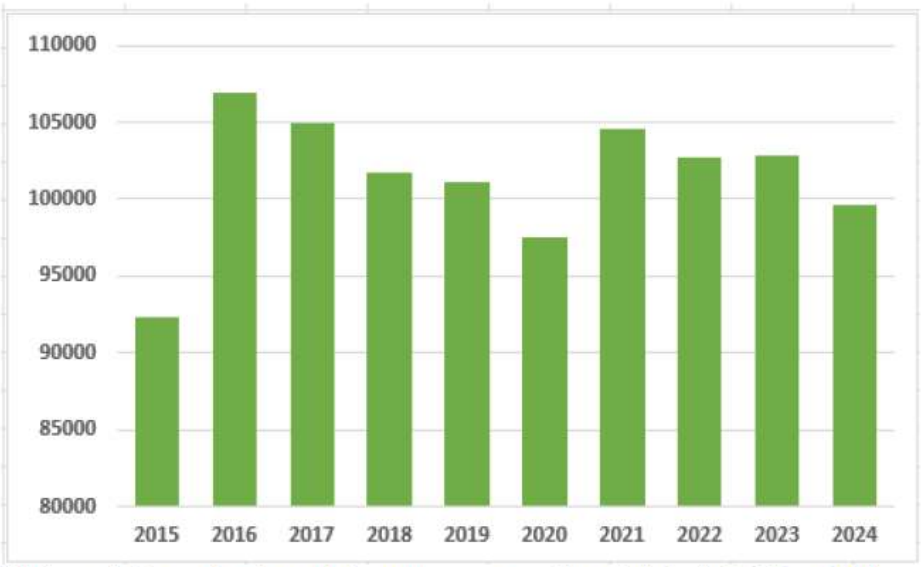
Etat masowy pozyskania grubizny wynosił 1 106 005 m^3, w tym:
- w ramach użytkowania rębnego 539 451 m^3,
- w ramach użytkowania przedrębnego 566 554 m^3.

Realizacja etatu masowego ogółem za ubiegłe 10-lecie osiągnęła 91,71 % natomiast **etat powierzchniowy** zrealizowano w 93,71 %.

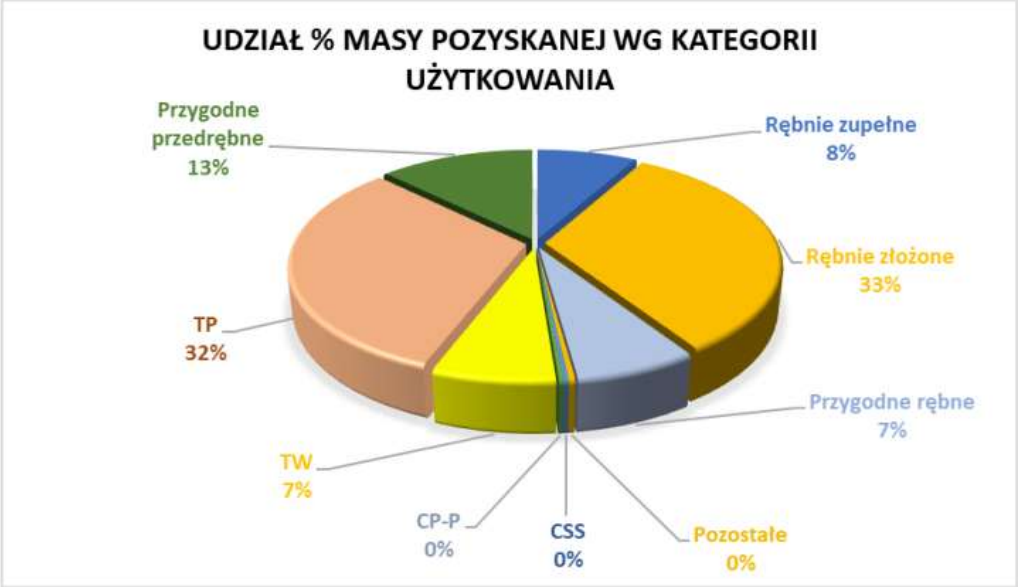
Realizację wykonania planu urządzenia lasu w zakresie użytkowania głównego za minione 10 - lecie przedstawiają poniżej zamieszczone wykresy, tabele i zestawienia.

Lp.	Plan użytkowania			Wykonanie na koniec 2024			
	Powierzchnia manip. w ha	Powierzchnia manip. w ha	m3	Powierzchnia manip. w ha	m3	% powierzchni	% masy
1	Rębnie zupełne	409,04	106 102,00	413,13	82 714,02	101,00	77,96
2	Rębnie złożone	3 053,11	431 682,00	2 686,69	330 976,23	88,00	76,67
3	Przygodne rębne	-	-	-	70 593,27	-	-
4	Pozostałe	-	1 667,00	-	3 964,15	-	237,80
5	CSS	-	-	-	2 923,07	-	-
x	Razem rębne	3 462,15	539 451,00	3 099,82	491 170,74	89,53	91,05
5	CP-P	169,74	1 259,00	130,33	2 526,14	76,78	200,65
6	TW	2 057,51	70 169,00	1 995,04	71 710,17	96,96	102,20
7	TP	8 133,85	495 126,00	7 728,22	322 890,90	95,01	65,21
8	Przygodne przedrębne	-	-	-	125 996,00	-	-
x	Razem przedrębne	10 361,10	566 554,00	9 853,59	523 123,21	95,10	92,33
x	Ogółem	13 823,25	1 106 005,00	12 953,41	1 014 293,95	93,71	91,71

Tabela 4. Analiza wykonania użytkowania głównego.

Wykres 4. Pozyskanie grubizny w poszczególnych latach 2015 – 2024.

Wykres 5. Realizacja pozyskania drewna w latach 2015 - 2024 w wymiarze masowym w poszczególnych kategoriach użytkowania.

Analiza gospodarki przeszłej za lata 2015 – 2024 i jej wpływ na stan lasu –
referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Wołów na Naradę Techniczno – Gospodarczą w sprawie analizy gospodarki przeszłej.

Rok kalendarzowy	Tabela nr IX Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem Nadleśnictwo Wołów (ogółem)										
	Rębne				Przedrębne						
	ha	m3	Przygodne m3	Razem m3	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	Ogółem
					ha	m3	ha	m3	m3	m3	m3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za ubiegły okres według lat											
2015	227,47	33 692,21	4 070,08	37 762,29	22,23	264,95	1 029,27	45 485,94	8 747,80	54 498,69	92 260,98
2016	375,83	49 380,00	6 961,11	56 341,11	22,62	356,02	1 044,45	40 000,51	10 271,83	50 628,36	106 969,47
2017	420,92	56 592,12	4 840,14	61 432,26	19,24	327,47	838,67	33 174,42	9 996,77	43 498,66	104 930,92
2018	393,23	53 044,61	5 601,94	58 646,55	4,15	237,06	808,15	27 414,97	15 404,07	43 056,10	101 702,65
2019	281,82	40 559,42	11 647,00	52 206,42	41,07	863,65	735,35	30 829,70	17 208,13	48 901,48	101 107,90
2020	243,83	37 133,61	12 751,12	49 884,73	3,00	65,53	477,65	25 827,76	21 732,29	47 625,58	97 510,31
2021	248,59	37 480,47	7 488,85	44 969,32	3,30	62,11	873,59	43 851,34	15 664,39	59 577,84	104 547,16
2022	266,63	34 292,70	9 319,85	43 612,55	2,26	50,89	1 014,99	43 107,34	15 917,02	59 075,25	102 687,80
2023	321,63	43 574,56	4 643,14	48 217,70	7,01	176,55	1 117,01	47 990,54	6 511,48	54 678,57	102 896,27
2024	319,87	34 827,77	3 270,04	38 097,81	5,45	121,91	1 749,55	56 918,55	4 542,22	61 582,68	99 680,49
Razem	3 099,82	420 577,47	70 593,27	491 170,74	130,33	2 526,14	9 688,68	394 601,07	125 996,00	523 123,21	1 014 293,95
Etat za okres ubiegły	3 462,15	539 451,00	-	539 451,00	169,74	1 259,00	10 191,36	565 295,00	-	566 554,00	1 106 005,00
% wykonania	89,53	77,96	-	91,05	76,78	200,65	95,07	69,80	-	92,33	91,71

Tabela 5. Realizacja etatu powierzchniowego i masowego w użytkowaniu rębnym i przedrębnym – ogółem Nadleśnictwo Wołów.

Analiza gospodarki przeszłej za lata 2015 – 2024 i jej wpływ na stan lasu –
referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Wołów na Naradę Techniczno – Gospodarczą w sprawie analizy gospodarki przeszłej

Rok kalendarzowy	Tabela nr IX Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem Nadleśnictwo Wołów (Obręb Dębno)										
	Rębne				Przedrębne						
	ha	m3	Przygodne m3	Razem m3	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	Ogółem
					ha	m3	ha	m3	m3	m3	m3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Wykonanie za ubiegły okres według lat											
2015	129,02	16 776,86	1 239,44	18 016,30	4,64	26,58	518,58	22 787,33	3 315,31	26 129,22	44 145,52
2016	186,16	22 216,29	3 760,77	25 977,06	5,71	149,13	490,06	18 518,27	3 673,03	22 340,43	48 317,49
2017	176,01	27 245,94	1 863,37	29 109,31	9,74	296,72	438,44	16 759,14	4 711,65	21 767,51	50 876,82
2018	171,52	22 747,85	3 006,85	25 754,70	-	72,79	365,09	13 426,93	7 495,51	20 995,23	46 749,93
2019	132,89	20 615,36	7 808,94	28 424,30	3,48	47,26	334,55	14 306,81	10 932,13	25 286,20	53 710,50
2020	58,38	12 499,94	8 945,16	21 445,10	-	7,49	187,54	10 844,40	16 842,35	27 694,24	49 139,34
2021	89,99	14 206,39	4 623,88	18 830,27	-	1,96	439,69	20 642,75	11 750,32	32 395,03	51 225,30
2022	112,87	15 545,96	5 457,54	21 003,50	2,26	50,89	448,94	17 777,61	9 364,55	27 193,05	48 196,55
2023	149,82	17 404,98	2 851,78	20 256,76	-	12,35	527,64	24 485,06	3 729,19	28 226,60	48 483,36
2024	159,82	16 221,49	1 147,76	17 369,25	-	10,19	1 047,74	34 728,26	2 269,54	37 007,99	54 377,24
Razem	1 366,48	185 481,06	40 705,49	226 186,55	25,83	675,36	4 798,27	194 276,56	74 083,58	269 035,50	495 222,05
Etat za okres ubiegły	1 503,02	241 246,00	-	241 246,00	35,05	370,00	5 007,88	257 750,00	-	258 120,00	499 366,00
% wykonania	90,92	76,88	-	93,76	73,69	182,53	95,81	75,37	-	104,23	99,17

Tabela 6. Realizacja etatu powierzchniowego i masowego w użytkowaniu rębnym i przedrębnym - ogółem Obręb Dębno.

Rok kalendarzowy	Tabela nr IX Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem obręb Wińsko										
	Rębne				Przedrębne						
	ha	m3	Przygodne m3	razem m3	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	Ogółem
					ha	m3	ha	m3	m3	m3	m3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Wykonanie za ubiegły okres według lat											
2015	98,45	16 915,35	2 830,64	19 745,99	17,59	238,37	510,69	22 698,61	5 432,49	28 369,47	48 115,46
2016	189,67	27 163,71	3 200,34	30 364,05	16,91	206,89	554,39	21 482,24	6 598,80	28 287,93	58 651,98
2017	244,91	29 346,18	2 976,77	32 322,95	9,50	30,75	400,23	16 415,28	5 285,12	21 731,15	54 054,10
2018	221,71	30 296,76	2 595,09	32 891,85	4,15	164,27	443,06	13 988,04	7 908,56	22 060,87	54 952,72
2019	148,93	19 944,06	3 838,06	23 782,12	37,59	816,39	400,80	16 522,89	6 276,00	23 615,28	47 397,40
2020	185,45	24 633,67	3 805,96	28 439,63	3,00	58,04	290,11	14 983,36	4 889,94	19 931,34	48 370,97
2021	158,60	23 274,08	2 864,97	26 139,05	3,30	60,15	433,90	23 208,59	3 914,07	27 182,81	53 321,86
2022	153,76	18 746,74	3 862,31	22 609,05	-	-	566,05	25 329,73	6 552,47	31 882,20	54 491,25
2023	171,81	26 169,58	1 791,36	27 960,94	7,01	164,20	589,37	23 505,48	2 782,29	26 451,97	54 412,91
2024	160,05	18 606,28	2 122,28	20 728,56	5,45	111,72	696,36	22 190,29	2 272,68	24 574,69	45 303,25
Razem	1 733,34	235 096,41	29 887,78	264 984,19	104,50	1 850,78	4 884,96	200 324,51	51 912,42	254 087,71	519 071,90
Etat za okres ubiegły	1 959,13	298 205,00	-	298 205,00	134,69	889,00	5 183,48	307 545,00	-	308 434,00	606 639,00
% wykonania	88,47	78,84	-	88,86	77,59	208,19	94,24	65,14	-	82,38	85,57

Tabela 7. Realizacja etatu powierzchniowego i masowego w użytkowaniu rębnym i przedrębnym - ogółem Obręb Wińsko.

Analiza gospodarki przeszłej za lata 2015 – 2024 i jej wpływ na stan lasu –
referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Wołów na Naradę Techniczno – Gospodarczą w sprawie analizy gospodarki przeszłej.

Użytkowanie rębne.

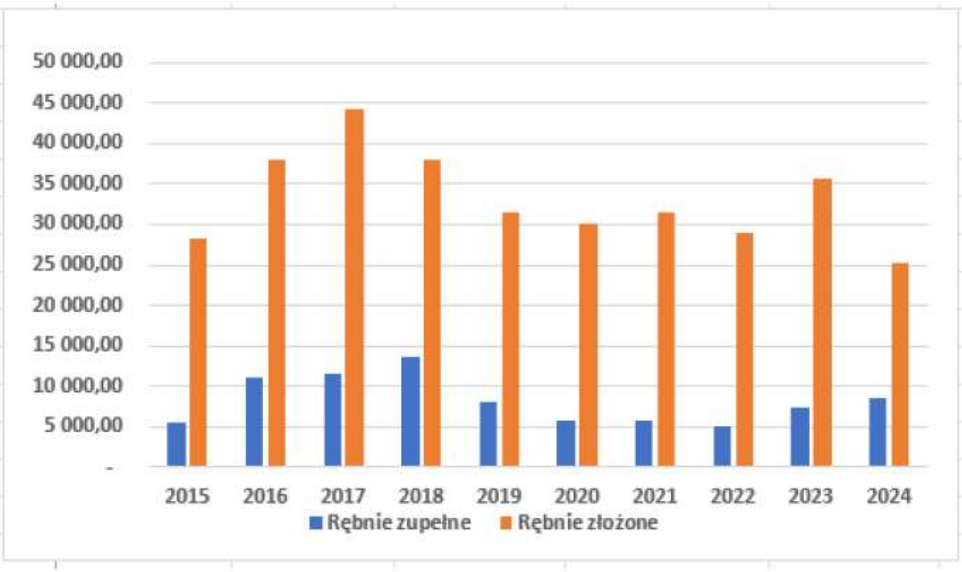
W ramach użytków rębnych nadleśnictwo w minionym 10-leciu pozyskało 491 170,74 m3 grubizny.

W ramach rębni zupełnych pozyskano grubiznę w ilości 82 714,02 m^3 co stanowi 77,96 % planu, natomiast powierzchniowo rębnie zupełne zrealizowano na 413,13 ha tj. 101,00 % planu.

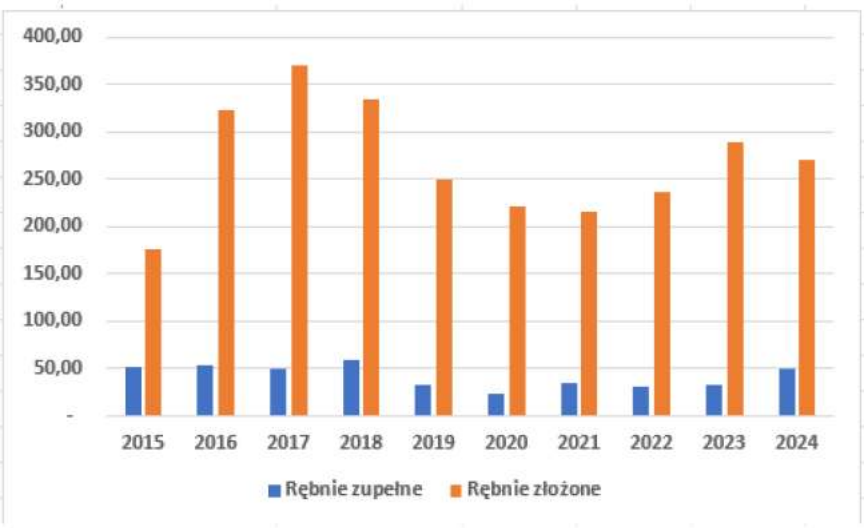
W ramach rębni złożonych pozyskano 330 976,23 m^3 co stanowi 76,67 % planu, natomiast cięcia wykonano na powierzchni manipulacyjnej 2 686,69 ha, tj. 88,00% planu.

W cięciach pozostałych nie zaliczanych na poczet etatu pozyskano 3 964,15 m3.

Z powyższego wynika, że **etat użytkowania rębnego** w minionym 10-leciu zrealizowano pod względem masowym w 91,05%, natomiast pod względem powierzchniowym wykonano w 89,53%.

Wykres 6. Rębnie – wykonanie masowe wg grupy rębni.

Wykres 7. Rębnie – wykonie powierzchniowe wg grupy rębni.

Użytkowanie przedrębne.

Powierzchniowy etat użytków przedrębnych został zrealizowany w 95,10%, zabiegi wykonano na 9 853,59 ha, pod względem masowym zrealizowano zadania w 92,33%, pozyskano 523 123,21 m^3 grubizny.

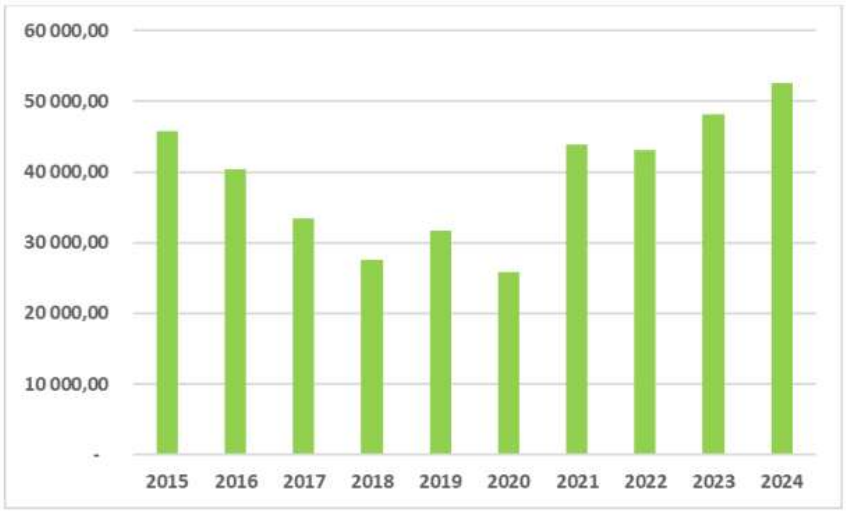
CP-P - w czyszczeniach późnych z pozyskaniem, powierzchniowo zabiegi pielęgnacyjne zrealizowano na powierzchni 130,33 ha tj. w 76,78% planu, pozyskano drewno w ilości 2 526,14 m^3 grubizny, co stanowiło 200,65% planu. Wysoki poziom realizacji wynika z zaewidencjonowania masy z zabiegu hodowlanego czyszczeń późnych. Na 39,41 ha nie wykonano zabiegu w formie CP-P, co podyktowane było brakiem potrzeby pielęgnacji w danym okresie, lub w związku z aktualną fazą rozwojową pielęgnacyjną zrealizowano je w formie trzebieży wczesnej.

TW - w ramach trzebieży wczesnych zabiegi pielęgnacyjne wykonano na powierzchni manipulacyjnej 1 995,04 ha, co stanowi 96,96 % planu, pozyskano drewno w ilości 71 710,17 m^3, co stanowi 102,20% planu grubizny.

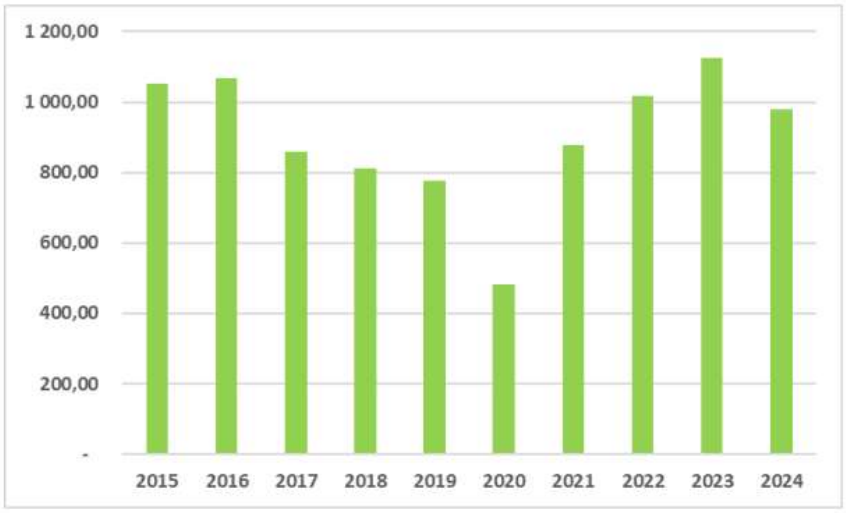
TP - w ramach trzebieży późnych zabiegi pielęgnacyjne wykonano na powierzchni 7 728,22 ha tj. w 95,01 % etatu powierzchniowego, pozyskano 322 890,90 m^3 grubizny, co stanowiło 65,21 % planu. W latach 2015-2024 w ramach cięć przygodnych przedrębnych pozyskano 125 996,00 m^3 grubizny drewna netto. Drewno to pochodziło głównie z wydzieleń, na których wykonywano wcześniej planowane zabiegi trzebieżowe i dla których odnotowano ich wykonanie powierzchniowe.

Główne przyczyny powyższych cięć to susza i wiatr, a w ich następnie szkodniki grzybowe, owadzie, a także silna ekspansja jemioły.

Etatu masowego nie wykonano w związku z niższą od przewidywanej wydajnością drewna pozyskanego z 1 ha przy prawidłowo wykonanych zabiegach oraz poprzez zaniechanie prac pozyskania drewna na powierzchniach objętych moratorium MKiŚ z dnia 08.01.2024r.

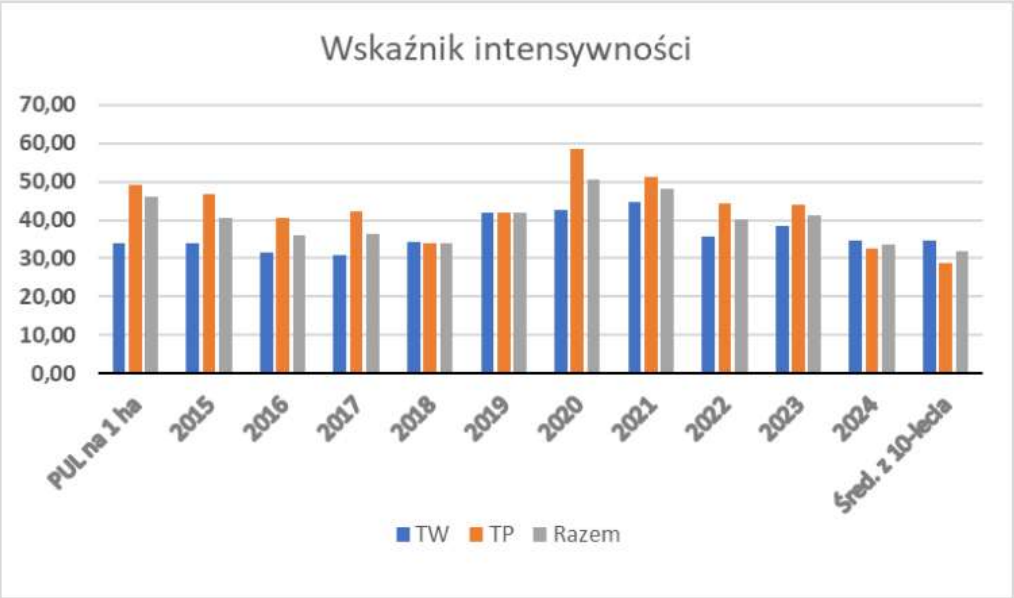
Wykres 8. Użytki przedrębne – wykonanie w m^3

Wykres 9. Użytki przedrębne – wykonanie w ha.

Etat na 10 lat			Uzyskany wskaźnik intensywności trzebieży										
Pow. ma-nip. [ha]	m3		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Śred. z 10-lecia
	Razem	PUL na 1 ha											
TW	70 169,00	34,10	34,09	31,58	30,68	34,18	41,75	42,50	44,83	35,70	38,33	34,79	36,84
2057,51													
TP	495 126	60,87	46,65	40,45	42,38	33,82	41,99	58,38	51,21	44,49	43,81	28,75	43,19
8133,85													
Razem	565 295	55,47	40,37	36,01	36,53	34,00	41,87	50,44	48,02	40,10	41,07	31,77	40,02
10191,36													

Tabela 8. Wskaźnik intensywności trzebieży.

Wykres 10. Uzyskany wskaźnik intensywności trzebieży w m^3/ha.

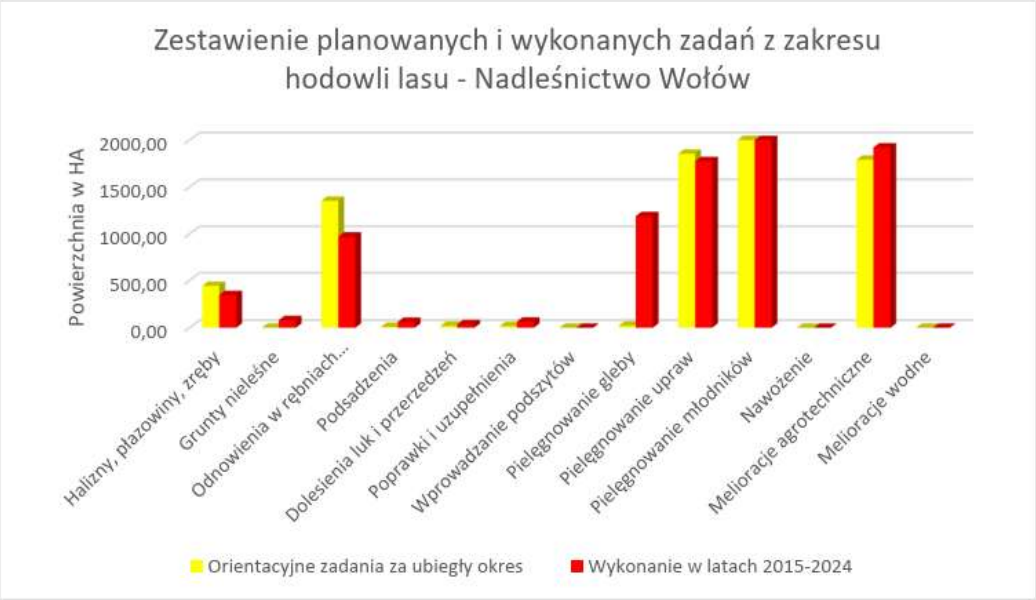
Zrealizowana średnia intensywność cięć w trzebieżach wczesnych jest wyższa od planowanej o 2,74 m^3/ha, natomiast w trzebieżach późnych nie udało się osiągnąć zakładanych w planie cięć wydajności i średnio pozyskano o 17,68 m^3/ha mniej od założeń planu.

3.2 Zadania z zakresu hodowli lasu.

Wykonane w latach 2015 – 2024 zadania określone w planie urządzenia lasu w zostały przedstawione w poniższych tabelach oraz zaprezentowane na poniższych wykresach.

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowania			Melioracje		
	otwarte		pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podszytów	gleby	upraw	młodników	nawożenie	agrotechniczne	wodne
	płazowiny, zręby, halizn	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń								
	Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2015	36,00	11,60	60,72	4,65	4,05	12,46	0,00	139,87	215,04	243,29	0,00	81,47	0,00
2016	16,31	0,00	55,82	0,00	9,76	11,32	0,00	121,20	171,05	243,38	0,00	231,13	0,00
2017	56,49	0,00	141,97	29,44	7,40	9,36	0,00	135,17	171,87	246,35	0,00	243,58	0,00
2018	38,99	6,62	113,81	0,38	2,20	3,94	0,00	135,80	79,89	197,40	0,00	275,71	0,00
2019	22,00	0,00	55,45	15,44	1,99	4,13	0,00	90,45	123,33	134,66	0,00	129,63	0,00
2020	39,74	0,00	74,32	0,00	1,17	6,88	0,00	96,36	120,64	133,06	0,00	145,16	0,00
2021	46,65	0,00	99,34	11,04	1,96	4,05	0,00	108,49	127,55	168,04	0,00	147,53	0,00
2022	38,30	3,20	112,30	0,00	4,94	2,46	0,00	99,15	215,72	213,70	0,00	222,60	0,00
2023	24,83	26,35	123,45	0,00	2,00	3,01	0,00	96,86	268,34	247,18	0,00	221,61	0,00
2024	26,21	32,72	136,65	0,00	0,98	7,13	0,00	166,02	281,73	322,24	0,00	222,98	0,00
Ogółem	**345,52**	**80,49**	**973,83**	**60,95**	**36,45**	**64,74**	**0,00**	**1189,37**	**1775,16**	**2149,30**	**0,00**	**1921,40**	**0,00**
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	**442,10**	**0,00**	**1352,99**	**9,27**	**18,98**	**17,16**	**0,00**	**21,11**	**1855,12**	**2027,64**	**0,00**	**1791,14**	**0,00**
% wykonania	**78,15**	**0,00**	**71,98**	**657,50**	**192,04**	**377,27**	**0,00**	**5634,15**	**95,69**	**106,00**	**0,00**	**107,27**	**0,00**

Tabela 9. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres 2015-2024 oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Nadleśnictwo Wołów.

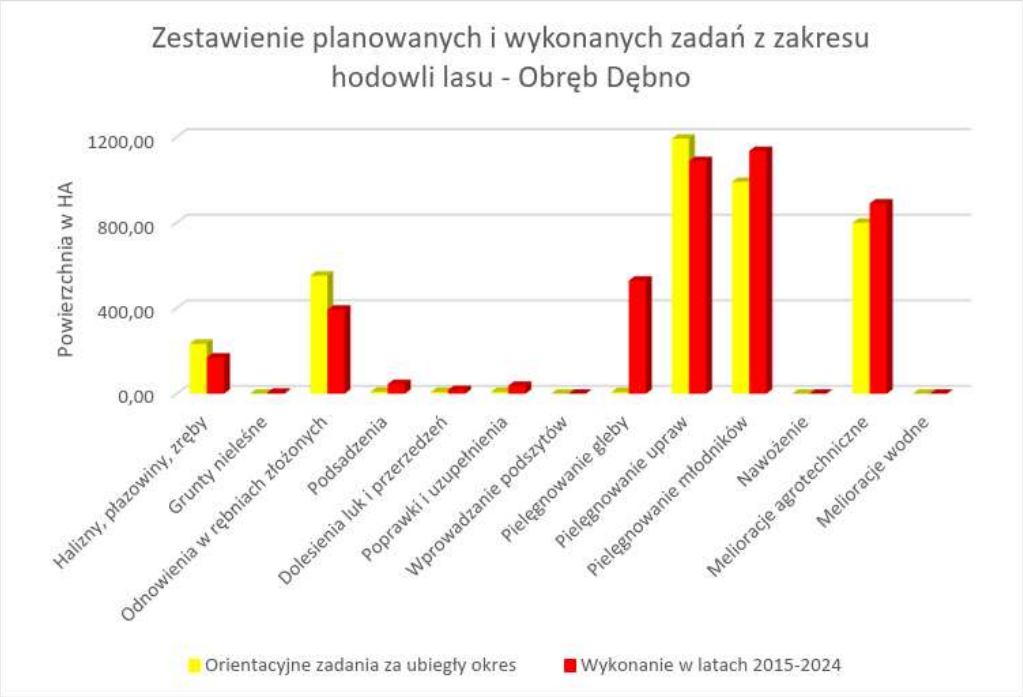

Wykres 11. Zestawienie planowanych i wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres 2015 - 2024 – Nadleśnictwo Wołów.

Analiza gospodarki przeszłej za lata 2015 – 2024 i jej wpływ na stan lasu –
referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Wołów na Naradę Techniczno – Gospodarczą w sprawie analizy gospodarki przeszłej

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowania			Melioracje		
	otwarte		pod osłoną										
	płazowiny, zręby, halizn	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń	poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podszytów	gleby	upraw	młodników	nawożenie	agrotechniczne	wodne
	Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2015	17,81	1,39	11,26	4,65	0,00	10,53	0,00	64,65	170,38	102,33	0,00	47,99	0,00
2016	13,97	0,00	24,30	0,00	6,40	7,23	0,00	71,21	106,86	102,82	0,00	102,20	0,00
2017	35,57	0,00	56,96	13,70	1,07	3,73	0,00	64,22	155,07	110,30	0,00	124,23	0,00
2018	21,31	0,00	51,91	0,38	1,28	2,09	0,00	71,21	57,11	109,02	0,00	130,65	0,00
2019	19,49	0,00	34,22	15,44	0,56	1,56	0,00	30,67	86,05	85,91	0,00	74,88	0,00
2020	15,38	0,00	26,81	0,00	0,40	4,73	0,00	50,76	42,20	86,05	0,00	79,12	0,00
2021	19,12	0,00	40,83	11,04	1,40	1,80	0,00	51,25	81,82	84,28	0,00	51,76	0,00
2022	11,15	3,20	40,09	0,00	3,98	0,40	0,00	40,24	145,71	123,83	0,00	80,60	0,00
2023	4,13	0,00	41,44	0,00	2,00	1,94	0,00	35,98	113,08	156,27	0,00	87,79	0,00
2024	11,02	0,00	65,12	0,00	0,05	3,30	0,00	48,42	129,25	173,79	0,00	109,63	0,00
Ogółem	**168,95**	**4,59**	**392,94**	**45,21**	**17,14**	**37,31**	**0,00**	**528,61**	**1087,53**	**1134,60**	**0,00**	**888,85**	**0,00**
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	**233,70**	**0,00**	**551,94**	**9,27**	**7,84**	**8,22**	**0,00**	**7,49**	**1192,04**	**990,25**	**0,00**	**798,84**	**0,00**
% wykonania	**72,29**	**0,00**	**71,19**	**487,70**	**218,62**	**453,89**	**0,00**	**7057,54**	**91,23**	**114,58**	**0,00**	**111,27**	**0,00**

Tabela 10. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres 2015 - 2024 oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Obręb Dębno.

Wykres 12. Zestawienie planowanych i wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres 2015-2024 – Obręb Dębno.

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowania			Melioracje		
	otwarte		pod osłoną										
	płazowiny, zręby, halizn	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń	poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podszytów	gleby	upraw	młodników	nawożenie	agrotechniczne	wodne
	Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2015	18,19	10,21	49,46	0,00	4,05	1,93	0,00	75,22	44,66	140,96	0,00	33,48	0,00
2016	2,34	0,00	31,52	0,00	3,36	4,09	0,00	49,99	64,19	140,56	0,00	128,93	0,00
2017	20,92	0,00	85,01	15,74	6,33	5,63	0,00	70,95	16,80	136,05	0,00	119,35	0,00
2018	17,68	6,62	61,90	0,00	0,92	1,85	0,00	64,59	22,78	88,38	0,00	145,06	0,00
2019	2,51	0,00	21,23	0,00	1,43	2,57	0,00	59,78	37,28	48,75	0,00	54,75	0,00
2020	24,36	0,00	47,51	0,00	0,77	2,15	0,00	45,60	78,44	47,01	0,00	66,04	0,00
2021	27,53	0,00	58,51	0,00	0,56	2,25	0,00	57,24	45,73	83,76	0,00	95,77	0,00
2022	27,15	0,00	72,21	0,00	0,96	2,06	0,00	58,91	70,01	89,87	0,00	142,00	0,00
2023	20,70	26,35	82,01	0,00	0,00	1,07	0,00	60,88	155,26	90,91	0,00	133,82	0,00
2024	15,19	32,72	71,53	0,00	0,93	3,83	0,00	117,60	152,48	148,45	0,00	113,35	0,00
Ogółem	**176,57**	**75,90**	**580,89**	**15,74**	**19,31**	**27,43**	**0,00**	**660,76**	**687,63**	**1014,70**	**0,00**	**1032,55**	**0,00**
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	**208,40**	**0,00**	**801,05**	**0,00**	**11,14**	**8,94**	**0,00**	**13,62**	**663,08**	**1037,07**	**0,00**	**992,30**	**0,00**
% wykonania	**84,73**	**0,00**	**72,52**	**0,00**	**173,34**	**306,82**	**0,00**	**4851,40**	**103,70**	**97,84**	**0,00**	**104,06**	**0,00**

Tabela 11. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres za okres 2015 -2024 oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Obręb Wińsko.

Wykres 13. Zestawienie planowanych i wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres 2015-2024 – Obręb Wińsko.

1. Rozmiar zadań z zakresu odnowień i zalesień.

a. Odnowienia płazowin, zrębów i halizn

Na ubiegłe 10-lecie rozmiar wg planu urządzenia lasu wynosił – ogółem 442,10 ha z czego wykonano 354,52 ha, co stanowi 78,15 % planu.

Zawierają się w tym **odnowienia halizn** o łącznej powierzchni 2,72 ha, które nie były ujęte w planie urządzenia lasu obowiązującym na lata 2015 – 2024, a które zostały nabyte w trakcie minionego dziesięciolecia.

Odnowienia zrębów na powierzchniach otwartych zrealizowane zostały w ilości 342,80 ha co stanowi 77,54 % wykonania planu (plan 442,10 ha).

Zręby zaległe ujęte w planie urządzenia lasu o łącznej pow. 33,06 ha odnowiono w 100 % w następujących latach:

Obręb Dębno:

2015: 11l, 37a, 44b, 58Ab (Leśnictwo Orzeszków), 62g (Leśnictwo Tarchalice),

2016: 7a (Leśnictwo Orzeszków), 18d (Leśnictwo Wrzosy), 218c (Leśnictwo Rudno),

2017:187d (Leśnictwo Rudno).

Obręb Wińsko:

2015: 120j, 125h (Leśnictwo Stryjno), 161d, 162b, 166h, 175g, 179Aa, 181k, 207p, 211Af (Leśnictwo Wińsko),

2016: 21g, 21h, 22f (Leśnictwo Stryjno).

Odnowienie projektowanych zrębów na powierzchniach otwartych zostało zrealizowane w łącznej ilości 309, 74 ha, co stanowi 75,72 % wykonania planu (plan 409,04 ha).

Przyczyną niewykonania planu odnowień zrębów zupełnych na powierzchni otwartej było:

- podjęcie decyzji o zmianie sposobu użytkowania rębnego drzewostanu z rębni zupełnej na rębnie złożone (IIB, IIIA i IVD) na łącznej powierzchni 7,86 ha (dotyczy to 210k oraz 171c na Obrębie Dębo a także 268-a na Obrębie Wińsko,
- odstąpieniem od wyrębu drzewostanów na łącznej powierzchni 28,25 ha, co podyktowane było m.in.:
  - ustanowieniem drzewostanów referencyjnych na łącznej pow. 8,05 ha, które do końca 2023 r. zgodnie z wymogami certyfikacji FSC były wyłączone z prowadzenia wszelkich prac i zabiegów gospodarczych (dotyczy to 158n, 177s, 297a Obrębu Dębno oraz 141i Obrębu Wińsko);
  - pełnieniem funkcji społecznych przez drzewostany o łącznej powierzchni 5,87 ha, znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie wsi Krzelów i Garwół (227f, 295o, 300f);

- zachowaniem właściwego ładu czasowo – przestrzennego i kolei rębu dotyczy to drzewostanów o łącznej powierzchni 2,97 ha (184m, 225l, 268b Obrębu Wińsko);
- lokalizacją drzewostanów na terenach niedostępnych, zabagnionych (dotyczy to 94h, 326h Obrębu Wińsko, łączna pow. 2,80 ha);
- pełnieniem przez drzewostany o łącznej pow. 1,96 ha funkcji ekotonowych i biocenotycznych (dotyczy to 292l Obrębu Dębno- drzewostanu zlokalizowanego na granicy polno – leśnej, z dużym udziałem Śliwy tarniny oraz 252c Obrębu Wińsko);
- wprowadzeniem w styczniu 2024 r. ministerialnego moratorium (6,60 ha), zgodnie z którym drzewostan wyłączono z użytkowania rębnego (dotyczy to 271a Obrębu Dębno);
- przelegiwanie wyciętych zrębów – w latach 2022 – 2024 wycięto 63,92 ha zrębów, których odnowienie zostało zaplanowane na 2025 i 2026 r.

b. Zalesienie gruntów rolnych

W ubiegłym dziesięcioleciu plan urządzenia lasu nie zakładał zalesiania gruntów rolnych.

W trakcie obowiązywania niniejszego planu zostało zalesionych 80,40 ha w następujących latach:

Obręb Dębno:
2015: 1,39 ha, tj. w oddz.: 296k, 296l, 296n, 296m),
2022: 3,20 ha, tj. w oddz.: 10f, 10n, 11c, 60f, 72h.
Obręb Wińsko:
2015: 10,21 ha, tj. w oddz.: 220r, 220s, 221a, 221b, 47g, 47h, 47i, 47j, 52f, 254p, 254r, 271g,
2018: 6,62 ha, tj. w oddz.: 330r, 331c, 331d, 278h, 293i, 297a, 307a, 335r,
2023: 26,35 ha, tj. w oddz.: 68r, 275ax, 275bx, 275dx-01, 275fx, 275gx, 275hx, 275i, 275j, 275k, 275l, 275o, 275r 275y, 282i-01,
282l-01, 282m,
2024: 32,72 ha, tj. w oddz.: 275dx-99, 275t, 275w, 282i-99, 282j, 282l-99, 312o, 312r, 312s,312w, 335w, 335x, 335y, 335-z.

W roku 2015, 2018 i 2022 zostały zalesione grunty rolne będące w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Wołów, które w Miejscowym Palnie Zagospodarowania Przestrzennego dla Gminy Wołów oraz w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wińsko przeznaczone były do zalesienia.

W latach 2023 – 2024 zalesione zostały grunty nabyte przez PGL LP Nadleśnictwo Wołów na podstawie art. 37 i 37 a ust.1 Ustawy o lasach.

c. **Odnowienia pod osłoną drzewostanu** zrealizowane zostały w łącznej powierzchni 1071,23 ha, co stanowi 77,56 % wykonania planu, (plan 1381,24 ha).

Odnowienia w rębniach złożonych zrealizowano w rozmiarze 71,98 %. Na zaplanowanych 1352.99 ha odnowiono 973,83 ha.

Niewykonanie wszystkich zaplanowanych odnowień wynika przede wszystkim z:

- Odstąpienia od wykonania cięć rębnych złożonych na łącznej powierzchnia ok 180 ha, ze względu na:

- pełnione funkcje społeczne – w przypadku drzewostanów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie wsi (ok.15 ha),
- lokalizację w bezpośrednim sąsiedztwie naturalnych cieków wodnych (ok. 11 ha),
- lokalizację w terenie trudnodostępnym, silnie zabagnionym (ok. 14 ha),
- zmianę rodzaju zaplanowanej rębni złożonej na rębnię zupełną (ok. 7 ha),
- wprowadzone w styczniu 2024 r. ministerialne moratorium, zgodnie z którym drzewostan wyłączono z użytkowania rębnego (ok. 99 ha),
- konieczność zachowania ładu czasowo – przestrzennego i kolej rębu, opóźnienie w odnowieniu powierzchni międzygniazdowej po rębniach IIIA, IIIB i IVD gdzie czynnikiem determinującym termin wykonania cięcia uprzątającego jest stan odnowienia na gniazdach, na których z uwagi na powtarzające się okresy suszy, wzrost sadzonek był spowolniony (ok. 34 ha).

- Przelegiwania wyciętych powierzchni w latach 2022 – 2024 wykonano cięcia rębne złożone na pow. ok. 199 ha, która zaplanowana jest do odnowienia w latach 2025 – 2026.

Podsadzenia produkcyjne zostały zrealizowane w rozmiarze 657,50 %. Na zaplanowane 9,27 ha, drugie piętro drzewostanu zostało wprowadzone na powierzchni 60,95 ha, w następujących latach:

Obręb Dębno:
2015: 4,65 ha, tj. w oddz.:180a, 180b, 180c,
2017: 13,70 ha, tj. w oddz.: 8Aa, 8Ba, 8Bb, 246g, 303d, 303h, 312a,
2018: 0,38 ha, tj. w oddz.: 2Ad,
2019: 15,44 ha, tj. w oddz.: 132i, 140a, 177g, 183g, 183k, 184j, 184k, 204b, 205f,
206a,218b, 238b,
2021: 11,04 ha, tj. w oddz.: 89g, 110b, 157c, 183n, 187l, 205a, 205d, 222b.
Obręb Wińsko:
2017: 11,20 ha, tj. w oddz.: 106i, 165c, 174c, 179g, 187b,204b,
2018: 4,54 ha, t. w oddz.: 140d, 154a.

Istotną przyczyną przekroczenia planu w zakresie wprowadzania II piętra drzewostanu było wystąpienie szkód od huraganowych wiatrów, przede wszystkim z roku 2017 (orkan „Grzegorz" i „Ksawery").

Dolesienie luk i przerzedzeń: na zaplanowane 18,98 ha, w ciągu ubiegłego 10-lecia dolesiono 36,45 ha luk, co stanowi 192,04 % wykonania planu.

Istotną przyczyną przekroczenia planu w zakresie dolesiania luk i przerzedzeń było wystąpienie szkód od huraganowych wiatrów oraz usuwanie w ramach cięć sanitarno – selekcyjnych, wydzielającego się posuszu.

Z planowanych luk operatowych nie wykonano dolesienia poniższych luk:

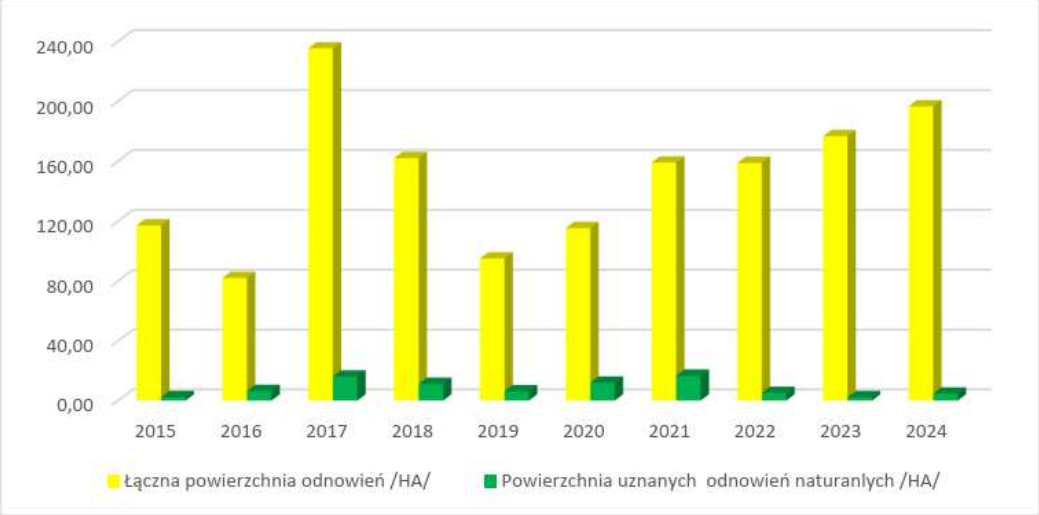
Obręb Dębno:

- 178l: 0,48 ha - podjęto decyzję o wykonania zrębu sanitarnego (IBS) na pow.1,42 ha
- 303a: 0,39 ha - luka zlokalizowana na gruncie obcym, protokół z okazania granic z dnia 15.05.2015 r.

Obręb Wińsko:

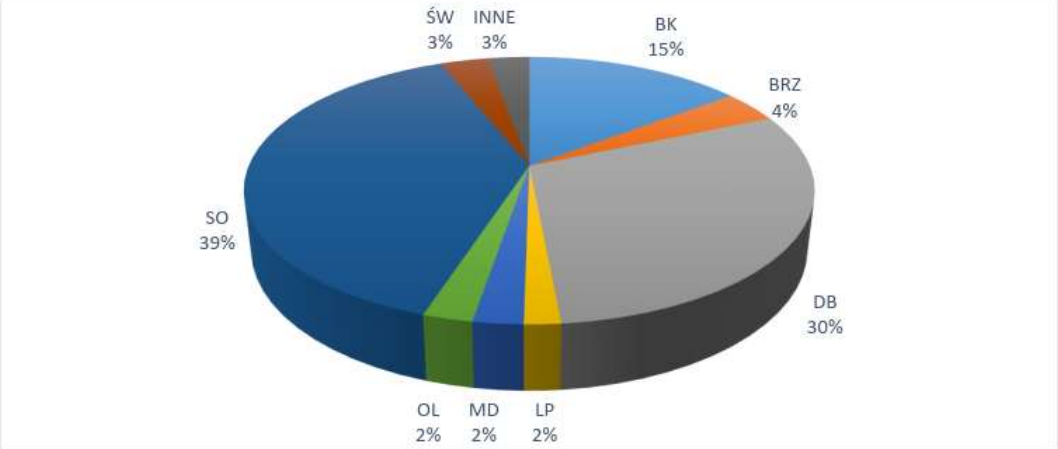
- 93f: 0,23 ha - luka zlokalizowana na gruncie obcym, protokół z okazania granic z dnia 14.02.2019 r.

W okresie obwiązywania PUL na lata 2015 - 2024 nadleśnictwie uznano 82,57 ha odnowień naturalnych. W całym dziesięcioleciu stanowiły one ok. 5 % całkowitej powierzchni odnowień. Ich udział w poszczególnych latach był różny jednak, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres 14. Porównanie udziału powierzchni odnowień naturalnych do całkowitej powierzchni odnowień.

Strukturę gatunkową upraw, założonych w ubiegłym dziesięcioleciu, przedstawia poniższy wykres

Wykres 15. Udział gatunkowy odnowień i zalesień wykonanych w latach 2015 – 2024.

d. Poprawki i uzupełnienie: na zaplanowane 17,16 ha w ciągu ubiegłego dziesięciolecia poprawki zostały wykonane na łącznej powierzchni 64,74 ha, co stanowi ok. 377 % wykonania planu. Taki rozmiar wykonania podyktowany był rzeczywistymi potrzebami lasu, wynikającymi przede wszystkim z powtarzających się okresów suszy.

e. Pielęgnowanie gleby w uprawach leśnych w planie urządzenia lasu zaprojektowane zostało w ilości 21,11 ha, natomiast na przestrzeni 10-lecia zrealizowano je na powierzchni 1189,37 ha.

Powyższe wykonanie było zgodne z rzeczywistymi potrzebami lasu, stanowiło przeciwdziałanie przed negatywnym wpływem roślinności utrudniającej wzrost upraw, a czynnikiem warunkującym ilość wykonanych pielęgnacji gleby w uprawach leśnych była żyzność siedliska oraz warunki pogodowe.

f. Pielęgnowanie upraw - czyszczenia wczesne - zabiegi zaplanowano na łącznej powierzchni 1855,12 ha, a zrealizowano na powierzchni 1775,16 ha, co stanowi 95,69 % wykonania planu.

Powyższe wykonanie podyktowane było realnymi potrzebami lasu. Na niektórych powierzchniach w ciągu dziesięciolecia doszło do zwarcia drzewostanu i ze względu na jego fazę rozwojową wykonano zabieg czyszczenia późnego.

g. Pielęgnowanie młodników - czyszczenia późne - zabiegi zaplanowano na powierzchni 2027,64 ha, a zrealizowano go na łącznej powierzchni 2149,30 ha, co stanowi 106 % wykonania planu. Zabiegi pielęgnacyjne wykonano na pozycjach gdzie wymagał tego stan młodnika.

h. Melioracje agrotechniczne – zostały zrealizowane na łącznej powierzchni 1921,40 ha, co stanowi 107,27 % wykonania planu.

3.3 Nasiennictwo, selekcja i gospodarka szkółkarska.

Nadleśnictwo Wołów działając w oparciu o „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011 - 2035" oraz o ustawę o leśnym materiale rozmnożeniowym w minionym dziesięcioleciu utrzymywało bazę nasienną w postaci wyłączonych drzewostanów nasiennych, drzew matecznych, gospodarczych drzewostanów nasiennych i źródeł nasion oraz realizowało zagospodarowanie bloków upraw pochodnych.

Gatunek	Wyłączone drzewostany nasienne WDN (pow.w ha)		Drzewa mateczne (szt.)		Gospodarcze drzewostany nasienne (pow. w ha)		Źródła nasion (szt.)		Uprawy pochodne (pow. w ha)	
	Stan na 01-01-2015	Stan na 31-12-2024	Stan na 01-01-2015	Stan na 31-12-2024	Stan na 01-01-2015	Stan na 31-12-2024	Stan na 01-01-2015	Stan na 31-12-2024	Stan na 01-01-2015	Stan na 31-12-2024
SO					73,20	30,72			174,80	180,89
MD									69,79	67,63
DG					3,13	3,13				
BRZ					7,21	7,21				
DB.S	52,33	52,33	7	5	224,96	185,76			106,26	94,70
DB.B					13,48	13,48				
JS					3,74					
OL.C						7,03			28,29	28,09
LP							1	1		
JW.							1	1		
GB							1	1		
CZR.P							1			
WZ.S								1		
RAZEM	**52,33**	**52,33**	**7**	**5**	**325,72**	**247,33**	**4**	**4**	**379,14**	**371,31**

Tabela 12. Zmiany powierzchniowe bazy nasiennej w latach 2015-2024.

Wyłączone drzewostany nasienne

Na terenie Nadleśnictwa Wołów zlokalizowanych jest 5 wyłączonych drzewostanów nasiennych (WDN) o łącznej powierzchni 52,33 ha, które zostały zgrupowane w 3 obiekty nasienne.

Lp.	Nr w KRLMP	NR w LPM-LP	Gatunek	Adres leśny	Pow. (ha)
1	MP/2/31667/05	22481	DB.S	13-06-1-02-52-h	8,09
			DB.S	13-06-1-02-52-i	1,53
2	MP/2/31668/05	22480	DB.S	13-06-1-02-96-g	2,86
			DB.S	13-06-1-02-97-a	3,90
			DB.S	13-06-1-02-97-b	22,73
3	MP/2/31669/05	22482	DB.S	13-06-1-07-345-a	13,22
				Razem	**52,33**

Tabela 13. Wykaz wyłączonych drzewostanów nasiennych – stan 31.12.2024 r.

Dla wyłączonych drzewostanów nasiennych o łącznej powierzchni 29,48 ha, zlokalizowanych na terenie Leśnictwa Tarchalice, w oddz. 96g, 97a, b (nr. w KRLMP: MP/2/31668/05) wydano, na mocy Zarządzenia nr 2 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 25 stycznia 2024 r., zgodę na rozpoczęcie użytkowania rębnego. Również w styczniu 2024 r. przedmiotowe drzewostany nasienne zostały objęte ministerialnym moratorium, a tym samym wyłączone z użytkowania rębnego.

Drzewa mateczne

Na terenie nadleśnictw jest obecnie 5 drzew matecznych. Zostały one uznane mocą Zarządzeniem nr 7 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 30.01.2008 r.

Lp.	Nr IBL	Nr w KRLMP	Nr w RLMP_LP	Gatunek	Adres leśny
1	10039	MP/3/48388/08	48932	DB.S	13-06-1-02-96-g
2	10040	MP/3/48389/08	48933	DB.S	13-06-1-02-96-g
3	10042	MP/3/48391/08	48936	DB.S	13-06-1-02-96-g
4	10044	MP/3/48393/08	48938	DB.S	13-06-1-02-97-b
5	10045	MP/3/48394/08	48939	DB.S	13-06-1-02-97-b

Tabela 14. Wykaz drzew matecznych – stan na 31.12.2024 r.

Na przestrzeni minionego dziesięciolecia obumarły 2 drzewa mateczne. O tym fakcie poinformowano Generalną Dyrekcję Lasów Państwowych, Regionalną Dyrekcję

Lasów Państwowych we Wrocławiu oraz Instytut Badawczy Leśnictwa, a przedmiotowe drzewa zostały wykreślone z Krajowego Rejestru Leśnego Materiału Podstawowego.

Lp.	Nr IBL	Nr w KRLMP	Nr w RLMP_LP	Gatunek	Adres leśny	Data i nr decyzji wykreślającej
1	10041	MP/3/48390/08	48935	DB.S	13-06-1-02-96-g	1889/KRLMP/17 z 08.08.2017 r.
2	10043	MP/3/48392/08	48937	DB.S	13-06-1-02-97b	862/KRLMP/2023 z 10.08.2023 r.

Tabela 15. Wykaz wykreślonych, w minionym dziesięcioleciu, drzew matecznych.

Gospodarcze drzewostany nasienne

Powierzchnia ogólna gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN) w Nadleśnictwie Wołów na początku 2015 r. wynosiła 325,72 ha natomiast wg stanu na dzień 31.12.2024 r. wynosi 247,33 ha.

Zmniejszenie ich powierzchni o 78,39 ha wynika z:

- prowadzonego w minionym dziesięcioleciu użytkowania rębnego: 38,35 ha,
- utracenia cech właściwych dla gospodarczych drzewostanów nasiennych i niespełniania wymagań ustawowych: 40,04 ha, które zostały wykreślone zgodnie z zaleceniami zawartymi w protokole kontroli nr 21/2024 z dnia 10.04.2024 r.

Planowane jest powiększenie areału gospodarczych drzewostanów nasiennych.

W tym celu wytypowano w roku:

- 2023: 25,77 ha drzewostanów sosnowych,
- 2024: 4,93 ha drzewostanów brzozowych

oraz złożono wniosek o ich uznanie do RDLP we Wrocławiu.

Lp.	NR w KRLMP	Nr w RLMP LP	Gatunek	Adres leśny	Pow. (ha)
1	1/26105/05	10743	DB.S	13-06-1-02-51-a-00	9,87
			DB.S	13-06-1-02-51-j-00	3,66
2	1/26111/05	10674	DB.S	13-06-1-07-321-c-00	6,52
			DB.S	13-06-1-07-322-a-00	7,54
			DB.S	13-06-1-07-322-i-00	2,62
			DB.S	13-06-1-07-323-r-00	9,59
			DB.S	13-06-1-07-328-i-00	6,50
			DB.S	13-06-1-07-329-a-00	5,37
			DB.S	13-06-1-07-329-c-00	17,48
			DB.S	13-06-1-07-333-i-00	8,59
			DB.S	13-06-1-07-335-o-00	3,98
			DB.S	13-06-1-07-337-f-00	19,75
			DB.S	13-06-1-07-338-a-00	12,37
3	1/26114/05	22487	DB.S	13-06-1-07-327-a-00	6,83
			DB.S	13-06-1-07-327-c-00	2,69
			DB.S	13-06-1-07-327-f-00	0,88
4	1/26122/05	10653	DB.S	13-06-2-08-21-c-00	8,63
5	1/51619/17	57520	DB.S	13-06-2-08-26-a-00	5,94
			DB.S	13-06-2-08-26-c-00	8,46
6	1/26124/05	10658	DB.S	13-06-2-08-25-g-99	10,79
			DB.S	13-06-2-08-26-f-00	6,78
			DB.S	13-06-2-08-27-a-99	16,05
7	1/26140/05	10632	DB.S	13-06-2-10-207a-99	4,87
8	1/26110/05	22484	DB.B	13-06-1-05-207-b-00	4,89
			DB.B	13-06-1-05-207-c-00	8,59
9	1/26138/05	10630	DG	13-06-2-09-112-k-00	3,13
10	1/26107/05	22483	SO	13-06-1-02-116-f-00	3,33
11	1/26132/05	10643	SO	13-06-2-09-110-d-00	1,21
			SO	13-06-2-09-111-g-00	6,15
			SO	13-06-2-09-112-d-00	4,76
			SO	13-06-2-09-112-i-00	2,65
12	1/47289/07	13779	SO	13-06-2-10-163-c-00	3,50
			SO	13-06-2-10-209-d-00	4,45
			SO	13-06-2-10-211-f-00	4,67
13	1/47897/08	48135	BRZ	13-06-2-08-15-d-00	4,27
			BRZ	13-06-2-08-16-c-00	2,94
14	1/53202/22	59820	OL.C	13-06-1-01-4-a-00	3,73
15	1/53203/22	59821	OL.C	13-06-2-08-5-g-00	3,30
				Razem	**247,33**

Tabela 16. Wykaz gospodarczych drzewostanów nasiennych – stan na: 31.12.2024 r.

Źródła nasion

W Nadleśnictwie Wołów występują cztery źródła nasion dla 4 gatunków.

Lp.	Nr w KRLMP	NR w LPM-LP	Gatunek	Adres leśny
1	MP/1/48743/09	51183	LP	13-06-2-08-5-f
2	MP/1/48744/09	51184	JW.	13-06-2-08-18-b
3	MP/1/48745/09	51182	GB	13-06-2-08-6-g
4	-	57399	WZ.S	13-06-1-03-103-b

Tabela 17. Wykaz źródeł nasion – stan na dzień: 31.12.2024 r.

Uprawy pochodne

Na terenie Nadleśnictwa Wołów zlokalizowane są następujące jednogatunkowe bloki upraw pochodnych złożone dla:

a) sosny zwyczajnej

- jeden z WDN Nadleśnictwa Oleśnica Śląska - oddz. 131g (MP/2/31685/05), zlokalizowany na terenie Leśnictwa Smogorzów (obręb leśny Wińsko), o łącznej pow. 16,95 ha, w tym areał. założonych upraw pochodnych: 12,76 ha,
- jeden z WDN Nadleśnictwa Oleśnica Śląska - oddz. 61b, 62h, 63i (MP/2/31681/05), zlokalizowany na terenie Leśnictwa Wińsko (obręb leśny Wińsko), o łącznej pow. 22,05 ha, w tym areał założonych upraw pochodnych:15,65 ha,
- trzy z PLANT. NAS Nadleśnictwa Oleśnica Śląska - oddz. 55d MP/3/41185/05), zlokalizowane na terenie Leśnictwa Tarchalice (blok nr I) i Dębno (blok nr II, III) (obręb leśny Dębno), o łącznej pow. 166,73 ha, w tym areał założonych upraw pochodnych:141,59 ha.

Na terenie Leśnictwa Tarchalice znajdują się dodatkowo 2 uprawy pochodne, zlokalizowane poza granicami bloku nr I, którego zasięg terytorialny był korygowany w roku 2021 r., są ta;

- uprawa pochodna w oddz. – 75d – pow. 2,86 ha (8SO, 13 lat),
- uprawa pochodna w oddz. - 75k – pow. 8,03 ha (8SO, 15 lat),

dla których RDLP we Wrocławiu zaleciło utrzymanie cech/rangi: UPR POCH (uprawa pochodna),

b) modrzewia europejskiego

- jeden z PLANT. NAS Nadleśnictwa Bardo Śląskie - oddz. 170g, (MP/3/41182/05) zlokalizowany na terenie Leśnictwa Stryjno (obręb leśny Wińsko), o łącznej pow. 65,92 ha, w tym areał założonych upraw pochodnych: 56,51 ha.

c) olszy czarnej

- jeden z WDN Nadleśnictwa Wołów - oddz. 5c (MP/2/31670/05c), zlokalizowany na terenie Leśnictwa Rudno i Mojęcice, o łącznej pow. 28,09 ha - blok zrealizowany,

d) dębu szypułkowego

- cztery z WDN Nadleśnictwa Wołów - oddz. 345a (MP/2/31669/05), zlokalizowane na terenie Leśnictwa Rudno i Mojęcice oraz Prawików, gdzie docelowo ma zostać założona uprawa pochodna in situ WDN (obręb leśny Dębno) a także w Leśnictwie Krzelów (obręb leśny Wińsko), o łącznej pow. 83,51 ha, w tym areał założonych upraw: 70,29 ha,
- jeden z WDN Nadleśnictwa Wołów – oddz. 52h, i (MP/2/31667/0), zlokalizowany na terenie Leśnictw Tarchalice (obręb leśny Dębno), gdzie docelowo ma być założona uprawa pochodna i situ WDN, o łącznej pow. 9,62 ha,
- dwa z WDN Nadleśnictwa Wołów - oddz. 96g, 97a, b, zlokalizowane na terenie Leśnictwa Tarchalice (obręb leśny Dębno), gdzie docelowo ma być również założona uprawa pochodna in situ WDN, o łącznej pow. 59,51 ha, w tym areał założonych upraw: 13,29 ha.

Nadleśnictwo Wołów posiada jeden dwugatunkowy blok upraw pochodnych modrzewia europejskiego z PLANT. NAS Nadleśnictwa Oleśnica Śląska - oddz. 55c (MP/3/41187/05) i dębu szypułkowego z WDN Nadleśnictwa Wołów - oddz. 345a (MP/2/31669/05), zlokalizowany na terenie Leśnictwa Smogorzów (obręb leśny Wińsko) o łącznej pow. 22,24 ha – blok zrealizowany.

Powierzchnia upraw pochodnych wg stanu na dzień 01.01.2015 r. wynosiła 379,14 ha. Według stanu na dzień 31.12.2024 r. to 360,42 ha.

W minionym dziesięcioleciu dokonano następujących zmian:

- założono czterohektarową uprawę pochodną,
- dokonano korekty zasięgu terytorialnego bloku upraw pochodnych zlokalizowanych w Leśnictwie Tarchalice w wyniku czego zmniejszono jego powierzchnię, przy jednoczesnym utrzymaniu rangi UPPR POCH, dla dwóch upraw pochodnych SO, o łącznej pow. 10,89 ha, które obecnie położone są poza BUP,
- zlikwidowano blok uprawa pochodnych, założonych w Leśnictwie Mojęcice dla DB.S z WDN zlokalizowanego w oddz. 96g, 97a,b.

Wszystkie zmiany dotyczące powierzchni i zasięgu terytorialnego bloków upraw pochodnych zostały wykonane w uzgodnieniu z RDLP we Wrocławiu.

Do zagospodarowania pozostaje 104,58 ha powierzchni bloków.

Pochodzenie nasion - DWN lub PLANT. NAS. Nr bloku upraw pochodnych	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni - ha		
		Drzewostan	Rej. upr. poch.	Pow. pod upr. poch.
1	2	3	4	5
Nadleśnictwo Oleśnica Śl., Obręb Goszcz, WDN SO 131-g, MP/2/31685/05				
I	13-06-2-12-140-g	9SO 22 lata	4,20	
	13-06-2-12-140-h	7SO 16 lat	4,41	
	13-06-2-12-140-i	10 SO 134 lata		4,19
	13-06-2-12-141-h	6SO 24 lata	4,15	
	Razem blok nr I		**12,76**	**4,19**
			16,95	
Nadleśnictwo Oleśnica Śl., Obręb Grochowo, WDN SO 61-b, 62-h, 63-i, MP/2/31681/05				
II	13-06-2-10-205-l	8SO 23 lata	4,26	
	13-06-2-10-205-m	7SO 7 16 lat	4,98	
	13-06-2-10-205-n-01	7SO 6 lat	4,00	
	13-06-2-10-205-n-99	10SO 115 lat		3,90
	13-06-2-10-195-i	10SO 108 lat		2,50
	13-06-2-10-195-r	9SO 14 lat	2,41	
	Razem blok nr II		**15,65**	**6,40**
			22,05	
Nadleśnictwo Oleśnica Śl., Obręb: Twardogóra, PLANT. NAS SO 55-d, MP/3/41185/05				
I	13-06-1-02-76-j	10SO 71 lat		8,55
	13-06-1-02-76-k	7SO 13 lat	7,53	
	13-06-1-02-93-a	7SO 15 lat	24,58	
	13-06-1-02-94-a	7SO 14 lat	1,61	
	Razem blok I		33,72	8,55
			42,27	
II	13-06-1-04-161-d	5SO 14 lat	15,19	
	13-06-1-04-161-f	10SO 65 lat		0,77
	13-06-1-04-161-g	10SO 65 lat		2,45
	13-06-1-04-161-h	10SO 65 lat		1,11
	13-06-1-04-161-i	7SO 12 lat	0,56	
	13-06-1-04-161-k	10SO 47 lat		3,07
	13-06-1-04-161-l	7SO 14 lat	3,90	
	13-06-1-04-162-d	7SO 13 lat	8,77	
	13-06-1-04-162h	5SO 14 lat	6,19	
	13-06-1-04-162-i	10SO 65 lat		2,34
	13-06-1-04-162-j	10SO 65 lat		1,18

	13-06-1-04-162-l	10SO 65 lat		0,70
	13-06-1-04-162-m	6SO 14 lata	0,89	
	13-06-1-04-163-i	6SO 14 lata	3,88	
	13-06-1-04-172-a	7SO 14 lat	7,21	
	13-06-1-04-172-b	10SO 65 lat		1,38
	13-06-1-04-172-d	10SO 65 lat		1,41
	13-06-1-04-172-f	10 SO 13 lata	0,54	
	Razem blok II		47,13	14,41
			61,54	
III	13-06-1-04-173-f	5SO 15 lat	6,68	
	13-06-1-04-174-b	5SO 25 lat		1,38
	13-06-1-04-174-c	8SO 15 lat	3,83	
	13-06-1-04-174-d	7SO 15 lat	15,73	
	13-06-1-04-175-a	7SO 13 lat	17,27	
	13-06-1-04-175-b	10SO 90 lat		0,80
	13-06-1-04-175-c	6SO 13 lat	3,60	
	13-06-1-04-176-b	6SO 13 lat	13,63	
	Razem blok III		60,74	2,18
			62,92	
Ogółem bloki upraw pochodnych dla PLANT. NAS 55-d, MP/3/41185/05			**141,59**	**25,14**
			166,73	
Nadleśnictwo Bardo Śl., Obręb: Bardo, PLANT. NAS MD 170, MP/3/41182/05				
I	13-06-2-08-119-a	5MD 16 lat	11,70	
	13-06-2-08-119-b	4SO 2TP 2BRZ 2DB 58 lat		1,55
	13-06-2-08-119-c	9SO 2BRZ 58 lat		0,75
	13-06-2-08-120-a	10BK 11 lat		0,77
	13-06-2-08-120-c	10 SO 60 lat		1,30
	13-06-2-08-120-d	4DB 2MD 2BK 2SO 13 lat	8,05	
	13-06-2-08-120-f	5DB 2BK 2SO 1MD 20 lat		1,27
	13-06-2-08-120-h	10 SO 60 lat		2,18
	13-06-2-08-120-i	10SO 60 lat		0,99
	13-06-2-08-120-j	5SO 5BK 11 lat		0,60
	13-06-2-08-123-a	5MD 15 lat	15,92	
	13-06-2-08-124-a	5MD 16 lat	5,67	
	13-06-2-08-124-b	4MD 13 lat	7,04	
	13-06-2-08-125-a	5MD 13 lat	8,13	
	Razem blok I		**56,51**	**9,41**
			65,92	
Nadleśnictwo Wołów, Obręb Wińsko, WDN OL. C 5-c, MP/2/31670/05				
I	13-06-1-05-196-g	7OL 20 lat	7,53	

	13-06-1-06-266A-b	9OL 14 lat	8,88	
	13-06-1-06-266A-d	10OL 14 lat	1,21	
	13-06-1-06-266A-f	8OL 19 lat	6,63	
	13-061-06-266A-i	8OL 19 lat	3,84	
	Razem blok I		**28,09**	**0,00**
			28,09	
Nadleśnictwo Wołów, Obręb Dębno, WDN DB.S 345-a, MP/2/31669/05				
I	13-06-1-07-345-a	6DB 148 lat		13,22
	Razem blok I		0,00	13,22
			13,22	
II	13-06-1-05-196-a	9DB 20 lat	8,60	
	Razem blok II		8,60	0,00
			8,60	
III	13-06-2-11-224-a	8DB 22 lata	2,22	
	13-06-2-11-224-b	7DB 20 lat	1,06	
	13-06-2-11-224-c	7DB 20 lat	10,82	
	13-06-2-11-224-d	6OL 3DB 22 lat	7,17	
	Razem blok III		21,27	0,00
			21,27	
IV	13-06-1-06-315-d	8DB 12 lat	10,92	
	13-06-1-06-316-f	9DB 12 lat	7,30	
	13-06-1-06-317-d	10DB 17 lat	4,47	
	13-06-1-06-317-f	10DB 17 lat	7,44	
	13-06-1-06-317-g	10DB 17 lat	4,40	
	13-06-1-06-317-h	10DB 17 lat	5,89	
	Razem blok IV		40,42	0,00
			40,42	

Ogółem bloki upraw pochodnych dla WDN 345-a, MP/2/31669/05			**70,29**	**13,22**
			83,51	
Nadleśnictwo Wołów, Obręb Dębno, WDN DB.S 52-h, 52-i, MP/2/31667/05				
I	13-06-1-02-52-h	9DB 148 lat		8,09
	13-06-1-02-52-i	10DB 148 lat		1,53
	Razem blok nr I		0,00	9,62
			9,62	
Nadleśnictwo Wołów, Obręb Dębno, WDN DB.S 96-g, 97-a, 97-b, MP/2/31668/05				
I	13-06-1-02-96-g	9DB 178 lat		2,86
	13-06-1-02-97-a	10DB 158 lat		3,90
	13-06-1-02-97-b	8DB 138 lat 2DB 113 lat		22,73
	Razem blok I		0,00	29,49
			29,49	
II	13-06-1-02-98-c	7DB 13 lat	13,29	
	13-06-1-02-98-h	5DB 174 lata 3DB 139 lat, GNIAZDA z 2022 r. 2,84 ha		7,11
	Razem blok II		13,29	7,11
			20,40	
Ogółem bloki upraw pochodnych dla WDN 96-g, 97-a, 97-b MP/2/31668/05			**13,29**	**46,22**
			59,51	
Nadleśnictwo Wołów, Obręb Dębno, WDN DB.S 345-a, MP/2/31669/05 Nadleśnictwo Oleśnica Śl., Obręb: Twardogóra PLANT. NAS MD 55-c, MP/3/41187/05				
I	13-06-2-12-147-f	5MD 15 lat, 4DB 15 lat	7,16	
	13-06-2-12-148-m	6MD 15 lat 4 DB 15 lat	15,08	
	Razem blok I		**22,24**	**0,00**
			22,24	
Ogółem bloki upraw pochodnych			**360,42**	**104,58**
			465,00	

Tabela 18. Bloki upraw pochodnych w Nadleśnictwie Wołów.

Zbiór nasion

W miniony okresie gospodarczym Nadleśnictwo Wołów pozyskiwało nasiona na potrzeby własne. Zbiory szyszek i nasion z bazy nasiennej Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 r. przedstawia poniższa tabela:

Gatunek	Ilość pozyskanych szyszek i nasion w kg									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
SO	960,00	0	1828,00	0	0	892,00	0	0	880,00	630,00
Razem szyszki SO	960,00	0	1828,00	0	0	892,00	0	0	880,00	630,00
BRZ	0	11,00	0	5,60	4,40	6,00	3,50	7,20	6,50	10,00
DB.B	0	0	0	2000,00	0	0	448,00	896,00	1000,00	0
DB.S	100,00	117,00	0	2000,00	0	0	1100,00	311,00	1860,00	0
JS	4,00	0	0	0	0	0	6,00	0	0	0
JW.	6,50	9,20	0	8,20	8,00	11,00	10,00	12,00	14,00	0
GB	6,00	0,00	3,50	10,80	5,00	9,00	6,00	7,00	11,00	0
LP	5,00	5,57	8,00	6,30	0	12,00	2,00	12,00	2,80	0
Inne - gat. bioc.	9,22	2,53	0,48	1,23	0,28	1,90	6,54	7,23	0,62	2,50
Razem nasiona	130,72	145,30	11,98	4032,13	17,68	39,90	1582,04	1252,43	2894,92	12,50
Zbiory szyszek i nasion - łącznie	1090,72	145,30	1839,98	4032,13	17,68	931,90	1582,04	1252,43	3774,92	642,50

Tabela 19. Zbiór szyszek i nasion - dane wieloletnie.

Szkółkarstwo

Nadleśnictwo Wołów posiada szkółkę polową, zespoloną, zlokalizowaną na terenie Leśnictwa Tarchalice.

Na dzień 01.01.2015 r. szkółka leśna zlokalizowana była w oddz.: 95-n, 117-b, jej powierzchnia ogólna wynosiła 13,17 ha, natomiast powierzchnia produkcyjna wynosiła 7,58 ha.

Na dzień 31.12.2024 r szkółka leśna zlokalizowana jest w oddz. 95-m, 117-b, jej powierzchnia ogólna wynosi 11,21 ha, natomiast powierzchnia produkcyjna wynosi 6,16 ha. Na terenie szkółki znajdują się cztery tunele foliowe.

Zmiana powierzchni ogólnej i produkcyjnej szkółki na przestrzeni minionego dziesięciolecia spowodowane jest m.in.:

- wykonaniem dokładnych pomiarów przez BULiGL oraz sporządzeniem Operatu Leśnictwa Szkółkarskiego „Szkółka Tarchalice" stan na 01.01.2016 r.
- wyłączeniem w 2020 roku, za zgodą RDLP we Wrocławiu, 0,8 ha z powierzchni ogólnej szkółki, w tym ok. 0,48 ha z powierzchni produkcyjne, pod plantacje choinkowe Leśnictwa Tarchalice zlokalizowane w oddz. 117-b-02 oraz 117-b-03.

Na szkółce prowadzona jest produkcja sadzonek podstawowych gatunków lasotwórczych, cennych gatunków domieszkowych jak również gatunków biocenotycznych.

Możliwości produkcyjne szkółki w pełni zaspokajają zapotrzebowanie na materiał sadzeniowy nadleśnictwa prowadzona jest również produkcja na potrzeby innych jednostek Lasów Państwowych – Nadleśnictwa Lubin oraz odbiorców indywidualnych.

Gatunek	Rozmiar produkcji szółkarskiej w rozbiciu na gatunki, w poszczególnych latach /tszt./									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jd	17,80	29,91	29,96	21,38	16,31	12,81	8,22	0,00	0,00	0,00
Md	0,15	41,47	48,13	33,22	22,63	24,23	7,15	0,00	2,27	32,01
Św	276,25	240,31	192,47	86,59	0,36	3,27	0,17	14,14	35,00	51,42
So	0,10	0,07	705,32	1069,10	252,76	231,94	389,91	355,42	1143,54	866,03
Brz	37,44	6,70	61,57	29,17	21,82	61,99	52,94	18,02	45,43	74,28
Ol	62,63	20,18	18,46	32,32	45,77	33,02	8,20	0,00	5,79	23,05
Gb	45,95	58,95	41,58	21,51	69,73	49,29	56,36	40,60	30,56	35,42
Bk	409,55	392,09	314,58	105,74	25,25	696,75	889,43	630,00	311,35	325,81
Db.s	271,20	214,30	163,75	34,24	333,98	252,17	68,91	108,66	162,36	313,24
Db.b	535,89	248,20	13,21	0,00	280,95	274,78	140,31	89,61	276,26	429,28
Jw.	34,80	52,24	50,82	30,19	16,26	25,62	28,11	33,08	33,21	43,28
Js	0,00	6,14	2,43	1,53	1,50	0,00	0,00	7,95	9,56	4,75
Lp	25,37	32,97	20,69	32,43	41,28	17,89	14,73	4,53	28,87	15,46
Czr.p	1,80	2,63	2,40	1,16	1,45	1,64	2,75	7,79	6,54	3,03
Pozostałe gat.	77,62	79,49	60,37	39,06	27,85	18,06	13,28	28,89	26,92	44,51
Razem	**1796,55**	**1425,65**	**1725,74**	**1537,64**	**1157,90**	**1703,46**	**1680,47**	**1338,69**	**2117,66**	**2261,58**

Tabela 20. Rozmiar produkcji szkółkarskiej - dane wieloletnie.

4 OCENA WPŁYWU DOKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU.

4.1 Wielkość zasobów drzewnych wg miąższości na 1 ha i powierzchni najważniejszych gatunków drzew.

W poniższych tabelach porównano udział powierzchniowy i miąższościowy wg. najważniejszych gatunków panujących w drzewostanach Nadleśnictwa wg. stanu na dzień: 01.01.2015 r. i 01.01.2024 r

Powierzchnia wg stanu na 2015 r.		Gatunek	Powierzchnia wg stanu na 2024 r.		Zmiana powierzchni	
ha	%		ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
9912,02	53,50	SO	9500,44	51,17	-411,58	-4,33
371,43	2,00	MD	399,57	2,15	28,14	7,04
548,52	2,96	ŚW	564,28	3,04	15,76	2,79
12,47	0,07	JD	14,27	0,08	1,80	12,61
6,40	0,03	DG	7,24	0,04	0,84	11,60
7,65	0,04	Pozostałe iglaste	7,21	0,04	-0,44	-6,10
335,70	1,81	BK	483,18	2,60	147,48	30,52
3980,14	21,48	DB	4235,36	22,81	255,22	6,03
48,40	0,26	KL	48,81	0,26	0,41	0,84
44,56	0,24	JW.	61,25	0,33	16,69	27,25
45,09	0,24	WZ	45,86	0,25	0,77	1,68
189,45	1,02	JS	180,30	0,97	-9,15	-5,07
249,92	1,35	GB	266,91	1,44	16,99	6,37
976,12	5,27	BRZ	977,58	5,27	1,46	0,15
1166,16	6,29	OL	1162,88	6,26	-3,28	-0,28
6,74	0,04	OL.S	6,75	0,04	0,01	0,15
198,99	1,07	AK	164,61	0,89	-34,38	-20,89
29,73	0,16	TP	21,42	0,12	-8,31	-38,80
33,19	0,18	OS	32,10	0,17	-1,09	-3,40
359,20	1,94	LP	382,90	2,06	23,70	6,19
3,86	0,02	Pozostałe liściste	4,00	0,02	0,14	3,50
18525,74	**100,00**		**18566,92**	**100,00**	**41,18**	**0,22**

Tabela 21. Powierzchniowy udział gatunków panujących wg IV i V rewizji urządzania lasu.

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego do najistotniejszych zmian miąższościowych należy:

- wzrost udziału miąższości Brz o 22 180 m^3, tj. 12,64%,
- spadek udziału miąższości So o 85 535 m^3, tj. 2,91%,
- spadek udziału miąższości Db o 140 725 m^3, tj. 13,24%,
- wzrost udziału miąższości Ol o 57 460 m^3, tj. 18,63 %,

Głównym gatunkiem tworzącym drzewostany w Nadleśnictwie Wołów jest sosna, która zajmuje 59,93% powierzchni leśnej oraz 58,36% miąższości drzewostanów.

Miąższość wg stanu na 2015 r.		Gatunek	Miąższość wg stanu na 2024 r.		Zmiana miąższości	
m3	%		m3	%	m3	%
1	2	3	4	5	6	7
2 944 035,00	59,93	SO	2 858 500,00	58,36	- 85 535,00	-2,91
44 220,00	0,90	MD	61 500,00	1,26	17 280,00	39,08
87 290,00	1,78	ŚW	98 100,00	2,00	10 810,00	12,38
4 900,00	0,10	DG	4 895,00	0,10	- 5,00	-0,10
11 335,00	0,23	BK	12 705,00	0,26	1 370,00	12,09
1 063 215,00	21,64	DB	922 490,00	18,83	- 140 725,00	-13,24
-	-	DB. S	67 670,00	1,38	67 670,00	100,00
-	-	DB. B	6 405,00	0,13	6 405,00	100,00
3 510,00	0,07	DB.C	5 795,00	0,12	2 285,00	65,10
9 310,00	0,19	KL	11 640,00	0,24	2 330,00	25,03
1 690,00	0,03	JW.	2 275,00	0,05	585,00	34,62
5 925,00	0,12	WZ	7 465,00	0,15	1 540,00	25,99
43 300,00	0,88	JS	42 685,00	0,87	- 615,00	-1,42
54 235,00	1,10	GB	63 925,00	1,31	9 690,00	17,87
175 465,00	3,57	BRZ	197 645,00	4,04	22 180,00	12,64
308 505,00	6,28	OL	365 965,00	7,47	57 460,00	18,63
1 410,00	0,03	OL.S	1 585,00	0,03	175,00	12,41
43 820,00	0,89	AK	40 175,00	0,82	- 3 645,00	-8,32
8 740,00	0,18	TP	7 605,00	0,16	- 1 135,00	-12,99
9 095,00	0,19	OS	10 465,00	0,21	1 370,00	15,06
91 495,00	1,86	LP	106 860,00	2,18	15 365,00	16,79
1 375,00	0,03	KL.P	1 470,00	0,03	95,00	6,91
4 912 870,00	**100,00**		**4 897 820,00**	**100,00**	**- 15 050,00**	**-0,31**

Tabela 22. Miąższościowy udział gatunków panujących wg V i VI rewizji urządzania lasu.

4.2 Jakość upraw i młodników w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu.

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wg tabeli nr XI z BULiGL w Brzegu.

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW	9170	36,89			3,38							40,27
BMŚW		112,97	5,33	0,48	27,22	3,99	0,69					150,68
BMW		7,74			2,01	7,65						17,40
LMŚW		90,66	3,30		7,75	3,54	1,39	0,59				107,23
LMW		5,39	3,57		2,55	3,64			4,16	1,01		20,32
LŚW		0,99					1,63					2,62
		1,56										1,56
LW		3,47						1,25				4,72
LŁ		1,73										1,73
Ogółem		261,40	12,20	0,48	42,91	18,82	3,71	1,84	4,16	1,01		346,53

Tabela 23. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych Nadleśnictwa Wołów na dzień 31.12.2024 r.

Z powyższego zestawienia wynika, że założone w poprzedniej dziesięciolatce uprawy i młodniki do lat 10 stanowią powierzchnię 346,53 ha w tym:

- uprawy i młodniki zgodne ze składem pożądany: 274,08 ha,
- uprawy i młodniki częściowo zgodne ze składem pożądanym: 65,44 ha,
- uprawy i młodniki niezgodne ze składem pożądanym: 7,01 ha.

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych wg tabeli nr XII z BULiGL w Brzegu.

Przeciętny procent pokrycia odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych w Nadleśnictwie Wołów wynosi 57,24 %, ocena wykazała przeciętną jakość hodowlaną **na poziomie 22.**

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	108,00	31,2	12
	BMŚW		DB	233,95	32,3	22

		9190		4,04	30,0	22
	BMŚW		SO	14,33	44,2	12
	BMW		DB	23,95	30,0	12
	BMW		ŚW	1,99	30,0	23
	LŁ		DB	8,96	31,8	22
		9170		176,02	36,1	12
		91F0		30,22	30,0	22
	LŁ		LP			
		3150		0,82	50,0	22
		9170		21,66	40,0	22
	LŁ		OL	1,61	30,0	22
	LMŚW		BK	37,70	42,3	22
		9170		2,4	50,0	22
	LMŚW		BRZ			
		9190		9,59	90,0	23
	LMŚW		DB	340,74	39,8	22
		9170		11,9	32,5	11
		9190		8,62	37,9	11
	LMŚW		JW	1,93	50,0	22
	LMW		BK	3,91	30,0	22
	LMW		DB	69,24	39,7	22
	LMW		OL	5,14	30,0	12
	LŚW		BK	3,89	30,0	22
	LŚW		DB	146,90	39,5	12
		9170		68,2	33,1	22
		9190		8,29	40,0	22
	LŚW		GB			
		9170		7,42	30,0	23
	LW		BK			
		9170		0,79	60,0	22
	LW		DB	52,99	43,3	22
		9170		46,83	38,7	22
	LW		JW	3,41	30,0	22
	LW		OL	0,99	30,0	22
Razem				1456,43	37,0	22
	BMŚW		BK	3,04	10,0	22
	BMŚW		DB	5,05	20,0	22
	LŁ		GB			
KDO		9170		7,14	20,0	22
	LMŚW		DB	23,98	14,5	22
	LMŚW		DG	3,06	10,0	22
	LMŚW		JW	1,63	10,0	22

	LŚW		GB			
		9170		3,51	30,0	22
	LŚW		LP			
		9170		3,98	10,0	12
	LW		DB	1,95	20,0	21
		9170		23,55	18,6	12
	LW		JW			
		9170		4,84	10,0	22
	LW		LP	2,30	20,0	12
Razem				84,03	16,5	22
	BMŚW		BK	19,57	37,5	11
	BMŚW		DB	59,88	32,7	12
		9190		7,12	30,0	12
	BMŚW		SO	363,99	94,0	12
	BMŚW		ŚW	1,51	90,0	22
	BMW		BK	1,16	50,0	12
	BMW		DB	3,99	30,0	22
	BMW		SO	19,98	95,5	12
	BMW		ŚW	3,37	101,2	22
	BŚW		BK	2,14	50,0	12
	BŚW		DB	2,83	30,0	12
	LŁ		DB	37,29	80,5	12
		9170		48,57	77,6	12
		91F0		3,69	80,0	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	LŁ		GB			
		9170		20,91	83,9	13
	LŁ		LP			
		3150		14,46	80,0	12
	LMŚW		BK	24,59	53,3	12
	LMŚW		BRZ	2,98	110,0	12
	LMŚW		DB	55,96	45,8	12
	LMŚW		DB.C	2,54	80,0	12
	LMŚW		MD	3,60	90,0	13
	LMŚW		OL	1,10	80,0	22
	LMŚW		SO	354,98	94,0	12
		9170		2,62	90,0	12
	LMW		BK	4,15	80,0	13
	LMW		BRZ	6,37	30,0	23
	LMW		DB	26,41	89,4	12
		9170		10,52	118,2	22
	LMW		OL	6,79	84,8	12
		91E0		4,39	90,0	22

	LMW		SO	44,82	95,2	22
	LMW		ŚW	2,02	70,0	22
	LŚW		BK	3,26	100,0	12
	LŚW		DB	19,75	89,3	22
		9170		4,98	72,6	12
	LŚW		SO	4,94	96,7	12
	LW		DB	46,62	70,8	12
		9170		3,04	70,0	21
Razem				1246,89	83,6	12
Ogółem				2787,35	57,24	22

Tabela 24. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych dla Nadleśnictwa Wołów.

4.3 Stan zdrowotny i sanitarny lasu.

Stan zdrowotny i sanitarny lasów nadleśnictwa ocenia się jako dobry.

Na jego obniżenie największy wpływ mają czynniki takie jak:

Abiotyczne:

- zakłócenia stosunków wodnych (obniżenie poziomu wód gruntowych/susza podtopienia i zalania);
- niskie i wysokie temperatury;
- huraganowe wiatry;

Biotyczne:

- owadzie szkodniki pierwotne (brudnica mniszka, piędzik przedzimek, kuprówka rudnica);
- owadzie szkodniki wtórne (kornik drukarz, przypłaszczek granatek, cetyniec większy, kronik ostrozębny, kornik sześciozębny, wyrynnik dębowiec);
- zwierzyna płowa;
- gryzonie (bóbr);
- zamieranie jesionu;
- zamieranie dębów;
- jemioła.

Antropogeniczne:

- zaśmiecanie, niszczenie runa leśnego;
- nielegalne korzystanie z lasu z wykorzystaniem samochodów, quadów, motocykli;

- pożary;

Największy wpływ na zdrowotność drzewostanów nadleśnictwa mają czynniki klimatyczne takie jak wysokie (susze) i niskie (zmrożenia) temperatury oraz huraganowe wiatry. W roku 2017 wystąpiły orkany: „Grzegorz" oraz „Ksawery", natomiast w roku 2022 orkan „Dudley".

W związku z występowaniem niekorzystnych warunków atmosferycznych od 2015 roku (susze i bardzo wysokie temperatury) obserwuje się obniżenie żywotności drzewostanów, szczególnie świerkowych oraz dębowych na żyznych siedliskach łęgowych, na których wcześniej utrzymywał się wysoki poziom wód gruntowych. Rejestruje się zwiększone uszkodzenia drzew i całych drzewostanów zasiedlonych przez jemiołę. Coraz częściej odnotowuje się zamieranie jesionów.

W celu poprawy stanu zdrowotnego lasu oraz uzyskania jak najlepszego stanu sanitarnego drzewostanów w latach 2015-2024 Nadleśnictwo Wołów podejmowało szereg działań.

W celu zwiększenia odporności drzewostanów:

- prowadzono przebudowę w kierunku drzewostanów wielogatunkowych i różnowiekowych,
- stosowano nasion zgodnie z regionalizacją nasienną,
- w maksymalnym zakresie wykorzystywano odnowienia naturalne,
- dostosowywano zabiegi hodowlane do faz rozwojowych drzewostanów,
- do odnowień wykorzystywano sadzonki odpowiednej jakości.

W celu ograniczenia wpływu czynników:

a) szkodliwych owadów:

– wykładano pułapki feromonowe

– wykładano pułapki klasyczne

– wykonano zabiegi agrolotnicze na terenie L. Prawików w drzewostanach dębowych na szkodniki tj. zwójka dębowe, piędzik przedzimek oraz inne miernikowcowate w latach:

2016 – pow. 960,61 ha

2017 – pow. 599, 27 ha

2020 - pow. 1 112,89 ha

oraz zabieg agrolotniczy na terenie L. Stryjno na kuprówkę rudnicę w 2024 r. na pow. 113,30 ha

– terminowo usuwano posusz, złomy i wywroty, ze szczególnym uwzględnieniem drzew zasiedlonych przez szkodniki wtórne.

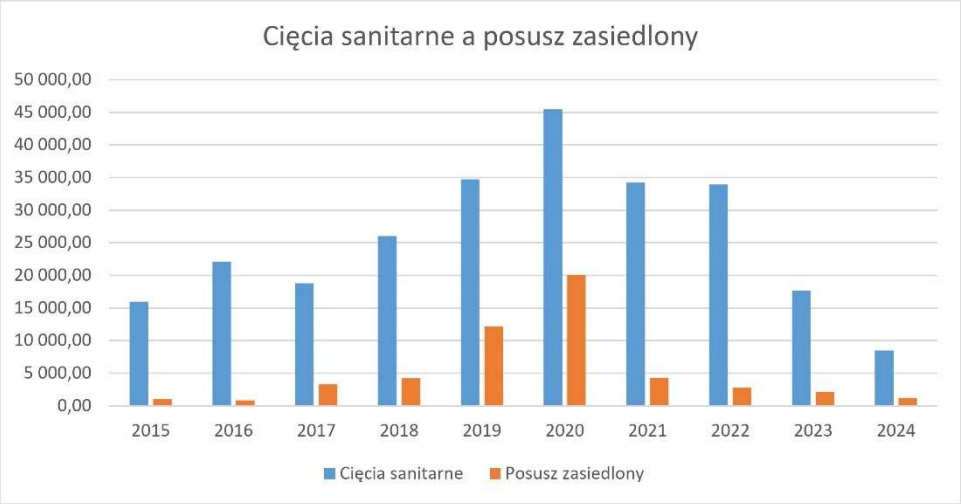
b) zwierzyny leśnej:

– mechanicznie zabezpieczano uprawy – grodzenia – za okres 10 lat ogrodzono ponad 645 ha;

– chemicznie zabezpieczano uprawy przed zgryzaniem (repelentami) średniorocznie ok. 359 ha;

– w ramach prac trzebieżowych wykładano drzewa zgryzowe – średniorocznie napowierzchni ok. 1 041,73 ha

Stan sanitarny został określony jako dobry miejscami bardzo dobry. Zwiększone ilości uszkodzonych drzew (szkody powierzchniowe) są usuwane na bieżąco.

Tabel 25. Cięcia sanitarne a posusz zasiedlony

Powyższa tabela przedstawia ciecia sanitarne w nawiązaniu do posuszu zasiedlonego. Najwięcej, bo około 45 tys. m3 posuszu zasiedlonego w ramach cięć sanitarnych pozyskano w 2020 r. Po roku 2020 ilość usuwanego posuszu zasiedlonego systematycznie znacznie się obniżyła.

Tabela 26. przedstawia pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych w stosunku do pozyskania ogółem wyrażone w m3. Największe pozyskanie z przyczyn sanitarnych miało miejsce w 2020 roku, było to ponad 46 % pozyskania ogółem.

Rok 2020 był kumulacją lat poprzednich 2018 – 2019, kiedy to w większości po huraganach pojawiły się wywroty i złomy, które z przyczyn sanitarnych należało usuwać, była to bardzo trudna i niebezpieczna praca ze względu na nagromadzenie surowca oraz naprężenia występujące w drewnie.

Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych										
Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pozyskanie ogółem	92 260,98	106 969,47	104 930,92	101 703,19	101 194,14	97 510,31	104 549,10	102 691,56	102 896,27	96 189,54
Cięcia sanitarne	15 949,10	22 097,25	18 759,25	26 033,19	34 708,69	45 443,20	34 215,56	33 922,63	17 668,28	10 582,23
Procent masy	17,29	20,66	17,88	25,60	34,30	46,60	32,73	33,03	17,17	10,95

Tabela 26. Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych wyrażone w m3

Analiza gospodarki przeszłej za lata 2015 – 2024 i jej wpływ na stan lasu –
referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Wołów na Naradę Techniczno – Gospodarczą w sprawie analizy gospodarki przeszłej.

5. ROZMIAR SZKÓD W LASACH SPOWODOWANY PRZEZ CZYNNIKI BIOTYCZNE, ABIOTYCZNE I ANTROPOGENICZNE Z UWZGLĘDNIENIEM ICH LOKALIZACJI I PRZYCZYN.

5.1 Szkody w drzewostanach powodowane przez czynniki abiotyczne - ich natężenie i przyczyny.

W latach 2015-2024 lasy Nadleśnictwa Wołów zostały uszkodzone przez kilka czynników abiotycznych. W Tabeli 27 przedstawiono występowanie szkód od czynników abiotycznych wyrażone w ha.

W pierwszym roku nowego planu urządzania lasu wystąpił okres suszy z długim okresem występowania wysokich temperatur, często przekraczającymi 35ºC.

Uszkodzeniu uległo wtedy ponad 1680, 68 ha powierzchni leśnej z czego 14,35 ha stanowiły uprawy i młodniki do 20 roku życia. Obniżenie poziomu wód gruntowych analogicznie powtórzyło się w kolejnych latach 2016, 2019, 2020 z czego największe szkody odnotowano w roku 2016. Długotrwała susza spowodowała szkody nie tylko w uprawach, ale przede wszystkich w drzewostanach starszych powyżej 20 roku życia co doprowadziło do znacznego wydzielenia się posuszu. Susza przede wszystkim dotknęła drzewostany dębowe w leśnictwach nadodrzańskich w szczególności na żyznych siedliskach łęgowych.

Przymrozki późne również odbiły swoje piętno na wołowskich drzewostanach. Najwięcej szkód od niskich temperatur odnotowano w 2024 r. Wtedy to w uprawach odnotowano szkody na pow. 861,15 ha, a w drzewostanach odnotowano szkody aż na 1 755,58 ha. Na chwilę obecną drzewostany zregenerowały się.

W 2020 roku po długich, upalnych dniach nastąpiły ulewne deszcze, które doprowadziły do podtopienia oraz zalania powierzchni leśnych. Podtopionych zostało ok 66,04 ha upraw i 139,97 ha drzewostanów powyżej 20 roku życia.

W 2017 i 2018 roku na terenie nadleśnictwa poważne szkody wyrządziły dwa orkany „Grzegorz" i „Ksawery". Łącznie usunięto ok. 3 245,03 m^3 złomów i wywrotów, bez szkód powierzchniowych.

Kolejne znaczące szkody od wiatru zostały stwierdzone w 2021 oraz 2022 roku (huragan Dudley). W roku 2021 pozyskano z wywrotów i złomów ok. 1 862,99 m^3 drewna, a w 2022 roku pozyskano 3 607,75 $m^{3.}$ Zarówno w 2021 r jaki i 2022 r. nie odnotowano szkód powierzchniowych od wiatru.

We wrześniu bieżącego roku wystąpiły bardzo intensywne opady deszczu, które spowodowały powódź porównywalną z roku 1997 obecnie zalanych i podtopionych jest 2500 ha lasów z których cześć ulegnie zamieraniu.

Analiza gospodarki przeszłej za lata 2015 – 2024 i jej wpływ na stan lasu –
referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Wołów na Naradę Techniczno – Gospodarczą w sprawie analizy gospodarki przeszłej.

Rok	Podtopienia i zalania	Obniżenie poziomu wód, susza	Oparzenia	Zmrożenia, zwarzenia	Wiatr	Pożary	Ogółem
2015		1 680,68		10,94		0,33	1 691,95
2016		3 787,29				0,21	3 787,50
2017		15,45		0,20	76,31	0,07	92,03
2018		8,59		0,01	0,92	0,51	10,03
2019		3 415,09		51,10	1,47	1,07	3 468,73
2020	206,07	1 053,42			3,67		1 263,16
2021	6,65	840,50	0,30		47,65	0,05	895,15
2022		844,71		2,92	44,42	0,73	892,78
2023	0,10	721,62	4,45	11,80	5,56	0,26	743,79
2024	22,93	63,21		2 616,73		0,60	2 680,54
Razem	**235,75**	**12 430,56**	**4,75**	**2 693,70**	**180,00**	**3,83**	15 525,66

Tabela 27. Występowanie szkód od czynników abiotycznych wyrażone w ha

Analiza gospodarki przeszłej za lata 2015 – 2024 i jej wpływ na stan lasu –
referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Wołów na Naradę Techniczno – Gospodarczą w sprawie analizy gospodarki przeszłej.

5.2 Szkody w drzewostanach powodowane przez szkodliwe owady i stosowane sposoby ich ograniczenia.

a) Szkodniki glebowe:

W latach 2015 – 2023 na terenie nadleśnictwa szkody od chrabąszczy nie wystąpiły.

Pierwsze szkody od chrabąszcza majowego odnotowano w 2024 r na terenie L. Wińsko na pow. 2,40 ha oraz L. Krzelów – 14,18 ha.

Powierzchnie na których stwierdzono występowanie chrabąszczy będą monitorowane.

b) Szkodniki upraw i młodników:

Na terenie Nadleśnictwa Wołów nie odnotowano szkód spowodowanych szkodnikami upraw oraz młodników.

c) Szkodniki drzewostanów starszych;

Nadleśnictwo Wołów prowadzi prognozę występowania owadzich szkodników pierwotnych poprzez:

1. Kontrolę występowania brudnicy mniszki.
2. Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny na stałych partiach kontrolnych.
3. Obserwację defoliacji drzewostanów dębowych oraz z udziałem dębów pod kątem zagrożenia od zwójek dębowych, piędzika przedzimka oraz innych z rodziny miernikowcowatych, a także pod kątem występowania kuprówki rudnicy.
4. Nadzwyczajne kontrole występowania szkodników pierwotnych sosny zgodnie z corocznymi wytycznymi ZOL we Wrocławiu,
5. Inne kontrole doraźne zgodnie z wytycznymi ZOL we Wrocławiu.

Prowadzone prace prognostyczne, na bieżąco pozwalają na określenie stanu zagrożenia ze strony ww. szkodników i podjęcie ewentualnych decyzji o konieczność ich zwalczania.

Zabiegi ochronne (opryski przy użyciu samolotu) przeprowadzono w:

- 2016 roku (pow. 960,61 ha, zwalczano zwójki dębowe – L. Prawików),
- 2017 roku (pow. 599,27 ha, zwalczano piędzika przedzimka oraz inne owady z rodziny miernikowcowatych – L. Prawików),
- 2020 roku (pow. 1 112,89 ha, zwalczano piędzika przedzimka oraz inne owady z rodziny miernikowcowatych – L. Prawików)
- 2024 roku (pow. 113,30 ha zwalczano kuprówkę rudnicę – L. Stryjno).

Nadleśnictwo Wołów prowadziło kontrolę występowania owadzich szkodników wtórnych poprzez:

- metoda frekwencji – kambio i ksylofagi;
- wyznaczanie drzew trocinkowych;
- pułapki monitoringowe szkodniki sosny (cetyniec, przypłaszczek granatek, kornik sześciozębny, kornik ostrozębny);

- pułapki monitoringowe świerka (kornik drukarz, rytownik pospolity);
- pułapki monitoringowe na szkodniki wtórne dębu;
- pułapki monitoringowe na wyrynnika dębowca;
- pułapki klasyczne

Najskuteczniejszą metodą na ograniczenia występowania szkodników wtórnych na terenie Nadleśnictwa Wołów było systematyczny wywóz drewna zasiedlonego poza strefę zagrożenia.

5.3 Szkody w drzewostanach powodowane przez grzyby pasożytnicze i stosowane sposoby ich ograniczania.

Szkody powodowane przez grzyby wywołujące choroby korzeni (huba korzeni i opieńki).

Stosowane sposoby ochrony:

- w nadleśnictwie stosowano zabezpieczanie pni po ściętych drzewach preparatem zawierającym grzybnię *Phlebiopsis gigantea* – w następujących latach:
- 2016 roku na powierzchni 147,04 ha;
- 2017 roku na powierzchni 258,22 ha;
- 2018 roku na powierzchni 74,60 ha;
- 2019 roku na powierzchni 35,24 ha;
- 2020 roku na powierzchni 8,61 ha;
- 2024 roku na powierzchni 2,84 ha
- działania profilaktyczne - popieranie odnowień naturalnych oraz sadzenie gatunków liściastych.

W 2019 roku porażeniu mączniakiem prawdziwym uległy drzewostany dębowe na powierzchni ponad 2 263,60 ha. Jednorazowe uszkodzenie aparatu asymilacyjnego nie miało znaczącego wpływu na przyrost i zdrowotność zaatakowanych drzewostanów.

5.4 Szkody w drzewostanach powodowane przez patogeny i sposoby ich ograniczanie.

Od kilku lat na terenie Nadleśnictwa Wołów występują trzy główne rodzaje szkód wywołujące zamieranie, są to: zamieranie dębów, zamieranie jasionów oraz szkody spowodowane przez jemiołę prowadzące do zamierania. Szkody te zestawiono w Tabeli 27 zamieszczonej poniżej.

Podczas obserwacji masowego zamierania dębów, odnotowano je w następujących kolejno latach:

- 2019 - roku na powierzchni 1 483,92 ha;
- 2020 - roku na powierzchni 834,45 ha;
- 2021 - roku na powierzchni 740,38 ha;
- 2022 – roku na powierzchni 750,34 ha;
- 2023 – roku na powierzchni 606,57 ha;

- 2024 - roku na powierzchni 529,24 ha.

Masowe zamieranie dębów spowodowane jest trwającą od kilku lat suszą hydrologiczną. Osłabione drzewostany dębowe dodatkowo atakowane są przez szkodniki wtórne dębu (wyrynniki, opiętki, rozwiertki) oraz patogeny. W celu poprawy kondycji zdrowotnej drzewostanów dębowych, Nadleśnictwo Wołów uczestniczy w projekcie realizowanym przez Wody Polskie – „Nawodnienie lasów łęgowych".

Na terenie Nadleśnictwa Wołów zaobserwowano zamieranie jesiona wyniosłego. Od roku 2019 r. corocznie przeprowadzana jest jego inwentaryzacja, a wyniki inwentaryzacji przedstawiają następująco:

- 2019 roku na powierzchni 760,25 ha;
- 2020 roku na powierzchni 12,24 ha;
- 2021 roku na powierzchni 44,64 ha;
- 2022 roku na powierzchni 138,34 ha;
- 2023 roku na powierzchni 139,90 ha;
- 2024 roku na powierzchni 145,25 ha.

Nadleśnictwo Wołów zmaga się również z jemiołą, półpasożytem prowadzącym do osłabienia i obumierania drzewostanów przeprowadza corocznie jej inwentaryzację, która w kolejnych latach przedstawia się następująco:

- 2019 roku na powierzchni 954,29 ha
- 2020 roku na powierzchni 971,13 ha
- 2021 roku na powierzchni 853,31 ha;
- 2022 roku na powierzchni 2 097,18 ha;
- 2023 roku na powierzchni 2 780,74 ha;
- 2024 roku na powierzchni 1415,11 ha.

Szkody powodowane przez patogeny			
Rok	**Zamieranie dębów**	**Zamieranie jesiona**	**Jemioła**
2015			
2016			
2017	52,32		
2018			
2019	1483,92	760,25	954,29
2020	834,45	12,24	971,13
2021	740,38	44,64	853,31
2022	750,34	138,34	2097,18
2023	609,57	139,90	2780,74
2024	529,24	145,28	1415,11
Razem	**5 000,22**	**1 240,65**	**9 071,76**

Tabela 28. Szkody powodowane przez patogeny w hektarach.

5.5 Szkody w drzewostanach powodowane przez zwierzynę – ich natężenie i sposoby ich ograniczania.

Szkody powodowane przez zwierzynę sprowadzają się do uszkadzania upraw poprzez zgryzanie, wydeptywanie, wyrywanie. Dominującym sprawcą jest jeleń, występują również szkody od bobrów.

Wykres 16. Rozmiar szkód powodowanych przez zwierzynę w latach 2015-2024.

Drugim po jeleniu sprawcą szkód jest bóbr europejski (Castor fiber). Jego działalność w dużej mierze sprowadza się do min. bezpośredniego uszkadzania drzew poprzez zgryzanie oraz pośrednio poprzez zalewanie powierzchni w wyniku budowy tam i żeremi na ciekach. W związku z powyższym Nadleśnictwo Wołów dwukrotnie (2017 r. oraz 2019 r.) otrzymało decyzje od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu na usuwanie tam bobrowych oraz odstrzały redukcyjne. Od 2015 roku wykonano prace gospodarcze redukujące szkody od bobrów na pow. ok 1 150,55 ha oraz pozyskano 1 osobnika bobra.

Aby dokładniej zobrazować zakres ewidencjonowanych szkód, należy wyłączyć z analizy szkody powodowane działalnością bobrów, ponieważ stanowią one przeważającą część.

Rok	Szkody od zwierzyny [ha}									
	Uprawy			Młodniki			Drzewostany starsze			Pow. ogółem
	21-40%	>40%	Ogółem	21-40%	>40%	Ogółem	21-40%	>40%	Ogółem	
2015	59,03	8,24	67,27	15,37	8,04	23,41	2,70	1,60	4,30	94,98
2016	25,65	6,16	31,81	56,16	9,44	65,60	2,70	0,70	3,40	100,81
2017	60,06	17,93	77,99	71,49	23,45	94,94	9,63	2,69	12,32	185,25
2018	50,60	9,80	60,40	142,51	31,19	173,70	17,54	2,03	19,57	253,67
2019	12,11	1,60	13,71	8,79	5,05	13,84	6,07	3,30	9,37	36,92
2020	6,39	4,77	11,16	4,65	10,60	15,25	2,00	8,17	10,17	36,58
2021	22,82	5,02	27,84	10,46	10,67	21,13	5,85	11,17	17,02	65,99
2022	8,91	5,71	14,62	1,65	10,73	12,38	3,82	26,71	30,53	57,53
2023	10,88	1,47	12,35	5,10	12,15	17,25	4,60	23,02	27,62	57,22
Razem	**256,45**	**60,70**	**317,15**	**316,18**	**121,32**	**437,50**	**54,91**	**79,39**	**134,30**	**888,95**

Tabela 29. Szkody od zwierzyny w latach 2015 – 2023 wyrażone w ha.

Rok	Szkody od zwierzyny [ha}												
	Uprawy				Młodniki				Drzewostany starsze				Pow. ogółem
	11-30%	31-60%	>60%	Ogółem	11-30%	31-60%	>60%	Ogółem	11-30%	31-60%	>60%	Ogółem	
2024	14,9	14,05	0,3	29,25	4,9	3,05	0,9	8,85	7,77	1,03	0,04	8,84	**46,94**

Tabela 30. Szkody od zwierzyny w roku 2024 wyrażone w ha.

Analiza gospodarki przeszłej za lata 2015 – 2024 i jej wpływ na stan lasu –
referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Wołów na Naradę Techniczno – Gospodarczą w sprawie analizy gospodarki przeszłej.

Rok	Szkody od zwierzyny bez szkód spowodowanych od bobrów [ha}									
	Uprawy			Młodniki			Drzewostany starsze			Pow. ogółem
	21-40%	>40%	Ogółem	21-40%	>40%	Ogółem	21-40%	>40%	Ogółem	
2015	19,97	3,66	23,63	9,71	8,04	17,75	2,70	1,60	4,30	45,68
2016	16,10	3,26	19,36	46,36	3,50	49,86	2,70	0,70	3,40	72,62
2017	47,06	13,35	60,41	60,66	17,61	78,27	0,20	0,19	0,39	139,07
2018	49,43	3,90	53,33	122,58	11,60	134,18	0,10	0,00	0,10	187,61
2019	11,05	1,30	12,35	2,00	0,30	2,30	0,00	0,00	0,00	14,65
2020	6,39	3,40	9,79	1,80	0,85	2,65	0,00	0,00	0,00	12,44
2021	20,82	3,52	24,34	7,66	0,20	7,86	0,00	0,00	0,00	32,20
2022	8,41	4,21	12,62	1,00	0,20	1,20	0,00	0,00	0,00	13,82
2023	10,48	0,00	10,48	1,00	0,00	0,00	0,00	23,02	0,00	10,48
Razem	**189,71**	**36,60**	**226,31**	**252,77**	**42,30**	**294,07**	**5,70**	**25,51**	**8,19**	**528,57**

Tabela 31. Szkody od zwierzyny w latach 2015 – 2023 z wyłączeniem szkód od bobrów wyrażone w ha.

Rok	Szkody od zwierzyny bez szkód od bobrów[ha}												
	Uprawy				Młodniki				Drzewostany starsze				Pow. ogółem
	11-30%	31-60%	>60%	Ogółem	11-30%	31-60%	>60%	Ogółem	11-30%	31-60%	>60%	Ogółem	
2024	14,87	14,05	0,3	29,22	4,9	2,5	0	7,4	0	0	0	0	**36,62**

Tabela 32. Szkody od zwierzyny w roku 2024 z pominięciem szkód od bobrów.

Rok	Szkody od bobrów [ha}									
	Uprawy			Młodniki			Drzewostany starsze			Pow. ogółem
	21-40%	>40%	Ogółem	21-40%	>40%	Ogółem	21-40%	>40%	Ogółem	
2015	39,06	4,58	43,64	5,66	8,04	13,70	2,70	1,60	4,30	61,64
2016	9,55	2,90	12,45	9,80	5,94	15,74	2,70	0,70	3,40	31,59
2017	13,00	4,58	17,58	10,83	5,84	16,67	9,43	2,50	11,93	46,18
2018	1,17	5,90	7,07	20,83	19,59	40,42	15,94	2,03	17,97	65,46
2019	1,06	0,30	1,36	6,79	4,75	11,54	6,07	3,30	9,37	22,27
2020	0,00	1,37	1,37	2,85	9,75	12,60	2,00	8,17	10,17	24,14
2021	2,00	1,50	3,50	2,80	10,47	13,27	5,85	11,17	17,02	33,79
2022	0,50	1,50	2,00	1,60	10,53	12,13	3,82	26,71	30,53	44,66
2023	0,40	0,00	0,40	4,10	12,15	16,25	4,60	23,02	27,62	44,27
Razem	**66,74**	**22,63**	**89,37**	**65,26**	**87,06**	**152,32**	**53,11**	**79,20**	**132,31**	**374,00**

Tabela 33. Szkody powodowane przez bobry w latach 2015 – 2023 w ha w Nadleśnictwie Wołów

Rok	Szkody od bobrów [ha}												
	Uprawy				Młodniki				Drzewostany starsze				Pow. ogółem
	11-30%	31-60%	>60%	Ogółem	11-30%	31-60%	>60%	Ogółem	11-30%	31-60%	>60%	Ogółem	
2024	0,03	0	0	0,03	0	0,55	0,9	1,45	7,77	1,03	0,04	8,84	**10,32**

Tabela 34. Szkody powodowane przez bobry w roku 2024

Podejmowane przez nadleśnictwo działania profilaktyczne to mechaniczne (grodzenia) i chemiczne (repelenty) zabezpieczenie upraw i młodników oraz wykładanie drzew zgryzowych. Poniższa Tabela 35. obrazuje zakres prac wykonanych z zakresu ochrony przed zwierzyną w latach 2015-2024

Nadleśnictwo Wołów			
ROK	**Grodzenie upraw [ha]**	**Chemiczne zabezpieczanie upraw i młodników [ha]**	**Wykładanie drzew zgryzowych [ha]**
2015	31,31	671,39	**974,75**
2016	32,20	504,78	**970,64**
2017	89,62	507,88	**1 316,04**
2018	109,34	427,32	**1 273,54**
2019	28,64	350,37	**1 152,24**
2020	55,95	242,07	**885,84**
2021	77,91	143,52	**676,46**
2022	78,01	200,36	**787,09**
2023	43,96	231,78	**904,82**
2024	98,45	309,39	**1 475,90**
Razem	**645,39**	**3 588,86**	**10 417,32**

Tabela 35. Rozmiar zadań związanych z ochroną lasu przed uszkodzeniami od zwierzyny z wyszczególnieniem grodzeń, chemicznego zabezpieczania upraw oraz wykładania drzew zgryzowych.

Rozmiar zadań związanych z ochroną lasu przed uszkodzeniami od zwierzyny.						
Rok	**Matoda zabezpieczania**					**Razem zabezpieczona powierzchnia upraw przed zwierzyną**
	Grodzenia (O-GRODZN)			**Chemiczne zabezpieczania upraw (O-ZGRYZC)**		
	Pow. w ha	**Długość w mb**	**Koszt w tyś zł.**	**Pow. w ha**	**Koszt w tyś. Zł**	
2015	31,31	18 186,00	162 687,76	671,39	252 548,61	702,70
2016	32,20	20 449,00	107 793,39	504,78	213 644,56	536,98
2017	89,62	53 192,00	349 674,75	507,88	172 575,46	597,50
2018	109,34	58 478,00	542 124,91	427,32	191 756,41	536,66

2019	28,64	17 027,00	153 753,48	350,37	162 087,41	379,01
2020	55,95	34 271,00	331 482,32	242,07	120 331,15	298,02
2021	77,91	45 952,00	396 261,40	143,52	67 645,11	221,43
2022	78,01	14 343,00	543 807,58	200,36	133 790,04	278,37
2023	43,96	26 278,00	399 127,95	231,78	226 326,26	275,74
2024	98,45	58 051,00	824 177,13	309,39	291 634,11	407,84
razem	**645,39**	**346 227,00**	**3 810 890,67**	**3 588,86**	**1 832 339,12**	**4 234,25**
Średnio-rocznie	**64,539**	**34622,7**	**381089,067**	**358,886**	**183233,912**	**423,425**

Tabela 36. Rozmiar zadań związanych z ochroną lasu przed uszkodzeniami od zwierzyny z wyszczególnieniem grodzeń i chemicznego zabezpieczania upraw.

Nadleśnictwo podejmuje dodatkowe działania w kierunku ograniczania szkód poprzez:

a) Prawidłowe zagospodarowanie obwodów łowieckich

b) Modyfikację zabiegów hodowlanych pod kątem ewentualnych uszkodzeń przez zwierzynę:

– wykonywanie czyszczeń wczesnych w pierwszych latach po założeniu uprawy bądź rezygnacji z ich wykonania;

– wykonywanie czyszczeń późnych w starszym wieku po wykształceniu przez drzewa grubej kory w potencjalnym miejscu spałowania.

5.6 Szkody w drzewostanach powodowane przez zanieczyszczenie środowiska – ich natężenie i sposoby ich ograniczania.

Do najbardziej uciążliwych zanieczyszczeń dla środowiska przyrodniczego nadleśnictwa w minionym okresie gospodarczym należą zanieczyszczenia pochodzące z zakładów chemicznych PCC „ROKITA" S.A. w Brzegu Dolnym oraz sąsiedztwo Legnicko – Głogowskiego Okręgu Miedziowego, na który składają się kopalnie w Polkowicach, Lubinie oraz huty miedzi w Legnicy i Głogowie.

Na stan zdrowotny lasów Nadleśnictwa Wołów istotny wpływ ma również obniżenie się dna koryta Odry na skutek erozji spowodowanej funkcjonowaniem stopnia wodnego w pobliżu Brzegu Dolnego oraz w miejscowości Malczyce.

Natomiast na terenie całego Nadleśnictwa Wołów istotnym problemem w jest zanieczyszczenie lasu powodowane wywożeniem śmieci, których w minionym dziesięcioleciu zebrano ponad 760 m^3. Służba terenowa corocznie systematycznie zbiera oraz wywozi śmieci z terenów leśnych, a także wraz z edukatorami leśnymi prowadzi szeroko zakrojoną akcję edukacyjną, w której przybliżano dzieciom i dorosłym problem zaśmiecania lasu w różnych miejscowościach na terenie Nadleśnictwa, a także poza nim.

5.7 Szkody w drzewostanach powodowane przez pożary – ich natężenie i sposoby ich ograniczania.

Lasy Nadleśnictwa Wołów zostały zaliczone w całości do I kategorii zagrożenia pożarowego.

Na zagrożenie pożarowe największy wpływ miały:

- Duzy udział drzewostanów iglastych
- Udział młodszych klas wieku
- Występowanie dużych zwartych kompleksów młodników iglastych
- Nasilenie ruchu turystycznego
- Penetracja lasu przez zbieraczy runa leśnego
- Wypalanie nieużytków na styku z lasem w okresie wczesnowiosennym
- Istniejąca sieć linii komunikacyjnych

Duże bądź średnie zagrożenie pożarowe w nadleśnictwie utrzymuje się od marca do września. Ilość pożarów jest zróżnicowana w obrębach leśnych w latach 2015-2024 zarejestrowano ich 30.

W minionym okresie pożary powstały na wskutek:

- w 9 przypadkach - podpalenia,
- w 2 przypadkach - papierosy,
- w 2 przypadkach - rekreacji,
- w 2 przypadku - wyładowania elektryczne,
- w 11 przypadkach - nieustalone,
- w 4 przypadkach – inne wypadki

Największym pożarem powstałym w Nadleśnictwie Wołów w latach 2015-2024 był pożar z dnia 07.04.2018 r. na Obrębie Wińsko w leśnictwie Krzelów, objął on swoim zasięgiem obszar 0,37 ha, był to pożar pokrywy gleby. W wyniku pożaru poniesiono straty w wysokości 9 431,19 zł.

Lp,	Rok gosp.	Ilość pożarów	Pow. pożaru (ha)	Średnia pow. pożaru (ha)	Poniesione straty (zł)
1	2015	4	0,33	0,08	0,00
2	2016	2	0,21	0,11	544,63
3	2017	2	0,07	0,04	900,00
4	2018	2	0,51	0,26	11133,39
5	2019	8	1,07	0,13	40052,60

6	2020	0	0,00	0,00	0,00
7	2021	1	0,05	0,05	0,00
8	2022	3	0,73	0,24	0,00
9	2023	3	0,26	0,09	0,00
10	2024	5	0,70	0,14	18000,00
Razem		**30**	**3,93**	**0,13**	**70630,62**

Tabela 37. Pożary lasu w latach 2015 – 2024.

Ogółem pożary w latach 2015 – 2024 w Nadleśnictwie Wołów spowodowały poniesienie strat w kwocie 70630,62 zł

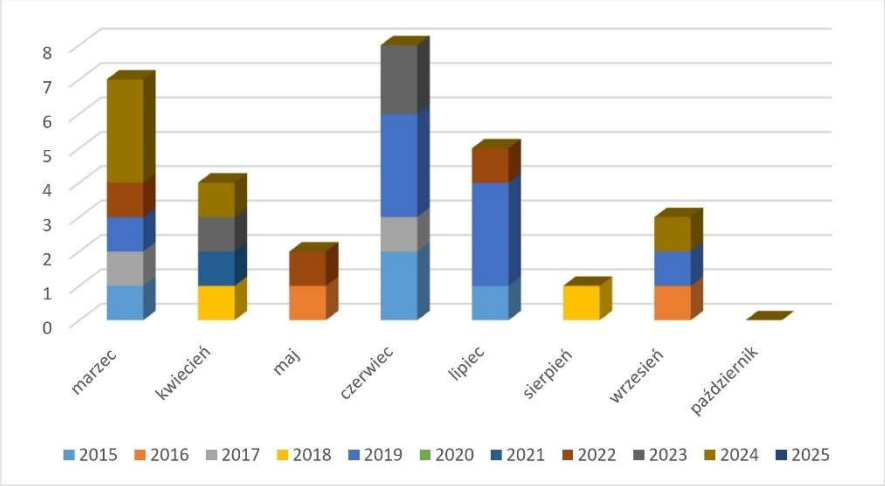
Lp.	Rok	Ilość pożarów w poszczególnych miesiącach								**Razem**
		III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
1	2015	1	0	0	2	1	0	0	0	**4**
2	2016	0	0	1	0	0	0	1	0	**2**
3	2017	1	0	0	1	0	0	0	0	**2**
4	2018	0	1	0	0	0	1	0	0	**2**
5	2019	1	0	0	3	3	0	1	0	**8**
6	2020	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
7	2021	0	1	0	0	0	0	0	0	**1**
8	2022	1	0	1	0	1	0	0	0	**3**
9	2023	0	1	0	2	0	0	0	0	**3**
10	2024	3	1	0	0	0	0	1	0	**5**
Ogółem		**7**	**4**	**2**	**8**	**5**	**1**	**3**	**0**	**30**

Tabela 38. Rozkład ilości pożarów w poszczególnych miesiącach w latach 2015-2024.

Rok gospodarczy	Ilość pożarów	Obręb Dębno ilość pożarów - szt.	Obręb Wińsko ilość pożarów - szt.
2015	4	3	1
2016	2	1	1
2017	2	0	2
2018	2	1	1
2019	8	3	5

2020	0	0	0
2021	1	0	1
2022	3	2	1
2023	3	2	1
2024	5	4	1
RAZEM	235	16	14

Tabela 39. Pożary lasu w latach 2015-2024 z podziałem na obręby leśne.

Wykres 17. Rozkład ilości pożarów w poszczególnych miesiącach w latach 2015-2024.

Najbardziej palnymi miesiącami są czerwiec, marzec oraz kwiecień.

Zabezpieczenie przeciwpożarowe - infrastruktura

Dla spełnienia wymogów ochrony lasów przed pożarami zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. Nr 58, poz. 405 i Nr 82, poz. 573 oraz z 2010 r. Nr 137, poz. 923) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13.07.2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów Nadleśnictwo Wołów systematycznie poprawia i modernizuje stan dróg wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe, a także utrzymuje w

sprawności pasy przeciwpożarowe i punkty czerpania wody. Infrastruktura przeciwpożarowa podlega okresowym kontrolą prowadzonym przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Wołowie.

W celu wczesnego wykrywania zagrożeń funkcjonują w nadleśnictwie dwa punkty obserwacyjne wyposażone w wieże obserwacyjne z zamontowanymi nowoczesnymi kamerami telewizyjnymi. Obraz przekazywany jest do punktu alarmowo dyspozycyjnego PAD w siedzibie nadleśnictwa, gdzie pracownik na bieżąco analizuje sytuację pożarową. Kamery posiadają system do wczesnego wykrywania pożarów.

Punkty obserwacyjne (PO) zlokalizowane są w:

- miejscowości Wrzosy – leśnictwo Wrzosy oddz. 127 j;
- miejscowości Jakubikowice – leśnictwo Wińsko oddz. 186 a

W ramach systemu ochrony przeciwpożarowej na terenie Nadleśnictwa Wołów można wyróżnić:

- dwie dostrzegalnie przeciwpożarowe o konstrukcji stalowo-kratownicowej oraz betonowej, które znajdują się w miejscowościach Jakubikowice i Wrzosy;
- nadzór i patrole pracowników trenowej Służby leśnej;
- dostrzegalnie przeciwpożarowe sąsiednich nadleśnictw;
- bazę sprzętu przeciwpożarowego na terenie siedziby Nadleśnictwa Wołów;
- naturalne zbiorniki wodne;
- sieć punktów czerpania wody jako hydranty w okolicznych miejscowościach;
- samochód terenowy Toyota Hilux wraz z modułem gaśniczym – zbiornikiem na 400 litrów oraz pompą wysokociśnieniową;
- stację meteorologiczno-pomiarową jako część systemu wyznaczania stopnia zagrożenia pożarowego dla lasów;
- ciągniki oraz sprzęt podczepiany wykorzystywane do zabezpieczania pożarzysk.

Nadleśnictwo posiada również bazę sprzętu wyposażoną w:

- 50 szpadli metalowych;
- 12 tłumic gumowych;
- 10 hydronetki wodne;

Tereny Nadleśnictwa Wołów zabezpieczane są przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych i jednostkę Państwowej Straży Pożarnej oraz samoloty patrolowe i gaśnicze w ramach umów zawieranych przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych we Wrocławiu.

6. PODSTAWOWE WYNIKI Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO.

6.1 Stopień wykorzystania baz surowcowych z punktu widzenia ich trwałości.

Pozyskanie produktów użytkowania ubocznego

Nadleśnictwo Wołów pozyskuje od 100 do 269 sztuk choinek świerkowych zaspakajając potrzeby miejscowej ludności (średnio ok. 160 sztuk rocznie).

6.2 Gospodarka łąkowo-rolna

W Nadleśnictwie Wołów w okresie trwania Planu Urządzania Lasu na lata 2015 – 2024 prowadzono gospodarkę łąkowo-rolną.

Według stanu na dzień 01.01.2015 roku powierzchnia gruntów rolnych w Nadleśnictwie Wołów wynosiła 373,6228 ha. W trakcie trwania Planu Urządzania Lasu na lata 2015 – 2024 powierzchnia ta ulegała zmianom na skutek nabycia gruntów rolnych pod zalesienie w trybie art. 37 i art. 37a ustawy o lasach, przyjęcia i przekazania gruntów w trybie art. 38e ustawy o lasach, sprzedaży gruntów w trybie art. 38 oraz art. 40a ustawy o lasach, zmiany klasyfikacji gruntu, regulacji granic geodezyjnych, wynosząc według stanu na dzień 31.12.2024 roku 408,7976 ha.

Grunty rolne w Nadleśnictwie Wołów w trakcie trwania Planu Urządzania Lasu na lata 2015 – 2024 zagospodarowane były w ramach:

- wykaszania łąk zgłoszonych do dofinansowania z ARiMR
- płatnych dzierżaw
- bezczynszowej dzierżawy gruntów rolnych (deputaty)

6.3 Wyniki gospodarki łowieckiej.

Nadleśnictwo Wołów nadzorowało gospodarkę łowiecką prowadzoną w 10 obwodach łowieckich dzierżawionych przez 8 kół łowieckich o łącznej powierzchni obwodu 43674 ha w tym 16 903 ha powierzchni gruntów leśnych w obwodzie łowieckim. Przeważają obwody polne.

Gospodarka łowiecka była prowadzona na podstawie Wieloletnich Łowieckich Planów Hodowlanych dla Rejonu hodowlanego X – Wzgórza Trzebnickie na lata od 01.04.2017 r. do 31.03.2027 r. W związku z Decyzja Dyrektora Generalnego z dnia 15.03.2023 r. obowiązuje zatwierdzony Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany dla rejonu nr X na okres od 01. 04.2023 r. do 31.03.2033 r. Głównym celem gospodarki łowieckiej w rejonie hodowlanym jest prawidłowe gospodarowanie zwierzyną grubą tj. jeleniem, danielem, sarną i dzikiem. Mniejsze znaczenie przypisuje się zwierzynie drobnej.

WŁPH stanowi podstawowy dokument dla prawidłowego prowadzenia gospodarki łowieckiej w obwodach nadzorowanych przez nadleśnictwo. Dokument ten zawiera m.in. wyliczone wartości liczbowe pojemności docelowej dla zwierzyny łownej w danym obwodzie.

Ze względu na kategorie obwodów łowieckich wyróżniamy następujące obwody wg ich numerów:

- bardzo dobry: 181,182,195, 197, 198, 213, 215

- dobry: 180, 214

- średni: 196

L. p.	Województwo	Nazwa koła	Numer obwodu łowieckiego	Powierzchnia obwodu łowieckiego (ha)	Powierzchnia gruntów leśnych w obwodzie łowieckim (ha)	Udział pow. leśnej (%)	Rodzaj obwodu
I	2	3	4	5	6	7	8
1	Dolnośląskie	Jeleń Wińsko	180	4560	1126	24,69	polny
2	Dolnośląskie	Jeleń Wrocław	181	5593	989	17,68	polny
3	Dolnośląskie	Jeleń Wrocław	182	4328	161	3,72	polny
4	Dolnośląskie	Jeleń Wińsko	195	4616	1066	23,09	polny
5	Dolnośląskie	Leśnik Wrocław	196	4 110	2921	71,07	lesny
6	Dolnośląskie	Echo Wołów	197	4748	1676	35,30	polny
7	Dolnośląskie	Remiza Wołów	198	4729	2233	47,22	polny
8	Dolnośląskie	Leśnik Dębno	213	6069	4067	67,01	leśny
9	Dolnośląskie	Łoś Lubiąż	214	5371	1565	29,14	polny
10	Dolnośląskie	Daniel Wołów	215	3660	1099	30,03	polny
Razem (liczba obwodów łowieckich, powierzchnia obwodów łowieckich rejonu hodowlanego, powierzchnia gruntów leśnych obwodów łowieckich reionu hodowlanego, średni udział pow.leśnej)			10	43674	16903	34,9	

Tabela 40. Charakterystyka obwodów łowieckich na terenie Nadleśnictwa Wołów zgodnie z WŁPH na lata 2023 – 2033r.

L.p.	Numer obwodu łowieckiego	Gatunki występującej zwierzyny łownej
1	180	Jeleń szlachetny, Sama, Dzik, Lis, Borsuk, Szakal Złocisty, Kuna leśna, Kuna domowa, Tchórz zwyczajny, Zając szarak, Bażant, Kuropatwa, Gęś gęgawa, Krzyżówka, Gołąb Grzywacz
2	181	Jeleń szlachetny, Sama, Dzik, Lis, Borsuk, Szakal Złocisty, Kuna leśna, Kuna domowa, Tchórz zwyczajny, Zając szarak, Bażant, Kuropatwa, Gęś gęgawa, Krzyżówka, Gołąb Grzywacz
3	182	Jeleń szlachetny, Daniel, Sarna, Dzik, Lis, Borsuk, Szakal złocisty, Kuna leśna, Kuna domowa, Norka amerykańska, Tchórz zwyczajny, Zając szarak, Bażant, Kuropatwa, Gęś gęgawa, Gęś zbożowa, Gęś białoczelna, Krzyżówka, Cvraneczka, Głowienka, Czernica, Gołąb Grzywacz, Słonka, Łvska
4	195	Jeleń szlachetny, Sama, Dzik, Lis, Borsuk, Kuna leśna, Kuna domowa, Norka amerykańska, Zając szarak, Bażant, Kuropatwa, Gęś gęgawa, Gęś zbożowa, Krzvżówka, Gołab grzvwacz

5	196	Jeleń szlachetny, Sama, Dzik, Lis, Borsuk, Szakal złocisty, Kuna leśna, Kuna domowa, Zając szarak, Bażant, Kuropatwa, Gęś zbożowa, Krzyżówka, Gołąb grzywacz
6	197	Sama, Dzik, Lis, Borsuk, Szakal złocisty, Kuna leśna, Kuna domowa, Tchórz zwyczajny, Zając szarak, Bażant, Krzyżówka, Gołąb grzywacz
7	198	Jeleń szlachetny, Sama, Dzik, Lis, Borsuk, Szakal złocisty, Kuna leśna, Kuna domowa, Norka amerykańska, Tchórz Zwyczajny, Zając szarak, Bażant, Gęś białoczelna, Kuropatwa, Gęś gęgawa, Gęś zbożowa, Krzyżówka, Cyraneczka, Gołąb grzywacz, Łyska
8	213	Jeleń szlachetny, Sama, Dzik, Lis, Borsuk, Kuna leśna, Norka amerykańska, Tchórz Zwyczajny, Zając szarak, Bażant, Gęś gęgawa, Gęś zbożowa, Gęś białoczelna, Krzvżówka, Cyraneczka, Gołąb grzywacz
9	214	Jeleń szlachetny, Sama, Dzik, Lis, Borsuk, Kuna leśna, Kuna Domowa, Tchórz Zwyczajny, Zając szarak, Bażant, Gęś gęgawa, Krzyżówka, Gołąb grzywacz
10	215	Jeleń szlachetny, Sama, Dzik, Lis, Borsuk, Kuna leśna, Kuna domowa, Tchórz zwyczajny, Zając szarak, Bażant, Gęś gęgawa, Gęś zbożowa, Gęś białoczelna, Głowienka, Czernica, Gołąb grzywacz, Słonka, Łyska, Krzyżówka, Cyraneczka,

Tabela 41. Nazwy występujących gatunków zwierzyny łownej.

Numer obwodu łowieckiego	Gatunki i szacunkowa liczebność występujących drapieżników w szt.								
	Lis	Jenot	Borsuk	Szop pracz	Szakal złocisty	Kuna leśna	Kuna domowa	Tchórz zwyczajny	Norka amerykańska
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
180	25	5	15	0	2	10	4	6	0
181	50	20	20	2	2	10	10	8	10
182	50	18	20	5	2	10	8	5	8
195	30	9	15	0	2	10	4	6	0
196	40	4	6	3	2	3	3	3	0
197	40	20	20	0	0	10	7	7	15
198	30	3	3	0	1	3	2	2	10
213	50	0	20	0	4	10	8	0	14
214	21	10	40	0	0	14	17	10	0
215	40	10	12	0	0	5	0	0	0

Tabela 42. Nazwy gatunków i szacunkowa liczebność występujących drapieżników.

Numer obwodu łowieckiego	Liczba łosi, jeleni szlachetnych, danieli, muflonów i dzików na l000 ha obwodu łowieckiego w szt.

	Łoś	Jeleń szlachetny	Daniel	Muflon	Dzik
180	0	13	0	0	5
181	0	13	0	0	3
182	0	18	10	0	3
195	0	15	3	0	5
196	0	41	8	0	4
197	0	25	5	0	6
198	0	29	14	0	4
213	0	23	6	0	2
214	0	17	2	0	3
215	0	4	1	0	5

Tabela 43. Liczba łosi, jeleni szlachetnych, danieli, muflonów i dzików w odniesieniu do powierzchni obwodu łowieckiego, według stanu na dzień sporządzenia planu wieloletniego w szt.

Numer obwodu łowieckiego	Gatunki zwierzyny			
	Łoś	Jeleń szlachetny	Daniel	Muflon
1	*2*	*3*	*4*	*5*
180	0	7	0	0
181	0	6	0	0
182	0	13	10	0
195	0	8	3	0
196	0	24	8	0
197	0	12	5	0
198	0	15	14	0
213	0	16	6	0
214	0	7	2	0
215	0	4	1	0

Tabela 44. Docelowa liczba łosi, jeleni szlachetnych, danieli i muflonów na 1000 ha obwodu.

Numer obwodu łowieckiego	Maksymalna liczba dzików
180	1
181	1
182	1
195	1
196	1

197	1
198	1
213	1
214	1
215	1

Tabela 45. Maksymalna liczba dzików na 1000 ha powierzchni obwodu łowieckiego.

Numer obwodu łowieckiego	Liczba saren, zajęcy i kuropatw na 100 ha obwodu łowieckiego		
	Sarny	Zające	Kuropatwy
1	**2**	**3**	**4**
180	5	0	0
181	6	0	0
182	8	1	0
195	5	0	0
196	3	0	0
197	6	2	1
198	3	1	0
213	2	1	0
214	5	1	0
215	6	0	0

Tabela 46. Liczba saren, zajęcy i kuropatw w odniesieniu do powierzchni obwodu łowieckiego, według stanu na dzień sporządzenia planu wieloletniego.

Numer obwodu łowieckiego	Docelowa liczba saren

1	*2*
180	5
181	4
182	5
195	5
196	3
197	4
198	2
213	2
214	4
215	6

Tabela 47. Docelowa liczba saren na 100 ha obwodu łowieckiego w szt.

Numer obwodu łowieckiego	Rodzaj urządzeń łowieckich					
	paśniki	lizawki	ambony	woliery	zagrody	inne
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
180	10	75	50	0	0	0
181	11	50	68	0	0	0
182	20	50	76	0	0	0
195	10	80	35	0	0	0
196	7	400	116	0	0	0
197	3	83	75	0	0	0
198	1	90	55	0	0	0
213	16	120	90	0	0	0
214	0	52	64	0	0	0
215	3	0	61	0	0	0

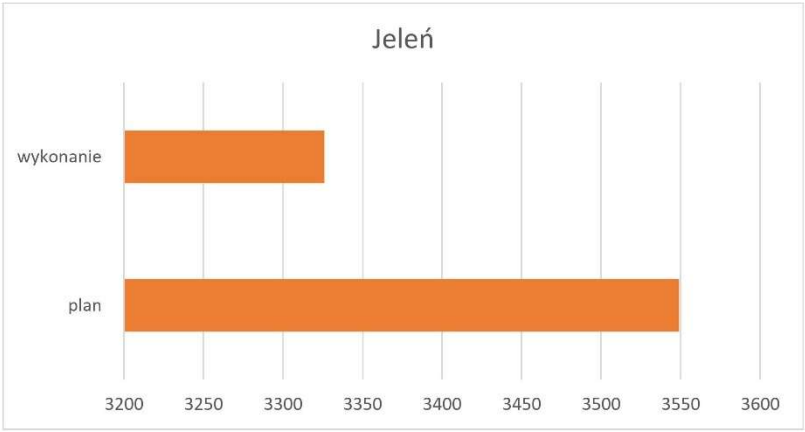
Tabela 48. Liczba i rodzaj urządzeń łowieckich związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej.

Numer obwodu łowieckiego	Poletka łowieckie, łąki śródleśne i przyleśne, pasy zaporowe			
	Poletka łowieckie (ha)	Łąki śródleśne i przyleśne (ha)	Pasy zaporowe	
			szt.	Łączna długość (km)
1	**2**	**3**	**4**	**5**
180	0	0,5	0	0
181	0	4 ,86	2	0,2
182	4,4	1,37	3	0,3
195	0	0	0	0
196	5,86	5,2	4	0,3
197	4,62	0	0	0
198	0	6,5	1	0,9
213	30	5	3	3
214	3,5	14,4	2	1
215	0,87	0,73	0	0

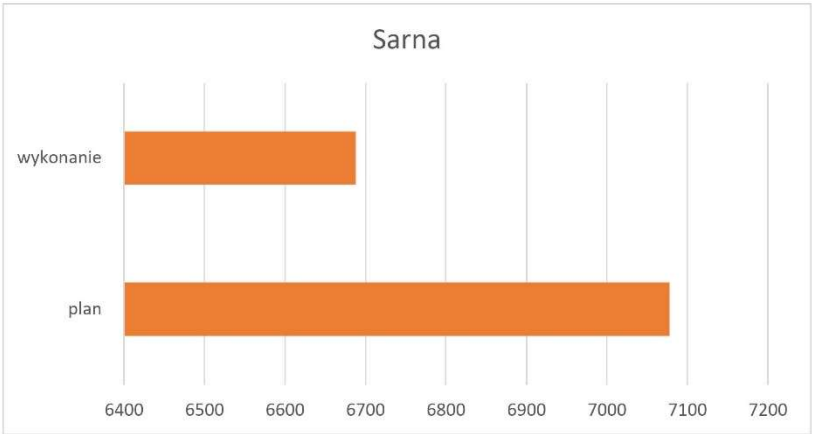
Tabela 49. Powierzchnia poletek łowieckich, zagospodarowanych łąk śródleśnych i przyleśnych oraz liczba i łączna długość pasów zaporowych.

Zadania w zakresie zagospodarowania dla wszystkich obwodów łowieckich znajdujących się w na terenie Nadleśnictwa Wołów w okresie obowiązywania Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego dla rejonu nr X na okres od 01. 04.2023 r. do 31.03.2033 r. są następujące:" Doprowadzić liczbę paśników do maksymalnie 2 szt. na 1 tys. ha pow. obwodu. Utrzymanie lub osiągnięcie liczby lizawek minimum 10 szt. na 1 tys. ha pow. obwodu. Pozostałe elementy zagospodarowania obwodów będą ustalane na bieżąco w oparciu o roczne plany łowieckie.

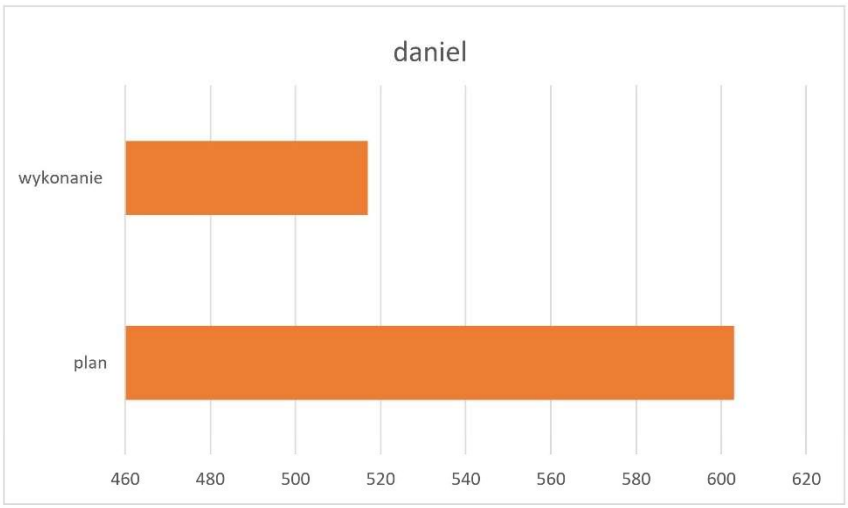
Realizacje planów pozyskania zwierzyny w latach 2015 – 2024 obrazują poniższe zestawienia – zestawienia dotyczą zwierzyny płowej jeleń i sarna i daniel.

Wykres 18. Realizacja planów i wykonania pozyskania zwierzyny – jeleń w szt.

Wykres 19. Realizacja planów i wykonania pozyskania zwierzyny – sarna w szt.

Wykres 20. Realizacja planów i wykonania pozyskania zwierzyny – daniel szt.

Nadleśnictwo Wołów w ramach zadań z zakresu gospodarki łowieckiej prowadzi współprace z kołami łowieckimi w sprawie prowadzania gospodarki łowieckiej w obwodach, a w szczególności w zakresie:

- zagospodarowania łowisk;
- zagospodarowanie poletek łowieckich;
- walki z kłusownictwem;
- edukacji i prewencji;
- współpracy i bezpieczeństwa

7. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY ORAZ WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANÓW OCHRONY DLA OBIEKTÓW, DLA KTÓRYCH TAKIE PLANY ZOSTAŁY ZATWIERDZONE.

Nadleśnictwo Wołów posiada zatwierdzony Program Ochrony Przyrody na okres 0 1.01.2015 - 31.12.2024. W działaniach gospodarczych Nadleśnictwo przestrzegało zaleceń w nim zawartych.

1.Rezerwaty:

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wołów zlokalizowane są dwa rezerwaty przyrody:

„Uroczysko Wrzosy"

Rok utworzenia: 2000.

Powierzchnia: 575,11 ha (na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Wołów – 569,70ha).

Cel ochrony: stanowisko naturalnego olsu porzeczkowego i łęgu olszowo - jesionowego z chronionymi i rzadkimi gatunkami roślin, drzewami pomnikowymi, lęgowisko bogatej ornitofauny leśnej i wodno-błotnej.

Typ (wg głównego przedmiotu ochrony): leśno- faunistyczny.

Akt utworzenia: 1. Roz. Nr 2 Woj. Dol. z dn.8.03.2000 roku (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 10 poz.149) 2. Zarz. RDOŚ we Wrocławiu. Nr 1 z dnia 15.07. 2010 roku w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Uroczysko Wrzosy" (Dz. U. Woj. Dol. z dnia 21 lipca 2010 roku Nr 134 poz. 2061) 3. Zarz. RDOŚ we Wrocławiu. Nr 15 z dnia 10.02. 2011 roku zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Uroczysko Wrzosy" (Dz. U. Woj. Dol. z dn. 17 lutego 2011 roku Nr 38 poz. 471). Wokół rezerwatu utworzono otulinę o powierzchni 397,35 ha (na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Wołów – 293,69 ha). Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem nr 16 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 13.11.2012 (Dz. Urz. Woj. Dolno. Z dnia 14.11.2012 roku poz. 3923) zmieniony Zarządzeniem nr 13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28.05.2013 roku (Dz. Urz. Woj. Dolno. Z dnia 29.05.2013. poz. 3388). Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Rezerwat „Uroczysko Wrzosy" graniczy ze stawami znajdującymi się na terenie Leśnictwa Wrzosy, które są często odwiedzane przez miejscową ludność. Ze względów bezpieczeństwa, po uzyskaniu stosownych decyzji z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu Nadleśnictwo Wołów usuwało drzewa stanowiące zagrożenie dla ludzi i mienia znajdujące się przy ścieżkach komunikacyjnych.

„Odrzysko"

Rok utworzenia: 1987.

Powierzchnia: 5,15 ha (na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Wołów).

Cel ochrony: zachowanie bogatego stanowiska kotewki orzecha wodnego oraz salwinii pływającej.

Rodzaj: florystyczny.

Typ (wg głównego przedmiotu ochrony): florystyczny.

Akt utworzenia: Powołany Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 18.02.1987 roku w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 8 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28.01.2011 roku (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 28. poz. 352) w sprawie rezerwatu przyrody „Odrzysko". Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Aktualnie, obiekt ten nie posiada planu ochrony.

Obowiązkiem służby terenowej jest przeprowadzanie corocznych lustracji terenowych rezerwatów pod kątem zachodzących zmian w przyrodzie. Poprzez wieloletnie susze na terenie rezerwatu „Odrzysko" odnotowano brak wody, co przyczyniło się do zaniku stanowiska kotewki orzech wodnego oraz salwinii pływającej. Natomiast w rezerwacie „Uroczysko Wrzosy" istnieje problem związany z regulacją cieków. Rezerwat ten okresowo zalewany/podtapiany, a działalność bobrów potęguje ten proces. Natomiast w okres suszy powoduje zarastanie trzciną cieków. Prace badawcze w temacie regulacji stosunków wodnych w rezerwacie „Uroczysko Wrzosy" nadzoruje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu. O zachodzących niekorzystnych zmianach dla przyrody Nadleśnictwo Wołów pisemnie informowało RDOŚ.

2.Obszary „NATURA 2000"

Na terenie Nadleśnictwa Wołów zlokalizowane jest 6 obszarów Natura 2000.

Dla czterech Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk oraz jednego Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków sporządzone zostały Plany Zadań Ochronnych zatwierdzone Zarządzeniem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska:

- SOO „Zagórzyckie Łąki" PLH020053 – Zarządzenie nr 24 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29.11.2013 roku (Dz. U. Woj. Doln. z dn.06.12.2013 roku poz. 6245)
- SOO „Dolina Łachy" PLH020003 - Zarządzenie nr 22 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 31.10.2013 roku (Dz. U. Woj. Doln. z dn.05.11.2013 roku poz. 5582)
- SOO „Dębniańskie Mokradła" PLH020002 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 14.04.2014 roku (Dz. U. Woj. Doln. z dn.15.04.2014 roku poz. 1945) oraz zmiana zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 21 września 2017 r.
- SOO „Łęgi Odrzańskie" PLH020018 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30.09.2014 roku (Dz. U. Woj. Doln. z dn.01.10.2014 roku poz. 4042) oraz OSO „Łęgi Odrzańskie" PLB020008 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 31.05.2014 roku (Dz. U. Woj. Doln. z dn.21.05.2014 roku poz. 2446). Są to dwa obszary sieci Natura 2000, których powierzchnie nakładają się. W listopadzie 2019 roku oba obszary połączono i dostosowano granice[1], a w lutym 2022 zmieniono granice obszaru specjalnej ochrony ptaków. Obszar obejmuje powierzchnię 21 350,49 ha. Po tej zmianie Łęgi Odrzańskie otrzymały kod **PLC020002**

Zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Warzęgowskie PLH020079 jest w trakcie przygotowania przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Podejmowane przez Nadleśnictwo Wołów zadania dotyczyły realizacji zapisów Planów Zadań Ochronnych dla ww. obszarów Natura 2000.

W latach 2017-2023 Nadleśnictwo Wołów uczestniczyło w projekcie ochrona gatunków i siedlisk przyrodniczych nadzorowanym przez Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych. W ramach projektu realizowano zadania z zakresu:

- **PLC – Łęgi Odrzańskie** – *siedlisko - 6169 Przeplatka maturna* - Uzupełnienie bazy pokarmowej dla motyla, poprzez nasadzenie jesionu wyniosłego oraz kaliny koralowej. Pozostawianie dla naturalnego odnowienia jesionu i derenia świdwy.

- **PLH Dębniańskie Mokradła**. – *Siedlisko - 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe* oraz *siedlisko 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie* – Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe trwałych użytków zielonych.

Poza projektami Nadleśnictwo Wołów wykonywało zadania zapisane w PZO dla poszczególnych Obszarów Natura 2000:

A) PLH020053 - „Zagórzyckie Łąki":

- siedlisko 6140 - Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe oraz dla siedliska 6177 Modraszeka telejus jak i dla 6179 Modraszeka nausitous; - zadania z zakresu wykaszania i utrzymania w miarę możliwości fragmentów łąk wokół istniejących podtopień.

- siedlisko 9190 Kwaśne dąbrowy - Usunięcie (w ramach planowanej gospodarki leśnej) sosny z drzewostanu (pozostawienie ok. 20% obecnego drzewostanu sosnowego) i niepromowanie sosny. Pozostawienie podrastającego drzewostanu brzozowo-dębowego

B) PLH020003 Dolina Łachy:

- siedlisko 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny –

1.Stopniowe usuwanie drzew i krzewów gatunków obcych siedliskowo i geograficznie na etapie zaplanowanych prac gospodarczych (sosna, świerk, czeremcha amerykańska).

2. Zwiększanie ilości martwego drewna (stojącego i leżącego ok 15 szt. na ha).

3. Nieusuwanie drzew dziuplastych i próchniejących.

4. pozostawianie martwych drzew stojących i nieusuwanie drzew dziuplastych i próchniejących

5.Zwiększenie zróżnicowania struktury pionowej, przestrzennej i wiekowej drzewostanu poprzez planowanie cięć rębnych przy zastosowaniu rębni z długimi i bardzo długimi okresami odnowienia i długimi okresami nawrotu cięć.

- *siedlisko 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe* –

1.Stopniowe usuwanie, na etapie zaplanowanych prac gospodarczych, gatunków drzew i krzewów obcych siedliskowo i geograficznie (sosna, świerk, czeremcha amerykańska).

2.W miarę wydzielania się zwiększano ilość martwego drewna do 15 sztuk na hektar drewna leżącego lub stojącego - nie usuwano wywrotów i złomów.

3.Zwiększenie zróżnicowania struktury pionowej, przestrzennej i wiekowej drzewostanu poprzez planowanie cięć rębnych przy zastosowaniu rębni z długimi i bardzo długimi okresami odnowienia i długimi okresami nawrotu cięć (rębnie stopniowe IVa i IVd).

4. pozostawianie martwych drzew stojących i nieusuwanie drzew dziuplastych i próchniejących.

- siedlisko 1088- Kozioroga dębosza - Zachowanie i utrzymanie stanowisk gatunku i potencjalnych miejsc jego rozwoju, poprzez pozostawienie zasiedlonych drzew do naturalnej śmierci i rozpadu z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego. W przypadku wystąpienia powyższych zagrożeń prace prowadzono we współpracy z organem sprawującym nadzór nad obszarem oraz specjalistą entomologiem.

- *siedlisko 1084 – Pachnicy dębowej*.

1.Zachowanie i utrzymanie stanowisk gatunku i potencjalnych miejsc jego rozwoju, poprzez pozostawienie zasiedlonych drzew do naturalnej śmierci i rozpadu z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego.

2.Nie pozyskiwano dziuplastych dębów (z dziuplą umiejscowioną w głównym pniu) oraz dębów o średnicy powyżej 110 cm w pierśnicy jako rzeczywistych lub potencjalnych miejsc rozrodu gatunku, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego.

- *siedlisko 1324 Nocka dużego oraz 1308 Mopka zachodniego* - Zachowywano drożności korytarzy ekologicznych. Zachowanie lub poprawa stanu struktur liniowych (alei, szpalerów drzew i cieków wodnych).

C) PLH020002 – Dębniańskie mokradła:

- *siedlisko 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe* –

1. Na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym w drzewostanach w trzeciej i wyższych klasach wieku oraz w drzewostanach w KO lub w KDO pozostawiano – z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego lub zagrażających trwałości lasu:

- drzewa martwe i umierające,
- wywroty i złomy,
- drzewa dziuplaste i próchniejące,
- rozproszone pozostałości pozrębowe.

- *siedlisko - 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny* –

1.Ograniczano udziału gatunków obcych ekologicznie na siedlisku poprzez ich stopniowe usuwanie.

2 Przebudowywano drzewostanu w kierunku zgodnym z siedliskiem poprzez stopniowe usuwanie sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris*.

3. Na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym w drzewostanach w trzeciej i wyższych klasach wieku oraz w drzewostanach w klasie odnowienia lub w klasie do odnowienia pozostawiano – z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego lub zagrażających trwałości lasu:

- drzewa martwe i umierające,
- wywroty i złomy,
- drzewa dziuplaste i próchniejące,
- rozproszone pozostałości pozrębowe.

4.W ramach planowanej gospodarki leśnej odnowienie drzewostanu kształtowano zgodnie z odpowiednim dla typu siedliska składem gatunkowym wraz z eliminacją lub stopniowym ograniczaniem udziału gatunków obcych ekologicznie.

- *siedlisko 9190 Kwaśne dąbrowy* –

1. Ograniczanie udziału gatunków obcych ekologicznie na siedlisku poprzez ich stopniowe usuwanie z warstwy drzewostanu.

2. Na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym w drzewostanach w trzeciej i wyższych klasach wieku oraz w drzewostanach w klasie odnowienia lub w klasie do odnowienia pozostawiano – z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego lub zagrażających trwałości lasu:

- drzewa martwe i umierające,
- wywroty i złomy,
- drzewa dziuplaste i próchniejące,
- rozproszone pozostałości pozrębowe.

- siedlisko 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe –

1. Ograniczanie udziału gatunków obcych ekologicznie na siedlisku poprzez ich stopniowe usuwanie na etapie zaplanowanych prac gospodarczych.

2. Na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym w drzewostanach w trzeciej i wyższych klasach wieku oraz w drzewostanach w klasie odnowienia lub w klasie do odnowienia pozostawiano – z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego lub zagrażających trwałości lasu:

- drzewa martwe i umierające,
- wywroty i złomy,
- drzewa dziuplaste i próchniejące,
- rozproszone pozostałości pozrębowe.

3.Usuwano czeremche amerykańską Prunus serotina z warstwy podszytu w ramach prowadzonych zabiegów gospodarczych.

- *Siedlisko - 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe* –

1. Zachowanie siedliska przyrodniczego poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, z wywiezieniem pozyskanej biomasy, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe trwałych użytków zielonych.

2. Mechaniczne koszenie co najmniej 50% powierzchni w każdym roku, naprzemiennie, na wysokości 5−15 cm, w okresie sierpień – październik. W razie braku efektu dopuszcza się koszenie coroczne na całej powierzchni.

- siedlisko 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie –

1. Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony, położonego na trwałych użytkach zielonych poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe trwałych użytków zielonych.

2. Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW (obecnie WPR), ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego 6510.3. Koszenie mechaniczne, coroczne po 15 lipca na wysokości 5−15 cm.

- siedlisko 1074 Barczatki kataks - Pozostawiano zarośla roślin żywicielskich gatunku wzdłuż rowów, miedz, dróg itp.

- siedlisko 1088 Kozioroga dębosza –

1. Nasadzenia drzew w obszarze Natura 2000 oraz w najbliższej okolicy, uwzględniano w składzie gatunkowym sadzonych drzew jak największy odsetek dębów szypułkowych i bezszypułkowych.

2. Zachowanie dębów rosnących samotnie lub jako aleje przydrożne i wzdłuż cieków wodnych.

- *siedlisko 1308 Mopka zachodniego ,1323 Nocka Bechsteina, 1324 Nocka dużego* - Pozostawiano na powierzchniach leśnych starych drzew dziuplastych oraz stojących drzew martwych lub obumierających z odstającą korą z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia oraz przypadków zagrożenia trwałości lasu.

- *Siedlisko 6169 Przeplatki maturna* - Zachowanie nasadzeń z jesionem wyniosłym i popieranie naturalnych odnowień. Pozostawienie wydzieleni leśnych z rodzimym jesionem ze szczególnym uwzględnieniem osobników młodych i podrostu jesionowego.

D) PLC020002 Łęgi Odrzańskie - siedliska:

- *siedlisko 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe:*

1. Zapewniano zasoby martwego drewna poprzez: pozostawianie wywrotów i złomów, pozostawianie martwych drzew stojących i nieusuwanie drzew dziuplastych i próchniejących, we fragmentach pozostawiać do naturalnego rozpadu, rozproszone pozostałości pozrębowe (niezagrażające trwałości lasu) z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego.

2. Nienaruszanie stosunków wodnych w płacie siedliska poprzez pozostawianie nieużytkowanych pasm drzewostanów po 30 m w każdą stronę od wszystkich rzek.

- *siedlisko 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny:*

1.Ograniczano fragmentację runa leśnego poprzez wykorzystywanie istniejących dróg leśnych: unikanie fragmentacji runa nowymi drogami leśnymi.

2.Zachowano fragmenty starodrzewu na powierzchniach zrębowych. W trakcie zabiegów rębnych pozostawiano do naturalnej śmierci i rozkładu drzewa na powierzchni 5% każdego bloku drzewostanów rębnych przeznaczonych do wycięcia w dziesięcioleciu. Nie dotyczy sytuacji klęskowych oraz bloków upraw pochodnych.

3.Zapewnianie zasobów martwego drewna, z dostosowaniem do konkretnych uwarunkowań lokalnych (wieku i stanu sanitarnego drzewostanu, wymogów przeciwpożarowych i zagrożeń wynikających z wpływów antropogenicznych) poprzez:

- pozostawianie wywrotów i złomów,
- pozostawianie martwych drzew stojących i nieusuwanie drzew dziuplastych i próchniejących,
- we fragmentach pozostawiać do naturalnego rozpadu, rozproszone pozostałości pozrębowe (niezagrażające trwałości lasu),

z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego.

4. Odnawiano drzewostany gatunkami zgodnymi z siedliskiem, z zachowaniem właściwej dla siedliska struktury składu gatunkowego; w miarę możliwości zachowywano naturalny podrostu drzew; ze względu na występowanie mikrosiedlisk łęgowych podlegających grądowieniu, preferowanie gatunków łęgowych przy odnowieniach tam, gdzie siedlisko na to pozwala (odstępstwa od składu drzewostanu zaleconego dla siedliska 9170).

- *siedlisko 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum):*

1.Zapewniano zasoby martwego drewna, z dostosowaniem do konkretnych uwarunkowań lokalnych (wieku i stanu sanitarnego drzewostanu, wymogów przeciwpożarowych i zagrożeń wynikających z wpływów antropogenicznych) poprzez:

- pozostawianie wywrotów i złomów,
- pozostawianie martwych drzew stojących i nieusuwanie drzew dziuplastych i próchniejących,
- we fragmentach pozostawiać do naturalnego rozpadu, rozproszone pozostałości pozrębowe (niezagrażające trwałości lasu), z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego.

2.Nienaruszanie stosunków wodnych w płacie siedliska. Pozostawienie nieużytkowanych pasm drzewostanów po 30 m w każdą stronę od wszystkich rzek.

- siedlisko - 6440 Łąki selemicowe –

1. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe trwałych użytków zielonych.

2. Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW (obecnie WPR), ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego 6440.

- Siedlisko 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami - z Nympheion, Potamion; Podjęto działania zabezpieczające przed naruszaniem stanu, zanieczyszczaniem, naruszaniem stosunków wodnych, niszczeniem roślinności wodnej i przybrzeżnej.

- siedlisko - 1084 Pachnicy dębowej –

1. Utrzymano dotychczasowy sposób użytkowania lasu z pozostawieniem luk w zwartym drzewostanie, utrzymanie na powierzchni siedliska gatunku drzew w wieku powyżej 100 lat.

2. Utrzymanie struktury i funkcji siedliska gatunku (pozostawienie zasiedlonych dębów).

- siedlisko 1088 Kozioroga dębosza –

1. Utrzymano strukturę i funkcję siedliska gatunku (pozostawienie zasiedlonych dębów z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego).

2. Utrzymano dotychczasowego sposobu użytkowania lasu z pozostawieniem luk w zwartym drzewostanie, utrzymanie na powierzchni siedliska gatunku drzew w wieku powyżej 100 lat.

- siedlisko 1308 Mopka zachodniego oraz siedlisko 1323 Nocka Bechsteina - W okresie rozrodu wstrzymywano wycinki drzew liściastych z dziuplami i z odstającą korą, preferowanych przez nietoperze na kryjówki letnie. Wycinano tylko te egzemplarze do których była pewność, że nie są zasiedlone przez nietoperze.

- Siedlisko 1324 Nocka dużego - Prowadzono gospodarkę leśnej zgodnej z wymogami gatunku: zachowano starodrzewia i dziuplaste drzewa oraz pozostawiano drzewa do naturalnego rozpadu. Prace prowadzono tak aby w jak najmniejszym stopniu uszkadzać podszyt i runo leśne.

F) PLC020002 Łęgi Odrzańskie – działania ochronne ptaki

- gatunek-A070 Nurogęś Mergus merganser-

1.Nie planowano cięć rębnych w skrajnym 30 metrowym pasie drzewostanu przylegającym lub położonym najbliżej rzeki Odry.

2.Utrzymano udziału drzewostanów w VI i wyższych klasach wieku na poziomie ≥ 45%, w tym drzewostany w VIII klasie wieku ≥ 10%.

- *gatunki A234 Dzięcioł zielonosiwy Picus canus, A238 Dzięcioł średni Dendrocopos medius oraz A321 Muchołówka białoszyja Ficedula albicollis –*

1. Nie planowano cięć rębnych w skrajnym 30 metrowym pasie drzewostanu przylegającym lub położonym najbliżej rzeki Odry. Utrzymano udziału drzewostanów w VI i wyższych klasach wieku na poziomie ≥ 45%, w tym drzewostany w VIII klasie wieku ≥ 10%.

2. W miarę wydzielania się zwiększano ilość martwego drewna stojącego i leżącego poprzez:- nie usuwanie wywrotów i złomów;- pozostawiano martwe i zamierające drzewa stojące oraz nie usuwano drzew dziuplastych i próchniejących;- we fragmentach tam gdzie było to możliwe pozostawiano do naturalnego rozpadu nieuporządkowane pozostałości pozrębowe (niezagrażające trwałości lasu), z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego oraz w przypadku usuwania posuszu czynnego w ramach wykonywania cięć sanitarnych, w sytuacjach zagrażających trwałości lasu.

- *gatunki A073 Milvus migrans Kania czarna, A074 Milvus milvus Kania ruda oraz A075 Haliaeetus albicilla Bielik –*

1.Nie planowano cięć rębnych w skrajnym 30 metrowym pasie drzewostanu przylegającym lub położonym najbliżej rzeki Odry.

2. W miarę możliwości utrzymywano udziału drzewostanów w VI i wyższych klasach wieku na poziomie: Nadleśnictwo Wołów ≥ 45%, w tym drzewostany w VIII klasie wieku ≥ 10%.

3. W drzewostanach zlokalizowanych w odległości do 100 m od Odry jej dopływów i starorzeczy zwiększanie udziału topoli czarnej i topoli białej – na chwile obecną jesteśmy na etapie złożonego zamówienia na zakup sadzonek topoli czarnej.

3. Strefy ochrony gatunkowej.

Na terenie Nadleśnictwa Wołów istnieje 14 stref ochronnych dla ptaków: 4 – dla bielika (*Haliaaetus albicilla*), 3 – dla kani czarnej (*Milvus migrans*), 2 – dla kani rudej (*Milvus milvus*), 1 – wspólna dla kani czarnej i kani rudej (*Milvus migrans* i *Milvus milvus*) oraz 4 – dla bociana czarnego (*Cicconia nigra*).

W dniu 17.06.2019r. decyzją WPN.6442.11.2017.MK.4 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska została zlikwidowana strefa ochrony gatunkowej bociana czarnego w Leśnictwie Stryjno. W roku 2021 zostały powołane decyzjami dwie nowe strefy:

- Leśnictwo Orzeszków – strefa ochrony gatunkowej bielika
- Leśnictwo Krzelów – Strefa ochrony gatunkowej kani czarnej.

W roku 2024 r. zostały powołane kolejne dwie strefy bociana czarnego na terenie Leśnictwa Wrzosy oraz Leśnictwa Garwół.

Corocznie we wszystkich strefach ochrony gatunkowej ptaków były przeprowadzane lustracje terenowe. Pracownicy terenowi sprawdzali strefy pod kątem zasiedlenia oraz wyprowadzonych lęgów.

Lp.	nazwa gatunku	Leśnictwo	lokalizacja strefy (całoroczna /okresowa)	dokument powołujący	powierzchnia (ha)	w tym: całoroczna/okresowa
1.	bielik (*Haliaaetus albicilla*)	Orzeszków	strefa całoroczna: 9d-99; strefa okresowa: 9c, 9d-01, 9f, 9g	WPN.6442.19.2021.MK z dnia 05.08.2021 r.	21,45	3,25 18,20
2.	bielik (*Haliaaetus albicilla*)	Tarchalice	strefa całoroczna:118g, strefa okresowa:118b, i, j, k, 119f, i	SR.V.6631/s/9/KM/07 z dnia 16.07.2007, WPN.6442.7.2016.MK	35,08	3,88 31,20
		Dębno	141b, c, d, h			
3.	bielik (*Haliaaetus albicilla*)	Dębno	strefa całoroczna: 177 o; strefa okresowa; 177m, n,o-01, o-02, 177-p,177-r, 177-t, 177-w, 194 a, b, c, f	WPN.6442.18.2021.MK z dnia 05.08.2021 r.	21,30	2,80 18,50

4.	bielik (*Haliaaetus albicilla*)	Głębowice	strefa całoroczna: 66h, i strefa okresowa: 66a, b, c, d, f, g, j, k	WPN.6442.2.2012.MK z dnia 08.03.2012r.	31,38	10,18 21,20
5.	kania czarna (*Milvus migrans*)	Tarchalice	strefa całoroczna: 43, strefa okresowa: 36m, n, 53	SR.V.6631/s/21/KM/05 z dnia 05.07.2005r. oraz WPN.6442.5.2016.MK	46,73	20,80 25,93
6.	kania czarna (*Milvus milvus*)	Tarchalice	strefa całoroczna: 77c, strefa okresowa: 77a, b, d, f, 97c	SR.V.6631/s/25/KM/05 z dnia 05.07.2005r. WPN.6442.6.2016.MK	27,67	14,47 13,12
7.	kania czarna (*Milvus milvus*)	Krzelów	strefa całoroczna: 237d, j, 238c	WPN.6442.24.2021.MK z dnia 06.09.2021 r.	11,72	11,72
8.	kania ruda (*Milvus milvus*)	Tarchalice	strefa całoroczna 33a, c, strefa okresowe: 33b, d, f, h, g	SR.V.6631/s/19/KM/05 z dnia 05.07.2005r. RDOŚ -02-WPN-6631/s/7/09/mk	18,32	6,97 11,35

9.	kania ruda (*Milvus milvus*)	Prawików	Strefa całoroczna 366a, b, c, d strefa okresowa: 357i, 358 f, g, 359h	SR.V.6631/s/20/KM/05 z dnia 05.07.2005r. WPN.6442.11.2016.MK	48,61	22,32 26,29
10.	kania ruda (*Milvus milvus*) kania czarna (*Milvus migrans*)	Prawików	strefa całoroczna: 365c, strefa okresowa: 365a, b, d, f, g, h, i, j	SR.V.6631/s/126KM/05 z dnia 05.07.2005r. WPN.6442.8.2016.MK	28,36	13,61 14,75
11.	bocian czarny (*Ciconia nigra*)	Wrzosy	strefa całoroczna: 19 a, b, c, strefa okresowa: 19d, f, g, h, i, j, 20 a, b, c, d, f, g, h, i, j	WPN.6442.7.2023.MK z dnia 24.06.2024	75,11	11,03 64,08
12.	bocian czarny (*Ciconia nigra*)	Dębno	strefa całoroczna: 158bx	SR.V.6631/s/14/KM/05 z dnia 05.07.2005r. WPN.6442.9.2016.MK	3,82	3,82
13.	bocian czarny (*Ciconia nigra*)	Głębowice	strefa całoroczna: 98c, d, k, o strefa okresowa: 98a, f, g, h, i, l, m, n, p	SR.V.6631/s/13/KM/05 z dnia 05.07.2005r. WPN.6442.7.2022.MK	23,51	4,32 19,16

14.	bocian czarny (*Ciconia nigra*)	Garwół	strefa całoroczna: 256 j, 256 l strefa okresowa:256 d, 256 f, 256 h, 256 i. 256k	WPN.6442.28.2023.MK.1 z dnia 20.08.2024 r.	24,42	3,46 20,96

4. Pomniki przyrody.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wołów znajduje się 36 pomników przyrody z czego 10 znajduje się na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Wołów – 8 drzew i 2 głazy narzutowe. W przypadku przyrody ożywionej pomniki przyrody stanową głównie dęby szypułkowe (*Quercus robur*), a w przypadku przyrody nieożywionej – głazy narzutowe.

Coroczne lustracje terenowe pozwalają na określenie stanu zdrowotnego pomników przyrody. Dwa dęby szypułkowe (L. Prawików 360f, oraz L. Garwół - 249 f) obumarły. Natomiast pomnik przyrody „Sosna Matka" była w złym stanie zdrowotnym (brunatne igliwie oraz uszkodzenie korony drzewa przez wiatr). O tym fakcie w pisemnie została poinformowana Gmina Wołów. Niestety po lustracji terenowej „Sosny Matki" okazało się, że drzewo obumarło.

5. Park Krajobrazowy „Dolina Jezierzycy"

Park Krajobrazowy „Dolina Jezierzycy" powołany został rozporządzeniem nr 11 Wojewody Wrocławskiego z dnia 12.08.1994 roku w sprawie utworzenia i ochrony Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy" w województwie wrocławskim (Dz. Urz. Woj. Wrocław. nr 10 poz. 51). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21.11.2006 roku w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy" (Dz. Urz. Woj. Dol. nr 252. poz. 3736) zmienione Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego nr 18 z dnia 12.11.2008 roku (Dz. Urz. Woj. Dol. nr 303. poz. 3493). Park posiada plan ochrony zatwierdzony Uchwałą nr XVI/328/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27.10.2011 roku w spawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy" (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 250. poz. 4506). Obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wołów Park obejmuje **5678,22** ha, w tym **5506,2** ha powierzchni leśnej i **171,59** ha powierzchni nieleśnych.

W ramach zatwierdzonego planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Dolina Jezierzycy w celu zachowania gospodarki leśnej oraz krajobrazu leśnego odnoszący się do całego obszaru Parku wykonywano następujący zakres prac związanych z ochroną ekosystemów leśnych:

a) pozostawiano w drzewostanach oraz na zrębach kępy starodrzewu z udziałem drzew dziuplastych, martwych i zamierających, o znaczeniu biocenotycznym, wraz z runem i podrostem, o powierzchni łącznej nie mniejszej niż 5% powierzchni manipulacyjnej i powierzchni jednostkowej około 0,1 ha, aż do naturalnego rozpadu, a także posuszu liściastego jałowego i czynnego oraz posuszu iglastego w ilościach uniemoż-

liwiających inicjowanie ognisk gradacyjnych. Pozostawione kępy drzewostanu lokalizowano w miarę możliwości, w miejscu występowania chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt;

b) nie sadzono gatunków obcych geograficznie i ekologicznie, w tym także na poletkach zgryzowych i innych poletkach łowieckich;

c) stopniowo ograniczano udziału gatunków obcych geograficznie i ekologicznie w lasach o strukturze i funkcji zbliżonych do lasów rodzimych, według wskazań programu ochrony przyrody Nadleśnictwa Wołów, tym przede wszystkim usuwano dęba czerwonego *Quercus rubra*, robinię akacjową *Robinia pseudoacacia* i czeremchę amerykańską *Padus serotina* w ramach planowych zabiegów hodowlanych;

d) kontynuowano sukcesywną przebudowę drzewostanów celem dostosowania ich do warunków siedliskowych, szczególnie przy zastosowaniu rębni złożonych z długim i średnim okresem odnowienia;

e) stosowano na siedliskach borowych niewielkie powierzchniowo zręby zupełne;

f) sadzono na obrzeżach zakładanych upraw leśnych, domieszkowych i biocenotycznych gatunków drzew i krzewów występujących na różnych siedliskach lasów naturalnych i półnaturalnych

g) stosowanie metod mechanicznych lub biologicznych do zwalczania szkodników owadzich i grzybowych, a także ograniczania szkód łowieckich, przy jednoczesnym ograniczeniu do niezbędnego minimum metod zwalczania chemicznego;

6. Obszar Chronionego Krajobrazu.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Baryczy" utworzony został Rozporządzeniem nr 82/92 Wojewody Leszczyńskiego z dnia 01.08.1992 roku w sprawie wyznaczania Obszarów Chronionego Krajobrazu na terenie Województwa Leszczyńskiego (Dz. Urz. Woj. Leszcz. nr 11 z dnia 3.08.1992 roku poz. 131). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego nr 35 z dnia 28.11.2008 roku w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Baryczy" (Dz. Urz. Woj. Dolno. Nr 317. poz. 3934). Sprawującym nadzór nad obszarem jest Wojewoda Dolnośląski. Obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełniona funkcja korytarzy ekologicznych. Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wołów obszar obejmuje **325,95 ha** powierzchni leśnej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego nr 35 z dnia 28 listopada 2008 r. na terenie obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Baryczy" w ramach czynnej ochrony ekosystemów wykonywano następujące zadania:

- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych,
- wspierano procesy sukcesji naturalnej przez inicjowanie i utrwalanie naturalnego odnowienia o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku;
- zwiększano udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych,

- pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz części drzew obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu,
- stopniowe usuwanie gatunków obcego pochodzenia, chyba że zaleca się ich stosowanie w ramach przyjętych zasad hodowli lasu,
- prowadzono racjonalną gospodarki łowieckiej, w szczególności poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami leśnymi do warunków środowiskowych;

7. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt oraz ochrona siedlisk przyrodniczych

Służba terenowa prowadziła coroczne monitoringi roślin zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 oraz poza nimi. Dzięki prowadzonemu monitoringowi stwierdzono nowe stanowiska roślin chronionych tj.:

- Kruszczyk szerokolistny;
- Podkolan biały;
- Salwinia pływająca;
- Śnieżyczka przebiśnieg;
- Śnieżyca wiosenna;
- Wawrzynek wilczełyko;
- Gruszyczka okrągłolistna

8. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z PORÓWNANIA POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA LASU.

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	2005	2015	2025
1	2	3	4	5	6
1	Powierzchnia leśna	ha	18714	18887	19075
2	Zasoby miąższości	tys. m3	4839	4989	4951
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku				
	II a	m3	156	154	143
	II b	m3	249	227	238
	III a	m3	290	306	296
	III b	m3	316	352	347
	IV a	m3	335	350	365
	IV b	m3	347	379	375
	V a	m3	359	366	367
	V b	m3	353	368	340
	VI	m3	382	385	367
	VII i starsze	m3	399	403	377
	KO	m3	264	364	255
	KDO	m3	239	275	264
	BP	m3	-	-	-
4	Przeciętna zasobność na 1 ha	m3	259	264	260
5	Przeciętny wiek	lata	57	60	62
6	Bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m3	4,54	6,6	6,73
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha	m3	1,73	3,43	2,16
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha	m3	2,47	3,12	3,58
9	Przyrost bieżący	m3	7,50	8,83	6,63

Tabela 50. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie - Nadleśnictwo Wołów.

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	2005	2015	2025
1	2	3	4	5	6
1	Powierzchnia leśna	ha	9748	9865	9895
2	Zasoby miąższości	tys. m3	2565	2546	2487
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku				
	II a	m3	155	150	131
	II b	m3	240	222	238
	III a	m3	281	298	272
	III b	m3	300	342	338
	IV a	m3	331	339	357
	IV b	m3	361	363	366
	V a	m3	349	362	350
	V b	m3	351	383	340
	VI	m3	402	391	350
	VII i starsze	m3	416	421	366
	KO	m3	245	275	265
	KDO	m3	201	193	231
	BP	m3	-	-	-
4	Przeciętna zasobność na 1 ha	m3	263	266	251
5	Przeciętny wiek	lata	59	60	61
6	Bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m3	4,45	6,32	6,4
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha	m3	1,54	3,04	1,38
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha	m3	2,52	2,72	3,41
9	Przyrost bieżący	m3	7,86	8,45	5,88

Tabela 51. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie – Obręb Dębno.

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	2005	2015	2025
1	2	3	4	5	6
1	Powierzchnia leśna	ha	9748	9865	9895
2	Zasoby miąższości	tys. m3	2565	2546	2487
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku				
	II a	m3	155	150	131
	II b	m3	240	222	238
	III a	m3	281	298	272
	III b	m3	300	342	338
	IV a	m3	331	339	357
	IV b	m3	361	363	366
	V a	m3	349	362	350
	V b	m3	351	383	340
	VI	m3	402	391	350
	VII i starsze	m3	416	421	366
	KO	m3	245	275	265
	KDO	m3	201	193	231
	BP	m3	-	-	-
4	Przeciętna zasobność na 1 ha	m3	263	266	251
5	Przeciętny wiek	lata	59	60	61
6	Bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m3	4,45	6,32	6,4
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha	m3	1,54	3,04	1,38
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha	m3	2,52	2,72	3,41
9	Przyrost bieżący	m3	7,86	8,45	5,88

Tabela 52. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie – Obręb Wińsko.

9. STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

9.1 Budynki.

Plan Gospodarowania Zasobami Lokalowymi PGL LP Nadleśnictwa Wołów do roku 2035 ujmuje swoim zakresem budynki mieszkalne jak i niemieszkalne służące zarówno celom administracyjnym, jak i gospodarki leśnej i tak wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w zasobach Nadleśnictwa Wołów znajduje się:

- 8 budynków mieszkalnych niezbędnych, z których 7 stanowi siedziby leśnictw (czyli budynki z usytuowaną w nich kancelarią leśniczego);
- 1 budynek biurowy stanowiący siedzibę nadleśnictwa;
- 1 budynek warsztatowo – socjalny stanowiący siedzibę gospodarstwa transportowego;
- 1 budynek socjalno – administracyjny stanowiący siedzibę szkółki leśnej;
- 2 samodzielnie działające pojedyncze kancelarie leśnictw.

W okresie ostatniej dekady tj. od roku 2015 do roku 2024 nadleśnictwo dokonało adaptacji istniejących budynków będących w zarządzie PGL LP na samodzielnie działające kancelarie leśnictw.

Budynek gospodarczy zlokalizowany przy ul. Leśnej 31, 56-100 Wołów, został zmodernizowany i przekształcony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i wytycznymi PGL LP na samodzielną pojedynczą kancelarię leśnictwa Mojęcice, druga adaptacja została dokonana w budynku gospodarczym wyodrębnionym z osady leśnej położnej w miejscowości Garwół, 56-100 Wołów i stanowi samodzielną pojedynczą kancelarię Leśnictwa Garwół.

W latach 2015 - 2024 na podstawie art. 40a ustawy o lasach nadleśnictwo dokonało sprzedaży 13 nieruchomości, w tym 9 nieruchomości zasiedlonych i 4 pustostany, których nabywcami zostali pracownicy, bądź byli pracownicy nadleśnictwa Wołów.

Do dnia 31 grudnia 2024 r. nadleśnictwo złożyło 5 wniosków o sprzedaż nieruchomości zasiedlonych w trybie art. 40a ustawy o lasach. Wnioski są obecnie w trybie procedowania.

Nadleśnictwo Wołów zabezpiecza potrzeby mieszkaniowe pracowników uprawnionych do mieszkań bezpłatnych tj. leśniczych i nadleśniczego. Na dzień 31 grudnia br. leśniczówki zamieszkiwane są przez 8. leśniczych natomiast 6. korzysta z kancelarii leśnictw, zamieszkując we własnych mieszkaniach i otrzymuje równoważnik pieniężny zgodnie § 8 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie określania stanowisk w Służbie Leśnej, na których za-

trudnionym pracownikom przysługuje bezpłatne mieszkanie albo równoważnik pieniężny, oraz sposobu i trybu przyznawania i zwalniania tych mieszkań, a także ustalania i wypłaty równoważnika pieniężnego.

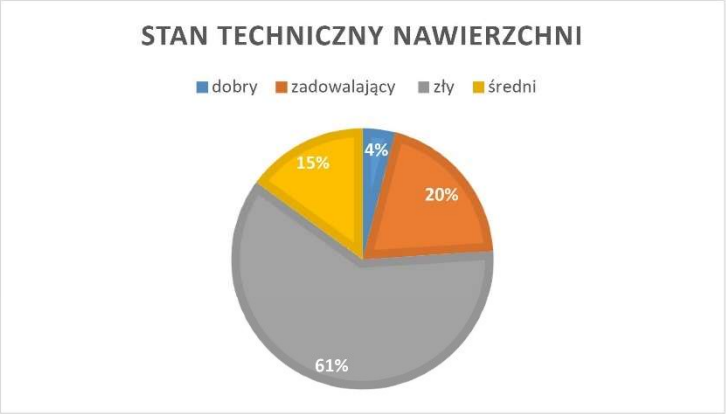
Nadleśniczy nadleśnictwa Wołów zamieszkuje we własnym mieszkaniu, nie korzystając z przysługującej mu nadleśniczówki. W wyznaczonym na nadleśniczówkę budynku w miejscowości Jakubikowice mieszka na mocy zawartej umowy najmu pracownik Lasów Państwowych.

9.2 Drogi.

Zgodnie z Ekspertyzą Docelowej Sieci Drogowej Nadleśnictwa Wołów, opracowaną w roku 2020, nadleśnictwo charakteryzuje się siecią dróg leśnych o długości 1112,90 km co stanowi gęstość ok 57 m/ha km dróg, w podziale na:

- drogi leśne - 1085,00 km,
- drogi publiczne – 27,9 km.

Stan techniczny nawierzchni dla poszczególnych szerokości dróg leśnych jest zróżnicowany. Około 16 km dróg leśnych jest w dobrym stanie technicznym nawierzchni, co stanowi ok. 4% wszystkich dróg leśnych, odcinki dróg w zadowalającym stanie technicznym mają długość ok. 85 km co stanowi 20%, a w średnim stanie technicznym ok 64 km co stanowi ok. 15%. Drogi w złym stanie technicznym mają długość ok 256 km, ok. 61%.

Wykres 21. Podział długości zinwentaryzowanych dróg leśnych według stanu technicznego nawierzchni dla Nadleśnictwa Wołów.

Budowa, przebudowa i/lub modernizacja dróg z przeznaczeniem na dojazdy pożarowe w latach 2015 – 2024:

Rok budowy/przebudowy i/lub modernizacji	Nazwa dojazdu pożarowego	Wykonanie w mb	Sposób finansowania

2018	Przebudowa drogi ppoż. nr 29 w Leśnictwie Rudno będącej w ciągu drogi powiatowej nr 1285D na odcinku Krzydlina Mała - Dębno	299,00	100 % środki własne
	Droga leśna ppoż. nr 77 w L. Głębowice	602,00	100 % środki własne
	Droga leśna ppoż. nr 76 w Leśnictwie Głębowice.	1 733,84	
2020	Droga leśna ppoż. nr 48 w L. Stryjno wraz z poboczami i infrastrukturą towarzyszącą	2 171,90	Dofinansowanie z amortyzacji scentralizowanej
	Droga leśna ppoż. nr 49 w L. Stryjno wraz z poboczami i infrastrukturą towarzyszącą	2 564,60	
2024	Budowa drogi leśnej – dojazd pożarowy nr 31 w leśnictwie Rudno	3 168,00	Dofinansowanie z amortyzacji scentralizowanej
Ogółem		**10 539,34**	

Tabela 53. Budowa, przebudowa i/lub modernizacja dróg z przeznaczeniem na dojazdy pożarowe w latach 2015 – 2024.

Prace utrzymaniowe na drogach leśnych w PGL LP Nadleśnictwie Wołów polegają głownie na wbudowaniu (miejscowo i odcinkowo) zakupionego przez nadleśnictwo kruszywa drogowego. Kruszywo wbudowywane jest przy użyciu sprzętu Gospodarstwa Transportowego Nadleśnictwa Wołów. W latach 2015 – 2024 wbudowano w nadleśnictwie ok. 62 131,29 ton kruszywa drogowego co daje naprawę dróg na długości ok. 138 km dróg leśnych.

9.3 Działania w zakresie małej retencji i melioracji

W zakresie zadań melioracyjnych w latach 2015-2024 w nadleśnictwie wykonywano bieżące utrzymanie i konserwacje rowów w ilości ok. 15,64 km.

Rok	Melioracje [m]	Leśnictwo
2015	3570	Głębowice
2017	1000	Mojęcice
2017	6170	Dębno
2018	1700	Orzeszków
2018	840	Wrzosy
2022	640	Mojęcice
2022	1720	Głębowice
OGÓŁEM	**15640**	

Tabela 54. Zestawienie wykonanych melioracji w latach 2015 – 2024.

Rycina 1. Przepust oraz rów melioracyjny w Leśnictwie Orzeszków
(archiwum Nadleśnictwa Wołów)

W 2015 r. wykonano remonty mostów w leśnictwie Orzeszków:

- most nad rzeką Juszką w ciągu drogi leśnej - leśnictwo Orzeszków, oddział 58 Aa,
- most nad rzeką Jezierzycą w ciągu drogi leśnej - leśnictwo Orzeszków, oddział 27d,
- most nad rzeką Juszką w ciągu drogi leśnej - leśnictwo Orzeszków, oddział 31 b.

W roku 2022 i 2024 przeprowadzono prace zabezpieczające i utrzymaniowe naturalnego rozlewiska wód związanego z nieruchomością zlokalizowaną na działce ewidencyjnej 314/330 położonej w miejscowości Golina (obręb ewidencyjny Golina, gmina Wołów).

Zakres prac obejmował:

- zabezpieczenie ściany budynku gospodarczego poprzez wykonanie nasypu z kamienia hydrotechnicznego wraz z jego umocnieniem,
- remont istniejącej zastawki z zachowaniem istniejących rzędnych wysokościowych,
- oczyszczenie zbiornika z roślinności i namułu.

9.4 Działania w zakresie budownictwa ogólnego i kubaturowego.

W latach 2015 – 2024 w PGL LP Nadleśnictwie Wołów wykonano remonty i naprawy awaryjne infrastruktury kubaturowej na łączną kwotę 1 208 666,72 zł.

W latach 2015 – 2024 wykonano następujące inwestycje:

- w 2015 roku - Budowa kompostowni do składowania kompostu przy Szkółce Leśnej Nadleśnictwa Wołów" zlokalizowanej na działce ewidencyjnej o numerze 624, obręb Tarchalice, gmina Wołów;

Rycina 2. Kompostownia (archiwum Nadleśnictwa Wołów)

- na przełomie 2015/2016 roku - Budowa chłodni na sadzonki i nasiona na Szkółce Leśnej Nadleśnictwa Wołów, zlokalizowanej na działce ewidencyjnej o numerze 622/1, obręb Tarchalice, gmina Wołów;

Rycina 3. Budynek chłodni na nasiona (archiwum Nadleśnictwa Wołów)

- w 2016 roku - Utwardzenie terenu na Szkółce Leśnej Nadleśnictwa Wołów, działka nr 622/1, AM-3, Obręb Tarchalice, gmina Wołów;

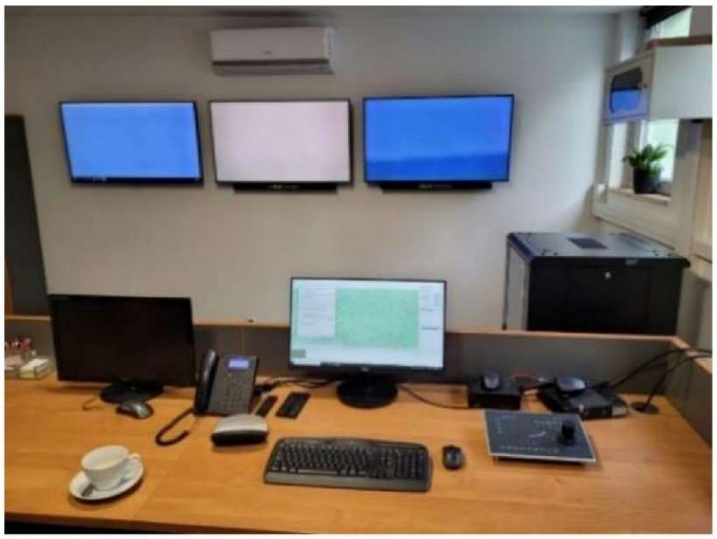
Rycina 4. Utwardzenie terenu na Szkółce Leśnej w Tarchalicach (archiwum Nadleśnictwa Wołów)

- w 2017 roku –roboty budowlane w budynku szkółki leśnej z przeznaczeniem na Ośrodek Edukacji Ekologicznej; nr inw. 109/261, a także podjazd dla osób niepełnosprawnych i schody zewnętrzne drewniane, dodatkowo prowadzono roboty budowlane wiaty drewnianej, nr inw. 290/1364 w Tarchalicach, na działce nr 622/1 gm. Wołów;
- na przełomie 2019/2020 r. - Adaptacja pomieszczenia w budynku garażowym Nadleśnictwa Wołów na Punkt Alarmowo – Dyspozycyjny umiejscowiony przy ul. Leśnej 37, 56-100 Wołów, dz. Nr 13 AM-13;
- w 2019 roku - Remont i modernizacja wieży przeciwpożarowej w miejscowości Wińsko oraz remont wieży przeciwpożarowej w miejscowości Wrzosy;

Rycina 5. Wieża ppoż. w Leśnictwie Wińsko po modernizacji (archiwum Nadleśnictwa Wołów).

- w 2020 roku - Wykonanie otworu studziennego nr 1 zlokalizowanego na terenie działki o numerze ewidencyjnym 622/1 – szkółka leśna Nadleśnictwa Wołów w miejscowości Tarchalice gm. Wołów wraz z wykonaniem obudowy z kręgów betonowych, montażem pompy głębinowej i rur tłocznych i wykonaniem wyprowadzenia z obudowy przyłącza wodociągowego do stawu ziemnego i przyłącza energetycznego do stacji pomp;
- w 2021 roku - Budowa przyłącza wody pitnej dla szkółki leśnej w Tarchalicach, dz. nr 622/1, obręb Tarchalice;
- w 2021 roku - Dostawa wraz z montażem i uruchomieniem systemu monitoringu przeciwpożarowego lasów w Nadleśnictwie Wołów, w ramach realizacji inwestycji wyposażone zostały m.in. w kamery, urządzenia zasilająco nadawcze i anteny nadawczo – odbiorcze dwie wieże ppoż., a także punkt alarmowy - dyspozycyjny (PAD);

Rycina 6. Monitoring wizyjny w Punkcie Alarmowo - Dyspozycyjnym (archiwum Nadleśnictwa Wołów)

- w 2023 roku - Budowa niezadaszonego podjazdu dla osób niepełnosprawnych do budynku biurowego Nadleśnictwa Wołów wraz z wykuciem otworu drzwiowego w ścianie zewnętrznej budynku – dz. nr 13, AM-52, obręb Wołów;

Rycina 7. Budynek biurowy – podjazd dla osób niepełnosprawnych.

- w 2023 roku – Dostawa wraz z montażem platformy schodowej dla osób niepełnosprawnych w budynku biurowym Nadleśnictwa Wołów;

Rycina 8. Budynek biurowy platforma schodowa (archiwum Nadleśnictwa Wołów)

- w latach 2023/2024 – Przebudowa budynku administracyjnego wraz z zagospodarowaniem terenu na potrzeby kancelarii Leśnictwa Mojęcice;

Rycina 9. Kancelaria SKL1 leśnictwa Mojęcice (archiwum Nadleśnictwa Wołów)

- w 2024 roku – Zmiana sposobu użytkowania oraz przebudowa budynku gospodarczego na kancelarię Leśnictwa Garwół wraz z infrastrukturą towarzyszącą, dz. nr 459, AM-1, obręb Garwół, gmina Wołów.

Rycina 10. Kancelaria SKL1 leśnictwa Garwół w trakcie realizacji (archiwum Nadleśnictwa Wołów)

W latach 2022 – 2024 w związku z obowiązującą na terenie woj. dolnośląskiego uchwałą antysmogową wykonano modernizacje 9 kotłowni w budynkach mieszkalnych i gospodarczych będących w Zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Wołów.

9.5 Transport gospodarczy

PGL LP Nadleśnictwo Wołów posiada flotę pojazdów osobowych i innych o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t, która zgodą (ZB.4000.9.2023) Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu została zwiększona o 1 pojazd ponad limit określony w Zarządzeniu nr 27 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 22 lutego 2023 r. w sprawie stanu liczbowego samochodów osobowych i innych samochodów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony, zasad ich użytkowania oraz zasad wykorzystywania samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy w celach służbowych w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. nadleśnictwo dysponuje następującymi środkami transportu:

Lp.	Nr inw.	Nazwa środka transport.	Rok produkcji	Uwagi
1	741/1749	Samochód osobowy MITSUBISHI Pajero	2012	Samochód osobowy (terenowy) samochód do dyspozycji administracji.
2	742/1175	Samochód ciężarowy TOYOTA HILUX	2008	Samochód ciężarowy (terenowy), samochód służący do ochrony ppoż.
3	742/1408	Samochód ciężarowy FORD TRANSIT V	2010	Sam. ciężarowy o DMC do 3,5 tony Pojazd wykorzystywany na potrzeby funkcjonowania Gospodarstwa Transportowego, w celach roboczych transportu.
4	742/2685	Samochód TOYOTA HILUX P/U2 2,4_D4D DWL FJ37	2019	Samochód osobowy (terenowy) samochód w dyspozycji Straży Leśnej.

Tabela 55. Aktualny wykaz samochodów osobowo – terenowych posiadanych przez Nadleśnictwo Wołów.

Służba Leśna nadleśnictwa w analizowanym okresie wykorzystywała w celach służbowych 36 samochodów osobowych niebędących własnością pracodawcy z przydzielonym średnim miesięcznym limitem równym 45 980 kilometrów.

PGL LP Nadleśnictwo Wołów posiada także własne Gospodarstwo Transportowe znajdujące się pod adresem 56-100 Wołów, ul. Leśna 31, dysponujące bazą następujących maszyn i urządzeń wykorzystywanych do prac na powierzchniach leśnych.

Lp.	Nr inw.	Nazwa środka transport.	Rok produkcji
		Ciągniki	
1	746/752	Ciągnik Timberjack typ 240 B	1996
2	746/797	Ciągnik URSUS U-4512 WON-71-49	1999
3	746/1024	Ciągnik VALTRA T160 DWL M656	2005

4	746/1407	Ciągnik rolniczy VALTRA T191	2010
5	746/1787	Ciągnik rolniczy DETZ FAHR AGROFAR	2012
6	746/2434	Ciągnik rolniczy VALTRA T174EA	2017
7	746/2815	Ciągnik VALTRA T255 V	2023
8	746/2820	Ciągnik Zetor 10641 Forterra Turbo	2006
Przyczepy			
9	748/533	Przyczepa D -45 S WRP-648-E	1986
10	748/534	Przyczepa D -45 S WRP-649-E	1986
11	748/576	Przyczepa osobowo -towarowa	1988
12	748/709	Przyczepa HL 8011 DWL-P608	1978
13	748/1421	Przyczepa + 2 kontenery	2010
Maszyny i urządzenia do prac leśnych			
14	540/1411	Rozdrabniacz SEPPIA	2010
15	540/2435	Rozdrabniacz Seppi MIDIFORST	2017
16	590/1028	Pług LPZ z pogłębiaczem U074/1	2006
17	590/962	Pług 5 talerzowy L-32	2004
18	590/1273	Pług LPZ z siewnikiem PS-G1	2010
19	591/1129	Siewnik SZU-LPZ	2009
20	590/1517	Pług LPZ-OTL nr fabr. 350	2011
21	590/1739	Pług leśny LPZ 75 z pogłębiaczem	2012
22	590/1640	Frez FC60	2011
23	590/724	Walec Krakowskiego	1994
24	590/1036	Pługofrezarka	2006
25	641/1420	Wyciągarka leśna TAJFUN EGV 85	2010
Maszyny i urządzenia do prac drogowych			
26	582/379	Walec wibracyjny	1978
27	580/1641	Koparko - ładowarka 3CX JCB	2011

Tabela 56. Aktualny wykaz maszyn i urządzeń znajdujących się na terenie Gospodarstwa Transportowego.

PGL LP Nadleśnictwo Wołów posiada także własną szkółkę leśną usytuowaną na terenie leśnictwa Tarchalice wyposażoną w następujący sprzęt leśny:

Lp.	**Nr inw.**	**Nazwa środka transport.**	**Rok produkcji**
Maszyny i urządzenia do prac leśnych			
1	590/1355	Glebogryzarka U 533	2010
2	590/960	Głębosz 3 elementowy	2004
3	590/743	Kultywator wibracyjny ROW MASTER	1995
4	590/760	Kultywator typu GS-5 rzęd. EGEDAL	1997
5	590/1335	Glebogryzarka VH540+koła	2010
6	590/754	Agregat uprawowy	1996
7	590/418	Pług szkółkarski Safina	1979
8	591/757	Siewnik nasion grubych COMBI EGEDAL	1997
9	591/758	Przystawka siewu pełn. COMBI	1997

10	591/759	Siewnik nasion drobnych	1997
11	591/755	Sadzarka EGEDAL	1997
12	591/739	Roztrząsacz	1995
13	591/826	Ładowacz Cyklop	2006
14	593/736	Wyciskacz EGEDAL	1995
15	593/735	Opryskiwacz Pilmet	1995
16	593/761	Opryskiwacz do herbicydów EGEDAL	1997
17	594/731	Wyorywacz EGEDAL typ L	2006
18	594/741	Podcinacz korzeni typ BRS	2006
19	594/756	Wyorywacz sadz. typu RR EGEDAL	1997
20	594/762	Podcinacz korzeni typ BRS EGEDAL	1997
21	594/832	Podcinacz korzeni	2002
22	B19/0580	Rozsiewacz	1995
23	B19/1207	Wał łąkowy	1995
24	B34/0404	Brona talerzowa	1995
25	B34/0406	Pług	1995

Tabela 57. Aktualny wykaz maszyn i urządzeń znajdujących się na terenie szkółki leśnej.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP……..……...2

2. ZMIANY W STANIE POSIADANIA WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW I ANALIZA PRZYCZYN ZMIAN……..2

2.1 Stan posiadania……..……..2

2.2 Współwłasności i inne formy wykorzystywania gruntów…….……6

3. PORÓWNANIE ZADAŃ GOSPODARCZYCH ZAPLANOWANYCH NA UBIEGŁE 10-LECIE Z ICH WYKONANIEM……...7

3.1 Cięcia rębne i pielęgnacyjne……7

3.2 Zadania z zakresu hodowli lasu……17

3.3 Nasiennictwo, selekcja i gospodarka szkółkarska……25

4. OCENA WPŁYWU DOKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU……..36

4.1 Wielkość zasobów drzewnych wg miąższości na 1 ha i powierzchni najważniejszych gatunków drzew……36

4.2 Jakość upraw i młodników w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu……...39

4.3 Stan zdrowotny i sanitarny lasu…….……..……42

5. ROZMIAR SZKÓD W LASACH SPOWODOWANY PRZEZ CZYNNIKI BIOTYCZNE, ABIOTYCZNE I ANTROPOGENICZNE Z UWZGLĘDNIENIEM ICH LOKALIZACJI I PRZYCZYN……..……...46

5.1 Szkody w drzewostanach powodowane przez czynniki abiotyczne - ich natężenie i przyczyny……46

5.2 Szkody w drzewostanach powodowane przez szkodliwe owady i stosowane sposoby ich ograniczenia……48

5.3 Szkody w drzewostanach powodowane przez grzyby pasożytnicze i stosowane sposoby ich ograniczania……..49

5.4 Szkody w drzewostanach powodowane przez patogeny i sposoby ich ograniczanie……49

5.5 Szkody w drzewostanach powodowane przez zwierzynę – ich natężenie i sposoby ich ograniczania……..……...…….51

5.6 Szkody w drzewostanach powodowane przez zanieczyszczenie środowiska – ich natężenie i sposoby ich ograniczania……56

5.7 Szkody w drzewostanach powodowane przez pożary – ich natężenie i sposoby ich ograniczania……..57

6. PODSTAWOWE WYNIKI Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO……....61

6.1 Stopień wykorzystania baz surowcowych z punktu widzenia ich trwałości.61

6.2Gospodarka łąkowo-rolna..…….61

6.3 Wyniki gospodarki łowieckiej……..61

7. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY ORAZ WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANÓW OCHRONY DLA OBIEKTÓW, DLA KTÓRYCH TAKIE PLANY ZOSTAŁY ZATWIERDZONE…….68

8. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z PORÓWNANIA POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA LASU……85

9. STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ……..88

9.1 Budynki…….88

9.2 Drogi……..89

9.3 Działania w zakresie małej retencji i melioracji……90

9.4 Działania w zakresie budownictwa ogólnego i kubaturowego……...92

9.5 Transport gospodarczy……...97

SPIS TABEL

Tabela nr 1. Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa Wołów w latach 2015 - 2024……3

Tabela 2. Współwłasność w stanie posiadania Nadleśnictwa Wołów stan na 01.01.2015 roku……7

Tabela 3. Nieruchomości przekazane w użytkowanie przez Nadleśnictwo Wołów w latach 2015 – 2024……...7

Tabela 4. Analiza wykonania użytkowania głównego……8

Tabela 5. Realizacja etatu powierzchniowego i masowego w użytkowaniu rębnym i przedrębnym – ogółem Nadleśnictwo Wołów……..10

Tabela 6. Realizacja etatu powierzchniowego i masowego w użytkowaniu rębnym i przedrębnym - ogółem Obręb Dębno……11

Tabela 7. Realizacja etatu powierzchniowego i masowego w użytkowaniu rębnym i przedrębnym - ogółem Obręb Wińsko……...12

Tabela 8. Wskaźnik intensywności trzebieży……16

Tabela 9. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres 2015-2024 oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Nadleśnictwo Wołów……..17
Tabela 10. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres 2015 - 2024 oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Obręb Dębno……...18
Tabela 11. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres za okres 2015 -2024 oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Obręb Wińsko……19
Tabela 12. Zmiany powierzchniowe bazy nasiennej w latach 2015-2024……..25
Tabela 13. Wykaz wyłączonych drzewostanów nasiennych – stan 31.12.2024 r……..26
Tabela 14. Wykaz drzew matecznych – stan na 31.12.2024 r……26
Tabela 15. Wykaz wykreślonych, w minionym dziesięcioleciu, drzew matecznych ……..27
Tabela 16. Wykaz gospodarczych drzewostanów nasiennych – stan na: 31.12.2024 r ……..28
Tabela 17. Wykaz źródeł nasion – stan na dzień: 31.12.2024 r……29
Tabela 18. Bloki upraw pochodnych w Nadleśnictwie Wołów……..34
Tabela 19. Zbiór szyszek i nasion - dane wieloletnie……35
Tabela 20. Rozmiar produkcji szkółkarskiej - dane wieloletnie……36
Tabela 21. Powierzchniowy udział gatunków panujących wg IV i V rewizji urządzania lasu……..….37
Tabela 22. Miąższościowy udział gatunków panujących wg V i VI rewizji urządzania lasu……..……38
Tabela 23. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych Nadleśnictwa Wołów na dzień 31.12.2024 r……..……..……39
Tabela 24. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych dla Nadleśnictwa Wołów……..……..42
Tabela 25. Cięcia sanitarne a posusz zasiedlony……..……44
Tabela 26. Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych wyrażone w m3……..……45
Tabela 27. Występowanie szkód od czynników abiotycznych wyrażone w ha…….47
Tabela 28. Szkody powodowane przez patogeny w hektarach……...50
Tabela 29. Szkody od zwierzyny w latach 2015 – 2023 wyrażone w ha……52
Tabela 30. Szkody od zwierzyny w roku 2024 wyrażone w ha……...52
Tabela 31. Szkody od zwierzyny w latach 2015 – 2023 z wyłączeniem szkód od bobrów wyrażone w ha……..….53
Tabela 32. Szkody od zwierzyny w roku 2024 z pominięciem szkód od bobrów……..……53
Tabela 33. Szkody powodowane przez bobry w latach 2015 – 2023 w ha w Nadleśnictwie Wołów……..54
Tabela 34. Szkody powodowane przez bobry w roku 2024……54
Tabela 35. Rozmiar zadań związanych z ochroną lasu przed uszkodzeniami od zwierzyny z wyszczególnieniem grodzeń, chemicznego zabezpieczania upraw oraz wykładania drzew zgryzowych……..……55
Tabela 36. Rozmiar zadań związanych z ochroną lasu przed uszkodzeniami od zwierzyny z wyszczególnieniem grodzeń i chemicznego zabezpieczania upraw……..…56
Tabela 37. Pożary lasu w latach 2015 – 2024……..……58

Tabela 38. Rozkład ilości pożarów w poszczególnych miesiącach w latach 2015 - 2024……58
Tabela 39. Pożary lasu w latach 2015-2024 z podziałem na obręby leśne……..……..59
Tabela 40. Charakterystyka obwodów łowieckich na terenie Nadleśnictwa Wołów zgodnie z WŁPH na lata 2023 – 2033r……..……..62
Tabela 41. Nazwy występujących gatunków zwierzyny łownej……...63
Tabela 42. Nazwy gatunków i szacunkowa liczebność występujących drapieżników……...63
Tabela 43. Liczba łosi, jeleni szlachetnych, danieli, muflonów i dzików w odniesieniu do powierzchni obwodu łowieckiego, według stanu na dzień sporządzenia planu wieloletniego w szt……..……64
Tabela 44. Docelowa liczba łosi, jeleni szlachetnych, danieli i muflonów na 1000 ha obwodu……..……64
Tabela 45. Maksymalna liczba dzików na 1000 ha powierzchni obwodu łowieckiego……65
Tabela 46. Liczba saren, zajęcy i kuropatw w odniesieniu do powierzchni obwodu łowieckiego, według stanu na dzień sporządzenia planu wieloletniego……..……65
Tabela 47. Docelowa liczba saren na 100 ha obwodu łowieckiego w szt……..…66
Tabela 48. Liczba i rodzaj urządzeń łowieckich związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej……..……66
Tabela 49. Powierzchnia poletek łowieckich, zagospodarowanych łąk śródleśnych i przyleśnych oraz liczba i łączna długość pasów zaporowych……..66
Tabela 50. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie - Nadleśnictwo Wołów……..……85
Tabela 51. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie – Obręb Dębno……..…86
Tabela 52. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie – Obręb Wińsko……....87
Tabela 53. Budowa, przebudowa i/lub modernizacja dróg z przeznaczeniem na dojazdy pożarowe w latach 2015 – 2024……..……..90
Tabela 54. Zestawienie wykonanych melioracji w latach 2015 – 2024……...90
Tabela 55. Aktualny wykaz samochodów osobowo – terenowych posiadanych przez Nadleśnictwo Wołów……97
Tabela 56. Aktualny wykaz maszyn i urządzeń znajdujących się na terenie Gospodarstwa Transportowego……98
Tabela 57. Aktualny wykaz maszyn i urządzeń znajdujących się na terenie szkółki leśnej. ……..……..99

SPIS WYKRESÓW

Wykres nr 1. Porównanie powierzchni ogólnej Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024……4
Wykres 2. Porównanie powierzchni leśnej Nadleśnictwa Wołów dla obrębu leśnego Dębno oraz Wińsko w latach 2015 – 2024……4
Wykres 3. Porównanie powierzchni nieleśnej Nadleśnictwa Wołów dla obrębu leśnego Dębno oraz Wińsko w latach 2015 - 2024……5
Wykres 4. Pozyskanie grubizny w poszczególnych latach 2015 – 2024……..8
Wykres 5. Realizacja pozyskania drewna w latach 2015 - 2024 w wymiarze masowym w poszczególnych kategoriach użytkowania……9
Wykres 6. Rębnie – wykonanie masowe wg grupy rębni……..13
Wykres 7. Rębnie – wykonie powierzchniowe wg grupy rębni……14
Wykres 8. Użytki przedrębne – wykonanie w m^3 ……15
Wykres 9. Użytki przedrębne – wykonanie w ha……15
Wykres 10. Uzyskany wskaźnik intensywności trzebieży w m^3/ha……..16
Wykres 11. Zestawienie planowanych i wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres 2015 - 2024 – Nadleśnictwo Wołów……..17
Wykres 12. Zestawienie planowanych i wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres 2015-2024 – Obręb Dębno……18
Wykres 13. Zestawienie planowanych i wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres 2015-2024 – Obręb Wińsko……19
Wykres 14. Porównanie udziału powierzchni odnowień naturalnych do całkowitej powierzchni odnowień……..23
Wykres 15. Udział gatunkowy odnowień i zalesień wykonanych w latach 2015 – 2024 ……..24
Wykres 16. Rozmiar szkód powodowanych przez zwierzynę w latach 2015-2024……..51
Wykres 27. Rozkład ilości pożarów w poszczególnych miesiącach w latach 2015-2024……59
Wykres 18. Realizacja planów i wykonania pozyskania zwierzyny – jeleń w szt……67
Wykres 19. Realizacja planów i wykonania pozyskania zwierzyny – sarna w szt……67
Wykres 20. Realizacja planów i wykonania pozyskania zwierzyny – daniel szt……68
Wykres 21. Podział długości zinwentaryzowanych dróg leśnych według stanu technicznego nawierzchni dla Nadleśnictwa Wołów……..……..89

SPIS RYCIN

Rycina 1. Przepust oraz rów melioracyjny w Leśnictwie Orzeszków (archiwum Nadleśnictwa Wołów)……..……91
Rycina 2. Kompostownia (archiwum Nadleśnictwa Wołów)…….……92
Rycina 3. Budynek chłodni na nasiona (archiwum Nadleśnictwa Wołów)……..……92
Rycina 4. Utwardzenie terenu na Szkółce Leśnej w Tarchalicach (archiwum Nadleśnictwa Wołów)……...……93
Rycina 5. Wieża ppoż. w Leśnictwie Wińsko po modernizacji (archiwum Nadleśnictwa Wołów)…….……..93
Rycina 6. Monitoring wizyjny w Punkcie Alarmowo - Dyspozycyjnym (archiwum Nadleśnictwa Wołów……..94
Rycina 7. Budynek biurowy – podjazd dla osób niepełnosprawnych……..95
Rycina 8. Budynek biurowy platforma schodowa (archiwum Nadleśnictwa Wołów)……...95
Rycina 9. Kancelaria SKL1 leśnictwa Mojęcice (archiwum Nadleśnictwa Wołów)……...96
Rycina 10. Kancelaria SKL1 leśnictwa Garwół w trakcie realizacji (archiwum Nadleśnictwa Wołów)……..96

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH WE WROCŁAWIU

NADLEŚNICTWO WOŁÓW

OBRĘBY: DĘBNO, WIŃSKO

KOREFERAT DO ANALIZY GOSPODARKI PRZESZŁEJ ZA LATA 2015-2024

Stan na 1 stycznia 2025 r.

sekretariat@brzeg.buligl.pl

www.brzeg.buligl.pl

BRZEG 2024

I KONFRONTACJA DANYCH I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W REFERACIE NADLEŚNICZEGO Z WYNIKAMI INWENTARYZACJI LASU

I.1. STAN POSIADANIA

Różnice w powierzchni leśnej i nieleśnej wynikają z ujęcia w zestawieniach PUL uzgodnionych zmian zawartych w protokole rozbieżności.

Różnice w powierzchni nadleśnictwa, wg tabeli I i opisów taksacyjnych wynikają z założeń dotyczących sposobu rozliczania powierzchni ewidencyjnej, a następnie sposobu przenoszenia jej do opisów taksacyjnych, gdzie zostaje zaokrąglona do 0,01 ha.

Dla Nadleśnictwa różnica powierzchni wg tabeli I i opisów taksacyjnych wynosi:

0,0243 ha z czego w obrębie:

Dębno 0,0158 ha,

Wińsko 0,0401 ha.

Porównanie powierzchni ewidencyjnej z powierzchnią zawartą w opisach taksacyjnych przedstawia tabela poniżej.

Powierzchnia gruntów wg grup użytków - zestawienie porównawcze, wg danych z ewidencji gruntów i planu U.L. dla Nadleśnictwa

Lp.	Rodzaj powierzchni		Obręb leśny		Nadleśnictwo
			Dębno	Wińsko	
			Powierzchnia (ha)		
1	Powierzchnia ogółem	wg Tabeli I	10560,0458	9536,8699	20096,9157
		wg opisów taksacyjnych	10560,03	9536,91	20096,94
		różnica	0,0158	0,0401	0,0243
2	Powierzchnia leśna	wg Tabeli I	10182,4347	9388,3802	19570,8149
		wg opisów taksacyjnych	10182,41	9388,48	19570,89
		różnica	0,0247	0,0998	0,0751
3	Powierzchnia nieleśna	wg Tabeli I	377,6111	148,4897	526,1008
		wg opisów taksacyjnych	377,62	148,43	526,05
		różnica	0,0089	0,0597	0,0508

I.2. PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH Z ICH REALIZACJĄ

Zagadnienia dotyczące wykonania zaplanowanych zadań gospodarczych w nadleśnictwie zostały szczegółowo omówione w referacie przez nadleśniczego. BULiGL Oddział w Brzegu nie wnosi uwag do tego rozdziału.

Zadania dotyczące hodowli lasu zostały ustalone podczas uzgodnień poszczególnych leśnictw. Zaplonowano zadania pielęgnacyjne jedynie do istniejących odnowień. Dla

wszystkich uznanych przez Nadleśnictwo Wołów odnowień naturalnych, zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne.

I.3. OCENA WPŁYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW NA STAN LASU

Omówienie wpływu gospodarki przeszłej na jakość upraw i młodników

Wyniki oceny upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, przeprowadzonej w trakcie terenowych prac urządzeniowych przedstawia tabela nr XI zamieszczona w referacie nadleśniczego. Ocenę przeprowadzono w oparciu o typy drzewostanów oraz składy gatunkowe upraw obowiązujące w planie V rewizji.

W Nadleśnictwie Wołów brak jest powierzchni upraw przepadłych. Zgodnych ze składem pożądanym upraw jest 274,08 ha (79%), częściowo zgodnych ze składem pożądanym 65,44 ha (19%), niezgodnych ze składem pożądanym 7,01 ha (2%).

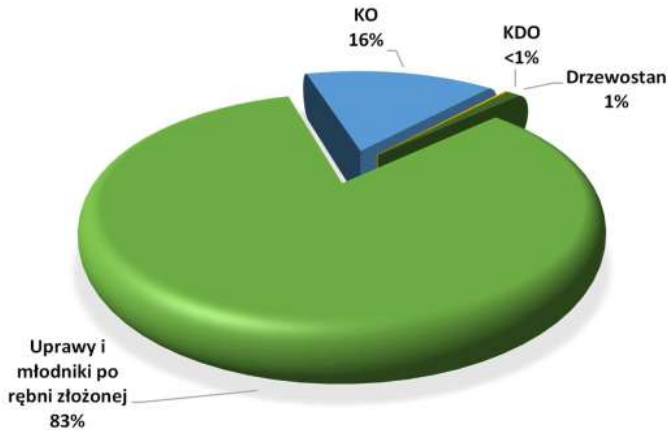
Dla uzupełnienia działań nadleśnictwa w minionym okresie gospodarczym, w zakresie hodowli lasu, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej rozliczenie powierzchni drzewostanów w KO, KDO, halizn, płazowin i zrębów zaewidencjonowanych wg stanu na 1.01.2015 r. oraz gruntów przeznaczonych do naturalnej sukcesji.

Porównanie wybranych rodzajów powierzchni w V i VI rewizji PUL

Aktualnie zaliczona powierzchnia		Rodzaj powierzchni – pow. (ha)				
		KO	KDO	Halizny i płazowiny	zręby	Nat. sukcesja
Obręb Dębno						
stan na 1.01.2015 r.		443,52	36,31	0,00	14,95	292,50
Stan na 01.01.2025 r.	**Uprawy i młodniki**	404,94	9,31	-	14,95	66,00
	Zręby	-	-	-	-	-
	Nat. Sukcesja	-	-	-	-	119,10
	KO	25,70	27,00	-	-	-
	KDO	-	-	-	-	-
	Drzewostan	12,88	-	-	-	-
	Szczególna ochrona	-	-	-	-	107,40
Obręb Wińsko						
stan na 1.01.2015 r.		670,07	37,49	0,00	18,11	27,06
Stan na 01.01.2025 r.	**Uprawy i młodniki**	517,11	-	-	18,11	-
	Zręby	-	-	-	-	-
	Nat. sukcesja	-	-	-	-	27,06
	KO	151,00	17,44	-	-	-
	KDO	1,96	2,74	-	-	-
	Drzewostan	-	17,31	-	-	-
Nadleśnictwo Wołów						

Aktualnie zaliczona powierzchnia		Rodzaj powierzchni – pow. (ha)				
		KO	KDO	Halizny i płazowiny	zręby	Nat. sukcesja
stan na 1.01.2015 r.		1113,59	73,80	0,00	33,06	319,56
Stan na 01.01.2025 r.	Uprawy i młodniki	922,05	9,31	-	33,06	66,00
	Zręby	-	-	-	-	-
	Nat. sukcesja	-	-	-	-	146,16
	KO	176,70	44,44	-	-	-
	KDO	1,96	2,74	-	-	-
	Drzewostan	12,88	17,31	-	-	-
	Szczególna ochrona	-	-	-	-	107,40

Drzewostany w KO

Wg stanu na 01.01.2015 r. drzewostany o strukturze KO liczyły 1113,59 ha.

Obecnie to:

82,8% powierzchni stanowią uprawy i młodniki,

15,9% powierzchni stanowią w dalszym ciągu drzewostany w KO po kolejnym cięciu,

0,2% powierzchni stanowią drzewostany w KDO,

1,2% powierzchni stanowią drzewostany o zwykłej strukturze.

W obecnym planie UL w drzewostanach o strukturze KO średni wiek młodego pokolenia (bez nalotu) wynosi 9 lat w obrębie Dębno i 10 lat w obrębie Wińsko.

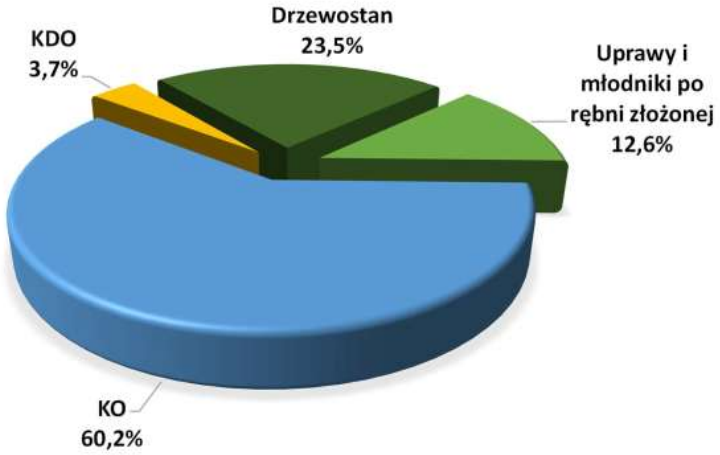
Zinwentaryzowany podrost w drzewostanach o strukturze KO wynosi:

Obręb	Powierzchnia zredukowana podrostu				Razem
	do 0,3	0,3 – 0,5	0,6 – 0,7	powyżej 0,7	
Dębno	7,63	115,87	10,61	-	134,11
Wińsko	8,79	174,89	22,06	3,44	209,18
Ogółem	16,42	290,76	32,67	3,44	343,29

Powierzchnia podrostu o zadrzewieniu 0,3 – 0,5 wynosi 05%, a powyżej 0,7 1% powierzchni zinwentaryzowanego podrostu w drzewostanach o strukturze KO których powierzchnia wynosi **1456,43 ha**.

Drzewostany w KDO wg stanu na 01.01.2015 r. liczyły powierzchnię 73,80 ha, z czego:

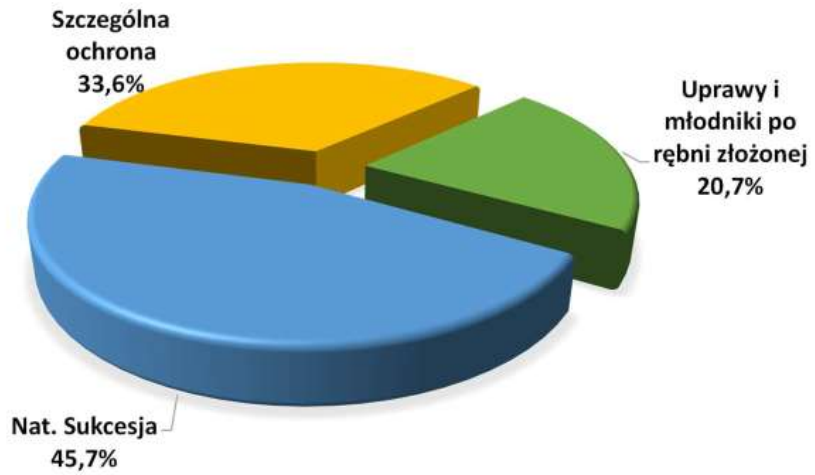
- 60,2% powierzchni obecnie stwierdzono jako d-stany o strukturze KO,
- 12,6% powierzchni stanowią uprawy i młodniki,
- 3,7% powierzchni stanowią w dalszym ciągu drzewostany w KDO
- 23,5% powierzchni stanowią drzewostany o zwykłej strukturze.

Z powierzchni zrębów liczącej na 01.01.2015 r. 33,06 ha, obecnie w całości zinwentaryzowano jako uprawy i młodniki.

Naturalna sukcesja – wg stanu na 01. 01. 2015 r. zarejestrowano na powierzchni 319,56 ha z czego obecnie to:

- 45,7% powierzchni w dalszym ciągu nat. sukcesja,
- 33,6% powierzchni to szczególna ochrona,
- 20,7% opisano jako uprawy i młodniki.

Omówienie wpływu gospodarki przeszłej na skład gatunkowy drzewostanów

Zagadnienia związane z wpływem gospodarki przeszłej na skład gatunkowy drzewostanów zostały omówione w referatach nadleśniczego oraz BULiGL. W porównaniu z poprzednią rewizją nie stwierdzono zasadniczych zmian w składach gatunkowych drzewostanów.

- Nastąpił **spadek zapasu drzewostanów**. Wzrost ten wynosi **52 tys.** m^3 (powierzchnia leśna), co stanowi **0,77%** w stosunku do zapasu z V rewizji U.L.
- Wraz ze spadkiem zapasu drzewostanów nastąpił **spadek ich zasobności na powierzchni leśnej**. Spadek ten wynosi 4 m^3 /ha (powierzchnia leśna) w stosunku do zasobności z V rewizji U.L. stanowiąc **1,75%.** Aktualna zasobność drzewostanów nadleśnictwa wynosi 264 m^3 /ha (powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona)
- Nastąpił spadek powierzchni drzewostanów w VI klasie wieku, o 38% w odniesieniu do powierzchni z V rewizji (przesunięcie klas wieku).
- Nastąpił wzrost powierzchni drzewostanów w IV klasie wieku z 2228 ha wg stanu na 2015 r. do 3974 ha obecnie, co stanowi wzrost o 78% w odniesieniu do wartości z V rewizji.
- Analiza przeciętnego wieku:
  - obr. Dębno / wzrost z 60 lat w V rewizji do 63 lat obecnie,
  - obr. Wińsko / utrzymuje się na tym samym poziomie 60 lat,
  - Nadleśnictwo / wzrost z 60 lat w V rewizji do 62 lat obecnie.

Szczegóły omówiono w referacie na NTG w rozdziale dotyczącym stanu lasu i zasobów.

Zinwentaryzowane młode pokolenie wg gatunków

Obręb	Warstwa	Powierzchnia warstwy [ha]	Gatunek	Powierzchnia zredukowana [ha]	Udział w warstwie [%]
DĘBNO	NALOT	10,97	DB	10,36	94,44
			GB	0,23	2,10
			KL.P	0,06	0,55
			SO	0,32	2,92
	PODROST	385,17	BK	143,25	37,19
			BRZ	6,32	1,64
			DB	111,32	28,90
			DB.C	0,03	0,01
			GB	19,20	4,98
			JD	0,35	0,09
			JS	1,29	0,33
			JW	5,50	1,43
			KL	0,14	0,04
			KL.P	1,74	0,45
			LP	30,28	7,86
			MD	1,01	0,26
			OL	21,79	5,66
			SO	7,92	2,06
			ŚW	29,92	7,77
			WZ	5,11	1,33
	PODROST II-PIĘTRO	9,05	BK	3,93	43,43
			DB	0,26	2,87
			DB.C	0,06	0,66
			GB	0,16	1,77
			JW	0,27	2,98
			KL.P	0,02	0,22
			LP	0,35	3,87
			ŚW	3,82	42,21
			WZ	0,18	1,99
	PODSADZENIA	95,02	BK	23,53	24,76
			BRZ	0,15	0,16
			DB	54,11	56,95
			JD	0,55	0,58
			JW	3,21	3,38
			LP	5,00	5,26
			OL	0,31	0,33
			SO	0,10	0,11
			ŚW	8,06	8,48
WIŃSKO	NALOT	5,01	BK	0,81	16,17
			DB	3,27	65,27
			DG	0,31	6,19

Obręb	Warstwa	Powierzchnia warstwy [ha]	Gatunek	Powierzchnia zredukowana [ha]	Udział w warstwie [%]
			JS	0,20	3,99
			JW	0,42	8,38
	PODROST	206,35	BK	177,28	44,80
			BRZ	5,16	1,30
			DB	155,58	39,31
			DB.C	0,74	0,19
			DG	0,21	0,05
			GB	4,88	1,23
			JD	0,58	0,15
			JS	1,87	0,47
			JW	12,94	3,27
			KL	2,05	0,52
			LP	8,52	2,15
			MD	1,59	0,40
			OL	9,68	2,45
			OS	0,39	0,10
			SO	6,72	1,70
			ŚW	7,37	1,86
			WZ	0,18	0,05
	PODROST II-PIĘTRO	12,04	BK	6,72	55,81
			DB	5,07	42,11
			GB	0,20	1,66
			KL.P	0,05	0,42
	PODSADZENIA	126,33	BK	25,69	20,34
			DB	91,95	72,79
			GB	1,62	1,28
			JD	0,04	0,03
			JS	0,18	0,14
			JW	0,93	0,74
			LP	3,81	3,02
			OL	1,69	1,34
			SO	0,35	0,28
			ŚW	0,07	0,06
NADLEŚNICTWO	NALOT	15,98	BK	0,81	5,07
			DB	13,63	85,29
			DG	0,31	1,94
			GB	0,23	1,44
			JS	0,20	1,25
			JW	0,42	2,63
			KL.P	0,06	0,38
			SO	0,32	2,00
	PODROST	780,91	BK	320,53	41,05

Obręb	Warstwa	Powierzchnia warstwy [ha]	Gatunek	Powierzchnia zredukowana [ha]	Udział w warstwie [%]
			BRZ	11,48	1,47
			DB	266,9	34,18
			DB.C	0,77	0,10
			DG	0,21	0,03
			GB	24,08	3,08
			JD	0,93	0,12
			JS	3,16	0,40
			JW	18,44	2,36
			KL	2,19	0,28
			KL.P	1,74	0,22
			LP	38,8	4,97
			MD	2,60	0,33
			OL	31,47	4,03
			OS	0,39	0,05
			SO	14,64	1,87
			ŚW	37,29	4,78
			WZ	5,29	0,68
	PODROST II-PIĘTRO	21,09	BK	10,65	50,50
			DB	5,33	25,27
			DB.C	0,06	0,28
			GB	0,36	1,71
			JW	0,27	1,28
			KL.P	0,07	0,33
			LP	0,35	1,66
			ŚW	3,82	18,11
			WZ	0,18	0,85
	PODSADZENIA	221,35	BK	49,22	22,24
			BRZ	0,15	0,07
			DB	146,06	65,99
			GB	1,62	0,73
			JD	0,59	0,27
			JS	0,18	0,08
			JW	4,14	1,87
			LP	8,81	3,98
			OL	2,00	0,90
			SO	0,45	0,20
			ŚW	8,13	3,67

Zinwentaryzowane młode pokolenie wg grup rodzajowych

Młode pokolenie (pow. zredukowana ha)											
Obręb	Podrosty			Podrost_llp			Podsadzenia			Naloty	
Dębno	143,25	111,32	130,60	3,93	3,82	1,30	54,11	23,53	17,38	10,36	0,61
gat. z udz. powyżej 20%	Bk	Db	Inne	Bk	Św	Inne	Db	Bk	Inne	Db	Inne
Wińsko	155,58	177,28	62,88	6,72	5,07	0,25	91,95	25,69	8,69	3,27	1,74
gat. z udz. powyżej 20%	Db	Bk	Inne	Bk	Db	Inne	Db	Bk	Inne	Db	Inne
Nadleśnictwo	320,53	266,90	193,48	10,65	5,33	5,11	146,06	49,22	26,07	13,63	2,35
gat. z udz. powyżej 20%	Bk	Db	Inne	Bk	Db	Inne	Db	Bk	Inne	Db	Inne

Nasiennictwo i selekcja

Informacje dotyczące gospodarczych i wyłączonych drzewostanów nasiennych, drzew matecznych, jak również bloków upraw pochodnych zostały zweryfikowane podczas opracowywania projektu planu urządzenia lasu i są one zbieżne z zestawieniami z referatu nadleśnictwa. Różnice w powierzchni dotyczące obiektów nasiennych wynikają z tytułu prowadzonej przez nadleśnictwo planowej gospodarki leśnej oraz zmian granic użytków gruntowych wydzieleń taksacyjnych. W wyniku tego w porozumieniu z nadleśnictwem ponownie rozliczono powierzchnię wydzieleni, w których zaszły znaczące zmiany granic, zgodnie z jej stanem na gruncie.

I.4. OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Wszystkie zagadnienia związane z infrastrukturą techniczną zostały szeroko omówione w referacie nadleśniczego.

W opisaniu ogólnym planu urządzenia lasu zostaną omówione potrzeby inwestycyjne Nadleśnictwa na lata 2025 – 2034 na podstawie informacji nadleśniczego, w porozumieniu z odpowiednim wydziałem RDLP we Wrocławiu.

I.5. OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU ORAZ OCHRONY PRZYRODY

Zagadnienia dotyczące ochrony lasu w zakresie: ogólnego stanu zdrowotnego lasu, zagrożenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych, prowadzonych zabiegów profilaktycznych, wykonanych zabiegów zwalczających, zostały omówione w opracowanej przez nadleśnictwo ,,Analizie gospodarki przeszłej".

W referacie BULiGL przedstawiono kierunkowe wytyczne w zakresie działań z ochrony przeciwpożarowej i ochrony lasu.

I.6. OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ

Zagadnienia dotyczące gospodarki łowieckiej nadleśnictwa zostały omówione przez nadleśniczego w Analizie gospodarki przeszłej.

I.7. OMÓWIENIE PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

Zagadnienia dotyczące ochrony przyrody w nadleśnictwie zostały omówione zarówno przez nadleśniczego w referacie jak i BULiGL, w Programie Ochrony Przyrody.

II ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM POŻĄDANEGO STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC PLANOWANEGO OKRESU GOSPODARCZEGO

II.1. ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH

Analizę stanu zasobów drzewnych – dla obrębów leśnych i łącznie dla nadleśnictwa, przeprowadzono przez porównanie najważniejszych danych i statystyk z bieżącej inwentaryzacji z uzyskanymi w wyniku poprzednich inwentaryzacji, a także odpowiednimi wielkościami prognozowanymi na koniec obowiązywania sporządzonego planu urządzenia lasu.

Najważniejsze dane oraz statystyki zostały ujęte w referacie nadleśniczego – w tabeli nr XIII (wg i.u.l.). Na szczególne podkreślenie zasługują następujące statystyki:

a. Powierzchni leśnej
b. Wielkości zasobów miąższości na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej
c. Przeciętna zasobność na 1 ha
d. Przeciętny wiek drzewostanów
e. Przyrost bieżący spodziewany – tabelaryczny, uzyskany – użyteczny oraz określony w WISL
f. Przeciętna miąższość użytków głównych za okres obowiązywania planu urządzenia lasu, odniesiona do 1 hektara powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) oraz do 1 roku
g. Orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa, obliczony jako średnia ważona z przeciętnych wieków rębności przyjętych podczas KZP dla grupy gatunków drzew w nadleśnictwie

II.2. OKREŚLENIE POŻĄDANEGO KIERUNKU ROZWOJU ORAZ POŻĄDANEGO STANU DOCELOWEGO ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA

Określenie stanu zasobów drzewnych w nadleśnictwie

Dane za okres		Pow. leśna zalesiona	Miąższość (pow. zalesiona)	Przec. na 1 ha (leśna zalesiona)
1.01.2015 r.		18 525,74	4 979 730	269
Wiek przeciętny		60		
Miąższość wykonanych użytków rębnych netto			491 171	26,51
Miąższość wykonanych użytków przedrębnych netto			523 123	28,24
Bieżący użyteczny przyrost roczny				6,60
Zmiany		67,66	-39 939	-3
1.01.2025 r.		18 593,40	4 939 791	266
Wiek		Relacja		
		+/- 5 lat	5 > x < 15	> 15
Przeciętny		62		
Teoretyczny		52		
Miąższość planowanych użytków rębnych netto			342 760	18,43
Miąższość planowanych użytków przedrębnych netto			546864	29,41
Spodziewany tabelaryczny przyrost miąższości				6,73
31.12.2034 r.			5 095 962	274
Zmiany*	m^3		155 682	8
	%		3,15	3,15

Przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa wynosi **62 lata,** liczony jako średnio ważony według wieków gatunków panujących w poszczególnych drzewostanach (przy czym wagą jest powierzchnia tych drzewostanów, zaś dla gruntów leśnych niezalesionych przyjęto wiek 0) jest większy o **10 lat** od orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa, obliczonego jako średnio ważony z przeciętnych wieków rębności. Jeżeli w wyliczeniach przeciętnego wieku, metodą określania średniego wieku gospodarstwa w przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania lasu (Banaś J., Zięba S., Bujoczek L., Zygmunt R., Drozd M. 2015. Sylvan. Nr 159(9): 732-739), uwzględnimy młodego pokolenia w drzewostanach będących w KO, KDO to wiek ten jest równy 59 lat.

Literatura:

Banaś J., Zięba S., Bujoczek L., Zygmunt R., Drozd M. 2015. Metoda określania średniego wieku gospodarstwa w przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania lasu. Sylvan. Nr 159(9): 732-739.

Praca zbiorowa 2012. Instrukcja urządzania lasu, tom I, Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. Warszawa.

Koreferat opracował:

Kierownik Pracowni Urządzania Lasu
BULiGL Oddz. w Brzegu

Janusz Liszczyk

Sprawdził:

Zastępca Dyrektora
BULiGL Oddz. w Brzegu

Marek Matyjaszczyk

Akceptuje:

Dyrektor Oddziału BULiGL w Brzegu

Janusz Bańkowski

BRZEG 2024

Hylopatologiczna charakterystyka Nadleśnictwa Wołów
oraz wskazania w zakresie ochrony lasu

informacja Zespołu Ochrony Lasu we Wrocławiu
sporządzona na potrzeby opracowania Planu Urządzenia Lasu
Nadleśnictwa Wołów na lata 2025-2034

Informację oparto na podstawie danych udostępnionych przez BULiGL w Brzegu (wg stanu na 1.01.2025) sprawozdań rocznych i okresowych Nadleśnictwa oraz ZOL za lata 2015-2023.

I. Hylopatologiczna charakterystyka stanu lasu

1. Głównymi gatunkami tworzącymi drzewostany w Nadleśnictwie Wołów są:
   So – 64,13%,
   Db – 21,78%
   Ol - 6,63%
   Brz - 2,58%

Gatunki iglaste zajmują 65,83% powierzchni nadleśnictwa, liściaste 34,17%.

2. W powierzchni leśnej przeważają siedliska lasowe 44,60%, bory stanowią 41,10%, olsy i siedliska lasu łęgowego 14,30% udziału w powierzchni siedlisk (Tab.nr 1):

Tab. 1. Zestawienie udziału typów siedliskowych lasu w powierzchni Nadleśnictwa Wołów

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo	
	Pow. [ha]	Udział [%]
BŚW	1088,63	5,71%
BMŚW	6027	31,60%
BMW	724,49	3,80%
siedliska borowe	7840,12	41,10%
LMŚW	4894,05	25,66%
LMW	1636,26	8,58%
LMB	0,94	0,00%
LŚW	863,75	4,53%
LW	1113,11	5,84%
siedliska lasowe	8508,11	44,60%
OL	484,46	2,54%
OLJ	81,97	0,43%
LŁ	2160,39	11,33%
siedliska olsowe i lasu łęgowego	2726,82	14,30%
Razem	19075,05	100%

3. Parametry drzewostanów, przeciętne:
   - zasobność →260 m^3,
   - przeciętny wiek →62 lat
   - przyrost →6,73 m^3/ha/rok.
   - powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona (stan na 01.01.2025) →19 075 ha
   - w tym pow. drzewostanów ≥ II kl. wieku → 16 031 ha
   - powierzchnia leśna na gruntach porolnych – 5 508 ha, co stanowi ponad 29% pow. leśnej

Obszary leśne terenu nadleśnictwa zaliczono do I i II strefy uszkodzeń przemysłowych.

4. Lasy Nadleśnictwa Wołów w ostatnim okresie najdotkliwiej ucierpiały od czynników abiotycznych – zakłóceń stosunków wodnych. Konsekwencją zakłócenia stosunków wodnych, obniżenia poziomu wód stało się zjawisko zamierania gatunków drzew. Z zespołu czynników abiotycznych w warunkach Nadleśnictwa Wołów najwięcej szkód powodowały zakłócenia stosunków wodnych. Największą powierzchnię szkód odnotowano w roku 2016 – 3 787 ha. Szkody od wiatru w latach 2015-2023 odnotowano na łącznej powierzchni 180 ha, pożary na powierzchni 3,23 ha.

   Razem w latach 2015-2023 uszkodzenia od czynników abiotycznych odnotowano na łącznej powierzchni 12 845 ha w tym:

Tab. 2a: Uszkodzenia na szkółce leśnej

abiotycznych/lata	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Razem
a) zakłócenia stosunków wodnych:						0,06	0,16		0,10	0,32
– podtopienia i zalania						0,06	0,16		0,10	0,32
– obniżenie poziomu wód, susza										
b) niskie i wysokie temperatury:				0,01					0,69	0,70
– oparzenia (zgorzel słoneczna),									0,69	0,69
– zmrożenia, zwarzenia				0,01						0,01
c) wiatr										
d) śnieg										
e) grad										
f) pożar										

Tab. 2b: Uszkodzenia w uprawach i młodnikach

abiotycznych/lata	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Razem
a) zakłócenia stosunków wodnych:	14,35		1,03	0,22	5,73	66,04	13,77	80,56	8,91	190,61
– podtopienia i zalania						66,04	1,34			67,38
– obniżenie poziomu wód, susza	14,35		1,03	0,22	5,73		12,43	80,56	8,91	123,23
b) niskie i wysokie temperatury:	10,94		0,20		51,10		0,30	2,92	15,56	81,02
– oparzenia (zgorzel słoneczna),							0,30		3,76	4,06
– zmrożenia, zwarzenia	10,94		0,20		51,10			2,92	11,80	76,96
c) wiatr										
d) śnieg										
e) grad										
f) pożar	0,17		0,05		0,02			0,03	0,10	0,37

Tab. 2c: Uszkodzenia w drzewostanach w wieku powyżej 20 lat

abiotycznych/lata	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Razem
a) zakłócenia stosunków wodnych:	1 666,33	3 787,29	14,42	8,37	3 409,36	1 193,39	833,22	764,15	712,71	12 389,24
– podtopienia i zalania						139,97	5,15			145,12
– obniżenie poziomu wód, susza	1 666,33	3 787,29	14,42	8,37	3 409,36	1 053,42	828,07	764,15	712,71	12 244,12
b) niskie i wysokie temperatury:										
– oparzenia (zgorzel słoneczna),										
– zmrożenia, zwarzenia										
c) wiatr			76,31	0,92	1,47	3,67	47,65	44,42	5,56	180,00
d) śnieg										
e) grad										
f) pożar	0,16	0,21	0,02	0,51	1,05		0,05	0,70	0,16	2,86

5. Wśród chorób grzybowych w latach 2015-2023 największą powierzchnię występowania odnotowano dla mączniaka dębu (2264 ha). Zjawisko zamierania różnych gatunków drzew w ostatnich latach stało się znaczącym problemem. Odnotowywane są powierzchnie z zamierającymi gatunkami: dąb, jesion, olsza. Największą powierzchnię zamierania dębu odnotowano w roku 2019 – 1484 ha a jesionu na powierzchni 760 ha (Tab. 3). Nadleśnictwo od roku 2019 odnotowuje występowania jemioły na gatunkach iglastych i liściastych. Obecnie jemioła występuje na powierzchni ok. 2 781 ha (dane za 2023r.-tab. 3b).

Tab. 3. Czynniki chorobotwórcze występujące w Nadleśnictwie Wołów w latach 2015-2023 odnotowane w Formularzu nr 4 IOL (ogółem):

Wyszczególnienie	Powierzchnia występowania [ha]			Ogółem
	Szkółki i mateczniki	Uprawy i młodniki w wieku do 20 lat	Drzewostany w wieku powyżej 20 lat	
Osutki sosny		9,25		9,25
Mączniak dębu		602,24	1 661,36	2 263,60
Zamieranie pędów sosny		0,43	10,91	11,34
Zamieranie dębów			4 470,98	4 470,98
Zamieranie jesionu			1 122,76	1 122,76
Zamieranie olszy			1,88	1,88
Zamieranie innych gatunków drzew			0,20	0,20
Opieńkowa zgnilizna korzeni		3,10		3,10
Huba korzeni		44,03	483,33	527,36
Inne choroby	0,01			0,01
Jemioła na gatunkach iglastych			7 656,65	7 656,65

W poszczególnych latach, czynniki chorobotwórcze odnotowywano:

Tab. 3a - w uprawach i młodnikach do 20 lat:

Kategoria czynników uszkodzeń abiotycznych/lata	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Razem
Osutki sosny	2,54	5,92				0,79				9,25
Mączniak dębu					602,24					602,24
Zamieranie pędów sosny				0,43						0,43
Opieńkowa zgnilizna korzeni		3,10								3,10
Huba korzeni	11,13	4,50	28,40							44,03

Tab.3b. - w drzewostanach w wieku powyżej 20 lat:

Kategoria czynników uszkodzeń abiotycznych/lata	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Razem
Mączniak dębu					1 661,36					1 661,36
Zamieranie pędów sosny		7,08		3,83						10,91
Zamieranie dębów			52,32		1 483,92	834,45	740,38	750,34	609,57	4 470,98
Zamieranie jesionu			27,39		760,25	12,24	44,64	138,34	139,90	1 122,76
Zamieranie olszy						1,88				1,88
Zamieranie innych gatunków drzew									0,20	0,20
Huba korzeni			483,33							483,33
Jemioła na gatunkach iglastych					954,29	971,13	853,31	2 097,18	2 780,74	7 656,65
Jemioła na gatunkach liściastych							10,98	9,08		20,06

6. Szkodniki owadzie w ubiegłym dziesięcioleciu, w Nadleśnictwie Wołów, miały znaczący wpływ na kształtowanie predyspozycji chorobowych i obniżanie stanu zdrowotno-sanitarnego drzewostanów. Największe powierzchnie występowania owadów w analizowanym okresie odnotowano dla piędzika przedzimka i innych miernikowców (1 170 ha), zwójek dębowych (1 036 ha) i kuprówki rudnicy (240 ha). Regularnie rejestrowane były w latach 2017-2020 szkody od kambio- i ksylofagów dębów. Największą powierzchnię występowania wyrynnika dębowca odnotowano w roku 2019 (321 ha) i rozwiertków (292 ha). W całym analizowanym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Wołów zarejestrowano szkody od owadów na pow. ponad 6 500 ha (tab. 4).

Tab. 4. Występowanie owadów na terenie Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2023 (na podstawie formularzy nr 3 IOL)

Gatunki szkodników	Lata									Razem
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Borecznikowiec rudy					36,00					36,00
Brudnica mniszka					30,00					30,00
Cetyńce		229,96								229,96
Choinek szary		9,92								9,92
Kornik drukarz		100,36	5,16	3,35	70,73	38,99	29,00	2,24	3,06	252,89
Kornik zrosłozębny					0,62					0,62
Kuprówka rudnica							34,86	139,50	240,01	414,37
Ochojniki			7,45							7,45
Opiętki						80,07	80,66	8,24	50,91	219,88
Piędzik przedzimek i inne miernikowce	389,65		846,02			1 170,15				2 405,82
Przypłaszczek granatek					178,59	9,94	13,29			201,82
Rolnice									0,70	0,70
Rytownik pospolity		30,01								30,01
Szeliniaki	6,93	21,44			19,32					47,69
Zwójki dębowe	108,98	1 036,64						10,57		1 156,19
Kornik modrzewiowiec					9,83	16,50		2,79		29,12
Kornik ostrozębny			3,33		34,16				1,20	38,69
Wyrynnik dębowiec					321,35	65,53	285,74	10,82	50,91	734,35
Rozwiertki					391,67	112,71	89,31	10,82	50,91	655,42
Razem owady	505,56	1 428,33	861,96	3,35	1 092,27	1 493,89	532,86	184,98	397,70	6 500,90

7. Zabiegi ograniczające występowania szkodliwych owadów wykonywano w latach:
   - 2016 – ograniczanie występowania zwójek dębowych na pow. 960,61 ha
   - 2017 – ograniczanie występowania piędzika przedzimka i innych miernikowców na pow. 599,27 ha
   - 2020 – ograniczanie występowania piędzika przedzimka i innych miernikowców na pow. 1112,89 ha
   - 2024 - ograniczanie występowania kuprówki rudnicy na pow. 113,20

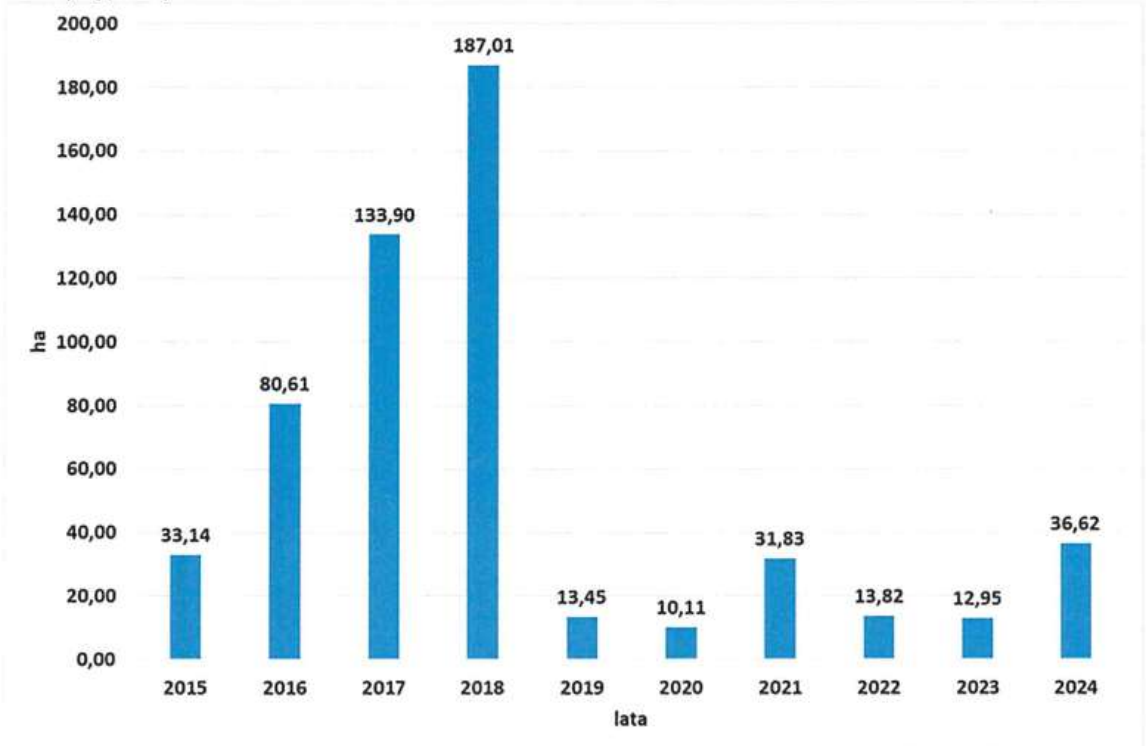
8. Ważnym czynnikiem szkodotwórczym, będącym powodem powstawania w Nadleśnictwie Wołów uszkodzeń drzew i sadzonek jest zwierzyna płowa. Corocznie odnotowywane są szkody powodowane przez bobry (tab.5).

Tab. 5.Występowanie szkód od ssaków roślinożernych na terenie Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2023 (na podstawie formularzy nr 3 IOL)

Gatunki szkodników	Lata									Razem
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	33,14	80,61	133,90	187,01	13,45	10,11	31,83	13,82	12,95	516,82
Dzik			1,47		1,20	2,33	0,57			5,57
Gryzonie		2,44		0,05				3,28		5,77
Bóbr	61,67	40,43	49,88	66,66	22,27	24,14	33,79	44,21	44,27	387,32
Razem ssaki	94,81	123,48	185,25	253,72	36,92	36,58	66,19	61,31	57,22	915,48

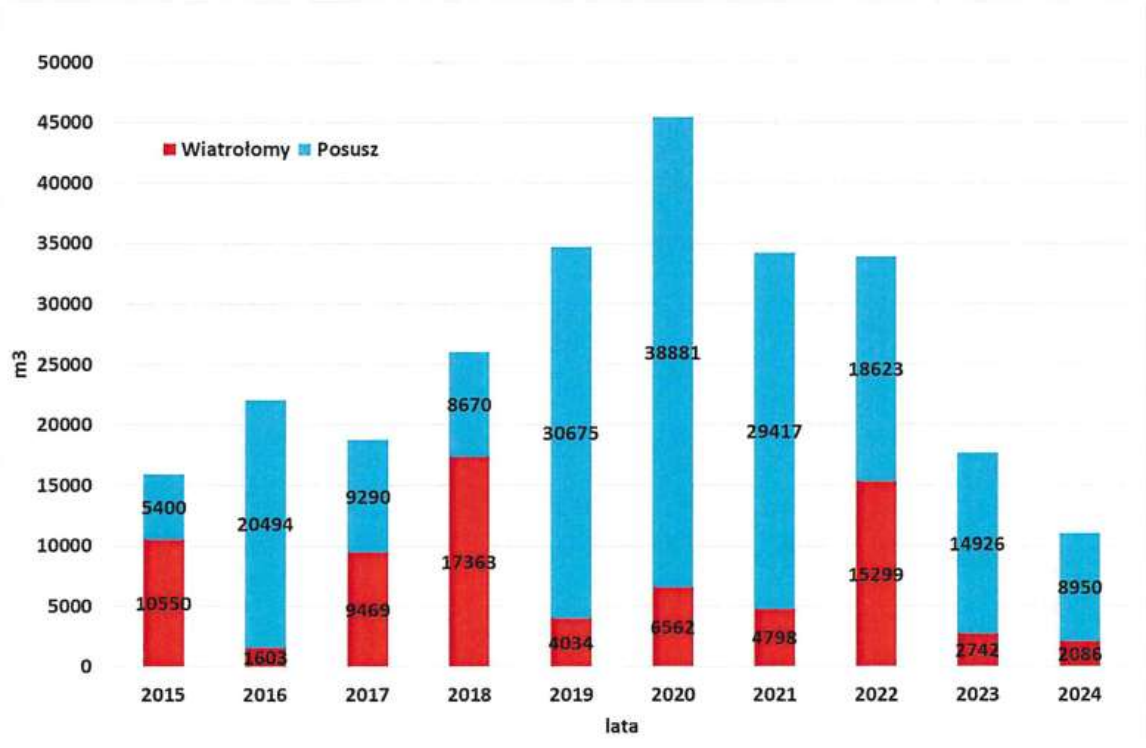
W całym analizowanym okresie największe szkody od zwierzyny płowej odnotowano w roku 2018 (187 ha.) Od roku 2019 szkody od zwierzyny płowej utrzymują się na poziomie kilkunastu-kilkudziesięciu hektarów (wykres 1).

Wykres nr 1. Rozmiar uszkodzeń w drzewostanach Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2023 powodowany przez zwierzynę płową.

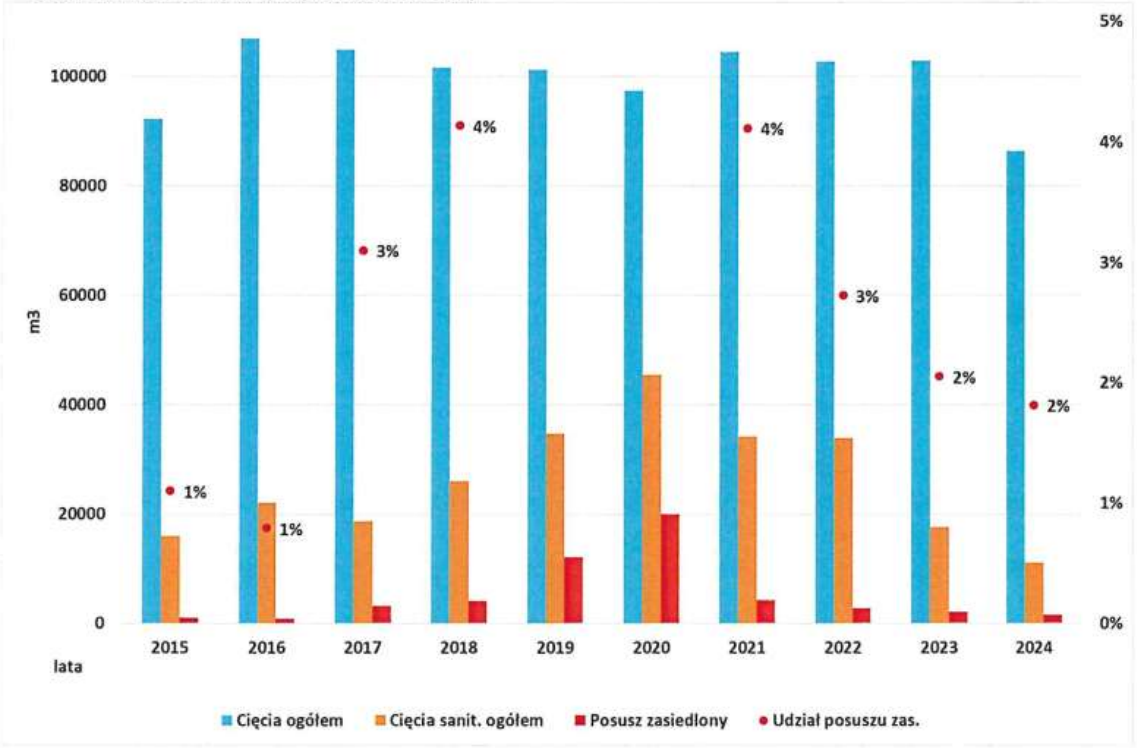

9. Wszelkie zjawiska abiotyczne i biotyczne przełożyły się na zwiększony rozmiar cięć sanitarnych. W całym analizowanym okresie największy rozmiar cięć dotyczył drewna sklasyfikowanego jako posusz (wykres 2).

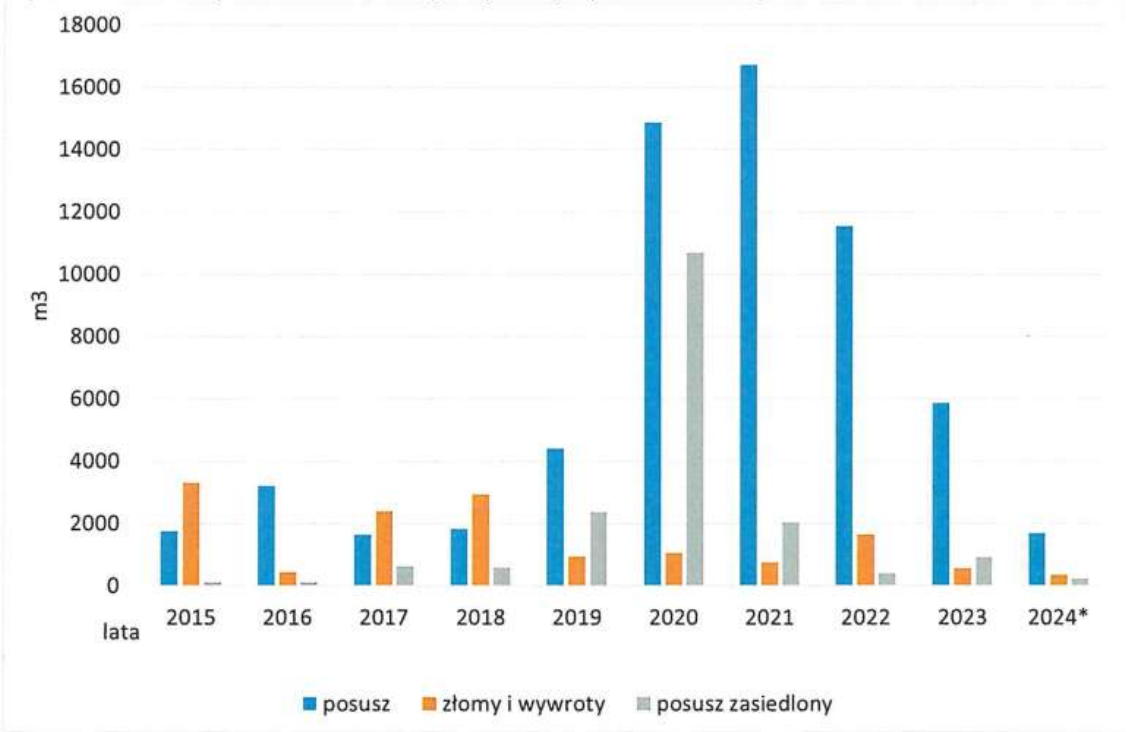
Wykres 2. Posusz oraz wywroty i złomy (ogółem) w latach 2015 – 2024* (*- dane wg stanu na 31 października 2024r) na terenie Nadleśnictwa Wołów.

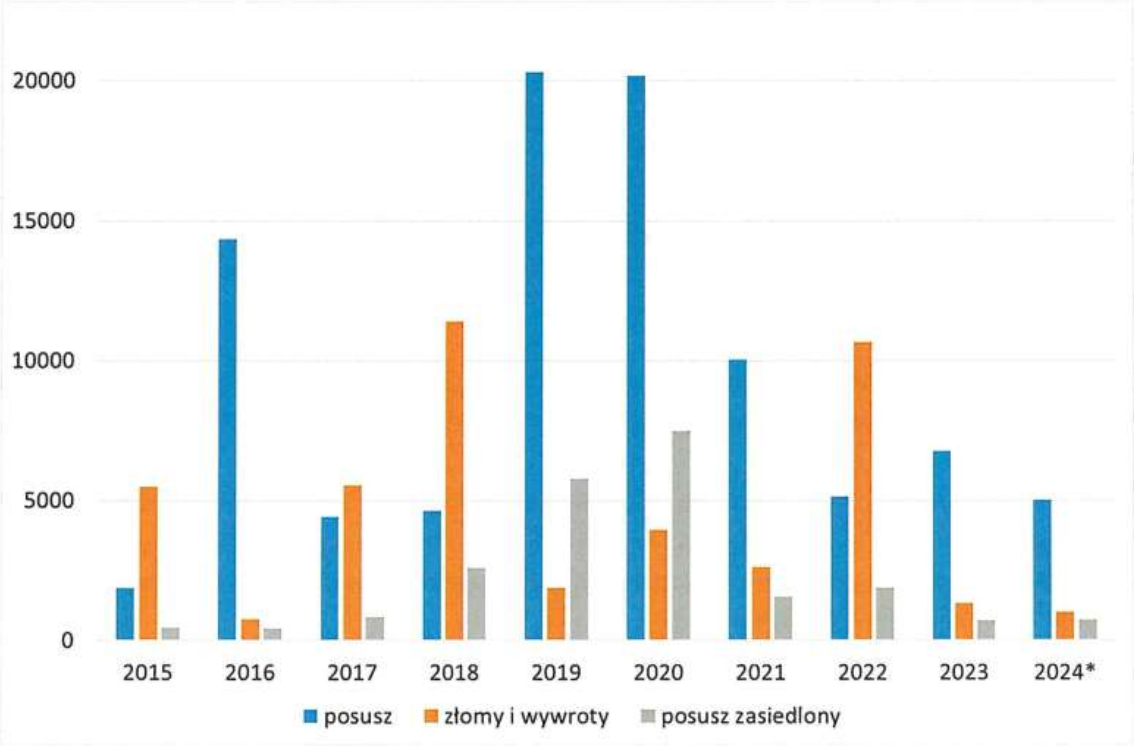
Wykres 3. Cięcia sanitarne ogółem na terenie Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024* (*- dane wg stanu na 31 października 2024r) w tym posusz zasiedlony

Wykres 4. Cięcia sanitarne na terenie Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024* (*- dane wg stanu na 31 października 2024r) **w drzewostanach dębowych** w tym posusz zasiedlony

Wykres 5. Cięcia sanitarne na terenie Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024* (*- dane wg stanu na 31 października 2024r) **w drzewostanach sosnowych** w tym posusz zasiedlony

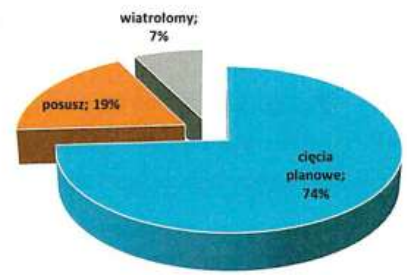

Na podstawie analizy danych z cięć sanitarnych za lata 2015-2024, w drzewostanach dębowych (wykres 4) nasilenie występowania posuszu miało miejsce w latach 2020-2022 a w sosnowych (wykres 5) w roku 2016 oraz w latach 2019-2020. W wyniku całości zjawisk szkodotwórczych, jakie wystąpiły w tym okresie, na obszarze Nadleśnictwa Wołów, masa grubizny wyrobionej z przyczyn zdrowotno-sanitarnych, wiatrołomów oraz posuszu, wyniosła łącznie **259 834 m^3**. Wielkość ta stanowiła 26% udziału w pozyskanej masie grubizny ogółem (dane wg Formularza nr 17 - stan na 31 października 2024).

przy czym:

- rozmiar potrzeb wyróbki posuszu, uwarunkowanych przyczynami przyrodniczo-gospodarczymi, wyniósł w dziesięcioleciu 185 327 m^3, tj. ok (→ 19% zrealizowanego rozmiaru cięć grubizny ogółem; 71% rozmiaru cięć sanitarnych);
- rozmiar potrzeb porządkowania skutków szkód atmosferycznych w drzewostanach (→ wiatro- i śniegołomów) wyniósł 74 507 m^3 (→ 7% zrealizowanego rozmiaru cięć grubizny ogółem; 29% rozmiaru cięć sanitarnych).

Wykres 6. Udział poszczególnych kategorii cięć w Nadleśnictwie Wołów w latach 2015-2024.

Potrzeby podejmowania wymuszonych cięć sanitarnych w Nadleśnictwie Wołów w latach 2015-2024 determinowane szkodami abiotycznymi (zjawiskiem długotrwałego niedoboru wody - posuchy) z przeciętną roczną masą ~ 26,0 tys. m^3 stanowiły wielkość gospodarczo istotną. Wiatrołomy dominowały w cieciach sanitarnych w latach 2015 i 2018.

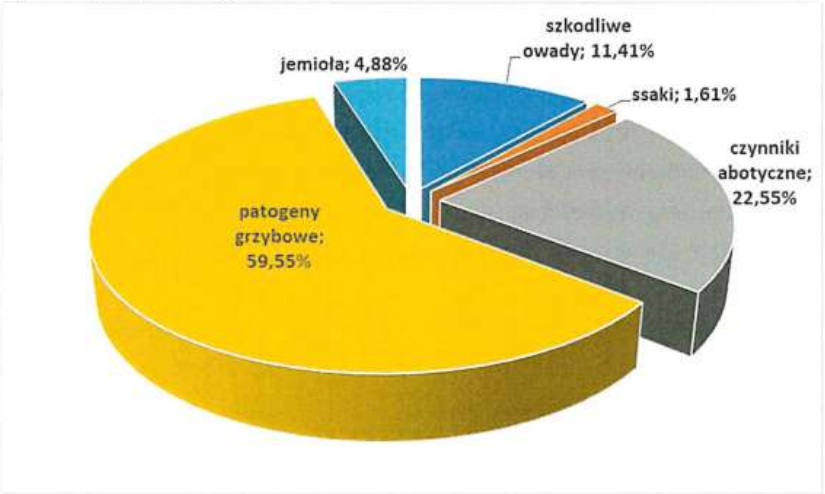
Rozmiar uwarunkowany przyczynami przyrodniczo-gospodarczymi potrzeb usuwania posuszu zasiedlonego kształtował sią na poziomie ~5,2 tys. m^3 rocznie z maksymalnym rozmiarem 20,0 tys. m^3 w roku 2020 i stanowił około 5% w całym dziesięcioleciu. Intensywność wydzielania i wyróbki posuszu zasiedlonego w Nadleśnictwie Wołów w latach 2015-2024 mieściła się w granicach 0,05-1,25 m^3/ha/rok; tj. przeciętnie: 0,33m^3/ha/rok. Średnio 1,62 m^3/ha/rok cięć sanitarnych ogółem.

10. **Podsumowanie**

Rozmiar oddziaływania czynników biotycznych i abiotycznych w postaci szkód od suszy, wiatrołomów jak i biotycznych uszkodzeń drzewostanów w latach 2015-2024 był wielkością istotną wpływającą na stan zdrowotny i sanitarny lasu.

Udział poszczególnych grup czynników szkodotwórczych w ogólnej powierzchni ich występowania zarejestrowanych w Nadleśnictwie Wołów w latach 2015-2023, przedstawiał się następująco: patogeny grzybowe (→ 59,55%), czynniki abiotyczne (→ 22,55%), szkodliwe owady (→ 11,41%), jemioła (→ 4,88%), ssaki roślinożerne (→ 1,61%) (wykres 7).

Wykres 7. Udział poszczególnych kategorii uszkodzeń drzewostanów w Nadleśnictwie Wołów w latach 2015-2023.

W uszkodzeniach od patogenów grzybowych największy udział miał mączniak dębu (2 264 ha). Zamieranie drzewostanów dębowych oraz jesionowych to problem narastający od roku 2019. Największa w tym okresie odnotowana powierzchnia zamierania drzewostanów dębowych to ponad 1 483 ha a jesionowych 760 ha. Huba korzeni stanowi problem dla ok. 480 ha drzewostanów starszych oraz 28 ha młodników.

W analizowanym okresie największe powierzchnie uszkodzeń od czynników abiotycznych zarejestrowano z powodu zakłócenia stosunków wodnych z maksimum w roku 2019 (3 409 ha), szkód od wiatru na pow. 180 ha oraz niskich i wysokich temperatur (82 ha). W latach 2015-2023 odnotowana powierzchnia pożarów to 3,23 ha.

Na największy udział wśród czynników szkodotwórczych w postaci uszkodzeń od owadów złożyły się między innymi gradacje piędzika przedzimka, zwójek dębowych oraz kuprówki rudnicy a ze szkodników

wtórnych drzewostanów iglastych największe powierzchni występowania odnotowano dla kornika drukarza i cetyńców. Wśród szkodników wtórnych drzewostanów liściastych dominowały opiętki, wyrynnik i rozwiertki.

Maksymalne szkody od zwierzyny płowej odnotowano w roku 2018 (187 ha). Obecnie szkody utrzymują się na poziomie kilkudziesięciu hektarów. W analizowanym okresie odnotowywano również corocznie szkody od bobrów. Największą powierzchnię szkód odnotowano w roku 2018 (67 ha).

Należy ocenić, że problematyka ochrony lasu z uwagi na występujące zagrożenia biotyczne i abiotyczne w drzewostanach Nadleśnictwa Wołów, ma znaczenie istotne dla gospodarki leśnej.

II Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu dla Nadleśnictwa Wołów

Podstawowe wskazania w zakresie ochrony lasu dla Nadleśnictwa Wołów wynikają z aktualnego stanu lasu nadleśnictwa i z potrzeb realizowania obligatoryjnych regulacji Instrukcji Ochrony Lasu. To czynności związane z monitorowaniem stanu lasu oraz z podejmowaniem koniecznych zabiegów profilaktycznych i ochronnych:

Monitorowanie stanu lasu

1. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez owady:
   - kontrola występowania szkodników korzeni na powierzchniach wskazanych w Instrukcji Ochrony Lasu;
   - kontrola występowania brudnicy mniszki;
   - wyznaczenie i aktualizacja stałych powierzchni kontrolnych (PK), zgodnie z kryteriami obowiązującymi dla obszarów gradacyjnych jak i poza obszarami gradacyjnymi. Modelowe rozmieszczenie ilości powierzchni partii kontrolnych w zależności od klasy wieku drzewostanu przedstawia poniższa tabela:

Klasa wieku drzewostanu	Udział % ogólnej liczby partii kontrolnych
II	30
III	30
IV	30
V	10

2. Wykonywanie doraźnych ocen zagrożenia lasu przez owady foliofagiczne w przypadku wystąpienia defoliacji drzew powyżej 60%.
3. Rejestrowanie zdarzeń związanych z występowaniem szkodników lasu i uszkodzeń przewidzianych odnotowywaniu w formularzu Instrukcji Ochrony Lasu.
4. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez grzyby patogeniczne i czynniki abiotyczne; dokonywanie możliwie najpełniejszej, faktycznej diagnozy zagrożenia lasu przez te czynniki szkodotwórcze; rejestracja wyników ocen.
5. Wykonywanie oceny zagrożenia przez patogeny korzeni w drzewostanach na gruntach porolnych.
6. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez roślinożerne ssaki.
7. Sygnalizowanie do ZOL uszkodzeń i zjawisk chorobowych wymagających rozpoznania.

Zabiegi profilaktyczne i ochronne

1. Utrzymywanie higieny sanitarnej lasu. Porządkowanie drzewostanów z powstających wiatrołomów, śniegołomów i wydzielającego się posuszu.
2. Monitorowanie stanu lasu w tym monitorowanie populacji szkodliwych owadów.
3. Profilaktyczne działania w zakresie redukcji szkód od zwierzyny w uprawach i drzewostanach. Stosowanie wypraktykowanych metod ochrony upraw przed uszkodzeniami od zwierzyny płowej.
4. Wspomaganie kondycji drzewostanów poprzez zapobieganie gradacyjnym pojawom szkodników pierwotnych przez stosowanie zabiegów ograniczających liczebność foliofagów.
5. Stosowanie podczas cięć planowych biologicznej metody ochrony drzew przed hubą korzeni w drzewostanach sosnowych na gruntach porolnych.

Opracowanie:
Zespół Ochrony Lasu we Wrocławiu
/12 listopada 2024 r./

KIEROWNIK
Zespołu Ochrony Lasu
we Wrocławiu
Jarosław Góral

Informacja naczelnika właściwego do spraw urządzania lasu RDLP w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu urządzenia lasu sporządzonego dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2015-2024 (PUL) na środowisko i obszary Natura 2000, zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu

---

Dla projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2015-2024 została sporządzona prognoza oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000 według stanu na 01 stycznia 2015 roku. Uwzględniała ona zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu (WPN.411.7.2012.PS z dnia 6 września 2012 roku).

Zarówno w wyżej przywołanej prognozie, jak i w podsumowaniu sporządzonym wraz z wnioskiem o zatwierdzenie planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, ustalono, że monitoringowi podlegać będą następujące wskaźniki:

- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000,
- pozyskanie drewna według gatunków i kategorii cięć dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym,
- zestawienie gruntów zalesionych według siedlisk przyrodniczych.

I. Wskaźnik: powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000

Na potrzeby oceny realizacji postanowień planu urządzenia lasu zgodnie z przyjętym wskaźnikiem przyjęto dane opracowane w ramach sporządzania projektu pul na lata 2025-2034. Poniżej przedstawiono następujące zestawienia tabelaryczne, które dotyczą przedmiotowego wskaźnika podlegającego monitoringowi:

- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000 według stanu na 01 stycznia 2015 roku,
- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000 według stanu na 01 stycznia 2025 roku.

Ia. Powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych

PLH020002 Dębniańskie Mokradła

wg stanu na 01.01.2015
Nadleśnictwo Wołów (13-06-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
6410	OL						0,98											0,98	100,00
Razem	ha						0,98											0,98	100,00
	%						100,00											100,00	100,00
9170	SO					1,00	2,28	0,29	0,61	2,92	1,13			0,36	0,48			9,07	8,72
	MD									0,38								0,38	0,37
	ŚW									0,16								0,16	0,15
	BK														0,48			0,48	0,46
	DB					2,99	15,60	1,97	6,94	13,99	5,49		0,64	6,21	9,98	4,37		68,18	65,59
	DB.C													0,24				0,24	0,23
	JS					2,70												2,70	2,60
	GB							0,50	1,09	1,45				2,31		0,88		6,23	5,99
	BRZ					1,00	4,71	0,27	0,61	2,37	0,23			0,12				9,31	8,95
	OL							0,12		2,22			0,22		0,48	3,50		6,54	6,29
	LP								0,14					0,54				0,68	0,65
Razem	ha					7,69	22,59	3,15	9,39	23,49	6,85		0,86	9,78	11,42	8,75		103,97	100,00
	%					7,40	21,73	3,03	9,03	22,58	6,59		0,83	9,41	10,98	8,42		100,00	100,00
9190	SO										0,20	6,81						7,01	15,21
	DB									14,10	1,80	21,82						37,72	81,84
	GB											1,36						1,36	2,95
Razem	ha									14,10	2,00	29,99						46,09	100,00
	%									30,59	4,34	65,07						100,00	100,00
91E0	SO	0,34	0,63		1,43			0,47		0,74	0,24	0,22						4,07	2,79
	ŚW	0,26	0,29		0,62	0,10				0,85								2,12	1,45
	DB	0,51	0,78			0,06		1,14	0,28	0,15	0,15	0,45						3,52	2,42

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	JW		0,29															0,29	0,20
	JS			0,62				2,28		2,51	0,06	0,41						5,88	4,03
	GB							0,07			0,25							0,32	0,22
	BRZ		0,48	0,28	3,69	2,17		0,13	0,92	0,76	0,59							9,02	6,19
	OL	0,61	5,59	6,72	26,87	32,61	2,55	12,61	6,59	12,27	2,97	10,74						120,13	82,43
	OL.S					0,37												0,37	0,25
	AK										0,03							0,03	0,02
Razem	ha	1,72	8,06	7,62	32,61	35,31	2,55	16,70	7,79	17,28	4,29	11,82						145,75	100,00
	%	1,18	5,53	5,23	22,37	24,23	1,75	11,46	5,34	11,86	2,94	8,11						100,00	100,00
91F0	BK										0,72							0,72	1,61
	DB			3,17				1,36			0,95	34,86						40,34	90,16
	JS							2,04			0,72							2,76	6,17
	OL	0,92																0,92	2,06
Razem	ha	0,92		3,17				3,40			2,39	34,86						44,74	100,00
	%	2,06		7,09				7,60			5,34	77,91						100,00	100,00
Łącznie	SO	0,34	0,63		1,43	1,00	2,28	0,76	0,61	3,66	1,57	7,03		0,36	0,48			20,15	5,90
	MD									0,38								0,38	0,11
	ŚW	0,26	0,29		0,62	0,10				1,01								2,28	0,67
	BK										0,72				0,48			1,20	0,35
	DB	0,51	0,78	3,17		3,05	15,60	4,47	7,22	28,24	8,39	57,13	0,64	6,21	9,98	4,37		149,76	43,84
	DB.C													0,24				0,24	0,07
	JW		0,29															0,29	0,08
	JS			0,62		2,70		4,32		2,51	0,78	0,41						11,34	3,32
	GB							0,57	1,09	1,45	0,25	1,36		2,31		0,88		7,91	2,32
	BRZ		0,48	0,28	3,69	3,17	4,71	0,40	1,53	3,13	0,82			0,12				18,33	5,37
	OL	1,53	5,59	6,72	26,87	32,61	3,53	12,73	6,59	14,49	2,97	10,74	0,22		0,48	3,50		128,57	37,65
	OL.S					0,37												0,37	0,11
	AK										0,03							0,03	0,01

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	LP								0,14					0,54				0,68	0,20
Ogółem	ha	2,64	8,06	10,79	32,61	43,00	26,12	23,25	17,18	54,87	15,53	76,67	0,86	9,78	11,42	8,75		341,53	100,00
	%	0,77	2,36	3,16	9,55	12,59	7,65	6,81	5,03	16,07	4,55	22,45	0,25	2,86	3,34	2,56		100,00	100,00

Ia. Powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych

PLH020002 Dębniańskie Mokradła

wg stanu na 01.01.2025
Nadleśnictwo Wołów (13-06-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
9170	SO									0,10	0,08	0,14		0,45				0,77	2,16
	ŚW						0,08				0,18							0,26	0,73
	BK											0,96						0,96	2,70
	DB						0,14		0,62	4,72	0,73	1,26	0,67	3,57	3,97	2,32		18,00	50,52
	DB.C													0,30				0,30	0,84
	JW														1,19			1,19	3,34
	WZ													0,16				0,16	0,45
	JS									0,35		0,24				1,08		1,67	4,69
	GB						0,33		0,44		0,12			2,00	0,48			3,37	9,46
	BRZ						0,16		0,08	0,63		0,14		0,15				1,16	3,26
	OL					0,76	1,37		0,08	0,51		0,34	0,25	0,66	1,92			5,89	16,54
	LP						0,16							0,54	1,19			1,89	5,31
Razem	ha					0,76	2,24		1,22	6,31	1,11	3,08	0,92	7,83	8,75	3,40		35,62	100,00
	%					2,13	6,29		3,43	17,71	3,12	8,65	2,58	21,98	24,56	9,55		100,00	100,00
9190	SO						0,97	3,40		0,64	1,85	5,88	2,48		2,59			17,81	13,98
	MD										0,20							0,20	0,16
	BK														0,36			0,36	0,28
	DB		5,70				5,35	9,26		7,72	21,72	20,07	9,90	4,57	9,52			93,81	73,60
	JW		0,71															0,71	0,56
	GB										1,54	1,38			0,85			3,77	2,96
	BRZ						0,98	2,98			1,29	1,09		0,38	2,79			9,51	7,46
	OL														0,56			0,56	0,44
	LP		0,71															0,71	0,56
Razem	ha		7,12				7,30	15,64		8,36	26,60	28,42	12,38	4,95	16,67			127,44	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	%		5,59				5,73	12,27		6,56	20,87	22,31	9,71	3,88	13,08			100,00	100,00
91D0	ŚW				0,02													0,02	0,40
	BRZ						0,19					0,83						1,02	20,20
	OL				0,13		1,70					2,18						4,01	79,40
Razem	ha				0,15		1,89					3,01						5,05	100,00
	%				2,97		37,43					59,60						100,00	100,00
91E0	SO				0,24	0,06	0,90						1,93					3,13	2,75
	MD				0,49													0,49	0,43
	ŚW					0,34												0,34	0,30
	DB						0,81				0,30		0,83					1,94	1,71
	JS					0,51	1,62				0,91							3,04	2,67
	GB										0,53							0,53	0,47
	BRZ				1,55	3,15	2,52											7,22	6,35
	OL		0,71		8,24	33,00	17,57	2,45		1,77	9,59	1,63	22,04					97,00	85,32
Razem	ha		0,71		10,52	37,06	23,42	2,45		1,77	11,33	1,63	24,80					113,69	100,00
	%		0,62		9,25	32,61	20,60	2,15		1,56	9,97	1,43	21,81					100,00	100,00
Łącznie	SO				0,24	0,06	1,87	3,40		0,74	1,93	6,02	4,41	0,45	2,59			21,71	7,70
	MD				0,49						0,20							0,69	0,24
	ŚW				0,02	0,34	0,08				0,18							0,62	0,22
	BK											0,96			0,36			1,32	0,47
	DB		5,70				6,30	9,26	0,62	12,44	22,75	21,33	11,40	8,14	13,49	2,32		113,75	40,38
	DB.C													0,30				0,30	0,11
	JW		0,71												1,19			1,90	0,67
	WZ													0,16				0,16	0,06
	JS					0,51	1,62			0,35	0,91	0,24				1,08		4,71	1,67
	GB						0,33		0,44		2,19	1,38		2,00	1,33			7,67	2,72
	BRZ				1,55	3,15	3,85	2,98	0,08	0,63	1,29	2,06		0,53	2,79			18,91	6,71
	OL		0,71		8,37	33,76	20,64	2,45	0,08	2,28	9,59	4,15	22,29	0,66	2,48			107,46	38,13

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		Powierzchnia zalesiona w ha																		%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		16	17	18	19	20
Ogółem	LP		0,71				0,16							0,54		1,19			2,60	0,92
	ha		7,83		10,67	37,82	34,85	18,09	1,22	16,44	39,04	36,14	38,10	12,78		25,42	3,40		281,80	100,00
	%		2,78		3,79	13,42	12,37	6,42	0,43	5,83	13,85	12,82	13,52	4,54		9,02	1,21		100,00	100,00

Ia. Powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych

PLH020003 Dolina Łachy

wg stanu na 01.01.2015
Nadleśnictwo Wołów (13-06-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
9170	SO								0,64									0,64	3,23
	ŚW								0,31									0,31	1,56
	DB	0,84				0,57			4,09	1,31	0,98		6,38					14,17	71,50
	JS					0,29			0,31	0,33			0,32					1,25	6,31
	BRZ					0,10				0,33								0,43	2,17
	OL									0,66	0,42		0,32					1,40	7,06
	LP								0,96	0,66								1,62	8,17
Razem	ha	0,84				0,96			6,31	3,29	1,40		7,02					19,82	100,00
	%	4,24				4,84			31,84	16,60	7,06		35,42					100,00	100,00
91E0	SO					0,29												0,29	0,66
	BK			0,59				0,51										1,10	2,50
	DB			1,18				1,02		0,20	2,11							4,51	10,23
	JS							2,05		0,40	2,95							5,40	12,25
	BRZ			0,59														0,59	1,34
	OL		7,41	0,59		6,40	2,15	8,65	2,21	2,52	0,72							30,65	69,53
	LP							1,54										1,54	3,49
Razem	ha		7,41	2,95		6,69	2,15	13,77	2,21	3,12	5,78							44,08	100,00
	%		16,81	6,69		15,18	4,88	31,24	5,01	7,08	13,11							100,00	100,00
91F0	DB													10,74				10,74	83,64
	JS											0,63						0,63	4,91
	OL											1,47						1,47	11,45
Razem	ha											2,10		10,74				12,84	100,00
	%											16,36		83,64				100,00	100,00
Łącznie	SO					0,29			0,64									0,93	1,21

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	ŚW								0,31									0,31	0,40
	BK			0,59				0,51										1,10	1,43
	DB	0,84		1,18		0,57		1,02	4,09	1,51	3,09		6,38	10,74				29,42	38,34
	JS					0,29		2,05	0,31	0,73	2,95	0,63	0,32					7,28	9,49
	BRZ			0,59		0,10				0,33								1,02	1,33
	OL		7,41	0,59		6,40	2,15	8,65	2,21	3,18	1,14	1,47	0,32					33,52	43,68
	LP							1,54	0,96	0,66								3,16	4,12
Ogółem	ha	0,84	7,41	2,95		7,65	2,15	13,77	8,52	6,41	7,18	2,10	7,02	10,74				76,74	100,00
	%	1,09	9,66	3,84		9,97	2,80	17,94	11,10	8,35	9,36	2,74	9,15	14,00				100,00	100,00

Ia. Powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych

PLH020003 Dolina Łachy

wg stanu na 01.01.2025
Nadleśnictwo Wołów (13-06-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
9170	SO									0,64								0,64	1,42
	ŚW			0,08														0,08	0,18
	BK								0,51			0,23						0,74	1,64
	DB			0,58		0,43	0,76			1,93	1,64	0,46	1,69	13,28	6,26			27,03	59,98
	KL			0,08														0,08	0,18
	JS			0,08			0,75		2,05			1,29	0,28	1,16				5,61	12,45
	GB					0,65			0,51			0,23						1,39	3,08
	OL						0,19		0,52		0,99	0,85	0,85					3,40	7,55
	LP						0,19		2,56	1,72	0,66	0,46			0,50			6,09	13,52
Razem	ha			0,82		1,08	1,89		6,15	4,29	3,29	3,52	2,82	14,44	6,76			45,06	100,00
	%			1,82		2,40	4,19		13,65	9,52	7,30	7,81	6,26	32,05	15,00			100,00	100,00
91E0	ŚW				0,57													0,57	6,58
	JS											2,49						2,49	28,75
	OL				2,26		0,54			1,74		1,06						5,60	64,67
Razem	ha				2,83		0,54			1,74		3,55						8,66	100,00
	%				32,68		6,24			20,09		40,99						100,00	100,00
Łącznie	SO									0,64								0,64	1,19
	ŚW			0,08	0,57													0,65	1,21
	BK								0,51			0,23						0,74	1,38
	DB			0,58		0,43	0,76			1,93	1,64	0,46	1,69	13,28	6,26			27,03	50,31
	KL			0,08														0,08	0,15
	JS			0,08			0,75		2,05			3,78	0,28	1,16				8,10	15,08
	GB					0,65			0,51			0,23						1,39	2,59
	OL				2,26		0,73		0,52	1,74	0,99	1,91	0,85					9,00	16,75

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	LP						0,19		2,56	1,72	0,66	0,46			0,50			6,09	11,34
Ogółem	ha			0,82	2,83	1,08	2,43		6,15	6,03	3,29	7,07	2,82	14,44	6,76			53,72	100,00
	%			1,53	5,27	2,01	4,52		11,45	11,22	6,12	13,16	5,25	26,89	12,58			100,00	100,00

Ia. Powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych

PLH020053 Zagórzyckie Łąki

wg stanu na 01.01.2015
Nadleśnictwo Wołów (13-06-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
6410	SO	0,90																0,90	9,99
	ŚW	0,90																0,90	9,99
	DB	5,41																5,41	60,04
	OL	1,80																1,80	19,98
Razem	ha	9,01																9,01	100,00
	%	100,00																100,00	100,00
9170	DB									0,22		1,16						1,38	54,55
	GB											1,15						1,15	45,45
Razem	ha									0,22		2,31						2,53	100,00
	%									8,70		91,30						100,00	100,00
9190	SO		0,28		0,97	0,13	0,46		0,17	9,28					3,11			14,40	38,65
	MD		0,14															0,14	0,38
	ŚW				0,91	0,13												1,04	2,79
	JD														0,13			0,13	0,35
	BK		0,82												0,13			0,95	2,55
	DB		0,14		0,42		0,15	0,74	0,34	1,39		0,37	2,69		2,83			9,07	24,34
	BRZ				1,44	0,65	0,91		0,33	3,98			0,27					7,58	20,34
	OL				2,28	0,39							0,18					2,85	7,65
	OS									1,10								1,10	2,95
Razem	ha		1,38		6,02	1,30	1,52	0,74	0,84	15,75		0,37	3,14		6,20			37,26	100,00
	%		3,70		16,16	3,49	4,08	1,99	2,25	42,27		0,99	8,43		16,64			100,00	100,00
Łącznie	SO	0,90	0,28		0,97	0,13	0,46		0,17	9,28					3,11			15,30	31,35
	MD		0,14															0,14	0,29
	ŚW	0,90			0,91	0,13												1,94	3,98

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	JD														0,13			0,13	0,27
	BK		0,82												0,13			0,95	1,95
	DB	5,41	0,14		0,42		0,15	0,74	0,34	1,61		1,53	2,69		2,83			15,86	32,49
	GB											1,15						1,15	2,36
	BRZ				1,44	0,65	0,91		0,33	3,98			0,27					7,58	15,53
	OL	1,80			2,28	0,39							0,18					4,65	9,53
	OS									1,10								1,10	2,25
Ogółem	ha	9,01	1,38		6,02	1,30	1,52	0,74	0,84	15,97		2,68	3,14		6,20			48,80	100,00
	%	18,46	2,83		12,34	2,66	3,11	1,52	1,72	32,74		5,49	6,43		12,70			100,00	100,00

Ia. Powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych

PLH020053 Zagórzyckie Łąki

wg stanu na 01.01.2025
Nadleśnictwo Wołów (13-06-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
9170	SO										0,06							0,06	0,91
	DB						0,61				0,56	1,88		1,26				4,31	65,20
	GB											1,93						1,93	29,20
	BRZ													0,31				0,31	4,69
Razem	ha						0,61				0,62	3,81		1,57				6,61	100,00
	%						9,23				9,38	57,64		23,75				100,00	100,00
9190	DB										0,99							0,99	100,00
Razem	ha										0,99							0,99	100,00
	%										100,00							100,00	100,00
Łącznie	SO										0,06							0,06	0,79
	DB						0,61				1,55	1,88		1,26				5,30	69,74
	GB											1,93						1,93	25,39
	BRZ													0,31				0,31	4,08
Ogółem	ha						0,61				1,61	3,81		1,57				7,60	100,00
	%						8,03				21,18	50,13		20,66				100,00	100,00

Ia. Powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych

PLH020079 Wzgórza Warzęgowskie

wg stanu na 01.01.2015
Nadleśnictwo Wołów (13-06-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
9170	SO		0,08															0,08	0,10
	ŚW		0,17															0,17	0,21
	DB		0,52		1,25	0,02			0,54	5,72	2,65	35,08	13,86					59,64	73,51
	KL										0,25	0,07	0,15					0,47	0,58
	WZ				0,41													0,41	0,51
	JS				0,45	0,03												0,48	0,59
	GB									2,00	0,25	10,92						13,17	16,23
	BRZ									1,02			0,47					1,49	1,84
	OL				0,45					0,25	0,34	0,57						1,61	1,98
	OS									1,02								1,02	1,26
	LP		0,08		0,31	0,11				1,71		0,38						2,59	3,19
Razem	ha		0,85		2,87	0,16			0,54	11,72	3,49	47,02	14,48					81,13	100,00
	%		1,05		3,54	0,20			0,67	14,45	4,30	57,94	17,85					100,00	100,00
9190	SO											1,34						1,34	3,35
	ŚW								0,27				0,96					1,23	3,08
	DB				0,90	0,33			2,19	6,33		4,86	18,75	1,56				34,92	87,31
	JS				0,90	1,33												2,23	5,58
	BRZ								0,27									0,27	0,68
Razem	ha				1,80	1,66			2,73	6,33		6,20	19,71	1,56				39,99	100,00
	%				4,50	4,15			6,83	15,83		15,50	49,29	3,90				100,00	100,00
91E0	ŚW				0,34				0,25									0,59	6,22
	DB				0,10					0,52								0,62	6,54
	JS		0,13		0,83					0,52	0,30							1,78	18,78
	BRZ				0,34													0,34	3,59

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	OL		1,25		0,69				0,59	2,47	0,71							5,71	60,23
	OL.S				0,34													0,34	3,59
	OS				0,10													0,10	1,05
Razem	ha		1,38		2,74				0,84	3,51	1,01							9,48	100,00
	%		14,56		28,90				8,86	37,03	10,65							100,00	100,00
Łącznie	SO		0,08									1,34						1,42	1,09
	ŚW		0,17		0,34				0,52				0,96					1,99	1,52
	DB		0,52		2,25	0,35			2,73	12,57	2,65	39,94	32,61	1,56				95,18	72,89
	KL										0,25	0,07	0,15					0,47	0,36
	WZ				0,41													0,41	0,31
	JS		0,13		2,18	1,36				0,52	0,30							4,49	3,44
	GB									2,00	0,25	10,92						13,17	10,08
	BRZ				0,34				0,27	1,02			0,47					2,10	1,61
	OL		1,25		1,14				0,59	2,72	1,05	0,57						7,32	5,60
	OL.S				0,34													0,34	0,26
	OS				0,10					1,02								1,12	0,86
	LP		0,08		0,31	0,11				1,71		0,38						2,59	1,98
Ogółem	ha		2,23		7,41	1,82			4,11	21,56	4,50	53,22	34,19	1,56				130,60	100,00
	%		1,71		5,67	1,39			3,15	16,51	3,45	40,75	26,18	1,19				100,00	100,00

Ia. Powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych

PLH020079 Wzgórza Warzęgowskie

wg stanu na 01.01.2025
Nadleśnictwo Wołów (13-06-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
9170	SO												0,62		0,33	0,06		1,01	0,74
	MD									0,53								0,53	0,39
	ŚW									0,14					1,27			1,41	1,03
	DB					2,46	0,02	0,42		4,27	7,58	5,66	21,28	2,42	13,88	48,69		106,68	77,73
	WZ					0,06												0,06	0,04
	JS					1,13		0,64										1,77	1,29
	GB									0,30	0,53	1,20			3,03	9,64		14,70	10,71
	BRZ					0,45	0,19				0,25				0,39	0,59		1,87	1,36
	OL					0,45	1,35				0,25		1,02		1,05	0,15		4,27	3,11
	OS						0,39				0,25							0,64	0,47
	LP					0,12	0,14			0,04	1,73		1,02		0,39	0,70		4,14	3,02
	KL.P												0,15					0,15	0,11
Razem	ha					4,67	2,09	1,06		5,28	10,59	6,86	24,09	2,42	20,34	59,83		137,23	100,00
	%					3,40	1,52	0,77		3,85	7,72	5,00	17,55	1,76	14,82	43,61		100,00	100,00
91E0	DB					0,34												0,34	13,99
	JS					0,86												0,86	35,39
	BRZ					0,17	0,07											0,24	9,88
	OL					0,17	0,65											0,82	33,74
	OL.S					0,17												0,17	7,00
Razem	ha					1,71	0,72											2,43	100,00
	%					70,37	29,63											100,00	100,00
Łącznie	SO												0,62		0,33	0,06		1,01	0,72
	MD									0,53								0,53	0,38
	ŚW									0,14					1,27			1,41	1,01

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	DB					2,80	0,02	0,42		4,27	7,58	5,66	21,28	2,42	13,88	48,69		107,02	76,64
	WZ					0,06												0,06	0,04
	JS					1,99		0,64										2,63	1,88
	GB									0,30	0,53	1,20			3,03	9,64		14,70	10,53
	BRZ					0,62	0,26				0,25				0,39	0,59		2,11	1,51
	OL					0,62	2,00				0,25		1,02		1,05	0,15		5,09	3,64
	OL.S					0,17												0,17	0,12
	OS						0,39				0,25							0,64	0,46
	LP					0,12	0,14			0,04	1,73		1,02		0,39	0,70		4,14	2,96
	KL.P												0,15					0,15	0,11
Ogółem	ha					6,38	2,81	1,06		5,28	10,59	6,86	24,09	2,42	20,34	59,83		139,66	100,00
	%					4,57	2,01	0,76		3,78	7,58	4,91	17,25	1,73	14,56	42,85		100,00	100,00

Ia. Powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych

PLC020002 Łęgi Odrzańskie

wg stanu na 01.01.2015
Nadleśnictwo Wołów (13-06-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
9170	SO		1,02		0,42	1,17			6,23	11,86	1,41	3,50	0,86	2,06	2,73	0,86		32,12	2,21
	MD		0,69		0,50	0,11												1,30	0,09
	ŚW	0,17	1,84		0,19										0,66			2,86	0,20
	JD	0,38	0,05															0,43	0,03
	BK	0,51	0,55		0,25							0,12						1,43	0,10
	DB	38,77	48,07	4,39	42,46	29,11	1,67	41,40	43,27	93,30	26,92	220,95	256,73	69,83	45,81	3,19		965,87	66,33
	DB.C		0,16				0,52											0,68	0,05
	KL				0,51	2,68	0,24	0,68	0,71	0,70		10,40	9,36	0,50	1,23	0,26		27,27	1,87
	JW	1,77	1,13		0,10										1,58			4,58	0,31
	WZ	1,73	1,12		1,43	0,89	0,49	2,83	0,63	0,70	1,24	2,45	0,48	3,72	1,98	0,57		20,26	1,39
	JS		5,93	0,98	4,42	16,43	0,50	1,36			0,07	0,69			1,58			31,96	2,20
	GB	2,01	3,06		0,74	0,92		2,17	9,49	11,12	2,01	31,47	29,33	17,96	6,71	5,98		122,97	8,45
	BRZ		1,82		0,90	0,68	0,10											3,50	0,24
	OL		0,60			0,24			0,19				0,85	3,66				5,54	0,38
	AK												1,71	0,93				2,64	0,18
	TP				2,29			0,46										2,75	0,19
	OS					0,74												0,74	0,05
	LP	5,42	3,73	0,29	10,63	8,59	2,01	10,65	12,36	28,13	5,83	54,27	57,37	13,10	9,28	4,69		226,35	15,55
	KL.P	0,55									0,19		1,46	0,39				2,59	0,18
Razem	ha	51,31	69,77	5,66	64,84	61,56	5,53	59,55	72,88	145,81	37,67	323,85	358,15	112,15	71,56	15,55		1455,84	100,00
	%	3,52	4,79	0,39	4,45	4,23	0,38	4,09	5,01	10,02	2,59	22,24	24,60	7,70	4,92	1,07		100,00	100,00
9190	SO									0,19								0,19	5,67
	DB				2,09					0,74				0,10				2,93	87,46
	LP				0,23													0,23	6,87

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Razem	ha				2,32					0,93				0,10				3,35	100,00
	%				69,25					27,76				2,99				100,00	100,00
91E0	DB				0,43													0,43	14,38
	KL				0,32													0,32	10,70
	WZ				1,30													1,30	43,49
	OL					0,84												0,84	28,09
	LP				0,10													0,10	3,34
Razem	ha				2,15	0,84												2,99	100,00
	%				71,91	28,09												100,00	100,00
91F0	ŚW				0,41													0,41	0,23
	DB	1,86	0,34	0,52	13,64	6,74		0,54		8,81	17,73	32,91	33,83	5,88				122,80	68,09
	KL				1,37					1,13	0,39	2,93	3,01	0,72				9,55	5,30
	JW		0,09															0,09	0,05
	WZ	0,43	0,09	0,07	1,83	0,77		0,36		0,38		1,44	3,64	1,41				10,42	5,78
	JS		0,35	0,07	4,83	3,69				0,30								9,24	5,12
	GB				1,98			0,72		0,16	0,39	1,36						4,61	2,56
	OL					0,12		2,00		0,32								2,44	1,35
	JB											0,54						0,54	0,30
	AK				0,21													0,21	0,12
	TP				0,48						0,21							0,69	0,38
	LP	0,11			2,60	0,24				4,67	1,13	5,41	1,93	1,72				17,81	9,88
	KL.P											0,92	0,59					1,51	0,84
Razem	ha	2,40	0,87	0,66	27,35	11,56		3,62		15,77	19,85	45,51	43,00	9,73				180,32	100,00
	%	1,33	0,48	0,37	15,17	6,41		2,01		8,75	11,01	25,22	23,85	5,40				100,00	100,00
Łącznie	SO		1,02		0,42	1,17			6,23	12,05	1,41	3,50	0,86	2,06	2,73	0,86		32,31	1,97
	MD		0,69		0,50	0,11												1,30	0,08
	ŚW	0,17	1,84		0,60										0,66			3,27	0,20
	JD	0,38	0,05															0,43	0,03

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	BK	0,51	0,55		0,25							0,12						1,43	0,09
	DB	40,63	48,41	4,91	58,62	35,85	1,67	41,94	43,27	102,85	44,65	253,86	290,56	75,81	45,81	3,19		1092,03	66,47
	DB.C		0,16				0,52											0,68	0,04
	KL				2,20	2,68	0,24	0,68	0,71	1,83	0,39	13,33	12,37	1,22	1,23	0,26		37,14	2,26
	JW	1,77	1,22		0,10										1,58			4,67	0,28
	WZ	2,16	1,21	0,07	4,56	1,66	0,49	3,19	0,63	1,08	1,24	3,89	4,12	5,13	1,98	0,57		31,98	1,95
	JS		6,28	1,05	9,25	20,12	0,50	1,36		0,30	0,07	0,69			1,58			41,20	2,51
	GB	2,01	3,06		2,72	0,92		2,89	9,49	11,28	2,40	32,83	29,33	17,96	6,71	5,98		127,58	7,77
	BRZ		1,82		0,90	0,68	0,10											3,50	0,21
	OL		0,60			1,20		2,00	0,19	0,32			0,85	3,66				8,82	0,54
	JB											0,54						0,54	0,03
	AK				0,21								1,71	0,93				2,85	0,17
	TP				2,77			0,46			0,21							3,44	0,21
	OS					0,74												0,74	0,05
	LP	5,53	3,73	0,29	13,56	8,83	2,01	10,65	12,36	32,80	6,96	59,68	59,30	14,82	9,28	4,69		244,49	14,89
	KL.P	0,55									0,19	0,92	2,05	0,39				4,10	0,25
Ogółem	ha	53,71	70,64	6,32	96,66	73,96	5,53	63,17	72,88	162,51	57,52	369,36	401,15	121,98	71,56	15,55		1642,50	100,00
	%	3,27	4,30	0,38	5,88	4,50	0,34	3,85	4,44	9,89	3,50	22,49	24,42	7,43	4,36	0,95		100,00	100,00

Ia. Powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych

PLC020002 Łęgi Odrzańskie

wg stanu na 01.01.2025
Nadleśnictwo Wołów (13-06-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
3150	SO														0,14			0,14	17,07
	DB														0,07			0,07	8,54
	GB														0,18			0,18	21,95
	LP														0,43			0,43	52,44
Razem	ha														0,82			0,82	100,00
	%														100,00			100,00	100,00
9170	SO					0,31	5,09	3,26	3,49	0,34	1,39	0,61	0,17		0,56			15,22	1,09
	MD						0,11											0,11	0,01
	ŚW					0,08						0,21						0,29	0,02
	JD	0,07																0,07	0,01
	BK	0,47				0,31												0,78	0,06
	DB	0,80	14,63	65,43	8,10	40,70	54,47	1,19	41,78	53,36	91,71	101,38	165,00	61,36	123,04	2,57		825,52	59,09
	DB.C			0,16														0,16	0,01
	KL										0,40		0,73		0,10			1,23	0,09
	JW	0,22	2,05	2,52							0,21				3,94			8,94	0,64
	WZ			0,53		0,98	2,05	0,05	0,20	1,31	1,19	0,81	1,98	0,62	0,54			10,26	0,73
	JS			0,40	0,47	1,09	4,88	0,06			0,18	0,07			0,10			7,25	0,52
	GB		1,88	13,40	15,62	5,23	10,37	0,53	8,40	19,30	21,22	22,77	43,68	13,74	44,57	1,71		222,42	15,92
	BRZ						0,37	0,46										0,83	0,06
	OL			0,52		0,31			3,00	0,52	0,35		0,92	1,75				7,37	0,53
	GR						0,57											0,57	0,04
	AK								0,03					0,95				0,98	0,07
	OS				0,09		0,08											0,17	0,01

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	LP		3,74	12,59	2,63	13,95	21,13	0,13	11,36	12,83	34,09	32,70	53,62	15,98	40,63	2,00		257,38	18,42
	KL.P		0,25	0,88		0,25	1,10		2,08	0,98	3,46	6,75	15,89	3,37	1,60	0,86		37,47	2,68
Razem	ha	1,56	22,55	96,43	26,91	63,21	100,22	5,68	70,34	88,64	154,20	165,30	281,99	97,77	215,08	7,14		1397,02	100,00
	%	0,11	1,61	6,90	1,93	4,52	7,17	0,41	5,04	6,34	11,04	11,83	20,19	7,00	15,40	0,51		100,00	100,00
91E0	OL				1,14													1,14	100,00
Razem	ha				1,14													1,14	100,00
	%				100,00													100,00	100,00
91F0	SO															2,36		2,36	0,57
	ŚW			0,07		0,21												0,28	0,07
	DB	1,39	1,83	13,32	1,13	20,62	9,35	1,01	13,91	0,87	27,66	34,53	72,28	41,09	23,37	7,29		269,65	65,48
	KL												4,82	0,16				4,98	1,21
	JW														1,41			1,41	0,34
	WZ		0,85	1,14	0,75	3,51	3,60	0,59	1,66	0,11	0,91	4,40	2,23	9,85	1,33	0,78		31,71	7,70
	JS			1,27		3,77	2,77	0,13			0,30	1,04	0,54					9,82	2,38
	GB	0,17	0,92			0,91	0,32			0,80	0,34	2,09	1,47	1,71				8,73	2,12
	OL										0,36	0,43						0,79	0,19
	TP					2,50	0,22					0,43						3,15	0,76
	LP	0,17	1,65	0,19		5,96	0,12	1,61	1,99	3,26	11,27	17,01	10,12	4,72	4,11			62,18	15,10
	KL.P					1,26	0,16	0,23			0,73	6,14	5,15	2,34		0,78		16,79	4,08
Razem	ha	1,73	5,25	15,99	1,88	38,74	16,54	3,57	17,56	5,04	41,57	66,07	96,61	59,87	30,22	11,21		411,85	100,00
	%	0,42	1,27	3,88	0,46	9,41	4,02	0,87	4,26	1,22	10,09	16,04	23,46	14,54	7,34	2,72		100,00	100,00
Łącznie	SO					0,31	5,09	3,26	3,49	0,34	1,39	0,61	0,17		0,70	2,36		17,72	0,98
	MD						0,11											0,11	0,01
	ŚW			0,07		0,29						0,21						0,57	0,03
	JD	0,07																0,07	0,00
	BK	0,47				0,31												0,78	0,04
	DB	2,19	16,46	78,75	9,23	61,32	63,82	2,20	55,69	54,23	119,37	135,91	237,28	102,45	146,48	9,86		1095,24	60,50
	DB.C			0,16														0,16	0,01

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	KL										0,40		5,55	0,16	0,10			6,21	0,34
	JW	0,22	2,05	2,52							0,21				5,35			10,35	0,57
	WZ		0,85	1,67	0,75	4,49	5,65	0,64	1,86	1,42	2,10	5,21	4,21	10,47	1,87	0,78		41,97	2,32
	JS			1,67	0,47	4,86	7,65	0,19			0,48	1,11	0,54		0,10			17,07	0,94
	GB	0,17	2,80	13,40	15,62	6,14	10,69	0,53	8,40	20,10	21,56	24,86	45,15	15,45	44,75	1,71		231,33	12,77
	BRZ						0,37	0,46										0,83	0,05
	OL			0,52	1,14	0,31			3,00	0,52	0,71	0,43	0,92	1,75				9,30	0,51
	GR						0,57											0,57	0,03
	AK								0,03					0,95				0,98	0,05
	TP					2,50	0,22					0,43						3,15	0,17
	OS				0,09		0,08											0,17	0,01
	LP	0,17	5,39	12,78	2,63	19,91	21,25	1,74	13,35	16,09	45,36	49,71	63,74	20,70	45,17	2,00		319,99	17,67
	KL.P		0,25	0,88		1,51	1,26	0,23	2,08	0,98	4,19	12,89	21,04	5,71	1,60	1,64		54,26	3,00
Ogółem	ha	3,29	27,80	112,42	29,93	101,95	116,76	9,25	87,90	93,68	195,77	231,37	378,60	157,64	246,12	18,35		1810,83	100,00
	%	0,18	1,54	6,21	1,65	5,63	6,45	0,51	4,85	5,17	10,81	12,78	20,91	8,71	13,59	1,01		100,00	100,00

Ib. Powierzchnia lasów dla siedlisk gatunków

PLH020002 Dębniańskie Mokradła

Nazwa gatunku (pol.)	*Nazwa gatunku (łac.)*	Pow. w 2015 r. [ha]	Pow. w 2025 r. [ha]	Różnica (2015-2025) [ha]	Różnica (2025/2015) [%]
Mopek zachodni	*Barbastella barbastellus*		95,99	95,99	
Kumak nizinny	*Bombina bombina*	65,45	94,89	29,44	145,0%
Bóbr europejski	*Castor fiber*	21,71	58,04	36,33	267,3%
Kozioróg dębosz	*Cerambyx cerdo*		7,15	7,15	
Barczatka kataks	*Eriogaster catax*	16,80	18,19	1,39	108,3%
Przeplatka maturna	*Euphydryas maturna*	95,70	137,43	41,73	143,6%
Wydra	*Lutra lutra*	24,25	42,74	18,49	176,2%
Czerwończyk nieparek	*Lycaena dispar*	4,03	23,13	19,10	573,9%
Nocek Bechsteina	*Myotis bechsteinii*		59,89	59,89	
Nocek łydkowłosy	*Myotis dasycneme*	5,85		-5,85	0,0%
Nocek duży	*Myotis myotis*		152,90	152,90	
Traszka grzebieniasta	*Triturus cristatus*	5,04	15,15	10,11	300,6%

PLH020003 Dolina Łachy

Nazwa gatunku (pol.)	*Nazwa gatunku (łac.)*	Pow. w 2015 r. [ha]	Pow. w 2025 r. [ha]	Różnica (2015-2025) [ha]	Różnica (2025/2015) [%]
Kumak nizinny	*Bombina bombina*	6,77	7,61	0,84	112,4%
Kozioróg dębosz	*Cerambyx cerdo*	48,70	49,14	0,44	100,9%
Barczatka kataks	*Eriogaster catax*		2,98	2,98	
Wydra	*Lutra lutra*		1,18	1,18	
Nocek duży	*Myotis myotis*		0,98	0,98	
Trzepla zielona	*Ophiogomphus cecilia*	19,72		-19,72	0,0%
Pachnica dębowa	*Osmoderma eremita*		17,06	17,06	
Modraszek nausitous	*Phengaris nausithous*		10,50	10,50	

PLH020053 Zagórzyckie Łąki

Nazwa gatunku (pol.)	*Nazwa gatunku (łac.)*	Pow. w 2015 r. [ha]	Pow. w 2025 r. [ha]	Różnica (2015-2025) [ha]	Różnica (2025/2015) [%]
Barczatka kataks	*Eriogaster catax*	4,20	5,47	1,27	130,2%
Przeplatka maturna	*Euphydryas maturna*	4,62	4,68	0,06	101,3%
Modraszek nausitous	*Phengaris nausithous*	9,01	4,25	-4,76	47,2%
Modraszek telejus	*Phengaris teleius*	9,01		-9,01	0,0%

PLH020079 Wzgórza Warzęgowskie

Nazwa gatunku (pol.)	*Nazwa gatunku (łac.)*	Pow. w 2015 r. [ha]	Pow. w 2025 r. [ha]	Różnica (2015-2025) [ha]	Różnica (2025/2015) [%]
Mopek zachodni	*Barbastella barbastellus*	2,46	15,34	12,88	623,6%
Kumak nizinny	*Bombina bombina*		5,08	5,08	
Kozioróg dębosz	*Cerambyx cerdo*		5,08	5,08	
Nocek łydkowłosy	*Myotis dasycneme*	14,89		-14,89	0,0%
Nocek duży	*Myotis myotis*		11,86	11,86	
Traszka grzebieniasta	*Triturus cristatus*		5,08	5,08	

PLC020002 Łęgi Odrzańskie

Nazwa gatunku (pol.)	*Nazwa gatunku (łac.)*	Pow. w 2015 r. [ha]	Pow. w 2025 r. [ha]	Różnica (2015-2025) [ha]	Różnica (2025/2015) [%]
Mopek zachodni	*Barbastella barbastellus*	26,80	26,81	0,01	100,0%
Kumak nizinny	*Bombina bombina*		1,55	1,55	
Bóbr europejski	*Castor fiber*	3,15	62,88	59,73	1996,2%
Kozioróg dębosz	*Cerambyx cerdo*	38,44	44,95	6,51	116,9%
Barczatka kataks	*Eriogaster catax*	24,94	24,88	-0,06	99,8%
Przeplatka maturna	*Euphydryas maturna*	123,07	18,30	-104,77	14,9%
Wydra	*Lutra lutra*	13,30	11,10	-2,20	83,5%
Czerwończyk nieparek	*Lycaena dispar*	20,80	13,29	-7,51	63,9%
Nocek Bechsteina	*Myotis bechsteinii*	11,78	20,80	9,02	176,6%
Nocek łydkowłosy	*Myotis dasycneme*	22,73	26,81	4,08	117,9%
Nocek duży	*Myotis myotis*	35,29	22,96	-12,33	65,1%
Trzepla zielona	*Ophiogomphus cecilia*	44,32	36,33	-7,99	82,0%
Pachnica dębowa	*Osmoderma eremita*		29,99	29,99	
Modraszek nausitous	*Phengaris nausithous*		5,31	5,31	
Modraszek telejus	*Phengaris teleius*	13,89	22,62	8,73	162,9%

Nazwa gatunku (pol.)	*Nazwa gatunku (łac.)*	Pow. w 2015 r. [ha]	Pow. w 2025 r. [ha]	Różnica (2015-2025) [ha]	Różnica (2025/2015) [%]
Czapla siwa	*Ardea cinerea*	13,61		-13,61	0,0%
Siniak	*Columba oenas*		3,92	3,92	
Łabędź niemy	*Cygnus olor*		11,18	11,18	
Dzięcioł średni	*Dendrocopos medius*		696,99	696,99	
Dzięcioł czarny	*Dryocopus martius*		86,20	86,20	
Ortolan	*Emberiza hortulana*		5,37	5,37	
Muchołówka białoszyja	*Ficedula albicollis*		261,13	261,13	

Nazwa gatunku (pol.)	*Nazwa gatunku (łac.)*	Pow. w 2015 r. [ha]	Pow. w 2025 r. [ha]	Różnica (2015-2025) [ha]	Różnica (2025/2015) [%]
Żuraw	*Grus grus*		27,09	27,09	
Bielik	*Haliaeetus albicilla*	12,48	25,76	13,28	206,4%
Gąsiorek	*Lanius collurio*		1,27	1,27	
Strumieniówka	*Locustella fluviatilis*		8,37	8,37	
Świerszczak	*Locustella naevia*		4,32	4,32	
Nurogęś	*Mergus merganser*		7,14	7,14	
Kania czarna	*Milvus migrans*		7,06	7,06	
Dzięcioł zielonosiwy	*Picus canus*		36,35	36,35	
Turkawka	*Streptopelia turtur*		6,10	6,10	

II. Wskaźnik: pozyskanie drewna według gatunków i kategorii cięć dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym

Na potrzeby oceny realizacji postanowień planu urządzenia lasu zgodnie z przyjętym wskaźnikiem przyjęto dane dotyczące wykonania pozyskania drewna w dziesięcioleciu, zaewidencjowanego w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych. Poniżej przedstawiono następujące zestawienia tabelaryczne dotyczące przedmiotowego wskaźnika podlegającego monitoringowi:

- pozyskanie drewna według gatunków i kategorii cięć dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym według stanu na 31 grudnia 2024 roku.

PLH020002 Dębniańskie Mokradła

Kod siedliska	Pozyskanie drewna w ramach cięć [m^3] w latach 2015-2024:					
	Rębnych	Przedrębnych	Przygodnych	Sanitarnych	N_zal.	Ogółem
6410	0	179	0	0	1	180
6510	0	0	0	0	87	87
9170	426	2967	1115	0	5	4514
9190	226	1302	377	165	0	2071
91E0	60	523	275	0	0	858
91F0	219	1398	487	0	0	2104
Razem	931	6369	2254	165	93	9813

PLH020003 Dolina Łachy

Kod siedliska	Pozyskanie drewna w ramach cięć [m^3] w latach 2015-2024:					
	Rębnych	Przedrębnych	Przygodnych	Sanitarnych	N_zal.	Ogółem
9170	589	102	454	0	0	1145
91E0	42	389	173	0	0	604
91F0	0	0	5	0	0	5
Razem	631	491	632	0	0	1754

PLH020053 Zagórzyckie Łąki

Kod siedliska	Pozyskanie drewna w ramach cięć [m^3] w latach 2015-2024:					
	Rębnych	Przedrębnych	Przygodnych	Sanitarnych	N_zal.	Ogółem
9170	0	68	2	0	0	70
9190	1700	263	95	0	0	2058
Razem	1700	331	97	0	0	2127

PLH020079 Wzgórza Warzęgowskie

Kod siedliska	Pozyskanie drewna w ramach cięć [m^3] w latach 2015-2024:					
	Rębnych	Przedrębnych	Przygodnych	Sanitarnych	N_zal	Ogółem
9170	3038	397	3140	0	0	6575
9190	955	421	1080	0	0	2456
91E0	0	48	38	0	0	85
Razem	3993	866	4258	0	0	9116

PLC020002 Łęgi Odrzańskie

Kod siedliska	Pozyskanie drewna w ramach cięć [m^3] w latach 2015-2024:					
	Rębnych	Przedrębnych	Przygodnych	Sanitarnych	N_zal	Ogółem
9170	30897	16287	35753	1600	346	84883
9190	0	42	11	0	0	53
91E0	0	84	8	0	0	92
91F0	0	1224	2639	0	0	3863
Razem	30897	17637	38411	1600	346	88890

III. Wskaźnik: zestawienie gruntów zalesionych według siedlisk przyrodniczych

Na potrzeby oceny realizacji postanowień planu urządzenia lasu zgodnie z przyjętym wskaźnikiem przyjęto dane dotyczące wykonanych zalesień w dziesięcioleciu, odnotowane w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych.

W okresie obowiązywania planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów (2015-2024) nadleśnictwo dokonało ogółem 80,49 ha zalesień gruntów nieleśnych:

Obręb Dębno:

2015: 1,39 ha, tj. w oddz.: 296k, 296l, 296n, 296m,

2022: 3,20 ha, tj. w oddz.: 10f, 10n, 11c, 60f, 72h.

Obręb Wińsko:

2015: 10,21 ha, tj. w oddz.: 220r, 220s, 221a, 221b, 47g, 47h, 47i, 47j, 52f, 254p,254r, 271g,

2018: 6,62 ha, tj. w oddz.: 330r, 331c, 331d, 278h, 293i, 297a, 307a, 335r,

2023: 26,35 ha, tj. w oddz.: 68r, 275ax, 275bx, 275dx-01, 275fx, 275gx, 275hx, 275i, 275j, 275k, 275l, 275o, 275r 275y, 282i-01282l-01, 282m,

2024: 32,72 ha, tj. w oddz.: 275dx-99, 275t, 275w, 282i-99, 282j, 282l-99, 312o,312r, 312s,312w, 335w, 335x, 335y, 335-z.

Wszystkie grunty nieleśne, zalesione w latach 2015-2024 były zlokalizowane poza obszarami Natura 2000.

IV. Wnioski

Analizując zmiany rzeczywistego udziału gatunków drzew oraz pozyskanie drewna w minionym dziesięcioleciu na podstawie monitorowanych wskaźników, można zauważyć:

1. W obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty **PLH020002 Dębniańskie Mokradła:**

a) Porównując dane z zestawień tabelarycznych można zauważyć, że najistotniejsza zmiana dotyczy siedliska 91F0, którego nie wykazano w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2025-2034. Część płatów została zaliczona do siedliska 9170 lub 9190, a część nie spełniała kryteriów siedlisk przyrodniczych. Ponadto:

- odnotowano znaczący spadek powierzchni zajmowanej przez siedlisko 9170 (ze 103,97 ha do 35,62 ha),

- znacząco wzrosła powierzchnia zajmowana przez siedlisko 9190 (z 46,09 ha do 127,44 ha),

- wykazano 5,05 ha siedliska 91D0 (wg. stanu na 01.01.2015 r. – brak).

Powierzchnia siedlisk wszystkich gatunków – przedmiotów ochrony wykazanych w pul wg stanu na 01.01.2025 r. wykazała wzrost (z wyjątkiem nocka łydkowłosego).

Należy jednak podkreślić fakt, że zmiany w powierzchni siedlisk przyrodniczych oraz w powierzchni gatunków pomiędzy danymi z planów urządzenia lasu wg. stanu na 01.01.2015 r. oraz wg. stanu na 01.01.2025 r. wynikają z faktu, iż do projektu pul wprowadzono dane pochodzące z pzo oraz ekspertyz przyrodniczych, (w tym Opracowanie fitosocjologiczne dla Nadleśnictwa Wołów wg stanu na dzień 01.01.2024 r.), przeprowadzonych w latach 2015-2024 r., w ramach uzupełniania wiedzy o przedmiotach ochrony analizowanego obszaru Natura 2000. Wobec powyższego proponuje się przyjąć, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze oraz siedliska gatunków, będących przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

b) Analizy pozyskania drewna w obrębie siedlisk przyrodniczych dokonano w odniesieniu do siedlisk wykazanych wg. stanu na 01.01.2015 r. Realizacja zadań gospodarczych wynikających pul (w latach 2015-2024), związanych z pozyskaniem drewna, była prowadzona w obrębie siedlisk przyrodniczych analizowanego obszaru N2000 w stosunkowo niewielkim zakresie. Z ogólnej ilości pozyskanego w obrębie siedlisk drewna (9813 m^3) ok. 9% pozyskania stanowiły cięcia rębne, ok. 65% cięcia przedrębne, a ok. 26% pozyskania stanowiły cięcia sanitarne i przygodne. Ogółem pozyskanie drewna w latach 2015-2024 w obrębie siedlisk przyrodniczych stanowiło ok. 1,0 % pozyskania drewna w całym nadleśnictwie.

   Wobec powyższego należy stwierdzić, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 (w zakresie pozyskania drewna) nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

c) Wobec faktu, iż wszystkie grunty nieleśne, zalesione w latach 2015-2024 były zlokalizowane poza obszarami Natura 2000, należy stwierdzić, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 (w zakresie zalesień) nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

2) W obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty **PLH020003 Dolina Łachy:**

a) Porównując dane z zestawień tabelarycznych można zauważyć, że w odniesieniu do leśnych siedlisk przyrodniczych najistotniejsza zmiana in minus dotyczy siedliska:

91F0, którego w nie wykazano w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2025-2034. Wynika to z faktu, iż do projektu pul wprowadzono dane pochodzące z pzo oraz ekspertyz przyrodniczych, przeprowadzonych w latach 2015-2024 r., w ramach uzupełniania wiedzy o przedmiotach ochrony analizowanego obszaru Natura 2000. Z tych samych powodów istotne zmniejszenie powierzchni odnotowano w odniesieniu do siedliska 91E0. Natomiast zmianą in plus jest wzrost areału siedliska 9170. Powierzchnia siedlisk wszystkich gatunków – przedmiotów ochrony wykazanych w pul wg stanu na 01.01.2025 r. wykazała wzrost (z wyjątkiem trzepli zielonej) .

Wobec powyższego proponuje się przyjąć, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze oraz siedliska gatunków, będących przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

b) Analizy pozyskania drewna w obrębie siedlisk przyrodniczych dokonano w odniesieniu do siedlisk wykazanych wg. stanu na 01.01.2015 r. Realizacja zadań gospodarczych wynikających z pul (w latach 2015-2024), związanych z pozyskaniem drewna, była prowadzona w obrębie siedlisk przyrodniczych analizowanego obszaru N2000 w stosunkowo niewielkim zakresie. Z ogólnej ilości pozyskanego w obrębie siedlisk drewna (1754 m^3) ok. 36% pozyskania stanowiły cięcia rębne, ok. 28% cięcia przedrębne, a ok. 36% pozyskania stanowiły cięcia przygodne. Ogółem pozyskanie drewna w latach 2015-2024 w obrębie siedlisk przyrodniczych stanowiło ok. 0,2 % pozyskania drewna w całym nadleśnictwie.

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 (w zakresie pozyskania drewna) nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

c) Wobec faktu, iż wszystkie grunty nieleśne, zalesione w latach 2015-2024 były zlokalizowane poza obszarami Natura 2000, należy stwierdzić, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 (w zakresie zalesień) nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

3) W obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty **PLH020053 Zagórzyckie Łąki:**

a) Porównując dane z zestawień tabelarycznych można zauważyć, że w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych najistotniejsza zmiana in minus dotyczy siedliska: 6410,

którego w nie wykazano na gruntach leśnych w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2025-2034. Wynika to z faktu, iż do projektu pul wprowadzono dane pochodzące z pzo oraz ekspertyz przyrodniczych, przeprowadzonych w latach 2015-2024 r., w ramach uzupełniania wiedzy o przedmiotach ochrony analizowanego obszaru Natura 2000. Z tych samych powodów istotne zmniejszenie powierzchni odnotowano w odniesieniu do siedliska 9190. Natomiast zmiana in plus dotyczy areału siedliska 9170. Powierzchnia siedlisk niektórych gatunków – przedmiotów ochrony wykazanych w pul wg stanu na 01.01.2025 r. wykazała wzrost (Barczatka kataks i Przeplatka maturna), natomiast w odniesieniu do obu gatunków modraszka odnotowano spadek areału ich siedlisk.

Wobec powyższego proponuje się przyjąć, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze oraz siedliska gatunków, będących przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

b) Analizy pozyskania drewna w obrębie siedlisk przyrodniczych dokonano w odniesieniu do siedlisk wykazanych wg. stanu na 01.01.2015 r. Realizacja zadań gospodarczych wynikających z pul (w latach 2015-2024), związanych z pozyskaniem drewna, była prowadzona w obrębie siedlisk przyrodniczych analizowanego obszaru N2000 w niewielkim zakresie. Z ogólnej ilości pozyskanego w obrębie siedlisk drewna (2127 m^3) 5% pozyskania stanowiły cięcia przygodne, 15% cięcia przedrębne, a pozostała ilość drewna (80%) została pozyskana w ramach cięć rębnych. Ogółem pozyskanie drewna w latach 2015-2024 w obrębie siedlisk przyrodniczych stanowiło ok. 0,2 % pozyskania drewna w całym nadleśnictwie.

   Wobec powyższego należy stwierdzić, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 (w zakresie pozyskania drewna) nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

c) Wobec faktu, iż wszystkie grunty nieleśne, zalesione w latach 2015-2024 były zlokalizowane poza obszarami Natura 2000, należy stwierdzić, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 (w zakresie zalesień) nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

4) W obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty **PLH020079 Wzgórza Warzęgowskie:**

a) Porównując dane z zestawień tabelarycznych można zauważyć, że w odniesieniu do leśnych siedlisk przyrodniczych najistotniejsza zmiana in minus dotyczy siedliska: 9190, którego w nie wykazano w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2025-2034. Wynika to z faktu, iż do projektu pul wprowadzono dane pochodzące z pzo oraz ekspertyz przyrodniczych, przeprowadzonych w latach 2015-2024 r., w ramach uzupełniania wiedzy o przedmiotach ochrony analizowanego obszaru Natura 2000. Z tych samych powodów istotne zmniejszenie powierzchni odnotowano w odniesieniu do siedliska 91E0. Natomiast zmianą in plus jest wykazanie siedliska 9170, którego areał znacząco wzrósł. Powierzchnia siedlisk wszystkich gatunków – przedmiotów ochrony wykazanych w pul wg stanu na 01.01.2025 r. wykazała wzrost (z wyjątkiem Nocka łydkowłosego)

Wobec powyższego proponuje się przyjąć, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze oraz siedliska gatunków, będących przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

b) Analizy pozyskania drewna w obrębie siedlisk przyrodniczych dokonano w odniesieniu do siedlisk wykazanych wg. stanu na 01.01.2015 r. Realizacja zadań gospodarczych wynikających z pul (w latach 2015-2024), związanych z pozyskaniem drewna, była prowadzona w obrębie siedlisk przyrodniczych analizowanego obszaru N2000 w niewielkim zakresie. Z ogólnej ilości pozyskanego w obrębie siedlisk drewna (9116 m^3) 47% pozyskania stanowiły cięcia przygodne, 9% cięcia przedrębne, a pozostała ilość drewna (44%) została pozyskana w ramach cięć rębnych. Ogółem pozyskanie drewna w latach 2015-2024 w obrębie siedlisk przyrodniczych stanowiło ok. 0,9 % pozyskania drewna w całym nadleśnictwie.

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 (w zakresie pozyskania drewna) nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

c) Wobec faktu, iż wszystkie grunty nieleśne, zalesione w latach 2015-2024 były zlokalizowane poza obszarami Natura 2000, należy stwierdzić, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 (w zakresie zalesień) nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

5) W obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty **PLC020002 Łęgi Odrzańskie:**

a) Porównując dane z zestawień tabelarycznych można zauważyć, że w odniesieniu do leśnych siedlisk przyrodniczych najistotniejsza zmiana in minus dotyczy siedliska: 9190, którego w nie wykazano w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2025-2034. Wynika to z faktu, iż do projektu pul wprowadzono dane pochodzące z pzo oraz ekspertyz przyrodniczych, przeprowadzonych w latach 2015-2024 r., w ramach uzupełniania wiedzy o przedmiotach ochrony analizowanego obszaru Natura 2000. Z tych samych powodów zmniejszenie powierzchni odnotowano w odniesieniu do siedliska 9170 oraz 91E0. Natomiast zmiany in plus dotyczą siedliska 91F0, które zanotowało znaczący wzrost areału. Ogólna powierzchnia siedlisk gatunków – przedmiotów ochrony wykazanych w pul wg stanu na 01.01.2025 r. wykazała wzrost. Istotne spadki powierzchni siedlisk zanotowano w odniesieniu do następujących gatunków: Przeplatka maturna, Czerwończyk nieparek, Nocek duży i Trzepla zielona. Pozostałe gatunki zanotowały wzrost areału swoich siedlisk.

Zmiany w powierzchni siedlisk gatunków ptaków pomiędzy danymi z planów urządzenia lasu wg. stanu na 01.01.2015 r. oraz wg. stanu na 01.01.2025 r. wynikają z faktu, iż do projektu pul wprowadzono dane pochodzące z pzo oraz ekspertyz przyrodniczych, przeprowadzonych w latach 2015-2024 r., w ramach uzupełniania wiedzy o przedmiotach ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

Wobec powyższego proponuje się przyjąć, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze oraz siedliska gatunków, będących przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

b) Analizy pozyskania drewna w obrębie siedlisk przyrodniczych dokonano w odniesieniu do siedlisk wykazanych wg. stanu na 01.01.2015 r. Realizacja zadań gospodarczych wynikających z pul (w latach 2015-2024), związanych z pozyskaniem drewna, była prowadzona w obrębie siedlisk przyrodniczych analizowanego obszaru N2000 w stosunkowo niewielkim zakresie. Z ogólnej ilości pozyskanego w obrębie siedlisk drewna (88890 m^3) ok. 35% pozyskania stanowiły cięcia rębne, ok. 20% cięcia przedrębne, a ok. 45% pozyskania stanowiły cięcia sanitarne i przygodne. Ogółem pozyskanie drewna w latach 2015-2024 w obrębie siedlisk przyrodniczych stanowiło ok. 8,8 % pozyskania drewna w całym nadleśnictwie.

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 (w zakresie pozyskania drewna) nie

wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

c) Wobec faktu, iż wszystkie grunty nieleśne, zalesione w latach 2015-2024 były zlokalizowane poza obszarami Natura 2000, należy stwierdzić, iż realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w latach 2015-2024 (w zakresie zalesień) nie wpłynęła negatywnie na siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony analizowanego obszaru Natura 2000.

V. Podsumowanie

Uwzględniając monitorowane wskaźniki oraz wynikające z nich wnioski należy stwierdzić, że realizacja zadań gospodarczych wynikających z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2015-2024, nie wpłynęła negatywnie na środowisko i obszary Natura 2000.

Opracował Naczelnik
Wydziału Urządzania Lasu,
Ochrony Przyrody i Społecznych
Funkcji Lasu
Michał
Jęcz

Elektronicznie podpisany
przez Michał Jęcz
Data: 2025.01.09 12:04:35
+01'00'

/dokument podpisany elektronicznie/

OCENA DYREKTORA
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu
gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Wołów
za ubiegły okres gospodarczy 2015 – 2024
/errata do oceny z dnia 12 grudnia 2024 r./

Zadania określone przez Ministra Środowiska DLP-I-611-38/22115/15/ŁP z dnia 12.06.2015 roku na okres gospodarczy 2015 – 2024 wraz z ich wykonaniem przedstawiają się następująco:

- etat miąższościowy użytków rębnych w ilości 539 451 m^3 grubizny netto wykonano w około 91%, tj. 491 170,74 m^3,
- powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym 10 361,10 ha wykonano w około 95%, tj. 9 819,01 ha z szacunkowym pozyskaniem w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębnego w ilości 566 554* m^3 grubizny netto wykonano w około 92%, tj. 523 123,21 m^3,
- projektowaną na 1 840,50 ha powierzchnię zalesień i odnowień wykonano w około 85%, tj. 1 561,98 ha,
- projektowaną na 14 264,97 ha powierzchnię pielęgnowania lasu wykonano w około 100%, tj. 14 332,84 ha.

*Powyższe zestawienie uwzględnia zmiany wynikające ze zgody Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych na zwiększenie szacunkowego pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębnego (Decyzja DGLP nr 40 z dnia 31 marca 2023 r.).

1. Stan posiadania

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Wołów według stanu na 31 grudnia 2024 roku wyniosła **20 096,9157** ha i zwiększyła się o 93,5920 ha w ciągu 10 lat obowiązywania planu. Powierzchnia leśna uległa zwiększeniu o 82,0930 ha, a nieleśna o 11,4990 ha. W Nadleśnictwie Wołów brak jest gruntów we współwłasności.

Powierzchnia Nadleśnictwa Wołów uległa zwiększeniu w głównej mierze na skutek nabycia nieruchomości gruntowych w trybie art. 37 ustawy o lasach, nabycia nieruchomości gruntowych w trybie art. 37a ustawy o lasach, przejęcia i oddania nieruchomości gruntowych w trybie art. 38e ustawy o lasach.

Zmniejszenie powierzchni nadleśnictwa to skutek: sprzedaży nieruchomości na podstawie art. 40a ustawy o lasach, sprzedaży zbędnej nieruchomości gruntowej zabudowanej w trybie art. 38 ustawy o lasach, przekazania gruntów na rzecz Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, przekazania gruntów nieleśnych w trwały zarząd Marszałka Województwa Dolnośląskiego a także Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa Wołów spowodowane były także zmianami w powszechnej ewidencji związanych z regulacją granic geodezyjnych nieruchomości, aktualizacją użytków gruntowych między innymi po zalesieniach, aktualizacji danych w SILP z Ewidencją Gruntów i Budynków, zmiany w rodzaju powierzchni w związku z prowadzonymi pracami z zakresu gospodarki leśnej.

Ogólnie, ubytki powierzchni ze stanu posiadania był niższe niż przejęcia gruntów.

2. Analiza użytkowania

Etat cięć użytków głównych w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów wynosił **1 106 005** m^3 grubizny netto, w tym:

a) użytki rębne - 539 451 m^3 grubizny netto,
b) użytki przedrębne - 566 554 m^3 grubizny netto.

Użytkowanie grubizny ogółem w latach 2015-2024 zrealizowano w wysokości **1 014 293,95** m^3, możliwości określone etatem cięć wykorzystano w 92%. Ustalona przez Ministra Środowiska oraz Dyrektora Generalnego LP, jako nieprzekraczalna, wielkość pozyskania była więc przestrzegana.

Udział użytków przygodnych w pozyskaniu stanowił około 19%.

a) Użytkowanie rębne wyniosło łącznie 491 170,74 m^3. Etat ten w wymiarze miąższościowym zrealizowano w około 91%, natomiast w wymiarze powierzchniowym w około 90%. Użytkowanie przygodne w użytkach rębnych wyniosło 70 593,27 m^3, co stanowi około 14% użytkowania rębnego.
b) Użytkowanie przedrębne wyniosło 523 123,21 m^3, tj. około 92% wielkości planowanej w wymiarze miąższościowym. Użytki przygodne w drzewostanach nieplanowanych do cięcia przedrębnego wyniosły 125 966 m^3, i osiągnęły ok 24%. Etat powierzchniowy użytkowania przedrębnego, tj. CP-P i trzebieży łącznie, ustalony w wysokości 10 361,10 ha, został wykonany w 95%, w tym w ramach trzebieży zrealizowano 9 688,68 ha, a w ramach czyszczeń późnych z pozyskaniem 130,33 ha.

Cięcia sanitarne wyniosły w nadleśnictwie 196 589,27 m^3, co stanowi 17,77 % ustalonego etatu miąższościowego grubizny.

3. Analiza zadań z zakresu hodowli lasu

Zadania w zakresie odnowień i zalesień za ubiegłe 10-lecie wynosiły według planu urządzenia lasu ogółem 1 840,50 ha. Wykonano 1 561,98 ha, co stanowi 85% planu. Odnowienia na powierzchniach otwartych zrealizowane zostały w ilości 345,52 ha tj. 78% z zaplanowanych. Zawierają się w tym odnowienia zrębów zaległych na powierzchni 33,06 ha, które zostały odnowione w pierwszych latach obowiązywania PUL, oraz halizny na powierzchni 2,72 ha. Nie planowano zalesień, jednakże nadleśnictwo zalesiło grunty nieleśne na powierzchni 80,49 ha.

Odnowienia przy rębniach złożonych nadleśnictwo wykonało na powierzchni 973,83 ha, co wobec planowanych 1 352,99 ha stanowi 72% planu.

Podsadzenia produkcyjne wykonano w 657% na 60,95 ha, planowano je na powierzchni 9,27 ha. Dolesienia luk i przerzedzeń zrealizowano na powierzchni 36,45 ha, przy planowanych 18,98 ha.

Zadania z zakresu poprawek i uzupełnień wykonano na powierzchni 64,74 ha, czyli w wymiarze prawie czterokrotnie wyższym niż planowano, tj. 17,16 ha. W ekspirującym planie urządzenia lasu nie planowano wprowadzania podszytów.

Zadania z zakresu pielęgnowania gleby wykonywano w miarę potrzeb, plan zdecydowanie przekroczono wykonując zabiegi na powierzchni 1 189,37 ha, przy planowanej powierzchni 21,11 ha. Czyszczeń wczesnych - CW, wymagały drzewostany na powierzchni 1 775,16 ha, czyli nieco mniej niż planowano, tj. 1 855,12 ha. Pielęgnowanie młodników - CP wykonano w 106% (2 149,30 ha).

Zabiegi melioracji agrotechnicznych, zaplanowane na powierzchni 1 791,14, ha, wykonano na 1 921,40 ha, co stanowi 107% planu. W minionym okresie nie planowano nawożenia oraz melioracji wodnych.

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat zajmują w nadleśnictwie powierzchnię 346,53 ha. Powstałe w ubiegłym okresie gospodarczym uprawy na powierzchniach otwartych są najczęściej zgodne (79%) lub częściowo zgodne (19%) z projektowanym składem. Uprawy niezgodne z projektowanym składem stwierdzono na powierzchni 7,01 ha. Stopień pokrycia upraw jest również zadowalający, uprawy o pełnym pokryciu (1,0 – 0,9) opisano na powierzchni 306,15 ha, tj. 88%. Upraw przepadłych nie stwierdzono.

W przypadku inwentaryzacji odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, to łącznie w nadleśnictwie opisano 2 787,35 ha takich powierzchni, z przeciętnym stopniem pokrycia (zadrzewienia) wynoszącym 57,24 % i przeciętną jakością hodowlana określoną na 22.

4. Ocena zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody

Nadleśnictwo posiada program ochrony przyrody opracowany na dzień 1 stycznia 2015 roku. Nadleśnictwo Wołów realizując zadania z zakresu ochrony przyrody kierowało się obowiązującymi przepisami prawa oraz Programem Ochrony Przyrody, będącym częścią Planu Urządzenia Lasu na lata 2015-2024 oraz wiedzą i doświadczeniem, zbieranym przez pracowników w trakcie realizacji zadań PUL.

Teren Nadleśnictwa Wołów wyróżnia się szczególnym bogactwem przyrodniczym, które znajduje odbicie w ilości obszarów i obiektów objętych ochroną prawną oraz w różnorodności gatunkowej fauny i flory. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wołów znajdują się dwa rezerwaty przyrody: „Odrzysko" i „Uroczysko Wrzosy". Ponadto na terenie Nadleśnictwa Wołów zlokalizowane jest 6 obszarów Natura 2000:

- SOO „Zagórzyckie Łąki" PLH020053;
- SOO „Dolina Łachy" PLH020003;
- SOO „Dębniańskie Mokradła" PLH020002
- SOO „Łęgi Odrzańskie" PLH020018
- OSO „Łęgi Odrzańskie" PLB020008

Dla dwóch ostatnio wymienionych obszarów powierzchnie się nakładają. W listopadzie 2019 roku oba obszary połączono i dostosowano granice, a w lutym 2022 zmieniono granice obszaru specjalnej ochrony ptaków. Po tej zmianie Łęgi Odrzańskie otrzymały kod PLC020002.

Dla czterech Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk oraz jednego Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków sporządzone zostały Plany Zadań Ochronnych zatwierdzone Zarządzeniem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

W latach 2017-2023 Nadleśnictwo Wołów uczestniczyło w projekcie ochrona gatunków i siedlisk przyrodniczych nadzorowanym przez Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych. W ramach projektu realizowano zadania z zakresu:

- PLC – Łęgi Odrzańskie – siedlisko - 6169 Przeplatka maturna - Uzupełnienie bazy pokarmowej dla motyla, poprzez nasadzenie jesionu wyniosłego oraz kaliny koralowej. Pozostawianie dla naturalnego odnowienia jesionu i derenia świdwy.

- PLH Dębniańskie Mokradła. – Siedlisko - 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe oraz siedlisko 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie – Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe trwałych użytków zielonych.

Poza projektami Nadleśnictwo Wołów wykonywało zadania zapisane w PZO dla poszczególnych Obszarów Natura 2000

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajduje się także Park Krajobrazowy „Dolina Jezierzycy" oraz Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Baryczy". Ponadto w nadleśnictwie zlokalizowane są pomniki przyrody, corocznie lustrowane terenowo w celu określenia stanu zdrowotnego, oraz chronione gatunki roślin i zwierząt.

5. Ochrona lasu

Występujący szczególnie w latach 2015-2021 deficyt wody powodowany zmniejszającą się ilością opadów atmosferycznych zarówno w okresie zimowym, jak również w trakcie sezonu wegetacyjnego oraz coraz częściej występujące ekstremalne zjawiska pogodowe (huraganowe wiatry, powodzie o zasięgu regionalnym lub lokalnym), przyczyniły się do trwałego osłabienia drzewostanów oraz zachwiania stabilnością ekosystemów leśnych.

Największy wpływ na zdrowotność drzewostanów nadleśnictwa mają czynniki klimatyczne takie jak wysokie (susze) i niskie (zmrożenia) temperatury oraz huraganowe wiatry. W roku 2017 wystąpiły orkany: „Grzegorz" oraz „Ksawery", natomiast w roku 2022 orkan „Dudley".

W związku z występowaniem niekorzystnych warunków atmosferycznych od 2015 roku (susze i bardzo wysokie temperatury) obserwuje się obniżenie żywotności drzewostanów, szczególnie świerkowych oraz dębowych na żyznych siedliskach łęgowych, na których wcześniej utrzymywał się wysoki poziom wód gruntowych. Rejestruje się zwiększone uszkodzenia drzew i całych drzewostanów zasiedlonych przez jemiołę. Coraz częściej odnotowuje się zamieranie jesionów.

Biorąc pod uwagę udział użytków przygodnych (20%) w pozyskaniu drewna ogółem, trudno uznać stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Wołów za dobry i stabilny. Udział prowadzonych cięć przygodnych w latach 2015-2024 wynosił od 11% do 47%. Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych w tych latach kształtuje się średnio na poziomie 26 tys. m^3, osiągając najwyższą wartości 45 tys. m^3 w roku 2020.

Szkody powodowane przez zwierzynę w Nadleśnictwie Wołów sprowadzają się do uszkadzania przez jeleniowate upraw (zgryzanie), młodników i drzewostanów (spałowanie, czemchanie). W celu ograniczenia rozmiaru szkód powodowanych przez zwierzynę nadleśnictwo podejmuje różnego rodzaju działania, w tym: modyfikację zabiegów hodowlanych, zabezpieczenie chemiczne, grodzenie upraw, wykładanie drzew zgryzowych.

W Nadleśnictwie Wołów prowadzono obserwacje i ograniczenie liczebności populacji szkodników wtórnych głównie poprzez pułapki monitoringowe, pułapki klasyczne,

wyznaczanie drzew trocinkowych oraz systematyczny wywóz drewna zasiedlonego poza strefę zagrożenia.

Lasy Nadleśnictwa Wołów zaliczone były w latach 2015-2024 do I kategorii zagrożenia pożarowego. W siedzibie nadleśnictwa jest zlokalizowany punkt alarmowo-dyspozycyjny (PAD).

6. Wyniki monitoringu skutków oddziaływania ustaleń tego planu na środowisko i obszary Natura 2000

Do planu urządzenia lasu przedmiotowego nadleśnictwa sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000. W konkluzji tego opracowania stwierdzono, że plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów nie ma znacząco negatywnego wpływu na środowisko i nie przewiduje realizacji zadań zaliczanych do szczególnie uciążliwych dla środowiska i przedmiotów ochrony.

Na podstawie informacji naczelnika właściwego do spraw urządzania lasu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu, nie stwierdzono negatywnych skutków oddziaływania ustaleń planu na środowisko i obszary Natura 2000.

7. Wnioski

Uwzględniając zaprezentowane powyżej informacje, stwierdzam, że prowadzona w ubiegłym okresie gospodarka leśna w Nadleśnictwie Wołów przyniosła pozytywne efekty. Wykonano obligatoryjne i kierunkowe zadania określone w poprzednim planie urządzenia lasu. Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Wołów wzrosła o ponad 93 ha, osiągając na koniec dziesięciolecia 20 096,9157 ha. Zasoby drewna pozostały na niezmienionym poziomie i osiągnęły wielkość prawie 5,0 mln m^3. Zmniejszyła się nieznacznie zasobność z 264 m^3/ha do 260 m^3/ha. Przeciętny wiek drzewostanów zwiększył się z 60 do 62 lat.

Główne zmiany w strukturze według gatunków panujących są następujące:

- wzrosła powierzchnia drzewostanów dębowych o 255,22 ha (z ok 21% do ok 23%);
- wzrosła powierzchnia drzewostanów bukowych o 147,48 ha (z ok 2% do ok 3%);
- zauważalne jest zmniejszanie się areału zajmowanego przez sosnę, w mijającym dziesięcioleciu o 411,58 ha (z ok 53% do ok 51%).

Pozostałe zmiany w udziale powierzchniowym gatunków panujących w stosunku do poprzedniego okresu są niewielkie.

Biorąc pod uwagę wszystkie czynniki wpływające na prowadzoną w minionym okresie gospodarkę, jej ogólną ocenę należy uznać za **pozytywną**.

z up. Dyrektora
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Wrocławiu
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Robert Szlachetka

Data: 2025.06.16
11:45:35 +02'00'

---

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1 OGÓLNE ZASADY OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA

Zadania gospodarcze określano na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Wołów najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

1) przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszłorębnych,

2) obniżenie przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa,

3) poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego,

4) utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów,

5) ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- ☑ planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych przeszłorębnych, przy pomocy rębni właściwych dostosowanych do celu hodowlanego drzewostanu,
- ☑ planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych,
- ☑ stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikro zróżnicowania siedlisk leśnych oraz tam, gdzie to możliwe, odnowień naturalnych,
- ☑ stosowanie w ramach odnowień na chronionych przyrodniczo siedliskach leśnych gatunków zgodnych ze składem określonym w przyrodniczym typie drzewostanu,
- ☑ właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanach przedrębnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności mechanicznej (stosunek wysokości do pierśnicy), przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami,

- ☑ stosowanie odpowiednich do okoliczności środków ochrony upraw i młodników leśnych przed zwierzyną płową,
- ☑ stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań innowacyjnych, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależeć będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.1 Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie „działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasu i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produkcyjności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”.

Zgodnie z zapisami Instrukcji urządzania lasu do celów planowania urządzeniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmacniania zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;

2) kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na

niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;

3) kryterium utrzymania i wzmacniania produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i niedrzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;

4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które preferuje:

a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proweniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,

b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam, gdzie to możliwe,

c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam, gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,

d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,

e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródlisk, bagien, ostańców i wąwozów;

5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łęgowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;

6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urządzeniowym należy dążyć do:

a) aktywizacji społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP,

b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),

c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),

d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmacniania zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;

2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczane dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- ☑ zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- ☑ zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu";
- ☑ ustaleniu pożądanych składów gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- ☑ zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
    - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej – wyrażonego dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności,

- dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- ☑ wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- ☑ wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanej budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- ☑ wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- ☑ wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanej wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
- ☑ wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- ☑ wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, leśnych kompleksów promocyjnych, lasów stref ochronnych, otulin itp.);
- ☑ wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa i obrębu leśnego – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- ☑ wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);
- ☑ wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągania celów gospodarki leśnej;
- ☑ wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:

  a) zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,

b) zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,

c) kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,

d) potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,

e) kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

3.1.2 OGÓLNE ZASADY ZACHOWANIA ŁADU PRZESTRZENNEGO I CZASOWEGO W PLANOWANIU ZADAŃ GOSPODARCZYCH

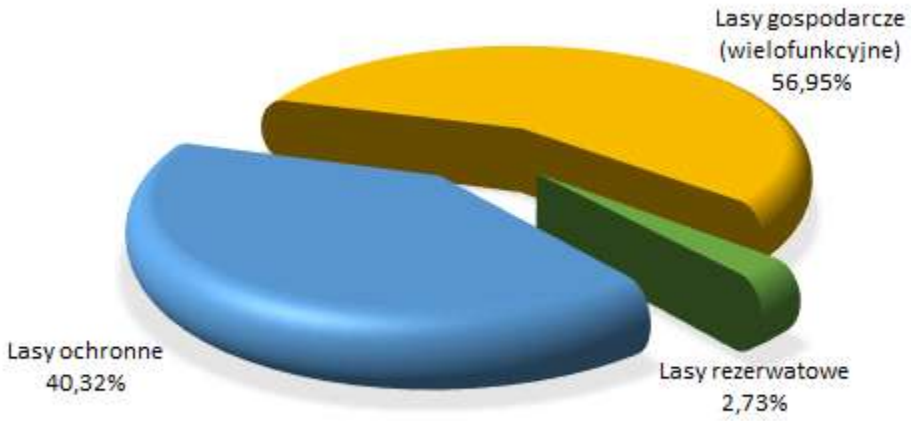
3.1.2.1 PODZIAŁ LASU NA GRUPY LASU I KATEGORIE OCHRONNOŚCI

Na etapie prac przygotowawczych do projektu PUL na lata 2025-2034 sporządzono nowe wnioski na lasy ochronne. Po uzyskaniu opinii Rady Miejskiej Wąsosza oraz wobec nieprzedstawienia opinii w ustawowym terminie przez Radę Gminy Wińsko, Radę Gminy Jemielno, Radę Miejską w Prusicach, Radę Miejską w Wołowie i Radę Miejską w Brzegu Dolnym po rozpatrzeniu wniosku przez dyrektora Generalnego LP, Minister Klimatu i Środowiska pozbawił charakteru ochronnego lasy uznane poprzednim zarządzeniem i uznał za ochronne lasy Nadleśnictwa Wołów o powierzchni 7690,76 ha (DLŁ-WGL.8101.23.2024.ŁP).

Tab. 57. STRUKTURY KATEGORII OCHRONNOŚCI W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Lp.	Kategoria lasu	Obręby		Nadleśnictwo	
		DĘBNO	WIŃSKO		
		Powierzchnia [ha] Miąższość [m³]			%
1	2	3	4	5	6
1	Rezerwaty	521,03	-	521,03	2,73
		133368	-	133368	2,70
2	Lasy ochronne razem	4879,99	2810,22	7690,21	40,31
		1171540	760793	1932333	39,05
	wodochronne	2453,46	1296,84	3750,30	19,66
		450632	312022	762654	15,41
	cenne fragm. Przyrody	2024,61	311,04	2335,65	12,24
		600291	106361	706652	14,28
	ostoje zwierząt	246,68	66,88	313,56	1,64
		68211	14846	83057	1,68
	nasienne	52,33	-	52,33	0,27
		23295	-	23295	0,47
	stałe pow. badaw. i dośw.	1,42	-	1,42	0,01
		630	-	630	0,01
	w miastach i wokół miast	70,67	83,96	154,63	0,81
		17396	22044	39440	0,80
		30,82	-	30,82	0,16

Lp.	Kategoria lasu	Obręby		Nadleśnictwo	
		DĘBNO	WIŃSKO		
		Powierzchnia [ha] Miąższość [m³]			% %
1	2	3	4	5	6
	obronne	11085	-	11085	0,22
	trw. uszk na sk. dział.przem	-	1051,50	1051,50	5,51
		-	305520	305520	6,17
3	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	4494,14	6370,01	10864,15	56,95
		1179537	1703221	2882758	58,26
Razem		9895,16	9180,23	19075,39	100,00
		2484445	2464014	4948459	100,00

Ryc. 41. Powierzchnia leśna Nadleśnictwa Wołów wg głównych funkcji lasu

Powierzchnię lasów ochronnych ujawnioną w planie urządzenia lasu przyjęto na podstawie wniosku według stanu na 01.01.2024 roku, Minister Klimatu i Środowiska pozbawił charakteru ochronnego lasy uznane poprzednim zarządzeniem i uznał za ochronne lasy Nadleśnictwa Wołów o powierzchni 7690,76 ha (DLŁ-WGL.8101.23.2024.ŁP). We wniosku powierzchnia lasów ochronnych wynosi 7690,76 ha, a w opisach taksacyjnych 7690,21 ha. Rozbieżność pomiędzy powierzchnią lasów ochronnych we wniosku, a powierzchnią lasów ochronnych ujętą w planie urządzenia lasu spowodowana jest tym, że zgodnie z postanowieniami Komisji Założeń Planu wnioski na lasy ochronne były przygotowywane i procedowane w trakcie prac urządzeniowych. W pracach taksacyjnych dokonano korekty granic wydzieleń m.in. na podstawie wyników wykonanych prac fitosocjologicznych. Spowodowało to w niektórych sytuacjach zmiany granic wydzieleń, a w konsekwencji wyżej wskazaną rozbieżność. Prowadzona w tych lasach gospodarka powinna zapewniać możliwość trwałego i zrównoważonego pełnienia przez lasy wszystkich ich naturalnych funkcji i wzmagać funkcje uznane dla danego obszaru za wiodące.

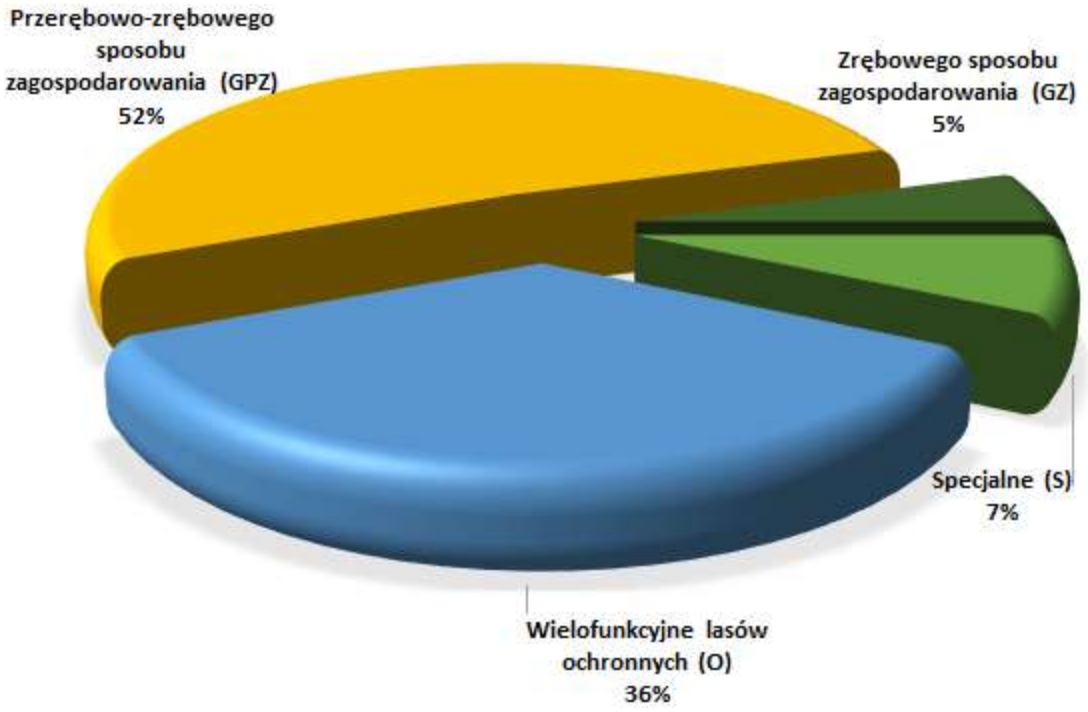
3.1.2.2 PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA

Uwzględniając podział na funkcje pełnione przez lasy i ustalenia KZP przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

- ☑ **Gospodarstwo specjalne (S)** – utworzono na powierzchni 1442,55 ha, tj. 7,56% powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej nadleśnictwa**,** do którego kwalifikowano drzewostany pełniące funkcje specyficzne.
- ☑ **Gospodarstwo lasów ochronnych (O)** – utworzono na powierzchni 6826,49 ha, tj. 35,79% powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej nadleśnictwa**.** Gospodarstwo obejmuje lasy ochronne, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.
- ☑ **Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)** – utworzono na powierzchni 10806,01 ha, tj. 56,65% powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej nadleśnictwa**.** Gospodarstwo obejmuje lasy nieobjęte, zarządzeniem Ministry Klimatu i Środowiska o uznanie za ochronne lasy Nadleśnictwa Wołów (DLŁ-WGL.8101.23.2024.ŁP), z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Tab. 58. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LEŚNEJ ZALESIONEJ I NIEZALESIONEJ WEDŁUG GOSPODARSTW

Gospodarstwo		Obręby				Nadleśnictwo	
		DĘBNO		WIŃSKO			
		Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%
1		2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)		1287,44	13,01	155,11	1,69	1442,55	7,56
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)		4153,52	41,97	2672,97	29,12	6826,49	35,79
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)		4454,20	45,02	6352,15	69,19	10806,35	56,65
W tym:	- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	879,28	8,89	74,37	0,81	953,65	5,00
	- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	3574,92	36,13	6277,78	68,38	9852,70	51,65
	- przerębowego sposobu zagospodarowania (GP)	-	-	-	-	-	-
Ogółem		9895,16	100,00	9180,23	100,00	19075,39	100,00

Ryc. 42. Struktura powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej Nadleśnictwa Wołów według gospodarstw

W planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów opisano gospodarstwo specjalne w przypadkach ujętych w poniższej tabeli, wg dominującej funkcji.

Tab. 59. STRUKTURA GOSPODARSTWA SPECJALNEGO

Lp	Dominująca funkcja	Obręb Dębno		Obręb Wińsko		Nadleśnictwo	
		ha (pow.zal.i niezal)/%					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Rezerwaty przyrody wraz z otulinami	803,17	62,39%	-	-	803,17	55,68%
2	Drzewostany doświadczalne	1,82	0,14%	-	-	1,82	0,13%
3	Lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa Państwa	20,65	1,60%	-	-	20,65	1,43%
4	Drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na szczególne znaczenia dla ochrony przyrody	75,02	5,83%	79,28	51,11%	154,30	10,69%
5	Obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych	334,45	25,98%	75,83	48,89%	410,28	28,44%
6	Wyłączone drzewostany nasienne i zachowawcze	52,33	4,06%	-	-	52,33	3,63%
Razem		1287,44	100,00%	155,11	100,00%	1442,55	100,00%

Do obszarów o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych zakwalifikowano drzewostany w ramach obszarów N2000 na siedliskach priorytetowych, miejsca pamięci na terenach zalesionych, miejsca o dużym znaczeniu ekologicznym i wpisane w rejestr zabytków.

Gospodarstwo lasów ochronnych

Gospodarstwo obejmuje lasy ochronne, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego. W Nadleśnictwie Wołów gospodarstwo lasów ochronnych zostało utworzone na 13732,29 ha powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej.

3.1.2.3 WIEKI RĘBNOŚCI ORAZ WIEKI DOJRZAŁOŚCI RĘBNEJ

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie zostały przyjęte zgodnie z zapisem na KZP i NTG. Dla sosny, dębu, buka i świerku przyjęto zgodnie z ***Zarządzeniem Nr 55 DGLP z dnia 21.11.2011 r***. w sprawie Instrukcji urządzania lasu, (załącznik nr 1).

Tab. 60. PRZYJĘTE WIEKI RĘBNOŚCI DLA NADLEŚNICTWA WOŁÓW

Gatunek	Wiek rębności	Uwagi
DB	140	Wieki rębności zgodne z Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych
BK	120	
SO (bory i bory mieszane)	100	
SO (lasy mieszane i lasy)	90	
ŚW	100	
JS	140	Wieki rębności dla pozostałych gatunków
JD, WZ	120	
MD, DG, KL, JW, KLP	100	
DBCZ	90	
GB, BRZ, LP, OL, AK, CZ.P	80	
OS, Oodr, WB	60	
TP, OLSZ	40	

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwie lasów ochronnych oraz lasów gospodarczych o zrębowym i przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania. Przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. W VI rewizji urządzenia lasu dla drzewostanów starszych, (dla których wpisano tylko jakość techniczną) wiek rębności drzewostanów zwany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu określano indywidualnie według kryteriów zawartych w § 83

pkt. 4-6 IUL i wpisywano w opisie taksacyjnym każdego drzewostanu. Drzewostany w klasach odnowienia i do odnowienia projektowano do użytkowania rębnego niezależnie od przyjętego wieku rębności.

3.1.2.4 PODZIAŁ LASU NA OSTĘPY ORAZ JEDNOSTKI KONTROLNE

W Nadleśnictwie Wołów zachowano podział z okresu ubiegłego.

W nawiązaniu do układu drzewostanów i w oparciu o istniejące linie podziału powierzchniowego dokonano w planie definitywnego urządzenia lasu, we wszystkich obrębach, podziału na ostępy.

Całość lasów Nadleśnictwa Wołów podzielono na 629 ostępów stałych. Zostały one zaznaczone na mapach cięć strzałkami koloru czerwonego – oznaczającymi kierunki posuwania się z cięciami.

Wobec konieczności użytkowania zblokowanych drzewostanów rębnych i przeszłorębnych wyznaczono dodatkowo ostępy przejściowe w ilości 14 – oznaczając je strzałką niebieską.

Granice ostępów stanowią linie gospodarcze wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano w odosobnionych kompleksach leśnych lub na skrajach większych kompleksów. Długość ostępów waha się w granicach 36 - 1859 m.

Tab. 61. STRUKTURA PODZIAŁU LASU NA OSTĘPY W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Lp.	Szeregi ostępowe		Obręb leśny		Nadleśnictwo
			Dębno	Wińsko	
			szt - m		
1	*2*		*3*	*4*	*5*
1	Stałe	Ilość	215	230	445
		długość wszystkich,	174 453	149 678	324 131
		długość – śred,	811	651	728
		długość – min,	36	165	36
		długość – max,	1859	1258	1859
2	Przejściowe	Ilość	4	7	11
		długość wszystkich,	2127	2639	4766
		długość – śred,	532	377	433
		długość – min,	398	308	308
		długość – max,	783	437	783

W Nadleśnictwie Wołów jednostki kontrolne nie zostały założone.

3.1.3 Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

Użytki główne podzielono zostały na:

- ☑ Użytki rębne.
- ☑ Użytki przedrębne.

3.1.3.1 Etat użytkowania rębnego

Użytki rębne podzielono na:

- ☑ Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu.
- ☑ Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu.

3.1.3.1.1 Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Obliczenie etatu użytkowania rębnego dokonano zgodnie z ustaleniami KZP i NTG dotyczącymi podziału lasów nadleśnictwa na gospodarstwa oraz zgodnie z wytycznymi zawartymi w *Instrukcji Urządzania Lasu (§ 87 - 93).*

Etat użytków rębnych określony został dla każdego gospodarstwa jako etat miąższościowy w m^3 grubizny brutto. W celu wyliczenia etatu użytkowania rębnego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono dla wszystkich obrębów następujące tabele i wzory:

- ☑ **Tabela nr VI** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.
- ☑ **Wzór nr 3** – Wykaz drzewostanów do przebudowy.
- ☑ **Wzór nr 4** – Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.
- ☑ **Wzór nr 5** – Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Wzory te znajdują się w części tabelarycznej tomów urządzenia lasu.

Gospodarstwo specjalne

Dla gospodarstwa specjalnego etatu według dojrzałości, zrównania średniego wieku oraz optymalnego nie oblicza się. Wielkość planowanego użytkowania rębnego jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów, potrzeb weryfikowanych możliwościami lokalizacji cięć rębnych z tytułu konieczności zachowania ładu czasowego i przestrzennego w lesie, a wynikających z pełnienia przez te drzewostany indywidualnych celów i funkcji specjalnych, realizowanych w postaci odpowiednich form użytkowania rębnego.

Gospodarstwo lasów ochronnych

Wielkość planowanego użytkowania rębnego dla gospodarstwa lasów ochronnych jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych, przestrzegano zasady, by nie nastąpiło nadmierne nagromadzenie drzewostanów o złym stanie zdrowotnym lub sanitarnym. Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych podlegał porównaniu z wyliczonymi etatami wg dojrzałości.

Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębnego

Tab. 62. TABELA NR XIV ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA OBRĘBU DĘBNO

Gospodarstwo sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	Etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebudowy	Etat wg okresów uprząt. w KO KDO		
	Z ostatniej klasy wieku	Z dwu ostatnich klas wieku						
	m^3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Specjalne (S)	x	x	x	x	x	512	9367	9367
Lasów ochronnych (O)	8139	9399	9958	9399	278	3419	21188	21188
Lasów gospodarczych (GZ)	2334	3422	2724	2724	x	x	x	29823
[m^3/ha]	7,05	10,42	8,56	8,56	x	x		100,15
Lasów gospodarczych (GPZ)	5162	11947	12119	11947	290	5304	x	92088
Lasów gospodarczych (GP)	x	x	x	x	x	x	x	0
Razem gospodarstwo (G)	7496	15369	14843	14671	290	5304	-	121911
Ogółem obręb DĘBNO	15635	24768	24801	24070	568	9235	30555	152466

Tab. 63. TABELA NR XIV ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA OBRĘBU WIŃSKO

Gospodarstwo sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	Etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebudowy	Etat wg okresów uprząt. w KO KDO		
	Z ostatniej klasy wieku	Z dwu ostatnich klas wieku						
	m^3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Specjalne (S)	x	x	x	x	x	62	676	676
Lasów ochronnych (O)	6037	8825	7040	7040	707	3209	38911	38911
Lasów gospodarczych (GZ)	201	242	280	242	x	x	x	2698
[m^3/ha]	0,53	0,64	0,65	0,64	x	x		6,99
Lasów gospodarczych (GPZ)	13085	19199	21583	19199	544	13872	x	193992

Gospodarstwo sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	Etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebudowy	Etat wg okresów uprząt. w KO KDO		
	Z ostatniej klasy wieku	Z dwu ostatnich klas wieku						
	m³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Lasów gospodarczych (GP)	x	x	x	x	x	x	x	0
Razem gospodarstwo (G)	13286	19441	21863	19441	544	13872	-	196690
Ogółem obręb WIŃSKO	19323	28266	28903	26481	1251	17143	39587	236277
Ogółem nadleśnictwo	34958	53034	53726	50551	1819	26378	70142	388743

Etaty użytkowania rębnego w gospodarstwach:

- ☑ dla gospodarstwa specjalnego (S) – etatu nie oblicza się. W Nadleśnictwie Wołów w gospodarstwie specjalnym nie zaplanowano użytkowani rębnego, pomimo obliczonego cząstkowego etatu wg okresów uprzątnięcia w KO. Okres uprzątnięcia tych drzewostanów został wydłużony z uwagi na występujące w tych wydzieleniach siedlisko priorytetowe, jak również wiek młodego pokolenia wymagający jeszcze utrwalenia.
- ☑ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etat wynika z potrzeb hodowlanych i ochronnych, i stanowi w obrębie Dębno 23%, w obrębie Wińsko 55% miąższościowego etatu optymalnego.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- ☑ przyjęty cel hodowlany (TD),
- ☑ ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- ☑ zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębnego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów:

- ☑ drzewostany o zwiększonej funkcji społecznej,
- ☑ drzewostany o zwiększonej funkcji przyrodniczej,

- ☑ drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- ☑ drzewostany do przebudowy intensywnej,
- ☑ drzewostany przeszłorębne,
- ☑ drzewostany rębne.

Drzewostany zakwalifikowane do przebudowy w 10-leciu

Na nadchodzące 10–lecie w nadleśnictwie zaplanowano przebudowę pełną intensywną na powierzchni 111,23 ha.

Tab. 64. STRUKTURA UŻYTKOWANIA DRZEWOSTANÓW ZAKWALIFIKOWANYCH DO PRZEBUDOWY PEŁNEJ TYPU A INTENSYWNEJ W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Obiekt	Powierzchnia ha	Miąższość na całej powierzchni w m^3 brutto	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie	
			Powierzchnia manipulacyjna ha %	Miąższość m^3 brutto %
1	2	3	4	5
Obr. Dębno	39,84	8940	39,84	4811
			100,00%	53,81%
Obr. Wińsko	71,39	15975	71,39	11515
			100,00%	72,08%
Nadleśnictwo	111,23	24915	111,23	16326
			100,00%	65,53%

Tab. 65. WYKAZ DRZEWOSTANÓW ZAKWALIFIKOWANYCH DO PRZEBUDOWY PEŁNEJ TYPU A

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb DĘBNO								
28g	8,23	KO	5	ŚW	58	0,5	IVD	30
95h	6,40	2 PIĘTR	10	SO	75	0,6	IIA	50
115b	1,83	DRZEW	9	SO	78	0,6	IIA	50
88i	2,61	DRZEW	3	DB	65	0,7	IIIA	20
89f	1,04	DRZEW	6	BRZ	46	0,5	IIIA	40
89g	1,23	DRZEW	7	ŚW	53	0,7	IIIA	40
110j	3,66	KO	5	SO	43	0,4	IVD	50
131l	4,30	DRZEW	4	DB	90	0,5	IVD	20
158dx	1,16	DRZEW	10	SO	70	0,7	IB	80
158i	2,73	DRZEW	10	SO	60	0,5	IB	95
159fx	1,16	DRZEW	10	SO	70	0,7	IB	95
210n	3,36	DRZEW	10	SO	78	0,6	IB	95

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
211c	2,13	DRZEW	9	SO	78	0,6	IB	95
Razem obręb	39,84							
Obręb WIŃSKO								
11h	1,64	DRZEW	8	SO	70	0,6	IB	95
12b	0,71	DRZEW	8	SO	50	0,8	IB	95
68f	0,96	DRZEW	8	SO	51	0,7	IB	95
68g	2,61	DRZEW	7	SO	52	0,6	IB	95
68w	1,16	DRZEW	8	SO	51	0,6	IB	95
119c	0,83	DRZEW	9	SO	59	0,7	IB	90
120c	1,33	DRZEW	10	SO	61	0,6	IB	90
120g	0,58	DRZEW	10	SO	61	0,7	IB	100
120h	2,38	DRZEW	10	SO	61	0,7	IB	95
120i	1,02	DRZEW	10	SO	61	0,6	IB	95
121d	0,85	DRZEW	10	SO	65	0,7	IB	95
123b	0,50	DRZEW	10	SO	59	0,6	IB	95
169d	3,38	DRZEW	7	ŚW	40	0,6	IB	95
170a	4,88	DRZEW	8	SO	65	0,6	IB	95
175j	0,56	DRZEW	10	SO	45	0,5	IB	100
185i	3,68	DRZEW	6	JS	90	0,5	IIB	50
210g	1,14	DRZEW	10	SO	70	0,6	IB	95
211An	0,52	DRZEW	4	JS	82	0,5	IC	95
37a	6,32	DRZEW	7	SO	62	0,7	IB	95
43g	1,45	DRZEW	10	SO	67	0,7	IB	95
43k	1,71	DRZEW	10	SO	65	0,7	IB	95
44d	4,78	DRZEW	10	SO	70	0,7	IB	95
44i	2,13	DRZEW	6	SO	32	0,5	IB	95
47k	0,86	DRZEW	6	ŚW	50	0,8	IB	95
47o	0,98	DRZEW	10	SO	63	0,6	IB	95
55h	1,41	DRZEW	10	SO	52	0,7	IB	95
234a	2,45	DRZEW	7	DB	120	0,7	IIIA	40
127a	10,15	KO	10	SO	43	0,5	IVD	10
133Aa	8,01	KO	10	SO	43	0,5	IVD	10
289a	2,41	DRZEW	10	SO	55	0,7	IIIA	30
Razem obręb	71,39							
Ogółem nadleśnictwo	111,23							

W Nadleśnictwie Wołów na nadchodzące 10 – lecie drzewostanów do przebudowy stopniowej typu B nie zaplanowano.

Do przebudowy częściowej typu C na nadchodzące 10 – lecie w nadleśnictwie zaplanowano drzewostany na ogólną powierzchnię 81,73 ha.

Adres	Pow.	B. pion.	Udział	Gat.	Wiek	Zd.	Zabieg	Opis młodego pokolenia
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb DĘBNO								
1f	7,68	DRZEW	9	SO	62	1	TP	PODR: BK 29l - 0,6
3h	11,90	DRZEW	10	SO	63	0,8	TP	PODR: BK 28l - 0,7
3j	0,47	DRZEW	10	SO	63	0,8	TP	PODR: BK 28l - 0,7
21gx	6,79	DRZEW	10	SO	51	0,7	TP	PODR: BK 12l - 0,2
88g	5,31	DRZEW	8	SO	65	0,5	TP	PODR: SO 15l - 0,6
135a	1,39	DRZEW	10	SO	55	0,9	TP	PODR: ŚW 12l - 0,5
176a	4,01	DRZEW	5	SO	49	0,4	TP	PODR: BK 26l - 0,4
177b	0,99	DRZEW	3	SO	44	0,5	TP	PODR: BK 26l - 0,6
183n	3,37	DRZEW	7	SO	50	1	TP	PODS: BK 5l - 0,5
187l	1,83	DRZEW	5	SO	63	0,9	TP	PODS: BK 5l - 0,3
205a	5,50	DRZEW	8	SO	45	1,1	TP	PODS: BK 5l - 0,2
254a	10,64	DRZEW	4	SO	59	0,6	TP	
255k	2,11	DRZEW	8	SO	43	0,8	TP	
Razem obręb	61,99							
Obręb WIŃSKO								
40c	5,03	DRZEW	7	SO	63	0,7	TP	PODR: BK 30l - 0,6
59i	0,90	DRZEW	6	DB	43	0,5	TP	PODR: BK 17l - 0,8
160g	1,12	DRZEW	10	SO	65	0,6	TP	PODR: BK 20l - 0,5
180l	6,01	DRZEW	10	SO	65	0,6	TP	PODR: BK 25l - 0,5
194Ak	5,00	DRZEW	6	MD	48	0,7	TP	PODR: BK 20l - 0,3
220l	1,68	DRZEW	7	SO	70	0,7	TP	PODR: BK 20l - 0,6
Razem obręb	19,74							
Ogółem nadleśnictwo	81,73							

Wszystkie drzewostany, które nie osiągną celów gospodarki leśnej i zostały zakwalifikowane do przebudowy uzgodniono z Nadleśnictwem Wołów.

Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy na najbliższe 10–lecie (Wzór nr 3) zamieszczono w części tabelarycznej planu urządzenia lasu.

Drzewostany w klasie odnowienia (KO)

Tab. 66. STRUKTURA UŻYTKOWANIA DRZEWOSTANÓW W KLASIE ODNOWIENIA (KO) W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Obiekt	Powierzchnia ha	Miąższość na całej powierzchni w m^3 brutto	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie		
			Powierzchnia w ha %		miąższość - m^3 brutto %
			manipulacyjna	do odnowienia	
1	2	3	4	5	6
Obr. Dębno	566,56	146660	283,86	154,34	51264
			50,10%	27,24%	34,95%
Obr. Wińsko	866,70	214765	564,67	323,69	113577
			65,15%	37,35%	52,88%
Nadleśnictwo	1433,26	361425	848,53	478,03	164841
			59,20%	33,35%	45,61%

Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia (Wzór nr 4) zamieszczono w części tabelarycznej planu urządzenia lasu.

W drzewostanach o strukturze KO na powierzchni 584,73 ha, w obrębie Dębno 282,70 ha, a w obrębie Wińsko 302,03 ha, nie zaplanowano użytkowania rębnego na najbliższy okres gospodarczy.

Wykaz drzewostanów o strukturze KO bez planowanego użytkowania rębnego:

13-06-1-01-2 -l -00
13-06-1-01-11 -g -00
13-06-1-02-34 -h -00
13-06-1-02-35 -h -00
13-06-1-02-35 -j -00
13-06-1-02-40 -c -00
13-06-1-02-40 -g -00
13-06-1-02-51 -c -00
13-06-1-02-96 -a -00
13-06-1-02-119 -a -00
13-06-1-04-141 -g -00
13-06-1-04-142 -d -00
13-06-1-04-144 -f -00
13-06-1-04-146 -a -00
13-06-1-04-178 -d -00
13-06-1-04-195 -c -00
13-06-1-05-198 -c -00
13-06-1-05-219 -c -00
13-06-1-05-221 -g -00
13-06-1-05-223 -b -00
13-06-1-05-236 -b -00
13-06-1-05-241 -d -00
13-06-1-05-242 -c -00
13-06-1-07-256 -c -00
13-06-1-07-259 -d -00
13-06-1-07-260 -a -00
13-06-1-06-272 -h -00
13-06-1-06-274 -i -00
13-06-1-06-277 -a -00
13-06-1-06-277 -b -00

13-06-1-07-321 -c -00
13-06-1-07-323 -r -00
13-06-1-07-328 -j -00
13-06-1-07-329 -a -00
13-06-1-07-333 -i -00
13-06-1-07-334 -i -00
13-06-1-07-335 -p -00
13-06-1-07-336 -d -00
13-06-1-07-338 -h -00
13-06-1-07-342 -a -00
13-06-1-07-344 -b -00
13-06-1-07-344 -d -00
13-06-1-07-346 -a -00
13-06-1-07-346 -f -00
13-06-1-07-358 -b -00
13-06-1-07-360 -c -00
13-06-1-07-360 -h -00
13-06-1-07-369 -a -00
13-06-2-08-4 -a -00
13-06-2-08-4 -b -00
13-06-2-08-5 -b -00
13-06-2-08-6 -g -00
13-06-2-08-6 -h -00
13-06-2-08-9 -b -00
13-06-2-08-10 -f -00
13-06-2-08-12 -c -00
13-06-2-08-12 -l -00
13-06-2-08-15 -h -00
13-06-2-08-18 -a -00
13-06-2-08-18 -c -00
13-06-2-08-20 -f -00
13-06-2-08-22 -i -00
13-06-2-08-22 -m -00
13-06-2-08-23 -c -00
13-06-2-08-24 -k -00
13-06-2-08-25 -c -00
13-06-2-08-25 -d -00
13-06-2-08-25 -r -00
13-06-2-08-26 -f -00
13-06-2-08-27 -a -00
13-06-2-08-29 -f -00
13-06-2-08-29 -k -00
13-06-2-08-29 -l -00
13-06-2-08-33 -k -00
13-06-2-08-34 -n -00
13-06-2-09-61 -a -00
13-06-2-09-61 -d -00
13-06-2-09-63 -l -00
13-06-2-09-65 -b -00
13-06-2-09-67 -a -00
13-06-2-08-70 -i -00
13-06-2-08-70 -l -00
13-06-2-08-70 -p -00
13-06-2-08-71 -f -00
13-06-2-08-71 -h -00
13-06-2-08-72 -a -00
13-06-2-08-72 -c -00
13-06-2-09-83 -d -00
13-06-2-09-83 -i -00
13-06-2-09-83 -l -00
13-06-2-09-84 -a -00
13-06-2-09-84 -b -00
13-06-2-09-87 -c -00
13-06-2-09-91 -d -00
13-06-2-09-109 -d -00
13-06-2-09-112 -c -00
13-06-2-09-112 -m -00
13-06-2-09-114 -a -00
13-06-2-09-114 -b -00
13-06-2-09-114 -g -00
13-06-2-09-115 -c -00
13-06-2-09-115 -j -00
13-06-2-09-115 -l -00
13-06-2-09-116 -a -00

13-06-2-09-116 -g -00	13-06-2-11-215 -f -00
13-06-2-09-118 -d -00	13-06-2-09-241 -b -00
13-06-2-12-135 -b -00	13-06-2-09-243 -h -00
13-06-2-12-141 -m -00	13-06-2-09-244 -a -00
13-06-2-10-197 -g -00	13-06-2-09-247 -g -00
13-06-2-10-211 -a -00	13-06-2-13-305 -d -00
13-06-2-10-211 -h -00	13-06-2-12-319 -c -00
13-06-2-11-214 -d -00	

Są to drzewostany, w których forma rozwojowa zinwentaryzowanego młodego pokolenie oraz preferowanie funkcji przyrodniczych, powoduje wydłużenie okresu uprzątnięcia.

Drzewostany w klasie do odnowienia (KDO)

Tab. 67. STRUKTURA UŻYTKOWANIA DRZEWOSTANÓW W KLASIE DO ODNOWIENIA (KDO) W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Obiekt	Powierzchnia ha	Miąższość na całej powierzchni w m^3 brutto	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie		
			Powierzchnia w ha %		miąższość - m^3 brutto %
			manipulacyjna	do odnowienia	
1	2	3	4	5	6
Obr. Dębno	140,05	37655	5,59	49,41	1481
			3,99%	35,28%	3,93%
Obr. Wińsko	240,68	66935	15,98	87,08	3701
			6,64%	36,18%	5,53%
Nadleśnictwo	380,73	104590	21,57	136,49	5182
			5,67%	35,85%	4,95%

Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia (Wzór nr 5) zamieszczono w części tabelarycznej planu urządzenia lasu.

Tab. 68. DRZEWOSTANY OPISANE JAKO KDO W PLANIE NA NAJBLIŻSZY OKRES GOSPODARCZY

Adres leśny	Powierzchnia w ha	Rodzaj zaplanowanego zabiegu gospodarczego
13-06-1-02-114 -f -00	3,07	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-02-34 -k -00	7,84	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-02-98 -h -00	7,14	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-03-154 -i -00	3,81	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-03-155 -j -00	5,05	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-03-19 -p -00	2,39	AGROT / ODN-ZŁOŻ

Adres leśny	Powierzchnia w ha	Rodzaj zaplanowanego zabiegu gospodarczego
13-06-1-03-19 -r -00	3,40	AGROT / ODN-ZŁOŻ / CP
13-06-1-04-139 -b -00	6,32	AGROT / ODN-ZŁOŻ / CP
13-06-1-04-159 -f -00	2,15	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-05-169 -j -00	1,57	AGROT / ODN-ZŁOŻ / IIIAU
13-06-1-05-171 -c -00	1,20	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-05-198 -f -00	1,84	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-05-200 -b -00	1,19	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-05-220 -b -00	2,64	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-05-220 -g -00	3,09	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-05-222 -c -00	5,17	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-05-229 -j -00	4,33	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-05-236 -f -00	1,65	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-05-240 -y -00	0,92	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-05-245 -b -00	5,49	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-05-247 -f -00	4,26	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-06-266 -i -00	4,02	AGROT / ODN-ZŁOŻ / IIIAU
13-06-1-06-273 -b -00	4,50	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-06-273 -f -00	8,12	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-06-275 -c -00	4,62	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-06-281 -b -00	5,01	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-06-284 -g -00	4,07	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-06-294 -l -00	1,59	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-06-307 -m -00	1,39	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-06-371 -g -00	4,58	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-07-263 -c -00	1,09	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-07-329 -c -00	17,48	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-07-337 -a -00	5,69	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-1-07-339 -f -00	3,37	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-08-12 -h -00	1,87	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-08-23 -a -00	1,63	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-08-26 -d -00	3,31	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-08-28 -i -00	3,90	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-08-35 -b -00	5,73	AGROT / ODN-ZŁOŻ / CP
13-06-2-08-5 -c -00	4,84	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-08-68 -c -00	2,17	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-09-106 -g -00	3,87	AGROT / ODN-ZŁOŻ / CP
13-06-2-09-106 -h -00	3,59	AGROT / ODN-ZŁOŻ / CW
13-06-2-09-107 -g -00	3,54	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-09-112 -n -00	1,73	AGROT / ODN-ZŁOŻ

Adres leśny	Powierzchnia w ha	Rodzaj zaplanowanego zabiegu gospodarczego
13-06-2-09-113 -b -00	6,44	AGROT / ODN-ZŁOŻ / PIEL / CW
13-06-2-09-240 -c -00	2,32	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-09-241 -a -00	13,05	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-09-242 -a -00	31,13	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-09-243 -j -00	5,94	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-09-243 -l -00	2,31	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-09-244 -g -00	1,30	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-09-245 -d -00	20,15	AGROT / ODN-ZŁOŻ / PIEL / CW / CP
13-06-2-09-246 -a -00	0,73	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-09-246 -c -00	2,54	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-09-248 -d -00	1,41	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-09-66 -a -00	3,14	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-09-84 -g -00	2,30	AGROT / ODN-ZŁOŻ / CP
13-06-2-09-84 -n -00	3,98	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-09-86 -a -00	11,89	AGROT / ODN-ZŁOŻ / CP
13-06-2-09-94 -d -00	3,26	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-10-165 -k -00	2,02	AGROT / ODN-ZŁOŻ / IIIAU
13-06-2-10-172 -c -00	1,78	AGROT / ODN-ZŁOŻ / IIIAU
13-06-2-10-191 -f -00	3,04	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-10-200 -d -00	3,06	AGROT / ODN-ZŁOŻ / IIIBU
13-06-2-10-209 -d -00	4,45	AGROT / ODN-ZŁOŻ / PIEL / IIIBU
13-06-2-10-211 -f -00	4,67	AGROT / ODN-ZŁOŻ / IIIAU
13-06-2-11-215 -g -00	1,65	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-11-215 -h -00	2,58	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-11-52 -b -00	6,54	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-11-53 -d -00	1,45	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-12-150 -c -00	4,35	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-12-150 -i -00	1,33	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-12-150 -j -00	1,00	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-12-156 -o -00	3,00	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-12-156 -p -00	1,76	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-249 -b -00	2,17	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-249 -d -00	3,51	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-250 -h -00	2,07	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-254 -s -00	7,36	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-268 -a -00	2,12	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-269 -b -00	4,09	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-277 -g -00	4,42	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-284 -h -00	1,69	AGROT / ODN-ZŁOŻ

Adres leśny	Powierzchnia w ha	Rodzaj zaplanowanego zabiegu gospodarczego
13-06-2-13-285 -d -00	1,95	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-286 -i -00	3,74	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-296 -c -00	1,73	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-296 -f -00	4,35	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-296 -g -00	2,80	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-301 -c -00	2,11	AGROT / ODN-ZŁOŻ
13-06-2-13-305 -i -00	5,82	AGROT / ODN-ZŁOŻ
Razem	380,73	

W drzewostanach o strukturze klas do odnowienia na powierzchni 359,16 ha nie zaplanowano użytkowania rębnego na nadchodzące 10-lecie.

3.1.3.1.2 Rozmiar użytkowania rębnego zaliczonego na poczet przyjętego etatu

Na nadchodzące 10-lecie zaprojektowano użytkowanie rębne w drzewostanach dojrzałych rębnie w wielkości **408 180 m³ brutto** grubizny drewna. Szczegółowe dane dotyczące wielkości użytków głównych zawiera tabela nr XVII, zamieszczona z danymi dla obrębu leśnego i nadleśnictwa w części tabelarycznej planu urządzenia lasu.

Nabór miąższości grubizny drewna w użytkowaniu rębnym w poszczególnych kategoriach drzewostanów Nadleśnictwa Wołów przedstawiono poniżej w tabeli.

Tab. 69. DRZEWOSTANY ZAKWALIFIKOWANE DO UŻYTKOWANIA RĘBNEGO WG GRUP KATEGORII

Kategoria drzewostanów	Ogółem w nadleśnictwie	Zaprojektowano w 10-leciu		Pozostaje	
	ha / m³		% / %	ha / m³	% / %
1	2	3	4	5	6
W klasie odnowienia	1433,26	848,53	59,20	584,73	40,80
	361425	164841	45,61	196584	54,39
W klasie do odnowienia	380,73	21,57	5,67	359,16	94,33
	104590	5182	4,95	99408	95,05
Budowa przerębowa	-	-	-	-	-
	-	0	-	-	-
Przeszłorębne	831,80	123,10	14,80	708,70	85,20
	277280	21103	7,61	256177	92,39
Rębne	2222,94	979,15	44,05	1243,79	55,95
	831666	170583	20,51	661083	79,49
Bliskorębne i młodsze	13729,65	158,98	1,16	13570,67	98,84
	3362699	27034	0,80	3335665	99,20
Ogółem nadleśnictwo	18598,38	2131,33	11,46	16467,05	88,54
	4937660	388743	7,87	4548917	92,13

Drzewostany potencjalnie nadające się użytkowania rębnego (rębne, przeszłorębne, KO, KDO) zajmują w nadleśnictwie 26,18% tj 4868,73 ha. Użytkowaniem rębnym objęto 40,51% tych drzewostanów.

Na powierzchni 158,98 ha zaplanowano użytkowanie rębne w drzewostanach bliskorębnych i młodszych. Taki sposób zaplanowania użytkowania rębnego spowodowany jest głównie przebudową drzewostanów oraz układem ostępowym.

Rozmiar użytkowania rębnego uzgodniono z przedstawicielami RDLP we Wrocławiu i Nadleśnictwa w dniu 8 sierpnia 2024 r. w siedzibie BULiGL Oddział w Brzegu.

3.1.3.1.3 Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych

W nadleśnictwie Wołów 5% spodziewany przyrost miąższości użytków rębnych wyniesie 19437 m^3 brutto. W obrębie Dębno przyrost ten wyniesie 7623 m^3, a w obrębie Wińsko 11814 m^3 brutto.

3.1.3.1.4 Rozmiar użytkowania rębnego niezaliczonego na poczet etatu

Użytkowanie rębne niezaliczone na poczet etatu obejmuje uprzątnięcie:

- ☑ uprzątnięcie płazowin w rozmiarze 45 m^3 brutto,
- ☑ nasienników, przestojów i przedrostów, nie zaliczonych do wartościowych dla hodowli selekcyjnej. Uprzątnięcie nasienników i przestojów planowano jedynie w przypadkach uzgodnionych w trakcie wykonywania prac związanych z planem urządzenia w rozmiarze 928 m^3 brutto,
- ☑ drzew i drzewostanów z tytułu poszerzenia linii podziału powierzchniowego w rozmiarze 83 m^3 brutto.

Miąższość grubizny brutto użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu powiększono o 5% spodziewanego przyrostu miąższości użytków rębnych i o miąższość grubizny brutto użytków rębnych niezaliczonych na poczet przyjętego etatu. Tak ustalona suma użytków rębnych na okres obowiązywania planu zatwierdzana jest jako ***wielkość maksymalna i wynosi 409 236 m^3 brutto grubizny drewna***.

3.1.3.2 Etat użytkowania przedrębnego

Etat użytkowania przedrębnego w wymiarze powierzchniowym

W ramach użytkowania przedrębnego planowane są trzebieże selekcyjne. Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębnego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych. Wskazania dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany lub ich części, w których nie przewiduje się użytkowania rębnego.

Tab. 70. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH W WYMIARZE POWIERZCHNIOWYM

Lp.	Kategorie użytków	Obręb Dębno	Obręb Wińsko	Nadleśnictwo
		Powierzchnia - ha		
1	2	3	4	5
1	Czyszczenia (CP-P)	-	-	-
2	Trzebieże wczesne (TW)	1073,04	1497,93	2570,97
3	Trzebieże późne (TP)	3032,21	3315,06	6347,27
4	Razem trzebieże	4105,25	4812,99	8918,24
Razem		**4105,25**	**4812,99**	**8918,24**

Przyjęty etat użytkowania przedrębnego w wymiarze powierzchniowym w wysokości 8918,24 ha stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębnego w wymiarze miąższościowym

Zgodnie z § 94.4 Instrukcji ul orientacyjną wysokość miąższości grubizny planowaną do pozyskania w ramach użytkowania przedrębnego na 10-lecie określono na podstawie:

- ☑ danych uzyskanych w nadleśnictwie (przeciętne z wykonania zabiegów pielęgnacyjnych z ostatnich 10 lat).
- ☑ zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.
- ☑ tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do uzyskanego przyrostu bieżącego.

W zestawieniu ujęto średnie pozyskanie nadleśnictwa łącznie z użytkami przygodnymi.

Rozmiar użytkowania przedrębnego w wymiarze miąższościowym na I 10-lecie został ustalony w oparciu o *Instrukcję Urządzania Lasu (§ 94)*, sumarycznie dla całego obrębu, wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, bez uwzględniania gospodarstw.

Przyjęta wysokość rozmiaru użytkowania przedrębnego na NTG dla Nadleśnictwa Wołów, na okres obowiązywania planu w ujęciu miąższościowym wynosi* 683 580 *m^3 brutto grubizny drewna.

Wielkość ta dla obrębów Dębno i Wińsko wynosi 60% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości, drzewostanów nie planowanych do użytkowania rębnego.

Tab. 71. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH W WYMIARZE MIĄŻSZOŚCIOWYM

Lp.	Kategorie	Spodziewany tablicowy przyrost bieżący	Przyrost d-stanów nieplanowanych do cięcia	Planowana wysokość użytkowania przedrębnego	Procent
		miąższość brutto			
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1	**Obręb Dębno**	610600	563500	337830	60
2	**Obręb Wińsko**	640200	576250	345750	60
3	**Nadleśnictwo**	**1250800**	**1139750**	**683580**	**60**

3.1.3.3 ŁĄCZNY ETAT MIĄŻSZOŚCIOWY UŻYTKÓW GŁÓWNYCH

Na nadchodzące 10-lecie zaprojektowano użytki główne w wielkości **1 092 816 m^3 brutto**. Szczegółowe dane dotyczące wielkości użytków głównych zawierają tabele nr XVII, zamieszczone z danymi dla nadleśnictwa w części tabelarycznej planu urządzenia lasu.

3.1.3.4 DRZEWOSTANY NIEOBJĘTE UŻYTKOWANIEM GŁÓWNYM

Powierzchnia drzewostanów bez wskazań gospodarczych w Nadleśnictwie Wołów wynosi 3347,60 ha tj. 18% powierzchni zalesionej nadleśnictwa. Przede wszystkim są to:

- ☑ drzewostany w rezerwatach przyrody,
- ☑ drzewostany na siedliskach priorytetowych,
- ☑ drzewostany ekologicznie cenne,
- ☑ wyłączone drzewostany nasienne,
- ☑ drzewostany cenne przyrodniczo lub stanowiące miejsca historyczne,
- ☑ drzewostany głównie starszych klas wieku, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże,
- ☑ drzewostany rębne, których ze względu na zachowanie ładu czasowego i przestrzennego nie objęto użytkowaniem rębnym,
- ☑ drzewostany w otoczeniu gruntów innych własności oraz drzewostany o niskim, nierównomiernym zwarciu i zadrzewieniu.

Szczegółowy wykaz zostały zamieszczony w zestawieniach tabelarycznych planu urządzenia lasu.

W Nadleśnictwie Wołów drzewostany rębne i przeszłorębne, które nie zostały ujęte w użytkowaniu rębnym i przedrębnym, o ogólnej powierzchni 929,84 ha, zostały wyszczególnione w poniższym zestawieniu.

Tab. 72. WYKAZ DRZEWOSTANÓW RĘBNYCH I PRZESZŁORĘBNYCH NIEUJĘTYCH W UŻYTKOWANIU RĘBNYM

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Dębno						
13-06-1-01-2 -c -00	2,78	OL	64	LŁ	OCHR	S
13-06-1-01-2 -h -00	2,39	OL	64	LŁ	OCHR	S
13-06-1-01-2 -n -00	1,78	DB	145	LW	OCHR	O
13-06-1-01-3 -d -00	1,41	OL	69	OL	OCHR	O
13-06-1-01-3 -p -00	1,62	OL	69	OL	OCHR	S
13-06-1-01-31 -j -00	0,81	SO	110	BŚW	GOSP	GZ
13-06-1-01-66 -a -00	1,67	SO	105	BMW	REZ	S
13-06-1-01-66 -g -00	1,83	SO	105	BMW	REZ	S
13-06-1-01-66 -m -00	1,66	OL	105	LMW	REZ	S
13-06-1-01-66 -n -00	0,46	BRZ	105	LMW	REZ	S
13-06-1-01-68 -g -00	1,92	OL	80	OL	REZ	S
13-06-1-01-68 -j -00	1,82	OL	70	LMW	REZ	S
13-06-1-01-69 -h -00	0,59	OL	90	OL	REZ	S
13-06-1-01-70 -i -00	3,99	OL	90	OL	REZ	S
13-06-1-01-8 -g -00	0,22	DB	150	BMW	OCHR	O
13-06-1-01-9 -d -00	3,50	SO	99	BMŚW	OCHR	S
13-06-1-01-9 -i -00	0,68	SO	99	BMŚW	OCHR	S
13-06-1-02-117 -c -00	1,42	DB	150	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-02-117 -h -00	1,51	OL	66	LW	OCHR	O
13-06-1-02-117 -l -00	1,01	DB	150	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-02-118 -g -00	3,83	GB	80	LŚW	OCHR	S
13-06-1-02-119 -i -00	1,12	DB	165	LŚW	OCHR	S
13-06-1-02-119 -j -00	1,70	LP	75	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-121 -b -00	11,67	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-32 -a -00	0,87	DB	150	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-33 -a -00	3,40	DB	140	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-33 -c -00	4,63	DB	150	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-34 -d -00	0,63	DB	165	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-34 -g -00	1,49	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-34 -p -00	1,39	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-35 -d -00	2,82	DB	155	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-36 -h -00	2,35	LP	115	LŁ	OCHR	O

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-1-02-40 -j -00	2,06	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-41 -g -00	5,23	DB	130	LŚW	OCHR	O
13-06-1-02-41 -n -00	1,38	DB	125	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-42 -a -00	0,49	SO	75	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-42 -d -00	0,26	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-42 -g -00	10,89	DB	135	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-42 -i -00	2,12	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-42 -l -00	0,33	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-42 -m -00	1,31	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-42 -p -00	2,20	DB	125	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-43 -a -00	13,47	DB	135	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-43 -b -00	7,33	DB	135	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-50 -c -00	1,58	LP	95	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-51 -a -00	9,87	DB	129	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-51 -j -00	3,66	DB	139	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-51 -k -00	0,51	DB	140	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-51 -l -00	0,62	DB	140	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-52 -h -00	8,09	DB	149	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-52 -i -00	1,53	DB	149	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-52 -j -00	0,25	DB	150	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-52 -k -00	0,25	DB	150	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-52 -l -00	0,25	DB	150	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-52 -m -00	1,20	DB	150	LŁ	OCHR	O
13-06-1-02-52 -n -00	0,25	DB	150	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-53 -a -00	0,97	LP	129	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-53 -d -00	2,30	LP	64	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-53 -g -00	7,06	DB	149	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-77 -c -00	12,78	DB	140	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-77 -d -00	5,91	DB	139	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-77 -g -00	2,69	DB	165	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-92 -h -00	0,42	SO	85	BMŚW	OCHR	S
13-06-1-02-95 -l -00	3,49	DB	170	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-02-96 -g -00	2,86	DB	179	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-97 -a -00	3,90	DB	159	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-97 -b -00	22,73	DB	139	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-97 -c -00	4,16	DB	164	LŁ	OCHR	S
13-06-1-02-99 -h -00	3,95	LP	90	LŁ	OCHR	O
13-06-1-03-102 -d -00	0,63	SO	110	BMŚW	OCHR	S

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-1-03-102 -m -00	1,26	SO	130	LMW	OCHR	S
13-06-1-03-103 -b -00	2,73	DB	130	LMW	REZ	S
13-06-1-03-103 -c -00	2,76	BRZ	65	LMŚW	REZ	S
13-06-1-03-103 -h -00	2,76	SO	130	LMW	REZ	S
13-06-1-03-103 -k -00	0,58	OL	120	OL	REZ	S
13-06-1-03-103 -m -00	0,73	OL	120	LMW	REZ	S
13-06-1-03-103 -o -00	0,69	OL	110	LMW	REZ	S
13-06-1-03-103 -p -00	1,94	SO	110	BMŚW	REZ	S
13-06-1-03-104 -a -00	1,64	DB	170	LMW	REZ	S
13-06-1-03-104 -b -00	1,18	OL	80	OL	REZ	S
13-06-1-03-104 -c -00	4,55	SO	120	LMW	REZ	S
13-06-1-03-104 -d -00	1,43	OL	75	LMW	REZ	S
13-06-1-03-104 -j -00	2,63	SO	110	LMW	REZ	S
13-06-1-03-105 -c -00	6,70	OL	75	OL	REZ	S
13-06-1-03-105 -d -00	4,71	OL	90	OL	REZ	S
13-06-1-03-105 -f -00	1,91	ŚW	130	LMW	REZ	S
13-06-1-03-105 -h -00	5,91	OL	60	LMW	REZ	S
13-06-1-03-106 -a -00	9,93	OL	90	OL	REZ	S
13-06-1-03-106 -b -00	7,65	OL	130	OL	REZ	S
13-06-1-03-106 -c -00	5,22	OL	105	LMW	REZ	S
13-06-1-03-106 -d -00	2,51	OL	70	OL	REZ	S
13-06-1-03-106 -h -00	1,60	SO	110	LMW	REZ	S
13-06-1-03-107 -f -00	1,50	OL	54	OL	REZ	S
13-06-1-03-108 -b -00	9,79	SO	95	LMW	REZ	S
13-06-1-03-108 -m -00	2,32	SO	100	LMW	REZ	S
13-06-1-03-124 -c -00	1,53	SO	125	LMW	OCHR	S
13-06-1-03-124 -g -00	2,84	SO	80	LMŚW	REZ	S
13-06-1-03-124 -h -00	0,99	BRZ	80	LMW	OCHR	S
13-06-1-03-124 -m -00	1,85	OL	90	OLJ	REZ	S
13-06-1-03-124 -s -00	0,36	OL	90	OLJ	REZ	S
13-06-1-03-126 -a -00	1,87	OL	95	OLJ	OCHR	S
13-06-1-03-126 -k -00	1,51	OL	95	OLJ	OCHR	S
13-06-1-03-127 -a -00	0,67	SO	105	LMW	OCHR	S
13-06-1-03-127 -c -00	0,80	OL	90	OLJ	OCHR	S
13-06-1-03-128 -b -00	2,55	OL	110	OLJ	OCHR	S
13-06-1-03-147 -a -00	1,61	OL	80	OL	OCHR	S
13-06-1-03-147 -d -00	1,35	OL	125	OL	OCHR	S
13-06-1-03-148 -d -00	0,65	SO	85	LMW	OCHR	S

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-1-03-149 -c -00	2,75	OL	85	OLJ	REZ	S
13-06-1-03-150 -b -00	2,43	BRZ	70	LMW	REZ	S
13-06-1-03-150 -f -00	1,34	SO	80	LMW	OCHR	S
13-06-1-03-150 -g -00	1,26	OL	105	LMW	REZ	S
13-06-1-03-156 -j -00	0,20	DB	130	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-03-156 -m -00	0,65	DB	145	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-03-16 -b -00	5,32	OL	100	OL	OCHR	S
13-06-1-03-16A -h -00	3,00	OL	84	OL	OCHR	O
13-06-1-03-16A -l -00	1,48	SO	110	LMŚW	OCHR	S
13-06-1-03-16B -m -00	0,97	OL	75	LW	OCHR	S
13-06-1-03-16B -n -00	2,34	DB	170	LW	OCHR	S
13-06-1-03-17 -a -00	2,70	DB	170	LW	OCHR	S
13-06-1-03-17 -d -00	7,39	DB	130	LW	OCHR	O
13-06-1-03-17 -g -00	4,79	DB	130	LW	OCHR	O
13-06-1-03-18 -c -00	14,17	DB	125	LW	OCHR	O
13-06-1-03-21 -a -00	0,35	OL.S	60	LW	OCHR	O
13-06-1-03-78 -h -00	8,24	DB	130	LW	OCHR	O
13-06-1-03-81 -c -00	9,62	SO	100	BMW	REZ	S
13-06-1-03-81 -d -00	5,95	OL	129	OL	REZ	S
13-06-1-03-81 -i -00	2,18	BRZ	70	LMW	REZ	S
13-06-1-03-82 -c -00	16,09	OL	130	OL	REZ	S
13-06-1-03-82 -d -00	6,31	OL	130	OL	REZ	S
13-06-1-03-83 -a -00	5,54	OL	95	OL	REZ	S
13-06-1-03-83 -d -00	5,21	OL	140	OL	REZ	S
13-06-1-03-83 -f -00	2,01	OL	60	OL	REZ	S
13-06-1-03-83 -j -00	1,64	OL	140	OL	REZ	S
13-06-1-03-84 -c -00	5,20	OL	140	OL	REZ	S
13-06-1-03-84 -d -00	2,46	OL	75	OL	REZ	S
13-06-1-03-84 -f -00	1,01	OL	140	OL	REZ	S
13-06-1-03-86 -c -00	0,47	OL	80	OL	REZ	S
13-06-1-03-86 -h -00	4,11	SO	95	LMW	REZ	S
13-06-1-04-137 -k -00	0,63	SO	105	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-04-141 -c -00	5,04	DB	130	LŚW	OCHR	S
13-06-1-04-141 -d -00	3,06	DB	130	LŚW	OCHR	S
13-06-1-04-141 -f -00	3,46	DB	130	LŚW	OCHR	O
13-06-1-04-143 -i -00	3,92	LP	110	LŁ	OCHR	O
13-06-1-04-144 -i -00	1,12	DB	150	LŁ	OCHR	O
13-06-1-04-145 -d -00	1,01	DB	160	LŁ	OCHR	O

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-1-04-145 -h -00	1,33	DB	150	LŁ	OCHR	O
13-06-1-04-146 -h -00	3,86	DB	185	LŁ	OCHR	O
13-06-1-04-158 -bx -00	3,82	OL	95	LW	OCHR	S
13-06-1-04-158 -c -00	2,11	OL	85	LW	OCHR	O
13-06-1-04-158 -gx -00	1,77	OL	90	OLJ	OCHR	S
13-06-1-04-158 -h -00	2,07	OL	95	OL	OCHR	O
13-06-1-04-158 -ix -00	0,32	OL	105	OLJ	OCHR	S
13-06-1-04-158 -n -00	1,53	BRZ	78	BMW	OCHR	O
13-06-1-04-158 -x -00	0,12	OL	90	LMW	OCHR	O
13-06-1-04-159 -i -00	1,42	OL	80	LMW	OCHR	O
13-06-1-04-159 -s -00	0,78	OL	80	BMW	OCHR	O
13-06-1-04-177 -c -00	2,98	DB	130	LŚW	OCHR	O
13-06-1-04-177 -m -00	2,24	OL	86	LW	OCHR	S
13-06-1-04-178 -j -00	0,31	OL	95	LŁ	OCHR	O
13-06-1-04-178 -p -00	2,84	DB	126	LŁ	OCHR	O
13-06-1-04-179 -i -00	2,03	DB	145	LŁ	OCHR	O
13-06-1-04-181 -c -00	3,04	LP	120	LŁ	OCHR	O
13-06-1-04-189 -h -00	0,29	BRZ	71	LMW	OCHR	O
13-06-1-04-189 -i -00	0,67	OL	71	LW	OCHR	O
13-06-1-04-210 -o -00	0,69	OS	60	LMW	OCHR	O
13-06-1-04-212 -f -00	1,06	OL	74	LMW	OCHR	O
13-06-1-04-226 -a -00	8,58	DB	140	LMW	OCHR	O
13-06-1-04-249 -c -00	1,26	SO	120	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-04-252 -a -00	1,79	LP	80	LŁ	OCHR	O
13-06-1-04-252 -b -00	4,38	LP	120	LŁ	OCHR	O
13-06-1-04-253 -d -00	2,72	OL	70	LW	OCHR	O
13-06-1-04-253 -h -00	0,14	DB	150	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-04-254 -c -00	1,94	DB	169	LŁ	OCHR	O
13-06-1-04-254 -g -00	1,69	DB	140	LMŚW	OCHR	O
13-06-1-04-254 -i -00	0,71	DB	169	LŁ	OCHR	O
13-06-1-04-254 -j -00	0,53	DB	130	LMŚW	OCHR	O
13-06-1-05-182 -w -00	0,57	OL	95	LW	OCHR	O
13-06-1-05-182 -x -00	0,68	OL	95	LMW	OCHR	S
13-06-1-05-183 -h -00	2,45	OL	65	LW	OCHR	S
13-06-1-05-185 -o -00	0,09	OL	80	LMW	OCHR	O
13-06-1-05-187 -a -00	1,27	DB	150	LMW	OCHR	O
13-06-1-05-188 -g -00	2,88	OL	100	OL	OCHR	O
13-06-1-05-188 -i -00	4,46	SO	120	LMW	OCHR	O

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-1-05-197 -h -00	0,79	DB	155	LMW	OCHR	O
13-06-1-05-198 -k -00	0,34	DB	155	LMW	OCHR	O
13-06-1-05-199 -b -00	6,01	SO	110	BMŚW	OCHR	S
13-06-1-05-199 -c -00	14,64	SO	110	BMŚW	OCHR	S
13-06-1-05-200 -c -00	0,85	BRZ	68	BMW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-207 -d -00	3,68	DB	185	LMŚW	OCHR	O
13-06-1-05-208 -a -00	12,38	DB	130	LMW	OCHR	O
13-06-1-05-209 -c -00	2,36	DB	160	LMW	OCHR	O
13-06-1-05-215 -a -00	0,50	DB	140	LMW	OCHR	O
13-06-1-05-229 -b -00	3,06	OL	80	LW	OCHR	S
13-06-1-05-237 -d -00	3,18	DB	130	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-238 -a -00	1,49	SO	100	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-239 -i -00	0,99	SO	100	BŚW	OCHR	O
13-06-1-05-240 -ax -00	1,12	SO	100	BŚW	GOSP	GZ
13-06-1-05-240 -bx -00	0,27	SO	100	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-240 -cx -00	0,20	SO	100	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-240 -d -00	1,95	SO	105	LMW	OCHR	O
13-06-1-05-240 -dx -00	0,42	DB	140	LW	OCHR	O
13-06-1-05-240 -fx -00	0,26	SO	100	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-240 -gx -00	0,30	SO	100	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-240 -j -00	1,30	SO	100	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-240 -n -00	1,52	SO	100	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-240 -o -00	0,21	SO	100	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-240 -p -00	0,22	SO	100	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-240 -r -00	0,6	SO	90	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-240 -s -00	0,83	DB	140	LMW	OCHR	O
13-06-1-05-240 -t -00	0,23	SO	90	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-240 -w -00	0,25	SO	110	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-244 -c -00	6,32	BRZ	61	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-05-248 -a -00	1,14	SO	75	LMŚW	OCHR	O
13-06-1-05-248 -g -00	0,77	OL	62	LW	OCHR	O
13-06-1-05-248 -h -00	0,75	OL	62	LW	OCHR	O
13-06-1-06-266 -a -00	0,08	KL.P	100	LW	OCHR	O
13-06-1-06-266A -a -00	1,06	BRZ	80	LMW	OCHR	O
13-06-1-06-267 -b -00	0,11	OL	95	LMW	OCHR	O
13-06-1-06-267 -d -00	0,42	SO	120	LMW	OCHR	O
13-06-1-06-267 -h -00	0,25	SO	120	LMW	OCHR	O
13-06-1-06-268 -d -00	1,00	OL	75	LMW	OCHR	O

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-1-06-268 -k -00	0,74	OL	95	LW	OCHR	O
13-06-1-06-268A -b -00	0,09	OL	94	LW	OCHR	O
13-06-1-06-271 -a -00	9,51	DB	144	LŚW	OCHR	O
13-06-1-06-272 -b -00	0,71	SO	125	BMŚW	OCHR	O
13-06-1-06-272 -j -00	1,76	AK	64	BMŚW	OCHR	O
13-06-1-06-281 -g -00	1,05	AK	100	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-06-286 -g -00	1,09	AK	100	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-06-290 -n -00	0,83	AK	90	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-06-290 -o -00	1,80	AK	90	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-06-290 -r -00	4,34	DB	160	LMW	OCHR	O
13-06-1-06-291 -d -00	0,50	OL	85	LŁ	OCHR	O
13-06-1-06-291 -f -00	2,62	OL	80	OL	OCHR	S
13-06-1-06-291 -n -00	0,92	DB	150	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-06-294 -a -00	0,60	AK	75	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-06-297 -a -00	7,34	TP	60	LŁ	OCHR	O
13-06-1-06-298 -b -00	6,10	DB	160	LŁ	OCHR	O
13-06-1-06-298 -c -00	3,18	DB	160	LŁ	OCHR	O
13-06-1-06-298 -f -00	1,79	DB	160	LŁ	OCHR	O
13-06-1-06-298 -g -00	2,96	DB	160	LŁ	OCHR	O
13-06-1-06-298 -m -00	2,24	DB	140	LŁ	OCHR	O
13-06-1-06-298 -x -00	2,12	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-06-300A -c -00	0,61	AK	73	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-06-300A -cx -00	0,96	SO	100	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-06-304 -g -00	0,33	DB	130	LMŚW	OCHR	O
13-06-1-06-305 -c -00	1,04	OL	65	LMW	OCHR	O
13-06-1-06-306 -d -00	0,85	DB	135	LMŚW	OCHR	O
13-06-1-06-311 -g -00	0,99	BRZ	80	LMW	OCHR	O
13-06-1-06-312A -a -00	11,02	SO	100	LMW	OCHR	O
13-06-1-06-312A -d -00	4,11	BRZ	65	LMW	OCHR	O
13-06-1-06-312A -g -00	2,17	OL	90	LMW	OCHR	O
13-06-1-06-312A -i -00	1,22	OL	90	LMW	OCHR	O
13-06-1-06-313 -p -00	1,78	DB	135	LMW	OCHR	O
13-06-1-06-314 -c -00	2,75	DB	150	LŚW	OCHR	O
13-06-1-06-314 -f -00	0,71	OL	120	LŚW	OCHR	O
13-06-1-06-315 -b -00	1,58	DB	140	LŚW	OCHR	O
13-06-1-06-316 -b -00	1,80	DB	135	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-06-316 -d -00	0,89	DB	145	LMŚW	OCHR	O
13-06-1-06-317 -c -00	0,48	DB	145	LMŚW	OCHR	O

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-1-06-371 -d -00	3,09	OL	90	LW	OCHR	O
13-06-1-06-371 -l -00	0,59	OL	80	LW	OCHR	O
13-06-1-06-371 -t -00	3,79	OL	100	LW	OCHR	O
13-06-1-06-371 -x -00	0,62	OL	100	LW	OCHR	O
13-06-1-06-371 -y -00	1,18	OL	100	LŚW	OCHR	O
13-06-1-06-371 -z -00	1,71	DB	160	LŚW	OCHR	O
13-06-1-07-256 -f -00	2,50	TP	50	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-257 -f -00	2,09	DB	160	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-07-258 -c -00	1,82	LP	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-259 -g -00	1,10	DB	130	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-07-261 -g -00	0,58	GB	70	LMŚW	OCHR	O
13-06-1-07-261 -h -00	3,02	DB	150	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-262 -d -00	1,69	LP	90	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-264 -h -00	0,53	DB	150	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-265 -d -00	1,29	DB	150	LMŚW	OCHR	O
13-06-1-07-265 -g -00	5,70	DB	135	LMŚW	OCHR	O
13-06-1-07-319 -a -00	6,50	BRZ	70	LMW	OCHR	O
13-06-1-07-319 -g -00	1,57	DB	150	LMW	OCHR	O
13-06-1-07-319 -m -00	0,19	OL	70	OL	OCHR	O
13-06-1-07-319 -p -00	0,68	OL	65	OLJ	OCHR	O
13-06-1-07-320 -k -00	3,80	DB	140	LŚW	OCHR	O
13-06-1-07-322 -a -00	7,54	DB	139	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-322 -i -00	2,62	DB	149	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-323 -i -00	0,51	LP	120	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-323 -k -00	0,81	DB	160	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-323 -m -00	0,09	DB	160	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-324 -b -00	1,72	GB	90	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-324 -g -00	0,47	DB	145	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-324 -k -00	1,57	GB	95	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-325 -a -00	0,23	GB	100	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-327 -j -00	6,40	DB	145	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-327 -l -00	0,50	DB	140	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-328 -d -00	4,19	DB	140	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-328 -f -00	3,95	DB	140	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-328 -i -00	6,50	DB	139	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-330 -d -00	0,41	LP	115	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-332 -g -00	0,92	LP	150	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-334 -l -00	0,48	DB	130	LŁ	OCHR	O

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-1-07-334 -m -00	0,20	LP	75	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-335 -m -00	1,63	LP	90	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-335 -o -00	3,98	DB	150	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-337 -f -00	19,75	DB	144	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-338 -c -00	1,57	LP	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-338 -i -00	2,52	LP	120	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-339 -b -00	3,98	LP	120	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-339 -i -00	0,72	LP	75	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-339 -j -00	4,72	LP	110	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-341 -d -00	10,35	GB	95	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-343 -a -00	1,10	DB	150	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-343 -c -00	3,97	DB	155	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-344 -h -00	2,33	DB	125	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-345 -a -00	13,22	DB	149	LŁ	OCHR	S
13-06-1-07-345 -c -00	6,03	DB	125	LŁ	OCHR	S
13-06-1-07-346 -b -00	6,20	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-347 -a -00	17,19	DB	135	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-348 -a -00	8,03	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-348 -f -00	5,39	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-348 -i -00	0,96	LP	105	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-348 -k -00	0,70	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-349 -d -00	4,03	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-352 -a -00	0,18	SO	115	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-07-352 -h -00	1,16	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-352 -n -00	1,94	SO	90	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-352 -o -00	1,87	OL	70	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-1-07-354 -f -00	0,76	DB	170	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-355 -d -00	1,44	SO	95	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-355 -f -00	1,48	LP	95	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-355 -g -00	0,90	DB	144	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-355 -h -00	0,69	DB	170	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-356 -d -00	1,89	LP	100	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-356 -g -00	3,52	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-357 -b -00	6,89	DB	130	LŁ	OCHR	S
13-06-1-07-357 -f -00	1,89	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-357 -g -00	0,68	LP	105	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-358 -f -00	9,64	DB	134	LŁ	OCHR	S
13-06-1-07-359 -g -00	6,93	DB	135	LŁ	OCHR	S

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-1-07-360 -a -00	2,44	DB	135	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-360 -d -00	1,88	DB	135	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-361 -f -00	1,77	LP	85	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-361 -g -00	2,20	SO	95	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-361 -i -00	4,17	DB	135	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-362 -a -00	17,96	DB	125	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-362 -d -00	1,44	DB	125	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-363 -c -00	0,51	DB	125	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-363 -g -00	0,46	DB	125	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-363 -k -00	2,70	DB	125	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-365 -c -00	13,38	DB	160	LŁ	OCHR	S
13-06-1-07-366 -a -00	21,31	DB	130	LŁ	OCHR	S
13-06-1-07-367 -a -00	15,36	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-368 -a -00	11,27	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-369 -c -00	2,46	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-369 -g -00	9,03	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-370 -d -00	1,79	DB	130	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-370 -f -00	4,41	DB	210	LŁ	OCHR	O
13-06-1-07-370 -g -00	1,12	DB	130	LŁ	OCHR	O
Razem obręb Dębno	**1054,47**					
Obręb Wińsko						
13-06-2-08-10 -b -00	1,70	DB	130	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-08-11 -j -00	0,82	DB	150	LMW	OCHR	O
13-06-2-08-12 -f -00	0,73	OL	100	LW	OCHR	O
13-06-2-08-12 -i -00	4,07	DB	140	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-12 -n -00	4,51	DB	140	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-12 -o -00	0,43	OL	65	OL	OCHR	O
13-06-2-08-124 -c -00	1,18	OL	62	LMW	OCHR	O
13-06-2-08-124 -k -00	1,41	OL	65	LMW	OCHR	O
13-06-2-08-124 -m -00	1,35	OL	65	LW	OCHR	S
13-06-2-08-125 -c -00	0,93	OL	65	LMW	OCHR	O
13-06-2-08-13 -g -00	1,83	OS	60	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-14 -c -00	0,83	DB	125	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-08-14 -f -00	4,07	DB	135	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-2 -i -00	0,65	DB	145	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-08-21 -c -00	8,63	DB	124	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-21 -d -00	2,87	DB	129	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-24 -g -00	0,77	BRZ	80	LŚW	GOSP	GPZ

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-2-08-24 -j -00	0,65	DB	155	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-25 -g -00	10,79	DB	134	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-26 -a -00	5,94	DB	144	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-27 -d -00	1,57	DB	140	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-27 -f -00	1,41	DB	160	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-27 -h -00	1,57	LP	100	LŚW	OCHR	S
13-06-2-08-27 -i -00	0,95	DB	125	LW	OCHR	O
13-06-2-08-27 -j -00	1,19	BRZ	70	LMW	OCHR	O
13-06-2-08-27 -m -00	1,90	BRZ	70	LMW	OCHR	O
13-06-2-08-27 -t -00	0,65	BRZ	70	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-27 -x -00	1,86	DB	140	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-28 -a -00	2,21	DB	130	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-28 -g -00	0,60	DB	152	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-28 -h -00	0,89	AK	92	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-29 -c -00	0,14	DB	140	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-29 -d -00	1,29	DB	139	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-29 -g -00	0,30	DB	125	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-29 -h -00	2,89	DB	125	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-29 -j -00	3,49	DB	125	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-3 -f -00	2,00	DB	130	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-30 -a -00	1,99	DB	130	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-31 -b -00	0,94	OL	105	LW	OCHR	O
13-06-2-08-33 -m -00	0,77	SO	75	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-08-35 -h -00	2,15	DB	139	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-08-35 -j -00	1,04	AK	105	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-35 -l -00	0,94	AK	95	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-08-35 -m -00	0,37	AK	95	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-08-35 -r -00	0,02	DB	139	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-08-35 -s -00	0,09	SO	110	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-08-36 -l -00	6,54	DB	135	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-08-36 -n -00	1,78	DB	135	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-08-5 -a -00	0,11	DB	150	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-5 -d -00	3,16	DB	130	LW	OCHR	O
13-06-2-08-5 -f -00	1,35	DB	150	LW	OCHR	O
13-06-2-08-68 -h -00	1,12	DB	122	LW	OCHR	O
13-06-2-08-68 -i -00	1,55	DB	122	LW	OCHR	O
13-06-2-08-68 -m -00	1,12	AK	110	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-68 -n -00	0,20	AK	110	LMŚW	GOSP	GPZ

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-2-08-68 -o -00	0,16	AK	110	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-69 -c -00	0,06	DB	145	LW	OCHR	O
13-06-2-08-69 -cx -00	3,64	DB	125	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-69 -f -00	0,55	DB	145	LW	OCHR	O
13-06-2-08-69 -h -00	2,86	OL	70	LW	OCHR	O
13-06-2-08-69 -k -00	1,79	DB	145	LW	OCHR	O
13-06-2-08-69 -s -00	10,33	DB	145	LW	OCHR	O
13-06-2-08-69 -t -00	1,10	SO	105	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-7 -b -00	1,97	DB	135	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-08-70 -o -00	3,96	OL	115	LW	OCHR	O
13-06-2-08-72 -h -00	0,48	OL	70	OLJ	OCHR	O
13-06-2-08-73 -f -00	1,01	BRZ	75	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-74 -c -00	0,06	SO	105	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-76 -j -00	1,56	DB	135	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-08-8 -d -00	4,86	DB	130	LŚW	OCHR	O
13-06-2-08-9 -d -00	1,94	DB	135	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-09-101 -i -00	1,00	SO	95	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-107 -f -00	1,38	DB	130	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-113 -c -00	0,70	SO	100	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-114 -i -00	0,78	DB	125	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-115 -i -00	0,71	ŚW	100	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-115 -m -00	1,69	LP	70	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-115 -n -00	0,83	LP	90	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-116 -c -00	2,04	LP	65	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-116 -d -00	1,12	BK	105	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-117 -f -00	0,44	AK	70	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-118 -o -00	2,20	OL	100	LW	OCHR	S
13-06-2-09-118A -d -00	0,84	OL	85	LW	OCHR	O
13-06-2-09-118A -f -00	1,74	OL	85	LW	OCHR	S
13-06-2-09-240 -b -00	3,40	DB	125	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-240 -f -00	1,64	DB	125	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-240 -g -00	2,99	DB	140	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-240 -j -00	3,96	DB	140	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-240 -o -00	2,58	DB	125	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-240A -c -00	1,61	DB	140	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-240A -d -00	0,16	OL	105	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-240A -f -00	0,49	DB	125	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-240A -g -00	0,48	DB	170	LŚW	GOSP	GPZ

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-2-09-240A -h -00	0,26	DB	150	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-240A -l -00	2,25	DB	140	LŚW	OCHR	O
13-06-2-09-240A -m -00	2,24	DB	130	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-240A -o -00	1,46	DB	140	LŚW	OCHR	O
13-06-2-09-240A -p -00	0,20	OL	105	LW	OCHR	O
13-06-2-09-240A -y -00	1,21	GB	80	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-241 -c -00	0,47	DB	135	LW	OCHR	O
13-06-2-09-243 -d -00	1,31	DB	140	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-243 -g -00	2,89	DB	130	LW	OCHR	O
13-06-2-09-244 -c -00	2,48	LP	95	LW	OCHR	O
13-06-2-09-245 -g -00	0,96	OL	105	LW	OCHR	O
13-06-2-09-246 -i -00	3,08	DB	130	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-09-247 -i -00	6,51	DB	130	LW	OCHR	O
13-06-2-09-247 -m -00	0,84	OL	85	LW	OCHR	O
13-06-2-09-58 -a -00	10,5	DB	165	LW	OCHR	O
13-06-2-09-58 -d -00	4,99	OL	80	LW	OCHR	O
13-06-2-09-58 -h -00	0,58	OS	65	LW	OCHR	O
13-06-2-09-58 -i -00	0,18	OS	65	LW	OCHR	O
13-06-2-09-58 -k -00	2,11	OL	80	LW	OCHR	O
13-06-2-09-58 -m -00	1,36	OL	80	OL	OCHR	O
13-06-2-09-58 -n -00	0,78	DB	185	LW	OCHR	O
13-06-2-09-60 -a -00	2,25	OL	100	OLJ	OCHR	O
13-06-2-09-60 -f -00	0,97	LP	85	LMW	OCHR	O
13-06-2-09-61 -m -00	0,80	OL	62	LW	OCHR	O
13-06-2-09-61 -n -00	1,00	OL	62	LW	OCHR	O
13-06-2-09-62 -a -00	3,52	OL	90	OL	OCHR	O
13-06-2-09-63 -i -00	1,06	OL	65	LMW	OCHR	O
13-06-2-09-64 -b -00	1,23	DB	185	LW	OCHR	O
13-06-2-09-64 -c -00	1,09	OL	100	LW	OCHR	O
13-06-2-09-64 -f -00	1,06	OL	65	OL	OCHR	O
13-06-2-09-64 -g -00	3,32	DB	180	LW	OCHR	S
13-06-2-09-66 -g -00	1,08	LP	90	LŚW	OCHR	S
13-06-2-09-66 -h -00	7,77	DB	150	LW	OCHR	S
13-06-2-09-66 -i -00	2,27	DB	150	LW	OCHR	S
13-06-2-09-67 -b -00	0,86	OL	70	LMW	OCHR	O
13-06-2-09-81 -g -00	2,41	DB	152	LW	OCHR	O
13-06-2-09-82 -a -00	1,89	JS	135	LW	OCHR	O
13-06-2-09-82 -b -00	1,22	OL	120	LW	OCHR	O

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-2-09-82 -c -00	0,88	OL	120	LW	OCHR	O
13-06-2-09-82 -g -00	1,03	OL	80	LW	OCHR	O
13-06-2-09-82 -h -00	1,93	DB	160	LW	OCHR	O
13-06-2-09-82 -j -00	2,82	DB	135	LW	OCHR	O
13-06-2-09-83 -n -00	1,00	DB	130	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-84 -d -00	1,02	DB	140	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-84 -h -00	1,47	DB	160	LW	OCHR	O
13-06-2-09-84 -i -00	1,56	DB	200	LW	OCHR	O
13-06-2-09-84 -j -00	5,08	DB	130	LW	OCHR	O
13-06-2-09-84 -k -00	0,42	GB	70	LW	OCHR	O
13-06-2-09-84 -l -00	0,59	OL	105	LW	OCHR	O
13-06-2-09-84 -p -00	2,59	DB	140	LW	OCHR	O
13-06-2-09-87 -h -00	2,37	OL	70	LW	OCHR	S
13-06-2-09-89 -g -00	1,10	OL	75	LW	OCHR	O
13-06-2-09-92 -a -00	1,87	OL	70	OLJ	OCHR	O
13-06-2-09-92 -d -00	3,58	GB	110	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-92A -b -00	0,99	OL	75	LW	OCHR	O
13-06-2-09-92A -d -00	0,87	DB	130	LW	OCHR	O
13-06-2-09-92A -f -00	1,08	BRZ	90	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-93 -n -00	5,71	DB	140	LŚW	OCHR	O
13-06-2-09-94 -a -00	0,19	OL	90	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-09-94 -h -00	0,70	BRZ	90	LW	OCHR	O
13-06-2-09-98 -d -00	2,25	TP	56	LW	OCHR	S
13-06-2-10-168 -f -00	2,64	OL	70	LW	OCHR	S
13-06-2-10-179A -j -00	0,28	DB	135	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-186 -r -00	0,49	SO	75	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-186 -t -00	0,50	SO	77	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-191 -d -00	13,55	SO	95	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-194A -d -00	0,99	SO	73	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-199 -a -00	6,21	SO	75	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-199 -d -00	2,14	SO	75	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-199 -h -00	0,15	SO	75	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-10-205 -g -00	1,14	SO	85	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-206 -b -00	1,3	DB	140	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-207 -a -00	4,89	DB	159	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-207 -c -00	0,66	DB	160	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-207 -d -00	1,91	OL	78	LW	OCHR	O
13-06-2-10-207 -f -00	0,79	OL	78	LW	OCHR	O

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-2-10-207 -j -00	2,25	DB	125	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-207 -l -00	5,81	DB	129	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-207 -t -00	0,63	DB	140	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-208 -a -00	3,37	DB	135	LMW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-208 -g -00	5,88	DB	135	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-208 -i -00	0,72	DB	135	LW	OCHR	O
13-06-2-10-210 -a -00	6,69	DB	125	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-210 -d -00	1,75	DB	145	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-10-211 -b -00	0,57	SO	78	LW	OCHR	O
13-06-2-10-211 -c -00	1,29	DB	160	LW	OCHR	O
13-06-2-10-211 -p -00	1,13	DB	160	LW	OCHR	O
13-06-2-10-211 -r -00	0,01	SO	78	LW	OCHR	O
13-06-2-10-211A -i -00	0,53	DB	124	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-11-212 -k -00	0,84	DB	140	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-11-212 -n -00	0,62	OL	70	LW	OCHR	O
13-06-2-11-213 -a -00	0,71	SO	75	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-11-213 -i -00	0,21	SO	115	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-11-214 -i -00	6,43	DB	140	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-11-215 -d -00	2,92	DB	135	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-11-216 -d -00	0,88	BRZ	63	LMW	OCHR	O
13-06-2-11-216 -f -00	4,27	OL	69	LW	OCHR	O
13-06-2-11-216A -b -00	0,94	OL	100	LW	OCHR	O
13-06-2-11-216A -d -00	1,15	OL	70	LW	OCHR	O
13-06-2-11-216A -f -00	0,49	OL	75	LMW	OCHR	O
13-06-2-11-216A -j -00	3,23	OL	65	LMW	OCHR	O
13-06-2-11-216A -l -00	1,48	OL	65	LMW	OCHR	O
13-06-2-11-221 -g -00	3,70	OL	70	LMW	OCHR	O
13-06-2-11-222 -a -00	0,06	OL	75	LMW	OCHR	S
13-06-2-11-222 -b -00	1,36	OL	75	LMW	OCHR	O
13-06-2-11-222 -d -00	4,87	OL	65	LMW	OCHR	S
13-06-2-11-222 -j -00	7,13	OL	95	LW	OCHR	O
13-06-2-11-222 -o -00	4,09	OL	95	LW	OCHR	O
13-06-2-11-224 -m -00	2,68	OL	70	LMW	OCHR	O
13-06-2-11-225 -l -00	1,38	SO	100	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-11-226 -b -00	1,12	SO	90	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-11-229 -j -00	1,33	SO	88	BŚW	GOSP	GZ
13-06-2-11-231 -d -00	1,30	SO	90	BŚW	GOSP	GZ
13-06-2-11-231 -j -00	1,84	SO	95	BMŚW	OCHR	O

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-2-11-231 -o -00	2,24	SO	85	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-11-232 -o -00	0,61	OL	65	LW	OCHR	O
13-06-2-11-233 -b -00	0,96	DB	125	BMŚW	OCHR	O
13-06-2-11-236 -b -00	1,48	GB	80	LŁ	OCHR	O
13-06-2-11-236 -j -00	1,24	SO	100	LŁ	OCHR	O
13-06-2-11-237 -g -00	2,85	DB	140	LŁ	OCHR	O
13-06-2-11-237 -j -00	1,15	DB	130	LŁ	OCHR	S
13-06-2-11-238 -a -00	5,37	DB	140	LŁ	OCHR	O
13-06-2-11-238 -c -00	10,92	DB	129	LŁ	OCHR	S
13-06-2-11-238 -f -00	1,81	DB	140	LŁ	OCHR	O
13-06-2-11-49 -h -00	2,50	DB	130	LMW	OCHR	O
13-06-2-11-49 -k -00	1,87	OL	110	OL	OCHR	O
13-06-2-11-77 -a -00	7,80	DB	125	LŁ	OCHR	O
13-06-2-11-78 -b -00	0,66	DB	130	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-11-78 -h -00	7,19	DB	124	LŁ	OCHR	O
13-06-2-11-79 -a -00	5,61	DB	150	LŁ	OCHR	O
13-06-2-11-79 -b -00	8,68	DB	150	LŁ	OCHR	O
13-06-2-11-80 -d -00	4,39	OL	75	LŁ	OCHR	O
13-06-2-11-80 -g -00	0,39	DB	140	LŁ	OCHR	O
13-06-2-12-131 -c -00	1,18	OL	70	OL	OCHR	O
13-06-2-12-131 -h -00	1,28	OL	85	OL	OCHR	O
13-06-2-12-132 -f -00	2,43	OL	90	OL	OCHR	O
13-06-2-12-132 -r -00	0,66	BRZ	65	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-133 -b -00	1,13	OL	70	OL	OCHR	O
13-06-2-12-133 -i -00	0,25	OL	75	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-133A -f -00	0,14	SO	105	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-136 -i -00	0,85	SO	75	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-136 -l -00	1,53	OL	65	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-138 -ax -00	0,71	DB	150	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-12-138 -lx -00	0,93	SO	110	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-12-140 -i -00	4,17	SO	135	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-12-143 -a -00	0,79	BRZ	64	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-146 -g -00	2,07	SO	75	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-150 -m -00	1,61	OL	95	OL	OCHR	O
13-06-2-12-150 -o -00	1,08	OL	95	OL	OCHR	O
13-06-2-12-153 -o -00	0,55	AK	70	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-12-156 -l -00	2,75	DB	140	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-156 -m -00	2,80	SO	115	LW	OCHR	O

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-2-12-156 -t -00	0,67	OL	70	LW	OCHR	O
13-06-2-12-156 -x -00	0,48	SO	125	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-12-156 -z -00	0,86	DB	150	LŚW	OCHR	O
13-06-2-12-313 -a -00	10,10	OL	95	OLJ	OCHR	O
13-06-2-12-316 -c -00	3,17	SO	90	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-12-317 -h -00	1,06	SO	80	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-12-318 -ix -00	3,53	OL	75	LW	OCHR	S
13-06-2-12-318 -lx -00	0,09	OL	75	LW	OCHR	O
13-06-2-12-318 -nx -00	0,03	OL	75	LW	OCHR	O
13-06-2-12-318 -t -00	0,02	SO	90	BMŚW	OCHR	O
13-06-2-12-319 -d -00	1,32	OL	70	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-319 -m -00	0,76	DB	135	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-12-319 -n -00	2,50	OL	110	LW	OCHR	O
13-06-2-12-319 -o -00	1,30	OL	80	LW	OCHR	O
13-06-2-12-319 -p -00	1,25	OL	80	LW	OCHR	O
13-06-2-12-319 -r -00	1,30	BRZ	70	LW	OCHR	O
13-06-2-12-319 -y -00	1,86	JS	150	LW	OCHR	S
13-06-2-12-321 -h -00	0,56	OL	80	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-321 -l -00	5,27	SO	110	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-321 -m -00	0,54	OL	75	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-322 -b -00	3,56	BRZ	80	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-322 -h -00	1,04	SO	90	LMW	OCHR	O
13-06-2-12-325 -b -00	2,28	OL	65	OL	OCHR	O
13-06-2-12-326 -a -00	1,25	OL	70	OL	OCHR	O
13-06-2-12-326 -i -00	1,86	OL	62	OL	OCHR	O
13-06-2-12-326 -k -00	1,12	OL	65	OL	OCHR	O
13-06-2-12-326 -l -00	0,10	OL	65	OL	OCHR	O
13-06-2-12-330 -x -00	2,50	OL	90	LW	OCHR	O
13-06-2-13-249 -g -00	0,65	BRZ	75	LW	OCHR	O
13-06-2-13-249 -l -00	0,09	DB	150	LW	OCHR	O
13-06-2-13-249 -m -00	0,67	DB	160	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-250 -n -00	0,34	DB	130	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-251 -i -00	1,48	OL	85	OL	OCHR	O
13-06-2-13-252 -a -00	0,74	BRZ	91	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-252 -c -00	0,65	SO	140	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-252 -i -00	1,49	SO	85	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-253 -h -00	0,67	SO	85	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-253 -n -00	0,42	SO	75	LMŚW	GOSP	GPZ

Adres	Pow. [ha]	Gat. Pan.	Wiek	TSL	Funkcja lasu	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
13-06-2-13-254 -b -00	2,68	OL	65	LW	OCHR	O
13-06-2-13-254 -d -00	1,74	DB	164	LW	OCHR	O
13-06-2-13-256 -j -00	0,86	DB	170	LMŚW	GOSP	S
13-06-2-13-256 -l -00	3,50	OL	65	OL	OCHR	S
13-06-2-13-256 -n -00	1,19	OL	80	OL	OCHR	S
13-06-2-13-256 -r -00	0,77	OL	80	OL	OCHR	S
13-06-2-13-257 -m -00	1,29	OL	65	OL	OCHR	O
13-06-2-13-258 -h -00	1,55	OL	89	OL	OCHR	O
13-06-2-13-259 -i -00	1,52	OL	80	OL	OCHR	O
13-06-2-13-265 -i -00	2,28	AK	75	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-266 -b -00	0,68	DB	170	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-266 -m -00	2,18	DB	135	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-267 -c -00	3,11	DB	130	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-267 -j -00	0,05	SO	140	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-276 -d -00	0,98	SO	100	BŚW	GOSP	GZ
13-06-2-13-278 -b -00	2,21	OL	100	OLJ	OCHR	O
13-06-2-13-278 -o -00	1,47	DB	130	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-278 -t -00	1,15	OL	80	OLJ	OCHR	O
13-06-2-13-282 -h -00	0,28	DB	140	LW	OCHR	O
13-06-2-13-283 -c -00	0,81	DB	140	LW	OCHR	O
13-06-2-13-285 -l -00	0,38	DB	140	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-285 -n -00	0,23	SO	115	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-286 -a -00	1,10	MD	105	LW	OCHR	O
13-06-2-13-286 -b -00	1,61	DB	170	LW	OCHR	O
13-06-2-13-289 -f -00	0,65	DB	140	LW	OCHR	O
13-06-2-13-292 -k -00	1,08	DB	140	LMŚW	OCHR	O
13-06-2-13-292 -p -00	1,41	LP	75	LŚW	OCHR	O
13-06-2-13-293 -o -00	1,46	AK	90	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-293 -p -00	0,72	OL	70	LŁ	OCHR	O
13-06-2-13-295 -j -00	1,47	SO	115	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-295 -m -00	0,35	DB	140	LŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-297 -k -00	0,80	SO	100	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-300 -f -00	1,28	AK	80	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-305 -m -00	2,33	SO	95	BMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-309 -b -00	3,02	DB	140	LMŚW	GOSP	GPZ
13-06-2-13-334 -g -00	0,93	OL	80	LMW	OCHR	O
Razem obręb Wińsko	619,61					
Razem nadleśnictwo	1674,08					

Powierzchnia drzewostanów rębnych nieużytkowanych w nadleśnictwie wynosi 973,87 ha, a przeszłorębnych 700,21 ha. Do powierzchni drzewostanów rębnych i przeszłorębnych nieużytkowanych w nadleśnictwie, zostały zaliczone drzewostany na siedliskach priorytetowych, drzewostany w rezerwatach, drzewostany cenne przyrodniczo, wyłączone drzewostany nasienne i na terenach trudno dostępnych oraz z nieprawidłowym układem ostępowym.

3.2 ZADANIA GOSPODARCZE WYNIKAJĄCE Z PLANU URZĄDZANIA LASU DLA NADLEŚNICTWA

3.2.1 ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

Na nadchodzący okres gospodarczy zaplanowano dla Nadleśnictwa Wołów użytkowanie główne na 11051,34 ha powierzchni manipulacyjnej w wymiarze 887994 m^3 miąższości netto. Ogółem na nadchodzący okres gospodarczy zaplanowano dla Nadleśnictwa Wołów użytkowanie główne na 59% powierzchni leśnej zalesionej, w wymiarze 22% zasobów miąższości brutto.

3.2.1.1 UŻYTKI RĘBNE

Sposoby użytkowania rębnego

Użytkowanie rębne jest projektowane z uwzględnieniem ramowych (kierunkowych) wytycznych zawartych w „Zasadach hodowli lasu z 2011 r.” oraz innych wytycznych i instrukcji obowiązujących w Lasach Państwowych oraz zgodne z ustaleniami KZP i NTG.

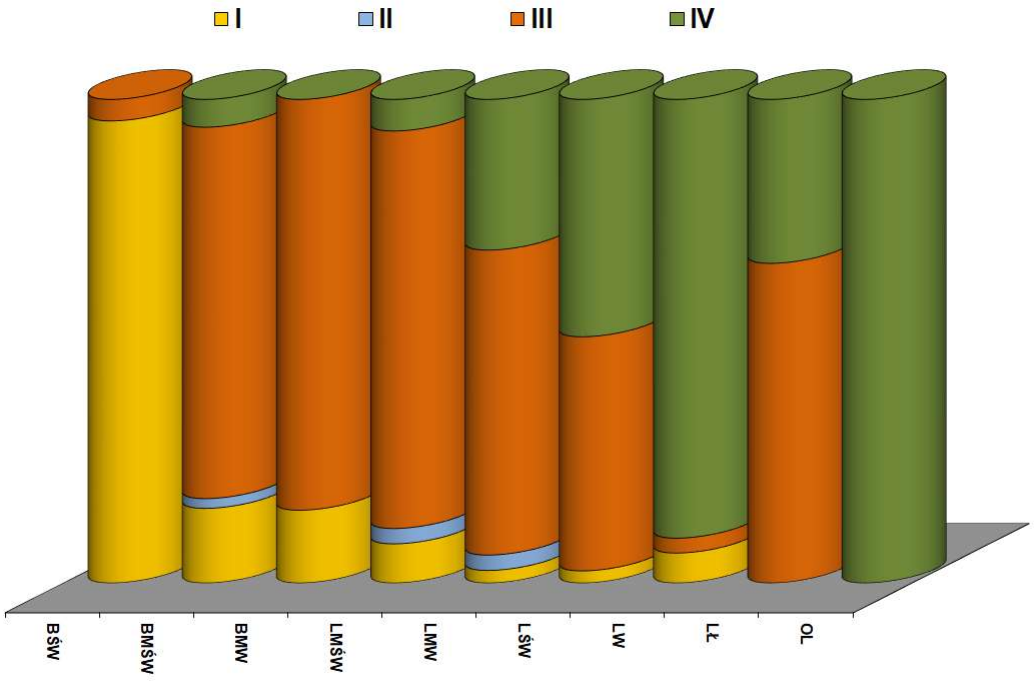
Tab. 73. RODZAJE RĘBNI W POSZCZEGÓLNYCH TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU

Obręb	Powierzchnia	TSL	Rębnia
Dębno	95,16	BŚW	IB
	4,99		IIIA
	53,62	BMŚW	IB
	9,42		IIA
	5,66		IIBU
	102,93		IIIA
	110,49		IIIAU
	20,10		IIIB
	24,83		IVD
	3,89	BMW	IB
	18,90		IIIA
	12,27		IIIAU
	15,02	LMŚW	IB
	2,40		IIB
	67,95		IIIA

Obręb	Powierzchnia	TSL	Rębnia
	63,50		IIIAU
	31,39		IIIB
	38,32		IVD
	51,08		IIIA
	18,57		IIIAU
	17,59	LMW	IIIB
	2,47		IIIBU
	44,78		IVD
	1,21		IB
	7,62	LŚW	IIIAU
	5,10		IIIB
	20,43	LW	IVD
	1,64		IIIAU
	5,89		IIIB
	3,04	LŁ	IVD
	0,82		IVDU
Wińsko	12,27	BŚW	IB
	62,14		IB
	128,91		IIIA
	191,16	BMŚW	IIIAU
	5,47		IIIB
	18,16		IVD
	2,13	BMW	IB
	2,79		IIIA
	57,99		IB
	1,67		IC
	21,82		IIA
	4,97		IIAU
	286,75	LMŚW	IIIA
	257,59		IIIAU
	42,78		IIIB
	7,51		IIIBU
	21,78		IVD
	4,79	LMW	IB
	4,30		IIAU

Obręb	Powierzchnia	TSL	Rębnia
	1,54		IIBU
	7,75		IIIA
	4,57		IIIAU
	12,61		IIIB
	1,22		IIIBU
	11,03		IVD
	1,43		IVDU
	0,90	LŚW	IB
	1,43		IIIA
	7,42		IIIAU
	9,56		IIIB
	6,88		IIIBU
	37,10		IVD
	2,65		IVDU
	3,68	LW	IB
	1,83		IIIBU
	19,54		IVD
	1,99		IVDU
	2,14	OL	IVD

ZASTOSOWANE SPOSOBY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA WOŁÓW

Ryc. 43. Zaprojektowane rębnie w typach siedliskowych dla Nadleśnictwa Wołów

Na powierzchni 310,79 ha zaplanowano rębnie zupełne Ib i Ic. Na powierzchni 53,79 ha zaplanowano rębnie częściowe IIa i IIb, na powierzchni 1518,71 ha zaplanowano rębnie gniazdową IIIa i IIIb, a na powierzchni 248,04 ha zaplanowano rębnie stopniową gniazdową udoskonaloną IVd.

Tab. 74. PRZYJĘTE SPOSOBY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

TSL	Rodzaj rębni												Suma końcowa
	IB	IC	IIA	IIAU	IIB	IIBU	IIIA	IIIAU	IIIB	IIIBU	IVD	IVDU	
BMŚW	101,56		8,23				209,78	287,04	25,57		32,43		664,61
BMŚW(ochr)	14,20		1,19			5,66	22,06	14,61			10,56		68,28
BMW(ochr)	6,02						21,69	12,27					39,98
BŚW	102,15						4,99						107,14
LŁ(ochr)	5,28							1,64	5,89		3,04	0,82	16,67
LMŚW	59,50	1,15	14,72	4,97			299,26	289,28	55,31	7,51	57,42		789,12
LMŚW(ochr)	13,51	0,52	7,10		2,40		55,44	31,81	18,86		2,68		132,32
LMW(ochr)	4,79			4,30		1,54	58,83	23,14	30,20	3,69	55,81	1,43	183,73
LŚW	2,11						1,43	15,04	13,51	6,88	30,18	2,65	71,80
LŚW(ochr)									1,15		6,92		8,07
LW(ochr)					3,68					1,83	39,97	1,99	47,47
OL(ochr)											2,14		2,14
Razem	**309,12**	**1,67**	**31,24**	**9,27**	**6,08**	**7,20**	**673,48**	**674,83**	**150,49**	**19,91**	**241,15**	**6,89**	**2131,33**

Tab. 75. ZESTAWIENIE WYDZIELEŃ Z ZAPLANOWANĄ RB I NA SIEDLISKACH LASOWYCH Z FUNKCJA LASU OCHRONNĄ

Adres leśny	Pow	Siedlisko	Rodzaj pow.	Funkcja lasu	Gospodar-stwo	TD	Skrócony opis
13-06-2-08-10 -h -00	1,64	LMŚW	D-STAN	OCHR	O	DB SO	7So 75; Zd 07, POROL; uszk. 40%
13-06-2-08-11 -h -00	1,64	LMŚW	D-STAN	OCHR	O	DB SO	8So 70, Zd 06; POROL, uszk. 40%, przebudowa
13-06-2-08-12 -b -00	0,71	LMŚW	D-STAN	OCHR	O	DB SO	8So 50, Zd 08, POROL, uszk. 40% przebudowa
13-06-2-08-31 -c -00	0,89	LMŚW	D-STAN	OCHR	O	DB SO	10So 82, Zd 07, uszk 30%
13-06-2-11-37 -a -00	6,32	LMŚW	D-STAN	OCHR	O	DB SO	7So 62, Zd 07, POROL, uszk. 40%, przebudowa
13-06-2-11-43 -g -00	1,45	LMŚW	D-STAN	OCHR	O	DB SO	10So 67, Zd 07, POROL, uszk. 50%, przebudowa
13-06-2-11-47 -k -00	0,86	LMŚW	D-STAN	OCHR	O	DB SO	6Św 50, Zd 08, POROL, uszk. 40%, przebudowa
13-06-2-11-55 -h -00	1,41	LMW	D-STAN	OCHR	O	SO DB	10So 52, Zd 07, uszk. 40%, przebudowa
13-06-2-10-169 -d -00	3,38	LMW	D-STAN	OCHR	O	SO DB	7Św 40, Zd 06, uszk. 50%, przebudowa
13-06-2-10-211A -n -00	0,52	LMŚW	D-STAN	OCHR	O	DB SO	4Jś 82, Zd 05, POROL, uszk. 40%, przebudowa

W Nadleśnictwie Wołów znajduje się 10 wydzieleń leśnych na powierzchni 18,82 ha zagospodarowanych rębnią zupełną na siedliskach lasowych w lasach uznanych za ochronne. Wydzielnia te zlokalizowane są na obrębie leśnym Wińsko na terenie trzech leśnictw: Stryjno, Wińsko, Krzelów. W większości są to drzewostany sosnowe. Charakteryzują się one niskim zadrzewieniem, słabym zwarciem poziomym, wysokim udziałem drzew uszkodzonych (czynniki grzybowe i klimatyczne), dużym udziałem pokrycia przez warstwę podszytową gatunkiem inwazyjnym czeremchą amerykańską oraz pokrywą zadarnioną. W wyniku uzgodnień przeprowadzonych z przedstawicielami Nadleśnictwa Wołów zapadła decyzja o zastosowaniu w przypadku powyższych wydzieleń rębni zupełnej, która skraca okres odnowienia i gwarantują skuteczny sposób uzyskania młodego pokolenia w istniejących warunkach.

Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębnego (***Wzór nr 6***) został sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów i zamieszczony w części tabelarycznej planu urządzenia lasu.

Rozmiar projektowanych cięć rębnych został uzgodniony i omówiony z Nadleśnictwem Wołów, w obecności przedstawicieli RDLP we Wrocławiu.

Zaplanowane cięcia użytków rębnych zostały wniesione na:

- ☑ mapy gospodarcze w skali 1:5000,
- ☑ mapy przeglądowo-gospodarcze cięć rębnych w skali 1:10000,

☑ mapy przeglądowe cięć rębnych dla obrębu w skali 1:25000.

Charakterystyka użytków rębnych zaliczonych na etat

Do użytkowania rębnego zakwalifikowano drzewostany wg pilności użytkowania i potrzeb odsłaniania młodego pokolenia:

☑ w klasie odnowienia,

☑ przeszłorębne,

☑ rębne,

☑ w klasie do odnowienia,

☑ bliskorębne.

Tab. 76. TABELA NR XV ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW CIĘĆ W GOSPODARSTWACH

Gospodarstwo, Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprzątające	Cięcia pozostałe	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	1,74	28,20	45,11	73,31	-	75,05
Lasów ochronnych (O)	44,32	76,53	304,50	381,03	-	425,35
Lasów gospodarczych (GZ)	102,15	-	4,99	4,99	-	107,14
Lasów gospodarczych (GPZ)	162,58	613,37	747,84	1361,21	-	1523,79
Lasów gospodarczych (GP)	-	-	-	-	-	-
Razem gospodarstwo (G)	264,73	613,37	752,83	1366,20	-	1630,93
Ogółem	310,79	718,10	1102,44	1820,54	-	2131,33

Projektowane użytkowanie rębne wynika ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i zapewnia osiągnięcie celu hodowlanego.

Cięcia rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego

Obejmują:

☑ uprzątnięcie płazowin w rozmiarze 40 m^3 netto, w wydzeleniu 13-06-2-09-240A -n -00,

☑ uprzątnięcie nasienników, przestojów i przedrostów, nie zaliczonych do wartościowych dla hodowli selekcyjnej o miąższości 788 m3 grubizny netto, według poniższej lokalizacji:

13-06-1-03-20 -a -00
13-06-1-03-20 -c -00
13-06-1-03-20 -h -00
13-06-1-03-20 -i -00
13-06-1-01-55 -k -00
13-06-1-01-56 -i -00

13-06-1-01-71 -k -00	13-06-1-04-194 -j -00
13-06-1-03-87 -b -00	13-06-1-04-254 -b -00
13-06-1-03-87 -f -00	13-06-2-09-59 -b -00
13-06-1-03-110 -a -00	13-06-2-09-59 -j -00
13-06-1-03-130 -g -00	13-06-2-08-122 -d -00
13-06-1-04-160 -f -00	13-06-2-13-292 -j -00
13-06-1-04-191 -j -00	13-06-2-13-308 -i -00

- ☑ pozyskanie drewna z poszerzenia linii podziału powierzchniowego o miąższości 71 m^3 grubizny netto na powierzchni 0,30 ha.

  Ogółem przewidziano do uprzątnięcia 899 m^3 grubizny netto w ramach użytków rębnych niezaliczonych na poczet wyliczonego etatu powierzchniowego.

3.2.1.2 UŻYTKOWANIE PRZEDRĘBNE

Plan cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów dla obrębów.

W skład planów wchodzą:

- ☑ trzebieże wczesne (TW),
- ☑ trzebieże późne (TP).

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębnego w 10-leciu. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (TW, TP). Należy zaznaczyć, że miąższość przewidziana do pozyskania w użytkach przedrębnych została podana globalnie dla całego nadleśnictwa z podziałem na obręby leśne. Wielkość użytkowania przedrębnego w poszczególnych pododdziałach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów. Zasady wykonywania cięć pielęgnacyjnych są opisane w „Zasadach hodowli lasu z 2011 r.”. Zgodnie z ustaleniami KZP nie planowano zabiegów CPP oraz zabiegów dwunawrotowych.

W części tabelarycznej elaboratu przedstawiono zestawienia dotyczące danych wynikających z zaplanowanych zadań z zakresu użytkowania przedrębnego (Tabela nr XVI – Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku).

Tab. 77. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PLANU UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH DLA NADLEŚNICTWA WOŁÓW

Lp.	Kategorie użytków	Obręb Dębno		Obręb Wińsko		Nadleśnictwo	
		Pow. [ha]	Miąższość netto m^3	Pow. [ha]	Miąższość netto m^3	Pow. [ha]	Miąższość netto m^3
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Czyszczenia (CP-P)	-	-	-	-	-	-
2	Trzebieże wczesne (TW)	1073,04	47520,65	1497,93	68028,49	2570,97	115549,14
3	Trzebieże późne (TP)	3032,21	222743,35	3315,06	208571,51	6347,27	431314,86
4	Razem Trzebieże	4105,25	270264,00	4812,99	276600,00	8918,24	546864,00
Razem		**4105,25**	**270264,00**	**4812,99**	**276600,00**	**8918,24**	**546864,00**

Tab. 78. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE POWIERZCHNI Z WYKAZU CIĘĆ UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH DLA NADLEŚNICTWA WOŁÓW W ROZBICIU NA LEŚNICTWA I RODZAJ ZABIEGU

Leśnictwo	CP-P	TW	TP	Razem
	m^3 netto/ha			
1	2	3	4	5
Obręb Dębno				
Orzeszków	-	6229,65	51964,17	58193,82
	0	143,75	705,60	849,35
Tarchalice	-	7306,95	22349,77	29656,72
	0	151,40	305,24	456,64
Wrzosy	-	8410,44	26411,13	34821,57
	0	145,02	371,76	516,78
Dębno	-	4902,70	14426,26	19328,96
	0	128,78	260,51	389,29
Rudno		10147,01	49299,18	59446,19
		229,34	657,87	887,21
Mojęcice	-	8961,10	54582,07	63543,17
	0	184,00	679,63	863,63
Prawików		1562,80	3710,77	5273,57
		90,75	51,60	142,35
Razem obręb Dębno	-	47520,65	222743,35	270264,00
	-	1073,04	3032,21	4105,25
Obręb Wińsko				
Stryjno	-	7440,25	16588,51	24028,76
	0	205,39	339,26	544,65
Głębowice	-	4697,27	25667,9	30365,17
	0	134,6	465,04	599,64
Wińsko	-	11324,39	31775,58	43099,97
	0	260,19	577,71	837,9

Leśnictwo	CP-P	TW	TP	Razem
	m^3 netto/ha			
1	2	3	4	5
Krzelów	-	13511,58	29160,54	42672,12
	0	291,37	533,05	824,42
Smogorzów	-	11416,86	45747,57	57164,43
	0	214,06	569,88	783,94
Garwół	-	19638,14	59631,41	79269,55
	0	392,32	830,12	1222,44
Razem obręb Wińsko	-	68028,49	208571,51	276600,00
	0	1497,93	3315,06	4812,99
Ogółem nadleśnictwo	-	115549,14	431314,86	546864,00
	0	2570,97	6347,27	8918,24

Poniższe zestawienie przedstawia wykaz drzewostanów dojrzałych rębnie, w których zostało zaprojektowane użytkowanie przedrębne na ogólną powierzchnię 138,75 ha. Wskazania gospodarcze zostały określone w trakcie taksacji na gruncie i wynikają z potrzeb hodowlanych drzewostanu. Wszystkie te pozycje zostały uzgodnione z nadleśnictwem w trakcie odbioru prac terenowych.

Tab. 79. WYKAZ DRZEWOSTANÓW RĘBNYCH, DLA KTÓRYCH ZAPLANOWANO CIĘCIA PIELĘGNACYJNE (TP)

Adres leśny	Powierzchnia	Gospodarstwo	Typ siedliskowy lasu	Udział	Gatunek panujący	Wiek	Zadrzewienie
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
13-06-1-01-3 -b -00	3,85	O	LMW	6	OL	62	0,9
13-06-1-01-3 -l -00	1,62	O	LMW	7	OL	62	0,9
13-06-1-02-64 -d -00	0,56	O	LMW	5	OL	65	1
13-06-1-03-80 -c -00	0,68	S	BMW	7	BRZ	65	0,8
13-06-1-05-182 -k -00	0,98	O	LW	10	OL	70	1
13-06-1-05-183 -j -00	1,53	O	LMW	6	OL	70	0,8
13-06-1-05-185 -l -00	4,51	O	LMŚW	5	BRZ	70	0,9
13-06-1-05-216 -b -00	6,53	O	LMW	6	SO	75	0,6
13-06-1-05-216 -f -00	2,65	GPZ	LMŚW	7	SO	75	0,9
13-06-1-05-241 -a -00	0,64	GPZ	LMŚW	10	SO	80	1
13-06-1-05-245 -d -00	0,71	GPZ	LŚW	7	MD	85	0,8
13-06-1-06-311 -b -00	5,73	O	LMW	5	OL	61	0,9
13-06-1-06-311 -d -00	1,23	O	LMW	8	OL	63	0,8
13-06-1-06-371 -a -00	1,34	O	LMŚW	8	AK	65	0,9
13-06-2-08-1 -f -00	0,89	O	OLJ	10	OL	65	0,8
13-06-2-08-15 -d -00	4,27	O	LMŚW	4	BRZ	64	0,7
13-06-2-08-16 -c -00	2,94	O	LMŚW	4	BRZ	69	0,7

Adres leśny	Powierzchnia	Gospodarstwo	Typ siedliskowy lasu	Udział	Gatunek panujący	Wiek	Zadrzewienie
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
13-06-2-08-22 -l -00	0,83	O	LW	5	SO	75	0,8
13-06-2-08-34 -c -00	3,19	O	LMŚW	7	SO	80	0,8
13-06-2-08-6 -c -00	0,59	O	OLJ	9	OL	70	0,7
13-06-2-09-242 -c -00	1,35	O	LW	4	MD	85	0,8
13-06-2-09-59 -l -00	0,78	GPZ	BMŚW	10	AK	70	0,8
13-06-2-09-64 -a -00	5,12	S	LW	5	LP	80	0,7
13-06-2-09-81 -f -00	0,67	O	LW	10	OL	70	0,8
13-06-2-09-88 -f -00	1,97	O	LW	6	OL	75	0,7
13-06-2-09-98 -a -00	3,1	S	LMŚW	5	SO	74	1
13-06-2-09-98 -l -00	1,58	S	LMŚW	10	SO	74	0,9
13-06-2-10-203 -a -00	18,34	GPZ	LMŚW	10	SO	75	0,7
13-06-2-10-204 -b -00	3,51	GPZ	LMŚW	6	BRZ	65	0,6
13-06-2-10-208 -c -00	0,84	GPZ	LMŚW	10	AK	75	0,8
13-06-2-11-214 -c -00	0,94	GPZ	LMŚW	10	SO	75	0,7
13-06-2-11-214 -g -00	1,68	GPZ	LMŚW	8	SO	75	0,8
13-06-2-11-214 -h -00	3,05	GPZ	LMŚW	8	SO	75	0,8
13-06-2-11-215 -c -00	3,73	GPZ	LMŚW	10	SO	75	0,8
13-06-2-11-216 -h -00	4,7	O	LW	5	OL	65	0,8
13-06-2-11-218 -b -00	2,23	GPZ	LMŚW	6	OL	80	0,8
13-06-2-11-225 -c -00	1,26	O	LMW	5	BRZ	65	0,7
13-06-2-11-228 -i -00	5,94	GPZ	LMŚW	7	SO	74	0,9
13-06-2-11-235 -j -00	3,48	O	BMŚW	10	SO	89	0,8
13-06-2-11-49 -n -00	1,37	O	BMŚW	7	SO	83	0,7
13-06-2-11-50 -d -00	1,76	O	LMŚW	9	SO	73	0,7
13-06-2-11-51 -c -00	0,62	O	LMŚW	10	SO	73	0,8
13-06-2-11-53 -c -00	0,92	O	LMŚW	8	SO	72	0,7
13-06-2-11-54 -c -00	1,66	O	LMŚW	9	SO	75	0,7
13-06-2-12-138 -w -00	2,74	O	LMW	9	OL	65	0,8
13-06-2-12-320 -c -00	6,55	GPZ	LMŚW	10	SO	75	0,8
13-06-2-12-321 -a -00	2,36	O	OL	6	OL	65	0,8
13-06-2-13-251 -b -00	4,86	GPZ	LMŚW	10	SO	80	0,9
13-06-2-13-257 -c -00	0,98	GPZ	LMŚW	10	SO	75	0,8
13-06-2-13-267 -b -00	0,99	GPZ	LMŚW	10	SO	80	0,8
13-06-2-13-284 -k -00	0,46	GPZ	LMŚW	8	BRZ	65	0,9
13-06-2-13-285 -k -00	0,55	GPZ	LMŚW	7	SO	75	0,9

Adres leśny	Powierzchnia	Gospodarstwo	Typ siedliskowy lasu	Udział	Gatunek panujący	Wiek	Zadrzewienie
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
13-06-2-13-297 -g -00	3,39	GPZ	LMŚW	10	SO	75	0,9
Razem	**138,75**						

* potrzeba wykonania zabiegu wynika z potrzeby stwierdzonej na gruncie.

3.2.1.3 ŁĄCZNIE UŻYTKI GŁÓWNE

Szczegółowe dane dotyczące wielkości użytków głównych zawiera tabela nr XVII, zamieszczona w części tabelarycznej planu urządzenia lasu.

Dane zawarte w tabelach:

- powierzchnia do cięcia – manipulacyjna,
- powierzchnia do odnowienia,
- powierzchnia jednorazowego zabiegu pielęgnacyjnego dla użytków przedrębnych,
- miąższość grubizny brutto i netto.

Etat miąższościowy grubizny netto

Etat miąższościowy grubizny netto stanowi sumę miąższości drzewostanów lub ich części, ujętych w wykazie projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6) w ramach etatu miąższościowego brutto. Miąższość netto oblicza się jako iloczyn miąższości brutto i współczynników redukcyjnych (I.U.L. *§ 93).* Do tak obliczonej miąższości netto dodaje się 5% miąższości z tytułu spodziewanego przyrostu drzewostanów do chwili wyrębu. Miąższość grubizny netto użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu, powiększa się o miąższość grubizny netto użytków rębnych nie zaliczonych na poczet przyjętego etatu. Tak ustalona suma użytków rębnych na okres obowiązywania planu zatwierdzana jest jako wielkość maksymalna.

Tab. 80. TABELA NR XVII ZESTAWIENIE ŁĄCZNE UŻYTKÓW GŁÓWNYCH DLA NADLEŚNICTWA WOŁÓW

Kategoria cięć	Obręb Dębno				Obręb Wińsko				Nadleśnictwo			
	Powierzchnia - ha		Miąższość grubizny m3 brutto	Miąższość grubizny m3 netto	Powierzchnia - ha		Miąższość grubizny m3 brutto	Miąższość grubizny m3 netto	Powierzchnia - ha		Miąższość grubizny m3 brutto	Miąższość grubizny m3 netto
	Cięcia* (manipulacyjna)	Do odnowienia			Cięcia* (manipulacyjna)	Do odnowienia			Cięcia* (manipulacyjna)	Do odnowienia		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Użytki rębne: **A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu**	861,08	472,90	152466	127733	1270,25	672,12	236277	196296	2131,33	1145,02	388743	324029
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	-	-	7623	6386	-	-	11814	9816	-	-	19437	16202
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	**861,08**	**472,90**	**160089**	**134119**	**1270,25**	**672,12**	**248091**	**206112**	**2131,33**	**1145,02**	**408180**	**340231**
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu **1. uprzątnięcie płazowin**	-	-	-	-	1,47	1,47	45	40	1,47	1,47	45	40
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	-	724	615	-	-	204	173	-	-	928	788
3. pozostałe	0,28	-	78	66	0,02	-	5	5	0,30	-	83	71
Razem nie zaliczone	0,28	-	802	681	1,49	1,47	254	218	1,77	1,47	1056	899
Razem użytki rębne	**861,36**	**472,90**	**160891**	**134800**	**1271,74**	**673,59**	**248345**	**206330**	**2133,10**	**1146,49**	**409236**	**341130**
II. Użytki przedrębne **A. Czyszczenia**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B. Trzebieże	4105,25	-	337830	270264	4812,99	-	345750	276600	8918,24	-	683580	546864
Razem użytki przedrębne	4105,25	-	337830	270264	4812,99	-	345750	276600	8918,24	-	683580	546864
Ogółem użytki główne (I+II)	**4966,61**	**472,90**	**498721**	**405064**	**6084,73**	**673,59**	**594095**	**482930**	**11051,34**	**1146,49**	**1092816**	**887994**

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

ZESTAWIENIE ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA LEŚNICTW – POZYSKANIE DREWNA.

Leśnictwo	Użytkowanie rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu wraz z 5% przyrostem					Użytkowanie przedrębne				Zaliczone na poczet etatu- ogółem	Użytkowanie nie zaliczone na poczet przyjętego etatu			Niezaliczone na poczet etatu ogółem	Etat użytkowania ogółem
	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe i stopniowe		Rębnia przerębowa	Użytkowanie rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	Czyszczenia	Trzebieże wczesne	Trzebieże późne	Ogółem		Uprzątnięcie płazowin	Uprzątnięcie nasienników i przestoi	Pozostałe		
		cięcia uprzątające	cięcia pozostałe												
	Etat miąższościowy w m^3 netto / etat powierzchniowy (powierzchnia manipulacyjna) w ha														
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*
Orzeszków	13744	3835	5327	-	22906	-	6228,34	51936,97	58165,31	81071,31		185		185	81256,31
	50,66	20,90	64,88	-	136,44	-	143,75	705,60	849,35	985,79					985,79
Tarchalice	10056	3112	1857	-	15025	-	7310,21	22340,16	29650,37	44675,37					44675,37
	33,28	16,91	17,07	-	67,26	-	151,40	305,24	456,64	523,90					523,90
Wrzosy	938	7857	8893	-	17688	-	8409,1	26425,72	34834,82	52522,82		152		152	52674,82
	3,16	46,38	101,05	-	150,59	-	145,02	371,76	516,78	667,37					667,37
Dębno	9975	4617	5738	-	20330	-	4902,34	14439,71	19342,05	39672,05		278		278	39950,05
	44,79	25,26	62,34	-	132,39	-	128,78	260,51	389,29	521,68					521,68
Rudno	4581	14557	10485	-	29623	-	10146,09	49325,58	59471,67	89094,67			66	66	89160,67
	14,75	67,15	96,00	-	177,90	-	229,34	657,87	887,21	1065,11			0,28	0,28	1065,39
Mojęcice	5467	9272	12409	-	27148	-	8958,26	54568,37	63526,63	90674,63					90674,63
	22,26	46,44	115,30	-	184,00	-	184,00	679,63	863,63	1047,63					1047,63
Prawików	-	-	1399	-	1399	-	1562,23	3710,92	5273,15	6672,15					6672,15
	-	-	12,50	-	12,50	-	90,75	51,60	142,35	154,85					154,85
Stryjno	5461	6633	12517	-	24611	-	7440,25	16588,51	24028,76	48639,76		12		12	48651,76
	23,85	38,6	99,22	-	161,67	-	205,39	339,26	544,65	706,32					706,32

Leśnictwo	Użytkowanie rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu wraz z 5% przyrostem					Użytkowanie przedrębne				Zaliczone na poczet etatu- ogółem	Użytkowanie nie zaliczone na poczet przyjętego etatu			Niezaliczone na poczet etatu ogółem	Etat użytkowania ogółem
	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe i stopniowe		Rębnia przerębowa	Użytkowanie rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	Czyszczenia	Trzebieże wczesne	Trzebieże późne	Ogółem		Uprzątnięcie płazowin	Uprzątnięcie nasienników i przestoi	Pozostałe		
		cięcia uprzątające	cięcia pozostałe												
	Etat miąższościowy w m^3 netto / etat powierzchniowy (powierzchnia manipulacyjna) w ha														
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*
Głębowice	236	14919	11331	-	26486	-	4697,27	25667,9	30365,17	56851,17	40	46		86	56937,17
	0,70	81,60	115,15	-	197,45	-	134,60	465,04	599,64	797,09	1,47			1,47	798,56
Wińsko	6147	27366	18917	-	52430	-	11324,39	31775,58	43099,97	95529,97					95529,97
	29,89	145,96	153,16	-	329,01	-	260,19	577,71	837,90	1166,91					1166,91
Krzelów	13009	9010	7267	-	29286	-	13511,58	29160,54	42672,12	71958,12					71958,12
	54,41	42,77	67,86	-	165,04	-	291,37	533,05	824,42	989,46					989,46
Smogorzów	6422	14290	17877	-	38589	-	11416,86	45747,57	57164,43	95753,43					95753,43
	19,30	65,70	142,18	-	227,18	-	214,06	569,88	783,94	1011,12					1011,12
Garwół	3227	25803	5680	-	34710	-	19638,14	59631,41	79269,55	113979,6		115	5	120	114099,60
	13,74	120,43	55,73	-	189,90	-	392,32	830,12	1222,44	1412,34			0,02	0,02	1412,36
Ogółem Nadleśnictwo	79263	141271	119697	-	340231	-	115545,1	431318,9	546864	887095	40	788	71	899	887994
	310,79	718,10	1102,44	-	2131,33	-	2570,97	6347,27	8918,24	11049,57	1,47		0,30	1,77	11051,34

3.2.2 ZESTAWIENIE ZADAŃ Z ZAKRESU HODOWLI LASU

Zadania z zakresu prac hodowlanych – odnowienia, zalesienia, pielęgnowania lasu, melioracji agrotechnicznych i wodnych zostały ujęte we wskazaniach gospodarczych opisów taksacyjnych sporządzonych dla Nadleśnictwa Wołów dla poszczególnych obrębów leśnych.

Podstawą sporządzonych planów są:

- ☑ wskazówki gospodarcze podane w kartach dokumentacji źródłowej opisów taksacyjnych, zebrane w trakcie prac terenowych,
- ☑ wykaz gruntów przeznaczonych do odnowienia i zalesienia,
- ☑ opracowany plan cięć użytków rębnych.

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiła dla bieżącego planu urządzenia lasu perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako celów hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Końcowe podsumowanie hodowlanych wskazań gospodarczych, w rozbiciu na siedliskowe typy lasu, przedstawiono w tabeli XVIII.

Tab. 81. SPODZIEWANY ROZMIAR PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Lp.	Rodzaj czynności	Obręby		Nadleśnictwo
		DĘBNO	WIŃSKO	
		Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4	5
1.	Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	74,21	28,40	102,61
2.	Zalesienia gruntów nieleśnych	-	27,52	27,52
3.	Odnowienia zrębów projektowanych	168,90	141,89	310,79
4.	Odnowienia przy rębniach złożonych	388,58	694,70	1083,28
5.	Podsadzenia produkcyjne	1,06	-	1,06
6.	Dolesienia luk i przerzedzeń	2,35	8,56	10,91
7.	Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	1,35	6,94	8,29
8.	Poprawki i uzupełnienia na gruntach proj. do odnowienia i zal. w wys. 10% ich pow.	0,00	0,00	-
9.	Wprowadzenie podszytów	-	-	-
10.	Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	141,43	358,74	500,17
11.	Pielęgnowanie gleby w uprawach proj.			-

Lp.	Rodzaj czynności	Obręby		Nadleśnictwo
		DĘBNO	WIŃSKO	
		Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4	5
12.	Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	252,90	329,17	582,07
13.	Pielęgnowanie upraw projektowanych (CW)			-
14.	Pielęgnowanie młodników (CP)	1563,72	966,24	2529,96
15.	Pielęgnowanie młodników (CP-P)	-	-	-
16.	Nawożenie	-	-	-
17.	Regulacja stosunków wodnych	-	-	-
18.	Specjalne zabiegi agrotechniczne	634,40	890,72	1525,12

Zgodnie z decyzją KZP, z tytułu uszkodzeń młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki w drzewostanach KO i KDO, nie zwiększano powierzchni do odnowienia.

Omówienie zadań gospodarczych

Odnowienia i zalesienia otwarte

Odnowienia halizn, płazowin, zrębów – obejmują powierzchnię halizn, płazowin, zrębów zaległych, zrębów bieżących zaplanowanych na powierzchni 102,61 ha.

Zalesienia gruntów nieleśnych – obejmują powierzchnię gruntów nieleśnych uzgodnionych i wytypowanych wspólnie z przedstawicielami Nadleśnictwa Wołów na powierzchni 27,52 ha, zgodnie z zapisami w MPZP.

Odnowienia zrębów projektowanych – zaplanowano na powierzchni 310,79 ha obejmują powierzchnię zrębów projektowanych do odnowienia po wykonaniu zręby zupełnego.

Odnowienia i zalesienia pod osłoną

Projektowano jako kontynuację procesu odnowienia realizowanego rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi oraz dolesienia luk i przerzedzeń. Opisano tu odnowienia na powierzchni 1095,25 ha.

Odnowienia pod osłoną przy rębniach złożonych – projektowano jako kontynuację procesu odnowienia realizowanego rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi.

Opisano tu odnowienia na powierzchni 1083,28 ha w tym:

- ☑ odnowienia w drzewostanach z projektowanym użytkowaniem rębnym: 834,23 ha,
- ☑ odnowienia w uprawach i młodnikach po rębni częściowej: 128,14 ha,
- ☑ odnowienia w KO i KDO na których nie planuje się użytkowania rębnego 120,91 ha.

Podsadzenia produkcyjne – na nadchodzące 10-lecie w Nadleśnictwie Wołów nie zaprojektowano wprowadzanie młodego pokolenia (ODN-IIP).

Dolesienie luk i przerzedzeń – obejmują powierzchnie luk wykazane w opisach taksacyjnych lasu w drzewostanach II i starszych klas wieku, lecz nie przeznaczonych do użytkowania rębnego. Powierzchnia drzewostanów, w których zaplanowano dolesienia przerzedzeń została uzgodniona z nadleśnictwem. Wykonanie tych czynności gospodarczych należy przewidzieć w pierwszych latach obowiązywania planu urządzenia lasu. Zaleca się stosowanie sadzonek gatunków w pełni wykorzystujących istniejące mikrosiedlisko, z jednoczesnym zwróceniem uwagi na dobór składu gatunkowego do przyjętego typu gospodarczego drzewostanu. Zalecany jest materiał szkółkarski dobrej jakości.

Dolesienia luk i przerzedzeń opisano na powierzchni 10,91 ha, w następujących wydzieleniach:

13-06-1-01-2 -f -00
13-06-1-01-2A -g -00
13-06-1-02-73 -c -00
13-06-1-05-202 -a -00
13-06-1-05-202 -b -00
13-06-1-05-223 -g -00
13-06-1-06-313 -a -00
13-06-1-06-315 -a -00
13-06-2-11-39 -a -00
13-06-2-11-42 -a -00
13-06-2-11-49 -a -00
13-06-2-08-69 -w -00
13-06-2-08-76 -g -00
13-06-2-09-89 -a -00
13-06-2-09-96 -g -00
13-06-2-09-115 -i -00
13-06-2-08-122A -a -00
13-06-2-08-124 -g -00
13-06-2-12-132 -a -00
13-06-2-12-134 -a -00
13-06-2-12-136 -a -00
13-06-2-12-141 -d -00
13-06-2-12-141 -i -00
13-06-2-12-142 -b -00
13-06-2-12-148 -d -00
13-06-2-12-156 -r -00
13-06-2-10-179 -o -00
13-06-2-10-180 -l -00
13-06-2-10-192 -f -00
13-06-2-10-196 -c -00
13-06-2-11-225 -p -00
13-06-2-13-253 -i -00
13-06-2-13-254 -b -00
13-06-2-13-254 -i -00
13-06-2-13-271 -f -00
13-06-2-13-279 -i -00
13-06-2-13-284 -a -00
13-06-2-13-293 -i -00
13-06-2-12-319 -d -00
13-06-2-12-326 -b -00
13-06-2-13-335 -bx -00

Poprawki i uzupełnienia – projektowano w uprawach i młodnikach I klasy wieku w istniejących uprawach jedno i dwuletnich o obniżonym zadrzewieniu,

Uzupełnienia projektowano w starszych uprawach i młodnikach, w wieku do 20 lat, o niskim czynniku zadrzewienia często „lukowatych”.

Poprawki i uzupełnienia zaplanowano na powierzchni 8,29 ha.

Pielęgnowanie gleby – projektowano w uprawach do 5 lat; w dolesionych lukach i odnowionych gniazdach w uzgodnieniu z nadleśnictwem. W trakcie planowania czynności hodowlanych związanych z pielęgnacją gleby zaplanowano zabiegi dla wydzieleni, dla których nie planowano CW. Pielęgnację gleby jako zabieg obligatoryjny, zaplanowano na powierzchni 500,17 ha.

Pielęgnowanie upraw (CW) – projektowano dla istniejącego młodego pokolenia, w tym:

- ☑ w uprawach w wieku powyżej 5 lat,
- ☑ w dolesionych lukach
- ☑ w odnowionych gniazdach w uzgodnieniu z nadleśnictwem.

Pielęgnację upraw (CW) jako zabieg obligatoryjny, zaplanowano na powierzchni 582,07 ha.
Łączna powierzchnia zabiegu obligatoryjnego jakim jest pielęgnacja upraw wynosi 1082,24 ha.

Pielęgnowanie młodników (CP) – zaplanowano młodniki, które wymagają wykonania zabiegów hodowlanych związanych z regulowaniem składu gatunkowego, wyrównywaniem tempa wzrostu, normowaniem zwarcia, poprawą jakości i zdrowotności drzewostanu. Wykonywane czynności mają charakter selekcji negatywnej.

W szczególności projektowano w:

- ☑ młodnikach liściastych i wielogatunkowych Ib klasy wieku,
- ☑ młodnikach sosnowych o wysokości powyżej 5m.

Pielęgnację, CW i CP planowano w uprawach po rębniach złożonych oraz w drzewostanach w trakcie użytkowania rębniami częściowymi i gniazdowymi.

Melioracje agrotechniczne – zostały zaplanowane celem stworzenia dogodnych warunków wzrostu na odnawianych powierzchniach. Czynności wykonywane w ramach melioracji agrotechnicznych mają na celu poprawę fizycznych właściwości gleby.

W planie hodowli na najbliższe 10-lecie nie projektuje się zabiegów związanych z wprowadzeniem podszytów i nawożeniem lasu.

Leśna regionalizacja dla nasion i sadzonek w Nadleśnictwie Wołów

Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 29 lipca 2015 roku, w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz.U. 2015. 1425 z dnia 21.09.2015).

Nadleśnictwo Wołów położone jest w regionie:

51 dla So, 50 dla Brz, Ol, 50 dla Dbb, Dbs, 50 dla Bk, Jd, Md, Św.

Gospodarka nasienna Nadleśnictwa Wołów

Gospodarkę nasienną Nadleśnictwa Wołów stanowią:

Gospodarcze drzewostany nasienne i wyłączone drzewostany nasienne.

W części tabelarycznej planu urządzenia lasu zamieszczono – **wzór nr 2 –** ***„Wykaz obiektów bazy nasiennej”*** **–** sporządzony dla obrębu leśnego.

Gospodarka szkółkarska

Na terenie nadleśnictwa istnieje szkółka o powierzchni 11,89 ha w obrębie Dębno w oddziałach 95 i 117. Należy stwierdzić, iż:

- ☑ istniejąca powierzchnia szkółki w pełni zabezpiecza zapotrzebowanie na materiał sadzeniowy Nadleśnictwa Wołów, jak również dla innych jednostek LP,
- ☑ istniejąca produkcja materiału sadzeniowego może być zwiększona w przypadku zaistniałego popytu ze strony innych odbiorców, np. osób fizycznych.

Tab. 82. TABELA NR XVIII ZESTAWIENIE ZBIORCZE WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH Z OPISÓW TAKSACYJNYCH W ZAKRESIE HODOWLI LASU W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
	Powierzchnia zredukowana - ha															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMŚW	43,78	15,06	115,76	408,92		4,48	588,00	1,66	589,66		178,34	193,16	873,76	1245,26		572,37
BMW	8,37		6,02	18,49	1,06	0,24	34,18	0,24	34,42		14,38	13,52	238,32	266,22		33,84
BŚW	30,16		107,43	4,55		0,88	143,02	0,40	143,42		5,44	12,84	243,21	261,49		142,35
LŁ				21,82			21,82	0,25	22,07		16,46	53,41	238,66	308,53		22,07
LMŚW	16,55	10,36	74,68	453,07		3,13	557,79	2,60	560,39		191,66	203,27	565,77	960,70		560,39
LMW	3,75		4,79	78,58		1,52	88,64		88,64		27,83	27,38	208,89	264,10		88,24
LŚW		2,10	2,11	41,54		0,40	46,15	0,65	46,80		29,06	55,38	55,94	140,38		46,80
LW				55,67		0,11	55,78	2,49	58,27		37,00	23,11	102,91	163,02		58,27
OL				0,64		0,15	0,79		0,79				1,58	1,58		0,79
OLJ													0,92	0,92		
OGÓŁEM	102,61	27,52	310,79	1083,28	1,06	10,91	1536,17	8,29	1544,46		500,17	582,07	2529,96	3612,20		1525,12

3.2.2.2 ZESTAWIENIE ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA LEŚNICTWA

Tab. 83. SPODZIEWANY ROZMIAR PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU W LEŚNICTWACH

Lp.	Nazwa leśnictwa	Prace odnowieniowe							Zalesienia	Pielęgnowanie				Melior. agrot.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr. i uzup. istn.	Wprow. podszytów		Piel. gleby	CW	CP	W tym: CPP	
		Halizny, płaz., zręby	Zręby projekt.	Złoż.	II p.	Luki								
		Powierzchnia [ha]												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Orzeszków	27,13	50,66	40,36	-	0,34	-	-	-	15,06	38,94	259,43	-	116,84
2	Tarchalice	8,55	33,28	25,20	-	0,38	0,25	-	-	8,72	33,46	292,97	-	67,26
3	Wrzosy	3,86	3,16	80,49	1,06	-	0,24	-	-	18,31	23,89	168,68	-	88,81
4	Dębno	19,99	44,79	44,38	-	-	0,86	-	-	10,29	39,66	376,55	-	110,02
5	Rudno	8,33	14,75	99,29	-	0,46	-	-	-	33,14	33,38	121,12	-	122,83
6	Mojęcice	6,35	22,26	80,52	-	0,83	-	-	-	44,10	63,91	194,14	-	109,96
7	Prawików	-	-	11,23	-	-	-	-	-	18,67	19,66	150,71	-	11,23
8	Stryjno	-	23,85	79,68	-	1,32	3,62	-	0,25	57,78	69,56	162,86	-	108,72
9	Głębowice	2,40	0,70	134,42	-	0,60	2,20	-	1,27	61,95	54,65	169,68	-	141,59
10	Wińsko	8,65	29,89	188,36	-	0,98	-	-	-	63,57	76,56	141,38	-	227,88
11	Krzelów	10,13	54,41	56,80	-	1,44	-	-	-	49,28	52,23	98,06	-	122,78
12	Smogorzów	4,74	19,30	108,16	-	1,79	0,25	-	0,73	25,33	23,98	291,03	-	134,97
13	Garwół	7,12	13,74	122,90	-	2,43	0,87	-	25,27	94,24	52,19	103,23	-	155,04
Nadleśnictwo		107,25	310,79	1071,79	1,06	10,57	8,29	-	27,52	500,44	582,07	2529,84	-	1517,93

3.2.3 Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

3.2.3.1 Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

W opracowaniu wytycznych planowanych do wykonania w bieżącym 10-leciu czynności gospodarczych, oparto się między innymi o:

- ☑ „Instrukcję urządzania lasu" z 2011 roku,
- ☑ „Zasady hodowli lasu" z 2012 roku,
- ☑ „Instrukcję ochrony lasu" z 2012 roku,
- ☑ „Instrukcję ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych" z 2020 roku,
- ☑ Wytyczne narady wstępnej, ustaleń KZP i NTG.
- ☑ „Zasady użytkowania lasu" z 2020 roku.

Z uwagi na walory przyrodnicze terenu nadleśnictwa, wymagające szczególnie nieschematycznego podejścia do czynności gospodarczych planowanych na bieżące 10 lecie w Planie Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Wołów na lata 2025 – 2034 zawarto:

- ☑ informacje o zasięgu występujących na terenie nadleśnictw powierzchniowych formach ochrony przyrody, w tym obszarach NATURA 2000 na mapach tematycznych oraz w części ogólnej planu. Wprowadzono odpowiednie zapisy przy opisie taksacyjnym wydzieleń. Podobna zasada obowiązuje w przypadku zidentyfikowanych w wydzieleniach siedlisk przyrodniczych oraz gatunków NATURA 2000,
- ☑ celem stwarzania warunków do rozwoju w ekosystemach leśnych naturalnych zespołów ksylobiontów, zaleca się podjąć w tym zakresie następujące działania:
  - pozostawianie drewna, przede wszystkim liściastego, ścinanego w ramach zabiegów pielęgnacyjnych i posuszu na wytypowanych powierzchniach trudnodostępnych,
  - w przypadku siedlisk łęgowych (91E0) oraz borów i lasów bagiennych i brzozowo-sosnowych bagiennych lasów borealnych (91D0), przyjęto zasadę zaliczania takich powierzchni do gospodarstwa specjalnego i ograniczenie użytkowania rębnego,
  - na pozostałych siedliskach przyrodniczych, uwzględnienie postulowanych postępowań gospodarczych, opisanych w programie ochrony przyrody.

W warunkach, w jakich funkcjonuje Nadleśnictwo Wołów na plan pierwszy wysuwają się działania związane ze środowiskowymi i ochronnymi funkcjami lasu, zmierzające do utrzymania i poprawy stabilności, odporności i żywotności ekosystemów leśnych wobec zagrażających im szkodliwych czynników.

W ramach prac z zakresu hodowlanego należy:

- ☑ w pełni wykorzystywać mikrosiedlisko celem wprowadzania odpowiednich gatunków drzew; ze szczególnym uwzględnieniem jodły na siedliskach lasowych,
- ☑ w pełni wykorzystywać naturalne odnowienie lasu na wszystkich siedliskach, o ile jest zgodne z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, w miarę potrzeb uzupełniać je sztucznie,
- ☑ przy sztucznym uzupełnianiu samosiewów należy w sposób maksymalny wykorzystywać naturalną mozaikowość siedlisk poprzez wzbogacenie składu gatunkowego gatunkami domieszkowymi, zróżnicowania form zmieszania i struktury odnowień.

W trakcie przygotowanie gleby do odnowienia lasu:

- ☑ na glebach silnie zachwaszczonych, z pokrywą silnie zadarnioną i zdziczałą w pełni stosować specjalne sposoby przygotowania gleby,
- ☑ należy dążyć do urozmaicenia składu gatunkowego upraw wykorzystując w pełni mozaikowość gleb,
- ☑ pozostawić na gruntach przeznaczonych do odnowień takich enklaw jak; trwałych i okresowych oczek wodnych, bagien i mokradeł, drzew remiz śródpolnych itp., jako ostoi życia biologicznego i ważnych elementów krajobrazu.

W ramach prac związanych z pielęgnacją i ochroną drzewostanów należy:

- ☑ terminowe i konsekwentne prowadzenie cięć pielęgnacyjnych,
- ☑ stosować selekcję pozytywną w trzebieżach z popieraniem biogrup stabilizujących drzewostan,
- ☑ w trakcie trzebieży zachowywać wyróżniające się osobniki pod względem żywotności i pełnionych przez nie funkcji,
- ☑ w strefach ekotonowych wzdłuż dróg publicznych w ramach cięć pielęgnacyjnych lub rębnych należy usuwać drzewa mogące ze względu na pokrój, zdrowotność lub wiek stwarzać zagrożenie dla ruchu,
- ☑ silniejsze przerzedzenia wykonywać na granicy lasu w celu wytworzenia ekotonów jako stref przejściowych.

W trakcie prac związanych z użytkowaniem i odnowieniem lasu stosować:

- ☑ dostosować okres pozyskania drewna do terminów najmniejszego zagrożenia lasu od czynników szkodotwórczych, należy mieć również na uwadze możliwość wykorzystania przez zwierzynę płową cienkiej kory na drzewach leżących,

- ☑ biologiczną odporność lasu należy kształtować poprzez stosowanie udoskonalonej ogniskowo - kompleksowej metody ochrony lasu,
- ☑ w ramach prowadzonych cięć rębnych w tym także zrębami zupełnymi, zaleca się tworzenie stref przejściowych (ekotonów) z istniejącego drzewostanu lub zakładanie od podstaw zgodnie z IOL i ZHL,
- ☑ stosować środki techniczne chroniące pozostające na powierzchni drzewa przed uszkodzeniami z tytułu wykonywanych prac,
- ☑ w sposób konsekwentny należy dążyć do stosowania technologii przyjaznych środowisku leśnemu,
- ☑ wykorzystywać rębnie złożone z doborem odpowiednich ich rodzajów i form do konkretnych warunków strefy, smugi lub pododdziału,
- ☑ celowe jest pozostawienie na powierzchniach odnawianych fragmentów starodrzewu wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi aż do ich naturalnego rozpadu o powierzchni jednostkowo nie mniejszej niż 0,06 ha i łącznie nie większej niż 5% powierzchni manipulacyjnej pasa zrębowego w przypadku użytkowania rębniami zupełnymi,
- ☑ zastosowana w nadleśnictwie rębnia IVd – (stopniowa gniazdowa udoskonalona) z długim okresem odnowienia 30-40 lat, służy do elastycznego stosowania różnych form cięć - w zależności od siedliska, drzewostanu macierzystego i jego składu gatunkowego, na małych powierzchniach i odnowienia naturalnego, a w przypadku braku możliwości jego uzyskania odnowienie sztuczne drzewostanów, celem uzyskania złożonej ich budowy pionowej i poziomej. Ład przestrzenny cięć i odnowienia w rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej jest wyznaczony przez granice transportowe i drogi wywozowe. Nieodzownym elementem ładu przestrzennego jest wyznaczenie szlaków w odległości, co 60-80 m. W trakcie prowadzenia cięć należy dążyć do wspomagania drzew najlepszych, najżywotniejszych poprzez usuwanie drzew z nimi konkurujących, celem utrzymania możliwie wysokiego i wartościowego przyrostu użytkowego drzewostanu. Rozmieszczenie ośrodków odnowieniowych jest wymuszone położeniem luk, przerzedzeń i kęp podrostów. Podstawą prowadzenia rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej jest dopuszczalne stosowanie wszystkich rodzajów cięć a także zrębów zupełnych na małych powierzchniach. Nawrót cięć wynosi około 5-10 lat, i jest uzależniony od stanu młodego pokolenia oraz jego wymagań świetlnych.

Przy działaniach zmierzających do utrzymania lub zwiększenia retencji wodnej w lasach należy:

- ☑ dostosować sposób zagospodarowania lasów wodochronnych do potrzeb maksymalizacji funkcji, dla których uznane zostały za ochronne,

- ☑ zachować naturalną formację przyrodniczą w dolinach rzek, na bagnach, remizach i wychodniach skalnych jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt oraz regulatorów wilgotności siedlisk i mikroklimatu,
- ☑ zachować w stanie zbliżonym do naturalnego i odtwarzać śródleśne zbiorniki i cieki wodne, jako wyznacznik witalności lasu.

Stan zdrowotny lasu, kumulacja oddziaływania różnych czynników szkodotwórczych, a przy tym mało stabilna struktura ekosystemów leśnych nadleśnictwa – starzenie się drzewostanów, wyklucza stosowanie schematyzmu w wykonywanych pracach i zmusza do poszukiwania rozwiązań dostosowanych do konkretnych układów przyrodniczych, w poszczególnych drzewostanach.

MOŻLIWOŚĆ KSZTAŁTOWANIA ODPORNOŚCI LASU NA SZKODLIWE DZIAŁANIE CZYNNIKÓW

Uodpornienie drzewostanów na wiatr

Odprowadzenie nadmiaru wody i przygotowanie gleby

Jedną z głównych przyczyn powstawania szkód od wiatru jest niedostatecznie silne ukorzenienie drzew. Zalecanymi sposobami przygotowania powierzchni do odnowienia jest:

- ☑ przygotowanie na glebach organicznych dużych kopców o powierzchni co najmniej 30 m^2, na których drzewa będą mogły ukształtować wystarczająco głębokie i rozległe systemy korzeniowe,
- ☑ spulchnianie pogłębiaczami gleb mineralnych, silnie zbitych, szczególnie z podeszwą płużną do głębokości 40 – 50 cm,
- ☑ na powierzchniach z rudawcem stosować głęboką dwupoziomową orkę pełną z kultywatorowaniem lub talerzowaniem,
- ☑ unikać przygotowania gleby w rabaty.

Materiał sadzeniowy i metody sadzenia

Zarówno jakość ukorzenienia sadzeniowego materiału roślinnego jak i sposób jego sadzenia są ważnymi czynnikami kształtującymi stabilność lasu. Zapewnienie właściwych warunków wzrostu drzewek w pierwszej fazie życia można osiągnąć w wyniku:

- ☑ preferowania odnowień naturalnych,
- ☑ stosowania odnowień sztucznych z wykorzystaniem siewu,
- ☑ stosowania sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym,
- ☑ sadzenie w jamkę na pasach przeciwwietrznych, żebrach i progach.

Wybór gatunków

Pod uwagę należy brać gatunki drzew, które głęboko zakorzeniają się, mają zbieżyste pnie oraz twarde i sprężyste drewno. Do gatunków stabilizujących należy zaliczyć modrzew, buk, świerk - właściwego ekotypu, jodła, sosna, jawor. Jednak sam wybór składu gatunkowego nie gwarantuje wyhodowania odpornych drzewostanów. Istotnym elementem jest sposób rozmieszczenia gatunków i prowadzone cięcia pielęgnacyjne.

W mokrych obniżeniach, zaklęśnięciach terenowych należy sadzić gatunki liściaste, a nie świerka.

Więźba

Wpływ więźby na stabilność drzewostanów przejawia się w obniżeniu smukłości drzew i zwiększeniu długości koron wraz z rozluźnieniem więźby. Aby wykorzystać możliwości produkcyjne siedlisk i gatunków, właściwe jest przyjęcie umiarkowanie gęstych więźb i regulowanie przestrzeni wzrostu, szczególnie w pierwszej połowie wieku rębności, poprzez prowadzenie cięć pielęgnacyjnych. W warunkach optymalnych dla danego gatunku należy przyjąć więźbę gęstszą i planować wczesne rozpoczęcie cięć pielęgnacyjnych. Natomiast w niesprzyjających warunkach ekologicznych wprowadzać gatunki w więźbie luźnej.

Cięcia pielęgnacyjne

Ciecia pielęgnacyjne są jednym z podstawowych zabiegów hodowlanych dających możliwość zachowania lub podniesienia odporności drzewostanu na szkodliwy wpływ wiatru. Na obszarach zagrożonych działaniem wiatru cięcia pielęgnacyjne muszą stymulować rozwój strzał i systemu korzeniowego drzew. Istotny wpływ mają cięcia pielęgnacyjne prowadzone w fazach młodnika i tyczkowiny.

Celowe jest ograniczenie intensywności, jak i częstotliwości trzebieży w starszych (powyżej III klasy wieku) przegęszczonych drzewostanach zwiększających ryzyko powstania wywałów. Również silne trzebieże w drzewostanach o obniżonej stabilności mechanicznej, znacząco zwiększają ryzyko wystąpienia szkód od wiatru z powodu otwarcia okapu koron i zakłóceniu systemu wspierania. W trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych istotnym elementem jest popieranie rozwoju biogrup w drzewostanie, które znacznie zwiększają odporność lasu na działanie destrukcyjnych czynników atmosferycznych.

W warunkach naszego kraju należy wykluczyć możliwość stosowania cięć schematycznych.

Rębnie

Przy planowaniu użytkowania rębnego należy mieć na uwadze zmniejszenie zagrożenia uszkodzenia przez wiatr zarówno drzewostanu odnawianego jak i sąsiednich.

Poszczególne rodzaje rębni w różnym stopniu spełniają powyższe warunki. Przy planowaniu odnowienia należy brać pod uwagę:

- ☑ rębnia zupełna o szerokości zrębów powyżej 40 metrów powinna być wykluczona ze stosowania w rejonach narażonych na wiatr. Natomiast stosowanie zrębów smugowych (kulisowych) o szerokości 15 – 30 metrów daje lepsze efekty niż rębnia częściowa. W drzewostanach sosnowych i świerkowych II i wyższej bonitacji nie powinno się wykonywać wrębów,
- ☑ pozostawianie kęp starodrzewu na wszystkich powierzchniach zrębowych nie jest obligatoryjne, można kompensować powierzchnie w ramach różnych, sąsiednich lub rozproszonych powierzchni zrębowych. Sumaryczna powierzchnia pozostawionych fragmentów drzewostanu nie powinna być mniejsza niż 5% powierzchni zrębów zupełnych zaplanowanych w danym dziesięcioleciu w obrębie. Pozostawione płaty starodrzewu mogą stanowić odrębne drzewostany (wydzielenia taksacyjne), w których mogą wykształcić się późne fazy rozwojowe lasu (starzenia, odnowienia, regeneracji, równowagi lub rozpadu),
- ☑ nie należy stosować wielkopowierzchniowej rębni częściowej w litych drzewostanach świerkowych. Rębnia częściowa nadaje się do odnowienia litych drzewostanów bukowych, dębowych i jodłowych,
- ☑ mniejsze zagrożenia występują w drzewostanach użytkowanych rębniami częściowymi pasowymi lub smugowymi, gdy małe powierzchnie manipulacyjne posuwają się w kierunku przeciwnym kierunkowi wiatrów panujących. O stosowaniu tych rębni decyduje dobre zakorzenienie drzewostanu, przygotowanie do odnowienia prawidłowo prowadzonymi cięciami pielęgnacyjnymi i posiadającymi dobrze ukształtowane ściany ochronne, progi, zebra, pasy przeciwwietrzne,
- ☑ za pozbawioną wad uważa się stosowanie rębni przerębowej. W drzewostanach przerębowych na skutek silniejszej zbieżystości pni drzew i nisko położonego punktu ciężkości koron, pomimo większej aerodynamicznej szorstkości koron, zagrożenie wiatrem jest zdecydowanie mniejsze niż w drzewostanach zagospodarowanych innymi metodami,
- ☑ stosowanie rębni stopniowej, szczególnie rębni stopniowej udoskonalona łączącej w sobie elementy pozostałych rębni, jak również stopniowej brzegowo-smugowej mogą być stosowane z sukcesem. Stosowanie rębni stopniowych umożliwia wykorzystanie naturalnych układów geologiczno-klimatycznych jako czynników uodparniających na uszkodzenia od wiatru.

Możliwość wyboru postępowania przy odnawianiu dojrzałych drzewostanów można zwiększyć poprzez właściwą hodowlę.

Płaszcz ochronny

Płaszcz drzewostanu, czyli pas właściwie rozwiniętych drzew od strony panujących wiatrów, spełnia ważną rolę w ochronie wnętrza drzewostanu przed naporem wiatru. Zapewnia samodzielność drzewostanu, dzięki czemu daje swobodę wykonywania potrzebnych zabiegów gospodarczych. Skraj drzewostanu winien być utworzony przez silne, zbieżyste i dobrze zakotwiczone w glebie drzew o koronach przepuszczających silne strumienie powietrza do wnętrza drzewostanu, gdzie ich szybkość stopniowo jest wyhamowana.

Ład przestrzenny

Ład przestrzenny oddziałuje w istotny sposób na obniżenie ryzyka zagrożenia drzewostanów od wiatru. Prawidłowy kierunek posuwania się z cięciami może spowodować, że drzewostany na pasie ostępowym osłaniają się wzajemnie przed uderzeniami wiatru. Aby osłona działała prawidłowo różnica wieku pomiędzy drzewostanami nie może być wyższa niż 20 – 30 lat.

Regulacja użytkowania w ostępach o zakłóconym układzie:

- ☑ ***stosowanie orębów*** – wąskich zrębów zupełnych o szerokości 10 – 25 m. Stosujemy to, gdy starszy drzewostan rośnie od strony niebezpiecznych wiatrów, a w jego cieniu wiatrowym znajduje się drzewostan młodszy. W takich przypadkach wykonujemy oręb na zawietrznym skraju młodszego drzewostanu. Cięcie to musi być wykonane, gdy młodszy drzewostan nie osiągnął jeszcze 20 – 40 lat. W przypadku, gdy młodszy drzewostan nie będzie zdolny do samodzielnej ochrony (np. zbyt wysoki wiek drzewostanu zasłoniętego, duża wysokość drzew, słaby system korzeniowy) po usunięciu osłaniającego drzewostanu rębnego, wówczas oręby mogą być wykonywany wielokrotnie w formie smug. Do tworzenia skraju ochronnego należy wykorzystać istniejące podrosty.
- ☑ ***wykonywanie rozrębów*** – tj. wąskich zrębów o szerokości 10 – 20 metrów, oddalonych od siebie 150 – 200 m. Należy je wykonywać, gdy drzewostany są w wieku 20 – 40 lat, a średnia ich wysokość nie przekroczyła 10 – 15 m. Zabieg ten stosujemy w przypadku występowania dużych powierzchni jednowiekowych lub prawie jednowiekowych drzewostanów iglastych.

W drzewostanach zagospodarowanych rębniami stopniowymi udoskonalonymi (IVd) należy w pełni korzystać z orębów i rozrębów z wykorzystaniem istniejących nalotów i podrostów.

Zasady tworzenia ładu przestrzennego zmniejszającego zagrożenia wiatrowe:

- ☑ drzewostany odnawia się cięciami umiejscowionymi na tej stronie drzewostanu, z której nadejście szkodliwych wiatrów jest najmniej prawdopodobne,
- ☑ z odnowieniem postępuje się zawsze przeciwko kierunkowi niebezpiecznych wiatrów. Na nawietrznej stronie przy takim postępowaniu zawsze będzie najmłodszy i najniższy drzewostan,
- ☑ na nawietrznej stronie trzeba chronić ochronny płaszcz. Wycina się go dopiero po zakończeniu odnowienia. W żadnym wypadku nie można na nawietrznym skraju umieszczać cięć odnowieniowych, nawet gdyby tam już pojawiło się naturalne odnowienie i było nadmiernie ocienione przez okap macierzystego drzewostanu,
- ☑ wszystkie cięcia odnowieniowe należy tak prowadzić, by po ich wykonaniu nie zwiększyło się zagrożenie sąsiednich drzewostanów, szczególnie leżących na kierunku zawietrznym,
- ☑ system odnowienia winien zmierzać do utworzenia drzewostanów o maksymalnej wielkości 5 ha. Można to osiągnąć m.in. poprzez budowę progów i żeber odległych od siebie o 150 – 300 m, w zależności od stopnia zagrożenia drzewostanów, złożonych z odpornych gatunków. W młodych drzewostanach I i II klasy wieku można wytworzyć progi zarówno z gatunków odpornych (buk, modrzew, jawor), a także gatunków mniej odpornych (świerk, jodła, sosna). Progi takie winny mieć szerokość około 30 m (od 15 do 50 m) i przebiegać w przybliżeniu prostopadle do kierunku wiatru. Należy wykorzystywać istniejące zróżnicowanie mikrosiedliskowe i drzewostanowe. Szczególnie duże powierzchnie drzewostanów należy dzielić na jeszcze mniejsze części poprzecznymi żebrami z wyższym udziałem odpornych gatunków. W progach i zebrach stosować należy rozluźnioną więźbę i silne cięcia, podobnie jak w płaszczach ochronnych. Progi i żebra należy stosować szczególnie przy zagospodarowaniu powierzchni po klęskowych,
- ☑ istniejące linie oddziałowe czy ostępowe są nie tylko elementami podziału powierzchniowego, ale także stanowić powinny system podnoszenia odporności lasu na działanie wiatru, muszą być odpowiedniej szerokości, która winna wynosić 8 – 10 m, w zależności od klasy bonitacji. Należy do tego dążyć w trakcie prac odnowieniowych, najpóźniej przystąpić do ich zakładania w drzewostanach I i II klasy wieku**.**

Ład czasowy

W racjonalnie prowadzonym gospodarstwie leśnym wiek dojrzałości rębnej powinien być zróżnicowany w zależności od stopnia zagrożenia drzewostanów przez wiatr.

Wieki dojrzałości rębnej winny być ustalone dla poszczególnych drzewostanów i poza innymi elementami musi być brana pod uwagę podatność drzewostanu na uszkodzenia przez wiatr, wynikające z:

- ☑ niedostatecznego zakorzenienia się drzewostanu,
- ☑ jego wysokiej bonitacji,
- ☑ silnego spałowania przez zwierzynę,
- ☑ uszkodzeń ścinkowo-zrywkowych i in.,
- ☑ istniejących zgnilizn strzał.

W świetle powyższych informacji i rozważań dotyczących ładu przestrzennego i czasowego łatwiej jest zrozumieć znaczenie i głęboka myśl koncepcji lasu normalnego, który jest systemem minimalizującym zagrożenie lasu ze strony szkodliwych czynników w tym także klimatycznych.

Uodpornienie drzewostanów położonych w obszarze o podwyższonym zagrożeniu z powodu śniegu

Zakładanie upraw

Więźba początkowa

Należy stosować luźne więźby ze skuteczną ochroną odnowień. Rzadsze więźby powinny być stosowane w kotlinach i innych położeniach znajdujących się w cieniu wiatrowym. Uprawy zakładać w zmieszaniu grupowym i drobno kępowym. Przy sadzeniu unikać prowadzenia rzędów prostopadle do warstwic, stosować raczej więźbę nieregularną.

Skład gatunkowy

Skład gatunkowy upraw powinien być dostosowany do warunków siedliskowych. Należy przy tym szczególną uwagę zwrócić na mikrorelief i mikrosiedliska:

- ☑ nie wprowadzać świerka w zagłębienia terenu, w miejsca nadmiernie wilgotne i przy potokach. Takie stanowiska przeznaczyć dla jawora, jesionu, olszy,
- ☑ w miejscach bardziej suchych wprowadzać buka,
- ☑ na podłożu ilastym, słabo szkieletowym i wilgotnym udział świerka należy ograniczać do minimum,
- ☑ stosować materiał sadzeniowy miejscowego pochodzenia i z podobnych położeń; szczególnie preferowane odnowienia naturalne.

Cięcia pielęgnacyjne

Rozmiar szkód, szczególnie w drzewostanach iglastych, powodowanych przez śnieg jest duży i pozostaje w bezpośrednim związku z narastającymi zaniedbaniami pielęgnacyjnymi

młodych drzewostanów. Należy przestrzegać zasady, iż: im gęściejsza jest uprawa, im wyższe zagrożenie ze strony śniegu, tym wcześniej należy rozpoczynać cięcia pielęgnacyjne. Istotne znaczenie mają cięcia prowadzone w drzewostanach I i II klasy wieku na stabilność sosny, świerka i jodły. W trakcie prowadzenia cięć należy oszczędzać tworzące się biogrupy silnych osobników.

Najistotniejszym elementem pielęgnacji stabilności drzewostanów narażonych na uszkodzenia od śniegu jest odpowiednie wykonywanie czyszczeń, w taki sposób by umożliwić rozwój koron na całej długości strzały, nie rozluźniając przy tym zbytnio zwarcia poprzez:

- ☑ wykonanie intensywnego przerzedzenia w odnowieniach naturalnych, gdy drzewka osiągną wysokość kolan,
- ☑ stosowanie silnych zabiegów w momencie dochodzenia upraw do zwarcia, w wieku od 10 do 20 lat, w zależności od bonitacji,
- ☑ stosowanie wielokrotnych nawrotów cięć, w celu łatwiejszego zachowania zwarcia w drzewostanie.

Wykonywane w porę cięcia trzebieżowe najkorzystniej oddziałują na stabilność drzewostanów poprzez:

- ☑ stosowanie wczesnych i równomiernych zabiegów trzebieżowych zwiększających stabilność drzewostanów,
- ☑ rozłożenie równomiernie cięcia w czasie i przestrzeni,
- ☑ prawidłowo prowadzone cięcia pielęgnacyjne w młodych (11 – 40 lat) drzewostanach sosnowych podnoszą jakość i wartość drewna, odporność drzewostanów na działanie szkodliwych czynników, a także zwiększają ich całkowitą produkcję grubizny,
- ☑ w drzewostanach świerkowych należy stosować zarówno trzebież górną jak i dolną,
- ☑ stabilność drzewostanów obniżają cięcia schematyczne.

Ład przestrzenny i czasowy

Normalny układ klas wieku minimalizuje prawdopodobieństwo wystąpienia i nasilenia szkód ze strony czynników abiotycznych, w tym i śniegu. Zmniejszone zagrożenia wykazują drzewostany o małych powierzchniach i zróżnicowanych wiekowo.

Na odporność drzewostanów na działanie śniegu mają wpływ:

- ☑ stosowane rozręby w wielkopowierzchniowych młodych drzewostanach,
- ☑ unikanie tworzenia ścian ochronnych w drzewostanach silnie spałowanych,
- ☑ stosowanie odpowiednich zabiegów hodowlanych w drzewostanach rosnących w „cieniu” wiatrowym. Do działań takich należą stosowanie luźniejszej więźby,

wprowadzanie większego udziału gatunków liściastych tzw. twardych, intensywniejsze cięcia pielęgnacyjne – wczesne rozpoczęcie, słabsze nasilenie, krótszy nawrót.

Rębnie

Zróżnicowana struktura wysokościowa drzewostanu, w wyniku stosowania cięć stopniowych, bądź też częściowych o długim i bardzo długim okresie odnowienia, korzystnie oddziałuje na zwiększenie stabilności drzewostanu, poprzez:

- ☑ zapobieganie tworzeniu się jednolitego „dywanu" śnieżnego w koronach drzew,
- ☑ równomierne rozłożenie niezbyt dużych powierzchni drzewostanów różnego wieku.

W ograniczonym zakresie można stosować rębnie gniazdowe.
Najbardziej odporny na szkodliwe działanie śniegu jest las przerębowy.

Wpływ szkód wyrządzanych przez zwierzynę na zwiększenie zagrożenia lasu pod kątem działania wiatru i śniegu

Na odporność lasu od destrukcyjnego działania wiatru i śniegu mają wpływ szkody wyrządzane przez zwierzynę, a w szczególności:

- ☑ zgryzanie gatunków głównie domieszkowych, mających podnieść stabilność drzewostanów,
- ☑ spałowanie powodujące rozwój zgnilizny strzały, która obniża wytrzymałość drzew.

Postępowanie hodowlane w drzewostanach uszkodzonych przez wiatr i śnieg

Prawidłowo wykonane prace na powierzchniach objętych zniszczeniami przyczyniają się do minimalizacji bezpośrednich i pośrednich skutków szkód.

Zakres czynności niezbędnych do wykonania, w wypadku powstania szkód można podzielić na:

- ☑ określenie rozmiaru zniszczeń i zaplanowanie zestawu przedsięwzięć zmierzających do sprawnego usunięcia szkód,
- ☑ usuwanie skutków szkód,
- ☑ ewidencjonowanie usuwania skutków szkód.

Określenie rozmiaru zniszczeń

Możliwe dokładne oszacowanie rozmiaru zniszczeń ma duże znaczenie dla stworzenia niezbędnych warunków późniejszego usuwania szkód.

Do całkowitego rozmiaru zniszczeń należy zaliczać drzewa zgięte i pochylone, które później zwykle wiatr czy śnieg wywalają.

Dla opracowania operatywnego planu porządkowania uszkodzonych części lasu konieczne jest prowadzenie ewidencji szkód. W ramach ewidencji należy zebrać informację na temat:

- ☑ czynnika sprawczego,
- ☑ rozmiaru uszkodzeń z podziałem na sortymenty,
- ☑ opisu uszkodzonych drzewostanów – skład gatunkowy, wiek, wysokość, zagęszczenie,
- ☑ opisu czynności gospodarczych wykonanych w ostatnim czasie w drzewostanie – z podaniem liczby lat od ostatniego zabiegu i jego nasilenie,
- ☑ wielkość powierzchni drzewostanów uszkodzonych,
- ☑ typu uszkodzeń,
- ☑ rodzaju uszkodzeń,
- ☑ położeniu uszkodzonych drzewostanów,
- ☑ stanu gleby podczas wystąpienia uszkodzeń,
- ☑ opisu czynników szkodotwórczych.

Prawidłowo zebrane dane podczas ewidencji uszkodzeń mogą być pomocne w prowadzeniu działań profilaktycznych.

Hodowlane zagospodarowanie uszkodzonych drzewostanów

Kondycja życiowa drzew z przełamanymi koronami zależy od wieku, ilości posiadanych żywych gałęzi, kształtu korony, grubości pnia w miejscu złamania i stopnia zacienienia przez sąsiednie drzewa. Czym młodsze jest drzewo, czym wyżej położone miejsce złamania, tym większe są szanse przeżycia.

Zalecane jest usuwanie drzew, których uszkodzenie przekracza 1/3 długości korony, chyba, że zachodzi konieczność zapewnienia osłony wprowadzanego czy naturalnego odnowienia. Wtedy należy pozostawić wszystkie drzewa gwarantujące przeżycie, co najmniej kilka lat.

Efektem powstałych szkód są drzewostany w różny sposób przerzedzone. Przerzedzenie to nie jest równomierne na całej powierzchni. Drzewostany po uprzątnięciu należy poddać starannemu przeglądowi i ocenić możliwość utrzymania ich na całej powierzchni lub jej części, ustalić sposoby pielęgnowania oraz potrzeby dolesienia lub odnowienia.

Przy podejmowaniu decyzji o przyszłości drzewostanów uszkodzonych należy brać pod uwagę fakt zakłócenia wewnętrznej równowagi, sprzyjający powstawaniu dalszych uszkodzeń ze strony owadów, grzybów czy czynników atmosferycznych.

W drzewostanach uszkodzonych w stopniu silnym, niegwarantującym osiągnięcia zwarcia, należy zaplanować pilną przebudowę. Istniejące grupy i kępy należy wykorzystać, jako osłonę dla wprowadzania gatunków wymagających w młodości ocienienia. Niecelowe jest pozostawianie pojedynczych drzew. W drzewostanach uszkodzonych nierównomiernie należy zaplanować przebudowę z długim i bardzo długim okresem przebudowy. Czasowe przetrzymanie drzewostanu wpłynie pozytywnie zarówno jako osłona do odnowienia, jak również poprzez zwiększony przyrost z prześwietlenia. Wynikiem prawidłowo prowadzonej przebudowy winny być drzewostany o właściwym składzie gatunkowym i urozmaiconej strukturze, co w konsekwencji przyczyni się do poprawy ich odporności na szkodliwe wpływy śniegu i wiatru. Drzewostany te, w planie urządzenia lasu, należy opisywać jako drzewostany w trakcie przebudowy struktur.

W drzewostanach przerzedzonych miejscowo - lukowatych, odnowienie powinno być prowadzone na lukach, nad którymi w ciągu 10 – 15 lat nie zewrą się korony otaczających je drzew. Minimalna wielkość dolesianych luk zależy od wysokości drzewostanu. Ich średnica nie powinna być mniejsza od wysokości drzewostanu otaczającego.

Hierarchia pilności prac

Uszeregowanie prac według stopnia ich pilności:

- ☑ porządkowanie wyłomiska,
- ☑ cięcia sanitarne we wszystkich klasach wieku,
- ☑ ciecia pielęgnacyjne w drzewostanach I i II klas wieku,
- ☑ odnowienie najpóźniej powstałych otwartych powierzchni na najżyźniejszych siedliskach oraz na tych, których pozostawienie spowodowałoby szybką degradację, W pierwszej kolejności odnawiane winny być większe powierzchnie lub grupy powierzchni położonych blisko siebie,
- ☑ odnowienie najpóźniej powstałych otwartych powierzchni na słabszych siedliskach,
- ☑ odnowienie wcześniej powstałych otwartych powierzchni poczynając od najżyźniejszych i największych,
- ☑ cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach od III klasy wieku wzwyż,
- ☑ inicjowanie naturalnego odnowienia,
- ☑ wprowadzanie odnowień podokapowych w drzewostanach przewidzianych do przebudowy,
- ☑ wprowadzanie dolnego piętra, poczynając od drzewostanów z przełomu II i III klas wieku, a następnie młodszych objętych przebudową częściową,
- ☑ odnawianie gniazd, poczynając od największych i siedlisk najżyźniejszych,

☑ planowe użytkowanie rębne drzewostanów.

Charakterystyka występujących uszkodzeń

W trakcie terenowych prac taksacyjnych zaewidencjonowano występujące w drzewostanach uszkodzenia pochodzenia biotycznego i abiotycznego. Strukturę rodzaju występujących na terenie nadleśnictwa uszkodzeń ujętych w sporządzonym opisie taksacyjnym lasu, przedstawia tabela.

Tab. 84. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI SZKÓD ZAREJESTROWANYCH W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Rodzaj uszkodzenia	Rozmiar szkód								Razem
	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	
	ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
antropogeniczne				4,25	0,65				4,90
grzyby	180,82	581,12	528,08	66,47	6,69	6,02	5,26	-	1374,46
czynniki klimatyczne	635,62	1750,56	760,38	292,2	129,1	20,85		-	3588,71
owady	21,93	16,47	11,63	0,08	8,79				58,9
zwierzyna	474,82	881,12	143,76	17,32	5,34		0,68		1523,04
od pożaru		2,40	1,00						3,40
zakłócenie stosunków wodnych	4,79	154,16	132,99	56,21	29,74	4,95	6,29		389,13
inne (jemioła)	349,77	2348,14	1793,44	702,86	227,65	42	19,98	22,34	5506,18
ogółem	1667,75	5733,97	3371,28	1139,39	407,96	73,82	32,21	22,34	12448,72

Narastający problem stanowią uszkodzenia spowodowane opanowywaniem drzew przez jemiołę. Istotną grupę stanowią szkody spowodowane czynnikami klimatycznymi, występowaniem patogenów drzew i uszkodzenie spowodowane przez zwierzynę, które systematycznie są ograniczane poprzez stosowanie zabezpieczeń sadzonek przed szkodami – zarówno indywidualne, poprzez smarowanie lub zabezpieczenia mechaniczne, jak również grodzenia cennych kęp i odnawianych gniazd. Pozostałe grupy uszkodzeń mają charakter losowy i są podejmowane próby ich ograniczenia poprzez prowadzenie działań gospodarczych zgodnych z wiedzą i doświadczeniami nauk leśnych.

Ryc. 44. Grodzenia zabezpieczające uprawy przed zwierzyną na terenie leśnictwa Wrzosy (foto. J. Liszczyk)

CHARAKTERYSTYKA WYSTĘPUJĄCYCH ZAGROŻEŃ

Zagrożenia abiotyczne

Czynniki klimatyczne

Zmiana warunków klimatycznych na terenach Dolnego Śląska, a tym samym na terenie Nadleśnictwa Wołów przyczyniła się do licznych anomalii pogodowych nietypowych dla danej pory roku. Do najistotniejszych czynników abiotycznych, determinujących stan sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Wołów należą:

- ☑ zakłócenia stosunków wodnych (susze, podtopienia, powodzie),
- ☑ niskie i wysokie temperatury (przymrozki późne, długotrwałe wysokie temperatury),

Uszkodzenia od wiatru mają głównie charakter mechaniczny. Z zabiegów zabezpieczających drzewostany przed wystąpieniem szkód powodowanych przez wiatr nadleśnictwo wykonuje następujące zabiegi ograniczające:

- ☑ działania związane z planowaniem gospodarczym - przestrzeganie zaplanowanych rębni, a w przypadku rębni gniazdowych odpowiedni dobór kształtu i wielkości gniazd,
- ☑ maksymalne wykorzystanie odnowień naturalnych,
- ☑ planowanie i prawidłowe wykonanie cięć pielęgnacyjnych, pielęgnowanie stabilności drzewostanów z udziałem świerka,
- ☑ zwiększanie różnorodności biologicznej drzewostanów,
- ☑ przestrzeganie zasad rejonizacji nasiennej,

- ☑ ograniczenie mechanicznych uszkodzeń w trakcie wykonywania zabiegów hodowlanych,
- ☑ przestrzeganie zasad minimum sanitarnego lasu.

Największe szkody z tytułu śniegołomów występują w drzewostanach II klasy wieku na gruntach porolnych. W ramach profilaktyki nadleśnictwo podjęło czynności zwiększające odporność:

- ☑ maksymalne popieranie odnowień naturalnych, na gruntach porolnych uznawać istniejące samosiewy gatunków pionierskich,
- ☑ pielęgnowanie stabilności drzewostanów - poprzez stosowanie rozrzedzonej więźby podczas sadzenia i prowadzenie drzewostanów w luźnym zwarciu - szczególnie dotyczy to drzewostanów świerkowych,
- ☑ dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do właściwości siedlisk,
- ☑ systematyczne i terminowe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych - przestrzeganie terminu wykonywania zabiegów w układzie rocznym.

Czynniki antropogeniczne

Czynniki antropogeniczne to zanieczyszczenia powietrza, wód i gleby, pożary lasu, szkodnictwo leśne. Teren w zasięgu działania Nadleśnictwa Wołów został zaliczony do I i II strefy uszkodzeń przemysłowych. Do szkód spowodowanych przez człowieka w środowisku leśnym należą:

- ☑ powstawanie pożarów,
- ☑ wycinka i kradzieże drewna,
- ☑ kradzieże sadzonek z upraw leśnych,
- ☑ wywożenie do lasu śmieci przez miejscową ludność,
- ☑ zaśmiecanie lasów przez turystów i grzybiarzy,
- ☑ wyrzucanie śmieci z samochodów w trakcie przejazdu przez tereny leśne,
- ☑ kłusownictwo i wnykarstwo,
- ☑ nadmierna penetracja lasów w okresie zbioru jagód i grzybów,
- ☑ niszczenie urządzeń turystycznych, tablic informacyjnych i ostrzegawczych,
- ☑ płoszenie zwierzyny,
- ☑ niszczenie stanowisk roślin chronionych.

Zagrożenia biotyczne

Choroby grzybowe

W Nadleśnictwie Wołów, spośród patogenów grzybowych, istotny problem stwarzały choroby, powodowane przez *Sphaeropsis sapinea* oraz zespół opieńkowy. Ww. choroby występowały zarówno na gruntach porolnych, jak i w pozostałych drzewostanach. Na terenie nadleśnictwa obserwuje się również przypadki zamierania jesionu powodowane przez grzyb *Hymenoscyphus fraxineus*. Obserwowany jest stały proces zamierania drzewostanów jesionowych w różnych fazach rozwojowych. W ostatnich latach wystąpiło zamieranie drzewostanów dębowych, przyczyniły się do tego grzyby powodujące mączniaka dębu.

Szkodniki pierwotne

Nadleśnictwo Wołów prowadziło prognozę występowania szkodników pierwotnych poprzez:

- ☑ Kontrolę występowania brudnicy mniszki.
- ☑ Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny na stałych partiach kontrolnych.
- ☑ Obserwację defoliacji drzewostanów dębowych oraz z udziałem dębów pod kątem zagrożenia od zwójek dębowych, piędzika przedzimka oraz innych z rodziny miernikowcowatych, a także pod kątem występowania kuprówki rudnicy.
- ☑ Nadzwyczajne kontrole występowania szkodników pierwotnych sosny zgodnie z corocznymi wytycznymi ZOL we Wrocławiu,
- ☑ Inne kontrole doraźne zgodnie z wytycznymi ZOL we Wrocławiu.

Prowadzone prace prognostyczne, na bieżąco pozwalają na określenie stanu zagrożenia ze strony ww. szkodników i podjęcie ewentualnych decyzji o konieczność ich zwalczania.

Zabiegi ochronne (opryski przy użyciu samolotu) przeprowadzono w:

- ☑ 2016 roku (pow. 960,61 ha, zwalczano zwójki dębowe – L. Prawików),
- ☑ 2017 roku (pow. 599,27 ha, zwalczano piędzika przedzimka oraz inne owady z rodziny miernikowcowatych – L. Prawików),
- ☑ 2020 roku (pow. 1 112,89 ha, zwalczano piędzika przedzimka oraz inne owady z rodziny miernikowcowatych – L. Prawików)
- ☑ 2024 roku (pow. 113,30 ha zwalczano kuprówkę rudnicę – L. Stryjno).

Szkodniki wtórne

Nadleśnictwo Wołów prowadziło kontrolę występowania owadzich szkodników wtórnych poprzez:

- ☑ metoda frekwencji – kambio i ksylofagi;
- ☑ wyznaczanie drzew trocinkowych;
- ☑ pułapki monitoringowe szkodniki sosny (cetyniec, przypłaszczek granatek, kornik sześciozębny, kornik ostrozębny);
- ☑ pułapki monitoringowe świerka (kornik drukarz, rytownik pospolity);
- ☑ pułapki monitoringowe na szkodniki wtórne dębu;
- ☑ pułapki monitoringowe na wyrynnika dębowca;
- ☑ pułapki klasyczne.

Najskuteczniejszą metodą na ograniczenia występowania szkodników wtórnych na terenie Nadleśnictwa Wołów było systematyczny wywóz drewna zasiedlonego poza strefę zagrożenia.

Zwierzyna

Na kondycję drzewostanów nadleśnictwa wpływ wywierały i wywierają uszkodzenia od zwierzyny, szczególnie zgryzanie i spałowanie. Uszkodzenia te warunkują jakość obecnych i przyszłych pokoleń drzewostanów. Poprzez uszkodzenia w wyniku spałowania dochodzi do infekcji grzybami patogenicznymi oraz częstego wyłamywania drzewek pod ciężarem śniegu (okiść).

Tab. 85. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI SZKÓD ISTOTNYCH POWODOWANYCH PRZEZ ZWIERZYNĘ W LASACH NADLEŚNICTWA WOŁÓW

Rok	SZKODY OD ZWIERZYNY (HA)									
	UPRAWY			MŁODNIKI			DRZEWOSTANY STARSZE			Pow. ogółem
	21-40%	>40%	Ogółem	21-40%	>40%	Ogółem	21-40%	>40%	Ogółem	
2015	59,03	8,24	67,27	15,37	8,04	23,41	2,70	1,60	4,30	94,98
2016	25,65	6,16	31,81	56,16	9,44	65,60	2,70	0,70	3,40	100,81
2017	60,06	17,93	77,99	71,49	23,45	94,94	9,63	2,69	12,32	185,25
2018	50,60	9,80	60,40	142,51	31,19	173,70	17,54	2,03	19,57	253,67
2019	12,11	1,60	13,71	8,79	5,05	13,84	6,07	3,30	9,37	36,92
2020	6,39	4,77	11,16	4,65	10,60	15,25	2,00	8,17	10,17	36,58
2021	22,82	5,02	27,84	10,46	10,67	21,13	5,85	11,17	17,02	65,99
2022	8,91	5,71	14,62	1,65	10,73	12,38	3,82	26,71	30,53	57,53
2023	10,88	1,47	12,35	5,10	12,15	17,25	4,60	23,02	27,62	57,22

Rok	SZKODY OD ZWIERZYNY (HA)												
	UPRAWY				MŁODNIKI				DRZEWOSTANY STARSZE				Pow. ogółem
Rok	11-30%	31-60%	>60%	Ogółem	11-30%	31-60%	>60%	Ogółem	11-30%	31-60%	>60%	Ogółem	
2024	14,9	14,05	0,30	29,25	4,90	3,05	0,90	8,85	7,77	1,03	0,04	8,84	46,94

Ochrona lasu przed zwierzyną, metody wpływające na zmniejszenie szkód

Metody biologiczne:

- ☑ dostosowanie liczebności zwierzyny do możliwości wyżywieniowej łowiska,
- ☑ dostosowanie zwierzyny łownej do wielkości określonych wieloletnim łowieckim planem hodowlanym,
- ☑ zwiększenie udziału gatunków drzew i krzewów owocowych,
- ☑ dokarmianie zwierzyny w okresie niedoboru pokarmu naturalnego.

Metody mechaniczne:

- ☑ grodzenie upraw, grodzenie mało powierzchniowe – odnawiane gniazda, przy zagospodarowaniu rębniami gniazdowymi i stopniowymi oraz kępy, przy zagospodarowaniu rębniami zupełnymi i częściowymi,
- ☑ ochrona indywidualna sadzonek, w szczególności cennych osobników – stosowanie wszelkiego rodzaju osłon mechanicznych. Stosowanie tej metody w połączeniu z materiałem sadzeniowym wysokiej jakości gwarantuje nam osiągnięcie zamierzonego celu hodowlanego.

Metody chemiczne:

- ☑ zabezpieczanie sadzonek przy użyciu repelentów chemicznych – smarowanie, ewentualne opryskiwanie.

Rozmieszczenie punktów monitoringu środowiska leśnego w nadleśnictwie

Na terenie Nadleśnictwa Wołów występuje powierzchnia monitoringu biologicznego SPO II rzędu w leśnictwie Tarchalice 92 h numer 66/13.

Ryc. 45. Powierzchnia monitoringu biologicznego SPO II rzędu (foto. J. Liszczyk)

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wołów w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzony jest monitoring wybranych gatunków roślin. W latach 2006-2014 projekt realizowany był w całości przez Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk. W latach 2015-2018 projekt realizowany był na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez zespół ekspertów i finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W latach 2020-2021 prowadzono kontynuację badań z lat poprzednich.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wołów zlokalizowany jest jeden punkt monitoringowy gatunków roślin, tj. kotewki orzecha wodnego *Trapa natans*. Stanowisko zlokalizowane jest poza gruntami w zarządzie Nadleśnictwa Wołów w zasięgu obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLC020002. Ostatnie wyniki z przeprowadzonych badań pochodzą z 2021 r.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzony jest monitoring siedlisk przyrodniczych. W latach 2006-2014 projekt ten realizowany był w całości przez Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk. W latach 2016-2018 monitoring realizowany był na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez konsorcjum: Instytut Badawczy Leśnictwa, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, Instytut Ochrony Środowiska Państwowy Instytut Badawczy oraz TAXUS IT Sp. z. o. o. i finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska

i Gospodarki Wodnej. W latach 2020-2021 prowadzono badania monitoringowe siedlisk przyrodniczych, były to prace kontynuujące badania z lat 2016-2018, zleceniodawcą był GIOŚ, wykonawcą było konsorcjum w takim samym składzie jak w latach poprzednich.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wołów zlokalizowanych jest pięć stanowisk monitoringowych siedlisk przyrodniczych, w tym 3 na gruntach Nadleśnictwa, wyznaczone w granicach obszarów Natura 2000. Ostatnie wyniki z przeprowadzonych badań dla siedliska 9170 pochodzą z lat 2013 – 2014, a dla siedliska 6410 – z lat 2016 - 2018.

3.2.3.2 KIERUNKOWE WYTYCZNE Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 09 lipca 2010 r. (Dz.U.Nr 137 poz. 923) z późniejszymi zmianami (Dz.U. 2015 poz. 1070), zmieniającego Rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 22 marca 2006 r., *w* ***sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów*****.** (Dz. U. Nr 58 poz. 405) – lasy Nadleśnictwa Wołów w całości zaliczone zostały do I kategorii zagrożenia pożarowego.

Zadania dotyczące zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową ustalone zostały w oparciu o:

- ☑ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. **w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów** (Dz. U. 2010 nr 109 poz.719);
- ☑ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 lipca 2022 r. **zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów** (Dz. U. 2022 nr 2022 poz. 1620);
- ☑ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. **w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów** (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1065.);
- ☑ Zarządzenie Nr 5 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31 stycznia 2018 r. **w sprawie wprowadzenia nowego podziału obszarów leśnych Polski na strefy prognostyczne** (ZO.2621.5.2017);
- ☑ Zarządzenie Nr 8 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 8 lutego 2018 r. **zmieniające Zarządzenie nr 5 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia nowego podziału obszarów leśnych Polski na strefy prognostyczne** (ZO.2621.5.2017);
- ☑ Wytyczne zawarte w „**Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu**” (W-wa 2020 r., Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych);
- ☑ Wytyczne zawarte w **„Instrukcji urządzania lasu”** (W-wa 2011 r., PGL LP Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych);

- ☑ „**Zasady uzgadniania przez Komendantów Wojewódzkich P.S.P. projektów planów urządzenia lasu w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej"** (W-wa 1996 r.);
- ☑ **,,Dane z lat 2019-2023, dotyczące wilgotności względnej powietrza i wilgotności ściółki, wykorzystywane do ustalenia kategorii zagrożenia pożarowego lasu"** (2022 r., IBL);
- ☑ **,,Sposoby postępowania na wypadek pożaru lasu Nadleśnictwa Wołów"** uzgodniono z odpowiednim Komendantem Powiatowym P.S.P.

3.2.4 Określenie kategorii zagrożenia pożarowego dla nadleśnictwa

Średnia roczna liczba pożarów lasu przypadająca na 10 km² powierzchni leśnej nadleśnictwa (przeciętna z ostatnich 10lat)

$\mathbf{P_p}$ = 12,5log(11,2G_p+0,725) +1,5

$\mathbf{G_p}$ - średnia liczba pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadająca na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

Tab. 86. Średnia roczna liczba pożarów lasu w nadleśnictwie (przeciętna z ostatnich 10lat)

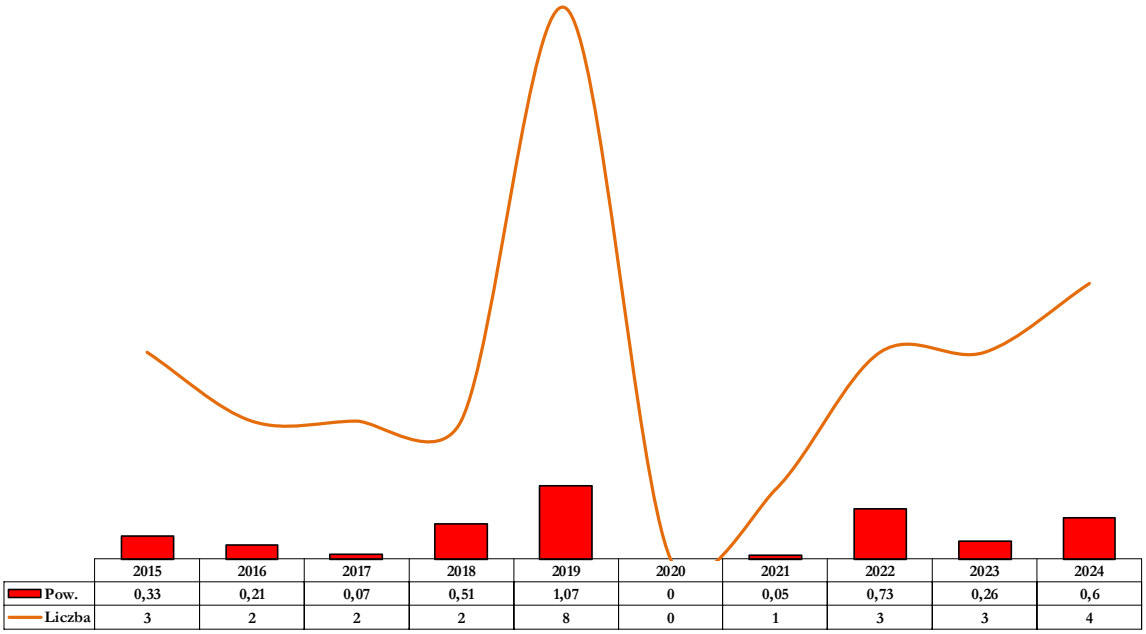
Lp.	Rok	Ilość pożarów szt	Powierzchnia ha	Przeciętna wielkość pow. pożaru
1	*2*	*3*	*4*	*5*
1	2015	3	0,33	0,11
2	2016	2	0,21	0,11
3	2017	2	0,07	0,04
4	2018	2	0,51	0,26
5	2019	8	1,07	0,13
6	2020	0	0,00	0,00
7	2021	1	0,05	0,05
8	2022	3	0,73	0,24
9	2023	3	0,26	0,09
10	2024	4	0,60	0,15
Razem		28	3,83	0,14

$\mathbf{G_p}$ =2,8/194,99x10=0,1436

$\mathbf{P_p}$ =12,5log(11,2x0,1436+0,725)+1,5=**6,10**

Ilość punktów: 6 pkt

Ogólna powierzchnia pożarów lasu wyniosła 3,83 ha. Przeciętna powierzchnia jednego pożaru wynosiła 0,14 ha. Jest to stan na 30.06.2024 r.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pow.	0,33	0,21	0,07	0,51	1,07	0	0,05	0,73	0,26	0,6
Liczba	3	2	2	2	8	0	1	3	3	4

Ryc. 46. Struktura zaewidencjonowanych pożarów w Nadleśnictwie Wołów

Procentowy udział powierzchni drzewostanów na określonych siedliskach

$P_d = 0{,}1U_s$

Procentowy udział siedlisk borowych i łęgowych (U_s): 52,51%,

$U_s = 52{,}51\%$

$P_d = 0{,}1U_s = 0{,}1 \times 52{,}51\% = 5{,}25\%$

$P_d = 5{,}25$

Ilość punktów: 5 pkt.

Wartość średniej wilgotności względnej powietrza

$\mathbf{P_k} = 0{,}221U_{ds} - 0{,}59W_p + 45{,}1$

$\mathbf{U_{ds}}$ – udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9^{00} mniejszą od 15%

$\mathbf{W_p}$ – średnia wilgotność względna powietrza o godzinie 9^{00}

$\mathbf{P_k} = 0{,}221 \times 29{,}77 - 0{,}59 \times 73{,}40 + 45{,}1 = 8{,}37$

Ilość punktów: 8 pkt.

Na podstawie danych **Pracowni Ochrony Przeciwpożarowej Lasu IBL** dla najbliższego w kraju punktu prognostycznego na terenie Nadleśnictwa Żmigród (Czarny Las) – wilgotność ściółki, a stacja pomiarowa w Nadleśnictwie Wołów (Tarchalice) – wilgotność powietrza.

Średnia liczba mieszkańców przypadająca na 0,01 km^2 powierzchni leśnej

$\mathbf{P_a} = 2{,}46\log(0{,}0461G_z) + 5{,}16$

$\mathbf{G_z}$ – średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01km^2 powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

P_a =2,46log(0,0461x1,7133)+5,16=**2,45**

Ilość punktów: 2 pkt.

W oparciu o Rozporządzenie MŚ z dnia 22 marca 2006 r., *w* ***sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów*****.** (Dz. U. Nr 58 poz. 405) wraz z Rozporządzeniem MŚ z dnia 9 lipca 2010 r. zmieniające rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów zweryfikowano kategorię zagrożenia pożarowego dla Nadleśnictwa Wołów zaliczając je do **II kategorii zagrożenia pożarowego lasu**.

Tab. 87. SPOSÓB ZALICZANIA LASÓW DO KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO LASÓW

Lp	Wskaźnik	Dane		Wzór	Liczba punktów	
					wyliczona	przyjęta
1	*2*	*3*		*4*	*5*	*6*
1	Średnia roczna liczba pożarów lasu okresie 10 lat przypadających na 10 km^2(Pp) $P_p = 12,5\log(11,2G_p + 0,725) + 1,5$ gdzie: Gp = Lp / Pl x 10	średnia roczna ilość pożarów w okresie 10 lat (Lp)	2,8	$P_p = 12,5\log(11,2 \times 0,1436 + 0,725) + 1,5$ gdzie: Gp = 2,8/ 194,99 x 10	6,10	6
		powierzchnia leśna Km^2 (Pl)	194,99			
2	Udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Ł (Pd) $P_d = 0,1U_s$	Udz. %: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Ł (Us)	52,51	$P_d = 0,1 \times 52,51$	5,25	5
3	Średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9^{00} (Pk)^2 $P_k = 0,221U_{ds} – 0,59W_p + 45,1$	średnia wilgotność względna powietrza o godzinie 9^{00} (Wp)	73,40	$P_k = 0,221 \times 29,77 – 0,59 \times 73,40 + 45,1$	8,37	8
		udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9^{00} mniejszą od 15% (Uds)	29,77			
4	Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km^2 (Pa) $P_a = 2,46\log(0,0461G_z) + 5,16$ gdzie: Gz = Lm / Pl / 100	średnia liczba mieszkańców (Lm)^2	33408	$P_a = 2,46\log(0,0461 \times 1,7133) + 5,16$ gdzie: Gz = 33408 / 194,99 / 100	2,45	2
5	1) ≥25 – I kategoria zagrożenia pożarowego 2) 16 – 24 – II kategoria zagrożenia pożarowego 3) ≤ 15 – III kategoria zagrożenia pożarowego			Suma punktów		21
				Kategoria zagrożenia pożarowego		II

Do obliczeń przyjęto:

- [1] Pl - powierzchnia leśna Nadleśnictwa Wołów

[2] Pk - średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9^{00} wg danych IBL z lat 2019 – 2023. Stacja pomiarowa w Wołów – wilgotność powietrza, stacja pomiarowa w Nadleśnictwie Żmigród – wilgotność ściółki.

[3] Lm – średnia liczba mieszkańców gmin woj. dolnośląskiego położonych w zasięgu Nadleśnictwa Wołów https://wroclaw.stat.gov.pl/statystyczne-vademecum-samorzadowca/

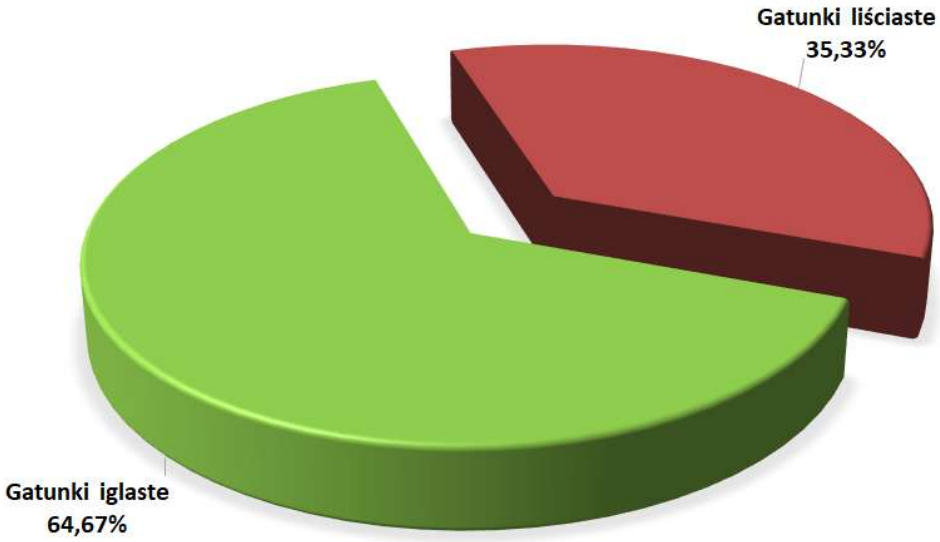
3.2.5 OCENA POTENCJALNEGO ZAGROŻENIA OBSZARU LEŚNEGO ORAZ JEGO ZRÓŻNICOWANIA WYNIKAJĄCEGO Z UWARUNKOWAŃ LOKALNYCH

W minionym okresie gospodarczym (lata 2015 – 2024) na terenie Nadleśnictwa Wołów odnotowano powstanie 28 pożarów obejmujących swym zasięgiem powierzchnię 3,83 ha, (średnia powierzchnia pożaru wyniosła 0,14 ha).

Główną grupę stanowią pożary, gdzie nie ustalono przyczyny ich powstania – prawdopodobnie przypadkowe zaprószenie ogniem przez człowieka (nieostrożność dorosłych, turystyka, przerzuty z gruntów nieleśnych – wypalanie łąk i ugorów).

Czynniki kształtujące zagrożenie pożarowe

- ☑ Ilość i rozmiar kompleksów leśnych – jest to ważny czynnik kształtujący potencjalne zagrożenie pożarowe Nadleśnictwa Wołów. Kompleksy leśne pokrywają tereny nizinne. Ich bezpośrednie otoczenie stanowią pola uprawne, będące potencjalnym źródłem zagrożenia pożarowego, z tytułu przerzutu ognia z wypalanych ściernisk i łąk.
- ☑ Skład gatunkowy drzewostanów oraz ich wiek -. Drzewostany iglaste w Nadleśnictwie Wołów zajmują 64,67% powierzchni leśnej zalesionej, gdzie dominującym gatunkiem jest So, o udziale ca 62,99% powierzchni leśnej zalesionej. Udział I i II klasy wieku w powierzchni leśnej nadleśnictwa stanowi ca 29,53%.

Ryc. 47. Udział powierzchni gatunków iglastych w drzewostanach Nadleśnictwa Wołów

- ☑ Rodzaj pokrywy gleby- występujące drzewostany, szczególnie starszych klas wieku, a także te o strukturze KO, KDO charakteryzują się rozluźnioną strukturą poziomą, co

powoduje silną penetrację światła na dnie lasu i w konsekwencji bujny rozwój runa, złożonego z gatunków trawiastych i borówek powodujących silne zadarnianie i dziczenie pokrywy leśnej. W Nadleśnictwie Wołów drzewostany o strukturze KO oraz KDO stanowią 9% powierzchni leśnej. Powierzchnie upraw oraz powierzchnie niezalesione do odnowienia także cechuje znaczne zachwaszczenie pokrywy gleby. Rodzaj pokrywy gleby w połączeniu z siedliskowym typem lasu są czynnikami determinującymi klasy palności drzewostanów. Klasy ustalone dla wydzieleń generalizuje się do poziomu oddziału i leśnictwa.

- ☑ Atrakcyjność turystyczna - tereny Nadleśnictwa Wołów charakteryzuje się średnim nasileniem ruchu turystycznego. Intensywność penetracji lasów zwiększa się w okresie letniego okresu urlopowego i w okresie zbiorów runa leśnego.
- ☑ Sieć dróg i linii kolejowych – tereny nadleśnictwa pokrywa dobrze rozwinięta sieć szlaków komunikacyjnych.
- ☑ Obszary o podwyższonej palności – obszar leśny Nadleśnictwa Wołów posiada miejsca o podwyższonej palności. Są to powierzchnie:
  - rejon o wzmożonym nasileniu ruchu komunikacyjnego,
  - zalesienia porolne
  - uprawy i młodniki do 40 lat

Klasa palności drzewostanów na poziomie leśnictw w Nadleśnictwie Wołów kształtuje się na poziomie dużym – A o powierzchni 1451,99 ha, na poziomie średnim – B o powierzchni 17551,17 ha.

Klasa palności drzewostanów na poziomie oddziałów w Nadleśnictwie Wołów kształtuje się na poziomie dużym – A o powierzchni 2168,50 ha, na poziomie średnim – B o powierzchni 15691,12 ha i na poziomie małym – C o powierzchni 1143,54 ha.

Oddziały o dużym poziomie palności tworzą w obrębie Dębno jeden zwarty kompleks o powierzchni 1798,29 ha i pięć małych, rozproszonych o łącznej powierzchni 180,89 ha, natomiast w obrębie Wińsko tworzą sześć rozproszonych kompleksów o łącznej powierzchni 189,32 ha.

Na terenach leśnych będących w zarządzie nadleśnictwa i w bezpośrednim ich sąsiedztwie występują miejsca zalegania niewybuchów lub innych materiałów niebezpiecznych mogących stworzyć zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi. Takie miejsca zlokalizowane są w Leśnictwie Krzelów w wydzieleniach 48 k oraz 54 d na powierzchni 8 ha.

Na terenie Nadleśnictwa Wołów wyznaczone jest jedno miejsce do rozpalenia ognisk: w Leśnictwie Tarchalice na terenie szkółki leśnej w oddziale 117 j. Rozpalanie ognisk w wyznaczonym miejscu może nastąpić tylko za zgodą i pod nadzorem Służby Leśnej.

Działania ograniczające rozprzestrzenianie się pożarów lasu

Lasy nadleśnictwa położone przy obiektach mogących stanowić zagrożenie pożarowe dla lasu zostały oddzielone pasami przeciwpożarowymi, utrzymywanymi w stanie zapewniającym ich użyteczność przez cały rok:

- ☑ **pasy p. poż. typu A** – oddzielające las od dróg publicznych, dróg dojazdowych niebędących drogami publicznymi do zakładu przemysłowego lub magazynowego, obiektów magazynowych i użyteczności publicznej pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy pasa drogowego albo obiektu, pozbawiony martwych drzew, leżących gałęzi i nieokrzesanych ściętych lub powalonych drzew (rozporządzenie MŚ z dnia 22 marca 2006 r. Dz. U. Nr 58, poz. 405 i Nr 82, poz. 573), Obowiązek urządzania i utrzymania ciąży na „właścicielach lub zarządcach lasów położonych przy drogach publicznych w drzewostanach w wieku poniżej 31 lat.
- ☑ **pasy p. poż. typu B** – oddzielające las od miejsc postoju oraz zakładów przemysłowych (rozporządzenie MŚ z dnia 22 marca 2006 r. Dz. U. Nr 58, poz. 405 i Nr 82, poz. 573), zostały naniesione na mapie przeglądowej z zakresu p. poż. Z uwagi na małą powierzchnię tych wydzieleń i małą skalę mapy, pasy te mogą być niewidoczne,
- ☑ **pasy p. poż. typu BK** – oddzielające las od linii kolejowej. Zgodnie z Art. 55 Ustawą z dnia 28 marca 2003 roku o transporcie kolejowym, obowiązek urządzania i utrzymania ciąży na zarządcy linii kolejowej.

Ocena sezonowości występowania zagrożenia pożarowego obszaru leśnego

Największe zagrożenie obszaru leśnego Nadleśnictwa Wołów występuje w okresie przedwiośnia i wczesną wiosną, po stopnieniu śniegu - przed rozwojem roślinności i zazielenieniem się runa. Niebezpiecznym zjawiskiem w tym okresie jest wypalanie traw na gruntach przylegających do lasów nadleśnictwa. Duże zagrożenie pożarowe występuje także w okresie letnim zwłaszcza w przypadku wystąpienia długotrwałych okresów z brakiem opadów atmosferycznych przy równocześnie utrzymującej się wysokiej temperaturze powietrza. Czynnikiem zwiększającym zagrożenie jest sąsiedztwo miejsc atrakcyjnych turystycznie. Okres jesienny z uwagi na niższe temperatury i większą wilgotność powietrza jest stosunkowo bezpieczny, choć nasilona penetracja lasów przez zbierających płody runa leśnego powoduje utrzymywanie się zagrożenia pożarowego.

Ocena sprawności punktów alarmowo-dyspozycyjnych

Zgodnie z ***„Rozporządzeniem MŚ z dnia 22 marca 2006 r”*** obserwacja lasu Nadleśnictwa Wołów w okresach występowania I, II lub III stopnia zagrożenia pożarowego jest prowadzona w formach:

- ☑ przez naziemne patrole przeciwpożarowe,
- ☑ monitoring telewizyjny,
- ☑ patrole lotnicze.

Leśna baza lotnicza zlokalizowana jest w miejscowości Lubin na terenie Nadleśnictwa Lubin.

Wymienione sposoby prowadzenia obserwacji pozwalają na wczesne wykrycie pożaru i są wystarczające dla Nadleśnictwa Wołów.

Punkty alarmowo-dyspozycyjne w Nadleśnictwie Wołów

System obserwacyjno-alarmowy Nadleśnictwa Wołów opiera się na:

- ☑ ***Patrolowaniu lasu*** w okresach wzmożonego zagrożenia pożarowego. Na terenach o zwiększonym nasileniu ilości pożarów organizowane są patrole przeciwpożarowe. Trasy i rejony patrolowania ustala nadleśniczy. Nadleśnictwo do patrolowania lasu używa samochodu terenowego Toyota Hilux z wysokociśnieniowym urządzeniem gaśniczym FIRE SKID posiadającym własny zbiornik wodny o pojemności 400 litrów. ***Stałych punktach obserwacji naziemnej, w postaci dostrzegalni p. poż. –*** punkty obserwacyjne na terenie Nadleśnictwa Wołów bazują na kamerach monitoringu TV, natomiast dostrzegalnie poza obszarem nadleśnictwa, a z których Nadleśnictwo Wołów korzysta, działają na zasadzie kamer monitoringu TV jak i obserwatorów, są wyposażone w książkę meldunków, instrukcję postępowania dla osoby prowadzącej obserwację, sprzęt łącznościowy (radiostacje, telefony), lornetki, kierunkomierze. W skład systemu obserwacyjnego wchodzą dostrzegalnie zlokalizowane w:

  N-ctwo Wołów obr. Wołów, oddz.: 127 i (l-ctwo Wrzosy),
  N-ctwo Wołów obr. Wińsko, oddz.: 186 a (l-ctwo Wińsko),
  N-ctwo Oborniki Śląskie obr. Bagno, oddz.: 112 m (l-ctwo Zwierzyniec),
  N-ctwo Oborniki Śląskie obr. Oborniki Śląskie, oddz.: 59 a (l-ctwo Osolin),
  N-ctwo Oborniki Śląskie obr. Oborniki Śląskie, oddz.: 444 b (l-ctwo Pęgów),
  N-ctwo Lubin obr. Polkowice, oddz.: 88 j (l-ctwo Gilów),
  N-ctwo Lubin obr. Tymowa, oddz.: 94 c (l-ctwo Górki),
  N-ctwo Legnica obr. Prochowice, oddz.: 146 i (l-ctwo Szczytniki),
  N-ctwo Legnica obr. Legnica, oddz.: 172 c (l-ctwo Karczewiska),
  N-ctwo Góra Śląska obr. Jemielno, oddz.: 300 c (l-ctwo Kietlów).

Ryc. 48. Dostrzegalnia pożarowa jako stały punkt obserwacji naziemnej w leśnictwie Wrzosy (foto. J. Liszczyk)

- ☑ **Spostrzeżenia pracowników nadleśnictwa**.
- ☑ **Informacjach innych osób** – położenie na obszarze nadleśnictwa licznych miejscowości posiadających sieć telefoniczną, przebiegające przez tereny leśne szlaki turystyczne.
- ☑ **Systemie obserwacji lotniczej** – w okresach wzmożonego zagrożenia pożarowego obszar Nadleśnictwa Wołów jest objęty systemem obserwacji lotniczej RDLP. Zgodnie z umowami podpisanymi z firmami wykonującymi usługi na roboty leśne, zobowiązane są one w razie akcji gaśniczej dostarczyć niezbędny sprzęt i ludzi do dyspozycji prowadzącego akcję gaśniczą oraz do zabezpieczenia pożarzyska.

Jednostki ochrony przeciwpożarowej

Obszar nadleśnictwa znajduje się w zasięgu działania Komend Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej w Wołowie, Trzebnicy i Górze w skład których wchodzą Jednostki Ratowniczo - Gaśnicze. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa lub jego bezpośrednim sąsiedztwie, funkcjonuje kilkanaście Ochotniczych Straży Pożarnych.

Ocena dostępności terenów leśnych

Pod względem dostępności terenów leśnych należy stwierdzić, że do głównych kompleksów leśnych dojazd jest dobry.

Obszary leśne nadleśnictwa pokryte są wystarczającą, pod względem gęstości siecią dróg o nawierzchniach ulepszonych (asfaltowych), bądź też gruntowych. Umożliwiają one dostęp ciężkiego sprzętu gaśniczego do poszczególnych kompleksów leśnych, jak również poruszanie się po ich obszarze. Większość dróg znajduje się w dobrym stanie technicznym i wymaga tylko remontów bieżących. Wszystkie drogi leśne – dojazdy pożarowe są oznaczone w terenie tabliczkami informacyjnymi, wskazującymi numer drogi i kierunek dojazdu do źródeł wody do celów ppoż.

Drogi wykazane jako dojazdy pożarowe, zapewniają przejezdność samochodów ratowniczych. Wszystkie nowe dojazdy pożarowe spełniają wymogi Rozporządzenia MŚ z dnia 22 marca 2006 r. Pozostałe dojazdy będą sukcesywnie dostosowywane do w/w rozporządzenia. Remonty będą planowane według „Ekspertyzy optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej dla nadleśnictwa".

Utrudnieniem w czasie akcji gaśniczej jest zły stan dróg leśnych wewnątrz małych kompleksów leśnych. W miarę możliwości finansowych nadleśnictwa należy poprawić jakość dróg dojazdowych i wewnątrz-leśnych pełniących funkcję dojazdów pożarowych.

Obowiązkiem nadleśnictwa w najbliższym 10-leciu będzie utrzymanie w dobrym stanie technicznym już istniejących dróg, przeprowadzenie niezbędnych remontów w przypadku dróg uszkodzonych oraz udrożnienie nowych dróg leśnych gruntowych, będących do tej pory w złym stanie technicznym a stanowiących niezbędne ogniwo w sieci dróg stanowiących o dostępności lasów.

Drogi te muszą zapewniać przejazd – nie należy składać na nich drewna lub innych materiałów w sposób utrudniający poruszanie się pojazdów mechanicznych. Drogi leśne, które znalazły się w istniejącej sieci dojazdów pożarowych posiadają szerokość min. 4 m.

Do sieci dojazdów pożarowych należy włączyć drogi stanowiące dojazdy do źródeł czerpania wody do celów ppoż.

Do wszystkich punktów czerpania wody zlokalizowanych na terenie nadleśnictwa istnieją dojazdy dla samochodów ratowniczych.

Zgodnie z *Rozporządzeniem MŚ z dnia 22 marca 2006 r.* drogi dojazdowe do punktów czerpania wody oraz drogi pożarowe kryteria te spełniają.

W Nadleśnictwie Wołów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 22.03.2006 r. odległość dowolnego punktu położonego w lesie do najbliższego dojazdu pożarowego nie przekracza 1500 m, tzn. spełnia wymogi dla lasów II kategorii zagrożenia. Numeracja dojazdów pożarowych jest jednolita w ramach kompleksów leśnych, które są równoważne obrębom leśnym.

Całość tego zagadnienia została przedstawiona na mapie tematycznej z zakresu ochrony ppoż. w skali 1:25000.

3.2.6 Ocena wyposażenia w sprzęt

Ocena sprawności systemu alarmowo – dyspozycyjnego.

Nadleśnictwo Wołów jako jednostka organizacyjna Lasów Państwowych jest częścią systemu alarmowo-dyspozycyjnego R.D.L.P. we Wrocławiu – tworzy w nim **punkt alarmowo-dyspozycyjny P.A.D.** Punkt alarmowo dyspozycyjny nadleśnictwa znajduje się w siedzibie Nadleśnictwa Wołów przy ul. Leśnej 37 tel. 604 836 892.

Jest on wyposażony w wymagany sprzęt łącznościowy oraz dokumentacje i mapy.

W terenie punkty alarmowe znajdują się w siedzibach leśnictw. Wszystkie siedziby leśnictw wyposażone są w telefony.

Bazy sprzętu gaśniczego

Nadleśnictwo Wołów posiada bazę sprzętu gaśniczego na terenie siedziby Nadleśnictwa Wołów w miejscowości Wołów przy ul. Leśnej 37, tel. 604 836 811.

Sprzęt w bazie będzie utrzymywany w stanie technicznym zdatnym do natychmiastowego użytku w ilości zgodnej z przepisami

Wyposażenie bazy w sprzęt do gaszenia pożarów jest wystarczająca dla lasów II kategorii zagrożenia pożarowego lasu.

W razie wystąpienia pożaru punkt alarmowo-dyspozycyjny powiadamia Komendę Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej (K.P.P.S.P.) i dysponuje do pożaru wyznaczony pojazd oraz miejscowego leśniczego. W przypadku wystąpienia dużych pożarów, na żądanie Kierującego Działaniami Gaśniczymi, dyżurny PAD wykonuje kserokopie map z terenu, w którym wystąpił pożar.

3.2.7 Ocena stanu zaopatrzenia wodnego

Zaopatrzenie wodne do prowadzenia akcji gaśniczej zapewniają punkty czerpania wody oraz sieć hydrantów w zasięgu Nadleśnictwa Wołów. Do celów przeciwpożarowych wykorzystywana jest w miarę potrzeby istniejąca sieć hydrantowa o wydajności 10 l/s. Lokalizacji punktów czerpania wody i hydrantów w zasięgu Nadleśnictwa Wołów została oznaczona na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej. Na mapie zaznaczono także lokalizację tych elementów z sąsiadujących nadleśnictw. Punkty czerpania wody i hydranty zostały naniesione na podstawie informacji przekazanych przez nadleśnictwo. Do wszystkich punktów czerpania wody istnieją dojazdy pożarowe.

Stopień pokrycia obszarów leśnych Nadleśnictwa Wołów punktami czerpania wody przy uwzględnieniu istniejącej sieci hydrantowej jest wystarczający dla II KZPL (zgodnie z normami określonymi w Rozporządzeniu MSWiA z dnia 20 lipca 2022 r.

„zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów").

§ 39 Źródła wody do celów przeciwpożarowych w lasach, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks o powierzchni ponad 300 ha, zapewnia się w postaci nie więcej niż 2 zbiorników w obrębie chronionej powierzchni zawierających łącznie, co najmniej 50 m^3 wody, hydrantów zewnętrznych o wydajności nie mniejszej niż 5 dm^3/s lub cieku wodnego o stałym przepływie wody nie mniejszym niż 10 dm^3/s przy najniższym stanie wód, z zapewnieniem najbliższego stanowiska czerpania wody w terenie o promieniu nieprzekraczającym 5 km w lasach I kategorii zagrożenia pożarowego. W przypadku hydrantu zewnętrznego o wydajności mniejszej niż 10 dm^3/s odległość nie może być większa niż 2,5 km w lasach I kategorii zagrożenia pożarowego.

Dla utrzymanego zabezpieczenia przeciwpożarowego (dla kategorii II), tj., gdy odległość pomiędzy dowolnym punktem położonym w lesie, a punktem czerpania wody lub hydrantem nie przekracza 5 km (a w przypadku hydrantów o wydajności mniejszej niż 10 dm^3/s 2,5 km), spełnione są wymogi dla całego obszaru Nadleśnictwa Wołów.

Wszystkie punkty zaopatrzenia wodnego zlokalizowane są na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo Wołów.

Do zadań nadleśnictwa, służących utrzymaniu zaopatrzenia w wodę należy:

- ☑ Utrzymywanie w dobrym stanie technicznym dojazdów pożarowych do źródeł wody do celów ppoż – drogi powinny umożliwiać przejazd pojazdów bez zawracania ewentualnie kończyć się placem manewrowym oraz powinny być trwale i wyraźnie oznaczone w terenie.
- ☑ W trakcie wykonywanych prac wodno-melioracyjnych oraz budowy zbiorników wodnych należy uwzględniać potrzeby w zakresie budowy ujęć wody - ze szczególnym uwzględnieniem zbudowania zastawek.

Do celów ppoż. wyznaczono punkty czerpana wody.

Tab. 88. ŹRÓDŁA WODY DO CELÓW PPOŻ

Lp	Leśnictwo	Zbiorniki wodne		
		Nazwa	Lokalizacja	Pojemność m^3
1	Tarchalice	Zbiornik wodny	oddz. 117 g	powyżej 5000 m^3
2	Mojęcice	Zbiornik wodny	oddz. 271 d	powyżej 15000 m^3
3	Wińsko	Zbiornik wodny	oddz. 207 p	powyżej 5000 m^3
4	Wińsko	Zbiornik wodny	oddz. 169 m	powyżej 10000 m^3
5	Krzelów	Zbiornik wodny	oddz. 216A c	powyżej 5000 m^3
6	Smogorzów	Zbiornik wodny	oddz. 322 n	powyżej 5000 m^3
7	Garwół	Zbiornik wodny	oddz. 266 h	powyżej 10000 m^3

Wszystkie zbiorniki otwarte mają możliwość zarówno odprowadzenia jak i napełnienia wodą w sposób naturalny poprzez system zastawek. W okresie akcji bezpośredniej tj. zagrożenia pożarowego, wymienione zbiorniki spełniają wymogi stawiane źródłom wody do celów przeciwpożarowych i nie planuje się upuszczania wody poniżej dopuszczalnej wartości.

Zbiorniki naturalne spełniają parametry zawarte w instrukcji ppoż. obszarów leśnych oraz rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (**Dz.U.2010.109.719)** tj. zapewniają możliwość poboru wody z głębokości nie większej niż 4 m, licząc między lustrem wody a poziomem czerpania wody i są wyposażone w stanowiska czerpania wody wraz z dojazdem.

Wszystkie źródła wody do celów ppoż. są zgodne z wymogami określonymi w aktach normatywnych.

Na terenie Nadleśnictwa Wołów istnieją tylko zbiorniki naziemne.

3.2.7.1.1 Analiza potrzeb nadleśnictwa w zakresie infrastruktury technicznej ochrony przeciwpożarowej

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wołów zlokalizowane są dwa rezerwaty przyrody.

„Rezerwat przyrody „Wrzosy" obejmuje obszar o powierzchni 575,11 ha.

Granice rezerwatu rozciągają się między punktami:

Pn. 16°33'51" 51°22'47"

Pd. 16°35'27" 51°20'44"

W. 16°36'06" 51°20'59"

Z. 16°31'49" 51°21'11"

Tab. 89. WYKAZ WYDZIELEŃ ZLOKALIZOWANYCH W REZERWACIE PRZYRODY „WRZOSY"

Lp.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	Klasa palności
1	2	3	4
1	13-06-1-01-57 -h -00	Ł	-
2	13-06-1-01-57 -i -00	Ł	-
3	13-06-1-01-57 -j -00	SUKCESJA	B
4	13-06-1-01-57 -k -00	SUKCESJA	B
5	13-06-1-01-66 -a -00	D-STAN	A
6	13-06-1-01-66 -b -00	D-STAN	A
7	13-06-1-01-66 -c -00	D-STAN	A
8	13-06-1-01-66 -d -00	D-STAN	A
9	13-06-1-01-66 -f -00	SUKCESJA	A
10	13-06-1-01-66 -g -00	D-STAN	A
11	13-06-1-01-66 -h -00	D-STAN	A

Lp.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	Klasa palności
1	2	3	4
12	13-06-1-01-66 -i -00	D-STAN	A
13	13-06-1-01-66 -j -00	D-STAN	A
14	13-06-1-01-66 -k -00	D-STAN	A
15	13-06-1-01-66 -l -00	D-STAN	A
16	13-06-1-01-66 -m -00	D-STAN	B
17	13-06-1-01-66 -n -00	D-STAN	B
18	13-06-1-01-66 -o -00	D-STAN	A
19	13-06-1-01-68 -a -00	SUKCESJA	A
20	13-06-1-01-68 -b -00	D-STAN	B
21	13-06-1-01-68 -c -00	D-STAN	B
22	13-06-1-01-68 -d -00	SUKCESJA	B
23	13-06-1-01-68 -f -00	D-STAN	A
24	13-06-1-01-68 -g -00	D-STAN	C
25	13-06-1-01-68 -h -00	D-STAN	B
26	13-06-1-01-68 -i -00	D-STAN	B
27	13-06-1-01-68 -j -00	D-STAN	B
28	13-06-1-01-68 -k -00	SUKCESJA	B
29	13-06-1-01-68 -l -00	D-STAN	B
30	13-06-1-01-69 -a -00	Ł	-
31	13-06-1-01-69 -b -00	Ł	-
32	13-06-1-01-69 -c -00	Ł	-
33	13-06-1-01-69 -d -00	Ł	-
34	13-06-1-01-69 -f -00	Ł	-
35	13-06-1-01-69 -g -00	SUKCESJA	C
36	13-06-1-01-69 -h -00	D-STAN	C
37	13-06-1-01-69 -i -00	Ł	-
38	13-06-1-01-70 -a -00	Ł	-
39	13-06-1-01-70 -b -00	D-STAN	B
40	13-06-1-01-70 -c -00	D-STAN	C
41	13-06-1-01-70 -d -00	D-STAN	B
42	13-06-1-01-70 -f -00	D-STAN	B
43	13-06-1-01-70 -g -00	D-STAN	C
44	13-06-1-01-70 -h -00	D-STAN	C
45	13-06-1-01-70 -i -00	D-STAN	C
46	13-06-1-01-70 -j -00	SUKCESJA	C
47	13-06-1-01-70 -k -00	D-STAN	C
48	13-06-1-01-71 -a -00	D-STAN	B
49	13-06-1-01-71 -b -00	SUKCESJA	B

Lp.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	Klasa palności
1	2	3	4
50	13-06-1-01-71 -c -00	SUKCESJA	B
51	13-06-1-03-81 -a -00	D-STAN	A
52	13-06-1-03-81 -b -00	D-STAN	A
53	13-06-1-03-81 -c -00	D-STAN	A
54	13-06-1-03-81 -d -00	D-STAN	C
55	13-06-1-03-81 -f -00	D-STAN	C
56	13-06-1-03-81 -g -00	D-STAN	B
57	13-06-1-03-81 -h -00	D-STAN	C
58	13-06-1-03-81 -i -00	D-STAN	B
59	13-06-1-03-82 -a -00	D-STAN	C
60	13-06-1-03-82 -b -00	D-STAN	C
61	13-06-1-03-82 -c -00	D-STAN	C
62	13-06-1-03-82 -d -00	D-STAN	C
63	13-06-1-03-82 -f -00	D-STAN	C
64	13-06-1-03-82 -g -00	D-STAN	B
65	13-06-1-03-83 -a -00	D-STAN	C
66	13-06-1-03-83 -b -00	D-STAN	C
67	13-06-1-03-83 -c -00	D-STAN	C
68	13-06-1-03-83 -d -00	D-STAN	C
69	13-06-1-03-83 -f -00	D-STAN	C
70	13-06-1-03-83 -g -00	D-STAN	C
71	13-06-1-03-83 -h -00	D-STAN	C
72	13-06-1-03-83 -i -00	D-STAN	C
73	13-06-1-03-83 -j -00	D-STAN	C
74	13-06-1-03-84 -a -00	D-STAN	C
75	13-06-1-03-84 -b -00	D-STAN	C
76	13-06-1-03-84 -c -00	D-STAN	C
77	13-06-1-03-84 -d -00	D-STAN	C
78	13-06-1-03-84 -f -00	D-STAN	C
79	13-06-1-03-84 -g -00	D-STAN	C
80	13-06-1-03-84 -h -00	D-STAN	C
81	13-06-1-03-84 -i -00	SUKCESJA	C
82	13-06-1-03-84 -j -00	SUKCESJA	C
83	13-06-1-03-85 -a -00	SUKCESJA	C
84	13-06-1-03-85 -b -00	D-STAN	C
85	13-06-1-03-85 -c -00	D-STAN	C
86	13-06-1-03-85 -d -00	D-STAN	C
87	13-06-1-03-85 -f -00	SUKCESJA	C

Lp.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	Klasa palności
1	2	3	4
88	13-06-1-03-85 -g -00	D-STAN	B
89	13-06-1-03-86 -a -00	Ł	-
90	13-06-1-03-86 -b -00	Ł	-
91	13-06-1-03-86 -c -00	D-STAN	C
92	13-06-1-03-86 -d -00	SUKCESJA	C
93	13-06-1-03-86 -f -00	SUKCESJA	C
94	13-06-1-03-86 -g -00	D-STAN	C
95	13-06-1-03-86 -h -00	D-STAN	B
96	13-06-1-03-86 -i -00	Ł	-
97	13-06-1-03-103 -a -00	D-STAN	B
98	13-06-1-03-103 -b -00	D-STAN	B
99	13-06-1-03-103 -c -00	D-STAN	B
100	13-06-1-03-103 -d -00	SUKCESJA	B
101	13-06-1-03-103 -f -00	D-STAN	B
102	13-06-1-03-103 -g -00	D-STAN	B
103	13-06-1-03-103 -h -00	D-STAN	B
104	13-06-1-03-103 -i -00	D-STAN	C
105	13-06-1-03-103 -j -00	D-STAN	C
106	13-06-1-03-103 -k -00	D-STAN	C
107	13-06-1-03-103 -l -00	D-STAN	B
108	13-06-1-03-103 -m -00	D-STAN	B
109	13-06-1-03-103 -n -00	D-STAN	C
110	13-06-1-03-103 -o -00	D-STAN	B
111	13-06-1-03-103 -p -00	D-STAN	B
112	13-06-1-03-104 -a -00	D-STAN	B
113	13-06-1-03-104 -b -00	D-STAN	C
114	13-06-1-03-104 -c -00	D-STAN	B
115	13-06-1-03-104 -d -00	D-STAN	B
116	13-06-1-03-104 -f -00	D-STAN	B
117	13-06-1-03-104 -g -00	D-STAN	C
118	13-06-1-03-104 -h -00	SUKCESJA	B
119	13-06-1-03-104 -i -00	D-STAN	C
120	13-06-1-03-104 -j -00	D-STAN	B
121	13-06-1-03-105 -a -00	D-STAN	C
122	13-06-1-03-105 -b -00	D-STAN	C
123	13-06-1-03-105 -c -00	D-STAN	C
124	13-06-1-03-105 -d -00	D-STAN	C
125	13-06-1-03-105 -f -00	D-STAN	B

Lp.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	Klasa palności
1	2	3	4
126	13-06-1-03-105 -g -00	D-STAN	B
127	13-06-1-03-105 -h -00	D-STAN	B
128	13-06-1-03-106 -a -00	D-STAN	C
129	13-06-1-03-106 -b -00	D-STAN	C
130	13-06-1-03-106 -c -00	D-STAN	B
131	13-06-1-03-106 -d -00	D-STAN	C
132	13-06-1-03-106 -f -00	D-STAN	C
133	13-06-1-03-106 -g -00	D-STAN	B
134	13-06-1-03-106 -h -00	D-STAN	B
135	13-06-1-03-107 -a -00	SUKCESJA	C
136	13-06-1-03-107 -b -00	D-STAN	C
137	13-06-1-03-107 -c -00	SUKCESJA	C
138	13-06-1-03-107 -d -00	SUKCESJA	B
139	13-06-1-03-107 -f -00	D-STAN	C
140	13-06-1-03-107 -g -00	D-STAN	B
141	13-06-1-03-108 -a -00	D-STAN	B
142	13-06-1-03-108 -b -00	D-STAN	B
143	13-06-1-03-108 -c -00	D-STAN	C
144	13-06-1-03-108 -d -00	SUKCESJA	B
145	13-06-1-03-108 -f -00	D-STAN	B
146	13-06-1-03-108 -g -00	D-STAN	B
147	13-06-1-03-108 -h -00	SUKCESJA	C
148	13-06-1-03-108 -i -00	SUKCESJA	C
149	13-06-1-03-108 -j -00	D-STAN	B
150	13-06-1-03-108 -k -00	D-STAN	B
151	13-06-1-03-108 -l -00	BAGNO	-
152	13-06-1-03-108 -m -00	D-STAN	B
153	13-06-1-03-109 -a -00	D-STAN	B
154	13-06-1-03-109 -b -00	SUKCESJA	C
155	13-06-1-03-109 -c -00	D-STAN	B
156	13-06-1-03-109 -d -00	SUKCESJA	C
157	13-06-1-03-109 -f -00	D-STAN	C
158	13-06-1-03-109 -g -00	D-STAN	C
159	13-06-1-03-109 -h -00	D-STAN	C
160	13-06-1-03-109 -i -00	D-STAN	C
161	13-06-1-03-109 -j -00	SUKCESJA	C
162	13-06-1-03-124 -g -00	D-STAN	B
163	13-06-1-03-124 -k -00	D-STAN	C

Lp.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	Klasa palności
1	2	3	4
164	13-06-1-03-124 -m -00	D-STAN	C
165	13-06-1-03-124 -s -00	D-STAN	C
166	13-06-1-03-149 -c -00	D-STAN	C
167	13-06-1-03-149 -d -00	BAGNO	-
168	13-06-1-03-149 -f -00	BAGNO	-
169	13-06-1-03-149 -g -00	D-STAN	C
170	13-06-1-03-149 -h -00	BAGNO	-
171	13-06-1-03-149 -i -00	D-STAN	B
172	13-06-1-03-149 -j -00	D-STAN	C
173	13-06-1-03-150 -a -00	D-STAN	C
174	13-06-1-03-150 -b -00	D-STAN	B
175	13-06-1-03-150 -g -00	D-STAN	B
176	13-06-1-03-150 -h -00	BAGNO	-

Klasy palności zostały określone jako małe (C) na 38,01 ha, średnie (B) na 147,40 ha oraz duże (A) na 42,43 ha powierzchni leśnej rezerwatu.

Najbliższymi dojazdami pożarowymi prowadzącymi do rezerwatu są dojazdy nr 7 i 17. Z kolei najbliższe punkty czerpania wody (hydrant) znajdują się w miejscowości Wrzosy i Wodnica.

„Rezerwat przyrody „Odrzysko" obejmuje obszar o powierzchni 5,15 ha.

Granice rezerwatu rozciągają się między punktami:

Pn. 16°26'11" 51°17'09"
Pd. 16°26'09" 51°16'53"
W. 16°26'24" 51°17'05"
Z. 16°25'52" 51°17'04"

Tab. 90. WYKAZ WYDZIELEŃ ZLOKALIZOWANYCH W REZERWACIE PRZYRODY „ODRZYSKO"

Lp.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	Klasa palności
1	2	3	4
1	13-06-1-07-262 -b -00	STAW R-R	-
2	13-06-1-07-263 -d -00	STAW R-R	-

Całość gruntów rezerwatu położonych jest na gruntach nieleśnych.

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wołów zlokalizowanych jest 12 pomników przyrody w tym 10 pomników przyrody ożywionej.

Dąb szypułkowy *Quercus robur* znajdujący się w wydzieleniu 360 f leśnictwa Prawików (16°30'08,29" długości geograficznej wschodniej i 51°14'14,94" szerokości geograficznej północnej). Drzewostan, w którym znajduje się pomnik przyrody charakteryzuje się średnią klasą palności (B). Dojazd do pomnika przyrody jest możliwy dojazdem pożarowym na drodze publicznej z Prawikowa.

Dwa dęby szypułkowe *Quercus robur* znajdujący się w wydzieleniu 249 f leśnictwa Garwół (16°46'15,77" długości geograficznej wschodniej i 51°23'01,56" szerokości geograficznej północnej. Drzewostan, w którym znajduje się pomnik przyrody charakteryzuje się małą klasą palności (C). Dojazd do pomnika przyrody jest możliwy dojazdem pożarowym na drodze publicznej Gródek - Proszkowa.

Jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* znajdująca się w wydzieleniu 16B n leśnictwa Wrzosy (16°37'18,90" długości geograficznej wschodniej i 51°21'59,95" szerokości geograficznej północnej). Drzewostan, w którym znajdują się pomniki przyrody charakteryzuje się małą klasą palności (C). Dojazd do pomnika przyrody jest możliwy dojazdem pożarowym nr 15.

Sosna pospolita *Pinus sylvestris* znajdująca się w wydzieleniu 238 a leśnictwa Rudno (16°32'17,06" długości geograficznej wschodniej i 51°19'06,85" szerokości geograficznej północnej). Drzewostan, w którym znajduje się pomnik przyrody charakteryzuje się średnią klasą palności (B). Dojazd do pomnika przyrody jest możliwy dojazdem pożarowym nr 40.

Dąb szypułkowy *Quercus robur* znajdujący się w wydzieleniu 4 d leśnictwa Stryjno (16°37'16,69" długości geograficznej wschodniej i 51°30'59,83" szerokości geograficznej północnej). Drzewostan, w którym znajduje się pomnik przyrody charakteryzuje się małą klasą palności (C) Dojazd do pomnika przyrody jest możliwy dojazdem pożarowym nr 49.

Dąb szypułkowy *Quercus robur* znajdujący się w wydzieleniu 174 f leśnictwa Wińsko (16°36'03,98" długości geograficznej wschodniej i 51°24'36,00" szerokości geograficznej północnej). Drzewostan, w którym znajduje się pomnik przyrody charakteryzuje się średnią klasą palności (B). Dojazd do pomnika przyrody jest możliwy dojazdem pożarowym nr 65 i 69.

Dąb szypułkowy *Quercus robur* znajdujący się w wydzieleniu 196 c leśnictwa Wińsko (16°34'55,68" długości geograficznej wschodniej i 51°26'51,81" szerokości geograficznej północnej). Drzewostan, w którym znajduje się pomnik przyrody charakteryzuje się średnią klasą palności (B). Dojazd do pomnika przyrody jest możliwy dojazdem pożarowym nr 61 lub drogą publiczną z Wińska do Słupa.

Dąb szypułkowy *Quercus robur* znajdujący się w wydzieleniu 190 c leśnictwa Wińsko (16°35'08,78" długości geograficznej wschodniej i 51°26'06,22" szerokości geograficznej północnej). Drzewostan, w którym znajduje się pomnik przyrody charakteryzuje się średnią klasą palności (B). Dojazd do pomnika przyrody jest możliwy dojazdem pożarowym nr 59.

Dąb szypułkowy *Quercus robur* znajdujący się w wydzieleniu 102 m leśnictwa Wrzosy (16°34'40,64" długości geograficznej wschodniej i 51°21'34,13" szerokości geograficznej północnej). Drzewostan, w którym znajduje się pomnik przyrody charakteryzuje się średnią klasą palności (B). Dojazd do pomnika przyrody jest możliwy dojazdem pożarowym na drodze publicznej z miejscowości Wrzosy do Rudna.

Dąb szypułkowy *Quercus robur* znajdujący się w wydzieleniu 84 i leśnictwa Głębowice (16°48'01,12" długości geograficznej wschodniej i 51°24'16,68" szerokości geograficznej północnej). Drzewostan, w którym znajduje się pomnik przyrody charakteryzuje się małą klasą palności (C). Dojazd do pomnika przyrody jest możliwy dojazdem pożarowym na drodze publicznej z Ligoty Strupińskiej.

Na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej zaznaczono lokalizację rezerwatów przyrody oraz pomników przyrody.

3.2.8 Analiza potrzeb nadleśnictwa w zakresie infrastruktury technicznej ochrony przeciwpożarowej

- ☑ Zaopatrzenie w wodę – każde źródło wody na cele gaśnicze powinno być oznaczone w terenie tablicami o treści „Punkt czerpania wody" a na dojazdach pożarowych umieścić tablice kierunkowe „Do punktu czerpania wody" - w szczególności uzupełnić brakujące tablice na drogach zaprojektowanych, jako dojazdy pożarowe. Wszystkie źródła wody na cele ppoż. będą utrzymywane zgodnie z przepisami.
- ☑ Dojazdy pożarowe – zadania mające na celu udostępnienie kompleksów leśnych dla celów ochrony przeciwpożarowej i udrożnienie dróg zaprojektowanych, jako dojazdy pożarowe do punktów czerpania wody zostało omówione w rozdziale wcześniej. W szczególności: wszystkie drogi leśne wykorzystywane, jako dojazdy pożarowe, powinny być oznakowane zgodnie z przyjętą numeracją dróg obecnie obowiązującą i uzgodnioną z PSP. W przypadku dróg ujętych po raz pierwszy jako dojazdy pożarowe uzupełnić oznakowanie, zgodnie z numeracją zawartą na mapach z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Wszystkie dojazdy pożarowe będą utrzymywane zgodnie z przepisami.
- ☑ Bazy sprzętu – duża liczba działających na terenie nadleśnictwa ochotniczych straży pożarnych, jak również istnienie jednostek P.S.P gwarantuje szybkie i sprawne działanie na wypadek powstania pożaru. Większość jednostek OSP wyposażona jest w System Selektywnego Wywoływania drogą radiową, co znacznie przyspiesza wyjazd tych jednostek.

3.2.9 Ocena przypuszczalnego okresu rozwoju pożaru od momentu jego powstania do chwili wkroczenia sił i środków ratowniczych

Na podstawie metodyki ustalania czasu swobodnego rozwoju pożaru lasu oraz wieloletnich danych z nadleśnictwa za ubiegły okres gospodarczy dotyczący sprawności służb ratowniczych w akcjach gaszenia pożarów leśnych, oraz na podstawie sprawności systemu obserwacyjno-alarmowego i interwencyjnego, sieci straży pożarnych, zaopatrzenia w wodę, istniejącej sieci dróg i rozmieszczeniu sprzętu pożarowego przypuszczalny okres swobodnego rozwoju pożaru leśnego od momentu jego powstania do chwili wkroczenia sił i środków ratowniczych określa się na 40 minut.

Tab. 91. Etapy czasu swobodnego rozwoju pożaru

Lp.	Etapy czasu swobodnego rozwoju pożaru	Czas [minuty]
1	Czas od powstania do wykrycia pożaru i ustalenia jego miejsca	15
2	Czas alarmowania sił ratowniczych	2
3	Czas wyjazdu jednostek gaśniczych (jednostki OSP)	5
4	Czas dojazdu do pożaru	15
5	Czas rozwinięcia jednostki gaśniczej i rozpoczęcia akcji gaśniczej	3
Razem		40

3.2.10 Zalecenia w zakresie profilaktyki

Działania hodowlane:

- ☑ przy zakładaniu upraw należy wprowadzić maksymalną ilość liściastych gatunków domieszkowych i pomocniczych, w wielorzędowej formie zmieszania,
- ☑ w przypadku wystąpienia powierzchni powyżej 6 ha (odnowienia powierzchni leśnej pozbawionej drzewostanu w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej lub przy zalesieniach gruntów rolnych), zaleca się stosowanie podziału na mniejsze kwatery, przy wykorzystaniu liściastych gatunków domieszkowych i pomocniczych wprowadzanych w pasowej formie zmieszania.
- ☑ przy zakładaniu upraw w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych, dróg publicznych, itp. przygotowanie gleby należy wykonywać równolegle do potencjalnych źródeł zagrożenia, na szerokość nie mniejszą niż 50 m.
- ☑ w miarę możliwości, szczególnie na obszarach o szczególnym zagrożeniu – sąsiedztwo parkingów, miejsc postoju z wyznaczonymi punktami do palenia ognisk, należy stosować podkrzesywanie drzew iglastych z usuwaniem suchych i usychających gałęzi. Ponad to miejsca te powinny być otoczone bruzdą o szerokości min. 2 m, oczyszczoną do warstwy mineralnej i poprowadzoną równolegle do granic obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie pożarowe.

Prowadzenie działalności informacyjnej i ostrzegawczej

☑ informacje słowne, wizualne, współpraca z lokalnymi ruchami ekologicznymi, szkołami, samorządami terytorialnymi, itp.

Integralną częścią planu ochrony przeciwpożarowej dla Nadleśnictwa Wołów jest ***„Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej w Skali 1:25000.” –*** *dla obrębu leśnego, na których* bazy sprzętu pożarniczego, dojazdy pożarowe, źródła wody do celów ppoż., hydranty, miejsce lokalizacji radiostacji i punkty łączności alarmowej w LP oraz inne szczegóły przewidziane w instrukcji u.l.

3.2.11 Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej

3.2.11.1 Użytkowanie uboczne

Pozyskanie żywicy

Nadleśnictwo Wołów nie prowadziło pozyskania żywicy w ubiegłym okresie gospodarczym i nie planuje rozpoczęcia tego rodzaju użytkowania. W lasach nadleśnictwa spotkać można pozostałości drzewostanów wyżywicowanych w latach 80 ubiegłego wieku, w których żywicowanie prowadzono w cyklu jednorocznym i dwuletnim.

Tab. 92. Lokalizacja drzewostanów wyżywicowanych

Lp.	Adres leśny	Skrócony opis drzewostanu	Powierzchnia [ha]
1	13-06-1-02-115 -f -00	6So 130 lat	4,18
2	13-06-1-03-128 -f -00	10So 140 lat	5,36
3	13-06-1-03-129 -d -00	10So 140 lat	2,23
4	13-06-2-11-53 -l -00	10So 120 lat	2,21
5	13-06-2-10-172 -h -00	10So 135 lat	3,72
6	13-06-2-10-190 -h -00	10So 139 lat	3,23
7	13-06-2-13-252 -c -00	6So 140 lat	0,65
8	13-06-2-12-323 -d -00	5So 120 lat	3,04
Razem			24,62

W pozostałych drzewostanach występowanie wyżywicowanych drzew występuje tylko jednostkowo.

Pozyskanie kory garbarskiej (dębu i świerka), stroiszu, cetyny i ziół

Z uwagi na niewielką opłacalność ekonomiczną oraz brak zapotrzebowania ze strony przemysłu, nadleśnictwo nie użytkuje wyżej wymienionych produktów lasu. W przypadku

zapotrzebowania na wskazane surowce, Nadleśnictwo Wołów może rozpocząć ich pozyskiwanie. Nadleśnictwo w niewielkim stopniu zajmuje się pozyskaniem stroiszu. W przypadku zwiększonego zapotrzebowania, ilość pozyskiwanego stroiszu może zostać zwiększona.

Pozyskanie choinek

Średniorocznie sprzedaż choinek w Nadleśnictwie Wołów kształtuje się na poziomie od 100 do 269 sztuk (średnio około 160 sztuk rocznie). Każdego roku zakup drzewek świerka pospolitego przez osoby prywatne cieszy się dużym zainteresowaniem.

ZESTAWIENIE PLANTACJI CHOINKOWYCH

Lp.	Adres leśny	Kategoria użytkowania	Pow. (ha)	Wiek	Uwagi, np. pod linią energetyczną
1	13-06-1-01-1-c 00	Linia energetyczna	0,05	11	Pod linią energetyczną
2	13-06-1-01-1-j 00	Linia energetyczna	0,01	11	Pod linią energetyczną
3	13-06-1-01-10-i 00	Linia energetyczna	0,66	11	Pod linią energetyczną
4	13-06-1-01-2-b 00	Linia energetyczna	0,08	11	Pod linią energetyczną
5	13-06-1-01-3-g 00	Linia energetyczna	0,13	11	Pod linią energetyczną
6	13-06-1-01-6-j 00	Linia energetyczna	0,45	11	Pod linią energetyczną
7	13-06-1-01-7-g 00	Linia energetyczna	0,79	11	Pod linią energetyczną
8	13-06-1-02-117-b 00	Plantacja choinkowa	0,80	11	Powierzchnia wyłączona z powierzchni szkółki leśnej
9	13-06-1-06-246-cx 00	Linia energetyczna	0,21	11	Pod linią energetyczną
10	13-06-1-06-246-z 00	Linia energetyczna	0,01	11	Pod linią energetyczną
11	13-06-1-06-268-m 00	Linia energetyczna	0,12	11	Pod linią energetyczną
12	13-06-1-06-268-p 00	Linia energetyczna	0,18	11	Pod linią energetyczną
13	13-06-1-06-278-a 00	Linia energetyczna	0,11	11	Pod linią energetyczną
14	13-06-1-06-282-c 00	Linia energetyczna	0,30	11	Pod linią energetyczną
15	13-06-1-06-302-h 00	Linia energetyczna	0,66	11	Pod linią energetyczną
16	13-06-1-06-309-f 00	Linia energetyczna	0,36	11	Pod linią energetyczną
17	13-06-2-09-243-m 00	Linia energetyczna	0,61	11	Pod linią energetyczną
18	13-06-2-10-211A-k 00	Linia energetyczna	0,30	11	Pod linią energetyczną
19	13-06-2-11-216A-g 00	Linia energetyczna	0,60	13	Na gruncie rolnym
20	13-06-2-12-138-k 00	Linia energetyczna	0,77	7	Na gruncie rolnym
21	13-06-2-12-325-l 00	Linia energetyczna	0,13	10	Pod linią energetyczną
22	13-06-2-12-329A-c 00	Linia energetyczna	0,61	12	Pod linią energetyczną
23	13-06-2-12-329A-f 00	Linia energetyczna	0,86	12	Pod linią energetyczną
24	13-06-2-13-276-o 00	Linia energetyczna	0,04	10	Pod linią energetyczną
25	13-06-2-13-335-dx 00	Linia energetyczna	0,09	11	Pod linią energetyczną
26	13-06-2-13-335-fx 00	Linia energetyczna	0,01	11	Pod linią energetyczną

Lp.	Adres leśny	Kategoria użytkowania	Pow. (ha)	Wiek	Uwagi, np. pod linią energetyczną
27	13-06-2-13-335-gx 00	Linia energetyczna	0,02	11	Pod linią energetyczną
28	13-06-2-13-335-hx 00	Linia energetyczna	0,05	11	Pod linią energetyczną
29	13-06-2-13-335-ix 00	Linia energetyczna	0,02	11	Pod linią energetyczną

Nadleśnictwo Wołów prowadzi przedświąteczną sprzedaż choinek przez osobę uprawnioną przez Nadleśniczego w wytypowanych punktach, zlokalizowanych przy wybranych kancelariach leśnictw.

Pozyskanie kruszyw i surowców mineralnych

Na terenie znajdującym się w zarządzie Nadleśnictwa Wołów stwierdzono występowanie złóż kopalin własności nieruchomości gruntowej.

ZESTAWIENIE ISTNIEJĄCYCH ZŁÓŻ KOPALIN WŁASNOŚCI NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWEJ

Lp.	Nazwa kopaliny	Nazwa złoża	Miejsce występowania	Powierzchnia [m^2]
1	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	Pogolewo Duże	poza gruntami nadleśnictwa	92157
2	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	Pogolewo Małe	poza gruntami nadleśnictwa	49571 26201
3	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	Pogolewo Małe II	poza gruntami nadleśnictwa	35000
4	Piaski i żwiry	Naborów	poza gruntami nadleśnictwa	17485
5	Piaski i żwiry	Naborów I	poza gruntami nadleśnictwa	17211
6	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	Grodzanów	poza gruntami nadleśnictwa	37950 10038
7	Piaski i żwiry	Prawików	poza gruntami nadleśnictwa	10752
8	Piaski i żwiry	Lubiąż	poza gruntami nadleśnictwa	28462
9	Piaski i żwiry	Krzydlina Wielka	poza gruntami nadleśnictwa	19971
10	Piaski i żwiry	Piotroniowice II	poza gruntami nadleśnictwa	51546
11	Piaski i żwiry	Stary Wołów	poza gruntami nadleśnictwa	19126
12	Piaski i żwiry	Smogorzówek A	poza gruntami nadleśnictwa	16023
13	Piaski i żwiry	Konary I	poza gruntami nadleśnictwa	105271
14	Piaski i żwiry	Konary Południe	poza gruntami nadleśnictwa	69284
15	Piaski i żwiry	Konary A	Poza gruntami nadleśnictwa	16499
16	Gliny ceramiczne	Nowe Jaroszowice	poza gruntami nadleśnictwa	534560
17	Gliny ceramiczne	Raszowice II	poza gruntami nadleśnictwa	300874
Razem				**1457981**

Nadleśnictwo Wołów nie pozyskuje i nie planuje pozyskania kruszyw i surowców mineralnych w nadchodzącym okresie gospodarczym.

Bazy roślin runa leśnego możliwość ich użytkowania oraz potrzeby w zakresie odnawiania i ochrony

Uboczne użytkowanie lasu jest elementem gospodarki leśnej, która, zgodnie z zasadą wynikającą z ustawy o lasach, powinna być prowadzona w sposób trwale zrównoważony. Nadleśniczy ma ustawowy obowiązek nadzoru nad ubocznym użytkowaniem w lasach nadleśnictwa i zapewnienia ciągłości pozyskiwanie surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu, które powinno być prowadzone w taki sposób, aby zachowana była możliwość ich biologicznego odtwarzania, a także ochronę runa leśnego. Nadleśnictwo nie planuje inicjowania działań w tym kierunku. W przypadku wystąpienia potrzeb, działania będą możliwe po dokonaniu wcześniejszej analizy.

W Nadleśnictwie Wołów jest możliwy zbiór runa leśnego takich zasobów jak borówki czernicy, malin, jeżyn oraz grzybów jadalnych przez ludność dla potrzeb własnych. Nadleśnictwo nie posiada bazy do zbioru przemysłowego runa leśnego, w wyniku czego nie prowadzi monitoringu stanu runa leśnego w tym zakresie.

Nadleśnictwo Wołów nie prowadzi również przemysłowego zbioru runa leśnego oraz nie ma podpisanych umów z innymi podmiotami prowadzącymi przemysłowy zbiór runa leśnego.

Użytkowanie gruntów nieleśnych

W stanie posiadania Nadleśnictwo Wołów posiada 514,34 ha użytków rolnych, 5,93 ha terenów zadrzewionych i zakrzewionych, 2,04 ha gruntów pod wodami, 2,34 ha terenów różnych oraz 1,40 ha gruntów zabudowanych i zurbanizowanych.

Tab. 93. STRUKTURA GRUNTÓW NIELEŚNYCH W NADLEŚNICTWIE NA PODSTAWIE UJAWNIONEGO RODZAJU POWIERZCHNI

Lp.	Rodzaj powierzchni	Obręb Dębno	Obręb Wińsko	Nadleśnictwo
		powierzchnia – ha		
1	2	3	4	5
1	BAGNO	149,63	11,03	160,66
2	BR-Ł	-	0,04	0,04
3	BR-PS	1,95	5,52	7,47
4	BR-R	0,54	-	0,54
5	DROGI I	-	0,06	0,06
6	LZ	0,70	2,31	3,01
7	LZ-CM NCZ	0,24	0,73	0,97
8	LZ-PARK	-	1,77	1,77

Lp.	Rodzaj powierzchni	Obręb Dębno	Obręb Wińsko	Nadleśnictwo
		powierzchnia – ha		
1	2	3	4	5
9	LZR-PS	-	0,18	0,18
10	Ł	89,08	27,81	116,89
11	Ł-ROWY	0,25	0,04	0,29
12	PIASKI	0,96	-	0,96
13	PL CH-R	-	1,37	1,37
14	PL ŁOW-Ł	24,16	7,86	32,02
15	PL ŁOW-PS	13,55	1,40	14,95
16	PL ŁOW-R	12,32	9,41	21,73
17	PLAC	0,50	0,41	0,91
18	PS	18,76	6,29	25,05
19	PS-ROWY	0,06	-	0,06
20	R	40,62	62,06	102,68
21	R-ROWY	0,19	0,01	0,20
22	RUINY	0,29	-	0,29
23	RZEKA	0,07	1,36	1,43
24	S-R	-	0,47	0,47
25	STAW R-PS	-	0,42	0,42
26	STAW R-R	21,37	7,17	28,54
27	T PRZEM	0,04	0,10	0,14
28	TR INNE	1,55	-	1,55
29	WAŁ OCHR	0,79	-	0,79
30	ZBIORNIK	-	0,61	0,61
Razem		**377,62**	**148,43**	**526,05**

Nadleśnictwo Wołów prowadzi działania do utrzymania użytkowania zależnego (dzierżawy) na gruntach rolnych.

WYKORZYSTANIE GRUNTÓW ROLNYCH WEDŁUG UŻYTKÓW GRUNTOWYCH

Lp.	Rodzaj użytku	Powierzchnia gruntów użytkowanych przez nadleśnictwo	Powierzchnia gruntów wydzierżawionych, deputaty lub udostępnione w inny sposób	Powierzchnia gruntów nieużytkowanych
1	Grunty orne	0,3600	73,8548	57,4526
2	Pastwiska trwałe	1,8100	22,3584	22,4058

Lp.	Rodzaj użytku	Powierzchnia gruntów użytkowanych przez nadleśnictwo	Powierzchnia gruntów wydzierżawionych, deputaty lub udostępnione w inny sposób	Powierzchnia gruntów nieużytkowanych
3	Łąki trwałe	87,2200	34,0540	31,2482
4	Sady	-	-	0,4700
5	Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	-	-	6,5176
6	Grunty rolne zabudowane	-	1,4866	6,5632
7	Grunty pod rowami	-	-	1,3244
8	Grunty pod stawami	-	5,5500	23,41
Razem		89,3900	137,3038	149,3918

3.2.11.2 GOSPODARKA ŁOWIECKA

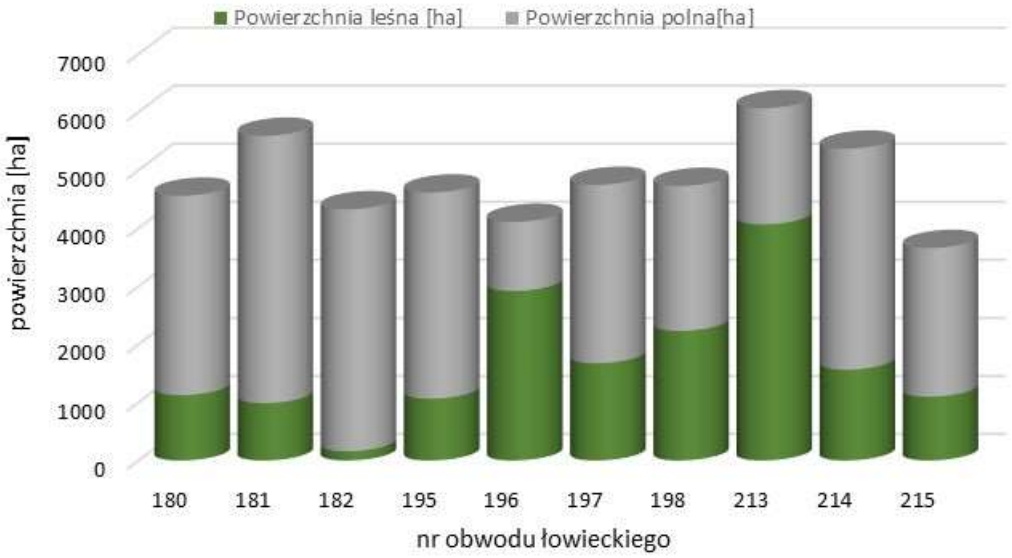
Charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich

Tab. 94. STRUKTURA POWIERZCHNIOWA OBWODÓW ŁOWIECKICH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO WOŁÓW

Nr obwodu łowieckiego	Nazwa kola łowieckiego	Powierzchnia całkowita (ha)	W tym powierzchnia leśna (ha)	Właściwy terytorialnie Łowiecki Rejon Hodowlany
1	*2*	*3*	*4*	*5*
180	„Jeleń" Wińsko	4560	1126	X – Wzgórza Trzebnickie
181	„Jeleń" Wrocław	5593	989	X – Wzgórza Trzebnickie
182	„Jeleń" Wrocław	4328	161	X – Wzgórza Trzebnickie
195	„Jeleń" Wińsko	4616	1066	X – Wzgórza Trzebnickie
196	„Leśnik" Wrocław	4110	2921	X – Wzgórza Trzebnickie
197	„Echo" Wołów	4748	1676	X – Wzgórza Trzebnickie
198	„Remiza" Wołów	4729	2233	X – Wzgórza Trzebnickie
213	„Leśnik" Dębno	6069	4067	X – Wzgórza Trzebnickie
214	„Łoś" Lubiąż	5371	1565	X – Wzgórza Trzebnickie
215	„Daniel" Wołów	3660	1099	X – Wzgórza Trzebnickie
Razem		43674	16903	

Na terenie Nadleśnictwa Wołów gospodarkę łowiecką prowadzi łącznie 8 kół łowieckich. Obwody łowieckie położone w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wołów wchodzą w skład Rejonów Hodowlanych: Wzgórza Trzebnickie.

Granice obwodów łowieckich zostały wykonane na podstawie danych źródłowych z Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego z licencją używalności przekazane BULiGL Oddział w Brzegu przez RDLP we Wrocławiu.

Ryc. 49. Struktura powierzchni obwodów łowieckich

Stan zwierzyny

Poniżej przedstawiono strukturę populacji zwierząt łownych w obwodach łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo Wołów.

STRUKTURA WYSTĘPUJĄCEJ POPULACJI ZWIERZĄT ŁOWNYCH NA OBSZARZE NADLEŚNICTWA WOŁÓW

Nr obwodu	Liczba zwierzyny łownej w odniesieniu do powierzchni obwodu łowieckiego, według stanu na dzień sporządzenia planu wieloletniego w szt.													
	Łoś	Jeleń szlachetny	Daniel	Muflon	Dzik	Lis	Jenot	Borsuk	Szop pracz	Szakal złocisty	Kuna leśna	Kuna domowa	Tchórz zwyczajny	Norka amerykańska
180	0	13	0	0	5	25	5	15	0	2	10	4	6	0
181	0	13	0	0	3	50	20	20	2	2	10	10	8	10
182	0	18	10	0	3	50	18	20	5	2	10	8	5	8
195	0	15	3	0	5	30	9	15	0	2	10	4	6	0
196	0	41	8	0	4	40	4	6	3	2	3	3	3	0
197	0	25	5	0	6	40	20	20	0	0	10	7	7	15
198	0	29	14	0	4	30	3	3	0	1	3	2	2	10
213	0	23	6	0	2	50	0	20	0	4	10	8	0	14
214	0	17	2	0	3	21	10	40	0	0	14	17	10	0
215	0	4	1	0	5	40	10	12	0	0	5	0	0	0

Szczegółowa charakterystyka obwodów i urządzeń łowieckich znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa została zamieszczona w „Analizie gospodarki leśnej".

Stan zwierzyny, realizacja rocznych planów łowieckich, rozmiar szkód wyrządzanych przez zwierzynę w ubiegłym okresie gospodarczym oraz rozmiar wykonanych prac profilaktycznych z zakresu ochrony lasu przed szkodami od zwierzyny zostały przedstawione w referacie Nadleśniczego zamieszczonego w *„Analizie gospodarki przeszłej".* Dodatkowo w części A. *„Ogólna charakterystyka lasów"* zamieszczono zestawienie tabelaryczne uszkodzeń od zwierzyny zainwentaryzowanych podczas prac taksacyjnych

Głównymi sprawcami szkód łowieckich na terenie nadleśnictwa jest jeleń i sarna, wyrządzając znaczne szkody, głównie w drzewostanach I i II klasy wieku.

Do najważniejszych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej, mających na celu prawidłowe zagospodarowanie łowisk oraz ograniczenie szkód powodowanych przez zwierzynę należy:

- ☑ przystosowanie liczebności zwierzyny do poziomu optymalnego ustalonego wieloletnim planem hodowlanym,
- ☑ regulacja struktury płci w obrębie populacji,
- ☑ poprawa warunków bytowania zwierzyny.

Poletka łowieckie

Nadleśnictwo Wołów posiada 19 poletka łowieckie o powierzchni 8,20 ha na powierzchni leśnej zgodnie z poniższym zestawieniem:

13-06-1-01-23 -m -00	13-06-2-11-37 -j -00
13-06-1-02-77 -f -00	13-06-2-11-38 -i -00
13-06-1-02-92 -j -00	13-06-2-11-44 -m -00
13-06-1-02-120 -d -00	13-06-2-11-51 -f -00
13-06-1-04-136 -j -00	13-06-2-09-115 -d -00
13-06-1-04-162 -b -00	13-06-2-10-179 -c -00
13-06-1-05-182 -r -00	13-06-2-10-185 -f -00
13-06-1-06-300A -i -00	13-06-2-10-202 -d -00
13-06-1-07-335 -n -00	13-06-2-11-221 -c -00
13-06-1-07-356 -f -00	

Nadleśnictwo Wołów posiada 44 poletka łowieckie o powierzchni 68,70 ha na powierzchni nieleśnej zgodnie z poniższym zestawieniem:

13-06-1-01-58A -d -00	13-06-1-02-49 -g -00
13-06-1-01-72 -j -00	13-06-1-02-93 -d -00
13-06-1-01-8 -j -00	13-06-1-02-98 -b -00

13-06-1-02-99 -d -00	13-06-1-07-348 -g -00
13-06-1-02-99 -f -00	13-06-1-07-349 -c -00
13-06-1-03-110 -i -00	13-06-1-07-362 -f -00
13-06-1-03-131 -i -00	13-06-1-07-363 -h -00
13-06-1-03-17 -b -00	13-06-1-07-364 -a -00
13-06-1-04-194 -i -00	13-06-1-07-364 -c -00
13-06-1-04-254 -d -00	13-06-1-07-364 -g -00
13-06-1-05-182 -n -00	13-06-2-08-69 -z -00
13-06-1-05-182 -o -00	13-06-2-09-130 -d -00
13-06-1-05-182 -t -00	13-06-2-09-130 -j -00
13-06-1-05-183 -b -00	13-06-2-10-159 -a -00
13-06-1-05-183 -c -00	13-06-2-10-173 -d -00
13-06-1-05-185 -b -00	13-06-2-11-43 -h -00
13-06-1-06-271 -b -00	13-06-2-12-127 -l -00
13-06-1-06-271 -c -00	13-06-2-12-134 -f -00
13-06-1-07-333 -b -00	13-06-2-12-141 -j -00
13-06-1-07-334 -g -00	13-06-2-12-141 -k -00
13-06-1-07-334 -k -00	13-06-2-12-321 -i -00
13-06-1-07-338 -k -00	13-06-2-12-322 -g -00

Gospodarka populacjami zwierzyny w lasach, zagospodarowanie łowisk, dorobek kultury łowieckiej

Gospodarowanie populacjami zwierzyny jest oparte na Wieloletnim Łowieckim Planie Hodowlanym. Roczne plany łowieckie sporządzane są przez dzierżawców obwodów łowieckich, po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta), i podlegają zatwierdzeniu przez właściwego nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim.

Roczne plany łowieckie w obwodach wyłączonych z wydzierżawienia sporządzane są przez ich zarządców i podlegają zatwierdzeniu przez dyrektora Regionalnej Dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Tab. 95. ZREALIZOWANIE ROCZNYCH PLANÓW ŁOWIECKICH W OKRESIE GOSPODARCZYM 2014/2023 –W OBWODACH ŁOWIECKICH NADZOROWANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO

Nr obwodu	Rok	2015 /2016	2016 /2017	2017 /2018	2018 /2019	2019 /2020	2020 /2021	2021 /2022	2022 /2023	2023 /2024
214	daniel	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	jeleń	13	10	19	23	22	30	32	32	50
	sarna	86	92	110	87	96	72	82	85	96
215	daniel	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	jeleń	13	11	16	16	16	40	16	15	15
	sarna	105	90	84	81	50	48	58	60	60
195	daniel	2	4	5	1	3	3	1	4	7
	jeleń	12	14	23	26	24	35	39	39	38
	sarna	103	80	91	73	51	60	64	70	78
180	daniel	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	jeleń	12	13	15	19	21	29	35	33	33
	sarna	97	89	90	75	43	51	64	71	89
181	daniel	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	jeleń	31	19	32	31	32	38	36	25	49
	sarna	90	90	110	112	121	100	99	80	118
182	daniel	10	14	14	15	14	14	17	5	5
	jeleń	58	34	42	38	43	53	52	35	47
	sarna	93	87	100	120	109	100	95	64	114
213	daniel	6	11	13	15	15	13	10	13	17
	jeleń	20	28	45	53	53	68	69	66	58
	sarna	43	86	80	80	63	55	45	26	17

Nr obwodu	Rok	2015 /2016	2016 /2017	2017 /2018	2018 /2019	2019 /2020	2020 /2021	2021 /2022	2022 /2023	2023 /2024
196	daniel	27	15	21	18	22	14	6	10	6
	jeleń	40	47	60	70	72	82	80	66	26
	sarna	57	73	51	53	33	39	15	27	18
197	daniel	2	4	7	6	7	6	7	10	2
	jeleń	34	27	34	33	40	54	56	66	69
	sarna	80	99	100	91	63	70	68	66	98
198	daniel	3	6	6	7	7	8	10	16	16
	jeleń	16	16	32	38	45	64	62	88	75
	sarna	46	50	70	81	46	60	47	48	58

3.2.12 Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji

3.2.12.1 Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów i urządzeń melioracyjnych, zabudowa potoków górskich

Nadleśnictwo Wołów posiada aktualną ekspertyzę optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej, wykonywanej według stanu na 1 stycznia 2014 roku wraz z dostosowaniem według stanu na 1 stycznia 2017 roku wraz z aktualizacją zgodnym ze stanem na 31 listopada 2020 roku.

Prace związane z realizacją wytycznych operatu drogowego są wykonywane zgodnie z przyjętym harmonogramem prac.

Wobec zwiększonego obciążenia dróg leśnych przez środki transportowe oraz zapewnienia dojazdów do kompleksów leśnych dla jednostek uczestniczących w akcjach gaśniczych, konieczna jest dalsza modernizacja istniejących dróg leśnych. Niezbędne drogi lub ich odcinki będą przebudowywane pod kątem położenia nawierzchni o większej nośności w celu spełnienia wymagań dla dróg leśnych.

W kolejnych latach nadleśnictwo planuje prowadzenie remontów oraz przebudowę dróg leśnych w celu stworzenia sieci dróg o cechach przystosowanych do obecnych potrzeb wywozowych i przeciwpożarowych.

Nadleśnictwo Wołów ***nie posiada aktualnego aneksu z zakresu melioracji wodnych***.

W nadchodzącym 10-leciu Nadleśnictwo Wołów w miarę możliwości winno realizować prace związane z retencją wód powierzchniowo-gruntowych na obszarach zarządzanych przez Lasy Państwowe, w obrębie zlewni cieków, przy jednoczesnym zachowaniu i wspieraniu rozwoju krajobrazu naturalnego.

Działania nadleśnictwa winny być ukierunkowane na przebudowę istniejących systemów melioracyjnych w kierunku hamowania odpływu wody. Działania powodujące opóźnienie i ograniczenie odpływu, np. poprzez spiętrzanie wody w rowach, podpiętrzanie jej w oczkach wodnych i podobnych obniżeniach terenu, z których woda jest odprowadzana rowami, przynoszą poprawę struktury bilansu wodnego i zwiększenie różnorodności biologicznej.

W zależności od warunków środowiskowych stosowane mogą być różne metody retencji:

- ☑ zwiększenie wykorzystania zasobów wodnych poprzez adaptację istniejących systemów melioracyjnych do pełnienia funkcji retencyjnych oraz niwelowanie ich negatywnego oddziaływania na ekosystemy, w tym podpiętrzanie wody w sieci rowów melioracyjnych, a lokalnie likwidacje zbędnych rowów,
- ☑ budowy zbiorników wodnych,

- ☑ spowolnienia biegu wody w zlewniach za pomocą progów, bystrotoków, urządzeń piętrzących na ciekach,
- ☑ renaturalizacja mokradeł, między innymi poprzez zahamowanie odpływu wód powierzchniowych.

3.2.12.2 WYKONANIE I UTRZYMANIE SZLAKÓW TECHNOLOGICZNYCH

Nadleśnictwo Wołów posiada rozbudowaną sieć szlaków zrywkowych i na bieżąco w miarę potrzeb udostępnia drzewostany.

3.2.12.3 BUDOWA I REMONTY SIEDZIB JEDNOSTEK LASÓW PAŃSTWOWYCH I BUDYNKÓW GOSPODARCZYCH

Niezbędne potrzeby w zakresie remontów istniejących budynków są w formie kierunkowych bieżących zaleceń z pominięciem szczegółowych wytycznych dotyczących zakresu i form realizacji.

3.2.12.4 BUDOWA I KONSERWACJA ZBIORNIKÓW MAŁEJ RETENCJI

Zatrzymanie każdej ilości wody w lesie jest działaniem właściwym i wskazanym, a ponadto jednostka może ubiegać się o środki na ten cel /dotacje/.

Mała retencja wodna to proces polegający na spowolnieniu i zatrzymaniu przy zastosowaniu rozmaitych zabiegów, jak największej ilości wody w jej powierzchniowym i przypowierzchniowym obiegu. To także przedsięwzięcia mające na celu wydłużenie obiegu wody m.in. poprzez zwiększenie zdolności do zatrzymania wód opadowych (spowolnienie ich odpływu).

Retencja służy polepszeniu warunków wilgotnościowych na terenach, pomiędzy którymi występują zależności funkcyjno-przestrzenne, spełniając przy tym funkcje przeciwpowodziowe, poprzez zatrzymanie nadmiaru wód opadowych na terenach leśnych, spłaszczenie fali powodziowej w niższych partiach zlewni. Działania retencyjne łączą zwiększenie zdolności retencji wody z ochroną przyrody (poprawa stanu ekosystemów i siedlisk od wody zależnych). Jednymi z najważniejszych funkcji oprócz powyższych, jakie spełniają zadania retencyjne to zapobieganie suszy, oczyszczanie wody, ograniczenie erozji, odtworzenie naturalnych warunków wodnych torfowisk i innych mokradeł, podtrzymanie poziomu wód gruntowych oraz podziemnego zasilania źródlisk, utrzymanie i powstawanie ostoi flory i fauny wodnej, wodno-błotnej lub okresowo związanej z wodą, czy zapewnienie wodopojów dla dzikich zwierząt.

Działania związane z retencją wód podejmowane przez nadleśnictwo, które prowadzą do spowolnienia lub powstrzymania odpływu wody przy jednoczesnym odtworzeniu naturalnego krajobrazu, podzielić można na działania techniczne i nietechniczne. Do zadań technicznych retencji zalicza się większość prace z zakresu hydrotechniki i melioracji

(powodujących zahamowanie odpływu wód powierzchniowych i zwiększenie odpływu wód opadowych do warstw wodonośnych), retencjonowanie wód powierzchniowych przez budowę małych zbiorników wodnych, podpiętrzanie jezior, wznoszenie budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach, jazy, zastawki, progi, brody, przepusty itp.

Zwiększenie możliwości retencyjnych można osiągnąć także innymi, równie istotnymi działaniami nietechnicznymi, do których zaliczyć można odnowienia, przebudowy, zalesienia, zadrzewienia, tworzenie roślinnych pasów ochronnych, odtworzenie oczek wodnych, mokradeł, obszarów zalewowych itp.

W minionym okresie gospodarczym nadleśnictwo realizowało zadania polegające na wykonywaniu bieżących konserwacji i utrzymywaniu rowów oraz remontów mostów. Przeprowadzono prace zabezpieczające i utrzymaniowe naturalnego rozlewiska wód związanego z nieruchomością zlokalizowaną na działce ewidencyjnej 314/330 położonej w miejscowości Golina.

Ryc. 50. Most na Jezierzycy (foto J. Liszczyk)

3.2.12.5 BUDOWA I REMONTY URZĄDZEŃ NA POTRZEBY TURYSTYKI I REKREACJI ORAZ IZB EDUKACJI PRZYRODNICZEJ

3.2.12.5.1 Uwarunkowania rozwoju turystyki i rekreacji na terenie Nadleśnictwa Wołów

Zainteresowania Polaków wypoczynkiem w środowisku leśnym dynamicznie rośnie. Lasy Państwowe, zgodnie z Ustawą o lasach (Ustawa z dnia 28 września 1991 roku z późniejszymi zmianami), wychodzą naprzeciw potrzebom turystów, udostępniając tereny leśne dla wypoczynku i rekreacji, tworząc infrastrukturę i ucząc w zakresie zasad korzystania z lasów. Proces ten jest bezpośrednio związany ze wzrostem znaczenia społecznych funkcji lasu, w tym funkcji rekreacyjnych, edukacyjnych i turystycznych.

Działania Nadleśnictwa Wołów wpisują się w obecne trendy rozwoju turystyki. Współcześnie sylwaturystyka nie ogranicza się już tylko do spacerów po lesie, ale przybiera różne formy, korzystając w pełni z szerokiego spektrum możliwości w zakresie aktywności ruchowej. Szczególnie popularne, obok wycieczek pieszych, są wędrówki rowerowe i konne. Popularność obszarów leśnych jako miejsca wypoczynku wynika nie tylko z możliwości uprawiania różnorodnych form aktywność, nie ogranicza się również do korzystania z walorów estetycznych lasu, ale łączy się także z pobocznym użytkowaniem lasu.

Jednakże dynamiczny rozwój turystyki i rekreacji powoduje konieczność ochrony terenów o szczególnie cennych walorach przyrodniczo-krajoznawczych. Aby nie dopuścić do nadmiernej presji na środowisko leśne ruch turystyczny i rekreacyjny powinien być „regulowany” przez nadleśnictwo. Celowe jest więc zbieranie informacji, wykonywanie inwentaryzacji i badań określających potencjał turystyczno-rekreacyjny terenów nadleśnictwa. Działania te ułatwią planowanie odpowiedniej infrastruktury i przystosowanie wytypowanych terenów leśnych do recepcji turystycznej i rekreacyjnej.

3.2.12.5.2 Stan aktualny funkcjonowania turystyki w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wołów

Tereny Nadleśnictwa Wołów w całości położone są w granicach województwa dolnośląskiego, w powiecie wołowskim, trzebnickim i górowskim. Leży on w granicach 6 gmin i miasta Wołów, w tym aż ok. 62% powierzchni Nadleśnictwa znajduje się w obszarze gminy Wołów i 32% w gminie Wińsko. Jest teren średnio zurbanizowany. Presja turystyczna i rekreacyjna występuje tylko okresowo.

Rosnąca liczba turystów wynika z atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej obszaru, będącej pochodną walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych.

3.2.12.5.3 Cele i kierunki rozwoju turystyki i rekreacji w Nadleśnictwie Wołów

W związku z wzrastającą presją społeczną w zakresie turystyki i rekreacji na terenie nadleśnictwa celowe jest planowe prowadzenie działań i współpraca z jednostkami

zewnętrznymi i organizacjami. Kreowanie turystyki i rekreacji wymaga dość dużych nakładów finansowych. Korzyścią jest promocja nadleśnictwa i jednostek samorządowych.

Głównym celem działań nadleśnictwa w zakresie turystyki i rekreacji powinno być udostępnienie lasu, ale bez szkód dla środowiska leśnego.

Proponowane główne kierunki działań nadleśnictwa w zakresie rozwoju turystyki i rekreacji:

- ☑ utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym istniejącej, własnej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej,
- ☑ rozbudowa i tworzenie nowych obiektów, w szczególności szlaków turystycznych: pieszych i rowerowych,
- ☑ wyeksponowanie dla celów turystycznych obiektów i miejsc historycznych, w tym identyfikacja cennych miejsc archeologicznych,
- ☑ identyfikacja i kreacja nowych produktów turystycznych,
- ☑ rewitalizacja obiektów dziedzictwa materialnego i przyrodniczego,
- ☑ powiązanie turystyki z edukacją przyrodniczo-leśną (tablice edukacyjne na szlakach, mapy, informatory, aplikacje, imprezy edukacyjne),
- ☑ współdziałanie z samorządami i organizacjami w zakresie poszerzania oferty spędzania czasu wolnego (np. budowa systemu informacji turystycznej i opracowanie kalendarza stałych imprez sportowych i kulturalnych),
- ☑ wspieranie rozwoju zewnętrznej infrastruktury turystycznej,
- ☑ współudział w organizacji ruchu turystycznego i imprez masowych.

Ryc. 51. Zabudowa ścieżki spacerowej w leśnictwie Rudno (Foto J. Liszczyk)

3.2.12.5.4 Analiza obszarów pod kątem czasowego i trwałego wyłączenia z użytkowania turystycznego oraz rekreacyjnego

Podstawą prawną funkcjonowania turystyki w Lasach Państwowych, zgodnie z Ustawą o lasach z dnia 28 września 1991, jest konieczność udostępnienia ich ludności (art. 26), z wyłączeniem miejsc objętych zakazami wstępu. Stałe zakazy wstępu obejmują:

- ☑ uprawy leśne do 4 m wysokości;
- ☑ powierzchnie doświadczalne i drzewostany nasienne;
- ☑ ostoje zwierząt;
- ☑ źródliska rzek i potoków;
- ☑ obszary zagrożone erozją.

O okresowym zakazie wstępu do lasu decyduje nadleśniczy. Wydaje taką decyzję w sytuacji, kiedy:

- ☑ nastąpiło zniszczenie lub znaczne uszkodzenie drzewostanów bądź degradacja runa leśnego;
- ☑ występuje duże zagrożenie pożarowe;
- ☑ wykonywane są zabiegi gospodarcze związane z hodowlą, ochroną lasu lub pozyskaniem drewna.

Zgodnie z art. 29 Ustawy o lasach poruszanie się pojazdami silnikowymi, zaprzęgowymi i motorowerami w lesie dozwolone jest wyłącznie na drogach publicznych, natomiast drogami leśnymi możliwe jest to wyłącznie w przypadku, gdy są one dopuszczone do ruchu i odpowiednio oznakowane. Zakaz nie dotyczy osób niepełnosprawnych, poruszających się pojazdami przystosowanymi do ich potrzeb (art. 29, ust. 1). Takie osoby nie mogą wjeżdżać jedynie na tereny leśne objęte stałym zakazem wstępu do lasu**.** Jazda konna na terenach leśnych również podlega ograniczeniom, jest dozwolona wyłącznie drogami leśnymi wyznaczonymi przez nadleśniczego. Postój pojazdów dozwolony jest wyłącznie w miejscach oznakowanych.

Wobec powyższego celowe jest prowadzenie ciągłej analizy pod kątem konieczności wyłączenia z użytkowania turystycznego i rekreacyjnego niektórych obszarów nadleśnictwa.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Miejsce i rola Nadleśnictwa Wołów w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu została opisana w programie ochrony przyrody.

Program ochrony przyrody Nadleśnictwa Wołów stanowiący osobny tom, jest częścią „Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Wołów", sporządzonego na okres od 1.01.2025 r. do 31.12.2034 r. Dane inwentaryzacyjne przedstawiono wg stanu na 1.01.2025 roku.

Sporządzony program ochrony przyrody jest oparty na istniejącym programie ochrony przyrody, wg stanu na 1 stycznia 2015 roku. Jego treść została zaktualizowana zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz § 110 i 111 obowiązującej instrukcji. Wszelkie informacje dotyczące istniejących i projektowanych form ochrony przyrody zostały zamieszczone w planie urządzenia lasu w uzgodnieniu z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Program ochrony przyrody Nadleśnictwa Wołów został sporządzony w celu:

- ☑ zinwentaryzowania i zobrazowania bogactwa przyrodniczego lasów nadleśnictwa,
- ☑ ułatwienia prowadzenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych i w zgodzie z potrzebami społecznymi,
- ☑ ulepszania i rozwijania metod ochrony przyrody,
- ☑ przedstawienia istniejących i potencjalnych zagrożeń lasów oraz środowiska przyrodniczego,
- ☑ umożliwiania w przyszłości porównań i analiz zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym na omawianym terenie.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Stan i perspektywy rozwoju zasobów leśnych Nadleśnictwa Wołów w latach 2025-2055

Opracowanie przygotowano na podstawie dokumentacji urządzeniowej, na potrzeby Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Wołów.

Zastosowano w opracowaniu indukcyjny typ prognozowania (wg podziału wprowadzonego przez prof. Ryszarda Poznańskiego), polegający na dobieraniu rezultatu do następstwa zdarzeń uznanych za rzeczywiste. Na podstawie zdarzeń zaistniałych w przeszłości analizuje się możliwe etapy i kierunki rozwoju przewidywanych zjawisk. Prognozę przygotowano dla okresu trzydziestoletniego, przeprowadzając ją dla gruntów leśnych zalesionych, przyjmując powierzchnię i miąższość na powierzchni leśnej niezalesionej bez zmian. Przyjęto, że stan obiektu leśnego określa tabela powierzchniowo-miąższościowa według klas i podklas wieku, natomiast przewidywane przyszłe zdarzenia ujmują wskaźniki użytkowania rębnego i przedrębnego określające prawdopodobieństwo przeżywania drzewostanów poszczególnych klas i podklas wieku. Rozdział planowanego użytkowania rębnego na klasy i podklasy wieku dokonano na podstawie rozplanowania cięć w planie urządzenia lasu – przyjęto, że określa on tempo przechodzenia drzewostanów z poszczególnych klas do najmłodszych klas wieku (bezpośrednio lub przez klasę odnowienia). Bardziej złożony jest rozdział użytkowania przedrębnego na klasy i podklasy wieku. Podział ten został przeprowadzony z wykorzystaniem *Tablic wydajności cięć pielęgnacyjnych* opracowanych w IBL w 1978 r. Wskaźniki (w %) określane są dla poszczególnych drzewostanów na podstawie gatunku panującego, klasy wieku oraz zwarcia. Wskaźniki użytkowania przedrębnego określają jaka część przyrostu w kolejnych 10-letnich okresach będzie użytkowana. Wskaźniki zaplanowanego użytkowania wyrównano do wysokości zaplanowanego użytkowania przedrębnego w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów. Trafność prognozy jest uzależniona od poprawności przyjętych na kolejne dziesięciolecia założeń: wzrostu zasobności w poszczególnych klasach wieku, określenia udziału rębni zupełnych w użytkowaniu rębnym, przeciętnego okresu odnowienia, intensywności użytkowania drzewostanów w klasach odnowienia, rozdziału przechodzących drzewostanów z klasy odnowienia czy to do upraw, czy też do młodników po rębniach złożonych.

Prognozę rozwoju zasobów drzewnych dla Nadleśnictwa Wołów przeprowadzono dla całego Nadleśnictwa.

Użytkowanie główne w **Nadleśnictwie Wołów** zaplanowano w rozmiarze 1 095 tys. m^3 brutto, w tym:

- ☑ Użytkowanie rębne – 409 tys. m^3 brutto;
- ☑ Użytkowanie przedrębne – 684 tys. m^3 brutto (60% tablicowego przyrostu drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym);

- ☑ Oszacowane zostały wskaźniki intensywności użytkowania rębnego i przedrębnego według klas i podklas wieku przy wykorzystaniu założeń do planu urządzenia lasu na lata 2025-2034. Wielkość tych wskaźników w I dziesięcioleciu prognozy odpowiada rocznej intensywności użytkowania głównego w wysokości 2,2% w stosunku do wielkości zasobów drzewnych oraz 89% w stosunku do spodziewanego bieżącego tablicowego przyrostu miąższości.

Przyjęte założenia – Nadleśnictwo Wołów

1. Przyrost tablicowy wynosi 6,7 m^3/ha/rok, przyrost użyteczny obliczono na 6,6 m^3/ha/rok. Do analizy przyjęto w całym okresie prognozy jako szacowany bieżący roczny przyrost – na poziomie 6,7 m^3/ha/rok.
2. Pozyskanie rębniami złożonymi w strukturze miąższościowej wynosi 77%. Wśród rębni złożonych dominują rębie gniazdowe (IIIa), w ramach, których użytkowane jest 64% drzewostanów w ujęciu miąższościowym. Do analizy przyjęto okres odnowienia 20 lat zakładając, że w przyszłości stosowane rębnie będą miały zbliżony okres odnowienia;
3. Przeciętny wiek w klasie odnowienia i do odnowienia wynosi 114 lat (przeciętny wiek młodego pokolenia – 9 lat). W analizie przyjęto, że po cięciu uprzątającym powierzchnia przenoszona jest w 30% do upraw po rębniach złożonych (I a klasa wieku), 50% do młodników po rębniach złożonych (I b klasa wieku) oraz 20% do młodników po rębniach złożonych (II a, II b);
4. Wskaźnik intensywności użytkowania w KO – 80%, poza KO 50%.

Prognoza - Podsumowanie

1. Prognozy przeprowadzane w typie indukcyjnym na okres 30-letni pozwalają lepiej uzasadnić przyjmowane etaty użytkowania głównego na etapie prac urządzeniowych;
2. W porównaniu z ubiegłą rewizją zasoby drzewne w nadleśnictwie spadły o 41 tys. m^3, co stanowi 1% zasobów (prognoza w ubiegłym pul pokazywała wzrost o 0,17%);
3. Struktura miąższościowa wg gatunków panujących nie uległa znaczącym zmianom w kolejnej rewizji pul;
4. Wzrasta udział powierzchniowy KO i obecnie stanowi 8% powierzchni leśnej zalesionej;
5. Przy założeniu dotychczasowych sposobów prowadzenia gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Wołów, w kolejnych dziesięcioleciach możemy spodziewać się, że zasoby w każdym kolejnym dziesięcioleciu będą wzrastać;
6. Przeciętny wiek będzie wzrastał z obecnych 62 lat do 75, w perspektywie 30 lat;
7. Obecnie zaplanowano użytkowanie główne na poziomie 888 tys. m^3 netto grubizny i jest ono mniejsza od wykonanego z ubiegłego dziesięciolecia o ponad 12%.
8. Możliwości użytkowania głównego w kolejnych dziesięcioleciach wzrosną o 10%;
9. Intensywność użytkowania w kolejnych dziesięcioleciach powinna się utrzymywać na poziomie 2,22 – 2,31% zasobów rocznie;

10. Relacja użytkowania rębnego w użytkowaniu głównym wzrośnie z poziomu 38% do 52% w kolejnych dziesięcioleciach;

Określenie stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla nadleśnictwa

Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z I.U.L. § 123 pkt. 1.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa są tabele:

Tabela nr III – powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących w części tabelarycznej planu urządzenia lasu.

Tabela nr VIIIa – tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy w części tabelarycznej planu urządzenia lasu.

Tabela nr XVII – zestawienie łączne użytków głównych według kategorii cięć w części tabelarycznej planu urządzenia lasu.

Tab. 96. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO DLA NADLEŚNICTWA I OBRĘBÓW LEŚNYCH

Obiekt	Wielkość zasobów na początku okresu (na 1.01. 2025 r.)	Spodziewany przyrost miąższości grubizny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Wielkość zasobów na koniec okresu (na 31.12.2034 r.)	Różnica procentowa
	m^3 brutto/10lat				
Obr. Dębno	2477233	610600	498721	2589112	4,52
Obr. Wińsko	2460427	640200	594095	2506532	1,87
Nadleśnictwo	4937660	1250800	1092816	5095844	3,20

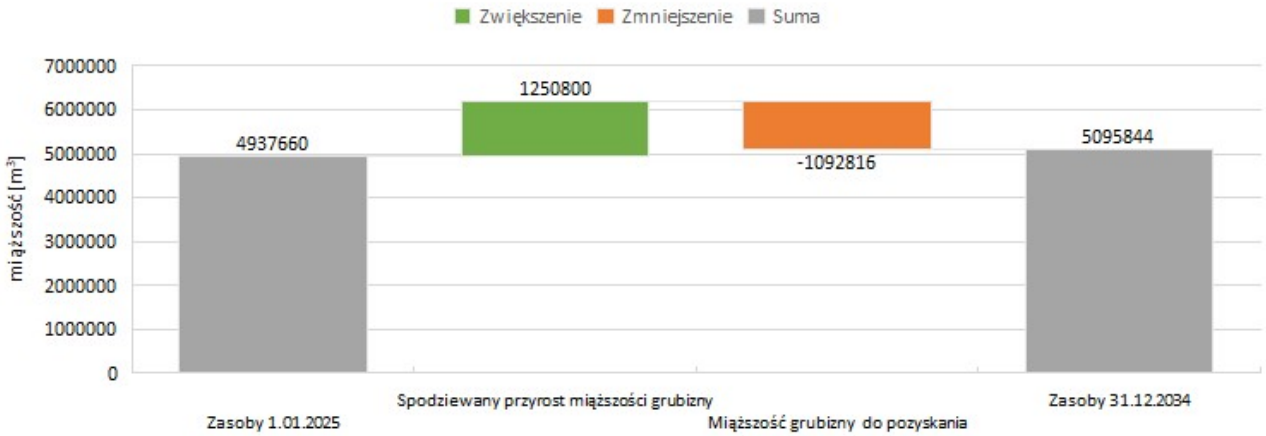
Syntetyczne zestawienie wskaźników charakteryzujących potencjał produkcyjny nadleśnictwa wg stanu obecnego i w prognozie przedstawiono w tabeli *„Wskaźniki stanu zasobów drzewnych – stan obecny i prognoza”.*

Tab. 97. WSKAŹNIKI STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH – STAN OBECNY I PROGNOZA

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 1.01.2025 r.	Stan na 31.12.2034 r.	Różnica	
				+ / -	%
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
Obręb Dębno					
Zapas aktualny	m^3	2477233	2589112	111879	4,52
Zasobność	m^3 / *ha*	260	271	11	4,24
Obręb Wińsko					

Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 1.01.2025 r.	Stan na 31.12.2034 r.	Różnica	
				+ / -	%
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
Zapas aktualny	m^3	2460427	2506532	46105	1,87
Zasobność	m^3 / *ha*	272	277	5	1,84
Nadleśnictwo Wołów					
Zapas aktualny	m^3	4937660	5095844	158184	3,20
Zasobność	m^3 / *ha*	266	274	8	3,20

Ryc. 52. Stan zasobów drzewnych w Nadleśnictwie Wołów

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

6.1 OPIS MATERIAŁÓW, KTÓRE ZAMAWIAJĄCY DOSTARCZYŁ WYKONAWCY PRAC

6.1.1 BAZA DANYCH OPISOWYCH - PLIKI TAKSATORA Z WEBSILP

Przed rozpoczęciem prac taksacyjnych wykonawca prac urządzeniowych uzyskał od nadleśniczego kopię danych opisowych i geometrycznych, zaktualizowanych w SILP-LAS na dzień 31 grudnia 2022 roku, w formie paczki plików tekstowych umożliwiającej import do bazy Taksator.

Do bazy danych „Taksator" została przeniesiona lista adresów wydzieleń z SILP wraz z następującymi informacjami:

- ☑ numer wewnętrzny,
- ☑ adres leśny,
- ☑ rodzaj powierzchni,
- ☑ budowa pionowa,
- ☑ powierzchnia,
- ☑ typ siedliskowy lasu,
- ☑ kategorie ochronności,
- ☑ ranga kategorii ochronności,
- ☑ cecha drzewostanu,
- ☑ ranga cech drzewostanu,
- ☑ wykaz obrębów ewidencyjnych,
- ☑ wykaz działek ewidencyjnych wraz z informacją o wydzieleniach zawartych w działkach.

Do wprowadzenia posłużono się programem mTaks v.2.3.1, do przetwarzania danych taksacyjnych posłużono się programem Taksator 6.0.626.

6.1.2 BAZA DANYCH GEOMETRYCZNYCH

Wykonawca prac urządzeniowych uzyskał od nadleśniczego kopię bazy danych geometrycznych w formie paczki plików tekstowych umożliwiającej import do bazy Taksator oraz dodatkowo w strukturze wykonawcy.

Regionalna Dyrekcja LP we Wrocławiu przekazała dane stałe globalne (DSG) będące w posiadaniu RDLP oraz DSG zarządzane przez Dyrekcję Generalną LP niezbędne do wykonania oraz kontroli leśnej mapy numerycznej w planach urządzenia lasu.

Granice nadleśnictwa zostały zweryfikowane w 2023 - 2024 roku przez BUL i GL Oddział w Brzegu, który w tym celu wykorzystał SLMN, ortofotomapę i numeryczny model terenu sporządzony na potrzeby planu urządzenia lasu dla zasięgu Nadleśnictwa Wołów.

Dane stałe globalne zarządzane przez RDLP

1. Obręby leśne [obrl_pol] – dostosowane zostały do nowych zasięgów nadleśnictw stanowiących DSG zarządzane przez DGLP [nadl_pol]
2. Strefy operacyjne jednostek straży pożarnej [ppoz_pol]
3. Obwody łowieckie [low_pol] – materiał pochodzi z Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego, z licencją używalności
4. Obręby ewidencyjne [obre_pol] – zbiory danych z państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju. Źródło CODGiK.

Dane stałe globalne zarządzane przez DGLP

1. Zasięgi nadleśnictw [nadl_pol] – DSG DGLP dla pokrycia RDLP we Wrocławiu
2. Mezoregiony [mezo_pol] - DSG DGLP dla pokrycia RDLP we Wrocławiu

6.1.3 Dane teledetekcyjne

Ortofotomapa

Wykonawca prac wykorzystał ogólnie dostępną uzyskał ortofotomapę sporządzoną na potrzeby Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii dla zasięgu Nadleśnictwa Wołów o terenowej wielkości piksela 0,25 m.

Numeryczny model terenu (NMT)

Numeryczny Model Terenu (NMT) oraz Numeryczny Model Pokrycia Terenu (NMPT) wykonane zostały na podstawie danych ze skaningu lotniczego w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych „1992”, a wysokości odnoszą się do układu wysokości normalnych „Kronsztadt 86”. Dane pozyskane zostały w latach 2011-2014. Dane pochodzą z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego. Udostępnione zostały w wersji cyfrowej przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych we Wrocławiu w celu sporządzenia projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów.

6.1.4 Rejestr gruntów

Rejestr gruntów sporządzony został na podstawie danych pozyskanych z Nadleśnictwa Wołów i tworzy on relacyjną bazę danych opisowych z mapą numeryczną.

6.1.5 Operat glebowo-siedliskowy

Typy siedliskowe na potrzeby VI rewizji urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów zostały przyjęte według opracowania siedliskowego wykonanego wg stanu na 01.01.2014 r.

6.2 PRACE PRZYGOTOWAWCZE

6.2.1 MATERIAŁY KARTOGRAFICZNE

Dla potrzeb urządzania lasu sporządzono podkład mapowy w postaci zaktualizowanych map gospodarczych w skali 1:5000, obejmujących łącznie 72 arkuszy.

Nowy podkład mapowy sporządzono w oparciu o mapy wykonane dla celów definitywnego urządzania lasu oraz uzupełnienia z I, II, III, IV i V rewizji urządzania lasu, jak również dane zweryfikowane w ramach prac przygotowawczych, a potwierdzone w trakcie taksacji terenowej. Mapy gospodarcze, podobnie jak i inne mapy planu urządzenia lasu, wykonane zostały w technice mapy numerycznej – przy użyciu aplikacji *Leman* w środowisku programu *ArcGIS.*

6.2.2 KARTA DOKUMENTU ŹRÓDŁOWEGO

Karty dokumentu źródłowego w formie analogowej nie były drukowane. Z danych SILP wygenerowane zostały bazy do wprowadzania danych terenowych w programie mTaks.

6.2.3 PRACE GLEBOWO-SIEDLISKOWE

Według ustaleń KZP do opisów taksacyjnych przepisano w maksymalnym stopniu informacje dotyczące typu siedliskowego lasu, wariantu uwilgotnienia, stan siedliska, podtypu i gatunku gleby, a dla gruntów porolnych i zrekultywowanych dodatkowo cechę gleby.

6.2.4 PRACE FITOSOCJOLOGICZNE

Nadleśnictwo Wołów posiada opracowania fitosocjologiczne sporządzone według stanu na 01.01.2024 r.

6.3 PODSTAWOWE PRACE URZĄDZENIOWE

6.3.1 PRACE TERENOWE

Prace terenowe zostały zrealizowane przez zespół pracowników BULiGL Oddział w Brzegu pod kierownictwem Janusza Liszczyk w okresie:

- ☑ taksacja lasu: od lipca do listopada 2023 r.,
- ☑ zakładanie powierzchni próbnych: od kwietnia do lipca 2024 r.

Taksacja lasu, wraz z pomiarem sytuacji wewnętrznej

Ogólna powierzchnia gruntów nadleśnictwa objętych taksacją wyniosła 20 096,9157 ha.

Opisano łącznie 7 338 pododdziałów w 727 oddziałach w ramach umowy nr Um. nr ZB.271.12.2023 z dnia 23 czerwca 2023 roku.

Prace urządzeniowe wykonała drużyna urządzeniowa BULiGL Oddział w Brzegu w oparciu o Ustawę o Lasach z dn. 28.09.1991 r. (Dz. U. 1991 Nr 101 poz. 444), Rozporządzenia MŚ

z 26.11.2012 r. (Dz. U. z 2012 r. Nr 1302) w sprawie szczegółowych zasad sporządzania planów urządzenia lasów oraz zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu z 2011 r. i Zasadami Hodowli Lasu z 2012 r., Instrukcją Ochrony Lasu z 2012 r., Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2020 r. itd. oraz wytycznymi KZP i NTG, a także:

- ☑ stały kontakt wykonawcy z przedstawicielem nadleśnictwa,
- ☑ odbiory prac terenowych przez Zleceniodawcę – przedstawiciela RDLP we Wrocławiu,
- ☑ uzgodnienia po taksacyjne, przeprowadzone po zakończeniu prac taksacyjnych terenowych dla poszczególnych leśnictw.

Na tym etapie odbiorów, przy współudziale pracowników nadleśnictwa, omówiono między innymi następujące pozycje:

- ☑ grunty leśne niezalesione do odnowienia (zręby, halizny),
- ☑ drzewostany przeznaczone do przebudowy,
- ☑ poletka łowieckie na gruntach leśnych i rolnych,
- ☑ drzewostany o strukturze KO i KDO,
- ☑ grunty przeznaczone do sukcesji naturalnej,
- ☑ zakres projektowanych wskazań gospodarczych
- ☑ zagadnienia związane z ochroną przyrody.

Wyniki uzgodnień zostały zapisane w protokole uzgodnień po taksacyjnych. Protokoły z uzgodnień przekazane zostały do nadleśnictwa.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzenia lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) w aktualnie opracowywanych mapach gospodarczych, szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu urządzeniowego. Pomiarem objęto wszystkie granice wyłączeń leśnych i szczegółów liniowych w przebiegu, których stwierdzono istotne zmiany oraz pozostałe szczegóły sytuacji wewnętrznej, np. luki, gniazda, itp., których istnienie zostało stwierdzone w trakcie prac terenowych.

Podstawowym źródłem przeprowadzonej korekty sytuacji wewnętrznej – granic wydzieleń, przebieg elementów liniowych oraz weryfikacji powierzchni nietworzących wydzieleń (kępy, gniazda odnowione, itp.) była ortofotomapa o terenowej wielkości piksela 0,25 m sporządzona dla zasięgu Nadleśnictwa Wołów oraz Numeryczny Model Terenu pochodzący z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych

Inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona została w trzech etapach:

Etap pierwszy – szacunek zasobności drzewostanów (podczas sporządzania opisu taksacyjnego), z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych, określenie bonitacji

i zadrzewienia na podstawie „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów", opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V. PWRiL. Warszawa 1986).

Etap drugi - inwentaryzacja miąższości zasobów obrębu leśnego statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. W tym celu założono 2039 szt. powierzchni próbnych, rozlosowanych przez program „Taksator".

Tab. 98. CHARAKTERYSTYKA ILOŚCIOWA POWIERZCHNI PRÓBNYCH DLA NADLEŚNICTWA WOŁÓW

Wskaźnik	Cecha	Obręb Dębno	Obręb Wińsko
1	2	3	4
Liczba powierzchni założonych	szt.	1011	1028
Błąd procentowy określenia miąższości	%	1,38	1,29

W dniach 03 – 06 września 2024 roku przeprowadzono test kontroli pomiaru miąższości. Zgodnie z zarządzeniem Dyrektora RDLP we Wrocławiu kontrolę przeprowadził zespół, w skład którego weszli przedstawiciele urządzanego nadleśnictwa, RDLP oraz wykonawcy planu urządzenia lasu. Kontrola objęła 50 kołowych powierzchni wylosowanych w obrębie Dębno. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono prawidłowość wykonanych prac.

Etap trzeci - wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości - statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

6.3.2 PRACE KAMERALNE

Prace urządzeniowe kameralne zostały zrealizowane przez zespół pracowników BULiGL Oddział w Brzegu pod kierownictwem Pana Janusza Liszczyk oraz Pana Marka Stencel.

Prace kameralne wykonano w okresie od października 2023 do grudnia 2024 r.

Opracowanie wyników inwentaryzacji lasów

Sporządzenie map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych, przeglądowych lub sytuacyjno-przeglądowych oraz sporządzenie zestawień zbiorczych danych inwentaryzacyjnych, danych uzupełniających do planu urządzenia lasu a także programu ochrony przyrody dokonano w oparciu o:

- ☑ materiały zebrane w trakcie prac inwentaryzacyjnych,
- ☑ dane dostarczone przez Nadleśnictwo Wołów.

Przy sporządzaniu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów, wszystkie mapy - wymagane instrukcją urządzania lasu – zostały wykonane techniką mapy numerycznej oraz poddane redakcji kartograficznej zgodnie z wymogami Instrukcji Urządzania Lasu, Część 3. Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych, a następnie wydrukowane na specjalistycznych drukarkach wielkoformatowych.

Zleceniodawca oprócz wydruków otrzymał również bazę danych – podstawowy element systemu informacji przestrzennej (GIS).

Poniższy wykaz przedstawia wydzielenia wieloczęściowe, które w trakcie sporządzania LMN dla Nadleśnictwa Wołów powstały w wyniku przecięcia liniami energetycznymi małych powierzchni obiektów podstawowych.

Tab. 99. ZESTAWIENIE WYDZIELEŃ WIELOCZĘŚCIOWYCH (MULTIPARTY) W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW

Nr działki ewidencyjnej	Adres leśny	Powierzchnia multipartu	Co dzieli
1	2	3	4
987	13-06-1-06-246 -p -00	0,0064	linia energetyczna (Ls)
715	13-06-1-07-320 -k -00	0,0372	linia energetyczna (Ls)
715	13-06-1-07-320 -k -00	0,0355	linia energetyczna (Ls)
1/4	13-06-2-09-89 -g -00	0,0978	linia energetyczna (Ls)
459	13-06-2-13-297 -j -00	0,0263	linia energetyczna (Ls)

Struktura bazy danych

Struktura, format i typy danych, układ odniesienia, zasięg oraz zależności przestrzenne oraz atrybutowe szczegółowo określone zostały w Rozdziale VII Instrukcji Urządzania Lasu.

Leśna mapa numeryczna (LMN) jest integralną częścią Systemu Informatycznego Lasów Państwowych (SILP). Stanowi ona zbiór danych przestrzennych, które relacyjnie powiązane z bazą opisową systemu LAS – tworzą system informacji przestrzennej (SIP) Lasów Państwowych.

Standard leśnej mapy numerycznej (SLMN) określa podstawowe zasady funkcjonowania systemu informacji przestrzennej Lasów Państwowych oraz definiuje dane geometryczne leśnej mapy numerycznej.

Dane źródłowe LMN dzieli się na:

- ☑ wewnętrzne, których wytworzenie leży w kompetencjach PGL LP
- ☑ zewnętrzne, których wytworzenie nie leży w kompetencjach PGL LP

Dane geometryczne LMN dzieli się na:

- ☑ dane podstawowe – zarządzane przez nadleśnictwa, które odpowiadają za ich jakość merytoryczną (atrybutową) oraz geometryczną

- ☑ dane stałe globalne (DSG) – zarządzane przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych (RDLP) i Dyrekcję Generalną Lasów Państwowych (DGLP), które odpowiadają za ich jakość merytoryczną (atrybutową) oraz geometryczną.

Dane zewnętrzne, jak również wewnętrzne stanowiące Dane Stałe Globalne przy opracowywaniu Mapy Numerycznej w ramach planu urządzenia lasu stanowią dane referencyjne i nie podlegają modyfikacji.

Do opracowania geometrycznego warstw działko – użytków wykorzystano dane ewidencyjne przekazane przez Nadleśnictwo Wołów na potrzeby opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wołów.

Warstwy Leśnej Mapy Numerycznej (LMN) opracowano i przekazano dla zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Wołów, określonego na podstawie Zarządzenia Nr 90 DGLP z dnia 29 grudnia 2014 roku „W sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych we Wrocławiu.

Do stworzenia poszczególnych warstw, mapy numerycznej użyto oprogramowania stworzonego przez zespół informatyków BULiGL – pod nazwą Leman (**Le**śna **Ma**pa **N**umeryczna), będące rozszerzeniem profesjonalnego pakietu oprogramowania GIS firmy ESRI – ArcView i ArcGIS.

Do wprowadzania i przetwarzania danych taksacyjnych wraz z generowaniem tabel i zestawień instrukcyjnych został wykorzystany program „Taksator”. Zestawienia i tabele poza instrukcyjne zostały wykonane programem „TaksWykaz” wersja 3.10.12.

Aktualizacja leśnej mapy numerycznej

Prace związane z aktualizacją leśnej mapy numerycznej obejmują prace z zakresu prac geodezyjnych, urządzania lasu, a przede wszystkim informatycznych.

Pierwszym etapem jest ocena kompletności i jakości danych pochodzących z SILP przekazanych przez Zleceniodawcę.

Kolejnym etapem prac jest aktualizacja elementów sytuacji wewnętrznej. Podstawowym źródłem przeprowadzonej korekty sytuacji wewnętrznej – granic wydzieleń, przebieg elementów liniowych oraz weryfikacja powierzchni nietworzących wydzieleń (kępy, gniazda odnowione, itp.) jest ***ortofotomapa oraz numeryczny model terenu***.

Na podstawie danych zgromadzonych w czasie prac taksacyjnych, tworzy się warstwę pododdziałów i pozostałe warstwy sytuacji wewnętrznej wraz z rozliczeniem powierzchni do danych ewidencyjnych. Tworzy się również bazę atrybutową na podstawie materiałów taksacyjnych.

Ostatnim etapem prac przy realizacji planu urządzenia gospodarstwa leśnego i tworzeniu leśnej mapy numerycznej jest redakcja map leśnych i ich wydruk.

SYSTEM INFORMACJI PRZESTRZENNEJ

System Informacji Przestrzennej nie ma swej precyzyjnej i jednoznacznej definicji, jedną z wielu jest definicja:

Systemem Informacji Przestrzennej nazywa się system pozyskiwania, przetwarzania i udostępniania danych zawierających informacje przestrzenne oraz towarzyszące im informacje opisowe o obiektach wyróżnionych w części przestrzeni objętej działaniem systemu. (Gaździcki 1990).

Cechą Systemu Informacji Przestrzennej jest możliwość kartograficznej prezentacji informacji przestrzennej oraz możliwość dokonywania analiz. Jednym z podstawowych elementów systemu informacji przestrzennej jest baza danych zawierająca dane przestrzenne i opisowe. Aby można było ją utworzyć konieczne jest odpowiednie oprogramowanie i sprzęt, nie tylko komputerowy, ale również urządzenia peryferyjne służące do pozyskiwania danych takie jak skanery, digitizery oraz urządzenia do generowania opracowań tabelarycznych i kartograficznych (drukarki, plotery itp.)

Dane w systemie mogą być stale uzupełniane i tworzone wg ciągle rosnących potrzeb, zarówno pracowników nadleśnictwa, regionalnej dyrekcji czy też każdej innej instytucji, której zostaną udostępnione. Każda baza danych posiadająca adres leśny, identyfikujący poszczególne jej rekordy z konkretnymi drzewostanami może stanowić atrybuty stworzonej bazy graficznej i umożliwiać wykonywanie analiz.

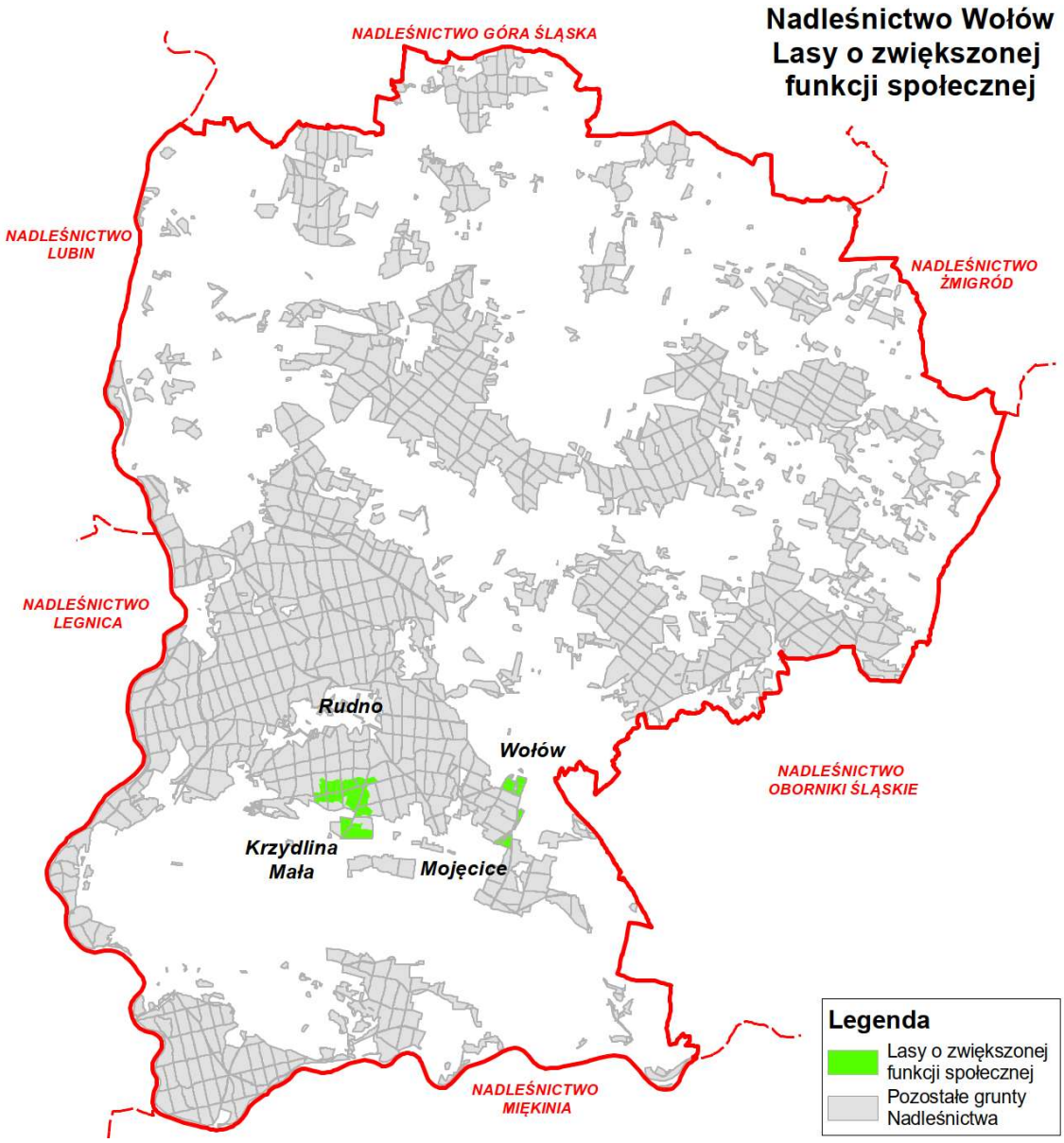
6.4 WZMACNIANIE FUNKCJI OCHRONY PRZYRODY I FUNKCJI SPOŁECZNYCH W PLANOWANIU URZĄDZENIOWYM – OPIS W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

W Nadleśnictwie Wołów wyznaczono lasy o zwiększonej funkcji społecznej – strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego (na podst. Zarządzenia Nr 58 DGLP z dnia 5 lipca 2022 r.), do których zaliczono fragmenty kompleksów leśnych położonych w sąsiedztwie miejscowości.

Poniżej przedstawiono wykaz wydzieleń ujętych jako lasy o zwiększonej funkcji społecznej – strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego:

13-06-1-05-218 -d -00
13-06-1-05-219 -c -00
13-06-1-05-219 -d -00
13-06-1-05-220 -c -00
13-06-1-05-220 -d -00
13-06-1-05-221 -b -00
13-06-1-05-221 -c -00
13-06-1-05-221 -d -00
13-06-1-05-221 -f -00
13-06-1-05-221 -g -00
13-06-1-05-222 -c -00
13-06-1-05-222 -g -00
13-06-1-05-222 -h -00
13-06-1-05-235 -b -00
13-06-1-05-236 -a -00
13-06-1-05-236 -b -00

13-06-1-05-236 -c -00
13-06-1-05-236 -d -00
13-06-1-05-237 -a -00
13-06-1-05-237 -b -00
13-06-1-05-237 -g -00
13-06-1-05-238 -a -00
13-06-1-05-238 -b -00
13-06-1-05-238 -c -00
13-06-1-05-238 -d -00
13-06-1-05-245 -b -00
13-06-1-05-245 -j -00
13-06-1-05-245 -k -00
13-06-1-05-245 -l -00
13-06-1-05-247 -f -00
13-06-1-05-247 -g -00
13-06-1-05-248 -a -00
13-06-1-05-248 -b -00
13-06-1-05-248 -c -00
13-06-1-05-248 -d -00
13-06-1-06-272 -b -00
13-06-1-06-272 -c -00
13-06-1-06-272 -d -00
13-06-1-06-272 -f -00
13-06-1-06-272 -g -00
13-06-1-06-272 -h -00
13-06-1-06-272 -i -00
13-06-1-06-272 -j -00
13-06-1-06-272 -k -00
13-06-1-06-272 -l -00
13-06-1-06-272 -m -00
13-06-1-06-272 -n -00
13-06-1-06-272 -s -00
13-06-1-06-274 -j -00
13-06-1-06-274 -k -00
13-06-1-06-275 -s -00
13-06-1-06-275 -t -00
13-06-1-06-275 -w -00
13-06-1-06-276 -j -00
13-06-1-06-276 -k -00
13-06-1-06-277 -a -00
13-06-1-06-277 -b -00
13-06-1-06-277 -c -00

Ryc. 53. Lasy o zwiększonej funkcji społecznej

Celem planowanej gospodarki w lasach o zwiększonej funkcji społecznej jest zachowanie krajobrazu leśnego, jego estetyki, spowolnienie następujących zmian, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości lasu i zdolności do pełnienia wskazanych funkcji społecznych w przyszłości.

29 lutego i 27 marca 2024 roku odbyło się spotkanie z powołanym Zespołem Lokalnej Współpracy. Po tym spotkaniu nadleśnictwo udostępniło lokalizację tych stref jak również szczegółowe dane dotyczące wskazań gospodarczych w tych strefach.

Koncepcja zagospodarowania stanowiła podstawę sformułowania celów i zasad realizacji gospodarki leśnej. Przygotowując się do tego wykonawca planu urządzenia lasu uwzględnił istniejące zapisy w obecnie obowiązującej Instrukcji urządzania lasu, Zasadach hodowli lasu, jak i treści publikacji krajowych i zagranicznych, dotyczących lasów i leśnictwa miejskiego. W rezultacie powstała koncepcja gospodarki leśnej godząca interes społeczny, jak i Nadleśnictwa

Wołów. W przyjętych założeniach uznano, że celem gospodarki leśnej w tych strefach będzie przede wszystkim wzmacnianie społecznych usług ekosystemowych, mających na uwadze zapewnienia społecznościom miejskim korzyści psychologicznych, socjologicznych, ekonomicznych i estetycznych. Jest to ściśle powiązane z obowiązującą na świecie definicją leśnictwa miejskiego. Nie stanowi przy tym zagrożenia dla trwałości i stabilności lasu.

Uznanie funkcji społecznej za dominującą pozwoliło wyróżnić zrównoważoną strefę oddziaływania społecznego, skutkującą zróżnicowaniem w jej granicach intensywności i sposobem realizacji użytkowania, uwzględniającego przede wszystkim możliwość naturalnego odnowienia lasu oraz zachowania jego estetyki i architektury. W konsekwencji planowane prace leśne, których celem będzie stopniowa, w długim okresie zaplanowana wymiana pokoleniowa starzejących się, niedostosowanych do siedliska nasadzeń, głównie sosnowych oraz w znacznym stopniu zmniejszą intensywność zabiegów gospodarczych nie naruszając trwałości lasu, w porównaniu do tradycyjnego sposobu zagospodarowania dla lasów gospodarczych.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu realizuje, na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa **Wołów**, wg stanu na 01.01.2025 r. Reagując na znowelizowaną instrukcję urządzania lasu (2023 r.), jak również prowadzoną debatę w ramach Ogólnopolskiej Narady o Lasach, w uzgodnieniu z Regionalna Dyrekcją Lasów Państwowych we Wrocławiu i Nadleśnictwem, w trakcie sporządzania projektu planu urządzenia lasu wprowadzono zasadnicze zmiany w stosunku do zapisów protokołu z Komisji Założeń Planu w zakresie prowadzonych konsultacji społecznych, wyznaczenia lasów o zwiększonym oddziaływaniu społecznym, a przede wszystkim zmodyfikowano planowaną gospodarkę leśną w większym zakresie wyłączając i ograniczając użytkowanie lasu w lasach cennych przyrodniczo, modyfikując gospodarkę w lasach oddziaływania społecznego. Po wprowadzeniu Zarządzenia nr 87 z dnia 12.07.2024r. DGLP (zmienionego Zarządzeniem nr 90 z dnia 23.07.2024r.) dokonano dodatkowej analizy użytkowania rębnego wprowadzając zmiany w postaci ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych.

6.4.1 DIALOG SPOŁECZNY

Prace nad projektem planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa **Wołów** rozpoczęły się w roku 2022 (Komisja Założeń Planu odbyła się **09.05.2022 roku**) i były realizowane wg Instrukcji urządzania lasu z roku 2011. Formalne konsultacje społeczne są realizowane w oparciu „*Ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*” oraz zapisy instrukcji urządzania lasu. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, rozpoznano

interesariuszy tworzonego projektu spośród lokalnych społeczności i włączono ich w proces wyznaczania lasów o wzmacnianej funkcji społecznej i dyskusję o modyfikowanej w ramach niej gospodarce leśnej. Powołano Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW) zarządzeniem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych na wniosek Nadleśniczego. ZLW spotykał się w następujących terminach: 29.02.2024 i 27.03.2024 roku. Propozycje zapisów w projekcie planu urządzenia lasu były konsultowane, a uwagi szczegółowo analizowane.

6.4.2 PLANOWANIE URZĄDZENIOWE W LASACH O ZWIĘKSZONEJ FUNKCJI PRZYRODNICZEJ

Celem prowadzonej gospodarki leśnej w lasach o dominującej funkcji przyrodniczej jest zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i chronionych gatunków. Najcenniejsze obszary przyrodnicze wyłączono z użytkowania. W zakresie planowanych działań leśnych w formach ochrony przyrody zastosowano następujące zasady:

Rezerwaty przyrody: „Wrzosy", „Odrzysko"

Wyłączono z planowania jakichkolwiek zabiegów gospodarczych. W otulinach rezerwatów uzgodniono z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska planowane zabiegi, ograniczając je do niezbędnych dla zachowania stabilności lasu.

Przeanalizowano projektowane i proponowane obszary leśne do utworzenia rezerwatów przyrody, w tym propozycje Klubu Przyrodników (**https://kp.org.pl/**). Rezerwaty projektowane, jak również proponowane, które posiadają pozytywną rekomendację RDOŚ zostały potraktowane jak zatwierdzone, tzn. wyłączono je z planowania czynności gospodarczych.

Użytki ekologiczne: „Dolina Juszki", „Korydon" – poza gruntami w zarządzie Nadleśnictwa Wołów

Wyłączono z planowania jakichkolwiek zabiegów gospodarczych.

Obszary Natura 2000: „Łęgi Odrzańskie", „Dębniańskie Mokradła", „Dolina Łachy", „Wzgórza Warzęgowskie", „Zagórzyckie Łąki"

Opisano stwierdzone przedmioty ochrony i przyjęto w programie ochrony przyrody działania ochronne z zatwierdzonych Planów Zadań Ochronnych.

Siedliska przyrodnicze w ramach obszarów Natura 2000, jak również poza Obszarami – zmodyfikowano dla nich cele planowanych działań leśnych tak aby poprawić ich stan zachowania, w szczególności: siedliska priorytetowe wyłączono z planowania działań gospodarczych, a dla pozostałych siedlisk takie działania znacząco ograniczono i zmodyfikowano. Nie planowano rębni i cięć zupełnych. Tam gdzie stwierdzono konieczność wymiany pokoleniowej, zagrożoną stabilność drzewostanu – planowano zabiegi odnowienia lasu z wykorzystaniem rębni złożonych z długim lub bardzo długim okresem odnowienia (40 i więcej lat), preferowaniem odnowień naturalnych, pozostawianiem do naturalnego rozpadu części drzew na powierzchni. Zabiegi pielęgnacyjne

planowane w młodszych drzewostanach mają na celu dostosowanie składu gatunkowego i budowy do naturalnych zbiorowisk.

Zarówno dla siedlisk przyrodniczych jak dla siedlisk chronionych gatunków w razie planowania działań gospodarczych opisano działania minimalizujące wpływ na ich stan zachowania.

Ochrona gatunkowa roślin zwierząt.

W ramach utworzonych jak i projektowanych stref ochrony gatunkowej, w strefach całorocznych nie planowano działań gospodarczych, a w strefach okresowych znacząco je ograniczono, kierując się potrzebami chronionego gatunku. Zaplanowane działania zostały uzgodnione z RDOŚ.

Ochrona mokradeł, siedlisk hydrogenicznych i dolin rzecznych.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej realizuje projekt odtwarzania, ochrony i przywracania kluczowych dla klimatu i bioróżnorodności funkcji terenów podmokłych, torfowisk i bagien na terenach sieci Natura 2000 i Zielonej Infrastruktury (Wetlands Green Life). Sukcesywnie wyniki prac są implementowane do planów urządzenia lasu.

W planowaniu urządzeniowym uwzględniono wyłączenia z planowania wskazań gospodarczych na wszystkich siedliskach bagiennych, zmodyfikowano wskazania wzdłuż cieków wodnych, tak aby umożliwić pozostawianie bez użytkowania strefy o szerokości 25-30 m. Tak samo postępowano wzdłuż naturalnych zbiorników wodnych.

Potwierdzeniem zrealizowania w projekcie planu urządzenia lasu założonych celów jest przeprowadzana Strategiczna Ocena Oddziaływania projektu Planu urządzenia lasu na środowisko, mająca stwierdzić brak negatywnego oddziaływania.

6.4.3 PLANOWANIE URZĄDZENIOWE W LASACH O ZWIĘKSZONEJ FUNKCJI SPOŁECZNEJ

W Nadleśnictwie Wołów wytypowano i po konsultacjach społecznych wyznaczono **225,54** hektarów lasów, gdzie za dominującą uznano funkcję społeczną. Wyznaczono tylko strefę zrównoważoną oddziaływania społecznego**.**

Cele działań leśnych w lasach społecznych:

- ☑ Tam, gdzie nie ma konieczności – brak wskazań gospodarczych;
- ☑ Inicjowanie przemiany pokoleniowej w starszych drzewostanach - rębnia, odnowienie, poprawki, uzupełnienia;
- ☑ Pielęgnacja lasu jako działanie mające zainicjować, wyprzedzić przemianę pokoleniową, budować zróżnicowaną strukturę wiekową i przestrzenną, zapewnić stabilność i bezpieczeństwo ludzi tam przebywających, poprawić krajobraz i estetykę lasu – trzebieże, szczególnie trzebieże przekształceniowe;

- ☑ Pielęgnacja upraw i młodników jako budowanie stabilnych, odpornych, atrakcyjnych krajobrazowo i estetycznie drzewostanów - zabiegi hodowlane: agrotechniczne, pielęgnacja gleby, czyszczenia wczesne i późne;
- ☑ Właściwa organizacja składowania i wywozu drewna;
- ☑ Wytyczne do użytkowania rębnego:

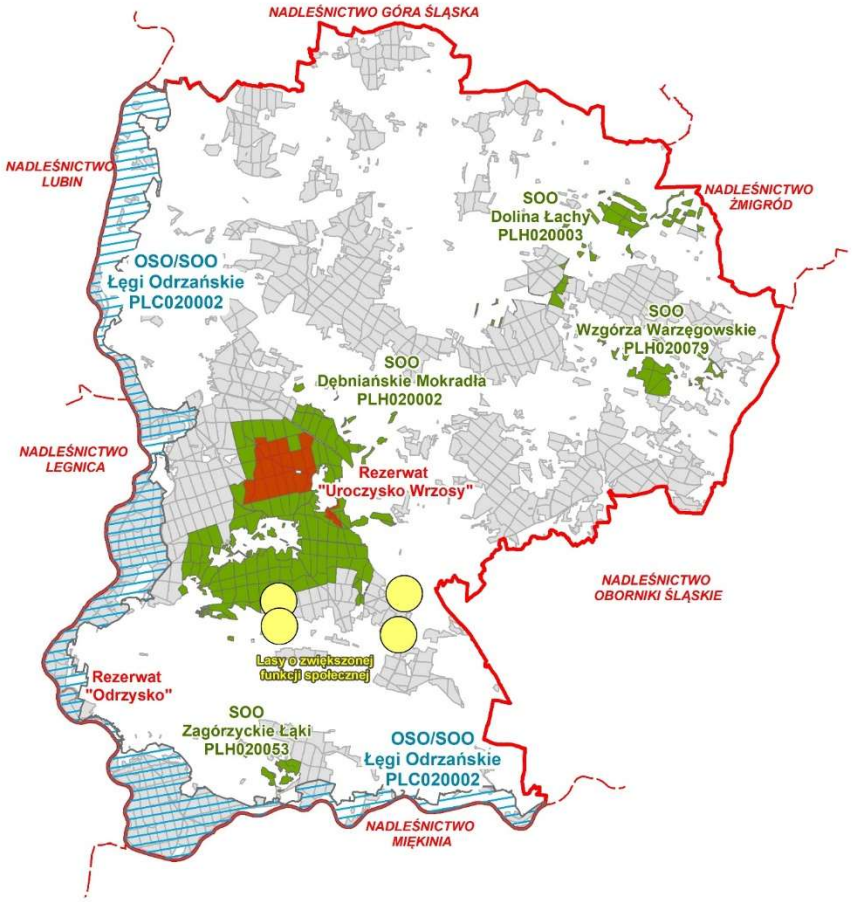
Lasy o zrównoważonym oddziaływaniu społecznym;

Rębnia IVd o intensywności do 30%, cięcia uprzątające o intensywności do 60% (docelowo pozostawiony drzewostan o zasobności około 40 m^3/ha). Cięcia powinny mieć charakter jednostkowy lub grupowy. Zabiegi planowane nie powinny obejmować więcej niż 20% strefy (powierzchnia manipulacyjna). Łączne pokrycie starszego drzewostanu i młodego pokolenia nie powinno spaść poniżej 70%. Okres odnowienia powinien wykraczać poza 40 lat. Termin kolejnego cięcia w klasie odnowienia, powinien być związany z wiekiem odnowienia i wynosić nie mniej niż 15 - 20 lat, jak również powinien być skorelowany z jego powierzchnią.

Przyjęto następujące założenia aby wzmocnić funkcje ochrony przyrody i funkcje społeczne w projektowanym planie urządzenia lasu

- ☑ Wielofunkcyjna gospodarka leśna pozwala na przestrzenne zróżnicowanie planowanych działań, przez zdiagnozowanie w planie urządzenia lasu kompleksów leśnych o wzmocnionej funkcji społecznej, jak również obszarów cennych przyrodniczo, obejmujących istniejące i projektowane formy ochrony przyrody, zidentyfikowane przedmioty ochrony i ich siedliska oraz lasy o obniżonej stabilności.
- ☑ W lasach o zdiagnozowanej funkcji społecznej, głównym celem gospodarki leśnej powinno być wzmacnianie społecznych usług ekosystemowych, rozumianych jako zapewnienie społecznościom korzyści psychologicznych, socjologicznych i estetycznych, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości i stabilności lasu.
- ☑ W lasach o dominującej funkcji przyrodniczej, gospodarka leśna powinna przede wszystkim zabezpieczać przedmioty ochrony przed pogorszeniem ich stanu zachowania, zgodnie z planami ochrony, planami zadań ochronnych, w uzgodnieniu z instytucjami do tego celu utworzonymi: regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska.
- ☑ W lasach o obniżonej stabilności, wiek drzewostanu przestaje być kryterium decydującym o rozpoczynaniu procesu przebudowy i przemiany pokoleniowej lasu. Kondycja zdrowotna, skład gatunkowy dostosowany do siedliska są kluczowymi czynnikami pozwalającymi adaptować las do zmieniających się warunków klimatycznych.
- ☑ Zachowanie trwałości lasu, jak również zdolności pełnienia przez niego oczekiwanych funkcji w zmieniających się warunkach klimatycznych, wymaga prowadzenia specyficznej gospodarki leśnej.

- ☑ Planowane prace leśne, w lasach o wzmocnionej funkcji społecznej, mają na celu powolną przemianę starzejących się nasadzeń, w kierunku leśnych zbiorowisk, odpowiadających naturalnym składom gatunkowym, bardziej odpornym na zmieniające się warunki klimatyczne.
- ☑ Priorytetem dla planowanych i przede wszystkim realizowanych działań w lasach o zwiększonej funkcji społecznej jest bezpieczeństwo ludzi w nich przebywających.

Ryc. 54. Lokalizacja kompleksów leśnych o przyrodniczych walorach i kompleksów o zwiększonej funkcji społecznej dla których zaprojektowano wyłączenie z użytkowania, jego ograniczenie lub modyfikacje gospodarki leśnej na tle zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Wołów.

6.4.4 Wdrożenie Zarządzenia nr 87 z dnia 12.07.2024r. DGLP (zmienionego Zarządzeniem nr 90 z dnia 23.07.2024r.)

Dokonano wszechstronnej analizy użytkowania rębnego zaplanowanego w trakcie taksacji lasu i uzgodnionego z pracownikami nadleśnictwa, w celu maksymalnego zmniejszenia powierzchni rębni i cięć zupełnych. Zaplanowana pierwotnie powierzchnia rębni i cięć zupełnych została zmodyfikowana w 303 pozycjach.

Porównując rozmiar użytkowania rębnego w Nadleśnictwie Wołów przed i po modyfikacji, powierzchnia użytkowana rębniami zupełnymi zmniejszyła się o 65,29 ha, powierzchnia użytkowana rębnią gniazdową zupełną (IIIa) zmniejszyła się o 120,91 ha.

Tab. 100. Porównanie powierzchni użytkowania rębnego I i IIIAU w nadleśnictwie przed i po wprowadzeniu Zarządzenia 87, 90

Rodzaj rębni	Pow. man. [ha]		Pow. zred. [ha]	
	Przed zarządzeniem nr 87, zarządzeniem nr 90	Końcowa postać PUL	Przed zarządzeniem nr 87, zarządzeniem nr 90	Końcowa postać PUL
IB	370,54	309,12	370,54	309,12
IC	5,54	1,67	5,54	1,67
IIIAU	792,09	674,83	514,72	445,58
Ogółem	1168,17	985,62	890,80	756,37

Analizę przeprowadzono w ramach grup drzewostanów pełniących szczególne funkcje:

- ☑ Lasy w granicach administracyjnych miast – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 2,23
- ☑ Lasy glebochronne – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 0,00
- ☑ Lasy uzdrowiskowe – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 0,00
- ☑ Lasy wodochronne w strefie ujęć wody – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 0,00
- ☑ Lasy wodochronne wzdłuż naturalnych cieków i zbiorników – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 30,00
- ☑ Ostoja zwierząt - strefa ochrony całorocznej – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 0,00
- ☑ Ostoja zwierząt - strefa ochrony okresowej – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 1,74
- ☑ Lasy na priorytetowych siedliskach przyrodniczych – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 0,00
- ☑ Lasy na pozostałych siedliskach przyrodniczych – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 3,68
- ☑ Lasy o zwiększonej funkcji społecznej - strefa zrównoważona – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 0,00
- ☑ Lasy o zwiększonej funkcji społecznej - strefa intensywna – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 0,00

- ☑ Przylegające do dróg krajowych i wojewódzkich – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 3,87

Zaplanowane obecnie rębnie zupełne dotyczą przede wszystkim siedlisk borowych, drzewostanów zagrożonych utratą stabilności, bez możliwości wydłużenia okresu odnowienia, z niekorzystnymi warunkami do odnowienia naturalnego (zachwaszczona, zdziczała pokrywa, rozwinięty podszyt). Rekomenduje się aby przy wykonywaniu odnowienia tymi rębniami stosować zalecenia rębni zachowawczej, wykorzystywać pojawiające się spontanicznie odnowienia, istniejące podrosty, pozostawiać domieszki gatunków liściastych.

6.5 ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Wołów składa się z:

- ☑ Ogólny opis lasów nadleśnictwa – Elaborat.
- ☑ Ogólny opis lasów nadleśnictwa – Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi.
- ☑ Opisy taksacyjne lasów.
- ☑ Program ochrony przyrody wraz z mapą sytuacyjno-przeglądową walorów przyrodniczych.
- ☑ Operaty dla leśnictwa.
- ☑ Mapy przeglądowe wg obrębów leśnych, mapa sytuacyjna w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa, mapa sytuacyjno-przeglądowa funkcji lasu.
- ☑ Geobaza danych inwentaryzacyjnych TAKSATORA, wraz z geometrią.

Na podstawie przepisów ustawy **o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** z dnia 3 października 2008 r. (wraz z późniejszymi zmianami) oraz ustawy o ochronie przyrody sporządzono:

- ☑ Prognozę oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000

Ogólny opis lasów – elaborat

- jest opisem ogólnym nadleśnictwa i zawiera odpowiednie zestawienia i ich omówienie.

Do tomu tego dołączone są:

- ☑ Protokoły KZP i NTG.
- ☑ Złożonego wniosku do Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie uznania za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, a będących w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Wołów.
- ☑ Analiza gospodarki leśnej w latach 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu dokonana przez nadleśniczego.

- ☑ Koreferat BUL i GL w Brzegu do „Analiza gospodarki leśnej w latach 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu".
- ☑ Referat kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu.
- ☑ Informacja kierownika właściwego do spraw urządzania lasu RDLP w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji Planu Urządzenia Lasu sporządzonego dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2015 – 2024 (planu urządzenia lasu) na środowisko i obszary Natura 2000, zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu.
- ☑ Końcowa ocena Dyrektora RDLP.
- ☑ Protokół z kontroli powierzchni próbnych.
- ☑ 10 kartek czystego papieru na kronikę (na końcu tomu)

Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi

Wzór nr 6	Wykaz projektowanych cięć rębnych
	Wykaz jednostek podziału administracyjnego
Tabela nr I	Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju
Tabela nr II	Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji
Tabela nr III	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących
Tabela nr IV	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących
Tabela nr Va	Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Tabela nr Vb	Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Tabela nr VI	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności
Tabela nr VII	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących
Tabela nr VIIIa	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy
Tabela nr VIIIb	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany

Tabela nr VIIIc	Tabela spodziewanego rocznego przyrostu użytecznego wg gatunków panujących
Tabela nr IX	Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem
Tabela nr X	Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z etatem
Tabela nr XI	Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych
Tabela nr XII	Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych
Tabela nr XIII	Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie
Tabela nr XIV	Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębnego
Tabela nr XV	Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach
Tabela nr XVI	Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku
	Zestawienie miąższości grubizny netto d-stanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego w I 10-leciu wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku
Tabela nr XVII	Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć
Tabela nr XVIII	Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu
Wzór nr 2	Wykaz obiektów bazy nasiennej
Wzór nr 3	Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu
Wzór nr 4	Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia
Wzór nr 5	Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia
	Błędy procentowe dla pomierzonych cech
	Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego
	Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu
(Wzór nr 7)	Wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu
	Wykaz drzewostanów bez wskazówek gospodarczych
Tabela nr XXI	Zestawienie miąższości martwych drzew

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa

- ☑ część I – tekstowa zawierająca instrukcyjne tabele XXII i XXIII,
- ☑ część II – mapa tematyczna.

Materiały kartograficzne planu urządzenia lasu

- ☑ mapy gospodarcze nadleśnictwa w skali 1:5 000
- ☑ mapy przeglądowe drzewostanów w skali 1:25 000,

- ☑ mapy przeglądowe siedlisk w skali 1:25 000,
- ☑ mapy przeglądowe cięć rębnych w skali 1:25 000,
- ☑ mapy przeglądowe ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25 000,
- ☑ mapy przeglądowe ochrony lasu w skali 1:25 000,
- ☑ mapy przeglądowe gospodarki łowieckiej w skali 1:25 000,
- ☑ mapy przeglądowe zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1:25 000,
- ☑ mapy przeglądowe form i przedmiotów ochrony N. 2000 w skali 1:25 000,
- ☑ mapa sytuacyjno-przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasów w skali 1:50 000,
- ☑ mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:50 000.

Operaty dla leśnictwa

- ☑ Plan urządzenia lasu dla leśnictwa, składający się z:
  - Opis ogólny wraz ze skrótem danych z Programu Ochrony Przyrody,
  - Opis taksacyjny lasu,
  - Wykaz skrótów i symboli,
  - Wykaz projektowanych cięć rębnych,
  - Wykaz drzewostanów nie zaliczonych na poczet przyjętego etatu,
  - Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego,
  - Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu,
  - Wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych,
  - Wykaz obiektów bazy nasiennej,
  - Wykaz drzewostanów do przebudowy,
  - Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia,
  - Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.
- ☑ materiały kartograficzne:
- mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów, w skali 1:10000,
- mapa gospodarczo-przeglądowa projektowanych cięć rębnych, w skali 1:10000.

Dokumenty nie będące składnikami planu urządzenia lasu:

Prognoza Oddziaływania na Środowisko i Obszary Natura 2000

- ☑ część I – tekstowa,
- ☑ część II – mapa tematyczna.

Opracował:

Kierownik Pracowni Urządzania Lasu

Janusz Liszczyk

Cyfrowo podpisane przez Janusz Liszczyk
DN: cn=Janusz Liszczyk, ou=Brzeg, email=janusz.liszczyk@brzeg.bulgl.pl
Data: 2025.10.28 08:39:08 +01'00'

.....

Janusz Liszczyk

Sprawdził:

Zastępca Dyrektora Oddziału

Marek Matyjaszczyk

Elektronicznie podpisany przez Marek Matyjaszczyk
DN: cn=Marek Matyjaszczyk, givenName=Marek, sn=Matyjaszczyk, serialNumber=PNOPL-67031710151, c=PL
Data: 2025.10.28 09:20:19 +01'00'

.....

Marek Matyjaszczyk

Akceptuje:

Dyrektor Oddziału

JANUSZ BAŃKOWSKI

Elektronicznie podpisany przez JANUSZ BAŃKOWSKI
Data: 2025.10.28 09:27:54 +01'00'

.....

Janusz Bańkowski

7. ZAŁĄCZNIKI

P R O T O K Ó Ł

z posiedzenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Wołów, która odbyła się w dniu 09.05.2022 roku we Wrocławiu, w celu wypracowania „Założeń do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu" oraz uzgodnień do prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

SKŁAD KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU

Komisji przewodniczył Dyrektor Regionalny Lasów Państwowych we Wrocławiu – Tomasz Olszewski. Lista pozostałych uczestników KZP znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszego protokołu.

Po wysłuchaniu referatu nadleśniczego, koreferatu kierownika Zespołu ds. Urządzania Lasu RDLP we Wrocławiu oraz po przeprowadzonej dyskusji Komisja oceniła stan prac przygotowawczych, opracowała wytyczne do planu urządzenia lasu oraz założenia dotyczące wykonania projektu planu urządzenia lasu:

Część A. WYTYCZNE DO PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Prace siedliskowe i fitosocjologiczne

Nadleśnictwo Wołów posiada aktualny operat siedliskowy wykonany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu według stanu na dzień 01 stycznia 2014 roku, obowiązujący do końca 2043 roku.

Do prac urządzeniowych należy wykorzystać pełen zakres informacji zawartych w opracowaniu glebowo–siedliskowym tj.: typ siedliskowy lasu i wariant uwilgotnienia, typ, podtyp i gatunek gleby, a dla gruntów porolnych i zrekultywowanych dodatkowo cechę gleby. Gruntom leśnym nie objętym opracowaniem siedliskowym oraz nieleśnym przeznaczonym do zalesienia powinien zostać przypisany typ siedliskowy lasu na podstawie oceny taksatora z wykorzystaniem diagnozy pozyskanej z opracowania siedliskowego na gruntach sąsiednich.

W projekcie planu urządzenia lasu należy uwzględnić wyniki opracowania fitosocjologicznego, którego sporządzenie planuje się na 01 stycznia 2025 roku, a także dane przyrodnicze znajdujące się w zasobach właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

2. Stan prac przygotowawczych

2.1. Obszary Natura 2000 i inne obszary chronione, wstępna wersja mapy obszarów chronionych, funkcje lasu

Nadleśniczy przedstawił mapę obszarów Natura 2000 i innych obszarów chronionych. W projekcie planu urządzenia lasu należy uwzględnić wszystkie obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa, zapisy § 8 Instrukcji urządzania lasu oraz informacje zamieszczone w referacie nadleśniczego.

Zgodnie z § 25 Instrukcji urządzania lasu, lasy nadleśnictwa zostaną podzielone, ze względu na pełnione funkcje na trzy główne grupy lasów:

- lasy rezerwatowe,
- lasy ochronne,
- lasy gospodarcze.

Lasy ochronne dla Nadleśnictwa Wołów zostały uznane Zarządzeniem nr 189 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10 sierpnia 1995 roku. W ramach prac przygotowawczych wykonawca dokona analizy funkcji lasów Nadleśnictwa Wołów i przygotuje mapy i wykazy do nowego wniosku o uznanie lasów za ochronne. Na tej podstawie zostanie sporządzony wniosek do ministra właściwego ds. środowiska o uznanie lasów ochronnych w nowych granicach. Nowy zasięg lasów ochronnych zostanie przeniesiony do projektu planu urządzenia lasu, jeżeli wniosek znajdzie akceptację właściwego ministra do końca 2024 roku.

Ostateczna wersja mapy przeglądowej obszarów chronionych oraz funkcji lasu, uwzględniająca dane i informacje uzyskane w toku prac urządzeniowych, sporządzona zostanie przez wykonawcę projektu planu urządzenia lasu i przedstawiona podczas NTG.

Do drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego na podstawie decyzji zarządzającego lasami lub uprawnionych organów właściwych do spraw ochrony przyrody należy zaliczyć:

- rezerwaty przyrody,
- strefy ochrony całorocznej zwierząt, roślin i grzybów podlegających ochronie,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- drzewostany, w których nadleśniczy odstąpił od użytkowania, zgodnie z zasadami organizacji certyfikujących gospodarkę leśną,
- drzewostany położone w granicach obszarów Natura 2000, w których zakaz użytkowania wynika z dokumentów planistycznych opracowanych dla tych obszarów,
- wybrane drzewostany stanowiące cenne siedliska przyrodnicze poza obszarami Natura 2000,
- lasy ochronne, w których utrzymanie funkcji ochronnej wymaga wyłączenia z użytkowania.

Wykaz drzewostanów wyłączonych z użytkowania należy zamieścić w programie ochrony przyrody.

2.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody

Stan dokumentacji zawierającej założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody omówiono w referacie nadleśniczego - załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

W projekcie planu urządzenia lasu należy uwzględnić założenia wynikające z planów zagospodarowania przestrzennego dotyczące np. planowanych zalesień, inwestycji infrastrukturalnych czy innych mających wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej. W projekcie planu urządzenia lasu do zalesień planować grunty o stosownym przeznaczeniu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla których przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko lub w stosunku do których wydano decyzję o warunkach zabudowy umożliwiającą zalesienie i decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się ustalenia planów urządzenia lasu dotyczące granic i powierzchni lasów, w tym lasów ochronnych.

2.3. Dane z zakresu ewidencji gruntów przekazywane wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

Pracami urządzeniowymi zostaną objęte wszystkie grunty pozostające w zarządzie nadleśnictwa, tj. lasy (grunty: zalesione, niezalesione i związane z gospodarką leśną) oraz grunty nieleśne.

W opisie taksacyjnym należy wyodrębnić grunty przeznaczone do: zalesienia, przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne, wyłączone z produkcji (lecz pozostawione w zarządzie nadleśnictwa) oraz sporne.

Podstawę opracowania projektu planu stanowić będą:

- zaimportowana baza materiałów źródłowych SILP,
- leśna mapa numeryczna,
- dane z zakresu ewidencji gruntów nadleśnictwa.

Podstawą do określenia stanu posiadania nadleśnictwa będzie rejestr gruntów sporządzony na podstawie SILP i zaakceptowany przez nadleśniczego. Na podstawie dokumentów przekazanych przez nadleśniczego, wykonawca prac wprowadzi zmiany w stanie posiadania, do których dojdzie po dacie przekazania bazy.

W przypadku stwierdzenia rozbieżności między danymi ewidencyjnymi, a stanem na gruncie, wykonawca prac zgłosi je nadleśniczemu w formie wykazu. W przedmiotowym wykazie powinny być uwidocznione również działki leśne, które nie spełniają ustawowej definicji lasu. Nadleśniczy

niezwłocznie podejmie działania w celu wyjaśnienia i usunięcia rozbieżności, a o sposobie rozstrzygnięcia powiadomi pisemnie wykonawcę prac urządzeniowych.

Zmiana lasu na inny rodzaj użytku gruntowego i tym samym opisanie go w nowoopracowanym planie urządzenia lasu jako gruntu nieleśnego, wymaga akceptacji wydziału właściwego w sprawach stanu posiadania RDLP we Wrocławiu.

Ewentualne spory w sprawie rozbieżności rozstrzygnie dyrektor RDLP we Wrocławiu.

3. Forma przekazania bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu

Nadleśniczy przekaże wykonawcy projektu planu niezbędne dane z zakresu ewidencji gruntów w sposób opisany w Zarządzeniu nr 13 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20 marca 2007 roku w drodze importu z bazy SILP do oprogramowania „Taksator".

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu (dalej IUL), nadleśniczy jest obowiązany przekazać wykonawcy projektu planu odpowiednie dokumenty stanowiące podstawę prac urządzeniowych, w szczególności z zakresu ewidencji gruntów. Przekazanie danych następuje w drodze importu z geobazy SILP do oprogramowania „Taksator". Za organizację przebiegu importu, w rozumieniu udostępnienia bazy SILP, połączenia z bazą, ochronę hasła dostępu do bazy SILP, odpowiada nadleśniczy. Pozostałe dokumenty dotyczące stanu ewidencyjnego, które nie zostały wprowadzone do bazy SILP, a tym samym nie zaktualizowały bazy danych, udostępniane będą w trybie określonym w IUL. Przekazane dane w formie elektronicznej i analogowej powinny stanowić komplet dokumentów ewidencyjnych według stanu na 01 stycznia roku obowiązywania nowego planu urządzenia lasu.

Zakres danych pobieranych z SILP został określony w zatwierdzonej przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych dokumentacji analitycznej aplikacji „Taksator".

Nadleśniczy jest obowiązany do przekazywania wykonawcy projektu planu UL danych geometrycznych. Przekazywane dane geometryczne obiektu powinny być zaktualizowane zgodnie ze stanem w SILP.

Istotnym zagadnieniem są obiekty mapy powiązane z inwentarzem (moduł Infrastruktura - SILP); przekazywane dane geometryczne powinny być zaktualizowane również w tym zakresie.

Obowiązkiem nadleśniczego jest zaktualizowanie i zweryfikowanie danych SILP oraz bazy geometrycznej przed przekazaniem wykonawcy planu urządzenia lasu.

Przekazanie danych z SILP do aplikacji „Taksator" oraz danych geometrycznych powinno być udokumentowane w postaci protokołu, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o aktualności przekazywanych danych oraz daty przekazania. Przekazanie powinno odbyć się po aktualizacji LMN za rok 2022. Protokół podpisuje nadleśniczy oraz wykonawca projektu planu UL. Wydruki raportów z kontroli logicznych SILP oraz kontroli LMN powinny stanowić załącznik do protokołu przekazania.

W celu ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu wszystkich gruntów nadleśnictwo wstrzyma – jeżeli będzie to możliwe i zależne od decyzji nadleśniczego – obrót gruntami w czwartym kwartale ostatniego roku obowiązywania obecnego planu urządzenia lasu.

4. Korekta podziału powierzchniowego i oznaczanie granic

W projekcie planu zachowana zostanie dotychczasowa numeracja oddziałów. Ewentualne zmiany w podziale powierzchniowym zaproponowane przez wykonawcę projektu planu, wykonawca ma obowiązek przedłożyć do zatwierdzenia podczas narady techniczno-gospodarczej (NTG).

Podział powierzchniowy na oddziały zostanie oznaczony na gruncie przy skrzyżowaniach linii, ich wylotach na granice i na przecięciach z głównymi drogami publicznymi poprzez oznaczenie na korze dwóch poziomych linii na wysokości ok. 1,5 m, wówczas gdy dotychczasowe oznaczenie nie spełnia swych funkcji. Oznaczenia dokonać ośnikiem „na czerwono" lub farbą (spray), jeśli nadleśnictwo ją zapewni i przekaże wykonawcy.

Niewidoczne na gruncie linie oddziałowe wykonawca zaprojektuje do poszerzenia.

Prace z zakresu uzupełniania i konserwacji znaków oddziałowych jak również prace dotyczące poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu nadleśnictwo wykonuje we własnym zakresie.

Prace geodezyjne służące doprowadzeniu do zgodności przebiegu granic działek geodezyjnych, stanowiących odrębne oddziały leśne i przebiegu linii podziału powierzchniowego wykonywać będzie nadleśniczy

5. Sposób oznaczania niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowania gruntów stanowiących współwłasność

Granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie. Podstawy tworzenia wyłączeń określa Instrukcja urządzania lasu. Kwestie łączenia i wyróżniania wyłączeń, jak też ich opisu reguluje szczegółowo instrukcja urządzania lasu, odstępstwa w tym zakresie nie powinny mieć miejsca. Zachowana zostanie ciągłości literowania wyłączeń (poza odrębnie określonymi wyjątkami).

Niewidoczne granice między wydzieleniami zostaną oznaczone, zgodnie z § 16 pkt 1 „Instrukcji urządzenia lasu", pojedynczą obrączką na korze drzew ze znakiem kierunkowym - na skrzyżowaniach i na wylotach.

Priorytetowe siedliska przyrodnicze, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000, będą wydzielane w odrębne wyłączenia, jeżeli spełnione będzie kryterium powierzchniowe wynikające z Instrukcji urządzania lasu, tj. 0,25 ha, mniejsze zaliczone zostaną do osobliwości przyrodniczych. Grunty nieleśne porośnięte roślinnością drzewiastą mogą być uznane za las, zgodnie z decyzją nadleśniczego. Ze ewentualny pomiar geodezyjny wydzielanych płatów roślinności odpowiada nadleśniczy.

Grunty ujęte w rejestrze zabytków należy wnieść do projektu planu urządzenia lasu jako odrębne wydzielenia.

Grunty stanowiące współwłasność w opisach taksacyjnych zostaną zaadresowane ostatnią literą w oddziale i odpowiednio oznaczone czerwoną obwódką na mapach gospodarczych.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych lub obrazów satelitarnych

Na potrzeby prac urządzeniowych wykorzystane zostaną aktualne ortofotomapy znajdujące się w zasobach nadleśnictwa lub RDLP we Wrocławiu. Koszt zakupu ortofotomapy został przewidziany w planie finansowo-gospodarczym. Środki te zostaną uruchomione, jeśli okaże się, że niemożliwym jest pozyskanie wystarczająco dokładnych i aktualnych ortofotomap, wykonanych ze środków Skarbu Państwa.

Zakłada się, że w trakcie prac urządzeniowych zostaną wykorzystane dostępne ortofotomapy o rozdzielczości przestrzennej 25 cm i rozdzielczości spektralnej RGB z dodatkowym zobrazowaniem w paśmie bliskiej podczerwieni, ewentualnie także ortofotomapy, które są zaplanowane do wykonania przez ARMiR w roku 2023.

Wykonawca w oparciu m.in. o ortofotomapę dokona:

- aktualizacji i korekty granic wydzieleń leśnych,
- aktualizacji i korekty położenia warstwy obiektów liniowych (cieki, drogi itp.), warstwy obiektów powierzchniowych nie tworzących wydzieleń leśnych, warstwy innych obiektów powierzchniowych,
- wprowadzenia do mapy numerycznej nieujętych dotychczas obiektów liniowych,
- uzgodnienia położenia obiektów liniowych dla których powinna być zapewniona ciągłość przebiegu na granicy z sąsiednimi nadleśnictwami.

7. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu

Cechy drzewostanów należy ująć zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 58/2012 z 31 sierpnia 2012 roku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych, wykonawca uwzględni w opisach taksacyjnych sporządzanych przy pomocy programu „Taksator" uznane przez nadleśnictwo odnowienia naturalne, poprzez przypisanie cechy DRZ NAT do odpowiedniej warstwy gatunkowo-wiekowej. Powyższe oznacza, że cecha DRZ NAT ujęta dotychczas w SILP będzie dziedziczona w nowej bazie.

Nadleśniczy jest obowiązany do przekazywania wykonawcy projektu planu urządzenia lasu protokołów i szkiców sytuacyjnych uznanych odnowień naturalnych.

Zgodnie z pkt. I ppkt 5 wyżej wymienionego Zarządzenia, wykonawca sporządzi wykaz wszystkich opisanych w trakcie wykonywania planu urządzenia lasu powierzchni z przyszłościowym odnowieniem naturalnym, do ewentualnego uznania.

Poniżej przedstawiono ramowy schemat zestawienia młodego pokolenia ujawnionego w opisach taksacyjnych jakie sporządzi wykonawca, w którym to:

- kolorem jasnozielonym wyróżni wiersze prezentujące wydzielenia, dla których zaplanowano użytkowanie rębne i jednocześnie nie planowano powierzchni do odnowienia ze względu na zinwentaryzowane młode pokolenie,
- pozostałe wiersze będą prezentować młode pokolenie, które należy monitorować w trakcie obowiązywania planu urządzenia lasu z możliwością ewentualnego wykorzystania i uznania odnowienia naturalnego oraz jego zaewidencjonowania poprzez nadanie odpowiedniej warstwie gatunkowo-wiekowej cechy DRZ NAT (zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31 sierpnia 2012 r.).

Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Zadrzewienie warstwy	Warstwa	Udział	Gatunek	Wiek	Powierzchnia zredukowana [ha]	Projektowane wskazanie (rębnia)	Projektowane wskazanie (odnowienie)	Projektowana powierzchnia odnowienia [ha]	Cecha warstwy gatunkowo-wiekowej	Uwagi nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Razem												

Syntetyczne podsumowania wyżej prezentowanego zestawienia powinny mieć następującą formę:

Gatunek	Powierzchnia [ha] zajmowana przez dany gatunek z uwzględnieniem cechy opisanej dla warstwy gatunkowo-wiekowej			Razem
	DRZ NAT	DRZ SZT	(bez cechy)	
Razem				

Warstwa d-stanu	Powierzchnia [ha] zajmowana przez daną warstwę drzewostanu z uwzględnieniem cechy opisanej dla warstwy gatunkowo-wiekowej			Razem
	DRZ NAT	DRZ SZT	(bez cechy)	
DRZEW				
IP				
IIP				
NAL		--------		
PODR				
PODRII				
PODS	--------			
Razem				

W przypadku osiągnięcia przez dotychczas opisane podsadzenia (PODS) wysokości większej niż 0,5 m i zaliczenia ich przez Wykonawcę do warstwy podrostów należy dodatkowo do odpowiedniej warstwy gatunkowo-wiekowej przypisać cechę DRZ SZT.

Informacja o pochodzeniu drzewostanów z siewu, może być zamieszczona w polu tekstowym opisu taksacyjnego („Informacje różne").

8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Nie przewiduje się utworzenia jednostek kontrolnych.

9. Priorytety przebudowy drzewostanów

Drzewostany, których stan pozwala na stwierdzenie, że nie zapewnią osiągnięcia celów gospodarki leśnej, zostaną przewidziane do przebudowy. Będą to w szczególności:

I. Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej przy zastosowaniu użytkowania rębnego w I 10-leciu, których trwałość jest zagrożona:
- o niskim zadrzewieniu i miernej jakości technicznej,
- uszkodzone w stopniu 3,
- bliskorębne i młodsze niezgodne z TD o obniżonej produkcyjności.

II. Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębnego z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnie w następnym 10-leciu:
- zakwalifikować drzewostany o cechach jak wyżej i o niezagrożonej trwałości, w których albo powstały już wartościowe odnowienia w lukach oraz pod okapem, albo istnieją warunki do wprowadzenia takiego odnowienia. W drzewostanach tych projektować trzebieże o charakterze przekształceniowym.

III. Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych:
- zakwalifikować drzewostany o niezagrożonej trwałości i składzie gatunkowym niezgodnym z typem drzewostanu, w których projektowane będą cięcia pielęgnacyjne.

Drzewostany zakwalifikowane do przebudowy zostaną wyszczególnione w wykazie sporządzonym według wzoru nr 3 Instrukcji urządzania lasu. Do powyższego wykazu należy także wpisać drzewostany, w których przebudowę rozpoczęto w ubiegłych okresach gospodarczych. Natomiast nie należy kwalifikować do przebudowy drzewostanów, w których z racji osiągniętego wieku i dojrzałości, użytkowanie będzie rozpoczynane w ramach użytków rębnych.

10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Orientacyjny procent zwiększania powierzchni przewidzianej do odnowienia z tytułu uszkodzenia młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drzew w drzewostanach KO i KDO ustala się na 0%.

11. Inwentaryzacja zasobów drzewnych, w tym pomiar drewna martwego

Inwentaryzację zasobów drzewnych, w tym pomiar drewna martwego należy wykonać zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

12. Wytyczne do sporządzania i wydruku map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych, przeglądowych oraz mapy sytuacyjnej

Mapy co do rodzaju i treści należy sporządzić zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

Mapy gospodarcze należy wydrukować w skali 1:5 000 i formacie A1 (wraz ze skorowidzem w postaci mapy sytuacyjnej z zaznaczeniem arkuszy i numerów oddziałów leśnych). W zakres map gospodarczych wejdą wszystkie obiekty obligatoryjne i fakultatywne. Liczba: 1 komplet dla nadleśnictwa oraz 1 komplet dla RDLP.

Mapy gospodarczo-przeglądowe (1 komplet dla nadleśnictwa) należy sporządzić w skali 1:10 000 na aktualnym podkładzie topograficznym.

Mapy przeglądowe należy sporządzić w skali 1:25 000 według obrębów leśnych.

Mapę sytuacyjną obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa należy sporządzić w skali 1:50 000.

Mapę sytuacyjno-przeglądową obszarów chronionych i funkcji lasu należy sporządzić w skali 1:50 000.

13. Podział na obręby leśne i na leśnictwa

Podział na obręby leśne nie wymaga korekty. Podział administracyjny na leśnictwa zostanie ujęty według stanu na pierwszy dzień obowiązywania planu urządzenia lasu. Odnośnie spójności

danych geometrycznych, o których mowa w części A, pkt 2.3, z danymi zarządzanymi przez DGLP (obiekty reprezentujące obszar zasięgu terytorialnego nadleśnictwa) oraz z danymi zarządzanymi przez RDLP (obiekty reprezentujące obszar zasięgu terytorialnego obrębów leśnych), a także danymi geometrycznymi zarządzanymi przez nadleśnictwo (obiekty reprezentujące obszar zasięgu terytorialnego leśnictw), Komisja przyjęła następujący sposób postępowania.

Zarówno dane stałe globalne (zasięg nadleśnictwa, zasięg obrębów leśnych), jak i dane podstawowe (leśnictwa) - w przypadku sporządzenia projektu pul w oparciu o dane geometryczne pozyskane z PODGiK - nie będą zmieniane. Przypadki nieprawidłowych zależności przestrzennych w tych danych (tj. nakładanie, rozchodzenie), ujawnione w trakcie kontroli przekazanej przez Wykonawcę geobazy odpowiednimi aplikacjami, zostaną przyjęte do LMN i opisane jako wyjątki.

14. Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

Komisja postanowiła przyjąć następujące definicje obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód:

- od szkodników owadzich - szkodników pierwotnych - obszary, z istotnymi uszkodzeniami spowodowanymi pojawami owadów liściożernych i obszary zagrożone ich występowaniem,
- od szkodników owadzich wtórnych – obszary zagrożone występowaniem szkodników wtórnych,
- stałe pędraczyska - obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez owadzie szkodniki systemu korzeniowego,
- od chorób grzybowych - obszary, gdzie stwierdzono istotne i powtarzające się uszkodzenia spowodowane przez grzyby korzeniowe,
- od zwierzyny - obszary, gdzie stwierdzono utrzymujące się uszkodzenia spowodowane przez bytowanie zwierzyny, przede wszystkim ze strony zwierzyny płowej,
- od czynników abiotycznych - obszary, gdzie stwierdzono istotne uszkodzenia spowodowane przez wiatr, przymrozki lub inne czynniki klimatyczne,
- od zakłócenia stosunków wodnych – obszary na których występują silne wahania poziomu wody, powodującymi zahamowanie wegetacji lub zamieranie drzew lub okresowych podtopień,
- od czynników antropogenicznych - obszary z funkcjonującym intensywnym ruchem turystycznym, na których w trakcie inwentaryzacji terenowej stwierdzono istotne szkody spowodowane czynnikiem ludzkim (np. wydeptywanie, zaśmiecanie).

Za szkody istotne należy uznać poziom uszkodzeń zakłócający normalny tok produkcji lub zakłócający spełnianie przez las innych przewidzianych dla niego funkcji.

Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód niezdefiniowane w niniejszym protokole, a ujawnione w trakcie prac taksacyjnych Wykonawca uzgodni z ZOL przed NTG.

Konkretne granice obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód prezentowane na mapie przeglądowej ochrony lasu Wykonawca uzgodni z ZOL przed NTG. Dodatkowe, istotne dla nadleśnictwa informacje z zakresu ochrony lasu do zamieszczenia na mapie przeglądowej ochrony lasu zostaną zebrane według wykazu przedstawionego przez ZOL we Wrocławiu.

15. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych

Kontrole wykonywanych prac przeprowadzane będą zgodnie z wytycznymi zarządzenia nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 roku. Zakończone prace będą podlegać kontroli końcowej i odbiorowi, po wcześniejszym zgłoszeniu gotowości przez wykonawcę prac lub na żądanie zamawiającego. Wraz z pisemnym zgłoszeniem przez wykonawcę gotowości do kontroli i odbioru danej części prac, na żądanie zamawiającego wykonawca przekazuje kopie odpowiedniej części dokumentacji w formie cyfrowej lub analogowej.

Zgłoszenia dotyczące bieżących terenowych prac urządzeniowych powinny być dokonywane w okresach przynajmniej dwumiesięcznych.

Po zakończeniu prac na powierzchniach kołowych zespół kontroli pomiaru miąższości, powołany przez Dyrektora RDLP we Wrocławiu, przeprowadzi test zgodności pomiarów.

Końcową kontrolę i odbiór robót przeprowadzi powołany w tym celu zespół zadaniowy z udziałem nadleśniczego.

16. Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz formy prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej

Każda z części dokumentacji powinna być trwale połączona, zaopatrzona w sztywne okładki opatrzone etykietami. Nośniki optyczne, magnetyczne, pamięci flash lub dyski zewnętrzne także opatrzone indywidualnymi etykietami. Wszystkie strony każdego z tomów powinny być ponumerowane w sposób ciągły. Całość należy umieścić w teczkach, pudełkach zbiorczych zaopatrzonych także w etykiety informujące o zawartości.

a) materiały bazodanowe:
- geobaza danych opisowych do SILP oraz danych geometrycznych wygenerowana programem „Taksator", wraz z plikami eksportu do SILP – nagrana na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny (2 egz.),
- wszystkie materiały wektorowe, rastrowe i fotogrametryczne wykorzystywane przy tworzeniu LMN w układzie PUWG92 – nagrane na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny (2 egz.),

b) wydruki opisów taksacyjnych dla obrębów – w formacie A4 (układ poziomy), twarda okładka – po 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),

c) wydruk opisu ogólnego (elaboratu) – w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa).

d) wydruk wykazów projektowanych cięć użytkowania rębnego dla obrębów – w formacie A4 (układ poziomy), twarda okładka – po 2 szt. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),

e) wydruki materiałów kartograficznych:
- wydruki map gospodarczych z cięciami rębnymi w skali 1:5 000 – w formacie A1 – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),
- wydruki map przeglądowych dla obrębów leśnych w skali 1:25 000 i map sytuacyjnych dla nadleśnictwa w skali 1:50 000 – w sytuacji, złożone do formatu A4, w twardej teczce – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa); mapy przeglądowe drzewostanów oraz mapy przeglądowe projektowanych cięć rębnych przeznaczone dla nadleśnictwa należy podkleić na płótno i zafoliować,
- forma elektroniczna wszystkich materiałów kartograficznych w formacie pdf nagrana na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny,

f) program ochrony przyrody – wydruk w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka, z dołączoną (w kieszeni okładki) mapą sytuacyjno – przeglądową walorów przyrodniczo kulturowych nadleśnictwa w skali 1:50 000 – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa). Jeżeli treść mapy w tej skali nie będzie wystarczająco czytelna, wykonawca sporządzi mapę przeglądową walorów przyrodniczo kulturowych nadleśnictwa w skali 1:25 000. Alternatywnie dokumentacja kartograficzna może być przekazana w osobnej teczce.

g) prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko – wydruk w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka, z dołączoną (w kieszeni okładki) mapą przeglądową obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:25 000 – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa). Alternatywnie dokumentacja kartograficzna może być przekazana w osobnej teczce,

h) wersje elektroniczne opracowanych materiałów 3 szt. – nagrane na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny – zawierające ostateczne wersje opisu ogólnego, tabel i wykazów, programu ochrony przyrody, prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i opisów taksacyjnych w postaci pliku stworzonego w edytorze tekstu *MS Word* lub w formacie programu *Writer* pakietu *Open Office, LibreOffice* lub innym uzgodnionym ze zleceniodawcą oraz te same pliki w formacie PDF (Portable Document Format). Wersja elektroniczna planu w formacie PDF służyć będzie do udostępniania na stronie internetowej, wielkość plików powinna być zoptymalizowana, zawartość ograniczona do niezbędnej, zapewniającej czytelność i łatwość interpretacji treści. Wersja PDF powinna być pozbawiona informacji o precyzyjnej lokalizacji stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania zwierząt, dla których wymagane jest ustalenie takich stref (dotyczy także map w tym formacie). W przypadku map, przekazane powinny być wszelkie wykorzystane dane geometryczne, czy to w formie wektorowej, czy rastrowej.

i) materiały dla leśniczych:

- część opisowa – oprawiona w twarde okładki, w formacie A4, w układzie poziomym – zawierająca:
  - wyciąg z opisania ogólnego nadleśnictwa (elaboratu) – typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wieki rębności, zastosowane sposoby użytkowania rębnego,
  - wyciąg z programu ochrony przyrody,
  - opis taksacyjny lasu dotyczący danego leśnictwa,
  - wykaz projektowanych cięć rębnych dotyczący danego leśnictwa,
  - wykaz projektowanych cięć przedrębnych dotyczący danego leśnictwa,
  - wykaz projektowanych zadań z hodowli lasu dotyczący danego leśnictwa,
- część kartograficzna zawierająca:
  - mapę gospodarczo – przeglądową drzewostanów dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 – wykonana w sytuacji, podklejona na płótno, zafoliowana, złożona do formatu A4, oprawiona w twarde okładki,
  - mapę gospodarczo – przeglądową cięć rębnych i gruntów do zalesienia dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 – wykonana w sytuacji, podklejona na płótno, złożona do formatu A4.
  - mapę gospodarczo – przeglądową cięć rębnych i gruntów do zalesienia oraz chronionych siedlisk przyrodniczych dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 – wykonana w sytuacji, złożona do formatu A4.

Dla każdego leśnictwa zostanie sporządzona następująca ilość egzemplarzy:

- część opisowa (zawierająca tabelę XXII oraz tabelę XXIII) – 1 egz.,
- mapa gospodarczo – przeglądowa drzewostanów – 2 egz.,
- mapa gospodarczo – przeglądowa cięć rębnych i gruntów do zalesienia – 1 egz.,
- dodatkowo mapę gospodarczo – przeglądową cięć rębnych i gruntów do zalesienia oraz chronionych siedlisk przyrodniczych – 1 egz.

Dodatkowo należy sporządzić elektroniczne wersje dokumentacji, o której mowa powyżej, przekształcone w taki sposób, aby możliwe było ich czytanie z wykorzystaniem programów asystujących osobom z niepełnosprawnościami (syntezatory mowy).

W ramach projektu planu nie będzie sporządzana ekspertyza docelowej sieci dróg leśnych ani prognoza ekonomiczna.

Wykonawca uwzględni natomiast w projekcie planu urządzenia lasu wyniki zaktualizowanego operatu drogowego dla Nadleśnictwa Wołów, zgodnie z Zarządzeniem nr 28 DGLP z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa".

17. Dodatkowa tabela XXII dla gatunków chronionych nieobjętych obszarem Natura 2000

Na wniosek nadleśnictwa dodatkowa tabela XXII będzie sporządzona, jako element opracowywanego planu urządzenia lasu.

18. Postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, Instrukcją urządzania lasu oraz innymi wytycznymi obowiązującymi w tym zakresie.

B. ZAŁOŻENIA DO PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Obszary chronione i funkcje lasu

1.1 Zasięg i lokalizacja istniejących i projektowanych form ochrony przyrody, w tym obszarów chronionych

Obszary chronione na terenie nadleśnictwa zostały przedstawione na wstępnej wersji mapy obszarów chronionych i funkcji lasu, która stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu. Dane należy uaktualnić w programie ochrony przyrody i umieścić w bazie danych zgodnie z § 29 IUL.

1.2 Podział lasów ze względu na dominujące funkcje

Podział lasów nadleśnictwa ze względu na dominujące funkcje omówiono w części A protokołu oraz przedstawiono na wstępnej wersji mapy obszarów chronionych i funkcji lasu, która stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu

2. Typy siedliskowe lasu oraz ich uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

Sposób ujmowania typów siedliskowych lasu omówiono w części A protokołu.

Uzupełnianie typów siedliskowych lasu o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze należy odnotować w bazie „Taksator", uwzględniając wyniki opracowania fitosocjologicznego. Do bazy „Taksator" należy wprowadzić również nazwę zdiagnozowanego w opracowaniu fitosocjologicznym zbiorowiska roślinnego.

W bazie „Taksator" informację na temat rozpoznanych siedlisk przyrodniczych należy zamieszczać w polu „Siedlisko przyrodnicze". W przypadku występowania w granicach wydzielenia tylko jednego siedliska przyrodniczego, należy mu nadać pierwszą rangę, podając odpowiednio jego stan, powierzchnię oraz lokalizację. W przypadku występowania więcej niż jednego typu siedliska przyrodniczego w wydzieleniu, informację o nich umieszcza się w tym samym polu bazy „Taksator", ale już z drugą i kolejną rangą, jednocześnie stosownie określając ich stan, powierzchnię oraz lokalizację.

3. Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub o kierunku gospodarczym

Propozycja typów drzewostanów i projektowanych składów gatunkowych upraw o kierunku gospodarczym:

Lp.	TSL	Udział TSL [%]	TD gatunki główne	Skład gatunkowy upraw	Zalecane rodzaje rębni
1	Bśw	5,62	So	So 80, Brz i inne 20	I
2	Bw	0,00	Św - So	So 60, Św 20, Brz i inne 20	I
3	BMśw	31,81	Bk - So	So 60, Bk 20, Db i inne 20	III / II
4	BMw	3,71	Św - So	So 50, Św 30, Db i inne 20	III / II
5	LMśw	25,51	Db - So	So 40, Db 30, Bk i inne 30	III / IV
6	LMw	8,67	So - Db	Db 50, So 30, Św i inne 20	III
7	LMb	0,00	Ol	Ol 70, Św i inne 30	I
8	Lśw	4,64	Bk - Db	Db 60, Bk 30, Jd i inne 20	II / III
9	Lw	5,67	Db	Db 70, Js i inne 30	II / III
10	Ol	2,58	Ol	Ol 90, Js i inne 10	II / IV
11	OlJ	0,47	Js - Ol	Ol 40, Js 40, Św i inne 20	II / IV
12	Ł	11,30	Db	Db 70, Js i inne 30	IV /II

Na gruntach porolnych przyjąć typy drzewostanów jak na pozostałych gruntach leśnych.

Propozycja składów gatunkowych dla drzewostanów z siedliskami naturowymi położonymi w obszarach Natura 2000 (oprac. na podstawie „Regionalne optymalne składy gatunkowe ..” J.M. Matuszkiewicz. W-wa, lipiec 2007 r.)

Lp.	Typ siedliska	Nazwa siedliska	Typ lasu	Procentowy udział gatunków
1	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Lp-Db	Db 40, Lp 30, inne 30
2	9190	Śródlądowe kwaśne dąbrowy	Db	Db 70, inne 30
3	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Js-Ol	Ol 40, Js 30, Jw i inne 30
4	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Js-Wz-Db	Db 40, Wz 30, Js 20, Jw, Tp i inne 10

Zaproponowane typy drzewostanów – zarówno o kierunku gospodarczym, jak i ochronnym – powinny podlegać weryfikacji przez wykonawcę projektu planu podczas prac terenowych. W przypadku, stwierdzenia że nie jest możliwe osiągnięcie takiego celu gospodarowania ze względu na obecny stan lasu i warunki gospodarowania, wykonawca zgłosi propozycję zmian i przedstawi ją do akceptacji na naradzie techniczno-gospodarczej.

W drzewostanach, w których występuje jesion wyniosły, należy promować odnowienie naturalne tego gatunku. W przypadku typów lasu o kierunku ochronnym oraz typów drzewostanów o kierunku gospodarczym, dopuszcza się w razie potrzeby - ze względu na postępującą chorobę jesionu – odstąpienie od sztucznego wprowadzenia jesionu i zastąpienie go innym gatunkiem, o zbliżonych wymaganiach siedliskowych.

4. Wieki rębności dla głównych gatunków drzew

Ustala się następujące przeciętne wieki rębności drzew:

Lp.	Gatunek panujący	Wiek rębności
Wieki rębności dla gatunków zgodne z Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 roku		
1	Db	140
2	Bk	120
3	So (bory i bory mieszane)	100
4	So (lasy mieszane i lasy)	90
5	Św	100
Wieki rębności dla pozostałych gatunków		
1	Js	140
2	Jd, Wz	120
3	Md, Dg, Kl, Jw,	100
4	Db cz.	90
5	Gb, Lp, Brz, Olcz, Ak	80
6	Os, Olodr, Wb	60
7	Tp, Ol sz.	40

W uzasadnionych przypadkach możliwe jest przyjęcie indywidualnego wieku rębności dla konkretnego drzewostanu.

5. Podział lasów na gospodarstwa

Podziału na gospodarstwa należy dokonać zgodnie z wytycznymi § 82 Instrukcji urządzania lasu.

W nadleśnictwie wyróżnione zostaną następujące gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne (S), obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O), obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z główną funkcją ochronną, której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G), obejmujące pozostałe obszary z główną funkcją produkcyjną, nie wykluczającą spełniania przez nie innych funkcji, w tym także funkcji ochronnych.

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach

W gospodarstwie specjalnym i gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne powinno wynikać ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych, z uwzględnieniem możliwości lokalizacji cięć. Użytkowanie nie może zakłócić pełnienia przez te drzewostany przypisanych im funkcji ochronnych. W gospodarstwie specjalnym użytkowanie rębne należy projektować zgodnie z obowiązującymi przepisami szczegółowymi, planami ochrony lub uzgodnić z odpowiednimi organami.

Listę drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego na podstawie decyzji zarządzającego lasami lub uprawnionych organów właściwych do spraw ochrony przyrody należy przedstawić na NTG. Należy tu zaliczyć drzewostany, o których mowa w części A w punkcie 2 niniejszego protokołu.

W istniejących klasach odnowienia jako zasadę należy przyjąć kontynuację zastosowanej rębni. Natomiast dla drzewostanów w klasie do odnowienia – w przypadku kiedy po wykonanym cięciu istnieje powierzchnia nieodnowiona - w pierwszej kolejności planować odnowienie, a dopiero następnie kontynuację zastosowanej wcześniej rębni.

Projektując odnowienie należy uwzględnić naturalną fazę rozwoju drzewostanu. Zabiegi ukierunkować pod kątem potrzeb istniejącego odnowienia oraz stworzenia warunków dla jego inicjowania.

Należy przyjąć dotychczasowy podział na ostępy, a w koniecznych przypadkach zaprojektować ostępy przejściowe. Przy projektowaniu działek i pasów zrębowych należy wykorzystać naturalne granice wyłączeń: drogi, rowy itp.

Użytkowanie lasów położonych w pobliżu źródlisk, rzek i jezior, miejsc kultu i wokół drzew matecznych, projektować z zachowaniem zasady ochrony cennych biotopów i miejsc ważnych dla lokalnej społeczności.

W miarę możliwości nie projektować całej miąższości do usunięcia na działkach zrębowych użytkowanych rębnia zupełną. Projektować wówczas pozostawianie kęp drzewostanu, wraz z dolnymi warstwami, nie mniejszych niż 6 arów, w postaci biogrup drzew gatunków głównych, kęp gatunków domieszkowych i biocenotycznych, nasienników, drzew pomnikowych i dziuplastych z otuliną, do naturalnego rozpadu. Pozostawione fragmenty starodrzewu traktować jako pożądane elementy strukturalne przyszłego drzewostanu. Nie jest wskazane projektowanie pozostawiania kęp starego drzewostanu w sytuacji zagrożenia trwałości lasu, wystąpienia niebezpieczeństwa dla ludzi, w przypadku wydzieleń mniejszych niż 1 ha, w blokach upraw pochodnych oraz jeżeli sąsiedztwo takie byłoby niewskazane. Użytkowanie rębne prowadzone rębniami złożonymi, w drzewostanach stanowiących chronione siedliska przyrodnicze w granicach obszarów Natura 2000, prowadzić w taki sposób, aby pozostawić przynajmniej 10 % dojrzałego drzewostanu.

W miarę potrzeb, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego sąsiedztwa, projektować rozręby i orębы. Wręby projektować w zwartych blokach jednowiekowych drzewostanów.

Pozycje ujęte do użytkowania rębnego powinny być uzgodnione z nadleśnictwem (podczas uzgodnień prac terenowych w poszczególnych leśnictwach).

Proponuje się przyjąć następujące okresy odnowienia (od obsiania się aż do usamodzielnienia podrostu) dla różnych odnawianych gatunków:

- jodła 15-30 lat,
- buk 10-20 lat,
- świerk 8-15 lat,
- dąb 5-15 lat,
- sosna 3-4 lata.

Propozycje rodzajów rębni przedstawiono w punkcie 3, części B niniejszego protokołu. W zależności od przyjętej rębni proponuje się przyjąć następujące okresy odnowienia:

- rębnia I - okres odnowienia krótki - do 10 lat.
- rębnia II - okres odnowienia średni - 11 do 20 lat,
- rębnia III - okres odnowienia średni - 11 do 20 lat,
- rębnia IV - okres odnowienia długi - 21 do 40 lat.

7. Wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy"

Zgodnie z obowiązującymi wytycznymi, drzewostany zakwalifikowane do przebudowy podzielone będą na trzy grupy:

A) drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębnego w I dziesięcioleciu;

B) drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębnego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym dziesięcioleciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych;

C) drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych.

Wykaz drzewostanów do przebudowy należy uzgodnić z nadleśnictwem po wykonaniu prac taksacyjnych.

Hierarchia potrzeb kwalifikowania drzewostanów do przebudowy została podana w pkt. 9 części A niniejszego protokołu. W wykazach należy także ująć drzewostany, w których kontynuowana będzie przebudowa rozpoczęta w poprzednich okresach gospodarczych.

8. Pielęgnowanie lasu, w tym cięcia pielęgnacyjne

Użytkowanie przedrębne należy projektować zgodnie z zasadami określonymi w obowiązującej Instrukcji urządzania lasu. W trakcie projektowania cięć przedrębnych należy kierować się następującymi wskazówkami:

- zabiegi pielęgnacyjne projektować bez nawrotów,
- trzebieże projektować w oparciu o stwierdzony stan drzewostanu.

Pielęgnację młodników zaplanować zgodnie z potrzebami stwierdzonymi na gruncie. Czyszczenia późne (CP) należy planować również w wymagających tego podrostach, podsadzeniach i dolnych piętrach drzewostanu. Nie planować czyszczeń późnych z pozyskaniem miąższości (CP-P).

Pielęgnację upraw należy zaplanować we wszystkich zainwentaryzowanych uprawach.

Wskazania gospodarcze w drzewostanach nasiennych gospodarczych powinny uwzględniać potrzeby lasu określone na gruncie. W wydzieleniach nie znajdujących się na liście czasowo wyłączonych z użytkowania głównego, jedynym kryterium odstąpienia od projektowania zabiegów hodowlanych może być tylko kryterium potrzeby drzewostanów. W wymagających pielęgnacji drzewostanach starszych klas wieku, nie objętych planowanym użytkowaniem rębnym, można projektować TP.

9. Hodowla lasu, w tym orientacyjne składy gatunkowe upraw

Przyjęte typy drzewostanów i orientacyjne składy upraw należy traktować ramowo.

Kwalifikując luki do dolesień należy kierować się oceną możliwości wzrostu i rozwoju w nich młodego pokolenia. Luki można pozostawić bez wskazania dolesienia, jeżeli ocenia się, że ewentualne pokrycie ich drzewostanem dokona się w drodze naturalnej sukcesji.

Wprowadzanie podszytów planować tylko w przypadku stwierdzenia oczywistych potrzeb w tym zakresie, w sytuacji braku możliwości samoistnego pojawienia się gatunków podszytowych. Podsadzenia planować według stwierdzonych potrzeb.

Grunty nieleśne pokryte roślinnością leśną, zostaną wymienione w protokole rozbieżności, a krzewy i drzewa porastające te grunty zostaną opisane jako osobna warstwa.

Odnowienia zaplanować na wszystkich zainwentaryzowanych wyciętych i nieodnowionych zrębach oraz na powierzchniach przewidzianych do użytkowania rębnego. W przypadku

występowania młodego pokolenia na powierzchniach przewidzianych do użytkowania rębnego (zwłaszcza uprzednio uznanego młodego pokolenia przez nadleśnictwo), odpowiednio zredukować powierzchnię odnowienia w uzgodnieniu z nadleśnictwem biorąc pod uwagę zapisy zamieszczone w punkcie A7 niniejszego protokołu.

10. Ogólna ochrona lasu oraz ochrona przeciwpożarowa

W trakcie terenowych prac urządzeniowych wykonawca przeprowadzi rozpoznanie aktualnego stanu zdrowotnego i sanitarnego lasów nadleśnictwa. Stopień uszkodzenia drzewostanu i główna przyczyna jego uszkodzenia zostaną określone niezależnie od wieku drzewostanu. Rozpoznany rodzaj czynnika sprawczego uszkodzeń należy kodować zgodnie ze słownikiem F_PEST_DIC programu „Taksator".

Ogół zagadnień związanych z ochroną lasu po uzgodnieniu z nadleśnictwem oraz z ZOL należy omówić w części planistycznej opisania ogólnego, przy czym podczas planowania zadań gospodarczych uwzględnić położenie lasów i stałych ognisk gradacyjnych na opracowanej mapie przeglądowej ochrony lasu. Zgodnie z deklaracją kierownika ZOL we Wrocławiu, na potrzeby opracowania projektu planu urządzenia lasu udostępni on dane dotyczące uszkodzeń spowodowanych przez owady w drzewostanach dębowych Nadleśnictwa Wołów. W ramach wyznaczania zasięgów obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód w Nadleśnictwie Wołów szczególną uwagę należy zwrócić na drzewostany dębowe położone w Dolinie Odry, a uszkodzone na skutek obniżenia poziomu wody gruntowej.

Wykonawca dokona analizy i oceny stanu ochrony przeciwpożarowej (w tym przeprowadzi weryfikację terenową obiektów służących ochronie przeciwpożarowej). Po analizie zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz ocenie aktualnych i dających się przewidzieć przyszłych zagrożeń, wykonawca określi kategorię zagrożenia pożarowego. Całość zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową będzie opracowana w formie mapy przeglądowej ochrony przeciwpożarowej oraz wytycznych w części ogólnej planu urządzenia lasu, po uzgodnieniu z Komendami Wojewódzkimi PSP.

11. Zagospodarowanie rekreacyjne

Całość zagadnienia wykonawca planu przedstawi na mapie przeglądowej zagospodarowania rekreacyjnego. Informacja o obiektach turystycznych zostanie zamieszczona na podstawie danych nadleśnictwa. Przebieg szlaków turystycznych, także poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo, zostanie przedstawiony na mapie przeglądowej.

12. Użytkowanie uboczne oraz zagospodarowanie łowieckie

W ramach użytkowania ubocznego nadleśnictwo planuje pozyskiwanie choinek. Nadleśnictwo przekaże wykonawcy planu wykaz założonych plantacji choinkowych na gruntach leśnych i nieleśnych.

Dodatkowo nadleśniczy przekaże wykonawcy wnioski wynikające z monitoringu pozyskiwanych roślin runa leśnego i oceny jego zagrożeń, a także zestawienie ewentualnych umów z podmiotami pozyskującymi płody runa w ramach działalności gospodarczej.

Określenie kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej należy oprzeć się na informacjach przekazanych przez nadleśnictwo (np. wykaz poletek łowieckich) oraz przez RDLP we Wrocławiu (zasięgi obwodów łowieckich).

13. Ujmowanie zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa

Zagadnienia dotyczące infrastruktury powinny podlegać uzgodnieniu przez wykonawcę z nadleśnictwem. Nadleśnictwo okaże wykonawcy planu dokumentację inwestycji rozpoczętych, które będą realizowane w trakcie prac urządzeniowych do końca 2024 roku, w szczególności jeżeli w wyniku budowy nastąpią zmiany powierzchniowe w kategorii użytkowania gruntów.

14. Charakterystyka ekonomiczna

W elaboracie należy przedstawić charakterystykę ekonomiczną nadleśnictwa, w tym zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej w formie tabeli XIX, oraz zamieścić orientacyjną prognozę spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej.

Nie będzie sporządzana ekspertyza ekonomiczna.

15. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Prognozę stanu zasobów drzewnych należy opracować zgodnie z §123 Instrukcji urządzania lasu.

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody

Nadleśnictwo posiada program ochrony przyrody. Wykonawca dokona jego weryfikacji i aktualizacji w trakcie sporządzania projektu planu urządzenia lasu.

W czasie tworzenia programu ochrony przyrody należy uwzględnić aktualne informacje dotyczące form ochrony przyrody i ich zagrożeń ze szczególnym uwzględnieniem informacji dostępnych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i publikacjach w tym zakresie, lokalizację poszczególnych obiektów podać z dokładnością do wydzielenia.

W tabeli XXIII, wykonawca zamieści informacje na temat występowania w danym wydzieleniu gatunków chronionych (za wyjątkiem gatunków objętych zezwoleniem, o którym mowa w art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody). W celu eliminacji ewentualnych sprzeczności w opisie taksacyjnym wykonawca zaznaczy, pod jaką pozycją tabeli XXIII ujęte są gatunki i wskazania z zakresu ochrony przyrody dotyczące danego wyłączenia taksacyjnego.

Uwzględniając wnioski z Krajowej Narady z zakresu ochrony przyrody, pracowników Lasów Państwowych odpowiedzialnych za ochronę przyrody w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych, opracowane w dniach 21-23 września 2021 roku, przyjąć zasadę nie zamieszczania w planie urządzenia lasu informacji na temat kategorii HCVF. Należy natomiast ująć informację na temat kategorii HCVF w bazie danych „Taksator", module grupy powierzchni, na podstawie danych przekazanych przez Wydział Ochrony Lasu i Łowiectwa RDLP we Wrocławiu.

17. Wydruk map tematycznych

Mapy zostaną wydrukowane w sposób i w liczbie określonej w części A, pkt. 16 niniejszego protokołu.

18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Zgodnie z § 130 instrukcji urządzenia lasu, Dyrektor RDLP we Wrocławiu, jako sporządzający projekt planu urządzenia lasu, wystąpi do regionalnego dyrektora ochrony środowiska, z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska stanowi załącznik nr 4 do niniejszego protokołu.

19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Przedstawiciel Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu – pan Janusz Bańkowski – zgłosił wniosek, aby zróżnicować wiek rębności dla drzewostanów, w których gatunkiem panującym jest sosna, zgodnie z zasadą: dla drzewostanów porastających siedliska borów i borów mieszanych utrzymać dotychczas obowiązujący wiek rębności równy 100 lat, natomiast dla drzewostanów porastających siedliska lasów mieszanych oraz lasów przyjąć wiek rębności na poziomie 90 lat. Wniosek ten znalazł akceptację Komisji (punkt B4 niniejszego protokołu).

Pan Kamil Martyniak, przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu odniósł się do informacji na temat planowanego sporządzenia przez RDLP we Wrocławiu opracowania fitosocjologicznego dla Nadleśnictwa Wołów. Zwrócił uwagę na

ewentualną możliwość wykorzystania jego wyników w ramach prac związanych ze sporządzaniem planów zadań ochronnych prowadzonych przez RDOŚ we Wrocławiu. Zaznaczył przy tym, że wykorzystanie wyników opracowania będzie możliwe, jeżeli opracowanie zostanie sporządzone według stanu na rok 2023 oraz będzie zawierało dodatkowo wskaźniki stanu siedlisk przyrodniczych określone zgodnie z metodyką przyjętą przez Komisję Europejską na potrzeby raportów o stanie ochrony siedlisk i gatunków w regionach biogeograficznych, w trzystopniowej skali: FV – stan właściwy; U1 – niewłaściwy-niezadowalający; U2 – niewłaściwy-zły (ewentualnie nieznany XX).

Przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu zaproponował, aby w przypadku stwierdzenia występowania w składzie drzewostanu rodzimych gatunków topól (białodrzew, sokora) odstąpić od ich pozyskiwania. Wniosek ten może zostać uwzględniony na etapie realizacji zapisów planu urządzenia lasu, stąd też w treści programu ochrony przyrody pojawi się zalecenie, aby pozostawiać fragmenty drzewostanu z ww. rodzimymi gatunkami topól.

Jeżeli nie występują przeciwwskazania natury prawnej, podstawowym kryterium odstąpienia od projektowania zabiegów hodowlanych w drzewostanach powinno być kryterium potrzeby drzewostanów.

DYREKTOR:
Tadeusz Łozowski
p.o. Dyrektor RDLP we Wrocławiu
/dokument podpisany elektronicznie/

Załączniki:

1. Lista obecności.
2. Referat nadleśniczego.
3. Mapa obszarów chronionych i funkcji lasu.
4. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Wrocław, 09.05.2022

Lista obecności

Lista obecności na Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Wołów

Lp.	Imię, nazwisko	Nazwa instytucji / jednostki organizacyjnej	Podpis
1.	Tomasz Ulszewski	RDLP Wrocław	
2.	TOMASZ BIEDRAS	RDLP WROCŁAW	
3.	Małgorzata Pietkiewicz	KOMITET OCHRONY ORŁÓW	
4.	Tomasz Kowalski	RDLP Wrocław	
5.	Kamil Matyjasik	RDOŚ we Wrocławiu	
6.	Jarosław Gotel	Zespół Odwyk Lasu we Wrocławiu	
7.	Janusz Bańkowski	BULiGL o/Bucy	
8.	Sylwia Sikora	Nadl. Wołów	
9.	Krzysztof Szumański	N-ctwo Wołów	
10.	Natalia Sokołowska	RDLP Wrocław	
11.	Robert Szlachetka	N-ctwo Wołów	
12.	Kamil Borowski	RDLP we Wrocławiu	
13.	Leszek Tomalski	RDLP we Wrocławiu	
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Wrocław, 09.05.2022

Lista obecności*

Lista obecności na Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Wołów

* lista osób uczestniczących w KZP poprzez wideokonferencję

Lp.	Imię, nazwisko	Nazwa instytucji / jednostki organizacyjnej
1.	Łukasz Paradowski	Departament Leśnictwa i Łowiectwa Ministerstwo Klimatu i Środowiska
2.	Katarzyna Wysocka	Gmina Wołów

Sporządził:

STARSZY SPECJALISTA S.L.

Kamil Błoński

Na podstawie: **Załącznik nr 2** do Zarządzenia Nr 63 z dnia 13 sierpnia 2002r. w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych zlecanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych

RDLP (nr umowy z dnia): Umowa nr ZB.271.12.2023 z dnia 23.06.2023 r.

Nadleśnictwo: WOŁÓW (obręby: DĘBNO, WIŃSKO)

Rodzaj robót: ~~glebowosiedliskowe~~, ~~fitosocjologiczne~~, plan urządzenia lasu, terenowe, ~~kameralne~~
(niepotrzebne skreślić)

Wykonawca robót: Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

Kontrolujący (data kontr.): Zespół w składzie:

Paweł Żak – Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa WOŁÓW

Tomasz Winowski – Inżynier nadzoru w Nadleśnictwie WOŁÓW,

Grzegorz Lew – Starszy taksator – Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu,

Michał Jęcz – Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP we Wrocławiu,

w dniach 3-6.09.2024 r.

PROTOKÓŁ

kontroli bieżącej robót urządzeniowych

Rodzaj czynności[1)]	Zaawansowanie robót wg Wykonawcy[2)]	Lokalizacja miejsc kontrolowanych[3)]	Uwagi kontrolującego[4)]
Inwentaryzacja zasobów drzewnych i dodatkowe pomiary martwego drewna	Powierzchnia: 20 032 ha Wartościowo: 15% Narastająco: 75% Do zafakturowania: 15%	NADLEŚNICTWO WOŁÓW obręb DĘBNO - powierzchnie kołowe według załączonego wykazu	W trakcie odbioru nie stwierdzono wad. W trakcie odbioru stwierdzono usterki (wyszczególnienie w dalszej części protokołu)

1) jak w katalogu, np.: taksacja, opis powierzchni siedliskowych, pomiar miąższości, itp.
2) wg wykazu Wykonawcy przedkładanego do faktury (narastająco w jednostkach lub %)
3) obręb, oddział, pododdział, arkusz, itp.
4) zapis: bez wad i usterek lub usterki (lub wady) z uzasadnieniem w dalszej części protokołu.

Wyszczególnione usterki i ich uzasadnienie:

Stwierdzono 2 usterki w trakcie przeprowadzonej kontroli – 2 błędy grube (wg. załącznika do protokołu).

Wyszczególnienie wad i ich uzasadnienie:

Nie stwierdzono wad w trakcie przeprowadzonej kontroli.

Wnioski:

Zespół kontrolujący przyjmuje w całości pomiar miąższości na powierzchniach próbnych w Nadleśnictwie WOŁÓW.

Termin usunięcia usterek: 9.09.2024 r.

Podpisy zespołu kontrolującego:

1. Przedstawiciel nadleśnictwa: ZASTĘPCA NADLEŚNICZEGO Nadleśnictwa Wołów Paweł Żak ----------

2. Przedstawiciel wykonawcy: Grzegorz Lew ----------

3. Przedstawiciel RDLP: GŁÓWNY SPECJALISTA Michał Jęcz ----------

Potwierdzenie usunięcia usterek: Usterki usunięto w dniu 9.09.2024 r. – wprowadzono poprawki (zgodnie z załącznikiem) do bazy produkcyjnej Taksator.

1. Przedstawiciel RDLP: GŁÓWNY SPECJALISTA SL Michał Jęcz ----------

Kontrola powierzchni próbnych

Obręb: 13-06-1

Nr pow. próbnej	Piersn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Piersn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
2	1,28	1,27	9,5	9,5	3,00	3,00	
22	0,29	0,30	20,5	20,5	0,50	0,50	
42	0,67	0,63	6,0	6,0	3,00	3,00	
64	1,58	1,61	7,5	9,0	4,00	4,00	
84	0,54	0,54	7,0	7,0	2,00	2,00	
104	1,01	0,99	24,5	23,0	3,00	3,00	
124	1,54	1,53	27,0	28,0	5,00	5,00	
144	1,82	1,84	23,0	23,0	5,00	5,00	
164	2,40	2,27	11,0	11,0	5,00	5,00	
184	1,16	1,13	7,0	7,0	5,00	5,00	
204	0,56	0,53	16,0	16,0	2,00	2,00	
224	0,59	0,54	23,5	22,0	3,00	3,00	
244	1,54	1,64	11,0	11,0	4,00	4,00	
278	1,44	1,39	13,0	13,0	4,00	4,00	
298	0,69	0,71	10,0	10,0	2,00	2,00	
321	0,06	0,06	10,0	9,5	0,50	0,50	
341	2,20	1,73	13,0	13,0	5,00	5,00	BŁĄD GRUBY! Różnica w pierśnicowym polu przekroju: 27,4%
361	1,00	0,96	24,5	24,5	2,00	2,00	
381	0,50	0,48	18,5	18,5	2,00	2,00	
401	1,42	1,39	14,0	14,0	4,00	4,00	
421	2,01	2,04	24,0	24,0	5,00	5,00	
441	1,89	1,85	12,0	12,0	5,00	5,00	
462	1,25	1,24	8,0	8,0	4,00	4,00	
482	0,53	0,54	8,0	8,0	2,00	2,00	
502	0,51	0,51	23,0	23,0	2,00	2,00	
522	1,14	1,11	21,0	20,5	4,00	4,00	
542	1,33	1,29	22,0	22,0	3,00	3,00	
562	1,30	1,26	24,0	22,5	4,00	4,00	
582	0,74	0,73	23,0	23,0	2,00	2,00	
602	0,96	0,94	17,0	17,0	3,00	3,00	
622	1,22	1,19	7,0	7,0	3,00	3,00	
642	0,44	0,44	11,0	11,0	3,00	3,00	
662	2,16	2,10	10,0	10,0	5,00	5,00	
682	0,45	0,45	17,0	17,0	1,00	1,00	
702	0,59	0,59	27,0	27,0	5,00	5,00	
722	0,52	0,45	14,0	14,0	2,00	2,00	BŁĄD GRUBY! Różnica w pierśnicowym polu przekroju: 14,8%
742	0,96	0,92	4,0	4,0	2,00	2,00	
762	1,56	1,66	17,0	15,0	5,00	5,00	
782	0,67	0,65	21,5	21,5	2,00	2,00	
802	0,22	0,22	18,0	18,0	1,00	1,00	
823	0,42	0,43	23,0	23,0	2,00	2,00	
843	0,55	0,52	26,0	26,0	3,00	3,00	
863	0,91	0,92	15,0	15,0	4,00	4,00	
883	1,63	1,64	17,0	17,0	4,00	4,00	
903	1,54	1,45	11,0	11,0	4,00	4,00	
923	1,65	1,68	7,0	7,0	5,00	5,00	
943	0,86	0,87	19,0	19,0	4,00	4,00	
963	0,10	0,12	13,0	13,0	0,50	0,50	
983	1,12	1,10	25,0	25,0	4,00	4,00	
1003	2,12	2,11	22,0	22,0	5,00	5,00	

Liczba błędów grubych: 2
Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,176
Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,075

PROTOKÓŁ

**z Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Wołów,
zwołanej w celu końcowych ustaleń w sprawie organizacji prac urządzeniowych
i oceny gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu
oraz oceny projektu planu urządzenia lasu**

Narada odbyła się w dniu 12 listopada 2024 r. w siedzibie Nadleśnictwa Wołów, ul Leśna 37, 56 - 100 Wołów. Dodatkowo istniała możliwość uczestnictwa w NTG w formule zdalnej wideokonferencji, na platformie Webex. (piętnaścioro uczestników).

Naradzie przewodniczył: Robert Szlachetka – Z-ca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu.

Część A: końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

W naradzie wzięli udział m.in. przedstawiciele:

1. Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie;
2. Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu;
3. Zespołu Ochrony Lasu we Wrocławiu;
4. Nadleśnictwa Wołów;
5. Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu;
6. Komend Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej;
7. Komendy Powiatowej Policji w Wołowie;
8. Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Brzegu;
9. Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu;
10. Samorządów – starostwa i urzędów gmin;
11. Zakładów Usług Leśnych;
12. Zespołu Lokalnej Współpracy;
13. Organizacji pozarządowych;

Szczegółowa lista obecności uczestników stanowi załącznik do protokołu.

Zebranych uczestników narady przywitał Paweł Gołąb – Nadleśniczy Nadleśnictwa Wołów. Naradę otworzył Z-ca Dyrektora RDLP we Wrocławiu, który przedstawił zebranym podstawy formalnoprawne opracowywanego projektu planu urządzenia lasu oraz harmonogram obrad.

Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

Zgodnie z harmonogramem zaprezentowano referaty i wystąpienia uczestników:

I. Referat nadleśniczego przedstawiający analizę gospodarki leśnej w minionym okresie (01.01.2015 r. – 31.12.2024 r.)

Nadleśniczy w swoim referacie, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, biorąc pod uwagę obecność strony społecznej, zwrócił uwagę na konieczność omówienia zagadnień tzw. „językiem niespecjalistycznym" i omówił szczegółowo następujące tematy:

1. Wstęp
2. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów i analiza przyczyn zmian

2.1. Stan posiadania

2.2. Współwłasności i inne formy wykorzystania gruntów

3. Porównanie zadań gospodarczych zaplanowanych na ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem
   3.1. Cięcia rębne i pielęgnacyjne
   3.2. Zadania z zakresu hodowli lasu
   3.3. Nasiennictwo, selekcja i gospodarka szkółkarska
4. Ocena wpływu wykonywanych zadań gospodarczych na stan lasu
   4.1. Wielkość zasobów drzewnych wg miąższości na 1 ha i powierzchni gatunków drzew
   4.2. Jakość upraw i młodników w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu
   4.3. Stan zdrowotny i sanitarny lasu
5. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne z uwzględnieniem ich lokalizacji i przyczyn
   5.1. Szkody w drzewostanach powodowane przez czynniki abiotyczne – ich natężenie i przyczyny
   5.2. Szkody w drzewostanach powodowane przez szkodliwe owady i stosowane sposoby ich ograniczania
   5.3. Szkody w drzewostanach powodowane przez grzyby pasożytnicze i stosowane sposoby ich ograniczania
   5.4. Szkody w drzewostanach powodowane przez patogeny i stosowane sposoby ich ograniczania
   5.5. Szkody w drzewostanach powodowane przez zwierzynę – ich natężenie i sposoby ich ograniczania
   5.6. Szkody w drzewostanach powodowane przez zanieczyszczenia środowiska – ich natężenie i sposoby ich ograniczania
   5.7. Szkody w drzewostanach powodowane przez pożary – ich natężenie i sposoby ich ograniczania
6. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego
   6.1. Stopień wykorzystania baza surowcowych z punktu widzenia ich trwałości
   6.2. Gospodarka łąkowo – rolna
   6.3. Wyniki gospodarki łowieckiej
7. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone
8. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu
9. Stan infrastruktury technicznej
   9.1. Budynki
   9.2. Drogi
   9.3. Działania w zakresie małej retencji i melioracji
   9.4. Działania w zakresie budownictwa ogólnego i kubaturowego
   9.5. Transport gospodarczy.

Tematyka prezentowana w referacie zostanie zamieszczona w „Opisaniu ogólnym – elaboracie dla nadleśnictwa, w cz. 2. Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu".

II. Koreferat kierownika drużyny urządzania lasu

Przedstawiciel BULiGL Oddział w Brzegu nie wniósł zastrzeżeń do referatu nadleśniczego na NTG. W koreferacie zostały zawarte następujące zagadnienia:

1. Konfrontacja danych i wniosków zawartych w referacie nadleśniczego z wynikami inwentaryzacji lasu:
   - Stan posiadania
   - Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych z ich realizacją
   - Ocena wpływu wykonanych zabiegów na stan lasu
   - Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych
   - Ocena wykonania zadań z zakresu ochrony lasu oraz ochrony przyrody
   - Użytkowanie uboczne
   - Ocena zadań z zakresu gospodarki łowieckiej
   - Omówienie programu ochrony przyrody
   - Ocena zadań z zakresu infrastruktury technicznej
2. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego stanu zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu gospodarczego:
   - Analiza stanu zasobów drzewnych
   - Określenie pożądanego kierunku rozwoju oraz pożądanego stanu docelowego zasobów drzewnych nadleśnictwa

Tematyka prezentowana w koreferacie zostanie zamieszczona w „Opisaniu ogólnym – elaboracie dla nadleśnictwa, w cz. 2. Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu" w postaci „Koreferatu do analizy gospodarki leśnej w latach 2015-2024" sporządzonego przez Wykonawcę projektu planu urządzenia lasu – Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.

III. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu (ZOL) we Wrocławiu

W referacie „Hylopatologiczna charakterystyka Nadleśnictwa Wołów oraz wskazania z zakresu ochrony lasu – informacja Zespołu Ochrony Lasu we Wrocławiu sporządzona na potrzeby opracowania Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Wołów na lata 2025 – 2034" została omówiona tematyka ochrony lasu przez Jarosława Górala - Kierownika ZOL.

Czynniki abiotyczne i biotyczne maja istotne znaczenie dla prowadzenia gospodarki leśnej w nadleśnictwie, przyczyniają się do osłabienia kondycji drzewostanów i negatywnie wpływają na stan zdrowotny i sanitarny lasu.

W referacie omówiono:

- Hylopatologiczna charakterystyka stanu lasu
- Wskazania w zakresie ochrony lasu
- Monitorowanie stanu lasu
- Zabiegi profilaktyczne i ochronne

Z uwagi na znaczenie czynników biotycznych, należy prowadzić działania hodowlane zmierzające do ograniczenia ich pływu na stan lasu.

Oceniono, że problematyka ochrony lasu w Nadleśnictwie Wołów, ma znaczenie istotne dla gospodarki leśnej.

Tematyka prezentowana w referacie zostanie zamieszczona w „Opisaniu ogólnym – elaboracie dla nadleśnictwa, w cz. 2. Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania

dotychczasowego planu urządzenia lasu" w postaci „Referatu kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu".

IV. Informacja naczelnika właściwego do spraw urządzania lasu w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu

Michał Jęcz – Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu, Ochrony Przyrody i Społecznych Funkcji Lasu RDLP we Wrocławiu, przedstawił informację w zakresie monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000. Nie stwierdzono negatywnych skutków oddziaływania ustaleń planu na środowisko i obszary Natura 2000, na podstawie przeprowadzonego monitoringu w zakresie wskaźników:

- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000
- pozyskanie drewna według gatunków i kategorii użytkowania dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarze Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym
- zestawienia gruntów zalesionych według siedlisk przyrodniczych.

<u>Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urządzeniowych</u>

I. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący propozycji gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy

Kierownik drużyny urządzania lasu Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu – Janusz Liszczyk, w postaci prezentacji multimedialnej przedstawił referat, w którym omówił uzyskane wyniki z inwentaryzacji zasobów leśnych w nadleśnictwie, założenia i podstawy tworzonego planu urządzenia lasu, a następnie propozycje planu gospodarki leśnej na następny okres gospodarczy. W szczególności omówieniu poddano:

1. Zgodność wykonanych prac z przepisami prawnymi oraz obowiązującymi instrukcjami, zasadami i wytycznymi KZP, w tym:
   - zakres i rozmiar wykonanych prac terenowych, ze szczególnym uwzględnieniem uzgodnień i ustaleń z nadleśnictwem i RDLP.
2. Wyniki prac inwentaryzacyjnych obrazujące obecny stan lasu na tle przyrodniczych warunków produkcji leśnej, w tym:
   - stan posiadania
   - przyrodnicze warunki produkcji leśnej
   - zagadnienia nasiennictwa i selekcji
   - charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych.
3. Propozycja gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy, w tym:
   - podział według dominujących funkcji lasu
   - podział na gospodarstwa
   - wieki rębności
   - projektowany etat oraz wytyczne w zakresie użytkowania rębnego i przedrębnego
   - projektowane zadania oraz wytyczne w zakresie prac hodowlanych
   - wytyczne w zakresie ochrony lasu
   - ochrona przeciwpożarowa,

- wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego
- potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji agrotechnicznych

Przedstawione przez Wykonawcę prac ww. zagadnienia są spójne z zapisami i ustaleniami wynikającymi z tematu: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska".

W wyniku przeprowadzonych prac dokonano weryfikacji otrzymanych danych ewidencyjnych gruntów nadleśnictwa. Rozbieżności pomiędzy otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) były zgłaszane nadleśnictwu w postaci „Wykazu rozbieżności". Nadleśniczy przekazał wykonawcy projektu planu pisemną decyzję w sprawie sposobu usunięcia rozbieżności. Wykonawca projektu planu przyjął kontury i grupy rodzajowe powierzchni zgodnie z decyzją nadleśniczego.

W dniach 3 - 6 września 2024 roku przeprowadzono test kontroli pomiaru miąższości, przez zespól kontrolny powołany przez Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych we Wrocławiu, który potwierdził prawidłowość wykonanych prac. Kontrolą objęto 50 powierzchni kołowych, w obrębie leśnym Dębno. Średni błąd procentowy dla pomierzonych cech wg warstw gatunkowo-wiekowych wynosi 1,38 % dla obrębu Dębno, 1,29 % dla obrębu Wińsko W trakcie odbioru przeprowadzono również kontrolę inwentaryzacji drzew martwych.

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu opisał cechy drzewostanów, zgodnie z instrukcją urządzania lasu.

W ramach prac nad projektem planu urządzenia lasu Wykonawca dokonał kompleksowego rozpoznania funkcji spełnianych przez lasy Nadleśnictwa Wołów. W wyniku ustaleń KZP zasięg i lokalizację obszarów chronionych przyjęto na podstawie nowego wniosku o uznanie lasów za ochronne, sporządzonego przez Wykonawcę projektu PUL i przesłanego do MKiS do zatwierdzenia.

Wykonawca prac przedstawił strukturę gospodarstwa specjalnego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych i ekologicznych. NTG zaakceptowała zaktualizowaną listę drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Wzmacnianie funkcji ochrony przyrody i funkcji społecznych w planowaniu urządzeniowym

Reagując na znowelizowaną instrukcję urządzania lasu (2023 r.), jak również prowadzoną debatę w ramach Ogólnopolskiej Narady o Lasach, w uzgodnieniu z Regionalna Dyrekcją Lasów Państwowych we Wrocławiu i Nadleśnictwem, w trakcie sporządzania projektu planu urządzenia lasu wprowadzono zmiany w stosunku do zapisów protokołu z Komisji Założeń Planu w zakresie prowadzonych konsultacji społecznych, wyznaczenia lasów o zwiększonym oddziaływaniu społecznym, a przede wszystkim zmodyfikowano planowaną gospodarkę leśną w większym zakresie wyłączając i ograniczając użytkowanie lasu w lasach cennych przyrodniczo, modyfikując gospodarkę w lasach oddziaływania społecznego. Po wprowadzeniu Zarządzenia nr 87 z dnia 12.07.2024 r. DGLP (zmienionego Zarządzeniem nr 90 z dnia 23.07.2024 r.) dokonano dodatkowej analizy użytkowania rębnego wprowadzając zmiany w postaci ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych.

Celem prowadzonej gospodarki leśnej w lasach o dominującej funkcji przyrodniczej jest zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i chronionych gatunków. Najcenniejsze obszary przyrodnicze wyłączono z użytkowania.

W Nadleśnictwie Wołów wyznaczono lasy o wzmocnionej funkcji społecznej w 2 lokalizacjach, na powierzchni ca 225 ha (powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej), w strefie zrównoważonego oddziaływania społecznego (na podst. Zarządzenia Nr 58 DGLP z dnia 5 lipca

2022 r.), do których zaliczono fragmenty kompleksów leśnych położonych w sąsiedztwie miejscowości Krzydlina Mała i Wołów. Wskazania gospodarcze w wyznaczonych obszarach zostały zmodyfikowane i dostosowane do zaleceń z zarządzenia. W dniach 29 lutego i 27 marca 2024 r. odbyły się spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy dla Nadleśnictwa Wołów, celem przeprowadzenia konsultacji w zakresie zagospodarowania wyznaczonych lasów o wzmocnionej funkcji społecznej. Po spotkaniu upubliczniono: mapy z lokalizacją lasów o wzmacnianej funkcji społecznej, opisy taksacyjne ze wskazaniami gospodarczymi i opisy planowanych działań w języku niespecjalistycznym. Do udostępnionych materiałów nie wpłynęły żadne uwagi.

Pielęgnowanie lasu – pielęgnowanie upraw i młodników, zostało zaplanowane zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami na gruncie. Użytkowanie przedrębne – TW i TP, projektowano zgodnie z zasadami określonymi w obowiązującej Instrukcji urządzania lasu i Zasadach hodowli lasu, w oparciu o stwierdzony stan drzewostanów na gruncie. Rozmiar prac z zakresu użytkowania i hodowli lasu uzgodniono z przedstawicielami Nadleśnictwa Wołów i RDLP we Wrocławiu w dniu 8 sierpnia 2024 r. w siedzibie BULiGL Oddz. w Brzegu.

Dyrektor Oddziału BULiGL w Brzegu – Janusz Bańkowski, przedstawił prognozę rozwoju zasobów drzewnych dla Nadleśnictwa Wołów na okres 30 lat. Przy założeniu dotychczasowych sposobów prowadzenia gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Wołów, w kolejnych dziesięcioleciach możemy spodziewać się, że:

- w perspektywie trzydziestu lat nastąpi wzrost przeciętnego wieku z 62 do 75 lat;
- zasoby będą utrzymywać się na podobnym poziomie;
- możliwości użytkowania głównego (rębnego) będą utrzymywać się na podobnym poziomie.

II. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący Programu Ochrony Przyrody oraz Prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Przedstawicielka BULiGL Oddział w Brzegu – Joanna Lombert, omówił podstawowe zagadnienia, zawarte w Programie ochrony przyrody oraz Prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i wskazał, dlaczego te dokumenty muszą być wykonywane na etapie sporządzania projektu planu urządzenia lasu.

a) Program ochrony przyrody (POP):
   - zawartość programu ochrony przyrody
   - walory przyrodnicze
   - formy ochrony przyrody występujące na terenie nadleśnictwa
   - zadania ochronne dla obszarów Natura 2000, zawarte w planie urządzenia lasu

b) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Wołów (POŚ):
   - podstawy i metodyka opracowania
   - zakres i stopień szczegółowości prognozy
   - analiza wpływu zapisów projektu planu na środowisko oraz formy ochrony przyrody na terenie nadleśnictwa i w jego sąsiedztwie
   - stwierdzenie braku negatywnego oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko (w tym gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze) oraz obszary Natura 2000

W trakcie prezentacji wyników inwentaryzacji wszystkich form ochrony przyrody Wykonawca prac przedstawił metodykę kwalifikacji poszczególnych przedmiotów ochrony do danego wydzielenia leśnego. Komisja zaakceptowała tą metodykę.

Wykonawca prac w przekazanych materiałach zaprezentował ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu. Komisja zaakceptowała przedstawione mapy.

Wykonawca prac wraz z Nadleśnictwem Wołów przeanalizował proponowane obszary leśne do utworzenia rezerwatów przyrody, w tym propozycje Klubu Przyrodników. Proponowane rezerwaty p.n.: „Jezierzyca" i „Uroczysko Krzelów", posiadają pozytywną rekomendację RDOŚ, zostały potraktowane jak zatwierdzone. Powierzchnie będące w zarządzie nadleśnictwa wyłączono z planowania czynności gospodarczych.

Przewodniczący narady pozytywnie ocenił przedstawione informacje o walorach przyrodniczych nadleśnictwa i zaproponowanych rozwiązaniach minimalizujących wpływ gospodarki leśnej na środowisko i Obszary Natura 2000.

III. Koreferat nadleśniczego do referatu Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

Referat BULiGL uwzględnia wnioski i uzgodnienia jakie dokonywane były w okresie poprzedzającym sporządzanie dla Nadleśnictwa Wołów projektu pul na okres od 01.01.2025 do 31.12.2034 r., które wynikały zarówno z protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu, jak i z wniosków, i uzgodnień dokonywanych z pracownikami nadleśnictwa w trakcie prac taksacyjnych. Jednocześnie Referat BULiGL uwzględnia wprowadzone zasadnicze zmiany w stosunku do zapisów protokołu z Komisji Założeń Planu z dnia 9 maja 2022 r. w zakresie prowadzonych konsultacji społecznych, wyznaczenia lasów o zwiększonym oddziaływaniu społecznym oraz wprowadza zmodyfikowaną planowaną gospodarkę leśną w większym zakresie wyłączając i ograniczając użytkowanie lasu w lasach cennych przyrodniczo oraz modyfikuje gospodarkę w lasach oddziaływania społecznego. Sporządzony projekt planu urządzenia lasu uwzględnia prowadzoną Ogólnopolską Naradę o Lasach i jej wyzwania w stosunku do Lasów Państwowych zgodnie z rekomendacjami Dyrekcji Lasów Państwowych, a także uwzględnia zapisy aktów wewnętrznych Dyrekcji Lasów Państwowych w tym m.in. Zarządzenie nr 87 z 12.07.2024 r. oraz Zarządzenie nr 90 z dnia 23.07.2024 r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Nadleśniczy Nadleśnictwa Wołów zaakceptował zapisy zawarte w Referacie BULiGL i nie wniósł do nich zastrzeżeń. Pozytywnie ocenił wzmocnienie ochrony ekosystemów cennych pod względem przyrodniczym w zakresie „Łęgów Odrzańskich".

Nadleśniczy bardzo wysoko ocenił współpracę z BULiGL Oddział w Brzegu, która odbywała się na każdym etapie prac nad planem urządzenia lasu.

IV. Dyskusja

Otwierając część dyskusji, która dotyczyła Projektu PUL na lata 2025-2034 przewodniczący obrad poinformował o możliwości wzięcia udziału i zgłaszania wniosków w trakcie późniejszych konsultacji społecznych.

Samorządy:

Dariusz Chmura - Burmistrz miasta Wołów, jest pod wrażeniem informacji na temat procedur i stopnia skomplikowania tworzonego projektu planu urządzenia lasu, które otrzymał na naradzie, jak również zakresu zrealizowanych prac przez Nadleśnictwo Wołów. Podziękował Nadleśniczemu za dotychczasową współpracę w zakresie wyznaczania i udostępniania lasów na cele społeczne, jak również istniejącego systemu zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. Zwrócił również uwagę na wsparcie miasta przez nadleśnictwo w trakcie powodzi.

Nadleśnictwo Wołów:

Zbigniew Czeryba - Leśniczy Leśnictwa Dębno, ZZ Leśników Polskich, zadał pytanie: jakie będą koszty społeczne ograniczania gospodarki w lasach Nadleśnictwa Wołów i w jaki sposób zostały zabezpieczone walory przyrodnicze?

Odpowiedzi udzielili:

Z-ca Dyrektora RDLP we Wrocławiu i Nadleśniczy Nadleśnictwa Wołów, stwierdzając, że w wyniku ograniczenia gospodarki leśnej nie przewiduje redukcji zatrudnienia w nadleśnictwie, nie przewiduje się również, na tą chwilę, zmiany granic i powierzchni leśnictw. Natomiast zabiegi ochronne będą realizowane zgodnie z zapisami planu ochrony. (Takie stanowisko podziela również przedstawiciel RDOŚ we Wrocławiu).

Organizacje pozarządowe:

Paweł Kisiel – FOTA4Climate, podziękował zarówno przedstawicielom Lasów Państwowych, jak również BULiGL Oddział w Brzegu za przeprowadzone modyfikacje procedury sporządzania projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów wynikające m.in. z nowelizacji instrukcji urządzania lasu (2023 r.) –

Zespoły Lokalnej Współpracy; prowadzonej debaty w ramach Ogólnopolskiej Narady o Lasach; wprowadzeniu Zarządzenia nr 87 z dnia 12.07.2024 r. DGLP (zmienionego Zarządzeniem nr 90 z dnia 23.07.2024 r.), jak również za wzmocnienie ochrony ekosystemów cennych pod względem przyrodniczym poprzez wdrożenie Zarządzenia nr 131 DG LP z dnia 8 listopada 2024 r. w sprawie wyodrębnienia Nadleśnictw Puszczańskich oraz wskazania pozostałych nadleśnictw objętych projektem, dla Nadl. Wołów w zakresie „Łęgów Odrzańskich".

Pan P. Kisiel poprosił o wyjaśnienie w jaki sposób nadleśnictwo zabezpieczy walory przyrodnicze w proponowanych obszarach leśnych do objęcia ochroną rezerwatową przez Klub Przyrodników, a nie mających pozytywnej rekomendacji RDOŚ.

Odpowiedzi udzielili: przedstawiciel BULiGL Oddział w Brzegu informując, że każdorazowo przed przystąpieniem do wykonywania zadań gospodarczych każda z powierzchni o potencjalnych walorach przyrodniczych będzie podlegać inwentaryzacji terenowej, zgodnie z wymagania dobrych praktyk w zakresie gospodarki leśnej.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Wołów szczegółowo omówił zasady dotychczasowego gospodarowania na obszarach Natura 2000 uwzględniając fakt, że obszary te zostały objęte formami ochrony przyrody wskutek prac gospodarczych i dzięki pracy leśników. Dodał, że otrzymany z Dyrekcji Lasów Państwowych Projekt Nadleśnictw Puszczańskich zakłada wstrzymanie prac z zakresu pozyskania drewna na wszystkich siedliskach lasów łęgowych na terenie Nadleśnictwa Wołów i sam projekt obejmuje ponad 2000 ha lasów. Zaznaczył, że koniecznym jest jednak ciągły monitoring stanu sanitarnego lasu i kontrolowanie wydzieleń objętych projektem. Nadleśniczy wskazał potencjalne zagrożenia z jakimi wiąże się wprowadzenie ograniczenia pozyskania drewna zaznaczając, że pozyskanie drewna to tylko jeden z etapów hodowli lasu, prowadzący do odnowienia lasu i zachowania jego trwałość. Konieczna będzie ingerencja człowieka w kontekście wprowadzania nowego pokolenia drzew ze względu na brak urodzaju nasion i niebezpieczeństwo ze strony gatunków inwazyjnych, mogących wpłynąć negatywnie na utrzymanie siedlisk LŁ.

Po wyjaśnieniach Pan P. Kisiel podziękował na czacie wideokonferencji za szczegółowe i dokładne objaśnienia.

Wojciech Łamasz – poprosił o wyjaśnienie na jakich zasadach odbywa się nabywanie gruntów do zalesiania przez nadleśnictwo? Oraz na jakiej podstawie odbywają się zalesiania gruntów nieleśnych, nie ujętych w planie urządzenia lasu.

Na pierwszą część pytania odpowiedzi udzielił Naczelnik Wydziału Gospodarowania Mieniem Skarbu Państwa i Ochrony Gruntów Leśnych – Artur Jakubiak: grunty do zalesienia nabywane są zgodnie z literą prawa. Jakie nieruchomości mogą być objęte prawem pierwokupu wynika z ustawy o lasach i są zgodne z zapisami mpzp.

Na drugą część pytania odpowiedzi udzielili: Z-ca Dyrektora RDLP we Wrocławiu i Nadleśniczy Nadleśnictwa Wołów: zalesienia odbywają się sukcesywnie po nabyciu gruntów przeznaczonych do zalesień zgodnie mpzp. Nabywanie gruntów jest podyktowane Krajowym Programem Zwiększania Lesistości, odbywa się to po otrzymaniu zgody na nabycie i zalesienie od Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych oraz na podstawie harmonogramu zalesień przygotowanego przez RDLP we Wrocławiu.

Damian Gacek – podziękował za przeprowadzone konsultacje społeczne i wyznaczenie lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Jak również za sam fakt powołanie ZLW i umożliwieniu udziału społeczeństwa w rozszerzonych konsultacja społecznych procedowanego projektu planu urządzenia lasu.

V. Ocena końcowa gospodarki leśnej sporządzona przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu

Przewodniczący narady pozytywnie ocenił gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Wołów za okres 2015-2024. Poziom realizacji obligatoryjnych i kierunkowych zadań, określonych w planie urządzenia lasu, został zaakceptowany przez Przewodniczącego Narady. Prowadzona gospodarka leśna przyniosła pożądane efekty w postaci zwiększenia zasobów leśnych i poprawy ich walorów zarówno pod względem przyrodniczym, społecznym jak i gospodarczym.

Część B: projekt planu urządzenia lasu

Końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu

Przyjęte zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa Wołów projektowane były w oparciu o zapisy Protokołu z KZP.

1. Komisja zaakceptowała wyniki testu kontroli pomiaru miąższości przeprowadzonego w obrębie leśnym Dębno.
2. Komisja zaakceptowała – przedstawiany w projekcie planu urządzenia lasu – zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennej zagospodarowania regionu.
3. Komisja zaakceptowała zasięg i lokalizację obszarów chronionych. Zasięg i lokalizację lasów ochronnych przyjęto na podstawie nowego wniosku o uznanie lasów za ochronne (sporządzonego zgodnie z ustaleniami KZP).
4. Komisja zaakceptowała uzupełnienia do zapisów w protokole z KZP, w postaci dopisania wieku rębności dla Kl. p 100 lat; Czm.p 80 lat.
5. Komisja zaakceptowała zmiany wprowadzone w projekcie PUL wynikające z wzmocnienia funkcji przyrodniczych i społecznych, m.in. wprowadzone wyłączenia, ograniczenia i modyfikacje gospodarki leśnej.
6. Komisja zaakceptowała zaproponowany przez Wykonawcę etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych, określony według potrzeb hodowlanych, ochronnych i społecznych dla nadleśnictwa na okres obowiązywania planu i w użytkowaniu przedrębnym według przyjętego rozmiaru, w tym:

   - etat miąższościowy użytków rębnych w ilości 341 130 m^3 grubizny netto, na powierzchni manipulacyjnej 2 133,10 ha. Przyjęta wielkość użytkowania rębnego jest etatem według pożądanego kierunku rozwoju i zgodna z pożądanym stanem tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego

   - powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 8 918,24 ha (CP-P – 0,00 ha, TW – 2 570,97 ha, TP – 6 347,27 ha), z szacunkowym pozyskaniem w drzewostanach przeznaczanych do użytkowania przedrębnego

w wysokości 546 864 m^3 grubizny netto - przyjętego na poziomie ca 60 % wielkości spodziewanego przyrostu miąższości w drzewostanach nieplanowanych do użytkowania rębnego dla Nadleśnictwa Wołów.

7. Komisja zaakceptowała przedstawioną prognozę rozwoju zasobów drzewnych dla Nadleśnictwa Wołów na okres 30 lat.
8. Komisja zaakceptowała zaproponowany przez Wykonawcę rozmiar prac z zakresu hodowli lasu, w tym:

   - projektowaną powierzchnię odnowień i zalesień oraz poprawek i uzupełnień w rozmiarze 1 544,46 ha, w tym 27,52 zalesień gruntów porolnych

   - projektowaną powierzchnię pielęgnowania upraw i młodników (piel. gleby, CW i CP) w wysokości 3 612,20 ha

   - projektowaną powierzchnię melioracji agrotechnicznych w wysokości 1 525,12 ha

   - melioracji wodnych oraz wprowadzanie podszytów nie planowano.
9. Komisja zaakceptowała zadania dotyczące ochrony lasu, w tym zadania ochrony przeciwpożarowej. Nadleśnictwo Wołów spełnia wymogi zabezpieczenia przeciwpożarowego dla wyliczonej II kategorii zagrożenia pożarowego, z uwzględnieniem dróg leśnych i publicznych stanowiących dojazdy pożarowe oraz przy uwzględnieniu punktów czerpania wody na gruntach nadleśnictwa, jak i sieci hydrantowej poza gruntami Lasów Państwowych.
10. Komisja zaakceptowała zadania dotyczące gospodarki łowieckiej i potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej.
11. Komisja zaakceptowała zadania w zakresie ochrony przyrody dla obszarów Natura 2000 dla gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Wołów.
12. Komisja zaakceptowała wnioski w sprawie ochrony lasu oraz monitoringu skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu w zakresie oddziaływania na środowisko i na obszary Natura 2000 zawarte ww. dokumentach.
13. W podsumowaniu obrad Przewodniczący stwierdził, iż Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Wołów potwierdza:

- dokonanie oceny gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu,
- że projekt planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody został sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP,
- akceptację prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu.

W części końcowej narady, przedstawiciel RDLP we Wrocławiu, omówił dalszy harmonogram realizacji prac nad projektem planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa, zwracając szczególną uwagę na etap formalnych konsultacji społecznych w ramach, których projekt PUL będzie wyłożony na 21 dni. Zgodnie z procedurą strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projekt planu urządzenia lasu i jego prognoza oddziaływania na środowisko zostaną poddane konsultacji społecznej poprzez opublikowanie na stronach BIP RDLP we Wrocławiu oraz opiniowaniu przez właściwe RDOŚ i PWIS. Wszystkie wnioski zgłoszone do RDLP, w tym okresie, będą rozpatrzone.

Załączniki:

Załącznikami do protokołu są:

- Lista obecności na Naradzie Techniczno – Gospodarczej dla Nadleśnictwa Wołów

- Projekt Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wołów, w postaci cyfrowej (w tym m.in.: referat na NTG, program ochrony przyrody)
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów, w postaci cyfrowej.

Protokółował:

Zastępca Dyrektora Oddziału
mgr inż. Marek Matyjaszczyk
.....

Przewodniczył:

Zastępca Dyrektora
ds. Gospodarki Leśnej
Robert Szlenkiet
.....

Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe
NADLEŚNICTWO WOŁÓW (1)
56-1
tel. 71
Re

NARADA TECHNICZNO-GOSPODARCZA W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW 12.11.2024 r.

Lp.	IMIĘ NAZWISKO	ISTYTUCJA	PODPIS
1	Paweł Gołąs	N-ctwo Wołów	
2	Olga Wyrozumska	N-ctwo Wołów	
3	Robert Szlachetka	RDLP Wrocław	
4	Jacek Czepnik	N-ctwo Wołów	
5	Henryk Litwin	RDLP we Wrocławiu	
6	Janusz Bańkowski	BULiGL	
7	Dariusz Gak	N-ctwo	
8	Ramon Grodzki	N-ctwo Wołów	
9	Krzysztof Kurs	N-ctwo Wołów	
10	[illegible]	RDLP [illegible]	
11	Wojciech Mazur	RDLP [illegible]	
12	[illegible]	N-ctwo Wołów	
13	Paweł Żdki	N-ctwo Wołów	
14	Joanna Lamber	BULiGL	
15	Zbigniew Szela	N-ctwo Wołów	
16	Tomasz Wiśniewski	N-ctwo Wołów	
17	Ada- Posedel	N-ctwo Wołów	
18	Bartłomiej Dra[illegible]	N-ctwo Wołów	
19	Marek Matyjaszczyk	BULiGL O. Brzeg	
20	[illegible]	N-ctwo U[illegible]	
21	Krzysztof Żygadło	N-ctwo Pokój	
22	Tomasz Liszczyk	BULiGL O/S w Brzegu	
23	Wojciech Jamik	N-ctwo Wołów	

Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe
NADLEŚNICTWO WOŁÓW (1)

24	Michał Podgajski	st. spec. SZ ds Gosp.	
25	Dariusz [illegible]	N-ctwo Wołów	
26	Dawid Rabsa	— " —	
27	Wojciech Łaman		
28	Marta Rguata		
29	Monika Świtek	Nad. Żmija	
30	Tomasz Kowalski	RDLP we Wrocławiu	
31	Karolina Jasiewicz	RDLP we Wrocławiu	
32	ALICJA WALCZAK	STAROSTWO WOŁÓW	
33	Artur Jakubiak	RDLP Wrocław	
34	[illegible]	JPU	
35	Grzegorz Tymczyszyn	N-ctwo Wołów	
36	Mariusz Tomaszek	N-ctwo Wołów	
37	Dawid Gzik		
38	Daniel Sierant	Wydział Policji	
39	Anna Matraj	Stow. Poż. z Mot.	
40	Bartłomiej Majewski	Stow. Poż. z Mot.	
41	Jan Wyszyński	DGLP	
42	Bartłomiej Chruściel	KP PSP w Wołowie	
43	Jarosław Gobel	ZOL we Wrocławiu	
44	Łukasz Andrzejewski	Arped SZ	
45	Piotr Bajer	RDOŚ Wrocław	
46	Piotr Jabłoński	RDOŚ Wrocław	
47	Ewa Gadkowska	Wojewoda Dolnośląski	
48	Emilia Świątek	Wojewoda	

Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe
NADLEŚNICTWO WOŁÓW (1)
56-100 Wołów ul. Leśna 34
tel. 71 389 92 54
Regon 931

49	Dariusz	Irena	
50			
51			
52			
53			
54			
55			
56			
57			
58			
59			
60			
61			
62			
63			
64			
65			
66			
67			
68			
69			
70			
71			
72			
73			

Wołów, 12.11.2024 r.

Lista obecności

na Naradzie Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Wołów (uczestnicy zdalni)

1. KP PSP w Górze
2. KP PSP w Trzebnicy
3. Starostwo Powiatowe w Trzebnicy
4. Piotr Kyc
5. Paweł Kisiel
6. Paulina Sanecka
7. Anna Kowalska
8. Elżbieta Brzózka
9. Katarzyna Wysocka
10. Izabela Maciejewska
11. Malwina Sokołowska
12. Iza Żygadło
13. Piotr
14. Łukasz
15. Nadleśnictwo Wołów

Sporządził:

Henryk Litwin

Elektronicznie podpisany przez Henryk Litwin
Data: 2024.12.05 09:33:10 +01'00'

Minister
Klimatu i Środowiska

DLŁ-WGL.8101.23.2024.ŁP
3251222.14084818.11438023
Warszawa, 17-01-2025

DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2024 r. poz. 530, z późn. zm), po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 15 czerwca 2024 r., znak ZU.6002.18.2024, po uzyskaniu opinii Rady Miejskiej Wąsosza oraz wobec nieprzedstawienia opinii w ustawowym terminie przez Radę Gminy Wińsko, Radę Gminy Jemielno, Radę Miejską w Brzegu Dolnym, Radę Miejską w Prusicach i Radę Miejską w Wołowie:

I. Pozbawiam charakteru ochronnego lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Wołów, określone zarządzeniem nr 189 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10 sierpnia 1995 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Wołów.

II. Uznaję za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 7 690,76 ha, położone w Nadleśnictwie Wołów, w obrębach leśnych: Dębno i Wińsko, jak niżej:

1) w obrębie leśnym Dębno, o powierzchni łącznej 4 880,71 ha, w tym:

a) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni łącznej 0,42 ha, w oddziale: 92h,

b) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, o powierzchni łącznej 1,00 ha, w oddziale: 52j-l,n,

c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, o powierzchni łącznej 1 859,55 ha, w oddziałach: 2c,f,h; 3p; 4a,d; 5b,i; 6a; 10b; 16a,b; 16Bm; 17a; 19k,n,p,r; 24j; 32d; 34c,d,g-i,k,p; 35a,c-k; 36a,c,d,g,h,j,o; 40h,j; 41k-n,p; 42c,d,g,i,l,m,p; 49f,l,m,o; 50b-d,g-j; 51a,c,g,j-l; 52a,f,m; 67a-j; 77g; 80b-f,h-k; 95o; 96a,d,f,i; 98h; 99b,h,i; 101a; 102a-d,g-i,k-m; 118a,d; 119a,c,j; 120c,f; 121a,b; 122a,d,h-j; 124b,c,h; 125a,c,f; 126a,c,d,k; 127a-f; 128a-h; 129a-g; 130a-m; 141f,g,k; 142a-d; 143a-c,f,g,i-k,m; 144a,d-g,j; 145d,h,j; 146a,d,h; 147a-f; 148a,c-h; 149b; 150d,f; 158cx,gx-ix,kx,lx; 177c; 178a,d,h,p; 179a,i; 181a-c; 182x; 183d,h; 187a,m; 188p; 189c; 195c,d,g,i; 197h; 198i,k; 205d; 207b; 208a; 209c; 210r; 225c; 227b; 229b,c; 240dx,xx; 250f; 252a,b; 254c,i,k; 255g-i; 256c-f,i; 257a,b,d; 258a-c; 259a,d,f; 260a,c; 261a,g,h; 262a,d,g,h,j; 263f,g; 264a,c,h; 291f; 297c,f,j; 298c,f,g,m,x; 314c,f; 315b; 316d; 317c; 319g,h,r; 320b,c,h; 321a,b; 322a,i; 323h,i,k,m,o,r; 324b,d-h,j; 325a-g; 326a-d; 327a,c,f-j,l; 328a,c-g,i,j; 329a,c; 330a,b,d,g; 331a; 332a,d,g; 333g-i; 334a-c,f,i,j,l,m; 335a,h,k-m,o,p; 336c,d; 337a,b,d; 338a-c,h,i,l; 339b,d,g-j,l,m; 340a-d; 341a-d,g,h; 342a,c,d; 343a-c,f,g; 344a-d,h; 345c,d; 346a-g; 347a,c; 348a,c,f,i,j; 349a,d; 350a-c,f-h; 351c,f; 352d,h; 353a; 354a,c,f; 355a,b,f-i; 356a,c,d,g; 357c-h; 358a-c; 359b,c,f; 360a-i; 361a-f,h,i; 362a,d; 363b,g,i-k; 364b,d,f,i; 367a,d; 368a,b; 369a-c,f-h; 370a,b,d-g; 371m-s,z-ax,

d) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 166,26 ha, w oddziałach: 6c; 40f,g; 41a-j; 65s; 80a,g; 96b; 124a,f,i,j,l; 126b; 127g; 148b; 149a,k; 150c,i-k; 153d; 154d; 155f; 167a; 168a,f; 185i,k,l; 186d,f; 206b,c,f; 207c,d; 222f; 223c,h,i; 224a; 253c; 312Ab,c; 319b; 320a,k,

e) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, o powierzchni łącznej 162,81 ha,

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Działamy zgodnie z EMAS - zarządzając instytucją, dbamy o środowisko

w oddziałach: 33a,c,d,g,h; 43a,b; 53a,c,d,g,h; 77b-d; 97c; 118g; 119i; 141c,d; 158bx; 357b; 358f; 359g; 365a,c,d,g,i; 366a,

f) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne, o powierzchni łącznej 74,29 ha, w oddziałach: 9c,d,g,i; 33b; 36m; 77f; 118b,f,h,j; 119f; 141b; 177m-o,w,y,z; 194a,b; 358g; 365h,j; 366b,

g) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 9,50 ha, w oddziale: 9f,h,

h) lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 22,47 ha, w oddziałach: 100r-t; 151j,k; 273d; 274d-i,

i) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 70,72 ha, w oddziałach: 100i-k,o,p; 123f-h; 272b,d-m; 273a-c,f; 274j,k; 275w,

j) lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębnego, cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, o powierzchni łącznej 52,33 ha, w oddziałach: 52h,i; 96g; 97a,b; 345a,

k) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 2 430,54 ha, w oddziałach: 1b; 2d,i,j,l-o; 2Ai; 3b,d,f,l,n,o; 4c,f,h; 6f; 7b,f,i-k; 8g,h; 8Ag; 8Bb,j,l,m; 9b; 10g,j,k; 11b-g,j; 12b; 13a; 14b-d,h; 16Aa,g,h,l; 16Bj,l,n; 17c-h; 18a-g; 19a,b,f,h,m,o; 20a-f; 21a-c,f-h,p,s; 22a,g,h; 23a-f,h,j,l-n; 24a-c,g-i; 25a; 26g; 27d-g; 28f,g; 29a-c; 30g; 32a; 34a,b,n; 36b,k; 37g; 38h-j; 39d,g,j,k; 40s; 41s,y; 42a,o; 45b-d; 46a,b,d,f,h,k,l; 48b,c; 49b,c,p,t; 50f,k,l,z; 51b; 52c,o; 54f-l; 55f-o; 56c-l; 57b-g; 58c-n,p; 58Aa-c,f-k; 62n,p; 63c,d; 64d,f; 71d,h-j,l; 72a,d,f; 74a; 75c; 78c,d,h-j; 79h,i; 87a-i; 88f-i; 89b,f-h; 91d,g-i; 92b,c,f,i,j; 93b,c,f,g; 94d,f,h; 96c,h; 98c,f,g; 99a,c,j-l; 100a,h,l,m; 101c,d; 110a,c-h,j; 112c-g; 113b-f; 117h; 119d,g,h; 120b,d,g-k; 121c,d; 122b,f; 123b-d; 126f; 131b,d,f,h,j-n; 132g,j,k; 133d,i; 134c-f,j,k,m; 135f,g,k,m,n; 136i,j; 137f,h; 139d; 140b-i,k,l; 141a,i,j,l; 143d,h; 144b,i,l; 145a-c; 151a,c,g; 156b; 158a-d,g-o,s-x,z-ax,dx,fx,jx; 159a,b,h,i,r,s,dx; 160a; 161a-c,n; 162a-c,f,g,m; 163c,d,g,i,j; 164b,c; 165a,b; 171m,n; 172a,b,g-k; 173b-f,j,k,p-s; 174b; 175b,d; 176a; 177a,b,d-i,k,s,x; 178b,f,g,j-o; 179b-h; 180a-g; 182b,k,m,p,w; 183a,f,g,i-o; 184a-l; 185a,c-f,h,j,m-r; 186a-c,g,h; 187b-k; 188a,b,d-l,n,o; 189a,b,d-j; 190a,d-h; 191b-d,h,k; 192c,l; 194c,d,h,j; 195a,h,j-m; 196a,f,g; 197c; 198d,f,j; 201a-d; 202a,b,f,i; 205b,c; 207a; 208b,c; 209d,h-k,m; 210a,b,h-m,o,p; 211f,j,o; 212a-f; 213d,f; 214d; 215a,c-f; 216a-c; 224b,c,f-j,l; 225a,b,d; 226a,b,i; 227a,c,d; 228b,h,i; 229f-j; 230b; 231a,c; 236f; 237c; 238d-g; 239b,d-i; 240d,i,k,l,s,kx,mx,ox; 245k-m; 247c; 248a,b,g,h; 249n,o; 250a-d; 251a-d,h-j; 252c,f-i; 253b,d,f; 254a,b,f,j; 255a-d,j,k; 256a,b; 259c,h; 260b,d,f; 261b,c; 262f,i; 263a-c; 264b,d,f; 265a-g; 266a,c,g,j; 266Aa,b,d-g,i; 267b,d,f,h; 268a,d,k,l,n,o,r; 268Aa-d,o; 269f,l; 270a,b,g,i-k; 271a,f-i; 274a-c; 275a,c-p; 276a,c-f; 282f-h,o; 283b,h; 285k; 289a,l; 290m,r; 291a,b,d; 292a; 295a; 297a,b,d,h,i; 298b,l,o-w; 300Aax; 304g; 305c; 306a,c-f,h; 307a,o; 310c; 311b,d,g; 312b,d-h; 312Aa,d-j; 313b,c,f-h,j,k,m-s; 314d; 315d; 316c,f; 317a,b,d-j; 319a,d,f,i,j,l,m,o,p; 320i,j,m; 322b; 323a; 332b,f; 335c-f,i,n; 336a; 338d; 339c,f,k,n; 344f; 347g,h; 350i; 351a,b,g; 352b,c,g,i,l-n; 354b,d; 355c,d; 356f; 357a; 361g; 362c; 363a,c,f; 367c; 371a,d,j-l,t-y,

l) lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa Państwa, o powierzchni łącznej 30,82 ha, w oddziałach: 168b; 199b,c,

2) w obrębie leśnym Wińsko, o powierzchni łącznej 2 810,05 ha, w tym:

a) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu, o powierzchni łącznej 76,20 ha, w oddziałach: 51b; 77a,b; 78c,g,h; 79a,b; 80d,g; 233g; 236a-c,f,h,i; 237f-h; 238a,

b) lasy wodochronne, trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu, o powierzchni łącznej 191,65 ha, w oddziałach: 1f; 4c-f; 5b-g; 6c,d,g; 11g,j;

12d,f,h,o; 18a,c; 19d,f; 30b,h; 31a,b; 32a; 33k,l; 36s,w; 37b,f; 38i; 40a; 41j; 42b,g,h; 44i,l,m; 46b-d,i; 47g-i; 49b,c,g-l,p,r; 50g; 51a; 52f; 53d,k; 54i; 55g-j; 56a; 57a; 77c; 78a,f,i; 80a-c,h-j; 233c,i,k,l,n-p; 234l,s,t; 235f,g; 236d,g,j,k; 238f,

c) lasy trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu, o powierzchni łącznej 1 051,94 ha, w oddziałach: 1a-d,g,h; 2a-k; 3a-h; 4a,b; 5a; 6a,b,f,h,i; 7a-h; 8a-d; 9a-d; 10a-i; 11a-f,h,l,m; 12a-c,i-n; 13a-g; 14a-h; 15a-h; 16a-d; 17a-g; 18b; 19a-c; 20a-g; 29a-l; 30a,c-g,i,j; 31c-i; 32b-g; 33a-j,m-t; 34a-c,f-m; 35a-c,h,j-m,r-s; 36a-j,l-n,t,z-ax; 37a,c,d,g-j; 38a-h,j,k; 39a-f; 40b-h; 41a-i; 42a,c,d; 43a-d,g,i-k; 44a-f,h,j,k; 45a-d; 46f-h; 47a-f,j-l,n-p; 48a-m; 49a,d-f,m-o; 50a-f,h-o; 51c-m; 52a-d,g; 53a-c,f-j,l,m; 54a-h; 55a-f; 56b,c; 57c-i; 78b; 233a,b,d,f; 234a,c-k,m,n,p; 235a-d,h-r,

d) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 43,02 ha, w oddziałach: 27h; 65g; 93n; 156b,z-bx; 199h; 240Al,o,t; 244d,g; 245a,c; 246g,i; 248k,l,

e) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 3,51 ha, w oddziale: 318ix,

f) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, o powierzchni łącznej 188,07 ha, w oddziałach: 58a,n; 61a; 62m; 63l,m; 64a,b,g; 65d; 81h,i; 82b,f-j; 84i,j,n; 85k; 87h; 118o; 118Af; 124m; 125j; 130b; 156c; 168f; 169t; 222a,d,h,k; 240Aj,k; 242a,c; 244a-c; 245b; 246a,c-f,j; 247g,i,n; 319y,ax,

g) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 84,18 ha, w oddziałach: 305j,k; 306a-n,p-s,w-cx; 312f,t,y; 318r,t,x-z,bx-hx,

h) lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 0,17 ha, w oddziale: 318jx,lx,nx,

i) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 1 104,43 ha, w oddziałach: 22b,c,f,k,l; 23b-d,g-m; 24a,b,d-f,h,i,k; 25h,k,m,n; 26g; 27b,c,i-n,w,bx-cx; 58c-k,m; 59d,m,o; 60a-c,f,g; 61b,d,g,i,k-n; 62a-j,l; 63a-d,h-k; 64c,f,h,j; 65a,f,i-k; 66l; 67a,b; 68h,i; 69c,f-h,k,o,p,s,x-y,ax,bx; 70i-k,m-s; 72g,h; 73i,m,o; 75h,i; 81a-g; 82a,c,d; 83a,c-f,k,m; 84a,c,g,h,k-m,o,p; 85m; 86a-c,f,h; 87d,g; 88d-g; 89g; 91j,k; 92a,f; 92Aa,b,d; 94b,c,h; 100d; 106c; 107b; 115o; 118a,c,h,i; 118Aa,d,g; 119b; 119Aa,g,h,j,l,m; 120b; 121a; 122Ab; 123c-f; 124c-g,i-l; 125c,f; 126k,p,r; 127b,c,g,h,m,n; 129j; 130a,c,f,g,i; 131c,d,h; 132d-f,r; 133b,d-g,i; 133Af; 134c,g-i; 135b-d,j,l; 136i-l; 137i,j; 138w,hx; 141a-f,h,i,l; 142a-c,h; 143a,c; 144g-i; 146g,i,j; 147k,l; 148n; 149i; 150l-o; 155a,c,d; 156d,j-n,t,y; 158h; 164c,d,i; 168d; 169b,d-f; 170b; 171d; 172g; 185f,g,i; 200f; 206f; 207d-f,m,n; 208i; 211b,c,n,p,r; 211Ab,d-g,n; 212h,i,n,t; 216d-h,k; 216Ab,d-f,i-l,o; 221c,g; 222b,c,f,g,i,j,l,m,o,p; 223c; 224a-f,l-p; 225c; 228h,l; 229b; 230a,g,h; 231b,c,j,l; 232c-f,h,i,o; 240c; 240Ap,x; 241a-c; 242d; 243g,h,j,l; 245d-f; 246b,h; 247a,c,d,j,m; 249a,c,f,g,l; 250a-d,h; 251g-j; 254a,b,d-g,k-n; 255c,g; 256c,d,k,l,n,r; 257m; 258h; 259i; 275a; 278b,c,h,p,s-t; 282h; 283c,g; 284a,d-g; 285d; 286a,b; 289f; 292j-p; 293h,l,p; 295a; 301i; 308d; 313a,c,f-i,l,m; 314a,b,d-i; 319a,c-f,h,n-s; 320d,g,n-o; 321a,d,h,j-n; 322b,d-f,h-k; 325b,c,f,g; 326a,b,d-f,h,i,k,l; 330c,d,x-y,ax; 334g,h,

j) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 19,21 ha, w oddziałach: 66d; 98a,c,g-j,l-n,

k) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne, o powierzchni łącznej 34,52 ha, w oddziałach: 66a-c,f,h-k; 98d-f,k,o,

l) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 1,08 ha, w oddziale: 66g,

m) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu, o powierzchni łącznej 12,07 ha, w oddziałach: 237j; 238c.

UZASADNIENIE

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, pismem z dnia 15 czerwca 2024 r. wystąpił do Ministra Klimatu i Środowiska z wnioskiem o:

- pozbawienie charakteru ochronnego lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, pozostających w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położonych w Nadleśnictwie Wołów, określonych zarządzeniem nr 189 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10 sierpnia 1995 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Wołów;

- uznanie za ochronne lasów Nadleśnictwa Wołów, o powierzchni łącznej 7 690,76 ha, w obrębach leśnych: Dębno i Wińsko.

Pozytywną opinię w sprawie zmiany powierzchni lasów ochronnych wyraziła w formie uchwały Rada Miejska Wąsosza. Rada Gminy Wińsko, Rada Gminy Jemielno, Rada Miejska w Brzegu Dolnym, Rada Miejska w Prusicach i Rada Miejska w Wołowie nie wyraziły swojej opinii w ustawowym terminie.

Powierzchnia lasów ochronnych według planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2015-2024 wynosiła 6 019,48 ha.

Położenie i powierzchnia lasów ochronnych w Nadleśnictwie Wołów zostały zweryfikowane merytorycznie podczas prac urządzeniowo-leśnych według aktualnych danych. Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r., w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. poz. 337).

Biorąc pod uwagę powyższe, Minister Klimatu i Środowiska orzekł jak w rozstrzygnięciu.

W pozostałym zakresie organ odstępuje od uzasadnienia decyzji na podstawie art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

POUCZENIE

1. Strona niezadowolona z treści decyzji może w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, zwrócić się do Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego). Zgodnie z art. 130 § 1 i 2 w związku z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji. Przepisów tych nie stosuje się w przypadkach, gdy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego) oraz decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy. Decyzja podlega też wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 130 § 4 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

2. Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie (art. 52 § 3, art. 53 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935, zwanej dalej „p.p.s.a."). Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa). Brak złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od daty jej doręczenia i złożenie skargi spowoduje, że decyzja stanie się ostateczna i wykonalna. Zgodnie z art. 61 § 1 p.p.s.a. wniesienie skargi na decyzję bowiem nie wstrzymuje wykonania decyzji i podlega ona wykonaniu jako decyzja ostateczna.

3. W trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona może zrzec się prawa do wniesienia tego wniosku wobec Ministra Klimatu i Środowiska, który wydał niniejszą decyzję. Z dniem doręczenia Ministrowi Klimatu i Środowiska oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, że na decyzję nie może być wniesiona skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i podlega ona wykonaniu (art. 127a w zw. z art. 127 § 3 i art. 16 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożała
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Otrzymuje:
Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

Do wiadomości:
1. Rada Gminy Jemielno,
2. Rada Gminy Wińsko,
3. Rada Miejska w Brzegu Dolnym,
4. Rada Miejska w Prusicach,
5. Rada Miejska w Wołowie,
6. Rada Miejska Wąsosza

Dokonano opłaty skarbowej dnia 04.06.2024 r. na rach. 21 1030 1508 0000 0005 5000 0070 Urząd Miasta Stołecznego Warszawy - Centrum Obsługi Podatnika w wysokości 10,00 PLN

DOLNOŚLĄSKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

Wrocław, dnia 28 stycznia 2025 r.

n1371
RPW/1902/2025 N
Data:2025-01-31

WZ.5212.34.2.2024

Postanowienie nr WZ. 5212.34.2.2024

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tj.: Dz. U. z 2024 r., poz. 275), w związku z § 39 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719 ze zm.), **uzgadniam projekt planu urządzania lasu (część dotyczącą ochrony przeciwpożarowej) dla Lasów Nadleśnictwa Wołów (Obręby: Dębno, Wińsko) – stan na 1 stycznia 2025 r.**

Uzasadnienie

Na podstawie art. 107 § 4 w zw. z art. 126 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2024 r., poz. 572) odstąpiono od uzasadnienia postanowienia, gdyż uwzględnia ono w całości żądanie strony.

Postanowienie uzgadnia projekt planu urządzania lasu (część dotyczącą ochrony przeciwpożarowej). Powyższego uzgodnienia dokonano poprzez umieszczenie klauzuli na mapach sytuacyjno-przeglądowych ochrony przeciwpożarowej i części opisowej planu ochrony przeciwpożarowej (kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej na lata 2025–2034).

Jednocześnie odsyłam plany ochrony przeciwpożarowej wraz z mapami przeglądowym Lasów Nadleśnictwa Wołów (Obręby: Dębno, Wińsko), przekazanych pismem znak ZU.6004.17.2024 z dnia 9 stycznia 2025 r. (data wpływu 15 stycznia 2025 r.)

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie przysługuje stronie zażalenie do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej za pośrednictwem Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w terminie 7 dni od dnia doręczenia.

W trakcie biegu terminu na wniesienie zażalenia można zrzec się prawa do wniesienia zażalenia wobec niniejszego organu. Z dniem doręczenia Dolnośląskiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia zażalenia, postanowienie staje się ostateczne i prawomocne.

Załączniki: *Mapy przeglądowe ochrony przeciwpożarowej Lasów Nadleśnictwa Wołów (6 egz.) oraz część opisowa planu ochrony przeciwpożarowej - Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla Lasów Nadleśnictwa Wołów (3 egz.).*

Dolnośląski Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
z up.
st. bryg. mgr inż. [illegible] Grzyb
Zastępca Komendanta Wojewódzkiego

Otrzymuje (z załącznikiem):
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu
ul. Grunwaldzka 90
50-357 Wrocław

Do wiadomości (bez załącznika):
1. Komenda Powiatowa PSP w Wołowie
   ul. Wojska Polskiego 38, 56-100 Wołów
2. Komenda Powiatowa PSP w Trzebnicy
   ul. Głowackiego 12, 55-100 Trzebnica
3. Komenda Powiatowa PSP w Górze
   ul. Witosa 22, 56-200 Góra
4. a/a

MH

NCH/49/2025
ID:05880300031701

Wykaz niezgodności pomiędzy rodzajem użytku gruntowego przejętym do planu urządzenia lasu zgodnie z ewidencją powszechną, a rodzajem powierzchni faktycznie występującym na gruncie.

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Powierzchnia wydzielenia [m2]	Powierzchnia wydzielenia w użytku	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielenia pozostała
02-22-015-0007	249/297	25,1900	13-06-1-06-297 -d -00	Ls	N		3,0400	3,0400	3,0400	0,0000
02-22-015-0012	345	14,4000	13-06-1-06-314 -~b -00	Ls	Ps	V	0,1787	0,0700	0,9700	0,1087
02-22-015-0012	345	14,4000	13-06-1-06-314 -d -00	Ls	Ps	V	0,9000	0,9000	0,9700	0,0000
02-22-022-0003	384/2	0,2200	13-06-2-09-61 -g -00	Ls	N		0,5144	0,2000	0,2000	0,3144
02-22-022-0004	172	30,6278	13-06-2-08-69 -ax -00	Ls	Ł	IV	1,0815	1,0815	1,0815	0,0000
02-22-022-0004	172	30,6278	13-06-2-08-69 -bx -00	Ls	Lzr-Ł	IV	0,3771	0,3771	1,5302	0,0000
02-22-022-0004	172	30,6278	13-06-2-08-69 -j -00	Ls	R	IIIB	0,2238	0,2238	0,2238	0,0000
02-22-022-0004	172	30,6278	13-06-2-08-69 -l -00	Ls	Lzr-R	V	0,3897	0,3897	0,8112	0,0000
02-22-022-0004	172	30,6278	13-06-2-08-69 -m -00	Ls	Lzr-R	V	0,1445	0,1445	0,8112	0,0000
02-22-022-0004	172	30,6278	13-06-2-08-69 -n -00	Ls	Lzr-R	V	0,2770	0,2770	0,8112	0,0000
02-22-022-0004	172	30,6278	13-06-2-08-69 -p -00	Ls	Lzr-Ł	IV	1,1531	1,1531	1,5302	0,0000
02-22-022-0004	172	30,6278	13-06-2-08-69 -x -00	Ls	Lzr-Ps	IV	0,1739	0,1739	1,1311	0,0000
02-22-022-0004	172	30,6278	13-06-2-08-69 -y -00	Ls	Lzr-Ps	IV	0,9572	0,9572	1,1311	0,0000
02-22-022-0005	179/179	5,9200	13-06-2-10-179 -n -00	Ls	N		2,1300	0,1800	0,1800	1,9500
02-22-022-0007	1/1	2,0500	13-06-2-08-68 -r -00	Ls	R	IVB	0,2500	0,2500	0,2500	0,0000
02-22-022-0007	93/119	12,3200	13-06-2-08-119A -h -00	Ls	N		1,2500	0,4900	0,4900	0,7600
02-22-022-0012	201/186	35,2000	13-06-2-10-186 -c -00	Ls	N		2,6600	0,5600	0,5600	2,1000
02-22-022-0014	453	22,9900	13-06-2-11-47 -m -00	Lz	Bz		0,1400	0,1400	0,1400	0,0000
02-22-022-0016	390/2	0,1761	13-06-2-08-25 -m -00	Ls	Lzr-Ł	V	0,0129	0,0129	0,0129	0,0000
02-22-022-0016	390/2	0,1761	13-06-2-08-25 -n -00	Ls	Ł	V	0,0012	0,0012	0,0012	0,0000
02-22-022-0016	390/5	0,0580	13-06-2-08-25 -k -00	Ls	Lzr-Ł	V	0,0580	0,0580	0,0580	0,0000
02-22-022-0016	391/3	0,2286	13-06-2-08-27 -bx -00	Ls	Lzr-Ł	V	0,0691	0,0691	0,0691	0,0000

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Powierzchnia wydzielenia [m2]	Powierzchnia wydzielenia w użytku	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielenia pozostała
02-22-022-0016	391/3	0,2286	13-06-2-08-27 -cx -00	Ls	Ł	V	0,1595	0,1595	0,1595	0,0000
02-22-022-0020	152/216	2,0800	13-06-2-11-216A -o -00	Ls	R	V	0,2352	0,2352	0,8400	0,0000
02-22-022-0020	298	28,3700	13-06-2-11-212 -h -00	Ls	N		2,0300	0,1800	0,1800	1,8500
02-22-022-0020	300	1,2800	13-06-2-11-216A -c -00	Ls	Ws		0,3400	0,3400	0,3400	0,0000
02-22-022-0020	305	35,5700	13-06-2-10-211A -c -00	Ls	N		31,7025	0,2500	0,2500	31,4525
02-22-022-0020	308	26,4100	13-06-2-11-228A -f -00	Ls	N		2,9900	0,1000	0,1000	2,8900
02-22-022-0022	315/122	4,4000	13-06-2-08-122 -a -00	Ls	N		3,4200	0,3200	0,3200	3,1000
02-22-022-0028	1022	0,7063	13-06-2-10-210 -b -00	Ls	Tr		0,0560	0,0560	0,0560	0,0000
02-22-022-0028	1022	0,7063	13-06-2-10-210 -c -00	Ls	N		0,6503	0,6503	0,6503	0,0000
02-22-022-0028	275/35	2,6600	13-06-2-08-35 -k -00	Ls	N		1,7200	1,7200	1,7200	0,0000
02-22-022-0031	291/78	12,3400	13-06-2-11-78 -h -00	Ls	N		7,1869	0,2682	2,9700	6,9187
02-22-022-0031	291/78	12,3400	13-06-2-11-78 -i -00	Ls	N		2,7018	2,7018	2,9700	0,0000
02-22-022-0031	41/78	1,2200	13-06-2-11-78 -a -00	Ls	N		1,2200	1,2200	1,2200	0,0000
02-22-022-0032	26/80	10,5600	13-06-2-11-80 -~a -00	Ls	N		0,0577	0,0249	0,8400	0,0328
02-22-022-0032	26/80	10,5600	13-06-2-11-80 -d -00	Ls	N		4,3851	0,8151	0,8400	3,5700
02-22-022-0034	98/1	18,1537	13-06-2-11-49 -f -00	Ls	N		3,3777	0,2077	0,2077	3,1700
02-22-022-0035	222/236	13,1000	13-06-2-11-236 -k -00	Ls	N		5,5500	5,5500	5,5500	0,0000
02-22-022-0035	224/235	34,4551	13-06-2-11-235 -n -00	Ls	N		3,1891	0,7591	0,7591	2,4300
02-22-022-0037	714/232	13,7100	13-06-2-11-232 -d -00	Ls	R	VI	1,0200	1,0200	1,0200	0,0000
02-22-022-0037	717/231	7,5200	13-06-2-11-231 -j -00	Ls	N		1,8400	0,4700	0,4700	1,3700
02-22-022-0037	754	5,2100	13-06-2-11-233 -c -00	Ls	N		0,7300	0,7300	0,7300	0,0000
02-22-022-0040	605/2	4,6200	13-06-1-02-40 -m -00	Ls	N		4,6200	0,2700	0,2700	4,3500
02-22-022-0040	635/5	2,4324	13-06-1-02-40 -p -00	Ls	Lzr-R	V	0,1630	0,0646	0,0646	0,0984
02-22-022-0040	635/5	2,4324	13-06-1-02-40 -p -00	Ls	Lzr-R	IVA	0,1630	0,0984	0,0984	0,0646
02-22-022-0040	635/5	2,4324	13-06-1-02-40 -s -00	Ls	Lzr-Ps	V	1,2105	0,0119	0,0119	1,1986

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Powierzchnia wydzielenia [m2]	Powierzchnia wydzielenia w użytku	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielenia pozostała
02-22-022-0041	262/236	10,8800	13-06-2-11-236 -f -00	Ls	N		1,7400	0,7400	0,7400	1,0000
02-22-022-0041	267/234	7,0900	13-06-2-11-234 -o -00	Lz	Bz		0,3400	0,3400	0,3400	0,0000
02-22-022-0042	187/4	1,1649	13-06-2-11-42 -g -00	Ls	N		0,5596	0,5596	0,5596	0,0000
02-22-022-0042	187/4	1,1649	13-06-2-11-42 -h -00	Ls	Ł	VI	0,5619	0,5619	0,5619	0,0000
02-22-022-0043	466/53	25,2300	13-06-2-11-53 -~c -00	Ls	N		0,0905	0,0219	0,5400	0,0686
02-22-022-0043	466/53	25,2300	13-06-2-11-53 -k -00	Ls	N		5,1381	0,5181	0,5400	4,6200
02-22-034-0001	36/2	40,5248	13-06-2-13-312 -o -00	Ls	R	IVB	17,6693	13,0643	13,0643	4,6050
02-22-034-0001	36/2	40,5248	13-06-2-13-312 -o -00	Ls	R	V	17,6693	4,2119	6,7775	13,4574
02-22-034-0001	36/2	40,5248	13-06-2-13-312 -o -00	Ls	Lzr-R	IVB	17,6693	0,1731	0,1731	17,4962
02-22-034-0001	36/2	40,5248	13-06-2-13-312 -o -00	Ls	Lzr-R	V	17,6693	0,2200	0,2200	17,4493
02-22-034-0001	36/2	40,5248	13-06-2-13-312 -r -00	Ls	R	VI	2,4602	0,6000	2,3036	1,8602
02-22-034-0001	36/2	40,5248	13-06-2-13-312 -r -00	Ls	Lzr-R	VI	2,4602	1,4784	1,4784	0,9818
02-22-034-0001	36/2	40,5248	13-06-2-13-312 -r -00	Ls	R	V	2,4602	0,1064	6,7775	2,3538
02-22-034-0001	87/2	3,8143	13-06-2-13-306 -cx -00	Ls	N		3,8563	3,8143	3,8143	0,0420
02-22-035-0002	606	7,9300	13-06-1-04-159 -~g -00	Ls	Ps	IV	0,0475	0,0475	0,8300	0,0000
02-22-035-0002	606	7,9300	13-06-1-04-159 -p -00	W-R	W	V	0,0600	0,0600	0,0600	0,0000
02-22-035-0002	606	7,9300	13-06-1-04-159 -r -00	Ls	Ł	IV	1,3100	1,3100	1,3100	0,0000
02-22-035-0002	606	7,9300	13-06-1-04-159 -s -00	Ls	Ps	IV	0,7825	0,7825	0,8300	0,0000
02-22-035-0002	624	35,7453	13-06-1-04-160 -l -00	Ls	Ps	IV	5,3567	0,0667	1,4100	5,2900
02-22-035-0003	339/1	5,0530	13-06-2-13-335 -ax -00	Ls	R	V	3,5279	0,5399	0,5399	2,9880
02-22-035-0003	339/1	5,0530	13-06-2-13-335 -ax -00	Ls	R	IVA	3,5279	0,3224	0,3224	3,2055
02-22-035-0003	339/1	5,0530	13-06-2-13-335 -ax -00	Ls	R	IIIB	3,5279	1,9456	1,9456	1,5823
02-22-035-0004	43	0,3400	13-06-2-12-330 -ax -00	Ls	Ł	V	0,1000	0,1000	0,1000	0,0000
02-22-035-0005	337	2,2300	13-06-2-13-249 -h -00	Ls	N		0,5300	0,5300	0,5300	0,0000
02-22-035-0010	305	31,2400	13-06-2-13-311 -b -00	Ls	N		7,2500	0,5400	0,5400	6,7100

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Powierzchnia wydzielenia [m2]	Powierzchnia wydzielenia w użytku	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielenia pozostała
02-22-035-0012	821	0,5004	13-06-1-06-268A -d -00	Ls	Ps	III	0,5004	0,5004	0,5004	0,0000
02-22-035-0012	910/271	19,4400	13-06-1-06-271 -j -00	Ls	R	IVB	0,7065	0,2719	1,0000	0,4346
02-22-035-0012	910/271	19,4400	13-06-1-06-271 -j -00	Ls	R	V	0,7065	0,3807	1,0900	0,3258
02-22-035-0012	996/2	45,2800	13-06-1-06-275 -a -00	Ls	N		1,7600	0,3700	0,3700	1,3900
02-22-035-0013	341	2,6239	13-06-2-12-132 -m -00	Ls	N		0,8800	0,8800	0,8800	0,0000
02-22-035-0013	66	0,3200	13-06-2-12-149 -j -00	Ls	R	IVA	0,3200	0,1800	0,1800	0,1400
02-22-035-0013	66	0,3200	13-06-2-12-149 -j -00	Ls	R	IVB	0,3200	0,0400	0,0400	0,2800
02-22-035-0013	66	0,3200	13-06-2-12-149 -j -00	Ls	R	V	0,3200	0,1000	0,1000	0,2200
02-22-035-0014	1/4	0,5387	13-06-2-09-89 -g -00	Ls	Lzr-R	V	1,0959	0,5146	0,5387	0,5813
02-22-035-0014	1/4	0,5387	13-06-2-09-89 -h -00	Ls	Lzr-R	V	0,0241	0,0241	0,5387	0,0000
02-22-035-0015	732	13,2200	13-06-2-12-157 -a -00	Ls	N		1,1600	0,2400	0,2400	0,9200
02-22-035-0018	40/2	1,8652	13-06-2-13-272 -k -00	Ls	R	V	1,8652	1,1390	1,1390	0,7262
02-22-035-0018	40/2	1,8652	13-06-2-13-272 -k -00	Ls	R	VI	1,8652	0,7262	0,7262	1,1390
02-22-035-0021	191/3	11,4187	13-06-2-13-282 -g -00	Ls	W-R	IVA	11,4187	0,1200	0,1200	11,2987
02-22-035-0021	191/3	11,4187	13-06-2-13-282 -g -00	Ls	R	V	11,4187	6,2987	6,2987	5,1200
02-22-035-0021	191/3	11,4187	13-06-2-13-282 -g -00	Ls	R	IVB	11,4187	1,5500	1,5500	9,8687
02-22-035-0021	191/3	11,4187	13-06-2-13-282 -g -00	Ls	R	IVA	11,4187	3,4500	3,4500	7,9687
02-22-035-0021	7/16	28,4920	13-06-2-13-275 -i -00	Ls	W-R	V	28,4920	0,0300	0,0300	28,4620
02-22-035-0021	7/16	28,4920	13-06-2-13-275 -i -00	Ls	W-Ps	IV	28,4920	0,1400	0,1400	28,3520
02-22-035-0021	7/16	28,4920	13-06-2-13-275 -i -00	Ls	Lzr-Ps	IV	28,4920	0,1416	0,1416	28,3504
02-22-035-0021	7/16	28,4920	13-06-2-13-275 -i -00	Ls	W-R	IVB	28,4920	0,0800	0,0800	28,4120
02-22-035-0021	7/16	28,4920	13-06-2-13-275 -i -00	Ls	Ps	IV	28,4920	6,8558	6,8558	21,6362
02-22-035-0021	7/16	28,4920	13-06-2-13-275 -i -00	Ls	R	IVA	28,4920	3,3400	3,3400	25,1520
02-22-035-0021	7/16	28,4920	13-06-2-13-275 -i -00	Ls	W-R	IVA	28,4920	0,4100	0,4100	28,0820
02-22-035-0021	7/16	28,4920	13-06-2-13-275 -i -00	Ls	R	V	28,4920	7,5000	7,5000	20,9920

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Powierzchnia wydzielenia [m2]	Powierzchnia wydzielenia w użytku	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielenia pozostała
02-22-035-0021	7/16	28,4920	13-06-2-13-275 -i -00	Ls	R	VI	28,4920	2,2900	2,2900	26,2020
02-22-035-0021	7/16	28,4920	13-06-2-13-275 -i -00	Ls	Ps	III	28,4920	3,7300	3,7300	24,7620
02-22-035-0021	7/16	28,4920	13-06-2-13-275 -i -00	Ls	R	IVB	28,4920	3,7200	3,7200	24,7720
02-22-035-0021	7/16	28,4920	13-06-2-13-275 -i -00	Ls	Dr		28,4920	0,2546	0,2546	28,2374
02-22-035-0030	17	0,3300	13-06-2-12-155 -s -00	Ls	R	VI	0,3300	0,1700	0,1700	0,1600
02-22-035-0030	17	0,3300	13-06-2-12-155 -s -00	Ls	R	V	0,3300	0,1600	0,1600	0,1700
02-22-035-0031	530/102	31,2700	13-06-1-03-102 -~h -00	Ls	N		0,1210	0,0478	2,7400	0,0732
02-22-035-0031	530/102	31,2700	13-06-1-03-102 -k -00	Ls	N		2,8486	0,4486	2,7400	2,4000
02-22-035-0035	610	48,2942	13-06-1-05-247 -c -00	Ls	N		1,6000	0,8700	0,8700	0,7300
02-22-035-0037	1104	31,7200	13-06-1-07-364 -d -00	Ls	R	VI	17,6600	0,5100	0,5100	17,1500
02-22-035-0037	1113	18,8300	13-06-1-07-321 -c -00	Ls	Ps	VI	7,5500	1,0300	1,0300	6,5200
02-22-035-0037	1141	24,4000	13-06-1-07-335 -d -00	Ls	Ps	IV	0,5300	0,5300	4,1400	0,0000
02-22-035-0037	1141	24,4000	13-06-1-07-335 -i -00	Ls	Ps	IV	2,5072	2,5072	4,1400	0,0000
02-22-035-0037	1141	24,4000	13-06-1-07-335 -n -00	Ls	Ps	IV	0,2028	0,2028	4,1400	0,0000
02-22-035-0037	1148	21,4300	13-06-1-07-263 -d -00	Wsr-R	Wsr-Ł	III	0,2200	0,2200	0,2200	0,0000
02-22-035-0037	592	0,6800	13-06-1-07-323 -a -00	Ls	Lz		0,1000	0,1000	0,1000	0,0000
02-22-035-0038	639/333	3,1100	13-06-1-07-333 -j -00	W-R	W	IIIB	0,0600	0,0600	0,0600	0,0000
02-22-035-0038	639/333	3,1100	13-06-1-07-333 -m -00	W-R	W	IV	0,0700	0,0700	0,0700	0,0000
02-22-035-0038	647/355	4,2626	13-06-1-07-355 -i -00	Ls	Ł	IV	3,5548	0,3818	0,3818	3,1730
02-22-035-0040	599/65	29,9000	13-06-1-02-65 -f -00	Lz	Bz		0,2400	0,2400	0,2400	0,0000
02-22-035-0040	608	42,6400	13-06-1-01-58A -c -00	Ls	N		2,2300	0,4400	0,4400	1,7900

WYKAZ ODNOWIEŃ NATURALNYCH W NADLEŚNICTWIE WOŁÓW ZNAJDUJĄ SIĘ W OSOBNYM ZAŁĄCZNIKU DOŁĄCZONYM DO ELABORATU

8. WYKAZ LITERATURY

Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego, Pracownia Atlasu Dolnego Śląska. Uniwersytet Wrocławski, PAN oddział we Wrocławiu 1997.

Banaś J., Zięba S., Bujoczek L., Zygmund R., Drozd M. 2015. Metodyka określania średniego wieku gospodarstwa w przerębowo – zrębowym sposobie zagospodarowania lasu. Sylvan. Nr 159(9): 732-739.

BULiGL 2023. Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych na dzień 1 stycznia 2023.

Bernadzki E. 2005. Możliwości użytkowania w Lasach Państwowych, Las Polski 1:12-13,

Dajdok Z. 2017. Rezerwat przyrody „Torfowisko koło Grabowna". [w:] Liberacka H. Szefer-Michalak S. (red.). Rezerwaty przyrody województwa dolnośląskiego. Opracowanie zbiorowe. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Gaździcki J. Systemy informacji przestrzennej PPWK Warszawa 1990.

Głowicki i in. 2005, Współczesne problemy klimatu Polski : fakty i niepewności. Monografie Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej

Grodzki i in. Sierota i in. 2019 Abiotic and Biotic Disturbances Affecting Forest Health in Poland over the Past 30 Years: Impacts of Climate and Forest Management (*Forests* 2019, *10*(1), 75)

Kącki Z., Stefańska Krzaczek E., Czarniecka M., Łapińska K., Łojko R., Meserszmit M., Szwach G. 2016. Leśne siedliska przyrodnicze Natura 2000 w Polsce - ze szczególnym uwzględnieniem Dolnego Śląska i Opolszczyzny. Uniwersytet Wrocławski.

Klasyfikacja gleb leśnych Polski, Praca zbiorowa. Wydanie III PTG. CILP. Warszawa 2000.

Klimat Polski 2021. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Państwowy Instytut Badawczy.

Kondracki J. 2011. Geografia regionalna Polski. Wydanie III, uzupełnione. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Mapa Podziału Hydrograficznego Polski w skali 1:10 000 (MPHP10k). Wydział Systemu Informacyjnego Gospodarki Wodnej, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, PGW Wody Polskie.

Matuszkiewicz J. M. Zespoły leśne Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2002.

Matuszkiewicz W. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2008.

Matuszkiewicz J.M. 2008a. Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGiPZ PAN. Warszawa.

Matuszkiewicz J.M. 2008b. Potencjalna roślinność naturalna Polski. IGiPZ PAN. Warszawa.

Numeryczny Model Terenu (NMT) oraz Numeryczny Model Pokrycia Terenu (NMPT) 2011-2014 Państwowe Zasoby Geodezyjno i Kartograficzne.

Wykaz literatury

Operat siedliskowy dla Nadleśnictwa Wołów, wg stanu na 1 stycznia 2014 r., BULiGL Oddział w Brzegu, Brzeg 2001.

Opracowanie fitosocjologiczne dla Nadleśnictwa Wołów (stan na 1.01.2024 r.). Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.

Ortofotomapa ogólnie dostępna sporządzona na potrzeby GUGiK.

Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Tom 5. Lasy i bory

Poznański R. 2011. Prognoza użytkowania Lasów Państwowych na okres 2011-2020. Sylwan 155 (12): 827-834.

Praca zbiorowa Instrukcja urządzania lasu, tom I, II, III Centrum Informacyjne Lasów Państwowych Warszawa 2012.

Praca zbiorowa, Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu, Centrum Informacyjne Lasów Państwowych Warszawa 2020.

Praca zbiorowa, Instrukcja ochrony lasu, tom I, II Centrum Informacyjne Lasów Państwowych Warszawa 2012.

Praca zbiorowa, Zasady hodowli lasu, Centrum Informacyjne Lasów Państwowych Warszawa 2012.

Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. Regionalna geografia fizyczna Polski. Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań.

Szymkiewicz B. Tablice zasobności i przyrostu drzewostanów PWR i L Warszawa 1961.

Walczak W. Obszar Przedsudecki, PWN, Warszawa 1970.

Woś A. 1994. Typy pogody. Regiony klimatyczne. [w:] Atlas Rzeczypospolitej Polskiej, plansza 31.8. Główny Geodeta Kraju, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Polskie Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, Warszawa.

Woś A. 1999. Klimat Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Wyniki WISL III cyklu

Wyniki powszechnej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w Lasach Państwowych z 2007 roku.

Zielony R., Kliczkowska A. Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski, Centrum Informacyjne Lasów Państwowych Warszawa 2012.

Strony internetowe;

http://www.bdl.lasy.gov.pl – domena publiczna

https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/statystyczne-vademecum-samorzadowca – domena publiczna

https://conadrogach.pl – domena publiczna

http://www.obszary.natura2000.pl – domena publiczna

https://monitoringptakow.gios.gov.pl – domena publiczna

https:// serwer klimat.imgw.pl – domena publiczna

https://geologia.pgi.gov.pl – domena publiczna

9. KRONIKA

Errata do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2025-2034 Tom I – opis ogólny (elaborat):

Do rozdziału 6.4. WZMACNIANIE FUNKCJI OCHRONY PRZYRODY I FUNKCJI SPOŁECZNYCH W PLANOWANIU URZĄDZENIOWYM – OPIS W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM dodaje się na końcu podrozdział:

6.4.5 WZMACNIANIE FUNKCJI PRZYRODNICZYCH W LASACH – LASY PUSZCZAŃSKIE

Minister Klimatu i Środowiska, zwiększając poziom ochrony wybranych obszarów zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe, poleceniem z 8 stycznia 2024 roku (tzw. moratorium), polecił Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych „*wstrzymanie/ograniczenie pozyskiwania drewna w lasach znajdujących się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe zgodnie z załącznikiem do niniejszego polecenia w terminie do 30 czerwca 2024 r.*”. Następnie poleceniem z 13 czerwca 2024 roku wydłużył termin wstrzymania/ograniczenia pozyskiwania drewna w lasach do dnia 30 września 2024 roku, co miało umożliwić wprowadzenie systemowych rozwiązań, trwale chroniących najcenniejsze przyrodniczo lasy wymienione w moratorium. Następnie Minister Klimatu i Środowiska, poleceniem z 30 września 2024 roku, wydłużył termin wstrzymania/ograniczenia pozyskiwania drewna w lasach do momentu zagwarantowania trwałej ochrony funkcji przyrodniczej tych lasów, potwierdzonej przez ministra właściwego do spraw środowiska.

W związku z powyższym zarządzeniem nr 116 z dnia 18 września 2024 r. w sprawie Projektu Nadleśnictw Puszczańskich Dyrektor Generalny LP ustalił plan działań mających na celu wzmocnienie ochrony ekosystemów leśnych na terenach najcenniejszych pod względem przyrodniczym, którego głównym elementem jest wyodrębnienie tzw. nadleśnictw puszczańskich, do którego zaliczono m.in. Nadleśnictwo Wołów.

W nawiązaniu do zarządzenia nr 116, Dyrektor Generalny LP pismem z 30 września 2024 roku dotyczącego moratorium MKiŚ z dnia 8 stycznia br., poinformował Dyrektorów Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych, że „*Projekt* (Nadleśnictw Puszczańskich) *obejmuje obszary leśne wymienione w poleceniu Pani Minister z dnia 8 stycznia br. …*” oraz „*Wzmocnienie ochrony zostanie zrealizowane*

poprzez odpowiednie zapisy aktualizujące dokumentacje urządzeniowe (…) przez: (…) dostosowanie projektów planów, które będą obowiązywać od 1 stycznia 2025 r.”. W piśmie wykazano powierzchnię objętą Projektem, którą stanowi powierzchnia systemowa moratorium.

W zarządzeniu nr 131 Dyrektora Generalnego LP z dnia 8 listopada 2024 r. w sprawie wyodrębnienia Nadleśnictw Puszczańskich oraz wskazania pozostałych nadleśnictw objętych projektem § 3 stanowi: „*W nadleśnictwach objętych projektem zostaną wyznaczone 3 strefy funkcjonalne, tj. strefa wyłączona z użytkowania zasobów, strefa z ograniczeniem użytkowania zasobów i strefa bez ograniczeń użytkowania zasobów. Łączna powierzchnia stref wyłączonych z użytkowania zasobów i stref z ograniczeniem użytkowania zasobów w nadleśnictwach danej RDLP nie może być mniejsza od łącznej powierzchni wskazanej do wstrzymania/ograniczenia pozyskiwania drewna w nadleśnictwach tej RDLP zgodnie z poleceniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 r. (…)*”.

Powyższe zagadnienia zostały doprecyzowane w Zarządzeniu nr 11 Dyrektora Generalnego LP z dnia 28 stycznia 2025 roku. W myśl § 1 ust. 1 przedmiotowego zarządzenia, strefy funkcjonalne wyznaczone zarządzeniem 131 DGLP z 8.11.2024 r. należy odpowiednio ująć w dokumentacji planu urządzenia lasu lub aneksie do planu urządzenia lasu.

Zgodnie z wymogami zarządzenia nr 11 na terenie Nadleśnictwa Wołów zostały utworzone 3 strefy funkcjonalne:

- strefa wyłączona z użytkowania zasobów, gdzie uniemożliwiona jest realizacja funkcji produkcyjnych,
- strefa z ograniczeniem użytkowania zasobów, gdzie realizacja funkcji produkcyjnych jest ograniczona ustalonymi obostrzeniami,
- strefa bez ograniczeń użytkowania zasobów, gdzie gospodarkę leśną prowadzi się zgodnie z przepisami i wytycznymi obowiązującymi w Lasach Państwowych.

W strefie wyłączonej z użytkowania zasobów możliwe jest wykonywanie czynności niezwiązanych z pozyskaniem drewna oraz zagospodarowaniem lasu. W myśl § 2 zarządzenia, pozyskanie drewna w tej strefie, może być związane wyłącznie z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego lub eliminacją zagrożeń dla ludności, walką ze szkodnikami zagrażającymi trwałości lasu, zabiegami

przeciwpożarowymi, ochroną gleby i wód leśnych, ograniczaniem szkód powstałych w wyniku klęsk żywiołowych lub pożarów oraz realizacją badań naukowych.

W strefie z ograniczeniem użytkowania zasobów dostosowuje się gospodarkę leśną do potrzeb wzmocnienia ochrony przyrody poprzez odpowiednie modyfikacje oraz zmianę dotychczas stosowanych działań gospodarczych.

W związku z powyższym przedmiotowy projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów wg stanu na dzień 1 stycznia 2025 r. uwzględnia wytyczne zawarte w § 3 Zarządzenia nr 131 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 8 listopada 2024 r., w taki sposób, że łączna powierzchnia stref funkcjonalnych I oraz II wynosi 3226,95 ha i zwiększyła się o 899,88 ha, w stosunku do wskazanej w poleceniu MKiŚ z dnia 8 stycznia 2024 r. zmienionym poleceniami z dnia 13 czerwca 2024 znak: DLŁ-WGL.0335.22.2024 oraz z dnia 30 września 2024 r. znak: DLŁ-WGL.0335.22.2024 wraz z dodatkową powierzchnią (17,40 ha), wynikającą z pisma MKiŚ z dnia 05.03.2025 r. znak: DLŁ-WGL.055.16.2025.PG (2327,07 ha), z czego: powierzchnia strefy I (wyłączona z użytkowania zasobów) wynosi 1445,06 ha, a strefy II (z ograniczeniami użytkowania zasobów) wynosi 1781,89 ha.

Pozostała powierzchnia Nadleśnictwa została zakwalifikowana do III strefy funkcjonalnej.

Dodatkowo – zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 11 z dnia 28.01.2025 r. w sprawie ustalenia kierunkowych wytycznych w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej w nadleśnictwach puszczańskich – do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów wg stanu na dzień 1 stycznia 2025 r. sporządzono:

1. Mapę nadleśnictwa z podziałem na strefy funkcjonalne,
2. Wykaz wydzieleń wraz z przypisanymi strefami funkcjonalnymi.

Podsumowując, lasy Nadleśnictwa Wołów, w tym lasy o powierzchni 2327,07 ha (objęte poleceniem MKiŚ z dnia 8 stycznia 2024 r. z późn. zm.), zostały w opracowanym projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2025-2034 ujęte w sposób, w pełni zabezpieczający wymogi dotyczące wzmacniania ochrony przyrody w LP, w rozumieniu lasów puszczańskich, o których mowa w zarządzeniach Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych: nr 116 z dnia 30.09.2024 r., nr 131 z dnia 08.11.2024 r. oraz nr 11 z dnia 28.01.2025 r.

Errata do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wołów na lata 2025-2034 Tom I – opis ogólny (elaborat):

Do rozdziału 1.3.10 OGÓLNA OCENA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO - dodaje się na końcu podrozdział:

1.3.10.3 UZGODNIENIE PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU Z REGIONALNYM DYREKTOREM OCHRONY ŚRODOWISKA W CZĘŚCI DOTYCZĄCEJ OTULINY REZERWATU PRZYRODY „UROCZYSKO WRZOSY”

Na podstawie art. 13 ust. 3b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 roku, poz. 1478 tekst jednolity z późniejszymi zmianami), Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu wystąpił z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu (pismo z dnia 11 sierpnia 2025 r., zn. spr.: ZU.6004.26.2025) o uzgodnienie projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wołów w części dotyczącej otuliny rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy”.

W odpowiedzi na wniosek Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu wydał postanowienie, w którym warunkowo uzgadnia projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wołów w części dotyczącej otuliny rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy” (pismo z dnia 10 września 2025 r., zn. spr.: WPN.410.17.2025.IL.). Postanowienie zamieszcza się poniżej, jednocześnie zwracając uwagę na konieczność uwzględnienia zapisów przywołanego postanowienia podczas realizacji zadań gospodarczych w otulinie rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy”.

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA WE WROCŁAWIU

UL. JANA DŁUGOSZA 68
51-162 WROCŁAW

Wrocław, dnia 10 września 2025 r.

WPN.410.17.2025.IL

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 13 ust. 3b *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.)* po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu znak sprawy ZU.6004.26.2025 z dnia 11 sierpnia 2025 r. w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów w części dotyczącej otuliny rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy”

uzgadniam

przedłożony projekt Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Wołów na okres od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r., w części dotyczącej otuliny rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy”, tj. oddziały 67 a - j; 67 ~a - ~i leśnictwa Orzeszków oraz oddziały 80 a - k, 80 ~a - ~g, 102 a - m, 102 ~a - 102 ~h, 124 a - c, f, h - j, l, 124 ~b - ~d, 125 a - f, 125 ~a - ~c, 126 a - d, 126 k, 126 ~c, 127 a - g; 127 ~b - ~c, 128 a - h, 128 ~a - ~c, 129 a - g, 129 ~a - ~c, 130 a - m, 130 ~a - ~f, 147 a - f, 147 ~a - ~b, 148 a - h, 148 ~a - ~g, 149 a - b, 149 ~b - ~c, 149 k, 150 c - f, 150 i - k, 150 ~c - ~f leśnictwa Wrzosy, obrębu leśnego Dębno (zgodne z aktualnym podziałem powierzchniowym Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wołów wg stanu na dzień 1 stycznia 2025 r.) wnosząc następujące uwagi:

- należy odstąpić od zaplanowanego w wydzieleniu 148 f zabiegu rębni IVD (rębnia stopniowa gniazdowa udoskonalona) na siedlisku przyrodniczym 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae,* olsy źródliskowe) zidentyfikowanym w planie zdań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dębniańskie Mokradała PLH020002;
- rębnie IIIAU i IIIA zaplanowane w wydzieleniach 80 h,i, 102 d, 124 f,j, 128 f, 129 d, 130 b, d, i, j, k, 150 k w otulinie rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy” należy zastąpić rębniami IVD (rębnia stopniowa gniazdowa udoskonalona);
- zaplanowane zabiegi TW (trzebieży wczesnych) należy wykonać w odległości co najmniej 20 m od granic rezerwatu przyrody;
- należy zrezygnować z zaplanowanych zabiegów TP (trzebieży późnych) w oddziale 67, natomiast zaplanowany zabieg TP w wydzieleniu 102 b przeprowadzić promując gatunki domieszkowe, tj. jesion, wiąz oraz olszę, a w przypadku zaplanowanych zabiegów TP w wydzieleniach 102 g oraz 125 f zrealizować je, pod warunkiem utrzymania wielogatunkowego charakteru wydzieleń.

Uzasadnienie

W dniu 11 sierpnia 2025 r. do tut. Dyrekcji wpłynął wniosek Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu dotyczący uzgodnienia ustaleń projektu Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Wołów na okres od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r. w części dotyczącej otuliny rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy", w zakresie ustaleń tego planu, mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody rezerwatu przyrody.

Rezerwat przyrody „Uroczysko Wrzosy" to obszar lasów, łąk i wód położony na terenie gminy Wołów, uznany *zarządzeniem Nr 1 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 15 lipca 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy" (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 134, poz. 2061),* zmienionym *zarządzeniem Nr 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 10 lutego 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 17 lutego 2011 r., Nr 38, poz. 471).* Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych unikalnych fragmentów lasów Obniżenia Wołowa, zwłaszcza naturalnych zespołów olsu porzeczkowego i łęgu olszowo-jesionowego z szeregiem chronionych i rzadkich gatunków roślin, drzew pomnikowych, a także zachowanie lęgowisk bogatej awifauny leśnej i wodno-błotnej oraz ostoi zwierząt. Otulina rezerwatu, jako strefa ochronna graniczącą z rezerwatem przyrody „Uroczysko Wrzosy", wyznaczona została w celu zabezpieczenia rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

Zapisy *Prognozy Oddziaływania Projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Wołów na środowisko* wskazują na potrzebę wykonania w granicach otuliny rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy" dla wydzieleń o łącznej powierzchni 67,29 ha użytkowania rębnego rębniami złożonymi – rębnią IIIA (rębnia gniazdowa zupełna) oraz rębnią IVD (rębnia stopniowa gniazdowa udoskonalona) oraz dodatkowo zabiegów hodowlanych. Dla części tych wydzieleń użytkowanie rębne stanowi kontynuacje rębni IIIAU rozpoczętych w poprzednim 10 - leciu. Dotyczy to blisko 40% zaplanowanych zabiegów rębnych dla otuliny. Dla pozostałych wydzieleń, dla których zaplanowano użytkowanie rębne ustalono długi i bardzo długi okres odnowienia w celu minimalizacji możliwych negatywnych skutków rębni na sąsiadujące wydzielenia rezerwatu przyrody.

Otulina rezerwatu przyrody stanowi strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody wyznaczoną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. W celu zabezpieczenia wartości przyrodniczych rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy", wyznaczono otulinę o powierzchni 397,35 ha (zgodnie z zarządzeniem *Nr 1 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 15 lipca 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy")*.

W ocenie tut. organu z uwagi na cel ochrony rezerwatu przyrody jakim jest zachowanie fragmentów lasów Obniżenia Wołowa, a także zachowanie lęgowisk bogatej awifauny leśnej i wodno - błotnej oraz ostoi zwierząt (w tym gatunków płazów i nietoperzy zidentyfikowanych w otulinie rezerwatu przyrody) planowane zabiegi hodowlane należy odsunąć od granic rezerwatu przyrody. Dodatkowo należy zrezygnować z części zaplanowanych trzebieży późnych TP w otulinie rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosy", a część zaplanowanych rębni IIIAU i IIIA zastąpić bardziej zrównoważonym sposobem zarządzania lasem tj.: rębnią stopniową gniazdową udoskonaloną IVD.

W przypadku płatu siedliska przyrodniczego 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae,* olsy źródliskowe) (wydzielenie 148 f) zidentyfikowanego w planie zdań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dębniańskie Mokradała PLH020002, a niepotwierdzonego w ramach wykonanego

Opracowania fitosocjologicznego dla Nadleśnictwa Wołów (stan na 1.01.2024 r.) należy odstąpić od zaplanowanego zabiegu rębni IVD.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

Pouczenie

Na powyższe postanowienie służy stronie zażalenie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w terminie 7 dni od daty jego otrzymania za pośrednictwem organu, który je wydał.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska we Wrocławiu
p.o. Regionalny Konserwator Przyrody
we Wrocławiu

Katarzyna Łapińska

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymuje:
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu - /*doręczono elektronicznie*/